

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

**ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2019 ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Δ.Π.Χ.Α.)
& ΤΟΝ Ν. 3556/2007**

**Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Α.Ε
ΑΡ. Γ.Ε.Μ.Η. 121578960000
ΩΡΩΠΟΥ 156 ΓΑΛΑΤΣΙ**

Ετήσια Οικονομική Έκθεση

Χρήσεως από 1^η Ιανουαρίου 2019 – 31^η Δεκεμβρίου 2019

Η παρούσα Ετήσια Οικονομική Έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με το Ν. 3556/2007, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα και τις επ' αυτού αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθώς και τις διατάξεις του Νόμου 4548/2018 και περιλαμβάνει :

- α) τις δηλώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.2 του Ν.3556/2007)
- β) την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένης της δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης
- γ) την Μη-Χρηματοοικονομική Κατάσταση Βάσει του Νόμου 4403/07.07.2016
- δ) τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσεως από 01.01.2019 έως 31.12.2019
- ε) την Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
- στ) τις Εταιρικές Ανακοινώσεις – Γνωστοποιήσεις 2019
- ζ) τα Στοιχεία και τις Πληροφορίες της χρήσεως από 01.01.2019 έως 31.12.2019

Βεβαιώνεται ότι η παρούσα Ετήσια Οικονομική Έκθεση είναι αυτή η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της «**Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Α.Ε.**» στις 27.05.2020 και είναι αναρτημένη στο διαδίκτυο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.eydap.gr>.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	4
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	5
1. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	140
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.....	142
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018.....	143
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018.....	143
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31 ^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018.....	144
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ 1 ^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31 ^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018	145
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 1 ^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31 ^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018	147
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ 31 ^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019.....	148
1. ΣΥΣΤΑΣΗ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ & ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	148
2. ΝΕΑ ΠΡΟΤΥΠΑ, ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ	151
3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ.....	154
4. ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΩΝ	167
5. ΕΣΟΔΑ	168
6. ΜΕΡΙΣΜΟΣ στοιχείων της καταστασης αποτελεσμάτων κατ' είδος εξόδων.....	169
7. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	171
8. ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ).....	172
9. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	173
10. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	173
11. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	173
12. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ	175
13. ΥΠΕΡΑΞΙΑ	175
14. ΛΟΙΠΕΣ ΑΥΛΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ).....	176
15. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	176
16. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ) ...	177
17. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ.....	178
18. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην ευλογη αξία μέσω λοιπων συνολικών εσόδων.....	178
19. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	179
20. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ Απαιτηση (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ).....	180
21. ΥΛΙΚΑ, ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ & ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	180
22. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ, συμβατικά περουσιακά στοιχεία (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	181
23. ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	184
24. ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	185
25. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	185
26. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	186
27. ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΑ ΚΕΡΔΗ ΕΙΣ ΝΕΟΝ	187
28. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	187
29. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΚΡΕΜΟΔΙΚΙΕΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)	194
30. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ).....	195
31. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ.....	196
32. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	196
33. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ	197
34. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ & ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ-ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	197
35. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ).....	199
36. ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ	199
37. «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΓΙΩΝ Ε.ΥΔ.Α.Π.» Ν.Π.Δ.Δ.	200
38. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	200

39.	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	201
40.	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΥΛΟΓΩΝ ΑΞΙΩΝ	206
41.	ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» επιδραση από την εφαρμογή	206
42.	ΕΠΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ	208
2.	ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	213
3.	ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ – ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 2020	221
4.	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	222

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.2 του ν.3556/2007)

Οι

1. Θεοδώρα Βαρβαρίγου, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
2. Χαράλαμπος Σαχίνης, Διευθύνων Σύμβουλος
3. Αικατερίνη Μπερίτση, Ανεξάρτητο Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ειδικά προς τούτο ορισθείς από το Διοικητικό Συμβούλιο

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν.3556/2007 δηλώνουμε εξ όσων γνωρίζουμε, ότι:

α. Οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις για τη διαχειριστική χρήση από 01.01.2019 έως 31.12.2019 της ΕΥΔΑΠ Α.Ε, που καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της ΕΥΔΑΠ Α.Ε και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.

β. Η ετήσια Ενοποιημένη Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 27 Μαΐου 2020

Η Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Το Ανεξάρτητο Μέλος του Δ.Σ

Θεοδώρα Βαρβαρίγου
Α.Δ.Τ. ΑΜ 519989

Χαράλαμπος Σαχίνης
Α.Δ.Τ. Ι 164660

Αικατερίνη Μπερίτση
Α.Δ.Τ. ΑΝ 659614

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Κυρίες και κύριοι μέτοχοι,

Σας υποβάλλουμε την ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την Εταιρική Χρήση από 01.01.2019 έως 31.12.2019 η οποία συντάχθηκε σύμφωνα με τον Νόμο 4548/2018, τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση του ίδιου Νόμου αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Στην παρούσα έκθεση απεικονίζονται οι επιδόσεις, η εξέλιξη και η θέση της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχέτευσως Πρωτευούσης Α.Ε., με το διακριτικό τίτλο ΕΥΔΑΠ Α.Ε. (εφεξής καλουμένη για λόγους συντομίας ως «Εταιρεία» ή «ΕΥΔΑΠ») και του Ομίλου. Γίνεται ο απολογισμός της ετήσιας περιόδου με αναφορά των σημαντικών γεγονότων που έλαβαν χώρα κατά την Οικονομική Χρήση 2019 και την επίδρασή τους στις Οικονομικές Καταστάσεις της ίδιας περιόδου, περιγράφονται οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες και παρατίθενται οι σημαντικές συναλλαγές που καταρτίστηκαν μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 όπως επίσης και των σημαντικότερων γεγονότων μετά τη λήξη της χρήσης. Επίσης περιλαμβάνεται και η Μη-Χρηματοοικονομική Κατάσταση της εταιρίας, βάσει του Νόμου 4403/07.07.2016.

Επιπλέον, η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει την επεξηγηματική έκθεση της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3556/2007 καθώς και την Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Η χρήση του 2019 ολοκληρώθηκε με θετικά για την Εταιρεία αποτελέσματα, επιβεβαιώνοντας για ακόμη μια χρονιά, την σταθερή και κερδοφόρα πορεία της ΕΥΔΑΠ. Η παροχή ποιοτικού και οικονομικά προσιτού νερού σε όλο και περισσότερους πολίτες και η παροχή άριστων υπηρεσιών αποχέτευσης σε όλη την Αττική, με παράλληλη στήριξη των ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων αποτελούν προτεραιότητα για την Εταιρεία. Το δυναμικό τρίπτυχο περιβάλλον-οικονομία-κοινωνία οριοθετεί εκ νέου τις πολιτικές προσαπασίας του περιβάλλοντος της ΕΥΔΑΠ, με έμφαση στην αειφόρο διαχείριση του νερού και την ανάπτυξη υπεύθυνων περιβαλλοντικών προτύπων και κοινωνικών αξιών. Έχοντας πάντα υπόψη μας, τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, όπως αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, η διοίκηση της ΕΥΔΑΠ εφαρμόζει πρακτικές κυκλικής οικονομίας τόσο μέσω της διαχείρισης των υγρών και στερεών αποβλήτων, όσο και με τα υδροηλεκτρικά έργα και τα φωτοβολταϊκά συστήματα για την παραγωγή ενέργειας. Η νέα Διοίκηση της ΕΥΔΑΠ προχώρησε σε πέντε σημαντικά έργα βελτιστοποίησης της Εταιρείας, με στόχο τον μετασχηματισμό της Εταιρείας σε έναν Οργανισμό σύγχρονο και αποδοτικό, ο οποίος θα εξασφαλίζει την αποτελεσματική αξιοποίηση των υδάτινων πόρων, θα δίνει προτεραιότητα στον πελάτη αλλά και στη διασφάλιση ενός δίκαιου και δυναμικού εργασιακού περιβάλλοντος.

Κινητήρια δύναμη και αρωγός στο έργο της ΕΥΔΑΠ, είναι το ανθρώπινο δυναμικό της, το οποίο τόσα χρόνια με την εξειδικευμένη εμπειρία, την άριστη κατάρτισή του καθώς και την αγάπη με την οποία περιβάλλει την Εταιρεία, λειτουργεί καταλυτικά για την αναπτυξιακή της τροχιά.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η «Εταιρεία Υδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης» (η «ΕΥΔΑΠ», ή η «Εταιρεία») είναι η μεγαλύτερη Εταιρεία στην Ελλάδα που δραστηριοποιείται στη διανομή και διαχείριση ύδατος καθώς και στην παροχή υπηρεσιών αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων.

Ιδρύθηκε το 1980 με το ν. 1068/80 «περί συστάσεως ενιαίου φορέα Υδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης» μετά από την συγχώνευση των δύο επιχειρήσεων Ελληνική Εταιρεία Υδάτων και Οργανισμός Αποχέτευσης Πρωτευούσης.

Το 1999 με το ν.2744/1999 «Ρυθμίσεις θεμάτων της Εταιρείας Υδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας και άλλες διατάξεις» η ΕΥΔΑΠ περιήλθε στη σημερινή της νομική μορφή καθώς τα κυριότερα πάγια της Εταιρείας απορροφήθηκαν από την Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ, παραμένοντας στην ιδιοκτησία του Δημοσίου. Στην κυριότητα της Εταιρείας Παγίων ανήκουν τα φράγματα, οι ταμειυτήρες, τα εξωτερικά υδραγωγεία και αντλιοστάσια, καθώς και οι άλλες

εγκαταστάσεις που εξασφαλίζουν την ασφαλή μεταφορά του νερού μέχρι τις εγκαταστάσεις στις οποίες γίνεται η επεξεργασία για την μετατροπή του σε πόσιμο. Με σύμβαση όμως που υπογράφηκε μεταξύ της ΕΥΔΑΠ και του Ελληνικού Δημοσίου, το Δεκέμβριο του 1999 η ΕΥΔΑΠ συνεχίζει να λειτουργεί τα υπόψη έργα για λογαριασμό της Εταιρείας Παγίων.

Τον Ιανουάριο του 2000, η Εταιρεία εισήλθε στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Η ΕΥΔΑΠ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να παρέχει υπηρεσίες προμήθειας και διανομής νερού και υπηρεσίες αποχέτευσης στην περιοχή της Αττικής για 20 χρόνια ξεκινώντας από την ημερομηνία δημοσίευσης του Νόμου 2744/1999. Το δικαίωμα αυτό δεν είναι μεταβιβάσιμο και μπορεί να ανανεωθεί μετά από γραπτή συμφωνία της Εταιρείας με το Ελληνικό Δημόσιο, διαδικασία η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη.

Η δραστηριότητα της ΕΥΔΑΠ όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 68 του Ν.4313/2014 εκτείνεται στους δήμους της Περιφέρειας Αττικής, όπως αυτοί ορίζονται στο εδάφιο θ' της παρ. 3 του άρθρου 3 του Ν.3852/2010, πλην των Δήμων Αίγινας, Τροιζηνίας, Κυθήρων, Αγκιστρίου, Σπετσών, Ύδρας και Πόρου της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων της Περιφέρειας Αττικής.

Το πελατολόγιο της ΕΥΔΑΠ περιλαμβάνει περίπου 4.400.000 πελάτες (2.160.000 συνδέσεις περίπου) και παρέχει υπηρεσίες υδροδότησης μέσω των 14.000 χιλιομέτρων δικτύου διανομής νερού και τροφοδοτικών αγωγών. Το δίκτυο αποχέτευσης έχει συνολικό μήκος περί τα 9.500 χιλιόμετρα. Επισημαίνεται ότι με το Ν. 2744/1999, η ευθύνη για την αποχέτευση των ομβρίων υδάτων και την αντιπλημμυρική προστασία στις περιοχές αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ περιήλθε στο τότε Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ, σήμερα δε, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, αρμόδιοι για τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση των έργων αποχέτευσης ομβρίων και των έργων αντιπλημμυρικής προστασίας εν γένει, όπως επίσης και για τον καθαρισμό των φρεατίων υδροσυλλογής, είναι η Περιφέρεια και οι ΟΤΑ.

Η ΕΥΔΑΠ τροφοδοτεί την Αττική με ένα από τα πιο ποιοτικά νερά του κόσμου. Οι κύριες πηγές υδροληψίας και οι ταμειυτήρες που χρησιμοποιούνται, βρίσκονται σε αγνές περιοχές, απαλλαγμένες από γεωργική και βιομηχανική δραστηριότητα, με αποτέλεσμα η ελληνική πρωτεύουσα να τροφοδοτείται με άριστης ποιότητας νερό, ενώ η μεταφορά του γίνεται με φυσικό τρόπο μέσω βαρύτητας, με μικρή κατανάλωση ενέργειας.

Όραμά μας είναι να παραμείνουμε η μεγαλύτερη και πιο αξιόπιστη Εταιρεία στη διαχείριση του κύκλου του νερού, προσανατολισμένη πάντα στον Άνθρωπο, την Κοινωνία και το Περιβάλλον. Αποστολή μας είναι να παρέχουμε ποιοτικό και φθηνό πόσιμο νερό σε όλο και περισσότερους πολίτες και να το αποδίδουμε πίσω στο περιβάλλον καθαρό, μέσα από την αποτελεσματική διαχείριση όλων των διαθέσιμων πόρων, με κοινωνική ευαισθησία και με γνώμονα τη συνεισφορά μας στην κοινωνική ευημερία.

Η στρατηγική μας είναι βασισμένη στην επίτευξη μιας ισορροπημένης και αειφόρου ανάπτυξης προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, των πελατών, των εργαζομένων, των μετόχων και όλων των εχόντων έννομο συμφέρον απ' αυτήν.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2019

I. Επισκόπηση Δραστηριοτήτων - Εξέλιξη κατανάλωσης νερού και τιμολογημένων εσόδων από κατανάλωση νερού & χρήσης αποχέτευσης

Η ετήσια **συνολική κατανάλωση**¹ (τιμολογημένη κατανάλωση και μη τιμολογημένη) τα έτη 2019, 2018 και 2017 αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα:

¹ Η συνολική κατανάλωση νερού αποτελείται από τους ακόλουθους επιμέρους παράγοντες:

- Καταγεγραμμένη ποσότητα του παρεχόμενου αδιύλιστου νερού.
- Τιμολογημένη ποσότητα του παρεχόμενου διυλισμένου (από ταχυδιυλιστήρια) νερού. Πρόκειται για υδρόμετρα που βρίσκονται στην έξοδο των ταχυδιυλιστηρίων. Τα ταχυδιυλιστήρια βρίσκονται πλησίον του καναλιού που μεταφέρει αδιύλιστο νερό στις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ).
- Εξερχόμενη ποσότητα αδιύλιστου νερού από τις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ) Πρόκειται για υδρόμετρα που βρίσκονται στην έξοδο των διυλιστηρίων, δηλαδή των Μονάδων Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ).

Π1. Εξέλιξη της ετήσιας κατανάλωσης			
Κατηγορία Κατανάλωσης	2019	2018	2017
Τιμολογημένη Κατανάλωση (ΚΜ./ . Δεν περιλαμβάνεται η δωρεάν κατανάλωση)	295.992.138	294.512.351	307.297.684
Μη Τιμολογημένη Κατανάλωση (ΚΜ)	96.283.922	93.128.961	92.715.272
Δωρεάν Κατανάλωση (ΚΜ)	6.411	7.605	9.987
Συνολική Κατανάλωση	392.282.471	387.648.917	400.022.943

Η εξέλιξη της ετήσιας τιμολογημένης κατανάλωσης, τα έτη 2017, 2018 και 2019 αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα:

Π2. Εξέλιξη της Ετήσιας τιμολογημένης κατανάλωσης, κατά γενική κατηγορία τιμολογίου (ΚΜ)			
Κατηγορία Τιμολογίου	2019	2018	2017
Γενικό Τιμολόγιο	187.311.618	185.890.781	192.497.153
Βιομηχανικό – Επαγγελματικό	22.741.532	23.758.402	21.562.853
Τιμολόγιο Δημοσίου – ΟΤΑ	16.059.364	16.651.344	18.055.332
Τιμολόγιο Ενίσχυση Δικτύων	62.831.404	61.725.238	65.872.226
Λοιπά τιμολόγια	7.048.220	6.486.586	9.310.120
Σύνολο	295.992.138	294.512.351	307.297.684

Στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται η εξέλιξη των εσόδων πώλησης νερού, για τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων, για τα έτη 2017, 2018 και 2019:

Π3. Έσοδα από κατανάλωση Νερού κατά γενική κατηγορία τιμολογίου (€) (Περιλαμβάνονται τα Έσοδα που αντιστοιχούν στην υποχρεωτική κατανάλωση νερού, καθώς και τα έσοδα της τεκμαρτής κατανάλωσης)			
Κατηγορία Τιμολογίου	2019	2018	2017
Γενικό Τιμολόγιο	145.052.375	142.721.001	149.468.226
Βιομηχανικό – Επαγγελματικό	18.474.527	18.870.820	17.667.222
Τιμολόγιο Δημοσίου – ΟΤΑ	16.133.298	16.721.664	18.114.432
Τιμολόγιο Ενίσχυση Δικτύων	30.756.919	30.219.342	32.241.664
Λοιπά τιμολόγια	3.521.647	3.200.275	3.621.374
Σύνολο	213.938.766	211.733.102	221.112.918

Στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται η εξέλιξη των εσόδων χρήσης αποχέτευσης, ως προς τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων, για τα έτη 2017, 2018 και 2019:

Π4. Έσοδα χρήσης αποχέτευσης κατά γενική κατηγορία τιμολογίου (€) (Περιλαμβάνονται τα Έσοδα που αντιστοιχούν στην υποχρεωτική κατανάλωση νερού)			
Κατηγορία Τιμολογίου	2019	2018	2017
Γενικό Τιμολόγιο	82.571.280	80.856.296	83.576.041
Βιομηχανικό - Επαγγελματικό	7.306.776	7.109.676	7.112.298
Τιμολόγιο Δημοσίου - ΟΤΑ	6.225.900	6.576.578	6.735.978
Τιμολόγιο Ενίσχυση Δικτύων	0	0	0
Λοιπά τιμολόγια	42.126	43.255	42.014
Σύνολο	96.146.082	94.585.805	97.466.331

Τέλος, στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται η εξέλιξη των εσόδων πώλησης νερού & χρήσης αποχέτευσης, ως προς τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων, για τα έτη 2017, 2018 και 2019:

Π5.Σύνολο Εσόδων από κατανάλωση Νερού και Χρήσης Αποχέτευσης κατά γενική κατηγορία τιμολογίου (€) (Περιλαμβάνονται τα Έσοδα που αντιστοιχούν στην υποχρεωτική κατανάλωση νερού)			
Κατηγορία Τιμολογίου	2019	2018	2017
Γενικό Τιμολόγιο	227.623.655	223.577.297	233.044.267
Βιομηχανικό - Επαγγελματικό	25.781.303	25.980.496	24.779.520
Τιμολόγιο Δημοσίου - ΟΤΑ	22.359.198	23.298.242	24.850.410
Τιμολόγιο Ενίσχυση Δικτύων	30.756.919	30.219.342	32.241.664
Λοιπά τιμολόγια	3.563.773	3.243.530	3.663.388
Σύνολο	310.084.848	306.318.907	318.579.249

Για την τιμολόγηση του νερού με γενικό τιμολόγιο χρησιμοποιούνται πέντε (5) κλιμάκια μηνιαίας κατανάλωσης. Η γενική αρχή τιμολόγησης είναι ότι όσο περισσότερο νερό καταναλώνεται, τόσο μεγαλύτερη είναι η μοναδιαία τιμή πώλησης, δηλαδή το έσοδο ανά κυβικό μέτρο. Στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται η σχετική κατανομή (%) της τιμολογημένης ποσότητας νερού που τιμολογείται με το γενικό τιμολόγιο, ως προς τα κλιμάκια τιμολόγησης του γενικού τιμολογίου.

Π6. Εξέλιξη Αναλογίας Τιμολογημένης Ποσότητας Νερού με Γενικό Τιμολόγιο στα Κλιμάκια Τιμολόγησης Γενικού Τιμολογίου (%)			
Κλιμάκια Γενικού Τιμολογίου	2019	2018	2017
1 ^ο Κλιμάκιο (1-15 m ³ ανά μήνα ή ανά τρίμηνο)	50,14%	49,91%	49,69%
2 ^ο Κλιμάκιο (16-60 m ³ ανά μήνα ή ανά τρίμηνο)	43,03%	43,83%	43,56%
3 ^ο Κλιμάκιο (61-81 m ³ ανά μήνα ή ανά τρίμηνο)	2,70%	2,39%	2,62%
4 ^ο Κλιμάκιο (82-105 m ³ ανά μήνα ή ανά τρίμηνο)	1,15%	1,06%	1,11%
5 ^ο Κλιμάκιο (>105 m ³ ανά μήνα ή ανά τρίμηνο)	2,98%	2,81%	3,02%

II. Παρουσίαση βασικών οικονομικών αποτελεσμάτων της Εταιρείας

Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας διαμορφώθηκε στα 323,7 εκατ. € από 322,4 εκατ. € το 2018 παρουσιάζοντας αύξηση κατά 0,4% (+1,3 εκατ. €). Συνολικά από τις κύριες δραστηριότητές της, (ύδρευση και αποχέτευση) η Εταιρεία παρουσίασε αύξηση εσόδων κατά 1,4 εκατ. € (+0,4%).

Ειδικότερα, τα έσοδα από παροχή νερού και σχετιζόμενες υπηρεσίες παρουσίασαν μείωση κατά 1 εκατ. € (-0,5%), ενώ τα έσοδα από υπηρεσίες αποχέτευσης σημείωσαν αύξηση κατά 2,4 εκατ. € (+2,4%). Μείωση παρουσίασαν τα έσοδα από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας κατά 70 χιλ. € (-3,8%).

Σε χιλιάδες €	2019	2018	2017
Έσοδα από κατανάλωση νερού	213.446	211.298	217.434
Νέες παροχές νερού	2.408	1.956	1.746
Δικαίωμα σύνδεσης & εισφορές	179	150	131
Εργασίες αποκατάστασης	632	4.172	1.816
Λοιπά	2.585	2.690	2.112
Έσοδα από παροχή νερού και σχετιζόμενων υπηρεσιών	219.250	220.266	223.240

Σε ότι αφορά τα έσοδα από παροχή νερού και σχετιζόμενες υπηρεσίες, παρουσιάστηκε αύξηση κατά 2.148 χιλ. € (+1%) στα έσοδα από κατανάλωση νερού που είναι και η κύρια κατηγορία των εσόδων ύδρευσης. Ωστόσο η αύξηση αυτή εξουδετερώθηκε από τη μείωση που παρουσιάστηκε στην κατηγορία των εσόδων από εργασίες αποκατάστασης κατά

-3.540 χιλ.(-85%). Η κατηγορία αυτή εσόδων συνδέεται με το πρόγραμμα αντικατάστασης των υδρομέτρων των πελατών ύδρευσης που περιλαμβάνεται στο επενδυτικό πρόγραμμα της εταιρείας.

Στις υπόλοιπες κατηγορίες εσόδων από παροχή νερού και σχετιζόμενες υπηρεσίες παρουσιάστηκαν μικτές τάσεις. Αναλυτικότερα, στα έσοδα από νέες παροχές νερού παρουσιάστηκε αύξηση κατά +452 χιλιάδες € (+23%), στα δικαιώματα σύνδεσης και εισφορές, αύξηση +20% (+29 χιλιάδες €) και τέλος στα λοιπά έσοδα που αποτελούνται κυρίως από έσοδα από διακοπές/επαναλήψεις/αφαιρέσεις υδρομέτρων παρουσιάστηκε μείωση κατά -105 χιλιάδες € (-3,9%).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το έσοδο από κατανάλωση νερού (όπως και το έσοδο από δικαίωμα χρήσης αποχέτευσης) περιλαμβάνει πλέον του τιμολογημένου εσόδου που απεικονίζεται στους εκδοθέντες λογαριασμούς ύδρευσης και την προσαρμογή του εσόδου αυτού σε δεδουλευμένη βάση. Για το 2019 το τιμολογημένο έσοδο από κατανάλωση νερού ανήλθε σε 213.940 χιλιάδες € και η προσαρμογή αυτού διαμορφώθηκε -494 χιλιάδες € και περιλαμβάνει:

- Μεταβολές των προβλέψεων στα ατιμολόγητα και τιμολογημένα έσοδα ύψους 3.552 χιλιάδων € (έναντι 2.596 χιλιάδων € για το 2018).
- Ακυρώσεις εσόδων ύψους -2.585 χιλιάδων € (έναντι -2.452 χιλιάδων € για το 2018).
- Προσαρμογές από την εφαρμογή του IFRS 15, ύψους -1.461 χιλιάδων € (έναντι -579 χιλιάδων το 2018). Οι προσαρμογές αυτές συνδέονται με έσοδα που τιμολογούνται μετά τη διακοπή της υδροδότησης (πάγιο, ελάχιστη κατανάλωση, τίμημα νερού σε περίπτωση παραβίασης) και τα οποία, λόγω της εφαρμογής των κριτηρίων αναγνώρισης εσόδων στα πλαίσια του IFRS 15, αφαιρούνται από τα έσοδα και αναγνωρίζονται ως έσοδα μόνο με την είσπραξη από τον πελάτη.

Σε χιλιάδες €	2019	2018	2017
Έσοδα χρήσης αποχέτευσης	99.908	98.055	99.124
Δικαιώματα σύνδεσης	420	452	382
Τέλη λυμάτων	1.714	1.655	1.529
Εργασίες αποχέτευσης	672	117	59
Έσοδα από υπηρεσίες αποχέτευσης	102.713	100.280	101.093

Η κυριότερη κατηγορία των εσόδων αποχέτευσης, που είναι αυτή των εσόδων από χρήση αποχέτευσης, σημείωσε αύξηση κατά +1.853 χιλιάδες € (+1,9%) ενώ μεγάλη επίσης αύξηση παρουσιάστηκε στις εργασίες αποχέτευσης κατά +554 χιλιάδες € (+473%) λόγω του αυξημένου αριθμού εργασιών εξωτερικών διακλαδώσεων στις περιοχές Μάνδρας και Ασπροπύργου. Μικρές μεταβολές παρουσιάστηκαν στις υπόλοιπες κατηγορίες (τα τέλη λυμάτων +59 χιλιάδες € ή +3,5%, και τα δικαιώματα σύνδεσης -33 χιλιάδες € (-7,2%). Σημειώνεται ότι τα έσοδα από χρήση αποχέτευσης περιλαμβάνουν τα τιμολογημένα έσοδα χρήσης αποχέτευσης τα οποία ανήλθαν σε 96.979 χιλιάδες €, αλλά και την προσαρμογή αυτών σε δεδουλευμένη βάση που διαμορφώθηκε στις +2.929 χιλιάδες €.

Στην τελευταία αυτή κατηγορία περιλαμβάνονται:

- Μεταβολές των προβλέψεων στα ατιμολόγητα και τιμολογημένα έσοδα ύψους 1.739 χιλιάδων € (έναντι 1.884 χιλιάδων € για το 2018).
- Ακυρώσεις εσόδων ύψους -1.302 χιλιάδων € (έναντι -1.487 χιλιάδων € για το 2018).
- Προσαρμογές από την εφαρμογή του IFRS 15, ύψους -1.008 χιλιάδων €. Οι προσαρμογές αυτές συνδέονται με έσοδα που τιμολογούνται μετά τη διακοπή της υδροδότησης (πάγιο, ελάχιστη κατανάλωση, τίμημα νερού σε περίπτωση παραβίασης) και τα οποία, λόγω της εφαρμογής των κριτηρίων αναγνώρισης εσόδων στα πλαίσια του IFRS 15, αφαιρούνται από τα έσοδα και αναγνωρίζονται ως έσοδα μόνο με την είσπραξη από τον πελάτη.
- Εκτίμηση Εσόδων Αποχέτευσης εκτός του Δικτύου Ύδρευσης της ΕΥΔΑΠ ΑΕ ύψους 3.500 χιλιάδων € (έναντι 3.000 χιλιάδων € το 2018).

Το συνολικό λειτουργικό κόστος της Εταιρείας (δηλαδή το άθροισμα του Κόστους Πωληθέντων, των Εξόδων Λειτουργίας Διοίκησης, των Εξόδων Λειτουργίας Διάθεσης και της Απομείωσης Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων) παρουσίασε μείωση κατά -3% ή -7,9 εκατ. € και διαμορφώθηκε στα 255,1 εκατ. € από 263 εκατ. € το 2018. Ειδικότερα, μείωση παρουσίασε το κόστος πωληθέντων κατά -22 εκατ. € (-12%) και διαμορφώθηκε στα 160,5 εκατ. € από 182,4 εκατ. € το 2018, ενώ σε αντίθετη κατεύθυνση κινήθηκαν τα Έξοδα Λειτουργίας Διοίκησης που παρουσίασαν αύξηση κατά 0,1

εκατ. € (+0,2%) όπως και τα έξοδα διάθεσης που επίσης αυξήθηκαν κατά 1,5 εκατ. € (+5,2%). Σημειώνουμε ότι οι προβλέψεις χρήσης για επισφαλείς πελάτες, κατά το 2019 όπως και το 2018, με την εφαρμογή του IFRS 9 από 1/1/2018 περιλαμβάνονται στο στοιχείο της Κατάστασης Αποτελεσμάτων με τον τίτλο: «Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων», ενώ κατά το 2017, οι προβλέψεις αυτές περιλαμβάνονταν στο Κόστος Πωληθέντων.

Το αποτέλεσμα αυτών των εξελίξεων ήταν να αυξηθεί το Μικτό Περιθώριο Κέρδους της Εταιρείας κατά 23,3 εκατ. € (+16,7%) και να διαμορφωθεί στα 163,3 εκατ. € από 140 εκατ. το 2018. Το μικτό περιθώριο κέρδους ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών αυξήθηκε στο 50,4% το 2019 από 43,4% το 2018.

Τα άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως περιορίστηκαν στα 3,3 εκατ. € από 5,3 εκατ. € το 2018 σημειώνοντας μείωση κατά -37,4% ή -2,0 εκατ. €. Στα έσοδα αυτά περιλαμβάνεται πλήθος κατηγοριών εσόδων, όπως έσοδα από δικαστικές δαπάνες, επιδοτήσεις ΟΑΕΔ για επιμόρφωση προσωπικού και πρακτική άσκηση φοιτητών, καταπτώσεις εγγυήσεων-ποινικών ρητρών, επιχορηγήσεις ερευνητικών προγραμμάτων, λοιπά έκτακτα και ανόργανα έσοδα, έσοδα προηγούμενων χρήσεων, κέρδη από εκποίηση υλικών, έσοδα από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους κτλ. Η πτώση στα έσοδα αυτά οφείλεται στην υποχώρηση των εσόδων από καταπτώσεις εγγυήσεων-ποινικών ρητρών (-1,2 εκατ. €) και σε περιορισμό των εσόδων προηγούμενων χρήσεων (-1,3 εκατ. €).

Κατά το 2019 η εταιρεία προχώρησε σε ανακατανομή του κόστους τόκων των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών ύψους 4.597 χιλιάδων € από το λειτουργικό κόστος στα χρηματοοικονομικά έξοδα. Για το λόγο αυτό προχώρησε και σε επαναδιατύπωση της κατάσταση αποτελεσμάτων για το 2018 με ανάλογη μεταφορά του κόστους τόκων των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών ύψους 4.072 χιλιάδων € στα χρηματοοικονομικά έξοδα του 2018 (Σημείωση 42 των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων).

Σε σχέση με την μεταβολή των λειτουργικών εξόδων (δηλαδή το άθροισμα του Κόστους Πωληθέντων, των Εξόδων Λειτουργίας Διοίκησης, των Εξόδων Λειτουργίας Διάθεσης και της Απομείωσης Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων), ανάλογα με το είδος τους, παρουσιάστηκαν οι ακόλουθες μεταβολές σε σχέση με το 2018:

- Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού αυξήθηκαν κατά 2,3 εκατ. € (+2%).
- Οι αμοιβές και τα έξοδα τρίτων αυξήθηκαν κατά 2,8 εκατ. € (+5,9%).
- Οι παροχές τρίτων αυξήθηκαν κατά 2,1 εκατ. € (+6,0%).
- Οι αποσβέσεις μειώθηκαν κατά 501 χιλιάδες € (-1,3%).
- Οι διάφορες προβλέψεις μειώθηκαν κατά 12,2 εκατ. € (-118%).
- Τα διάφορα έξοδα μειώθηκαν κατά 8,3 εκατ. € (-44%).
- Οι αναλώσεις υλικών μειώθηκαν κατά 343 χιλιάδες € (-4,7%).
- Το κόστος ιδιοκατασκευών (στοιχείο μειωτικό του συνολικού κόστους) μειώθηκε κατά 6,4 εκατ. € (-59%).

Οι αμοιβές και τα έξοδα τρίτων παρουσίασαν αύξηση κατά +2,8 εκατ. € (+6%) καθώς διαμορφώθηκαν στα 49,9 εκατ. € από 47,1 εκατ. € το 2018, παρά το γεγονός, ότι παρουσιάστηκε μείωση των σχετικών εξόδων στο ΚΕΛΨ (-650 χιλ. € ή -2%), και στο Δίκτυο Ύδρευσης (-292 χιλ. € ή -10%). Τόσο στο ΚΕΛΜ (+563 χιλ. € ή +23%) όσο και στις υπόλοιπες οργανωτικές μονάδες (+3,1 εκατ. € ή +23%) παρουσιάστηκε αύξηση. Οι σημαντικότερες αυξήσεις παρουσιάστηκαν στις ακόλουθες οργανογραμματικές μονάδες:

- Υπηρεσία Πυροπροστασίας Κτηρίων, Οικοπέδων και Εγκαταστάσεων κατά 881 χιλιάδες € (+405%).
- Διεύθυνση Υδροληψίας (και στις Υπηρεσίες της) κατά 865 χιλιάδες € (+110%).
- Διεύθυνση Αποθηκών και Μεταφορών (και στις Υπηρεσίες της) κατά 445 χιλιάδες € (+85%).
- Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών (και στις Υπηρεσίες της) κατά 309 χιλιάδες € (+17%).
- Υπηρεσία Ασφάλειας Εγκαταστάσεων κατά 300 χιλιάδες € (+17%).

Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού διαμορφώθηκαν στα 120,2 εκατ. € από 117,8 εκατ. το 2018 (+2%). Η άνοδος τους κατά 2,3 εκατ. €, οφείλεται στην αύξηση των μισθών και ημερομισθίων στα πλαίσια της συλλογικής σύμβασης εργασίας (+2,4 εκατ. € ή +3%), των εργοδοτικών εισφορών κατά 327 χιλιάδες € (+2%) και των λοιπών εξόδων προσωπικού (κυρίως από τις υγειονομικές δαπάνες εργαζομένων) κατά 645 χιλιάδες € (+11%). Αντίθετα οι προβλέψεις υγειονομικής περίθαλψης και οι λοιπές παροχές των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών κινήθηκαν πτωτικά (-302 χιλιάδες € και

-745 χιλιάδες €, αντίστοιχα). Σημειώνεται ότι στις προβλέψεις αυτές - όπως προαναφέρθηκε - περιλαμβάνεται πλέον μόνο το κόστος προϋπηρεσίας καθώς το κόστος τόκων έχει μεταφερθεί στα χρηματοοικονομικά έξοδα.

Οι παροχές τρίτων αυξήθηκαν από 34,6 εκατ. € το 2018 σε 36,6 εκατ. € το 2019 (+6%). Ειδικότερα αύξηση κατά 965 χιλιάδες €, παρουσίασαν οι δαπάνες για ηλεκτρικό ρεύμα παραγωγής (+6%), οι δαπάνες για ενοίκια κατά 513 χιλιάδες € (+7%), οι δαπάνες για επισκευές-συντηρήσεις κατά 200 χιλιάδες € (+6%), και οι λοιπές παροχές τρίτων κατά 489 χιλ. € (+28%). Στις λοιπές παροχές τρίτων περιλαμβάνεται ο λογαριασμός «ύδρευση (πλην ύδρευσης παραγωγής)» ο οποίος σημείωσε αύξηση κατά 411 χιλιάδες €, λόγω της παροχής δωρεάν νερού στις πληγείσες, από πυρκαγιά κατά το 2018, περιοχές «Κόκκινο Λιμανάκι», «Μάτι» και «Άνω Βουτζά». Μικρές μειώσεις σημείωσαν οι δαπάνες για φυσικό αέριο παραγωγής κατά -71 χιλ. (-15%) και οι δαπάνες για ταχυδρομικά-τηλεπικοινωνίες κατά 36 χιλ. € (-1%). Σε ότι αφορά την αύξηση των δαπανών για ηλεκτρικό ρεύμα παραγωγής θα πρέπει να σημειώσουμε ότι αύξηση σημείωσαν κατά 753 χιλιάδες € οι Η/Μ Υπηρεσίες Ύδρευσης και Αποχέτευσης, κατά 302 χιλιάδες € η Διεύθυνση Υδροληψίας και κατά 194 χιλιάδες € οι Υπηρεσίες των Τομέων του Δικτύου Ύδρευσης. Αντίθετα πτώση κατά 402 χιλιάδες € παρουσίασαν τα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων.

Τα διάφορα έξοδα που διαμορφώθηκαν στα 10,7 εκατ. € από 19 εκατ. € το 2018, θα πρέπει να σημειωθεί ότι αποτελούνται από φόρους και τέλη (εκτός του φόρου εισοδήματος), υλικά άμεσης ανάλωσης, έξοδα προβολής και διαφήμισης, έξοδα μεταφορών, δωρεές-επιχορηγήσεις και λοιπά διάφορα έξοδα. Τα τελευταία συνδέονται κυρίως με επιδικασθέντες τόκους δικαστικών υποθέσεων, κόστη απόθεσης των εσχαρισμάτων των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων προς τον ΕΔΣΝΑ (Ειδικός Διαβαθμιδικός Σύνδεσμος Νομού Αττικής) και με τις αγορές ενσώματων παγίων για ιδιοπαράγόμενα έργα. Οι τελευταίες περιορίστηκαν στα 1.542 χιλ. € από 8.546 χιλ. € το 2018 με αποτέλεσμα, το σύνολο των λοιπών διαφόρων εξόδων να παρουσιάσει μείωση κατά περίπου 7,9 εκατ. € (-73%). Στις υπόλοιπες κατηγορίες των διάφορων εξόδων, παρουσιάστηκαν μειώσεις στους φόρους-τέλη κατά 464 χιλιάδες € (-10%), στα έξοδα προβολής και διαφήμισης κατά 214 χιλιάδες € (-22%) και στις δωρεές-επιχορηγήσεις κατά 149 χιλιάδες € (-29%). Μικρές αυξήσεις παρουσιάστηκαν στις κατηγορίες των υλικών άμεσης ανάλωσης κατά 350 χιλιάδες € (+23%) και στα έξοδα μεταφορών κατά 60 χιλιάδες € (+9%).

Η Εταιρία, στα πλαίσια της εφαρμογής της μεθοδολογίας που έχει υιοθετήσει για την επιμέτρηση της απομείωσης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού «Απαιτήσεις από Πελάτες» σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, πραγματοποίησε στις 31 Δεκεμβρίου 2019, νέα εκτίμηση της πρόβλεψης για επισφαλείς πελάτες από την οποία προέκυψε πρόσθετη αύξηση στις προβλέψεις-έξοδο επισφαλών πελατών ύψους 2.609 χιλιάδων € από την αρχική επισφάλεια ύψους 85.598 χιλιάδων €. Η εκτίμηση αυτή παρουσιάζεται διακριτά στην κατάσταση αποτελεσμάτων με τον τίτλο: «Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων». Υπενθυμίζεται ότι στις χρήσεις πριν το 2018, οι προβλέψεις-έξοδο των επισφαλών πελατών, λογίζονταν στο κόστος πωληθέντων. Συνολικά η πρόβλεψη επισφαλών πελατών στις 31/12/2019 ανήλθε στα 88.206 χιλιάδες €. Το ποσοστό επισφαλών πελατών έναντι του μικτού υπολοίπου πελατών κατά το 2019 παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με το 2018, δηλαδή, στο 32%.

	Υπόλοιπο Επισφαλών Πελατών σε χιλιάδες € και Συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων	Υπόλοιπο Πελατών προ Πρόβλεψης Επισφαλειών Πελατών και Συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων	Μερίδιο
	(1)	(2)	(3)=(1)/(2)
2015	45.293	269.794	17%
2016	51.606	259.045	20%
2017	57.521	273.476	21%
2018	85.597	271.743	32%
2019	88.206	271.563	32%

Συνολικά οι διάφορες προβλέψεις (έξοδο) κατά τη διάρκεια του 2019 παρουσίασαν μείωση κατά 12,2 εκατ. € (-118%) σε σχέση με το αντίστοιχο ποσό του 2018 και διαμορφώθηκαν, συνολικά, στα -1.869 χιλιάδες € έναντι 10,4 εκατ. € το 2018. Οι προβλέψεις αυτές για το 2019 περιλαμβάνουν: τις προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες («Απομείωση

χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» 2.609 χιλιάδες €), τις προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις (-4.479) χιλιάδες €), και τις προβλέψεις για απαξίωση αποθεμάτων/έργων τρίτων (2 χιλιάδες €).

σε χιλιάδες €	Προβλέψεις Χρήσης Επισφαλών Πελατών/ Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	Προβλέψεις Χρήσης Επίδικων Υποθέσεων
2015	7.708	11.117
2016	6.313	13.515
2017	5.915	6.993
2018	-9.877	20.004
2019	2.609	-4.479

Σε ότι αφορά τις προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις (έξοδο) αυτές διαμορφώθηκαν στα -4,5 εκατ. € περίπου, με αποτέλεσμα οι προβλέψεις στην κατάσταση οικονομικής θέσης να ανέλθουν στα 48,9 εκατ. € το 2019 από 55,1 εκατ. € το 2018. Επιπρόσθετα ποσό Ευρώ 2,9 εκατ. περίπου, που αφορά υπόλοιπο συμβιβαστικής επίλυσης εργατικών διαφορών των υπ' αριθμ. 19105/21.12.2016 και 19224/24.05.2017 αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, παρουσιάζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, (το αντίστοιχο περσινό, ανερχόταν σε ποσό Ευρώ 1,4 εκατ. περίπου). Συνολικά η εταιρεία ανάστρεψε την πρόβλεψη για εργατικές υποθέσεις κατά 512 χιλ. €, και περιόρισε τις προβλέψεις για αστικές υποθέσεις κατά 3.967 χιλ. €.

Τέλος στις υπόλοιπες κατηγορίες εξόδων, οι αναλώσεις υλικών μειώθηκαν κατά 343 χιλιάδες € (-5%) ενώ το κόστος ιδιοκατασκευών (στοιχείο μειωτικό των εξόδων) παρουσίασε μείωση κατά 6.367 χιλιάδες € (-59%).

Σε σχέση με τα λοιπά έξοδα (που είναι όλα τα έξοδα που δεν κατανέμονται σε λειτουργίες, εκτός δηλαδή του Κόστους Πωληθέντων, των Εξόδων Λειτουργίας Διοίκησης και των Εξόδων Λειτουργίας Διάθεσης) παρουσιάστηκε μείωση κατά 190 χιλιάδες € (-12,4%) και διαμορφώθηκαν στα 1,3 εκατ. € από 1,5 εκατ. € το 2018. Τα έξοδα αυτά περιλαμβάνουν συνήθως τις αποζημιώσεις από ατυχήματα και ζημιές δικτύου, διάφορες φορολογικές επιβαρύνσεις, λοιπές προσαυξήσεις και πρόστιμα κτλ. Ειδικότερα οι αποζημιώσεις από ατυχήματα και ζημιές δικτύου διαμορφώθηκαν στα 1,1 εκατ. € από 1,4 εκατ. € παρουσιάζοντας μείωση κατά 258 χιλιάδες € (-19%).

Το ολικό αποτέλεσμα των ανωτέρω μεταβολών ήταν η αύξηση των κερδών προ φόρων χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA) της Εταιρείας κατά 6,9 εκατ. € (6,9%), τα οποία και διαμορφώθηκαν στα 107,7 εκατ. € από 100,8 εκατ. € το 2018. Το EBITDA margin διαμορφώθηκε στο 33,3% από 31,3% το 2018.

Οι αποσβέσεις χρήσης παρουσίασαν μείωση κατά -1,3% ή -0,5 εκατ. € και διαμορφώθηκαν στα 37,1 εκατ. € από 37,6 εκατ. € το 2018. Η μικρή αυτή μείωση οφείλεται κυρίως στη αύξηση των αποσβέσεων επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών (στοιχείο μειωτικό των συνολικών αποσβέσεων) κατά περίπου 500 χιλιάδες €. Οι αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων παρουσίασαν μείωση κατά 795 χιλιάδες € (-1,8%), ενώ η εφαρμογή του νέου IFRS 16 από 1/1/2019 οδήγησε στο σχηματισμό αποσβέσεων δικαιωμάτων χρήσης περιουσιακών στοιχείων ύψους 794 χιλιάδες €.

Η αύξηση του EBITDA επηρέασε τα κέρδη προ φόρων χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT) της Εταιρείας, τα οποία παρουσίασαν αύξηση κατά 7,4 εκατ. € (11,7%) και διαμορφώθηκαν στα 70,6 εκατ. € από 63,2 εκατ. € το 2018. Το EBIT margin διαμορφώθηκε στο 21,8% από 19,6% το 2018.

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα παρουσίασαν αύξηση κατά 15% και διαμορφώθηκαν στις 5.442 χιλιάδες € από 4.730 χιλιάδες € το 2018. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με τη Σημείωση 42 των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων κατά το 2019 η εταιρεία προχώρησε σε ανακατανομή του κόστους τόκων των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών ύψους 4.597 χιλιάδων € από το λειτουργικό κόστος στα χρηματοοικονομικά έξοδα. Επίσης για το λόγο αυτό προχώρησε και σε επαναδιατύπωση της κατάστασης αποτελεσμάτων για το 2018 με ανάλογη μεταφορά του κόστους τόκων των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών ύψους 4.072 χιλιάδων € στα χρηματοοικονομικά έξοδα του 2018. Τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά έξοδα σχετίζονται κυρίως με τόκους εφάπαξ αποζημίωσης (393 χιλ. €), λοιπά συναφή με τις χρηματοδοτήσεις έξοδα (346 χιλ. €) και χρηματοοικονομικά έξοδα υποχρεώσεων μίσθωσης (104 χιλιάδες €).

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα σημείωσαν μείωση κατά -2.961 χιλιάδες € (-14%) και διαμορφώθηκαν στα 18,9 εκατ. € από 21,9 εκατ. € το 2018. Τα χρηματοοικονομικά έσοδα αποτελούνται κυρίως από τις προσαυξήσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών των πελατών και από τους τόκους/προσόδους επί των προϊόντων στα οποία είναι τοποθετημένα τα ταμιακά διαθέσιμα (λογαριασμός ταμιακής διαχείρισης της Τράπεζας Της Ελλάδος και προθεσμιακές καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων). Οι τόκοι-έσοδα από πελάτες διαμορφώθηκαν στα 9,6 εκατ. € από 11,2 εκατ. € το 2018, παρουσιάζοντας μείωση κατά 1.610 χιλιάδες €. Επίσης σημαντική μείωση παρουσιάστηκε και στα λοιπά (χρηματοοικονομικά) έσοδα κατά -1,8 εκατ. € (υποχώρηση από 1.975 χιλιάδες € το 2018 σε 176 χιλιάδες € το 2019). Στην κατηγορία αυτή των χρηματοοικονομικών εσόδων περιλαμβάνονται τα έσοδα-τόκοι από τις συμβάσεις διακανονισμών με ΟΤΑ, τα οποία και μειώθηκαν κατά -1,2 εκατ. € σε σχέση με το 2018 (από 1.660 χιλιάδες € το 2018 σε 449 χιλιάδες € το 2019). Αντιθέτως οι τόκοι προθεσμιακών καταθέσεων διαμορφώθηκαν σε 9,1 εκατ. € από 8,6 εκατ. € το 2018 σημειώνοντας αύξηση κατά 473 χιλιάδες € (+5%).

Τα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας διαμορφώθηκαν στα 84 εκατ. € από 80,3 εκατ. € το 2018 σημειώνοντας αύξηση κατά 4,6% ή 3,7 εκατ. €.

Ο φόρος εισοδήματος διαμορφώθηκε στα 25,9 εκατ. € από 32,4 εκατ. € το 2018, μειωμένος κατά 6,4 εκατ. € ή -20% με αποτέλεσμα τα κέρδη μετά από φόρους της Εταιρείας να παρουσιάσουν άνοδο κατά 21% και να διαμορφωθούν στα 58,1 εκατ. € από 48 εκατ. € το 2018. Το καθαρό περιθώριο κέρδους αυξήθηκε στο 17,9% από 14,9% το 2018.

Οι Καθαρές Λειτουργικές Ταμιακές εισροές για τον όμιλο μειώθηκαν από 112,3 εκατ. € το 2018 σε 78,3 εκατ. € το 2019. Σημαντική μεταβολή κατά -15,7 εκατ. παρουσιάστηκε στους καταβεβλημένους φόρους (-32,3 εκατ. € το 2019 έναντι -16,5 εκατ. € το 2018) στις προσαρμογές μη ταμιακών στοιχείων κατά -14,5 εκατ. € και στις προσαρμογές λειτουργικών λογαριασμών κατά -5,3 εκατ. €.

Οι Καθαρές Επενδυτικές Ταμιακές ροές για τον όμιλο διαμορφώθηκαν σε εκροή 4,7 εκατ. €, ενώ το 2018 υπήρχε εκροή ύψους 3,5 εκατ. €. Η αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων αυξήθηκε ελαφρά στα 16 περίπου εκατ. €, ενώ σε ότι αφορά τους τόκους εισπραχθέντες παρουσιάστηκε αύξηση, από 8,8 εκατ. € το 2018 σε 9,3 εκατ. € το 2019. Τέλος οι Ελεύθερες Ταμιακές Ροές της Επιχείρησης² (Free Cash Flows to the Firm) για τον όμιλο, διαμορφώθηκαν στα 73,7 εκατ. € από 108,8 εκατ. € το 2018.

Ανάλυση της Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Equity) σε 5 επιμέρους παράγοντες (για τον Όμιλο)³

	2019	2018	2017
ROE	6,11%	5,07%	4,70%
Tax Burden	0,69	0,60	0,65
Interest Burden	1,21	1,27	1,28
EBIT Margin	21,79%	19,58%	15,90%
Asset Turnover	0,21	0,21	0,21
Leverage	1,63	1,62	1,67

όπου $ROE = \text{Κέρδη μετά από φόρους} / \text{Μ.Ο. Ιδίων Κεφαλαίων}$

$Tax Burden = \text{Κέρδη μετά από φόρους} / \text{Κέρδη προ Φόρων}$

$Interest Burden = \text{Κέρδη προ Φόρων} / \text{EBIT}$

$EBIT Margin = \text{EBIT} / \text{Κύκλος Εργασιών}$

$Asset Turnover = \text{Κύκλος Εργασιών} / \text{Μ.Ο Ενεργητικού}$

² *Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης: Για επεξηγήσεις και υπολογισμό των δεικτών βλ. Ενότητα, "Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης"

³ *Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης: Για επεξηγήσεις και υπολογισμό των δεικτών βλ. Ενότητα, "Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης"

$$\text{Leverage} = \text{Μ.Ο Ενεργητικού} / \text{Μ.Ο Ιδίων Κεφαλαίων}$$

Η επίδραση της θυγατρικής Εταιρείας στα ενοποιημένα κονδύλια είναι αμελητέα και δε χρήζει περαιτέρω ανάλυσης.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (“ΕΔΜΑ”)

Ο Όμιλος στην Έκθεση Διαχείρισης και στις γνωστοποιήσεις του προς το επενδυτικό κοινό χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης (ΕΔΜΑ) πέρα από τα οικονομικά μεγέθη που συμπεριλαμβάνονται στις οικονομικές του καταστάσεις και οι οποίες καταρτίζονται σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Σκοπός της παράθεσης αυτών των δεικτών είναι τόσο η Διοίκηση της Εταιρείας όσο και οι επενδυτές να έχουν μια πληρέστερη εικόνα της αποδοτικότητας, της κεφαλαιακής διάρθρωσης, της δραστηριότητας και της ρευστότητας του Ομίλου και σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ανεξάρτητα από τους δείκτες μέτρησης που προκύπτουν απευθείας από τις οικονομικές καταστάσεις.

Οι Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης που ο Όμιλος χρησιμοποιεί είναι οι ακόλουθοι:

- **Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών, Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Συνολικών Αποσβέσεων (EBITDA)**

Ο Δείκτης αυτός είναι ευρύτατα διαδεδομένος στην επενδυτική κοινότητα και εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας, έχοντας το πλεονέκτημα ότι απομονώνει τις επιδράσεις των χρηματοδοτικών-επενδυτικών αποτελεσμάτων, της φορολογίας εισοδήματος και της κυριότερης κατηγορίας μη ταμιακών εξόδων που είναι οι αποσβέσεις.

Ο Δείκτης υπολογίζεται εάν από το κύκλο εργασιών αφαιρεθούν το κόστος πωληθέντων, τα έξοδα διάθεσης, τα έξοδα διοίκησης, τα λοιπά έξοδα και προστεθούν τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης και οι συνολικές αποσβέσεις. Επίσης αφαιρείται το κονδύλι «Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» της Κατάστασης του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων, το οποίο αφορά την πρόβλεψη-έξοδο περιόδου επισφαλών πελατών, η οποία σε προηγούμενες περιόδους συμπεριλαμβάνονταν στο κόστος πωληθέντων. Τα μεγέθη αυτά χρησιμοποιούνται χωρίς καμία προσαρμογή από τις οικονομικές καταστάσεις και τις σημειώσεις τους.

Πίνακας Συμφωνίας του EBITDA

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Κύκλος εργασιών	323.750	322.413	323.744	322.396
Κόστος πωληθέντων	(160.460)	(182.433)	(160.460)	(182.433)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(61.180)	(61.098)	(61.130)	(61.030)
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	(30.947)	(29.413)	(30.947)	(29.413)
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(2.608)	9.877	(2.608)	9.877
Λοιπά έξοδα	(1.349)	(1.539)	(1.349)	(1.539)
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	3.331	5.318)	3.331	5.317
Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	44.126	44.128	44.126	44.128
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(7.046)	(6.548)	(7.046)	(6.548)
Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών, Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Συνολικών Αποσβέσεων (EBITDA)	107.617	100.705	107.661	100.755

- **Περιθώριο EBITDA**

Ο δείκτης αυτός προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα με διαίρεση του EBITDA με τον Κύκλο Εργασιών. Εκφράζει το ποσοστό που έχει το κέρδος EBITDA επί του Κύκλου Εργασιών ή εναλλακτικά πόσα κέρδη EBITDA αντιστοιχούν σε μία

μονάδα πωλήσεων. Η Διοίκηση της εταιρείας χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο Δείκτη στο πλαίσιο της ευρύτερης αποτίμησης της λειτουργικής απόδοσης της επιχείρησης.

Πίνακας Συμφωνίας του EBITDA Περιθωρίου (margin)

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Κύκλος εργασιών	323.750	322.413	323.744	322.396
EBITDA	107.617	100.705	107.661	100.755
EBITDA margin	33,24%	31,23%	33,25%	31,25%

• **Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων (EBIT)**

Ο δείκτης αυτός όπως και ο προηγούμενος (EBITDA) είναι ευρύτατα διαδεδομένος στην επενδυτική κοινότητα και εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας, έχοντας το πλεονέκτημα ότι απομονώνει τις επιδράσεις των χρηματοδοτικών -επενδυτικών αποτελεσμάτων και της φορολογίας εισοδήματος.

Ο δείκτης υπολογίζεται εάν από τον κύκλο εργασιών αφαιρεθούν το κόστος πωληθέντων, τα έξοδα διάθεσης, τα έξοδα διοίκησης, τα λοιπά έξοδα και προστεθούν τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης. Επίσης αφαιρείται το κονδύλι «Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» της Κατάστασης του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων, το οποίο αφορά την πρόβλεψη-έξοδο περιόδου επισφαλών πελατών, η οποία σε προηγούμενες περιόδους συμπεριλαμβάνονταν στο κόστος πωληθέντων. Τα μεγέθη αυτά χρησιμοποιούνται χωρίς καμία προσαρμογή από τις οικονομικές καταστάσεις.

Πίνακας Συμφωνίας του EBIT

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Κύκλος εργασιών	323.750	322.413	323.744	322.396
Κόστος πωληθέντων	(160.460)	(182.433)	(160.460)	(182.433)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(61.180)	(61.098)	(61.130)	(61.030)
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	(30.947)	(29.413)	(30.947)	(29.413)
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(2.608)	9.877	(2.608)	9.877
Λοιπά έξοδα	(1.349)	(1.539)	(1.349)	(1.539)
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	3.331	5.318	3.331	5.317
Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων (EBIT)	70.537	63.125	70.581	63.175

• **Περιθώριο EBIT**

Ο δείκτης αυτός προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα με διαίρεση του EBIT με τον Κύκλο Εργασιών. Εκφράζει το ποσοστό που έχει το κέρδος EBIT επί του Κύκλου Εργασιών. Η Διοίκηση της εταιρείας χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο Δείκτη στα πλαίσια της ευρύτερης αποτίμησης της λειτουργικής απόδοσης της επιχείρησης.

Πίνακας Συμφωνίας του EBIT Περιθωρίου (margin)

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Κύκλος εργασιών	323.750	322.413	323.744	322.396
EBIT	70.537	63.125	70.581	63.175
EBIT margin	21,79%	19,58%	21,80%	19,60%

• **Ελεύθερες Ταμιακές Ροές (Free Cash Flows to the Firm)**

Ο Δείκτης αυτός εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας καθώς δείχνει το ποσό των μετρητών που είναι διαθέσιμο για διανομή στους μετόχους και στους δανειστές της επιχείρησης και ταυτόχρονα είναι ένας από τους βασικούς δείκτες χρηματοοικονομικής ευρωστίας.

Ο Δείκτης υπολογίζεται εάν από στην Κατάσταση Ταμιακών Ροών προστεθεί το σύνολο εισροών/(εκροών) από Λειτουργικές Δραστηριότητες στο σύνολο των εισροών/(εκροών) από Επενδυτικές Δραστηριότητες.

Πίνακας Συμφωνίας των Ελεύθερων Ταμιακών Ροών (Free Cash Flows to the Firm-FCFF)

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Σύνολο εισροών / (εκροών) από Λειτουργικές Δραστηριότητες	78.348	112.285	78.373	112.357
Σύνολο εισροών / (εκροών) από Επενδυτικές Δραστηριότητες	(4.659)	(3.475)	(4.664)	(3.483)
Ελεύθερες Ταμιακές Ροές (FCFF)	73.689	108.810	73.709	108.874

• **Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Equity/ROE)**

Γενικότερα η αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων δείχνει το κέρδος που αντιστοιχεί στην επένδυση των μετόχων μιας εταιρείας. Ανήκει στην ομάδα των δεικτών αποδοτικότητας και είναι επίσης γενικά διαδεδομένος για σκοπούς σύγκρισης ομοειδών επιχειρήσεων και αξιολόγησης της διοίκησης μιας εταιρείας.

Ο δείκτης υπολογίζεται εάν διαιρεθεί το καθαρό εισόδημα (Κέρδη μετά από Φόρους) με τον μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων αρχής και τέλους περιόδου.

Μπορεί επίσης να εκφραστεί ως γινόμενο πέντε παραγόντων όπου κάθε ένας αντιστοιχεί σε έναν ξεχωριστό αριθμοδείκτη.

Οι επιμέρους αριθμοδείκτες είναι:

1. Φορολογικού Βάρους (Tax Burden): που είναι ο λόγος του Καθαρού Εισοδήματος (Κέρδη μετά από Φόρους) προς τα Κέρδη προ Φόρων
2. Χρηματοοικονομικού Βάρους (Interest Burden): που είναι ο λόγος των Κερδών προ Φόρων προς τα Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων (EBIT)
3. EBIT margin: είναι ο λόγος του EBIT προς τον Κύκλο Εργασιών
4. Κυκλοφοριακή ταχύτητα Ενεργητικού (Assets Turnover): που είναι ο λόγος του Κύκλου Εργασιών προς το Σύνολο του Ενεργητικού (μέσος όρος Συνόλου Ενεργητικού αρχής και τέλους περιόδου).
5. Μόχλευσης (Leverage): που είναι ο λόγος του Συνόλου Ενεργητικού (μέσος όρος Συνόλου Ενεργητικού αρχής και τέλους περιόδου) προς τα Ίδια Κεφάλαια (μέσος όρος Ιδίων Κεφαλαίων αρχής και τέλους περιόδου).

Πίνακας Συμφωνίας του ROE σε επίπεδο ΟΜΙΛΟΥ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Κύκλος εργασιών	(α)	323.750	322.413	327.343	328.851	324.268
Κέρδη μετά από Φόρους	(β)	58.068	47.908	43.427	24.049	43.657

Κέρδη προ Φόρων	(γ)	84.007	80.272	66.473	41.324	56.315
EBIT	(δ)	70.537	63.125	52.032	54.383	47.976
Σύνολο Ενεργητικού	(ε)	1.562.867	1.533.608	1.532.621	1.551.840	1.577.096
Μέσος όρος Ενεργητικού Αρχής Τέλους Χρήσης	(στ)	1.548.238	1.533.115	1.542.231	1.564.468	1.559.521
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	(ζ)	951.140	949.227	942.028	904.766	966.940
Μέσος όρος Ιδίων Κεφαλαίων Αρχής Τέλους Χρήσης	(η)	950.184	945.628	923.397	935.853	944.125
Tax Burden	=(β)/(γ)	0,69	0,60	0,65	0,58	0,78
Interest Burden	=(γ)/(δ)	1,21	1,27	1,28	0,76	1,17
EBIT Margin	=(δ)/(α)	21,79%	19,58%	15,90%	16,54%	14,80%
Asset Turnover	=(α)/(στ)	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21
Leverage	=(στ)/(η)	1,63	1,62	1,67	1,67	1,65
ROE	=(β)/(η)	6,11%	5,07%	4,70%	2,57%	4,62%

Με την ανάλυση του Δείκτη της Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων σε πέντε επιμέρους παράγοντες, η Διοίκηση της εταιρείας αλλά και κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να γνωρίζει τι τμήμα των καθαρών κερδών επιβαρύνεται από την φορολογία (Tax Burden), τι τμήμα επιβαρύνεται ή επωφελείται από την χρηματοδοτική ή επενδυτική δραστηριότητα (Interest Burden), ποια είναι η συμβολή του περιθωρίου κέρδους των λειτουργικών κερδών (σε επίπεδο EBIT - το EBIT margin), ποια είναι η αξιοποίηση του ενεργητικού (Asset Turnover) και τέλος ποια είναι η συμβολή της μόχλευσης (Leverage).

- **Λειτουργικό Κόστος προ αποσβέσεων (ΟΡΕΧ)**

Ο Δείκτης χρησιμοποιείται από την Διοίκηση της εταιρείας στη λήψη αποφάσεων και στην επικοινωνία της με τους επενδυτές καθώς περιλαμβάνει όλες τις κατηγορίες δαπανών που μερίζονται σε λειτουργίες, δηλαδή το κόστος πωληθέντων, τα έξοδα διοίκησης και τα έξοδα διάθεσης αφού αφαιρεθούν οι αποσβέσεις. Επίσης περιλαμβάνει το κονδύλι «Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» της Κατάστασης του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων, το οποίο αφορά την πρόβλεψη-έξοδο περιόδου επισφαλών πελατών, η οποία σε προηγούμενες περιόδους συμπεριλαμβάνονταν στο κόστος πωληθέντων. Εξαιρούνται τα λοιπά έξοδα καθώς δεν μπορούν να κατανεμηθούν σε λειτουργίες.

Πίνακας Συμφωνίας του Λειτουργικού Κόστους προ Αποσβέσεων

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Κόστος πωληθέντων	160.460	182.433	160.460	182.433
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	61.180	61.098	61.130	61.030
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	30.947	29.413	30.947	29.413
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	2.608	-9.877	2.608	-9.877
Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	-44.126	-44.128	-44.126	-44.128
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	7.046	6.548	7.046	6.548
Λειτουργικό Κόστος προ Αποσβέσεων	218.115	225.487	218.065	225.419

- **Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)**

Ο δείκτης αυτός προκύπτει από τη διαίρεση του Μικτού Περιθωρίου με τον Κύκλο Εργασιών όπως ακριβώς τα δύο αυτά μεγέθη εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Χρησιμοποιείται από την Διοίκηση της εταιρείας συμπληρωματικά με

το Μικτό Περιθώριο σε αξία. Σημειώνεται επίσης ότι από την 1/1/2018, εντός του Κόστους Πωληθέντων (και άρα και του Μικτού Περιθωρίου Κέρδους) δεν περιλαμβάνεται η πρόβλεψη-έξοδο περιόδου επισφαλών πελατών, η οποία σε προηγούμενες περιόδους συμπεριλαμβάνονταν στο κόστος πωληθέντων. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη αναφέρεται, από 1/1/2018 διακριτά, ως «Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» στην Κατάσταση του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων.

Πίνακας Συμφωνίας του Μικτού Περιθωρίου Κέρδους (%)

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Κύκλος εργασιών	323.750	322.413	323.744	322.396
Μικτό Περιθώριο Κέρδους	163.290	139.980	163.284	139.963
Μικτό Περιθώριο Κέρδους %	50,44%	43,42%	50,44%	43,41%

Αλλαγές σε Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης

Κατά τη χρήση του 2019 η εταιρεία μετέφερε από το λειτουργικό κόστος (κόστος Πωληθέντων, Έξοδα Διοίκησης, Έξοδα Διάθεσης) στα «χρηματοοικονομικά έξοδα» το κονδύλι «κόστος τόκων επί της αναλογιστικής υποχρέωσης» που αποτελεί τμήμα του αναλογιστικού εξόδου.

Η αλλαγή αυτή οδήγησε σε επαναταξινόμηση των οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2018, κάτι που περιγράφεται αναλυτικά στην Σημείωση 42 των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2019.

Η αλλαγή αυτή, στην αντιμετώπιση του κόστους των τόκων των αναλογιστικών υποχρεώσεων, έγινε για τους ακόλουθους λόγους:

- Το κόστος των τόκων αυτών εξαρτάται από εξωγενείς κυρίως παράγοντες που σχετίζονται κυρίως με τα επιτόκια που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση των αναλογιστικών υποχρεώσεων (σύμφωνα με το IAS 19)
- Η φύση του εξόδου αυτού είναι χρηματοοικονομική και κατά συνέπεια θα έπρεπε να αθροίζεται στα χρηματοοικονομικά έξοδα της εταιρείας
- Αρκετοί χρηματοοικονομικοί αναλυτές έκαναν χρήση της σχετικής προσαρμογής στον υπολογισμό των μεγεθών EBITDA και EBIT.

Στους Πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται όλοι οι αναμορφωμένοι ΕΔΜΑ που επηρεάζονται από το έτος 2015 και έως το έτος 2018.

Σημειώνεται ότι στους ΕΔΜΑ, EBITDA και EBIT πριν την επαναδιατύπωση θα πρέπει να προσθέσουμε το κόστος τόκων της αναλογιστικής υποχρέωσης και στη συνέχεια να υπολογίσουμε το σχετικό περιθώριο.

Σε ότι αφορά τον ΕΔΜΑ, Περιθώριο Μικτού Κέρδους %, θα πρέπει να προσθέσουμε το κόστος τόκων της αναλογιστικής υποχρέωσης που εμπεριέχεται στο Κόστος Πωλήσεων στο Μικτό Περιθώριο Κέρδους πριν την επαναδιατύπωση και στην συνέχεια να υπολογίσουμε το σχετικό ποσοστό επί του Κύκλου Εργασιών.

ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
<i>Πριν την Επαναδιατύπωση</i>				
Κύκλος Εργασιών	322.413	327.343	328.851	324.268
EBITDA	96.632	84.599	87.279	83.731
EBIT	59.053	47.820	49.908	43.708
Περιθώριο EBITDA	30,0%	25,8%	26,5%	25,8%
Περιθώριο EBIT	18,3%	14,6%	15,2%	13,5%
Λειτουργικό Κόστος προ Αποσβέσεων	229.560	244.773	241.007	236.815
<u>Κόστος Τόκων Αναλογιστικής Υποχρέωσης</u>	4.072	4.212	5.781	5.346
<i>Μετά την Επαναδιατύπωση</i>				
EBITDA	100.705	88.811	93.060	89.077

EBIT	63.125	52.032	55.689	49.054
Περιθώριο EBITDA	31,2%	27,1%	28,3%	27,5%
Περιθώριο EBIT	19,6%	15,9%	16,9%	15,1%
Λειτουργικό Κόστος προ Αποσβέσεων	225.487	240.561	235.226	231.469

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
<i>Πριν την Επαναδιατύπωση</i>				
Κύκλος Εργασιών	322.396	327.324	328.821	324.248
EBITDA	96.682	84.656	87.302	83.759
EBIT	59.103	47.877	49.931	43.736
Περιθώριο EBITDA	30,0%	25,9%	26,6%	25,8%
Περιθώριο EBIT	18,3%	14,6%	15,2%	13,5%
Λειτουργικό Κόστος προ Αποσβέσεων	229.492	244.696	240.954	236.767
<u>Κόστος Τόκων Αναλογιστικής Υποχρέωσης</u>	4.072	4.212	5.781	5.346
<i>Μετά την Επαναδιατύπωση</i>				
EBITDA	100.755	88.868	93.083	89.105
EBIT	63.175	52.089	55.712	49.082
Περιθώριο EBITDA	31,3%	27,1%	28,3%	27,5%
Περιθώριο EBIT	19,6%	15,9%	16,9%	15,1%
Λειτουργικό Κόστος προ Αποσβέσεων	225.419	240.484	235.173	231.421

ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
<i>Πριν την Επαναδιατύπωση</i>				
Κύκλος Εργασιών	322.413	327.343	328.851	324.268
Μικτό Περιθώριο Κέρδους	137.245	142.865	146.214	138.410
Μικτό Περιθώριο Κέρδους %	42,6%	43,6%	44,5%	42,7%
<u>Κόστος Τόκων Αναλογιστικής Υποχρέωσης σε Κόστος Πωληθέντων</u>	2.735	2.797	3.818	3.573
<i>Μετά την Επαναδιατύπωση</i>				
Μικτό Περιθώριο Κέρδους	139.980	145.662	150.032	141.983
Μικτό Περιθώριο Κέρδους %	43,4%	44,5%	45,6%	43,8%

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
<i>Πριν την Επαναδιατύπωση</i>				
Κύκλος Εργασιών	322.396	327.324	328.821	324.248
Μικτό Περιθώριο Κέρδους	137.228	142.846	146.184	138.390
Μικτό Περιθώριο Κέρδους %	42,6%	43,6%	44,5%	42,7%
Κόστος Τόκων Αναλογιστικής Υποχρέωσης σε Κόστος Πωληθέντων	2.735	2.797	3.818	3.573
<i>Μετά την Επαναδιατύπωση</i>				
Μικτό Περιθώριο Κέρδους	139.963	145.643	150.002	141.963
Μικτό Περιθώριο Κέρδους %	43,4%	44,5%	45,6%	43,8%

ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Πριν την Επαναδιατύπωση				
Κέρδη προ Φόρων	80.272	66.473	41.324	56.315
EBIT	59.053	47.820	49.908	43.708
Interest Burden (EBT/EBIT)	1,36	1,39	0,83	1,29
Μετά την Επαναδιατύπωση				
EBIT	63.125	52.032	55.689	49.054
Interest Burden (EBT/EBIT)	1,27	1,28	0,74	1,15

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2019

Έρευνα ικανοποίησης πελατών, Ιούνιος 2019

Τον Ιούνιο του 2019 η ΕΥΔΑΠ πραγματοποίησε έρευνα ικανοποίησης πελατών στην οποία αναδείχθηκε η σχεδόν καθολική εμπιστοσύνη του κοινού προς την ΕΥΔΑΠ και η αντίστοιχη ικανοποίηση από τις υπηρεσίες, αλλά και την τιμολογιακή της πολιτική. Η ποιότητα, η ασφάλεια, καθώς και η τιμή των υπηρεσιών που παρέχει η ΕΥΔΑΠ, ικανοποιεί την συντριπτική πλειοψηφία των καταναλωτών.

Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, Ιούνιος 2019

Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουνίου 2019, στο Συνεδριακό Κέντρο HELEXPO, όπου μεταξύ άλλων ενέκρινε τις Ατομικές και Ενοποιημένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., ενέκρινε κατ' άρθρο 108 του Ν. 4548/2018 την συνολική διαχείριση της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. από το Διοικητικό Συμβούλιο, εξέλεξε τα εννέα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με πενταετή θητεία, όρισε την κα Αικατερίνη Μπερίτση, τον κ. Μιχαήλ Σταουρούλακη και τον κ. Αλέξανδρο Νασούφη ως Ανεξάρτητα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε..

Αναφορικά με την Επιτροπή Ελέγχου, η Γενική Συνέλευση εξέλεξε την κα Αικατερίνη Μπερίτση ως Πρόεδρο της Επιτροπής Ελέγχου και τους κ.κ. Μιχαήλ Σταουρούλακη και Αλέξανδρο Πουλιάση ως Μέλη.

Η Γενική Συνέλευση επίσης ενέκρινε τη διανομή μερίσματος χρήσης 2018, τις καταβληθείσες αμοιβές του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, τις καταβληθείσες αμοιβές και αποζημιώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Μελών Επιτροπής Ελέγχου, και τέλος επέλεξε την Ελεγκτική Εταιρεία «GRANT THORNTON Α.Ε.».

Συγκρότηση Δ.Σ. σε σώμα, Ιούνιος 2019

Στις 27 Ιουνίου 2019, το Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. μετά την εκλογή των εννέα (9) νέων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από τους Μετόχους της πλειοψηφίας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε.» και «ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Α.Ε.» στην Τακτική Γενική Συνέλευση της 26^{ης} Ιουνίου 2019, συνεδρίασε και συγκροτήθηκε σε σώμα ως ακολούθως:

Θεοδώρα Βαρβαρίγου,	Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου, Μη εκτελεστικό Μέλος
Χαράλαμπος Σαχίνης,	Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό Μέλος
Αναστάσιος Τόσιος,	Εντεταλμένος Σύμβουλος, εκτελεστικό Μέλος
Αικατερίνη Μπερίτση,	Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Νασούφης,	Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Άγγελος Αμδίτης,	Μη εκτελεστικό Μέλος
Μιχαήλ Σταουρούλακης,	Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Δημήτρης Κωνσταντακόπουλος,	Μη εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιάσης,	Μη εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης,	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Σκουλαρίκης,	Μη Εκτελεστικό Μέλος

Εμμανουήλ Αγγελάκης,
Γεώργιος Αλεξανδράκης,

Μη Εκτελεστικό Μέλος
Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ορισμός Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου-Συγκρότηση ΔΣ σε σώμα, Σεπτέμβριος 2019

Στις 4 Σεπτεμβρίου 2019 το Διοικητικό Συμβούλιο όρισε τον Εντεταλμένο Σύμβουλο και Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ., κ. Αναστάσιο Τόσιο, ως Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας. Στη συνέχεια το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτήθηκε σε σώμα, ως εξής:

Θεοδώρα Βαρβαρίγου,	Πρόεδρος Δ.Σ., μη Εκτελεστικό Μέλος
Χαράλαμπος Σαχίνης,	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Αναστάσιος Τόσιος,	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Αικατερίνη Μπερίτση,	Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Νασούφης,	Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
Μιχαήλ Σταουρούλακης,	Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
Δημήτριος Κωνσταντακόπουλος,	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Άγγελος Αμδίτης,	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιάσης,	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης,	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Σκουλαρικής,	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης,	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Αλεξανδράκης,	Μη Εκτελεστικό Μέλος

Φωτοβολταϊκό Πάρκο 2 MW από την ΕΥΔΑΠ Οκτώβριος 2019

Φωτοβολταϊκός Σταθμός ισχύος 2MW, κατασκευάστηκε και λειτουργεί στις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ στις Αχαρνές, από τις οποίες τροφοδοτείται με νερό το 60% των περιοχών του Λεκανοπεδίου και ειδικά οι περιοχές που βρίσκονται σε μεγάλο υψόμετρο.

Η αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας εντάσσεται στο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης της Εταιρείας, που προβλέπει συστηματική στρόφη σε πηγές ενέργειας, φιλικές προς το περιβάλλον, αποσκοπώντας στη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος της χώρας προκειμένου να υπηρετηθούν οι εθνικοί και ευρωπαϊκοί περιβαλλοντικοί στόχοι για το 2030. Το πρόγραμμα, μετά την επιτυχή του έναρξη, θα συνεχιστεί απρόσκοπτα με την κατασκευή νέων φωτοβολταϊκών σταθμών και σε άλλες εγκαταστάσεις της Εταιρείας. Ο νέος σταθμός που αποτελεί επένδυση συνολικής δαπάνης 1,6 εκ. ευρώ, χρηματοδοτήθηκε εξολοκλήρου με ίδια κεφάλαια και ολοκληρώθηκε εγκαίρως μέσα σε ενάμιση μήνα.

Συμφωνία ΕΥΔΑΠ με το Ελληνικό Δημόσιο, Οκτώβριος 2019

Η ΕΥΔΑΠ ενόψει της ανανέωσης του αποκλειστικού της δικαιώματος παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στη γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητάς της, σε συμφωνία με το Ελληνικό Δημόσιο παράτεινε την υπάρχουσα μεταξύ τους Σύμβαση για έξι (6) μήνες, μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι σχετικές διαβουλεύσεις. Η προαναφερθείσα συμφωνία έληξε στις 25 Απριλίου 2020 και στη συνέχεια παρατάθηκε μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2020.

Εγκαίνια Επετειακής Έκθεσης για τα 90 χρόνια από την κατασκευή του Φράγματος του Μαραθώνα, Νοέμβριος 2019

Στο εμβληματικό και ιστορικό έργο του πρώτου σύγχρονου ταμιευτήρα της ελληνικής πρωτεύουσας, είναι αφιερωμένη η επετειακή έκθεση για τα 90 χρόνια από την κατασκευή του φράγματος του Μαραθώνα που διοργανώνει η ΕΥΔΑΠ και εγκαινιάστηκε στο Κέντρο Πολιτισμού "Ελληνικός Κόσμος". Στόχος της έκθεσης στην οποία παρουσιάζονται πρώτη φορά αδημοσίευτα τεκμήρια για το έργο είναι η ανάδειξη της σημαντικότητας του, τόσο από μηχανικής όσο και από πολιτιστικής και κοινωνικής άποψης, υπογραμμίζοντας ότι η καινοτομία του παρελθόντος είναι οδηγός για την καινοτομία και την ανάπτυξη του μέλλοντος, στοιχεία στα οποία η ΕΥΔΑΠ επενδύει συστηματικά.

Βραβεία και Διακρίσεις

Τρία βραβεία απέσπασε η Διεύθυνση Ψηφιακής Διοικητικής Πληροφόρησης της ΕΥΔΑΠ στην τελετή απονομής των **Impact Business IT Excellence Awards 2019** που πραγματοποιήθηκε στις 28 Μαΐου 2019.

Συγκεκριμένα, η Διεύθυνση Ψηφιακής Διοικητικής Πληροφόρησης της Εταιρείας απέσπασε χρυσό βραβείο στην κατηγορία «ContinuousBusinessImprovement» για το έργο Διοικητικού Εκσυγχρονισμού, αργυρό βραβείο στην κατηγορία «Ενοποίηση Συστημάτων» και χάλκινο βραβείο στην κατηγορία «BigData» για το έργο Ψηφιακής Διακυβέρνησης Δεδομένων.

Με το Χρυσό Βραβείο βραβεύτηκε η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου στην εκδήλωση των Responsible Management Excellence Awards του EBEN GR, για την εξαιρετική επίδοσή της στις αρχές της επιχειρηματικής ηθικής και το μοντέλο υπεύθυνης διοίκησης που ακολουθεί. Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. παραμένει η μοναδική εταιρεία του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, που κατέχει την διεθνώς αναγνωρισμένη πιστοποίηση RME MODEL και βραβεύεται για δεύτερη συνεχή χρονιά από τη διοργάνωση.

Έργα Ανατολικής Αττικής

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019, υπεγράφησαν τρεις (3) Προγραμματικές Συμβάσεις με Δήμους Ανατολικής Αττικής για την κατασκευή από την ΕΥΔΑΠ ΑΕ των έργων αποχέτευσης ακαθάρτων. Ειδικότερα, στις 21 Φεβρουαρίου 2019 υπεγράφη η σύμβαση με το Δήμο Ραφήνας-Πικερμίου και στις 5 Μαρτίου 2019 η αντίστοιχη με το Δήμο Σπάτων-Αρτέμιδας, σύμφωνα με τις οποίες, οι Δήμοι εκχωρούν το δικαίωμα κατασκευής των εξωτερικών διακλαδώσεων που θα συνδέουν το ακίνητο (τριτεύων δίκτυο) στην ΕΥΔΑΠ, η οποία θα γίνει ταυτόχρονα με την κατασκευή του δευτερεύοντος δικτύου. Ο Δήμος Μαραθώνα έχει υπογράψει επίσης προγραμματική σύμβαση με την ΕΥΔΑΠ από τις 4/2/2019, η οποία όμως τροποποιήθηκε στις 10/6/2019 εκχωρώντας επίσης το δικαίωμα κατασκευής και των εξωτερικών διακλαδώσεων στις περιοχές του Δήμου, όπου θα κατασκευασθεί από την ΕΥΔΑΠ ΑΕ το δευτερεύον δίκτυο.

Τον Μάιο του 2019 ξεκίνησε η κατασκευή του δικτύου αποχέτευσης (πρωτεύων, δευτερεύων και τριτεύων) ακαθάρτων περιοχής Γλυκών Νερών του Δήμου Παιανίας, με προϋπολογισμό 9,6 εκατ. € πλέον ΦΠΑ. Το έργο συγχρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Αττικής 2014-2020 (ΕΤΠΑ).

Στις 10-7-2019 εντάχθηκαν στο ΕΣΠΑ - ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020 τα δύο Μεγάλα Έργα αποχέτευσης ακαθάρτων της ΕΥΔΑΠ ΑΕ στην Ανατολική Αττική:

- 1) «Συλλογή, επεξεργασία αστικών λυμάτων Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων- Αρτέμιδος και Επαναχρησιμοποίηση – Διάθεση επεξεργασμένων εκροών» με επιλέξιμη δημόσια δαπάνη 214.607.043,64 € και
- 2) «Συλλογή, επεξεργασία αστικών λυμάτων Δήμου Μαραθώνα και Επαναχρησιμοποίηση – Διάθεση επεξεργασμένων εκροών», με επιλέξιμη δημόσια δαπάνη, 101.695.922 €

Με τις 2963/27-08-19 και 2962/27-08-19 Κ.Υ. Αποφάσεις Οικονομικών - Υποδομών και Μεταφορών κηρύχθηκαν αναγκαστικές απαλλοτριώσεις εκτάσεως εμβαδού 11.700,30 m² και 4.161,34 m² αντιστοίχως, για την κατασκευή αντλιοστασίων στους Δήμους Ραφήνας - Πικερμίου και Σπάτων – Αρτέμιδας.

Τον Αύγουστο του 2019 με την 1849/27-08-19 Κ.Υ. Απόφαση Οικονομικών - Υποδομών και Μεταφορών κηρύχθηκε αναγκαστική απαλλοτρίωση εκτάσεως εμβαδού 45.182,60 m² για την κατασκευή του ΚΕΛ Μαραθώνα.

Με την 20443/16.12.2019 Απόφαση ΔΣ εγκρίθηκαν τα τεύχη δημοπράτησης και η δημοπράτηση του υποέργου «Κατασκευή δικτύων ακαθάρτων και αγωγών μεταφοράς ακαθάρτων σε περιοχές του Δήμου Σπάτων-Αρτέμιδος» - Εργολαβία Α457 με προϋπολογισμό δημοπράτησης 70.000.000 ευρώ πλέον ΦΠΑ και ορίστηκε η ημερομηνία για τη δημοπράτησή τους. Η δημοπράτηση της εργολαβίας Α457 ανακοινώθηκε στις 10 Ιανουαρίου 2020. Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ήταν η 10η Μαρτίου 2020. Ο διαγωνισμός είναι σε εξέλιξη.

Σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων εκροών των ΚΕΛ, η οποία αποτελεί στρατηγική επιλογή της ΕΥΔΑΠ για την προστασία του πόρου του νερού μέσω της λειτουργίας τους, η ΕΥΔΑΠ προχώρησε σε συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών με την υπογραφή σύμβασης τον Αύγουστο 2019 για την υλοποίηση πιλοτικού προγράμματος για την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων εκροών των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) Ανατολικής Αττικής, δηλαδή του ανακτημένου νερού. Σκοπός του πιλοτικού προγράμματος είναι η επίδειξη και ανάδειξη της χρήσης του ανακτημένου νερού και παράλληλα η ενημέρωση των τοπικών αγροτικών φορέων των Δήμων Σπάτων –

Αρτέμιδος και Ραφήνας - Πικερμίου για τις δυνατότητες πιθανής αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών που αναδεικνύονται από την χρήση του ανακτημένου νερού.

Επιπλέον η ΕΥΔΑΠ το 2019 δρομολόγησε τις απαραίτητες ενέργειες για την υπογραφή μνημονίου συναντίληψης και συνεργασίας, μεταξύ του Περιφερειάρχη Αττικής, της ΕΥΔΑΠ ΑΕ και των Δημάρχων Ραφήνας και Σπάτων-Αρτέμιδας, με το οποίο θα δεσμεύονται να συμβάλλουν στις ενέργειες ωρίμανσης, σχεδιασμού, πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης των έργων επαναχρησιμοποίησης των εκρών του ΚΕΛ Ραφήνας Πικερμίου και Σπάτων Αρτέμιδας, που θα απαιτηθούν για την επίτευξη του στόχου επαναχρησιμοποίησης του ανακτημένου νερού ως στρατηγική επιλογή της ΕΥΔΑΠ ΑΕ για τα ΚΕΛ της Ανατολικής Αττικής. Το Μνημόνιο συναντίληψης και συνεργασίας, υπογράφηκε στις 21/1/2020 μεταξύ του Περιφερειάρχη Αττικής, της ΕΥΔΑΠ ΑΕ και των Δημάρχων Ραφήνας και Σπάτων-Αρτέμιδας.

Η ΕΥΔΑΠ προχώρησε σε σύνταξη μελέτης ελέγχου της επάρκειας των υφιστάμενων κεντρικών αποχετευτικών αγωγών και του ΚΕΛ Κορωπίου Παιανίας για την αποχέτευση ακαθάρτων των περιοχών Λεονταρίου-Κάντζας, Κάτω Μπαλάνας και Αγ. Νικολάου Δήμου Παλλήνης με αποδέκτη το ΚΕΛ Παιανίας-Κορωπίου. Στις 12-3-2020 υποβλήθηκε από την ΕΥΔΑΠ στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΥΜΕΠΕΡΑΑ τεχνικό δελτίο για τη χρηματοδότηση της σύνταξης των σχετικών οριστικών μελετών.

Για τα έργα συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων Δήμου Σαρωνικού και Αγίας Μαρίνας και Αγίου Δημητρίου Δήμου Κρωπίας, η ΕΥΔΑΠ έχει προχωρήσει σε πολυκριτηριακή μελέτη που ήδη εκπονείται για τη διερεύνηση των εναλλακτικών λύσεων για τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία, διάθεση και επαναχρησιμοποίηση λυμάτων. Από την μελέτη αυτή θα αναδειχθεί η βέλτιστη λύση και θα οριστικοποιηθεί ο σχεδιασμός της αποχέτευσης στις εν λόγω περιοχές, με βάση τον οποίο θα υλοποιηθούν οι μελέτες των σχετικών έργων και η κατασκευή τους.

Ο.Τ.Α.

Το 2019 συνεχίστηκε η εντατική διεκδίκηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών από τους Δήμους και η αποτροπή συσσώρευσης νέων. Για τον σκοπό αυτό εστάλησαν εξώδικα σε δεκαέξι (16) Πελάτες της Υπηρεσίας Ο.Τ.Α. για οφειλές ύψους 13,99 εκ. ευρώ συμπεριλαμβανομένων των προσαυξήσεων. Οι συνολικές εισπράξεις από τους Ο.Τ.Α. για το έτος 2019 ανήλθαν σε 49,87 εκ. ευρώ.

Στις 31/12/2019, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές των Ο.Τ.Α. προς την ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ανήλθαν σε 20,63 εκ. ευρώ έναντι 29,66 εκ. ευρώ € το 2018, προέκυψε δηλαδή μείωση της τάξης του 30,45%. Από τις ληξιπρόθεσμες οφειλές, ποσό ύψους 1,53 εκ. ευρώ αντιστοιχεί σε ποσά για τα οποία έχει ήδη υπογραφεί σύμβαση ρύθμισης οφειλών με οκτώ (8) Δήμους. Εντός του 2019 πέντε (5) Δήμοι εξόφλησαν ολοσχερώς τις συμβάσεις ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών που είχαν συνάψει με την ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Στο πλαίσιο της επέκτασης των δραστηριοτήτων της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Μεγαρέων με σχετική του απόφαση ενέκρινε το σχέδιο σύμβασης για την μεταβίβαση και παράδοση στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. του Δημοτικού δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης και του Κ.Ε.Λ. Με προγενέστερη σχετική απόφαση, είχε προηγηθεί η μεταβίβαση των εν λόγω δικτύων από την Δ.Ε.Υ.Α.Μ στον Δήμο Μεγαρέων. Επίσης στις αρχές του 2020 ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες της μεταβίβασης του δικτύου ύδρευσης του Δήμου Σαλαμίνας στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Με σχετικές αποφάσεις του, το Δ.Σ της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. επέκτεινε τη συνδρομή της Εταιρείας μέσω της δωρεάν παροχής ύδατος προς τους κατοίκους των πυρόπληκτων περιοχών του Δήμου Μαραθώνα οι οποίες επλήγησαν από την φονική πυρκαγιά στις 23/7/2018 και βρίσκονται ακόμα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Δημόσιο

Εντός του 2019 υπεγράφη η νέα Σύμβαση Παροχής Νερού με το Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής εξασφαλίζοντας την υδροδότηση των άνωδρων νησιών και επιλύθηκαν διάφορα θέματα που αφορούσαν φορείς του Δημοσίου Τομέα όπως η καταβολή των τελών αποχέτευσης.

Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του Δημοσίου για το 2019 ανήλθαν σε 13,9 εκ. ευρώ έναντι 13,8 εκ. ευρώ το 2018, εκ των οποίων τα 3,0 εκ. ευρώ είναι οφειλές της ΕΥΔΑΠ Παγίων.

Στα πλαίσια της διεκδίκησης των ληξιπρόθεσμων οφειλών από το Δημόσιο εστάλησαν εξώδικα σε δύο (2) Πελάτες της Υπηρεσίας Δημοσίου για συνολικές οφειλές ύψους 0,53 εκ. ευρώ.

Οι συνολικές εισπράξεις από το Δημόσιο ανήλθαν το 2019 σε 14,9 εκ. ευρώ έναντι 16,8 εκ. ευρώ τα 2018, δηλαδή μείωση της τάξης του 11%.

Μεγάλοι Πελάτες – ΚΕΛΜ

Εντός του 2019, η Υπηρεσία Μεγάλων Πελατών συνέχισε την προσπάθεια επικαιροποίησης του αρχείου παροχών των κωδικοποιημένων Μεγάλων Πελατών, τον έλεγχο οφειλών και τη διεκδίκησή τους μέσω σύναψης δοσιακών διακανονισμών και την διαχείριση περιπτώσεων αμφισβητούμενων οφειλών.

Επίσης στο πλαίσιο της κοινωνικής βοήθειας ικανοποιήθηκαν αιτήματα χορήγησης φιλανθρωπικού τιμολογίου.

Κατά το έτος 2019 σχετικά με το Ταμείο που λειτουργεί στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Μεταμόρφωσης, η Υπηρεσία διαχειρίστηκε αποτελεσματικά τις διαρκείς ανάγκες επικαιροποίησης του αρχείου πελατών και οχημάτων, και ανταποκρίθηκε σε αιτήματα πελατών.

Παράλληλα αντιμετωπίστηκαν θέματα που αφορούν τη βελτίωση της λειτουργίας και της συντήρηση του συστήματος, ενώ αυξήθηκε κατά είκοσι (20) οχήματα ο αριθμός των βυτιοφόρων οχημάτων που εκκενώνουν στο ΚΕΛΜ.

Στις 31/12/2019 οι ληξιπρόθεσμες οφειλές των Μεγάλων Πελατών ανέρχονταν στα 6,5 εκ. ευρώ. Από αυτά τα 0,97 εκ. ευρώ βρίσκονται σε διακανονισμό.

Οι συνολικές εισπράξεις της Υπηρεσίας ανήλθαν για το 2019 σε 25,5 εκ ευρώ έναντι 22,8 εκ ευρώ για το 2018 δηλαδή αύξηση 11,8%.

Οι συνολικές εισπράξεις του Κ.Ε.Λ.Μ. έτους 2019 ανήλθαν σε 2,12 εκ. ευρώ έναντι 2,04 εκ. ευρώ το 2018 (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), δηλαδή αύξηση 4%.

Εφαρμογή Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων

Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με ιδιαίτερο αίσθημα ευθύνης και σεβασμού στον πελάτη, εργαζόμενο, προμηθευτή, συνεργάτη, τα δεδομένα του οποίου επεξεργάζεται στα πλαίσια της μεταξύ τους συνεργασίας και συναλλακτικής σχέσης, έλαβε ιδιαίτερη μέριμνα και, από τον Απρίλιο του έτους 2018, προ της εφαρμογής των διατάξεων του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων ΕΕ 2016/679 (εφεξής «ΓΚΠΔ»), που είναι εν ισχύ από 25.05.2018, όρισε Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (DPO).

Με γνώμονα την συνεχή συμμόρφωση της Εταιρείας, η ορισθείσα DPO παρακολουθεί, με πλήρη ανεξαρτησία από τις εντολές της Διοίκησης (όπως επιτάσσει ο ΓΚΠΔ), την συμμόρφωση της Εταιρείας υπό το πρίσμα των διατάξεων του ΓΚΠΔ ΕΕ 2016/679 και του ισχύοντος εθνικού νομοθετικού πλαισίου (ν.4624/2019, ν.3471/2006), εκφράζοντας τις απόψεις της επί ζητημάτων που άπτονται επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ταυτόχρονα, επικαιροποιεί τα ληφθέντα οργανωτικά μέτρα, θίγει τυχόν ευπάθειες, επικαιροποιεί την διόρθωση αυτών, προτείνει λύσεις βελτιστοποίησης των υπαρχουσών διαδικασιών (όπου και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες τίθεται θέμα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα), επικοινωνεί με τους υπηρεσιακούς παράγοντες και τα στελέχη και καθοδηγεί όπου χρειάζεται προκειμένου να επιτευχθεί η ταχύτερη, έγκαιρη και αποτελεσματικότερη ικανοποίηση των αιτημάτων των Υποκειμένων.

Στο πλαίσιο, λοιπόν, των καινοτόμων δράσεων που αφορούν στην σύσταση και λειτουργία γραφείου DPO, και σε συνέχεια των ενεργειών που έλαβαν χώρα σε προγενέστερο χρόνο, όπως αποτυπώνονται αναλυτικά στην Έκθεση έτους 2018, η δράση του γραφείου DPO συνεχίζεται και έχουν λάβει χώρα έως σήμερα οι εξής ενέργειες:

1. Επικαιροποίηση του Αρχείου Δραστηριοτήτων στο σύνολο των καταγεγραμμένων δραστηριοτήτων της Εταιρείας, οι οποίες ανέρχονται σήμερα σε 325 σε αριθμό, σε συντονισμένη συνεργασία και επικοινωνία με τα στελέχη των Γενικών Διευθύνσεων της Εταιρείας. Διαμέσου της διαδικασίας επικαιροποίησης του Αρχείου Δραστηριοτήτων, καλύφθηκαν απορίες, σκέψεις, σχετικά θέματα και ζητήματα, αλλά και τυχόν ευπάθειες επί σχεδόν του συνόλου των Υπηρεσιών των Γενικών Διευθύνσεων της Ε.Υ.Δ.Α.Π Α.Ε.
2. Καθημερινή επίλυση προβληματισμών επί ζητημάτων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε θέματα που απασχολούν τις Υπηρεσίες της Ε.Υ.Δ.Α.Π Α.Ε.
3. Επικαιροποίηση της Πολιτικής Ορθής Χρήσης και Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων της ιστοθέσης της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε., λαμβάνοντας υπ' όψιν και ενσωματώνοντας αναλυτικά τις νέες δραστηριότητες/διεργασίες που πραγματοποιεί ο χρήστης, κατά την πλοήγησή του στην ιστοθέση της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. (www.eydap.gr) και κατά την χρήση των υπηρεσιών.

4. Σύνταξη νέων αναγκαίων Πολιτικών: Ειδικότερα, συντάχθηκε η Πολιτική Cookies της ιστοθέσης της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., με γνώμονα τις νέες σχετικές νομοθετικές απαιτήσεις και τις βέλτιστες πρακτικές. Συντάχθηκε η Πολιτική Ορθής Χρήσης Φορητών Συσκευών και Ενημέρωση Τελικού Χρήστη και συνδυαστικά επικαιροποιήθηκε, από πλευράς προσωπικών δεδομένων, η Αίτηση για Χορήγηση Εταιρικής Συσκευής. Συντάχθηκε η Πολιτική Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Μετόχων Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., ενώ παρασχέθηκαν ειδικά έντυπα συγκατάθεσης ως προς την παροχή αυτοκινήτων και κάρτας e-pass.
5. Δόθηκαν σαφείς οδηγίες στις αρμόδιες οργανωτικές μονάδες σχετικά με την δρομολόγηση/διαχείριση των ανωτέρω κειμένων.
6. Σε ό,τι αφορά τα πληροφοριακά συστήματα και τις εφαρμογές που χρησιμοποιούνται στην Εταιρεία, το γραφείο της DPO, σε συνεχή επικοινωνία/συνεργασία με την Διεύθυνση Πληροφορικής, κατέγραψε και παρέδωσε τις παρατηρήσεις-επισημάνσεις και προτάσεις, με σκοπό την βελτιστοποίηση των ήδη υπάρχουσών διαδικασιών και πολιτικών.
7. Αναφορικά με τις συμβάσεις με τους εξωτερικούς συνεργάτες, προμηθευτές, παρόχους υγείας, η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. έχει ήδη προωθήσει τα σχετικά ερωτηματολόγια-οδηγίες με σκοπό τον προσδιορισμό της φύσεως της επεξεργασίας και του ρόλου αυτών (εκτελούντες την επεξεργασία – υπεύθυνοι επεξεργασίας). Το γραφείο DPO, όπου ενδείκνυται και ερωτάται, εκφράζει τις απόψεις του και τις τυχόν παρατηρήσεις του σε ζητήματα που άπτονται της προστασίας των προσωπικών δεδομένων.
8. Σε συνεργασία με την Γενική Διεύθυνση Πελατών, διατυπώθηκαν απόψεις επί της αρξάμενης εκ της ως άνω Γενικής Διευθύνσεως επικαιροποίησης των εντύπων-εγγράφων που χρησιμοποιούνται, στα πλαίσια συναλλαγής της Εταιρείας με το καταναλωτικό κοινό. Προτάθηκαν ειδικοί όροι-ρήτρες.
9. Η συμβολή της DPO στην εκπαίδευση του προσωπικού είναι συνεχής. Ωστόσο, και λαμβάνοντας υπ' όψιν τις έως σήμερα βελτιστοποιήσεις και την ανάγκη ευαισθητοποίησης των εργαζομένων της Εταιρείας, ήδη έχει λάβει χώρα εκπαίδευση του προσωπικού της Εταιρείας σε στοχευμένα προγράμματα εκπαίδευσης (GDPR AWARENESS) που αφορούν ζητήματα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Κατά την εκπαίδευση δόθηκε και δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση των διατάξεων του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων, μέσα από παραδείγματα που λήφθηκαν υπ' όψιν κατά την καταγραφή που πραγματοποιήθηκε κατά την επικαιροποίηση του Αρχείου Δραστηριοτήτων.

Τα επόμενα βήματα δράσης της DPO, στο έργο της συνεχούς συμμόρφωσης αλλά και αναβάθμισης του επιπέδου της ήδη υφισταμένης, έχουν σχεδιασθεί, πάντα σε συνεργασία με την Διοίκηση της Εταιρείας και την συνεχή και αδιάλειπτη αρωγή αυτής, προς αυτόν τον στόχο.

Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Η ΕΥΔΑΠ επαναβεβαιώνει τη δέσμευσή της για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο πλαίσιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (e-government). Οι στόχοι αυτοί αφορούν στην αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών αλλά και των εσωτερικών λειτουργιών έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ποιοτική εξυπηρέτηση του πελάτη

- Ικανοποίηση των πελατών και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα.
- Ίσες ευκαιρίες σε κάθε συναλλασσόμενο με την ΕΥΔΑΠ.
- Διαφάνεια στις εταιρικές διαδικασίες.
- Αποτελεσματική Διοίκηση.
- Ικανοποίηση των εργαζομένων μέσω της ενεργού συμμετοχής τους.
- Μείωση του Εταιρικού Περιβαλλοντικού Αποτυπώματός μας.

Εμπλουτίζεται συνεχώς το εύρος των **ηλεκτρονικών υπηρεσιών** της, δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στην άμεση και αποτελεσματική εξυπηρέτηση του πελάτη, αξιοποιώντας τα υφιστάμενα ψηφιακά δίκτυα. Πιο συγκεκριμένα, η Εταιρεία συνέχισε να παρέχει:

- Δυνατότητες πληρωμής διακανονισμών σε εξωτερικά κανάλια εκτός ταμείων.

- Ηλεκτρονική ειδοποίηση προς τους πελάτες με e-mail και sms, σχετικά με εκδόσεις λογαριασμών, αυξημένη κατανάλωση, επικείμενη διακοπή υδροδότησης λόγω οφειλής, ενημέρωση του ιδιοκτήτη μισθωμένου ακίνητου για ύπαρξη ληξιπρόθεσμης οφειλής του ενοίκου κ.ά.
- Δυνατότητα πληρωμής μέσω POS σε όλα τα ταμεία των Περιφερειακών Κέντρων Εξυπηρέτησης Πελατών.
- 24ωρη τηλεφωνική εξυπηρέτηση μέσω της γραμμής 1022 που συλλέγει δυναμική πληροφορία από τους καταναλωτές, τα τεχνικά τμήματα και τα περιφερειακά κέντρα. Παρέχεται τηλεφωνική εξυπηρέτηση πελάτη, ενημέρωση τεχνικών υπηρεσιών, παραγωγή στατιστικών, καταγραφή παραπόνων, ενημέρωση τρίτων φορέων – Υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, οι κλήσεις στο 1022 για το 2019 ήταν 550.000 (200.000 για Τεχνικές Υπηρεσίες και 350.000 για Πελάτες). Σημαντικό είναι το γεγονός ότι 405.165 κλήσεις εξυπηρετήθηκαν σε λιγότερο από 40'' (χρόνος αναμονής). Το πλήθος ηλεκτρονικών ειδοποιήσεων (e-mail) 1022 για το έτος 2018 ήταν e-mails 24.316, ενώ για το 2019 αντίστοιχα ήταν 41.046 e-mails.
- Δυνατότητες ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης μέσω της ιστοθέσης της www.eydap.gr, όπου εξυπηρετούνται διάφορα αιτήματα, ηλεκτρονική πληρωμή, διακανονισμοί οφειλών, έκδοση ηλεκτρονικού λογαριασμού, κλπ.
- Η υπηρεσία "Clicktocal", μέσω της οποίας δίνεται η δυνατότητα στον πελάτη να καταχωρεί τα στοιχεία επικοινωνίας του, να επιλέγει το θέμα που τον απασχολεί και την επιθυμητή ώρα επικοινωνίας, κατά την οποία ο υπάλληλος του τηλεφωνικού κέντρου θα επικοινωνεί μαζί του. Το πλήθος αιτημάτων για το έτος 2018 click 2 call ήταν 2.421, ενώ για το 2019 αντίστοιχα ήταν 4.360.
- Ηλεκτρονική πληρωμή με χρήση του e-ros του Συστήματος Πληρωμών ΔΙΑΣ.
- Δημιουργία και ανάρτηση του λογαριασμού ύδρευσης με ταυτόχρονη διατήρηση του ιστορικού των λογαριασμών στην ιστοθέση, σε μορφή pdf διαθέσιμη για τους εγγεγραμμένους χρήστες.
- Απλοποιήθηκαν οι διαδικασίες εγγραφής μέσω του taxisnet ως χρήστης του e-EYDAP. Μέσω της εγγραφής στο e-EYDAP, ο πελάτης μπορεί να έχει πρόσβαση σε συγκεντρωτικά στοιχεία των παροχών του, οφειλές, πληρωμές, αλληλογραφία με την ΕΥΔΑΠ κ.α. Έτσι ενώ το 2018 οι εγγραφές ήταν 2.488 το 2019 οι εγγραφές αυξήθηκαν στις 21.944.
- Μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2019 και συγκεκριμένα στις 28.03.2019, εφαρμόστηκε η απλοποιημένη διαδικασία διόρθωσης στοιχείων του πελάτη και πλέον γίνεται μέσω του taxisnet και υποβολή αιτήματος Διακανονισμού, γεγονός που απλοποιεί τις διαδικασίες εξυπηρέτησης των αιτημάτων των χρηστών της ιστοθέσης. Οι διορθώσεις στοιχείων το 2018 ήταν 5.883, ενώ το 2019 έφτασαν τις 18.733. Τα αιτήματα Διακανονισμού ήταν 1.353 το 2018, ενώ το 2019 ήταν 1.310.

Τέλος, στο πλαίσιο της φιλοσοφίας της Εταιρείας, ότι ενημερωμένος πελάτης είναι και προστατευμένος πελάτης, δημιουργήθηκε μία σειρά από **videos** που δίνουν οδηγίες σχετικά με την εύρεση του υδρομετρητή, την ανάγνωσή του, αλλά και τον εντοπισμό διαρροής στο ακίνητο. Τα συγκεκριμένα videos είναι αναρτημένα στην εταιρική ιστοσελίδα της ΕΥΔΑΠ (www.eydap.gr) καθώς και στο κανάλι της Εταιρείας στο YouTube.

Ψηφιακός Μετασχηματισμός

Η ΕΥΔΑΠ, μέσω της αξιοποίησης των ψηφιακών τεχνολογιών και θέτοντας **τον ψηφιακό μετασχηματισμό ως στρατηγική επιλογή της**, αποσκοπεί στην ενίσχυση της ευελιξίας και αποδοτικότητάς της **ως πηγή δημιουργίας αξίας** πάντα προς όφελος όλων των ενδιαφερομένων μερών της, αλλά και της Βιώσιμης Ανάπτυξής της. Αντανάκλαση της πεποίθησής μας αυτής είναι η δημιουργία τον Απρίλιο του 2019 νέας οργανωτικής μονάδας Ψηφιακού Μετασχηματισμού.

Η Εταιρεία, το πρώτο εξάμηνο του 2019, ολοκλήρωσε τη διαδικασία μεταφοράς, αξιολόγησης και μετασχηματισμού των δεδομένων με χρήση αυτοματοποιημένων, αξιόπιστων και δομημένων διαδικασιών και με παράλληλη εφαρμογή επιχειρησιακών κανόνων.

Στο πλαίσιο διαμόρφωσης των κατευθυντήριων γραμμών για την ολοκληρωμένη στρατηγική ψηφιακής αναβάθμισης των πληροφοριακών πόρων της ΕΥΔΑΠ, υλοποιήθηκε **συγκριτική μελέτη** της υφιστάμενης κατάστασης συλλογής και αξιοποίησης των ψηφιακών δεδομένων της ΕΥΔΑΠ και των καλών πρακτικών αξιοποίησης τεχνικών Μηχανικής Μάθησης/Τεχνητής Νοημοσύνης ομοειδών εταιρειών σε διεθνές επίπεδο.

Η μελέτη ανέδειξε τη συνεχώς αυξανόμενη χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών Μηχανικής Μάθησης και Τεχνητής Νοημοσύνης, ως μέσο βελτιστοποίησης των λειτουργικών διαδικασιών. Εντοπίστηκαν περιοχές ενδιαφέροντος και κατάλληλων συνόλων δεδομένων για την ανάπτυξη σχετικών αλγορίθμων και προχώρησε η προεργασία των γενικών κατευθύνσεων για την εισαγωγή νέων εφαρμογών και την ολοκληρωμένη αξιοποίηση των δεδομένων της Εταιρείας.

Στο πλαίσιο διαμόρφωσης **μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής αναβάθμισης των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων της εταιρείας**, αλλά και αποτύπωσης των αναγκών που θα προκύψουν τα επόμενα έτη, , πραγματοποιήθηκε η **έργο βελτιστοποίησης στον κρίσιμο τομέα του ψηφιακού μετασχηματισμού** της ΕΥΔΑΠ με τη βοήθεια

εξειδικευμένου εξωτερικού συμβούλου με σημαντική εμπειρία στις κρίσιμες υποδομές. Κύριο αντικείμενο ήταν η ανασκόπηση της υφιστάμενης αρχιτεκτονικής των Πληροφοριακών Συστημάτων και Εφαρμογών και ο εντοπισμός ευκαιριών βελτιστοποίησης των επιχειρηματικών διαδικασιών, σε σχέση με τους ανθρώπους μας, τις διαδικασίες, την τεχνολογία και τη συλλογή/επεξεργασία δεδομένων.

Το έργο αποσκοπεί στον ψηφιακό εκσυγχρονισμό, τον εξορθολογισμό του κόστους και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πελάτες, μέσω της αναβάθμισης ή της αντικατάστασης των υπάρχοντων συστημάτων αξιοποιώντας τις σύγχρονες τεχνολογίες.

Στο πλαίσιο του έργου περιλαμβάνεται η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης των Πληροφοριακών Συστημάτων και εταιρικών εφαρμογών, καθώς και ο εντοπισμός των αδύναμων σημείων (pain points) σε θέματα λειτουργίας και ελλείψεων των Συστημάτων. Σε σύνδεση με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, θα αναγνωριστούν οι πρωτοβουλίες και οι στοχευμένες δράσεις που απαιτούνται για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της Εταιρείας, αλλά και την αντιμετώπιση κινδύνων που σχετίζονται με τα Πληροφοριακά Συστήματα.

Κρίσιμο παραδοτέο του έργου αποτελεί η τελική πρόταση για το σχεδιασμό, την προμήθεια και εγκατάσταση νέου ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος (ERP) της εταιρείας και ο καθορισμός των επόμενων στόχων και δράσεων για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό της ΕΥΔΑΠ.

ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ

Τον Ιούλιο του 2011 συστήθηκε η Εταιρεία «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ Α.Ε.» στις οποίες το μετοχικό κεφάλαιο συμμετέχει η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με ποσοστό 100%. Σκοπός της Εταιρείας είναι η παροχή υπηρεσιών ύδρευσης, αποχέτευσης καθώς και ένα πλήθος δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τα παραπάνω, στη νησιωτική Ελληνική Επικράτεια.

Τον Ιανουάριο του 2013, με τροπολογία που πέρασε στη Βουλή δημιουργήθηκε το νομικό πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο μπορεί να ανατίθεται, στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ή σε θυγατρικές της, η εκπόνηση ή ανάθεση μελετών για την κατασκευή έργων συναφών με τη δραστηριότητα της εταιρείας καθώς και η ανάθεση και διοίκηση εκτέλεσης των έργων αυτών σε νησιωτικές περιοχές.

Τον Μάρτιο του 2013 η «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ Α.Ε.» προχώρησε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 30.000 ευρώ ενώ στις 7 Φεβρουαρίου 2014 στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ Α.Ε.» επικυρώθηκε και νέα αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 150.000,00 ευρώ.

Στις 22 Οκτωβρίου του 2014 η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με απόφαση του ΔΣ της (18460/22.10.14), ενέκρινε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ Α.Ε.» κατά 1.000.000 ευρώ με καταβολή του ποσού σε δύο ισόποσες δόσεις των 500.000 ευρώ, την 1^η Νοεμβρίου 2014 και την 1^η Ιουλίου 2015.

Στην έκτακτη Γενική Συνέλευση της 21^{ης} Σεπτεμβρίου 2017 αποφασίστηκε η τροποποίηση του άρθρου 1 αλλαγή επωνυμίας σε «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» και του άρθρου 2 (σκοπός) ώστε να αναλαμβάνονται δραστηριότητες εντός της Ελληνικής επικράτειας και εκτός της περιοχής που ορίζεται στο άρθρο 8 του νόμου 2744/1999 ως αρμοδιότητα της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Στις 30 Ιουλίου 2019, ορίστηκε νέο Διοικητικό Συμβούλιο με διάρκεια θητείας έως την 26/05/2022 το οποίο συγκροτήθηκε σε σώμα και απαρτίζεται από τους κατωτέρω:

Χαράλαμπος Σαχίνης	Πρόεδρος του ΔΣ και Διευθύνων Σύμβουλος
Αναστάσιος Τόσιος	Μέλος
Κωνσταντίνος Βουγιουκλάκης	Μέλος
Γεώργιος Καραγιάννης	Μέλος
Πέτρος Ματσούκης	Μέλος

Σκοπός της ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. είναι η αξιοποίηση της αδιαμφισβήτητης τεχνολογίας, του εξειδικευμένου προσωπικού και των σύγχρονων εργαλείων της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. για την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας στους τομείς ύδρευσης και αποχέτευσης στα Ελληνικά νησιά αλλά και σε κάθε περιοχή της Ελλάδας που έχει ανάγκη.

Στόχος μας είναι να μεταφέρουμε στους τοπικούς οργανισμούς ύδρευσης και αποχέτευσης, την τεράστια εμπειρία δεκαετιών της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. στην ορθολογική διαχείριση υδάτινων πόρων, στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών και στην αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών κονδυλίων για να εξασφαλίσουμε μαζί τους την ορθή λειτουργία των εγκαταστάσεων τους, την προστασία του περιβάλλοντος και το ελάχιστο δυνατό κόστος για το πολίτη και την τοπική κοινωνία.

Πολιτική της ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. είναι να δέχεται αιτήματα από τους Ο.Τ.Α., εκτός περιοχής αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. προκειμένου να συνδράμει στην επίλυση προβλημάτων που ανακύπτουν στα υπάρχοντα δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης κλπ. καθώς και σχεδιασμό master plan που άπτεται του κύκλου του νερού.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΑΝ ΤΟ 2019

Νήσος Ηρωικής Κάσου

Υπογραφή Σύμβασης τον Δεκέμβριο του 2019 με Δήμο Ηρωικής Κάσου παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για διαμόρφωση τιμολογιακής πολιτικής υπηρεσιών ύδρευσης του νησιού. Το έργο αναμένεται να παραδοθεί στο Δήμο το Α' εξάμηνο του 2020.

ΔΕΥΑ Καστοριάς

Ολοκλήρωση και παράδοση έργου καθαρισμού των αντλιοστασίων λυμάτων Α' & Β' της πόλης Καστοριάς μετά την υπογραφή Σύμβασης το 2019 με την ΔΕΥΑ Καστοριάς. Υποβολή νέας προσφοράς, κατόπιν αιτήματος της ΔΕΥΑ Καστοριάς, για την τεχνική υποστήριξη έργων και υπηρεσιών ύδρευσης της πόλης Καστοριάς.

ΔΕΥΑ Ναυπλίου

Ολοκλήρωση και παράδοση έργου καθαρισμού των αντλιοστασίων, των δικτύων ακαθάρτων και συντήρησης του δικτύου αποχέτευσης, μετά την υπογραφή Σύμβασης με την ΔΕΥΑ Ναυπλίου.

Υπεβλήθη νέα προσφορά παροχής υπηρεσιών συντήρησης δικτύου αποχέτευσης με προοπτική υλοποίησης εντός του 2020.

ΔΕΥΑ Πάτρας

Υπογραφή Σύμβασης με την ΔΕΥΑ Πάτρας για τον καθαρισμό τριών αγωγών αποχέτευσης. Οι εργασίες θα ολοκληρωθούν εντός του Α' εξάμηνο του 2020.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ για ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε., κατόπιν σχετικού αιτήματος και διενέργειας αυτοψίας, υπέβαλε το 2019 προτάσεις συνεργασίας με την ΔΕΥΑ Σκιάθου, την ΔΕΥΑ Θήρας, τον Δήμο Λευκάδος, την ΔΕΥΑ Καστοριάς, την ΔΕΥΑ Πάτρας και την Κοινοπραξία ΔΙΑΛΥΝΑΣ ΑΕ.-ΕΚΟΣΤΑΡΤ Α.Ε. στο Άργος.

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ

Η ΕΥΔΑΠ, έχοντας το αποκλειστικό δικαίωμα παροχής υπηρεσιών προμήθειας και διανομής νερού και υπηρεσιών αποχέτευσης στην περιοχή της Αττικής, εξυπηρετεί το 40% του πληθυσμού της ελληνικής επικράτειας.

Ως η μεγαλύτερη Εταιρεία παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης της Ελλάδας και μία από τις μεγαλύτερες στην Ευρώπη, φροντίζει με συνέπεια, υπευθυνότητα και ευαισθησία να παρέχει άριστης ποιότητας νερό παράλληλα με σύγχρονες και αδιάλειπτες υπηρεσίες αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού στον εξυπηρετούμενο πληθυσμό της Αττικής, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζει το φυσικό περιβάλλον.

Έχοντας ως πρωταρχικό στόχο την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των πελατών της, αλλά και την άρτια διαχείριση του νερού, η υψηλή της τεχνογνωσία εγγυάται την υπερκάλυψη των αναγκών του εξυπηρετούμενου πληθυσμού και της αποτελεσματικότητας της χρήσης των πόρων.

Κατά τη διάρκεια του δευτέρου εξαμήνου του 2019, η Εταιρεία αποφάσισε την έναρξη 5 έργων βελτιστοποίησης σε σημαντικούς τομείς λειτουργίας της Εταιρείας: των Οικονομικών Υπηρεσιών, των Προμηθειών, του Ανθρώπινου Δυναμικού, των παρεχόμενων υπηρεσιών στους Πελάτες και τέλος των Πληροφοριακών Συστημάτων.

Στόχος των παραπάνω έργων είναι ο μετασχηματισμός της Εταιρείας σε έναν Οργανισμό σύγχρονο και αποδοτικό, ο οποίος, σε συνδυασμό με την επικείμενη υπογραφή της σύμβασης με το Ελληνικό Δημόσιο, θα εξασφαλίζει την αποτελεσματική αξιοποίηση των υδάτινων πόρων, θα δίνει προτεραιότητα στον πελάτη αλλά και στη διασφάλιση ενός δίκαιου και δυναμικού εργασιακού περιβάλλοντος. Τα έργα βελτιστοποίησης θα συνεχιστούν κατά τη διάρκεια του 2020

και θα αρχίσουν άλλα δύο έργα επιχειρησιακής βελτιστοποίησης για τις Γενικές Διευθύνσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης που αφορούν στις βασικές λειτουργίες της Εταιρείας.

Το 2020 η Εταιρεία στοχεύει στην πρόοδο των εργασιών για τα μεγάλα έργα της Ανατολικής Αττικής και στην μεγαλύτερη απορρόφηση των επενδύσεων που θα οδηγήσουν την Εταιρεία σε τροχιά δυναμικής ανάπτυξης.

Στις 11 Μαρτίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας χαρακτήρισε επίσημα ως πανδημία την επιδημία του κορονοϊού-Covid-19. Τα έκτακτα μέτρα που έχουν ληφθεί παγκοσμίως, για λόγους δημόσιας υγείας, αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά την πορεία της οικονομίας τόσο σε κρατικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο. Η Διοίκηση της εταιρείας παρακολουθεί τις εξελίξεις αξιολογεί τους κινδύνους και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για να συνεχίσει την απρόσκοπτη λειτουργία της και την εξυπηρέτηση των πελατών της. Στο πλαίσιο της κοινωνικής ευθύνης και προστασίας τόσο των εργαζομένων όσο και των πολιτών, η Εταιρεία προχώρησε σε εφαρμογή επιχειρησιακών πλάνων σε όλες τις λειτουργίες της, καθώς και στην αναστολή λειτουργίας όλων των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πελατών, μέχρι την 4^η Μαΐου όπου και άρθηκαν τα πρώτα μέτρα περιορισμού από την κυβέρνηση, και ενίσχυσε τα εναλλακτικά κανάλια εξυπηρέτησης (ψηφιακά και τηλεφωνικά). Λόγω της συνεχούς ψηφιοποίησης των υπηρεσιών της Εταιρείας τα τελευταία χρόνια, δεν δημιουργήθηκαν σημαντικά προβλήματα, εκτός από τα βραχυπρόθεσμα προβλήματα στις εισπράξεις δεδομένου της γενικής αναστάτωσης και ανησυχίας στον γενικό πληθυσμό, τα οποία όμως προβλέπεται να ξεπεραστούν με την σύντομη προσαρμογή των πολιτών στις καινούργιες συνθήκες, την εξοικείωσή τους με τα ψηφιακά κανάλια της Εταιρείας και το άνοιγμα των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πελατών. Αναφορικά με την κατανάλωση, δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε την επίδραση της πανδημίας καθώς υπάρχει άμεση συσχέτιση με την θερμοκρασία του περιβάλλοντος. Είναι όμως αποδεδειγμένο ότι με την άνοδο της θερμοκρασίας και ειδικά κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, η κατανάλωση αυξάνεται. Σύμφωνα πάντως με τα στοιχεία εξόδου των Μόναδων Επεξεργασίας Νερού δεν υπάρχει αρνητική συσχέτιση (σελ. 33).

Επίσης λόγω των ειδικών συνθηκών, ενδέχεται να επηρεαστεί η πορεία των διαγωνισμών και η σύναψη νέων συμβάσεων. Από τη χρήση του 2004 εκκρεμεί η σύναψη εγγραφής συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 9.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας, η οποία θα καθορίζει το τίμημα του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου νερού. Τον Οκτώβριο του 2019, υπεγράφη πράταση της ισχύουσας σύμβασης για έξι μήνες, ήτοι μέχρι την 25^η Απριλίου του 2020. Στις 24 Απριλίου του 2020, ανακοινώθηκε η εκ νέου παράταση της σύμβασης μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του 2020.

Η ΕΥΔΑΠ με δεδομένη την κοινωνική της ευαισθησία, θα συνεχίσει να στηρίζει συμπολίτες μας που έχουν ανάγκη, μέσα από την εφαρμογή κοινωνικών τιμολογίων.

Η αξιοποίηση της τεχνογνωσίας των εργαζομένων, ο διαρκής εκσυγχρονισμός μέσω των νέων τεχνολογιών, βελτιώνουν συνεχώς την παραγωγικότητα και κατ' επέκταση την ανταγωνιστικότητα της εταιρείας. Σε συνδυασμό δε με τη μονοπωλιακή φύση του προσφερόμενου προϊόντος, η ΕΥΔΑΠ θα συνεχίσει να διαθέτει υψηλή ταμειακή ρευστότητα, χωρίς δανεισμό, και θα πετυχαίνει βιώσιμη ανάπτυξη, διασφαλίζοντας τα συμφέροντα και του κοινωνικού συνόλου αλλά και των μετόχων.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ & ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Διαχείριση Κεφαλαίου

Η Εταιρεία διαχειρίζεται το κεφάλαιό της με τρόπο τέτοιο ώστε να εκπληρώνει τους σκοπούς της, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 4α του άρθρου 1 του Ν.2744/99. Επίσης σύμφωνα με την παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου απαγορεύεται η σύσταση εμπράγματου δικαιώματος επί των ακινήτων παγίων στοιχείων της, που χρησιμοποιούνται για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 5 του ίδιου νόμου δεν χωρεί αναγκαστική εκτέλεση του ενεργητικού της ΕΥΔΑΠ που χρησιμοποιείται για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της.

Η Εταιρεία την τρέχουσα περίοδο δεν έχει δανειακές υποχρεώσεις είτε μακροπρόθεσμες είτε βραχυπρόθεσμες. Μετά την εισαγωγή της στο χρηματιστήριο το 2000 και μέχρι το 2013 η Εταιρεία είχε προβεί κυρίως σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό, προκειμένου να ανταποκριθεί στις λειτουργικές της υποχρεώσεις λόγω της μη πληρωμής των λογαριασμών ύδρευσης από ορισμένους ΟΤΑ και άλλους δημόσιους φορείς.

Η Εταιρεία φροντίζει να διατηρεί ικανοποιητικό ύψος κεφαλαίων προκειμένου να εξυπηρετεί τους σκοπούς της εφαρμόζοντας την κατάλληλη μερισματική πολιτική.

Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-
Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα	(428.642)	(383.552)	(427.725)	(382.615)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	951.140	949.227	951.384	949.431
Δείκτης καθαρού χρέους προς ίδια κεφάλαια	0	0	0	0

Διαχείριση Χρηματοοικονομικού Κινδύνου

Η διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων διεκπεραιώνεται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις της Εταιρείας, οι οποίες λειτουργούν με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει τους στόχους, ορίζει την πολιτική, επιλέγει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, η υλοποίηση του οποίου ανατίθεται στα στελέχη της Εταιρείας. Η ύπαρξη πλαισίου διαχείρισης κινδύνων είναι κεντρικής σημασίας και η διαδικασία παρακολούθησης είναι δομημένη, συνεχής και διαρκής.

(α) Πιστωτικός κίνδυνος

Η έκθεση της Εταιρείας όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα κάτωθι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται ως εξής:

Κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	3.126	1.703	3.126	1.703
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	428.642	383.552	427.725	382.615
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις και Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	210.225	211.410	210.187	211.350
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	7.186	9.380	7.186	9.380
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	-	-	1.210	1.210
Σύνολο	649.179	606.045	649.434	606.258

Στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνονται απαιτήσεις από ιδιώτες πελάτες, για τις οποίες υφίσταται σχετικός κίνδυνος, ο οποίος περιορίζεται με την ανάληψη μέτρων και δράσεων από τις αρμόδιες διευθύνσεις. Οι δράσεις αφορούν τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών και παροχής διευκολύνσεων για την αποπληρωμή αυτών.

Για την κατηγορία των οφειλών της τοπικής αυτοδιοίκησης ΟΤΑ, η Εταιρεία εξετάζει την δυνατότητα είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών μέσω κατάρτισης συμβάσεων (διαχείρισης δικτύων ή διακανονισμών) ή μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναθεώρησε τη μεθοδολογία για την επιμέτρηση της απομείωσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9.

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας χρονοανάλυσης για τις απαιτήσεις της Εταιρείας:

Ποσά σε χιλ Ευρώ

ΧΡΟΝΟΑΝΑΛΥΣΗ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ							
2019	Μη Ληξιπρόθεσμες	0-1 μήνα	1-6 μήνες	6 μήνες - 2 έτη	2 έτη – 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
ΙΔΙΩΤΕΣ	26.487	9.639	27.483	38.023	30.440	40.764	172.836
ΔΗΜΟΣΙΟ	2.809	747	1.117	4.378	3.030	7.933	20.014
ΟΤΑ	11.872	1.724	4.580	7.408	5.373	978	31.935
Σύνολο	41.168	12.110	33.180	49.809	38.843	49.675	224.785

2018	Μη Ληξιπρόθεσμες	0-1 μήνα	1-6 μήνες	6 μήνες – 2 έτη	2 έτη – 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
ΙΔΙΩΤΕΣ	30.489	10.030	27.375	38.812	33.844	37.719	178.268
ΔΗΜΟΣΙΟ	2.137	943	1.060	4.219	5.004	4.848	18.212
ΟΤΑ	6.059	2.659	9.681	8.656	7.143	663	34.862
Σύνολο	38.685	13.632	38.116	51.688	45.992	43.230	231.343

Σημειώνεται ότι το εξοφλημένο ποσό των δόσεων, των διακανονισμών ιδιωτών την 31.12.2019 ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 11.586 χιλ. έναντι ποσού Ευρώ 14.015 χιλ. της αντίστοιχης περσινής περιόδου και δεν συμπεριλαμβάνεται στο υπόλοιπο των ιδιωτών πελατών, στον πίνακα της χρονοανάλυσης.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Εσόδων & Απαιτήσεων και η Διεύθυνση Διαχείρισης Ειδικών πελατών, ελέγχουν διαρκώς τις απαιτήσεις από πελάτες της Εταιρείας, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα (κωδικοί τιμολογίων, κατηγορίες πελατών) και ενσωματώνουν τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες του πιστωτικού ελέγχου.

Για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου η Υπηρεσία Αναγκαστικών Εισπράξεων της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών εξετάζει σε συνεχή βάση και διευθετεί μέσω της δικαστικής οδού (ΝΔ 356/1974 «Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων») ληξιπρόθεσμες οφειλές προς είσπραξη από υδροληψία, δικαιώματα χρήσης και δικαιώματα σύνδεσης ακινήτων από ιδιώτες και ΟΤΑ.

Το ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 και η εκτιμώμενη ζημία απομείωσης δεν κρίνεται σημαντική. Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται με συγκέντρωση του μεγαλύτερου τμήματος των διαθεσίμων της Εταιρείας στην Τράπεζα της Ελλάδος (περίπου 60%) και με περιορισμό της έκθεσης στα λοιπά ημεδαπά πιστωτικά ιδρύματα (κυρίως συστημικές τράπεζες).

Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν έχει εξασφαλιστεί με υποθήκη ή άλλη μορφή πιστωτικής εξασφάλισης.

Αντίστοιχα η Εταιρεία δεν έχει εκχωρήσει σε τρίτους ως μορφή εγγύησης χρηματοπιστωτικά μέσα του Ενεργητικού.

(β) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αντιμετωπίζεται με τη διατήρηση ικανών χρηματικών διαθεσίμων και την εξασφάλιση τραπεζικών πιστώσεων προς χρήση. Δεν υφίσταται κίνδυνος ρευστότητας λόγω της ύπαρξης σημαντικών ταμειακών διαθεσίμων ικανών να καλύψουν τις τρέχουσες λειτουργικές και επενδυτικές ανάγκες.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας, ταξινομημένες σε σχετικές ομαδοποιημένες ημερομηνίες λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης, σε μη προεξοφλημένες τιμές.

Ποσά σε χιλ Ευρώ

ΧΡΟΝΟΑΝΑΛΥΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ							
2019	0-1 Μήνα	2-3 Μήνες	3-6 Μήνες	6-12 Μήνες	1- 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	-	-
Υποχρεώσεις για παροχές στους εργαζόμενους	888	1.775	3.026	5.681	47.041	280.773	339.184
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	67.531	67.531
Προμηθευτές & Λοιπές Υποχρεώσεις	18.288	25.059	4.917	400	948	8.754	58.366
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	81	161	242	476	2.659	318	3.937
Σύνολο	19.257	26.995	8.185	6.557	50.648	357.376	469.018
2018	0-1 Μήνα	2-3 Μήνες	3-6 Μήνες	6-12 Μήνες	1- 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	-	-
Υποχρεώσεις για παροχές στους εργαζόμενους	770	1.539	3.683	4.973	41.379	247.823	300.167
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	73.620	73.620
Προμηθευτές & Λοιπές Υποχρεώσεις	16.479	28.949	9.499	400	916	7.089	63.332
Σύνολο	17.249	30.488	13.182	5.373	42.295	328.532	437.119

(γ) Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με το μετοχικό χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας, το οποίο αποτελεί μακροπρόθεσμη, στρατηγική επένδυση κι ως εκ τούτου περιορίζεται σε προκαθορισμένα όρια θέσης (Position Limits).

(δ) Τίμημα αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος για την περίοδο 1.7.2013 έως 31.12.2019

Με κοινή υπουργική απόφαση της 03.12.2013 που εκδόθηκε βάσει νομοθετικών ρυθμίσεων ορίστηκε ότι οι οφειλές του Ελληνικού Δημοσίου προς την Εταιρεία από επιχορηγούμενες δαπάνες επενδυτικού προγράμματος για τη δεκαετία 2000-2010 που απορρέουν από την 09.12.1999 σύμβαση του Ελληνικού Δημοσίου με την Εταιρεία ύψους Ευρώ 294 εκατ. περίπου αποσβένονται με συμψηφιζόμενες μη φορολογικές οφειλές ισόποσης αξίας της Εταιρείας προς το Ελληνικό Δημόσιο, μέχρι τις 30.6.2013 οι οποίες αφορούν το κόστος του διατεθέντος σε αυτήν αδιύλιστου νερού περιόδου 25.10.2004-30.06.2013. Με την ίδια κοινή υπουργική απόφαση αποσβέστηκαν και οι λοιπές αξιώσεις μέχρι την 30.06.2013 μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων την 27η Δεκεμβρίου 2013 έγινε αποδεκτή η ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση.

Ωστόσο, εκκρεμεί από τη χρήση 2004 η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας η οποία θα καθορίζει το τίμημα του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος. Ελλείψει γραπτής συμφωνίας η Εταιρεία συνέχισε και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» (σημ.37) καλύπτοντας με τον τρόπο αυτό την σχετική της υποχρέωση και επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα αποτελέσματά της.

Η δημοσίευση της ΚΥΑ 135275 (αρ. 3, παρ.9) ΦΕΚ 1751/22.05.2017 «Έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του» επιφέρει αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, συμπεριλαμβανομένης και της τιμολόγησης μη επεξεργασμένου ύδατος.

Σε ερώτημα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με επιστολή του Προέδρου του ΝΠΔΔ Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ, προς την ΕΥΔΑΠ ΑΕ με την οποία ζητούσε επιπλέον ποσό που, με βάση τα στοιχεία της επιστολής, εκτιμήθηκε ότι ανέρχεται στο

συνολικό ύψος των 266 εκ. Ευρώ για την περίοδο 1.7.2013 έως 31.12.2019, η ΕΥΔΑΠ ΑΕ (κατόπιν και της υπ'άρ. 20339/19.6.2019 Αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της) με εταιρική ανακοίνωση στις 22.06.2019 γνωστοποίησε ότι σύμφωνα με το νόμο 2744/1999 και την από 1999 Σύμβαση, το ύψος του τιμήματος του μη επεξεργασμένου ύδατος πρέπει να είναι αντικείμενο Σύμβασης μεταξύ της ΕΥΔΑΠ και του Ελληνικού Δημοσίου και εξέφρασε την αντίθεσή της στην παραπάνω απαίτηση.

Στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων διαπραγματεύσεων που διεξάγονται με το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες εντατικοποιήθηκαν από το Β' εξάμηνο του 2019, για την επέκταση του δικαιώματος αποκλειστικής διάθεσης ύδατος στην περιοχή της Αθήνας, τέθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο το θέμα της οριστικής τακτοποίησης του τιμήματος του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος για την περίοδο 1.7.2013 έως 31.12.2019. Η εταιρεία σε μια προσπάθεια εξεύρεσης λύσης και οριστικής διευθέτησης της σχετικής εκκρεμότητας έχει αναθέσει σε εξωτερικούς οικονομικούς, τεχνικούς και νομικούς συμβούλους την εξέταση των οικονομικών, τεχνικών και νομικών παραμέτρων της απαίτησης του Ελληνικού Δημοσίου. Δεδομένων των εν εξελίξει διαπραγματεύσεων, των σχετικών συζητήσεων, και της ύπαρξης διαχρονικά σημαντικής απόκλισης μεταξύ των μερών, σχετικά με τα οικονομικά, τεχνικά και νομικά κριτήρια που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για την οριστική διευθέτηση της υπόθεσης αυτής, δεν είναι εφικτή, στο παρόν στάδιο, η αξιόπιστη εκτίμηση της έκβασης της.

Η εταιρεία θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για την διευθέτηση της, στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα, στο πλαίσιο των ευρύτερων συζητήσεων που διεξάγονται για την επέκταση του δικαιώματος αποκλειστικής διάθεσης ύδατος στην περιοχή της Αθήνας.

(ε) Ρυθμιστικός κίνδυνος

Στις 22 Μαΐου 2017, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β 1751, η Κοινή Υπουργική Απόφαση η οποία είχε ως θέμα: «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Η ΕΥΔΑΠ ΑΕ εξετάζει την εφαρμογή των γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος σύμφωνα με την ανωτέρω Κοινή Υπουργική Απόφαση.

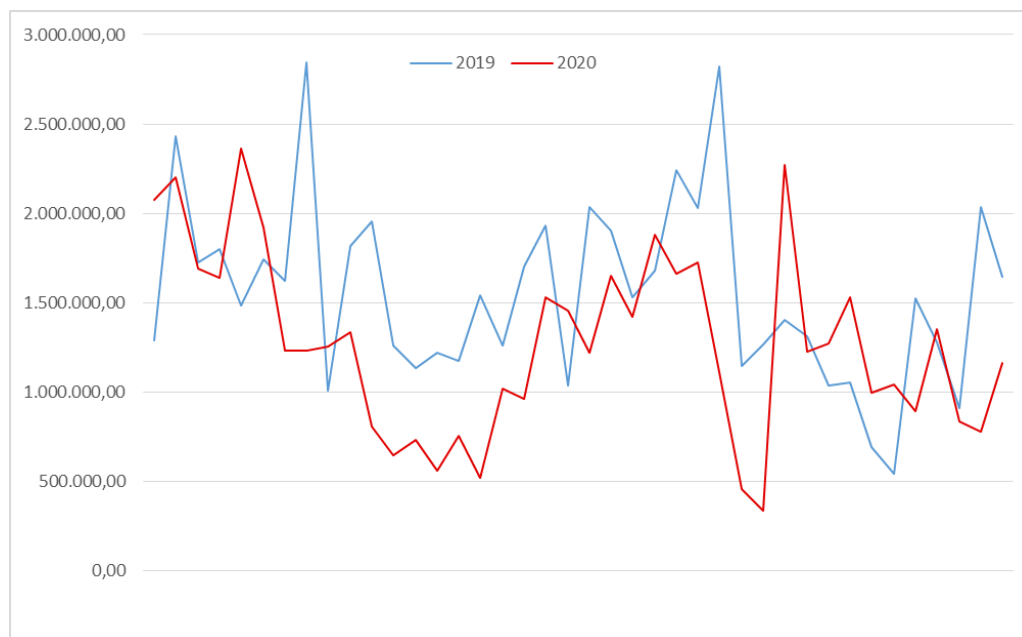
Από την εξέταση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης από την Εταιρεία, προέκυψαν θέματα προς διευκρίνιση, που αφορούν:

- Την τιμή του ακατέργαστου ύδατος, ως βασικό στοιχείο κόστους,
- Το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος πόρου ανά κυβικό μέτρο νερού, καθώς αυτό δεν έχει γνωστοποιηθεί στην Εταιρεία, από τη Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,
- Το κόστος ευκαιρίας του επενδεδυμένου κεφαλαίου και ειδικότερα την εύλογη ετήσια απόδοση των ιδιωτικών επιχειρηματικών κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται,

Μέχρι και σήμερα ισχύει το τιμολόγιο που εγκρίθηκε με το ΦΕΚ 3188B/16.12.2013.

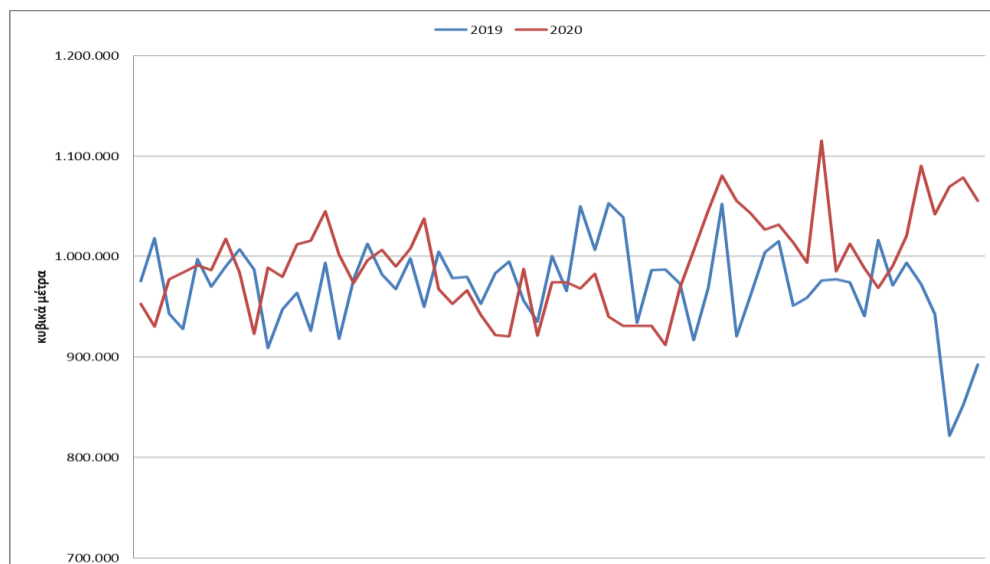
(στ) Κίνδυνος από Πανδημία COVID-19

Στις 11 Μαρτίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας χαρακτήρισε επίσημα ως πανδημία την επιδημία του κορονοϊού-Covid-19. Τα έκτακτα μέτρα που έχουν ληφθεί παγκοσμίως, για λόγους δημόσιας υγείας, αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά την πορεία της οικονομίας τόσο σε κρατικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο. Η Διοίκηση της εταιρείας παρακολουθεί τις εξελίξεις αξιολογεί τους κινδύνους και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για να συνεχίσει την απρόσκοπτη λειτουργία της και την εξυπηρέτηση των πελατών της. Στο πλαίσιο της κοινωνικής ευθύνης και προστασίας τόσο των εργαζομένων όσο και των πολιτών, η Εταιρεία προχώρησε σε εφαρμογή επιχειρησιακών πλάνων σε όλες τις λειτουργίες της, καθώς και στην αναστολή λειτουργίας όλων των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πελατών, μέχρι τις 4 Μαΐου όταν και άρθηκαν τα πρώτα μέτρα της καραντίντας πανελλαδικά, και ενίσχυσε τα εναλλακτικά κανάλια εξυπηρέτησης (ψηφιακά και τηλεφωνικά). Λόγω της συνεχούς ψηφιοποίησης των υπηρεσιών της Εταιρείας τα τελευταία χρόνια, δεν δημιουργήθηκαν σημαντικά προβλήματα. Δημιουργήθηκαν βραχυπρόθεσμα προβλήματα στις εισπράξεις δεδομένου της γενικής αναστάτωσης και ανησυχίας στον γενικό πληθυσμό, λόγω οικονομικής αδυναμίας και μειωμένου τζίρου επιχειρήσεων. Σημειώνουμε ότι η Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών δήλωσε «ότι έχει δοθεί εντολή να μη διακόπτεται η υδροδότηση της ΕΥΔΑΠ, λόγω καθυστέρησης πληρωμών αυτές τις ημέρες στο πλαίσιο των μέτρων περιορισμού των μετακινήσεων με στόχο την αντιμετώπιση του κορονοϊού.» Ενδεικτικά παραθέτουμε συγκριτικό διάγραμμα των εισπράξεων για το διάστημα Μαρτίου-Απριλίου κατά το 2019 και το 2020, διάστημα στο οποίο εφαρμόστηκαν τα περιοριστικά μέτρα μετακίνησης για την προστασία από τον κορονοϊό:

Η Εταιρεία παρακολουθεί σε συνεχή βάση την εξέλιξη των εισπράξεων και των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων, προκειμένου να λάβει τα κατάλληλα μέτρα όπου χρειάζεται. Τα προβλήματα αναφορικά με τις καθυστερήσεις στις εισπράξεις αναμένεται να μειωθούν με την βαθμιαία εξοικείωση των πολιτών στις καινούργιες συνθήκες και την εξοικείωσή τους με τα ψηφιακά κανάλια της Εταιρείας, ενώ και η βαθμιαία επαναλειτουργία της οικονομίας αναμένεται να διευκολύνει τις επιχειρήσεις στην εξυπηρέτηση των υποχρεώσεών τους.

Αναφορικά με την κατανάλωση, δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε την επίδραση της πανδημίας καθώς υπάρχει άμεση συσχέτιση με την θερμοκρασία του περιβάλλοντος. Είναι όμως αποδεδειγμένο ότι με την άνοδο της θερμοκρασίας και ειδικά κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, η κατανάλωση αυξάνεται. Ενδεικτικά παραθέτουμε συγκριτικό διάγραμμα της κατανάλωσης για το διάστημα του Μαρτίου-Απριλίου το 2019 και το 2020.

Λόγω των ειδικών συνθηκών της πανδημίας σημειώθηκαν καθυστερήσεις σε προγραμματισμένες εργολαβίες, στην πορεία διαγωνιστικών διαδικασιών και γενικότερα στην εξέλιξη του επενδυτικού προγράμματος της Εταιρείας. Οι καθυστερήσεις αυτές δεν ήταν ιδιαίτερα σημαντικές, βρίσκονται υπό την συνεχή παρακολούθηση των αρμόδιων οργάνων της Εταιρείας για την λήψη κατάλληλων μέτρων όπου χρειάζεται και αναμένεται να μειωθούν με την σταδιακή αποκατάσταση της ομαλότητας.

Εταιρική Πολιτική για τον COVID-19

Η Εταιρεία θέσπισε πολιτικές διαχείρισης για την αντιμετώπιση της πανδημίας κορωνοϊού COVID-19 για όλες τις λειτουργίες της και κυρίως για την αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης. Σε όλες τις υπηρεσίες και τις εγκαταστάσεις έχουν μοιραστεί ατομικά μέσα προστασίας (αντισηπτικά, μάσκες, γάντια), ενώ έχει δοθεί η δυνατότητα της εξ αποστάσεως και εκ περιτροπής εργασίας. Η Εταιρεία προχώρησε στο κλείσιμο των κέντρων εξυπηρέτησης πελατών και ενθάρρυνε τους καταναλωτές να πραγματοποιήσουν συναλλαγές ή αιτήματα μέσα από τα ψηφιακά κανάλια της Εταιρείας. Δώθηκαν φορητοί υπολογιστές σε όσους μπορούσαν να εκτελέσουν εργασία εξ αποστάσεως. Εκτός όμως από τα γενικά μέτρα, λήφθηκαν και ειδικά μέτρα για τις βασικές λειτουργίες της Εταιρείας:

- Ύδρευση

Κύριο μέλημα της Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης είναι η μικρότερη όχληση των νοικοκυριών. Για τον λόγο αυτό, διακόπηκαν οι προγραμματισμένες εργασίες και όλο το δυναμικό επικεντρώθηκε στις επισκευές έκτακτων βλαβών. Δημιουργήθηκαν εναλλακτικοί χώροι όπου στεγάζονται Κέντρα Δράσεων τα οποία θα ενεργοποιούνται σε περιπτώσεις επιβεβαιωμένων κρουσμάτων κορωνοϊού, με υποχρεωτική επιβολή απομάκρυνσης και εκκένωσης των αντίστοιχων χώρων εργασίας για απολύμανση. Τα Κέντρα Δράσεων έχουν εξοπλιστεί με όλα τα απαραίτητα μέσα ώστε να διατηρηθεί η πλήρης και απρόσκοπτη 24/7 λειτουργία των υπηρεσιών ύδρευσης. Όλο το προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης (Μονάδες Επεξεργασίας Νερού, Δίκτυο, Ποιότητα, Υδροληψία) είτε παρέχει υπηρεσίες εξ αποστάσεως είτε έχει χωριστεί σε βάρδιες και παραμένει σε πλήρη ετοιμότητα. Με αυτό τον τρόπο, αν παρουσιαστεί κρούσμα σε μία ομάδα βάρδιας, μπορεί να αναλάβει αυτομάτως η άλλη βάρδια.

- Αποχέτευση

Όλο το προσωπικό χωρίστηκε σε 2 ομάδες που στελεχώνουν τις βάρδιες ανά δεκαπέντε (15) ημέρες. Η κάθε ομάδα χωρίζεται σε 3 υποομάδες που καλύπτουν τις 3 βάρδιες του 24ώρου. Η κάθε βάρδια χρησιμοποιεί συγκεκριμένο όχημα, το οποίο θα απολυμαίνεται μετά τη χρήση του. Σε περίπτωση κορύσματος, αναλαμβάνει αυτομάτως η άλλη ομάδα. Η συγκεκριμένη οργάνωση εξασφαλίζει την συνεχόμενη 24ώρη λειτουργία των υπηρεσιών αποχέτευσης.

- Υγειονομική Κάλυψη

Το προσωπικό της ΕΥΔΑΠ και τα προστατευόμενα μέλη, καλύπτεται υγειονομικά από το υγειονομικό ταμείο της Εταιρείας και με ομαδικό ασφαλιστήριο. Κατά της διάρκεια της κρίσης του κορωνοϊού, έχουν δοθεί όλες οι σχετικές οδηγίες στο προσωπικό ενώ τέθηκε σε εφαρμογή και η αύλη συνταγογράφηση.

Η αντίδραση της Εταιρείας ήταν άμεση και η προσαρμογή στα νέα δεδομένα έγινε με ταχύτατους ρυθμούς και κυρίως αποτελεσματικά, καθώς οι λειτουργίες της συνεχίστηκαν απρόσκοπτα. Επίσης λόγω των άμεσων μέτρων και την υπευθυνότητα του ανθρώπινου δυναμικού δεν παρατηρήθηκε κανένα επιβεβαιωμένο κρούσμα. Η ΕΥΔΑΠ συνεχίζει να προσαρμόζεται και να υιοθετεί κάθε νέα τεχνολογία που θα βοηθήσει στην βελτίωση των υπηρεσιών. Η επιστροφή σε μια ομαλότερη λειτουργία γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ, των κρατικών οδηγιών και με γνώμονα πάντα την ευμάρεια των εργαζομένων.

Σημειώνουμε επίσης ότι δεν έχει παρουσιαστεί σημαντικό θέμα σε προμήθεια πρώτων υλών που θα επηρέαζε την λειτουργία της Εταιρείας.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Α) Συναλλαγές με Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2019	31.12.2018
Βραχυπρόθεσμες παροχές:		
- Αμοιβές (Προέδρου & Δ/ντος Συμβούλου και Εκτελεστικών Συμβούλων)	143	114
- Αμοιβές & έξοδα παράστασης μελών Δ.Σ.	216	239
- Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	80	71
Πρόσθετες Παροχές	16	13
Σύνολο	455	437

Διαμόρφωση αμοιβών Μελών ΔΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του Καταστατικού της Εταιρείας, οι αμοιβές και οι τυχόν λοιπές αποζημιώσεις προς τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο καθορίζονται σύμφωνα με τον Κ.Ν. 2190/1920 και το Ν.3016/2002, όπως κάθε φορά ισχύουν (παρ.1, άρθρο 22 του καταστατικού) ενώ θέματα που αφορούν τις κάθε είδους αμοιβές που καταβάλλονται στα διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας, τους εσωτερικού ελεγκτές αυτής και η γενικότερη πολιτική αμοιβών της Εταιρείας αποφασίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο (παρ. 2 άρθρο 22 του καταστατικού). Περαιτέρω η διάταξη του άρθρου 5 Ν. 3016/2002 ορίζει ότι η αμοιβή και οι τυχόν λοιπές αποζημιώσεις των μη εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζονται σύμφωνα με τον Κ.Ν. 2190/1920, πρέπει να είναι ανάλογες με τον χρόνο που τα μέλη διαθέτουν για τις συνεδριάσεις του και γενικότερα για την εκπλήρωση των καθηκόντων που ο ρόλος τους συνεπάγεται.

Ο Νόμος 4548/2018 που αναμόρφωσε το δίκαιο των Ανωνύμων Εταιρειών όπως αυτό διαμορφωνόταν κυρίως από τον Κ.Ν 2190/1920 και είναι σε ισχύ από 1/1/2019, στις διατάξεις του άρθρου 109 ορίζει ότι αμοιβή ή παροχή που χορηγείται σε Μέλος του Δ.Σ. βαρύνει την Εταιρεία μόνο αν εγκριθεί με ειδική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (παρ.1).

Οι Γενικές Συνελεύσεις της 18^{ης} Ιουνίου 2018 και 26^{ης} Ιουνίου 2019 ενέκριναν οι αμοιβές και οι αποζημιώσεις προς τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των Μελών της Επιτροπής Ελέγχου να καταβάλλονται ανά συνεδρίαση και υποτον όρο συμμετοχής τους σε αυτήν, ώστε να συνδέονται με τον κόπο και το χρόνο που πράγματι διαθέτουν οι δικαιούχοι για τις συνεδριάσεις των οργάνων, την ευθύνη που αναλαμβάνουν για τη λήψη των σχετικών αποφάσεών τους και την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος, όπως και ο αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, συνδέονται με την Εταιρεία με σχέση έμμισθης εντολής και οι καθορισθείσες αμοιβές τους θεωρούνται εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες. Με το Ν. 4387/2016 άρθρο 38,4 ορίζονται οι ασφαλιστικές και εργοδοτικές εισφορές των εργαζομένων της Εταιρείας.

Η Γενική Συνέλευση της 26^{ης} Ιουνίου 2019 ενέκρινε τις καταβληθείσες αμοιβές του Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθύνοντος Συμβούλου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. για το έτος 2018, απολογιστικά για το χρονικό διάστημα από 01.07.2018 έως 30.06.2019 καθώς και προενέκρινε τις αμοιβές τους για το χρονικό διάστημα από 01.07.2019 έως 30.06.2020. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΥΔΑΠ με την υπ' αριθμ. 20384/4-9-2019 Απόφασή του, ενέκρινε την αμοιβή του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου και Εκτελεστικού Μέλους κ. Αναστάσιου Τόσιου, ποσού ίσου με την αμοιβή του Διευθύνοντος Συμβούλου από τις 27.6.2019.

Οι αμοιβές και οι αποζημιώσεις του Προέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου, των Μελών ΔΣ και των Μελών της Επιτροπής Ελέγχου βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα της Εταιρείας www.eydap.gr, στην ενότητα των Γενικών Συνελεύσεων και της Εταιρικής Διακυβέρνησης. Τον Σεπτέμβριο του 2019 το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΥΔΑΠ με την 20394/4.9.2019 απόφαση του σύστησε την Επιτροπή Αμοιβών η οποία λειτουργεί ως ανεξάρτητο και αντικειμενικό σώμα το οποίο επικουρεί κατά τρόπο διαφανή το ΔΣ της Εταιρείας στα ζητήματα που άπτονται τις αμοιβές του Προέδρου του ΔΣ, καθώς και των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών Μελών σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

Β) Συναλλαγές και υπόλοιπα με Ελληνικό Δημόσιο και ΟΤΑ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
1) Συναλλαγές				
- Έσοδα	57.010	55.938	57.010	55.938
2) Υπόλοιπα				
- Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις από πελάτες (Διακανονισμοί Δήμων)	1.160	3.619	1.160	3.619
- Απαιτήσεις από Πελάτες (ΟΤΑ, Ελληνικό Δημόσιο)	54.377	50.433	54.377	50.433
- Απαίτηση από Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	-	-	19	-
- Λοιπές Απαιτήσεις (από το Ελληνικό Δημόσιο για κάλυψη ελλείμματος από αποζημίωση προσωπικού)	258	258	258	258

Οι συναλλαγές με Ελληνικό Δημόσιο και ΟΤΑ αφορούν έσοδα υδροληψίας τιμολογημένα και δεδουλευμένα.

Γ) Συναλλαγές και υπόλοιπα με λοιπά Συνδεδεμένα μέρη που ενοποιούνται με την ΕΕΣΥΠ ΑΕ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2019	31.12.2018
1) Συναλλαγές		
Έσοδα	2.529	2.550
Έξοδα	20.083	19.625
Πληρωμές Μερισμάτων	17.636	13.064
2) Υπόλοιπα		
Απαιτήσεις από πελάτες	2.625	2.346
Υποχρεώσεις προς Προμηθευτές	3.535	1.442

ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 26^{ης} Ιουνίου 2019 αποφάσισε τη διανομή μερίσματος κερδών χρήσης 2018 ποσού 0,27 ευρώ ανά μετοχή μεικτό (συνολικό μικτό ποσό Ευρώ 28,76 εκατ.). Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας σε συνεδρίασή του στις 27.05.2020 ενέκρινε την υποβολή πρότασης προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, για τη διανομή μερίσματος, του άρθρου 160 του Ν. 4548/2018, ποσού εικοσιεπτά λεπτών (Ευρώ 0,38) ανά μετοχή, (συνολικό μικτό ποσό Ευρώ 40,47 εκατ.) για τη χρήση 2019.

Το μέρισμα αποτελεί αντικείμενο έγκρισης από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων και περιλαμβάνεται στο υπόλοιπο του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον».

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2019

Πανδημία COVID-19

Στις 11 Μαρτίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας χαρακτήρισε επίσημα ως πανδημία την επιδημία του κορωνοϊού-Covid-19. Τα έκτακτα μέτρα που έχουν ληφθεί παγκοσμίως, για λόγους δημόσιας υγείας, αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά την πορεία της οικονομίας τόσο σε κρατικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο. Αναφορικά με την ΕΥΔΑΠ, έχουν καταγραφεί οι κίνδυνοι και οι εκτιμήσεις στις σελίδες 33-34.

Στις 27 Μαρτίου 2020, το ΔΣ της ΕΥΔΑΠ ενέκρινε την δωρεά 2,5 εκατομμύριων ευρώ για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού. Συγκεκριμένα, η ΕΥΔΑΠ θα καλύψει με ποσό 2 εκ. ευρώ, δαπάνες που σχετίζονται με την αγορά ιατρικού και νοσοκομειακού εξοπλισμού και αναλωσίμων, καθώς και την ενίσχυση μονάδων εντατικής θεραπείας, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς.

Επίσης, η Εταιρεία θα παράσχει στα νοσοκομεία αναφοράς δωρεάν νερό, ύψους 500.000 ευρώ για όλη την περίοδο της κρίσης του κορωνοϊού.

Έκτακτη Γενική Συνέλευση

Η Εταιρεία είχε προγραμματίσει Έκτακτη Γενική Συνέλευση στις 20 Μαρτίου 2020, με θέματα ημερήσιας διάταξης την εκλογή Μελών ΔΣ από τον Μέτοχο της πλειοψηφίας και την εκλογή Μελών Επιτροπής Ελέγχου. Λόγω όμως των ειδικών συνθηκών που διαμορφώθηκαν κατόπιν της εφαρμογής κατεπειγόντων μέτρων αποφυγής και περιορισμού της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, η προγραμματισμένη Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων ματαιώθηκε. Προγραμματίστηκε νέα Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων στις 15.05.2020.

Στις 15 Μαΐου 2020 πραγματοποιήθηκε η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, στην οποία εκλέχθηκε από τους Μετόχους Πλειοψηφίας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε.» και «ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Α.Ε.» ο κ. Χρήστος Καραπλής, ως Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομικών στον Μέτοχο πλειοψηφίας «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» σύμφωνα με το εδαφ. β' της παρ. 4 του άρθρου 197 του Ν. 4389/2016, σε αντικατάσταση του ανακληθέντος Μέλους κ. Αλέξανδρου Πουλιάση και για το υπόλοιπο της θητείας αυτού, ήτοι έως 28.06.2024. Επίσης η Γενική Συνέλευση, αφού διαπίστωσε ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 44 του Ν. 4449/2017, ενέκρινε κατά πλειοψηφία την εκλογή του

κ. Χρήστου Καραπλή ως Μέλους της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρείας με Θητεία ανάλογη της Θητείας του ως Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Κατόπιν των ανωτέρω η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας έχει την ακόλουθη σύνθεση:

1. Αικατερίνη Μπερίτση, Πρόεδρος Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο Μέλος Δ.Σ.
2. Μιχαήλ Σταουρούλακης, Μέλος Επιτροπής Ελέγχου, Ανεξάρτητο Μέλος Δ.Σ.
3. Χρήστος Καραπλής, Μέλος Επιτροπής Ελέγχου, Μέλος Δ.Σ.

Στη συνέχεια το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδρίασε και και συγκροτήθηκε σε σώμα ως ακολούθως:

Θεοδώρα Βαρβαρίγου,	Πρόεδρος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χαράλαμπος Σαχίνης,	Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος
Αναστάσιος Τόσιος	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος-Εκτελεστικό Μέλος
Αικατερίνη Μπερίτση	Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Νασούφης	Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Μιχαήλ Σταουρούλακης	Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Άγγελος Αμδίτης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Δημήτρης Κωνσταντακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Καραπλής	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Σκουλαρικής	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Αλεξανδράκης	Μη Εκτελεστικό Μέλος

Παράταση Υπογραφής Σύμβασης με το Ελληνικό Δημόσιο

Η Εταιρεία βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με το Ελληνικό Δημόσιο για την ανανέωση του αποκλειστικού δικαιώματος παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στη γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητάς της. Σε συμφωνία με το Ελληνικό Δημόσιο η υφιστάμενη σύμβαση παρατάθηκε αρχικά μέχρι τις 25.04.2020 και κατόπιν με νεότερη συμφωνία των μερών έως την 31.12.2020, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι σχετικές διαβουλεύσεις. Δεδομένου ότι η σχετική διαπραγμάτευση είναι σε εξέλιξη δεν είναι εφικτή, στο παρόν στάδιο, η εκτίμηση των επιπτώσεων της τελικής συμφωνίας στα μελλοντικά οικονομικά αποτελέσματα της Εταιρείας.

Πρωτογενές αίτημα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για την Παροχή Υπηρεσιών Τεχνικού Συμβούλου προς υποβοήθηση της Δ18

Σύμφωνα με το άρθρο 38 του Π.Δ.123/2017 (ΦΕΚ 151 Α'/12-10-2017) η Διεύθυνση Έργων Ύδρευσης Αποχέτευσης & Επεξεργασίας Λυμάτων (Δ18) είναι αρμόδια για το σχεδιασμό, προγραμματισμό, ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής υπηρεσιών των έργων ύδρευσης, αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων της Γενικής Γραμματείας Υποδομών.

Στις 19.05.2020 δημοσιεύτηκε από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών πρωτογενές αίτημα για την «Παροχή Υπηρεσιών Τεχνικού Συμβούλου προς υποβοήθηση της Δ18 για τις ενέργειες διεξαγωγής Διεθνούς Διαγωνισμού (ΣΔΙΤ) του έργου “Διαχείριση – Λειτουργία και Συντήρηση του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (Ε.Υ.Σ.) Αθήνας”». Η Εταιρεία εξετάζει το σχετικό θέμα προκειμένου να εκτιμήσει ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχει στην μελλοντική της δραστηριότητα.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αφορά στο σύνολο των αρχών και πρακτικών που υιοθετεί η Εταιρεία προκειμένου να διασφαλίσει την απόδοσή της, τα συμφέροντά των μετόχων της και τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Επισημαίνεται ότι συντάσσεται βάσει του ισχύοντος άρθρου 152 του Ν. 4548/2018.

Η δομή της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης επικεντρώνεται στα ακόλουθα θέματα:

- i. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης – Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας
- ii. Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπή Ελέγχου

- iii. Γενική Συνέλευση & Δικαιώματα Μετόχων
- iv. Εσωτερικός Έλεγχος και Διαχείριση Κινδύνων
- v. Λοιπά διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας

A. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία έχει θεσπίσει Κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης τον οποίο έχει ενσωματώσει στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας και αποτελεί ήδη από τις 23.10.2013 ενιαίο κείμενο κατονομαζόμενο ως Εσωτερικός Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης και Λειτουργίας της ΕΥΔΑΠ και τον οποίο τηρεί. Την 31^η Οκτωβρίου 2018, εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 19899 απόφαση ΔΣ σε άμεση εφαρμογή η νέα έκδοση του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης - Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας. Ο Κώδικας αυτός βρίσκεται διαθέσιμος στο κοινό σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστότοπο της Εταιρείας www.eydap.gr και σε έντυπη μορφή στην έδρα της Εταιρείας Ωρωπού 156 Γαλάτσι, στην Υπηρεσία Μετοχολογίου και στην Υπηρεσία Εταιρικών Ανακοινώσεων.

Η Εταιρεία συμμορφώνεται πλήρως με το νομοθετικό πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που διέπει τις εισηγμένες εταιρείες έχοντας υιοθετήσει πλέον των νομοθετικών προβλέψεων τα κριτήρια αντικειμενικότητας των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του ΔΣ όπως αυτά προβλέπονται στον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις εισηγμένες εταιρείες όπως ειδικότερα κατωτέρω αναλύεται.

B. Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπή Ελέγχου

Η Εταιρεία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, ο αριθμός των μελών του οποίου είναι περιττός και δεν δύναται να υπερβαίνει τα δεκατρία (13) μέλη ή να είναι μικρότερος των επτά (7) μελών. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 3 και 4 του Ν. 3016/2002 όπως κάθε φορά ισχύει.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι αρμόδια να καθορίζει τον αριθμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς επίσης και να αυξάνει ή να μειώνει τον αριθμό αυτών, πάντοτε μέσα στο πλαίσιο που τίθεται από το καταστατικό και το νόμο. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται:

- α) από δύο (2) εκπροσώπους των εργαζομένων στην Εταιρεία που εκλέγονται (με τους αναπληρωματικούς τους) με άμεση και καθολική ψηφοφορία.
- β) από δύο (2) μέλη που εκπροσωπούν τους μετόχους της μειοψηφίας και εκλέγονται κατά τον τρόπο που ορίζεται στο άρθρο 36 του Καταστατικού.
- γ) από εκπροσώπους των μετόχων, που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με το άρθρο 11 του Καταστατικού, τις διατάξεις του Ν. 4548/2018 και του Ν. 4389/2016.

Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής και παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να συνέλθει η αμέσως επόμενη τακτική Γενική Συνέλευση και μέχρι τη λήξη της σχετικής απόφασης. Η παράταση δεν μπορεί να υπερβεί το ένα (1) έτος και η μέγιστη διάρκεια θητείας των μελών δεν μπορεί να υπερβεί τα έξι (6) έτη. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ανακαλούνται ελευθέρως. Η ανάκληση και η αντικατάσταση γίνεται από εκείνους που έχουν δικαίωμα εκλογής ή υπόδειξης. Η Γενική Συνέλευση μπορεί να αντικαθιστά οποιαδήποτε από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που εξέλεξε σύμφωνα με την παράγραφο 2 εδ. γ' του άρθρου 11 του Καταστατικού της ΕΥΔΑΠ όπως αυτό τροποποιήθηκε με την από 18-6-2018 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων και πριν από τη λήξη της θητείας τους. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να ορίζονται εκ νέου ή να επανεκλέγονται απεριόριστα και είναι απεριόριστα ανακλητά. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι συγγενείς μεταξύ τους εξ αίματος ή αγχιστείας μέχρι και του τρίτου βαθμού ούτε να είναι με οποιαδήποτε μορφή εργολάβοι ή προμηθευτές της Εταιρείας ή μέλη Διοικητικού Συμβουλίου ή υπάλληλοι επιχείρησης που βρίσκεται σε συναλλακτική σχέση με την Εταιρεία. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί, όμως, να είναι μέλη Διοικητικού Συμβουλίου ή υπάλληλοι επιχείρησης που είναι συνδεδεμένη με την Εταιρεία, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα 24 και 27.

Μέχρι τις 26 Ιουνίου 2019 υπήρχαν στο ΔΣ δύο ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Στη Τακτική Γενική Συνέλευση της 26^{ης} Ιουνίου 2019 όπου εκλέχθηκαν εννέα (9) Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από τους μετόχους πλειοψηφίας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ Α.Ε.» και «ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Α.Ε.» (βλ. ενότητα Σημαντικά Γεγονότα της παρούσας), ορίστηκαν τρία (3) ανεξάρτητα Μέλη: η κα Αικατερίνη Μπερίτση, ο κ. Αλέξανδρος Νασούφης και ο κ. Μιχαήλ Σταυρουλάκης. Στην Τακτική Γενική Συνέλευση αναφέρθηκε ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και συγκεκριμένα η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Ανάπτυξης, η Διεύθυνση

Επικοινωνίας και Εταιρικών Σχέσεων, η Υπηρεσία Γραμματείας Διοικητικού Συμβουλίου και η Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών προέβησαν σε έλεγχο της πλήρωσης των προϋποθέσεων ανεξαρτησίας που θέτει ο Ν. 3016/2002 και ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης-Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. στο πρόσωπο των υποψηφίων Ανεξαρτήτων Μελών. Κατόπιν αυτού του ελέγχου διαπιστώθηκε από τους Μετόχους της Εταιρείας η πλήρωση των προϋποθέσεων ανεξαρτησίας στο πρόσωπο όλων των υποψηφίων ανεξάρτητων Μελών και εγκρίθηκε ο ορισμός τους ως ανεξάρτητων. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. εναρμονιζόμενη με τη νομοθεσία περί Εταιρικής Διακυβέρνησης, τις σχετικές ευρωπαϊκές οδηγίες και τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εισηγμένες Εταιρείες και με γνώμονα τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας των αποφάσεων του ανωτάτου οργάνου Διοίκησης τηρεί τα κάτωθι κριτήρια αντικειμενικότητας, βάσει των οποίων πρέπει να εκλέγονται τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου:

1. Τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει κατά τη διάρκεια της θητείας τους να μην κατέχουν μετοχές σε ποσοστό μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και να μην έχουν σχέση εξάρτησης με την Εταιρεία ή με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα.

Σχέση εξάρτησης υπάρχει όταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου:

α. Διατηρεί επιχειρηματική ή άλλη επαγγελματική σχέση με την Εταιρεία ή με συνδεδεμένη με αυτή επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920, η οποία σχέση από τη φύση της επηρεάζει την επιχειρηματική της δραστηριότητα, όταν ιδίως είναι σημαντικός προμηθευτής ή πελάτης της Εταιρείας.

β. Είναι Πρόεδρος του Δ.Σ. ή διευθυντικό στέλεχος της Εταιρείας, καθώς και εάν έχει τις ως άνω ιδιότητες ή είναι εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου σε συνδεδεμένη με την Εταιρεία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920—ή διατηρεί σχέση εξαρτημένης εργασίας ή έμμισθης εντολής με την Εταιρεία ή τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις.

γ. Έχει συγγένεια μέχρι δεύτερου βαθμού ή είναι σύζυγος εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ή διευθυντικού στελέχους ή μετόχου που συγκεντρώνει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας ή συνδεδεμένης με αυτήν επιχείρησης κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920.

δ. Έχει διοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920.

2. Τα ανεξάρτητα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να υποβάλλουν, ο καθένας ή από κοινού, αναφορές και ξεχωριστές εκθέσεις από αυτές του Διοικητικού Συμβουλίου προς την τακτική ή έκτακτη γενική συνέλευση της Εταιρείας, εφόσον κρίνουν τούτο αναγκαίο.

3. Προκειμένου να ελεγχθεί η τήρηση των διατάξεων του νόμου αυτού η Εταιρεία, μέσα σε είκοσι ημέρες από τη συγκρότηση σε σώμα του Δ.Σ., υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης που εξέλεξε τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Ομοίως υποβάλλεται μέσα στην ίδια προθεσμία και το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου, στο οποίο ορίζεται η ιδιότητα του κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ως εκτελεστικού, μη εκτελεστικού ή εκλέγεται προσωρινό ανεξάρτητο μέλος σε αντικατάσταση άλλου που παραιτήθηκε, εξέλιπε ή για οποιονδήποτε λόγο κατέστη έκπτωτο.

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο του καθορισμού της ανεξαρτησίας, τόσο των υποψηφίων όσο και των εν ενεργεία μελών του, του Δ.Σ. θα πρέπει να θεωρεί ότι σχέση εξάρτησης υπάρχει, όταν το μέλος:

- διατελεί (κατά το Νόμο 3016/2002) ή έχει διατελέσει υπάλληλος, ανώτατο στέλεχος ή Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας ή θυγατρικής της εντός των προηγούμενων τριών (3) ετών,
- λαμβάνει ή έχει λάβει από την Εταιρεία, εντός του 12μήνου που προηγήθηκε του διορισμού του, οποιαδήποτε άλλη αποζημίωση εκτός από την αμοιβή του ως μέλους, η οποία έχει εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας,
- έχει (κατά το Νόμο 3016/2002) ή είχε εντός τους προηγούμενου έτους ουσιώδη επιχειρηματική σχέση με την Εταιρεία ή με θυγατρική της, ιδιαίτερα ως σημαντικός πελάτης, προμηθευτής ή σύμβουλος της Εταιρείας, ή ως εταίρος, μέτοχος ή μέλος του Δ.Σ., ή ως ανώτατο στέλεχος νομικού προσώπου, το οποίο έχει τέτοιου είδους σχέση με την Εταιρεία ή με θυγατρική της,
- έχει διατελέσει εντός των τελευταίων τριών (3) ετών τακτικός ελεγκτής της Εταιρείας ή θυγατρικής της ή εταίρος ή υπάλληλος επιχείρησης, που παρέχει υπηρεσίες τακτικού ελέγχου στην Εταιρεία ή θυγατρική της,
- έχει (κατά το Νόμο 3016/2002) συγγένεια δεύτερου βαθμού ή συζυγική σχέση με μη ανεξάρτητο μέλος του Δ.Σ., ανώτατο στέλεχος, σύμβουλο ή σημαντικό μέτοχο της Εταιρείας ή θυγατρικής της,
- ελέγχει, άμεσα ή έμμεσα μέσω συνδεδεμένων μερών, πάνω από 10% των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας ή εκπροσωπεί σημαντικό μέτοχο της Εταιρείας ή θυγατρικής της,
- έχει υπηρετήσει στο Δ.Σ. για περισσότερα από δώδεκα (12) έτη από την ημερομηνία της πρώτης εκλογής του,

- έχει διατελέσει εντός των τελευταίων τριών (3) ετών τακτικός ελεγκτής της Εταιρείας ή θυγατρικής της ή εταίρος ή υπάλληλος επιχείρησης, που παρέχει υπηρεσίες τακτικού ελέγχου στην Εταιρεία ή θυγατρική της,
- έχει (κατά το Νόμο 3016/2002) συγγένεια δεύτερου βαθμού ή συζυγική σχέση με μη ανεξάρτητο μέλος του Δ.Σ., ανώτατο στέλεχος, σύμβουλο ή σημαντικό μέτοχο της Εταιρείας ή θυγατρικής της,
- ελέγχει, άμεσα ή έμμεσα μέσω συνδεδεμένων μερών, πάνω από 10% των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας ή εκπροσωπεί σημαντικό μέτοχο της Εταιρείας ή θυγατρικής της.

Σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται από τον Πρόεδρό του ή το νόμιμο αναπληρωτή του, σύμφωνα με τις διατάξεις του Καταστατικού και συνεδριάζει στην έδρα της Εταιρείας. Εισηγητής των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης στο Διοικητικό Συμβούλιο είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει μία φορά το μήνα και έκτακτα όταν κριθεί τούτο αναγκαίο από τον Πρόεδρό του. Η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων καθορίζεται από τον Πρόεδρο και τα θέματά της περιέχονται στην πρόσκληση που αποστέλλεται στους συμβούλους.

Η πρόσκληση της συνεδρίασης γνωστοποιείται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση και περιλαμβάνει με σαφήνεια και τα θέματα της ημερησίας διάταξης. Διαφορετικά, η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνο εφ' όσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του και κανένα δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 91 του Ν. 4548/2018.

Απαρτία - Πλειοψηφία - Αντιπροσώπευση μελών ΔΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι σε απαρτία και συνεδριάζει νόμιμα όταν παρίστανται το ήμισυ πλέον ενός των μελών του, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 4, 4α και 5 του άρθρου 11 του Καταστατικού. Για την εξεύρεση του αριθμού απαρτίας παραλείπεται το τυχόν προκύπτον κλάσμα. Ουδέποτε ο αριθμός των αυτοπροσώπως παρόντων συμβούλων μπορεί να είναι μικρότερος των τριών. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας δεν υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του Προέδρου προεδρεύει ο αναπληρωτής του. Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου δύναται να παρίστανται χωρίς δικαίωμα ψήφου επιστημονικοί σύμβουλοι, νομικοί ή μη και εμπειρογνώμονες, καθώς και ο Διευθυντής των Νομικών Υπηρεσιών της Εταιρείας, εφ' όσον κληθούν από τον Πρόεδρο ή το Διοικητικό Συμβούλιο, και σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του Διευθυντή των Νομικών Υπηρεσιών της Εταιρείας άλλος δικηγόρος που θα υποδείξει ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου. Κάθε σύμβουλος έχει δικαίωμα να ενημερώνεται εγγράφως από τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο για τη διαχείριση της Εταιρείας και γενικά για την εξέλιξη των εταιρικών υποθέσεων. Σύμβουλος που απουσιάζει μπορεί να αντιπροσωπεύεται από άλλο σύμβουλο με έγγραφη εξουσιοδότηση. Κάθε σύμβουλος μπορεί να αντιπροσωπεύει ένα μόνο σύμβουλο που απουσιάζει.

Σε κάθε συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου τηρούνται Πρακτικά που επικυρώνονται αμέσως ή στην επόμενη συνεδρίαση. Τα αντίγραφα ή αποσπάσματα των Πρακτικών επικυρώνονται από τον Πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του, ή άλλο εξουσιοδοτημένο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μετά από σχετική απόφαση του οργάνου. Τα Πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου γράφονται σε ειδικό βιβλίο που τηρείται χειρόγραφα ή μηχανογραφικά και υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τους συμβούλους που πήραν μέρος στη συνεδρίαση. Τυχόν άρνηση συμβούλου να υπογράψει τα Πρακτικά, αναφέρεται σ' αυτά. Κάθε σύμβουλος, έχει δικαίωμα να ζητήσει να σημειωθεί η γνώμη του στα Πρακτικά.

Αντίγραφα Πρακτικών συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, για τα οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισής τους στο μητρώο ανωνύμων εταιριών, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 4548/2018 ή άλλες διατάξεις, υποβάλλονται στην αρμόδια εποπτεύουσα Αρχή μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η κατάρτιση και υπογραφή Πρακτικού από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Εξουσία και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της Εταιρείας που κατά κύριο λόγο διαμορφώνει τη στρατηγική και πολιτική ανάπτυξης αυτής, ενώ εποπτεύει και ελέγχει τη διαχείριση της περιουσίας της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίσει για κάθε θέμα που αφορά στη διαχείριση της περιουσίας, στη διοίκηση και εκπροσώπηση της Εταιρείας και γενικά στη δραστηριότητά της, λαμβάνει δε όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα και αποφάσεις για την πραγματοποίηση του σκοπού της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο επίσης παρακολουθεί την πορεία της Εταιρείας και την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της. Εξαιρούνται της αρμοδιότητας του Διοικητικού Συμβουλίου τα θέματα εκείνα τα οποία σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου ή του Καταστατικού υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης.

Ανάθεση αρμοδιοτήτων από το Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο υπό τους περιορισμούς του Νόμου και του Καταστατικού, μπορεί με απόφασή του να αναθέτει την άσκηση των εξουσιών ή των αρμοδιοτήτων του μερικώς στον Πρόεδρο ή τον Διευθύνοντα Σύμβουλο ή σε μέλος ή μέλη αυτού ή σε Διευθυντές της Εταιρείας ή σε υπαλλήλους αυτής ή σε τρίτους.

Πληροφορίες για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Η σύνθεση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από τις 01.01.2019 έως 26.06.2019 διαμορφώθηκε ως εξής:

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από 01.01.2019 έως 26.06.2019	
Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος	Πρόεδρος ΔΣ, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Μπενίσης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Βαφειάδης	Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Καρδαράς	Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Μακρυνός	Μη εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Σαράντης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Μιχαήλ Σταυρουλάκης	Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιάσης	Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Χαλαμπαλάκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Σκουλαρίκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Αλεξανδράκης	Μη εκτελεστικό Μέλος

Η σύνθεση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από τις 27.06.2019 έως 04.09.2019 διαμορφώθηκε ως εξής:

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από 27.6.2019 έως 04.09.2019	
Θεοδώρα Βαρβαρίγου	Πρόεδρος ΔΣ, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χαράλαμπος Σαχίνης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Αναστάσιος Τόσιος	Εντεταλμένος Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Αικατερίνη Μπερίτση	Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Νασούφης	Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Μιχαήλ Σταυρουλάκης	Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Άγγελος Αμδίτης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Δημήτρης Κωνσταντακόπουλος	Μη εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιάσης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Αλεξανδράκης	Μη εκτελεστικό Μέλος

Η σύνθεση των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από τις 04.09.2019 έως 31.12.2019 διαμορφώθηκε ως εξής:

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από 04.09.2019 έως 31.12.2019	
Θεοδώρα Βαρβαρίγου	Πρόεδρος ΔΣ, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χαράλαμπος Σαχίνης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος

Αναστάσιος Τόσιος	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Αικατερίνη Μπερίτση	Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Νασούφης	Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Μιχαήλ Σταυρουλάκης	Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Άγγελος Αμδίτης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Δημήτριος Κωνσταντακόπουλος	Μη εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιάσης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Αλεξανδράκης	Μη εκτελεστικό Μέλος

Βιογραφικά μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Θεοδώρα Βαρβαρίγου, Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Η Θεοδώρα Βαρβαρίγου είναι καθηγήτρια στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Έλαβε το δίπλωμα του Ηλεκτρολόγου Μηχανικού από το ΕΜΠ (1988), διπλώματα Μάστερ Ηλεκτρολόγου Μηχανικού (1992) και Επιστήμης Υπολογιστών (1993) από το Πανεπιστήμιο του Stanford στην Καλιφόρνια και το διδακτορικό της (PhD) επίσης από το Πανεπιστήμιο του Stanford το 1992. Εργάστηκε ως μέλος του επιστημονικού προσωπικού στα AT&T Bell Labs των ΗΠΑ (1991-1994), καθώς και στο Πολυτεχνείο Κρήτης, στα Χανιά ως Επίκουρη Καθηγήτρια (1995-1997). Από το 2008-2012 διετέλεσε διευθύντρια του μεταπτυχιακού προγράμματος «Τεχνοοικονομικά Συστήματα» του ΕΜΠ. Η κα Βαρβαρίγου έχει μεγάλη εμπειρία σε τεχνολογίες αιχμής όπως υπολογιστικό νέφος (cloud computing), τεχνολογίες big data, τεχνολογίες IoT, semantic web, τεχνολογίες κοινωνικής δικτύωσης, τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης και μηχανικής μάθησης κ.α. Έχει δημοσιεύσει περισσότερες από 500 εργασίες σε σημαντικά διεθνή επιστημονικά περιοδικά, συνέδρια και βιβλία. Έχει συμμετάσχει και συντονίσει πάνω από 60 ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα.

Χαράλαμπος Σαχίνης, Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος

Είναι κάτοχος διπλώματος Μηχανολόγου Μηχανικού από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και MBA από το Harvard Business School. Από το 2017 κατείχε τη θέση του Business Development Officer στον Όμιλο της Aegean Airlines. Προηγουμένως είχε αναλάβει θέσεις ως Partner της Global Finance, και ως Operating Partner της Advent International. Από το 2009 έως το 2014 ήταν Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου ΔΕΠΑ, όπου βελτίωσε την αποδοτικότητα της εταιρείας, διαπραγματεύτηκε μεγάλες συμβάσεις προμήθειας φυσικού αερίου και συνέβαλε στη διαμόρφωση εναλλακτικών οδών εφοδιασμού της Ευρώπης με φυσικό αέριο. Από το 2004 έως το 2009 διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος του Business Information Group της McGraw-Hill, που υπό την ηγεσία του, έγινε ένας από τους μεγαλύτερους ομίλους πληροφοριών διεθνώς, με εξειδίκευση στους κλάδους της αεροδιαστημικής, της αεροπορίας, της άμυνας, των κατασκευών και της ενέργειας. Προηγουμένως, ήταν Διευθύνων Σύμβουλος του Platts που εξελίχθηκε στον μεγαλύτερο διεθνώς προμηθευτή ενεργειακών τιμών και πληροφοριών. Επίσης προώθησε ενεργά τη διαφάνεια και την ακεραιότητα στις παγκόσμιες αγορές ενέργειας. Ήταν επίσης Αντιπρόεδρος του Ομίλου Standard & Poor's, όπου ανέπτυξε διάφορες επιχειρήσεις στον τομέα των χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Είναι μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων της ICAP, της ATHEXClear, της ENEXClear, του Atlantic Council και της Επενδυτικής Επιτροπής της CNL Capital.

Αναστάσιος Τόσιος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος

Είναι Διπλωματούχος Μηχανολόγος Μηχανικός του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (1995), με μεταπτυχιακές σπουδές (M.Sc.) στην Τεχνολογική Αλλαγή και Βιομηχανική Στρατηγική στο Manchester Business School, Μεγάλη Βρετανία (1996), καθώς και στη Διοίκηση Επιχειρήσεων στο ALBA Graduate Business School, Αθήνα (2006) και στο Harvard Business School, Η.Π.Α. (PLDA, 2011).

Μέχρι το 2002, κατείχε θέσεις συμβούλου επιχειρήσεων, μηχανικού πωλήσεων, ηλεκτρομηχανολογικών κατασκευών και διοίκησης, σε διάφορες εταιρείες στη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα. Από το 2002 έως το 2016 εργάστηκε στην Εταιρεία Παροχής Αερίου Αττικής αναλαμβάνοντας διαδοχικά θέσεις ευθύνης όπως Διευθυντής Πωλήσεων Μεγάλων Πελατών, Διευθυντής Τεχνικής Εξυπηρέτησης Πελατών και τέλος, Τεχνικός Διευθυντής, συμμετέχοντας στην ανώτατη διοικητική ομάδα της εταιρείας. Το 2017 ανέλαβε τη θέση του Επιχειρησιακού (Τεχνικού και Εμπορικού) Διευθυντή Διανομής και εν συνεχεία του Εμπορικού Διευθυντή στην Εταιρεία Διανομής Αερίου Αττικής, επιτυγχάνοντας σημαντική αύξηση πελατών και βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών εξυπηρέτησης της πλέον πλήρους απελευθερωμένης αγοράς φυσικού αερίου. Διαθέτει εκτενή εμπειρία στα δίκτυα και στην αγορά ενέργειας, είναι Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνικού Συνδέσμου Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (Ε.Σ.Σ.Η.Θ.), Εταίρος και Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Ινστιτούτου Ενέργειας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (I.E.N.E.).

Αικατερίνη Κ. Μπερίτση, Μέλος Δ.Σ. - Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Είναι πτυχιούχος του Οικονομικού Τμήματος της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Επίσης έχει ολοκληρώσει το πρόγραμμα Modern Governance in Banking στο INSEAD. Κατά την διάρκεια της επαγγελματικής της σταδιοδρομίας έχει εργαστεί σε μεγάλες τράπεζες όπως η Εμπορική, η Νέα PROTON BANK, η Τράπεζα Πειραιώς και Eurobank, συμμετέχοντας στην ανώτατη διοικητική τους ομάδα και αναλαμβάνοντας θέσεις ευθύνης όπως Διευθύνουσα Σύμβουλος της Εμπορική Asset Management και Διευθύνουσα Σύμβουλος του Ομίλου της Εμπορικής Κεφαλαίου. Από το 2004 έως σήμερα έχει διοριστεί ως μη εκτελεστικό μέλος, σε πολυάριθμα Διοικητικά Συμβούλια σε Ελλάδα και εξωτερικό ενισχύοντας την λειτουργία των Επιτροπών Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων. Τον Ιούλιο του 2019 εξελέγει Αντιπρόεδρος στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εθνικής Τράπεζας.

Αλέξανδρος Νασούφης, Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Αποφοίτησε από το Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου το 1995 και είναι κάτοχος MBA (1997) από το Manchester Business School. Από το 1988 έως το 2013 εργάστηκε σε ανώτερες διοικητικές θέσεις ως χρηματοοικονομικός σύμβουλος σε διάφορους διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, μεταξύ άλλων ως Managing Director στην HSBC, όπου επικεντρώθηκε σε μεγάλες επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και υποδομών σε όλη την Ευρώπη. Από το 2013 έως το 2015 υπήρξε σύμβουλος σε ενεργειακά και χρηματοοικονομικά θέματα. Το 2015 ξεκίνησε στην First State Investments, ως Διευθυντής στο τμήμα επενδύσεων υποδομών, με αξία παγίου χαρτοφυλακίου 6€ δις. Από το 2015 έχει διοριστεί ως μη εκτελεστικό Μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο της Anglian Water Group Ltd, στο οποίο είναι και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου. Επιπλέον, το 2019 διορίστηκε ως μη εκτελεστικό Μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο της OLT Offshore LNG Toscana S.p.A.

Άγγελος Αμδίτης, Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Είναι απόφοιτος του τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (1992), κάτοχος Διδακτορικού από το ίδιο τμήμα (1997) και MBA από το Πανεπιστήμιο Πειραιά και ΕΜΠ (Τεχνοοικονομικά Συστήματα – 2016). Έχει διδάξει στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών του ΕΜΠ και στη Σχολή Ναυτικών Δοκίμων. Τον Ιανουάριο του 2002 ίδρυσε την Ερευνητική Ομάδα I-SENSE στο ΕΠΙΣΕΥ που δραστηριοποιείται σε επιστημονικούς και ερευνητικούς τομείς ευφυών συστημάτων με εφαρμογή στο περιβάλλον (συμπεριλαμβανομένων θεμάτων παρακολούθησης και υποστήριξης δικτύων νερού και υδάτων με χρήση αισθητήρων, δικτύων και τηλεματικής), στις μεταφορές και την εφοδιαστική αλυσίδα, στις τηλεπικοινωνίες, στην τεχνητή νοημοσύνη και την αυτοματοποίηση. Δραστηριοποιείται σε θέματα αντιμετώπισης κρίσεων και καταστροφών, και έξιπνων ολοκληρωμένων συστημάτων όπως αισθητήρες, επικοινωνίες και πλατφόρμες για οχήματα, έξυπνες πόλεις, περιβαλλοντικές και βιομηχανικές εφαρμογές. Σήμερα είναι Αντιπρόεδρος και ανεξάρτητο με εκτελεστικό μέλος του ΔΣ του ΟΑΣΑ, ιδρυτικό μέλος και αντιπρόεδρος του Ελληνικού Οργανισμού Ευφυών Συστημάτων Μεταφορών, ITS Hellas και του οργανισμού EuroVR και Διεθνούς Ερευνών (Ερευνητής Α') και μέλος του ΔΣ στο Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Συστημάτων Επικοινωνιών και Υπολογιστών (ΕΠΙΣΕΥ) του ΕΜΠ. Έχει υπάρξει και παραμένει επιστημονικός υπεύθυνος ή κύριος ερευνητής σε πάνω από 120 ευρωπαϊκά και εθνικά ερευνητικά έργα. Είναι συγγραφέας πολλών άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά, κεφαλαίων βιβλίων και πάνω από 180 άρθρων συνεδρίων. Εκπροσωπεί το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Συστημάτων Επικοινωνιών και Υπολογιστών (ΕΠΙΣΕΥ) στην ERTICO - ITS Europe, όπου είναι εκλεγμένος Πρόεδρος του Διοικητικού της Συμβουλίου και στην Ευρωπαϊκή Τεχνολογική Πλατφόρμα Ύδρευσης και Αποχετεύσεων WssTP (Water Supply and Sanitation Technology Platform). Είναι Εθνικός Εκπρόσωπος της Ελλάδας στην ΕΕ σε θέματα Συνεργατικών και Αυτόματων Μεταφορών (C-ITS και CCAM).

Μιχαήλ Σταυρουλάκης, Μέλος Δ.Σ. - Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Μιχαήλ Σταυρουλάκης είναι οικονομολόγος, λογιστής - φοροτεχνικός και σπούδασε στο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό ίδρυμα (ΤΕΙ) Ηρακλείου Κρήτης, στη σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων, στο τμήμα Λογιστικής (1981) και στην Ανώτατη Βιομηχανική Σχολή Πειραιά (ΑΒΣΠ) (1986). Έχει εργαστεί ως λογιστής και οικονομικός σύμβουλος σε διάφορες επιχειρήσεις και διαθέτει εμπειρία σε διεθνείς και χρηματοπιστωτικές συναλλαγές.

Δημήτριος Γ. Κωνσταντακόπουλος, Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Είναι απόφοιτος της Οικονομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος Master of Arts in Finance and Investments από το Exeter University, UK. Έχει εργασθεί για ανω των 30 ετών στον τραπεζικό τομέα. Από το 1994 εργάστηκε στον όμιλο της Εθνικής Τράπεζας (ΕΤΕΒΑ & ΕΤΕ) τόσο στην παροχή υπηρεσιών χρηματοοικονομικού συμβούλου σχετικά με μεγάλα έργα υποδομών (Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών, Γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου, Αττική Οδός, έργα παραχώρησης υπεραστικών αυτοκινητοδρόμων) και έργα ΣΔΙΤ όσο και στη χρηματοδότηση έργων μακροχρόνιας παραχώρησης και ΣΔΙΤ εργαζόμενος ως Υποδιευθυντής στη Διεύθυνση Ειδικών Χρηματοδοτήσεων (Project Finance) της ΕΤΕ. Από το 2018 εργάζεται στην ΕΕΣΥΠ ως Investments & Concessions Manager.

Αλέξανδρος Πουλιάσης, Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Εισήχθηκε στο τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Ολοκλήρωσε τις σπουδές του ακολουθώντας την κατεύθυνση Λογιστικής και Χρηματοδοτικής Διοίκησης. Μετά την αποφοίτησή του από το Λύκειο ο Αλέξανδρος Πουλιάσης εργάστηκε στην οικογενειακή επιχείρηση, δραστηριοποιημένη στον τομέα της ένδυσης, μέχρι το 2005, όταν η επιχείρηση διέκοψε τις εργασίες της. Από το 2006 ως το 2015 εργάστηκε ως υπεύθυνος πωλήσεων σε εταιρίες παραγωγής θυρών. Σήμερα εργάζεται ως σύμβουλος στο Υπουργείο Οικονομικών. Έχει διατελέσει Δημοτικός Σύμβουλος, μέλος της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και μέλος του Κέντρου Φροντίδας Οικογένειας του Δήμου Περιστερίου. Είναι εκλεγμένο μέλος του Συμβουλίου της Αντιπροσωπείας του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και μέλος του Κέντρου Ειδικών Ατόμων "Χαρά".

Χρήστος Μηστριώτης, Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Έλαβε Πτυχίο Οικονομικών με ειδίκευση στην Οικονομετρία από το University of Kent, Canterbury και Μεταπτυχιακό Τίτλο σπουδών στα Χρηματοοικονομικά από το Imperial College στο Λονδίνο. Έχει εργαστεί σε χρηματιστηριακές - επενδυτικές εταιρίες και από το 2004 κατέχει τη θέση του Διευθυντή Διαχείρισης Διαθεσίμων και Διαχείρισης Χρηματοοικονομικού Κινδύνου (Treasurer) σε μεγάλο Όμιλο.

Παναγιώτης Σκουλαρίκης, Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Παναγιώτης Σκουλαρίκης αποφοίτησε από το Κολλέγιο Αθηνών το 1989 και το 1992 έλαβε πτυχίο οικονομικών από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, ενώ ακολούθησαν μεταπτυχιακές σπουδές στο London School of Economics απ' όπου έλαβε M.Sc. στα Οικονομικά/Επιχειρησιακή Έρευνα και M.Phil. στα Οικονομικά/Ευρωπαϊκές Σπουδές. Από τον Φεβρουάριο 2013 ανέλαβε τα καθήκοντα του Βοηθού Γενικού Διευθυντή του Ομίλου Πειραιώς,

Εμμανουήλ Αγγελάκης Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Μανώλης Αγγελάκης είναι απόφοιτος του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, και εργάζεται στην ΕΥΔΑΠ ως Επιστημονικό Προσωπικό από το Μάιο του 1993.

Γεώργιος Αλεξανδράκης Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Γιώργος Αλεξανδράκης είναι Μηχανολόγος Μηχανικός ΤΕ απόφοιτος του ΑΤΕΙ Πάτρας. Εργάζεται στην ΕΥΔΑΠ από το 2003 ως υπεύθυνος Μηχανικός του μηχανολογικού τμήματος των ΗΜ εγκαταστάσεων της Διεύθυνσης Δικτύου Αποχέτευσης.

Αποφάσεις Γ.Σ. και Δ.Σ. για την εκλογή νέων Μελών

Αποφάσεις Γ.Σ.

Τακτική Γενική Συνέλευση της 26^{ης}/06/2019: εκλογή κ.κ. Θεοδώρας Βαρβαρίγου (Πρόεδρος Δ.Σ.), Χαράλαμπος Σαχίνη (Διευθύνων Σύμβουλος), Αναστάσιος Τόσιος (Εντεταλμένος Σύμβουλος), Αικατερίνης Μπερίτση (Ανεξάρτητο Μέλος), Αλέξανδρου Νασούφη (Ανεξάρτητο Μέλος), Άγγελου Αμδίτη, Δημήτριου Κωνσταντακόπουλου, Αλέξανδρου Νασούφη και Μιχαήλ Σταυρουλάκη (Ανεξάρτητο Μέλος), ως Μελών του Δ.Σ. της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.

Συγκρότηση Δ.Σ. σε σώμα την 27^η/06/2019.

Αποφάσεις Δ.Σ.

Η υπ' αριθ. 20358/27.06.2019 απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. με την οποία ορίστηκαν ως μόνα Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε., οι κ.κ. Χαράλαμπος Σαχίνης-Διευθύνων Σύμβουλος της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. και Αναστάσιος Τόσιος-Εντεταλμένος Σύμβουλος της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.

Συγκρότηση Δ.Σ. σε σώμα την 27^η/06/2019.

Η υπ' αριθ. 20383/04.09.2019 απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. με την οποία ορίστηκε ο Εντεταλμένος Σύμβουλος και Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ., κ. Αναστάσιος Τόσιος, ως Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.

Συγκρότηση Δ.Σ. σε σώμα την 04^η/09/2019.

Αριθμός συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου από 01/01/2019 έως 31/12/2019

Κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα το Δ.Σ. της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. πραγματοποίησε πενήντα τρεις (53) συνεδριάσεις (υπ' αριθ. 1304η/09.01.2019 έως και 1356η/24.12.2019).

Γ. Γενική Συνέλευση & Δικαιώματα Μετόχων

Τρόπος λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης και βασικές εξουσίες αυτής

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας είναι το ανώτατο όργανο αυτής και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την Εταιρεία. Οι νόμιμες αποφάσεις αυτής δεσμεύουν και τους μετόχους που απουσίαζαν ή διαφώνησαν. Η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για τα εξής θέματα:

- α. Για κάθε τροποποίηση του Καταστατικού. Με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 8 και της παρ. 5 του άρθ. 9 του Καταστατικού ως τροποποίηση θεωρείται και η αύξηση ή μείωση του εταιρικού κεφαλαίου.
 - β. Για την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών με την επιφύλαξη των άρθρων 11 και 13 του Καταστατικού.
 - γ. Για την έγκριση των ατομικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.
 - δ. Για τη διάθεση των ετησίων κερδών και την έγκριση των αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
 - ε. Για την έγκριση της συνολικής διαχείρισης κατά το άρθρο 108 του Ν. 4548/2018 και την απαλλαγή των ελεγκτών.
 - στ. Για την έκδοση ομολογιακού δανείου κάθε είδους, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθ. 9 του Καταστατικού.
 - ζ. Για τη συγχώνευση, τη διάσπαση, τη μετατροπή, την αναβίωση, την παράταση της διάρκειας και τη λύση της Εταιρείας.
 - η. Για το διορισμό εκκαθαριστών.
 - θ. Την έγκριση παροχής αμοιβών ή προκαταβολής αμοιβών κατά το άρθρο 109 του Ν. 4548/2018 και σύμφωνα με το άρθρο 22 του παρόντος Καταστατικού, καθώς και την έγκριση της πολιτικής αποδοχών του άρθρου 110 και της έκθεσης αποδοχών του άρθρου 112 του Ν. 4548/2018.
- Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 117 παρ. 2 του Ν. 4548/2018, όπως ισχύουν.

Σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται τακτικά στην έδρα της Εταιρείας τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, σύμφωνα δε με τα άρθρα 119 και 120 του Ν. 4548/2018, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός της περιφέρειας της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας ή στην περιφέρεια του δήμου όπου βρίσκεται η έδρα του χρηματιστηρίου, τουλάχιστον μια φορά κάθε εταιρική χρήση, το αργότερο έως τη δεκάτη (10^η) ημερολογιακή μέρα του ενάτου μήνα μετά τη λήξη της εταιρικής χρήσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλεί σε έκτακτη συνεδρίαση τη Γενική Συνέλευση των μετόχων όταν το κρίνει σκόπιμο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο οφείλει να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση μετά από αίτηση του τακτικού ελεγκτή της Εταιρείας εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της αίτησης στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, ορίζοντας ως αντικείμενο ημερήσιας διάταξης το περιεχόμενο αυτής.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει Διοικητικό Συμβούλιο, η Γενική Συνέλευση συγκαλείται α) Από προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο που ορίζεται από το αρμόδιο Δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 69 ΑΚ, ή β) Αυτόκλητα και με την προϋπόθεση ότι παρίστανται ή εκπροσωπούνται κατά τη Συνεδρίαση όλοι οι μέτοχοι εκπροσωπούντες το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

Δεν παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση και άσκησης του δικαιώματος ψήφου με ηλεκτρονικά μέσα ή με αλληλογραφία.

Πρόσκληση - Ημερήσια διάταξη της Γενικής Συνέλευσης

Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, καθώς και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια. Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται με δημοσίευση σχετικής πρόσκλησης προς τους μετόχους της Εταιρείας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 121 και 122 του Ν. 4548/2018 καθώς και στο άρθρο 27 του Καταστατικού.

Η πρόσκληση δημοσιεύεται με την καταχώρισή της στη Μερίδα της Εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ. τουλάχιστον είκοσι πλήρεις ημέρες πριν τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης.

Το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης δημοσιεύεται εντός της ανωτέρω προθεσμίας στο διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας και δημοσιοποιείται με τρόπο που διασφαλίζει την ταχεία και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε αυτήν, με μέσα που κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου θεωρούνται ευλόγως αξιόπιστα, για την αποτελεσματική διάχυση των πληροφοριών στο επενδυτικό κοινό, όπως ιδίως με έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης με εθνική και πανευρωπαϊκή εμβέλεια. Η Εταιρεία δεν δύναται να επιβάλλει στους μετόχους ειδική χρέωση για τη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης για σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης με οποιονδήποτε από τους ανωτέρω τρόπους.

Δύναται να δημοσιεύεται σε έντυπα μέσα εθνικής εμβέλειας περίληψη της πρόσκλησης, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα με ακριβή διεύθυνση, την ημέρα και την ώρα της συνεδρίασης, τους μετόχους που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, καθώς και ρητή αναφορά στη διεύθυνση της ιστοσελίδας, στην οποία διατίθεται το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης.

Στην περίπτωση της επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης η ανωτέρω προθεσμία συντέμνεται στο μισό και η πρόσκληση δημοσιεύεται και πάλι όπως παραπάνω και η πρόσκληση δημοσιεύεται και πάλι όπως παραπάνω. Διευκρινίζεται ότι συνυπολογίζονται και οι μη εργάσιμες ημέρες, ενώ η ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης της Γενικής Συνέλευσης και η ημέρα της συνεδρίασής της δεν συνυπολογίζονται στις παραπάνω προθεσμίες.

Εντός της αυτής εικοσαήμερης (20ήμερης) προθεσμίας η πρόσκληση γνωστοποιείται στο εποπτεύον κατά την κείμενη νομοθεσία Υπουργείο.

Δέκα (10) ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση, κάθε μέτοχος μπορεί να πάρει από την Εταιρεία τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς και τις σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών.

Από την ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης για σύγκληση Γενικής Συνέλευσης μέχρι και την ημέρα της Γενικής Συνέλευσης, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας οι πληροφορίες της παρ. 3 του άρθρου 123 του Ν. 4548/2018.

Δικαιώματα Μετόχων και τρόπος άσκησης τους

Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα μιας ψήφου στη Γενική Συνέλευση.

Στη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετάσχει όποιος εμφανίζεται ως μέτοχος στα αρχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων που διαχειρίζεται η «Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. Συμμετοχών, Εκκαθάρισης, Διακανονισμού & Καταχώρησης» (Ε.Χ.Α.Ε.), στο οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες (μετοχές) της Εταιρείας.

Ειδικότερα, η ιδιότητα του Μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την έναρξη της πέμπτης (5ης) ημέρας πριν από την ημέρα διεξαγωγής της Γενικής Συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής). Σύμφωνα με το Νόμο έναντι της Εταιρείας θεωρείται ότι έχει δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου μόνο όποιος φέρει την ιδιότητα του Μετόχου κατά την οικεία ημερομηνία καταγραφής. Η ως άνω ημερομηνία καταγραφής ισχύει και στην περίπτωση εξ αναβολής ή επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι η εξ αναβολής ή η επαναληπτική συνεδρίαση δεν απέχει περισσότερες από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία καταγραφής. Αν αυτό δεν συμβαίνει ή αν για την περίπτωση της Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης δημοσιεύεται νέα Πρόσκληση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 130 του Ν. 4548/2018, συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της τρίτης (3ης) ημέρας πριν από την ημέρα της εξ αναβολής ή της Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης.

Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας μπορεί να γίνεται με κάθε νόμιμο μέσο και πάντως βάσει ενημέρωσης που λαμβάνει η Εταιρεία από το κεντρικό αποθετήριο τίτλων, εφόσον παρέχει υπηρεσίες μητρώου ή μέσω των συμμετεχόντων και εγγεγραμμένων διαμεσολαβητών στο κεντρικό αποθετήριο τίτλων σε κάθε άλλη περίπτωση. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων δεν προϋποθέτει την δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου, ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας η οποία περιορίζει την δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης αυτών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην ημερομηνία καταγραφής και την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.

Το Καταστατικό της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. δεν προβλέπει διαδικασίες για τη συμμετοχή και την άσκηση δικαιώματος ψήφου στη Γενική Συνέλευση μέσω αλληλογραφίας ή με ηλεκτρονικά μέσα.

Ο μέτοχος συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση και ψηφίζει είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στη Γενική Συνέλευση ορίζοντας ως εκπροσώπους τους μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει τον εν λόγω μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με τη Γενική Συνέλευση. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο. Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Εταιρεία, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του αντιπροσωπευμένου μετόχου. Κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου, μπορεί να προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος:

- α) είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή είναι άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα η οποία ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν,
- β) είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εν γένει διοίκησης της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,
- γ) είναι υπάλληλος ή ορκωτός ελεγκτής της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο, ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,
- δ) είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (γ).

Ο διορισμός και η ανάκληση ή αντικατάσταση του εκπροσώπου ή αντιπροσώπου γίνονται εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα, όπως δια ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και υποβάλλονται στην Εταιρεία σαράντα οκτώ (48) τουλάχιστον ώρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία συνεδρίασης της Συνέλευσης. Η Εταιρεία διαθέτει στην ιστοσελίδα της τα έντυπα που οφείλει να χρησιμοποιεί ο μέτοχος για τον ορισμό του/των αντιπροσώπου/ων του.

Ο δικαιούχος οφείλει να μεριμνά για την επιβεβαίωση της επιτυχούς αποστολής των εντύπων διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπου και της παραλαβής τους από την Εταιρεία. Τα έντυπα αυτά διατίθενται και σε έγχαρτη μορφή, στα γραφεία της Εταιρείας.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την ανωτέρω προθεσμία, ο μέτοχος συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση, εκτός αν η Γενική Συνέλευση αρνηθεί τη συμμετοχή αυτή για σπουδαίο λόγο που δικαιολογεί την άρνησή της.

Στη Γενική Συνέλευση δύναται να παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο εποπτεύων την Εταιρεία Υπουργός ή εξουσιοδοτημένος εγγράφως αντιπρόσωπός του.

Όσον αφορά τα λοιπά δικαιώματα των μετόχων και μετόχων μειοψηφίας καθώς και τον τρόπο άσκησής τους εφαρμόζονται οι εκάστοτε διατάξεις του Ν. 4548/2018 ως ισχύουν.

Συνήθης απαρτία και πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης

Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, αν εκπροσωπείται σ' αυτή τουλάχιστον το πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί.

Εάν δεν επιτευχθεί η απαρτία της προηγούμενης παραγράφου στην πρώτη συνεδρίαση, η Γενική Συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται σε επαναληπτική συνεδρίαση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη ματαιωθείσα συνεδρίαση και ύστερα από πρόσκληση πριν δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες, οποιοδήποτε και αν είναι το τμήμα του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπείται κατ' αυτήν.

Όλες οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Συνέλευση.

Εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης

Εξαιρετικά η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης αν εκπροσωπούνται σ' αυτή τουλάχιστον τα δύο τρίτα (2/3) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί, όταν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν:

- α) Μεταβολή της εθνικότητας της Εταιρείας
- β) Μεταβολή του αντικειμένου της Εταιρείας.
- γ) Επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων.
- δ) Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με εξαίρεση τις αυξήσεις του άρθρου 8 (παράγραφοι 2 και 3 του Καταστατικού) ή που επιβάλλονται από διατάξεις Νόμων ή που γίνονται με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών.
- ε) Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.
- στ) Έκδοση δανείου με ομολογίες, με την επιφύλαξη των όσων ορίζονται στο άρθρο 9 παρ. 4 του Καταστατικού.
- ζ) Μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών.
- η) Συγχώνευση διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση διαρκείας ή διάλυση της Εταιρείας.
- θ) Παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή έκδοση ομολογιακού δανείου, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 2 και 3 και το άρθρο 9 παρ. 4 του Καταστατικού.
- ι) Σε κάθε άλλη περίπτωση κατά την οποία ο Νόμος ή το Καταστατικό αυτό ορίζουν ότι για τη λήψη ορισμένης απόφασης από τη Γενική Συνέλευση απαιτείται η ειδική αυξημένη απαρτία της παρούσης παραγράφου.

Εάν δεν επιτευχθεί η απαρτία της προηγούμενης παραγράφου στην πρώτη συνεδρίαση, η Γενική Συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται σε επαναληπτική συνεδρίαση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη ματαιωθείσα συνεδρίαση και ύστερα από πρόσκληση πριν δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες. Στην περίπτωση αυτή, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, όταν σ' αυτή εκπροσωπείται τουλάχιστον το ένα δεύτερο (1/2) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί.

Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, αν στην αρχική πρόσκληση είχε ήδη ορισθεί ο τόπος και ο χρόνος της επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι μεσολαβούν πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες ανάμεσα στη ματαιωθείσα συνεδρίαση και την επαναληπτική.

Όλες οι αποφάσεις για τα παραπάνω θέματα λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Γενική Συνέλευση.

Λοιπές Πληροφορίες

Οι πληροφορίες του άρθρου 123 παρ. 3 και 4 του Ν. 4548/2018 συμπεριλαμβανομένης της πρόσκλησης αυτής, της διαδικασίας για την άσκηση δικαιώματος ψήφου μέσω αντιπροσώπου, των εντύπων διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπου, των σχεδίων αποφάσεων για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης καθώς και πληρέστερες πληροφορίες σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων μειοψηφίας του άρθρου 141 του Ν. 4548/2018 διατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.eydap.gr).

Δ. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείριση Κινδύνων

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της ΕΥΔΑΠ ΑΕ αποτελεί ένα σύνολο διαδικασιών, πολιτικών, αρχών, κανονισμών, ασφαλιστικών δικλείδων και οργανωτικών δομών που έχει σχεδιαστεί ώστε να παρέχει εύλογη διασφάλιση όσον αφορά στην ακρίβεια και αξιοπιστία των λογιστικών και επιχειρησιακών δεδομένων, στην προστασία και αποδοτική χρήση των πόρων της εταιρείας, στην επίτευξη των στρατηγικών της στόχων και στη συνολική αποτελεσματικότητα και απόδοση των λειτουργιών της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας διαμορφώνει το όραμα της Εταιρείας και τους στρατηγικούς της στόχους ενώ έχει και τη γενική εποπτεία της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Τα διευθυντικά στελέχη της εταιρείας (Γενικοί Διευθυντές, Βοηθοί Γενικοί Διευθυντές, Αναπληρωτές Διευθυντές) είναι υπεύθυνα για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, τη διαχείριση, τον διαρκή έλεγχο και τη συνεχή αξιολόγηση των λειτουργικών διαδικασιών, των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων και των ασφαλιστικών δικλείδων. Όλοι οι εργαζόμενοι είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στον τομέα αρμοδιότητάς τους. Οι εσωτερικοί και οι εξωτερικοί ελεγκτές

είναι υπεύθυνοι για να παρέχουν προς το Διοικητικό Συμβούλιο εύλογη διαβεβαίωση για την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας.

Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε., στο πλαίσιο των διατάξεων περί Εταιρικής Διακυβέρνησης και των βέλτιστων επιχειρηματικών πρακτικών έχει προχωρήσει σε μια σειρά οργανωτικών αλλαγών που διασφαλίζουν την εταιρική διαφάνεια και την προάσπιση των συμφερόντων των μετόχων και των εργαζομένων.

Επιτροπή Ελέγχου

Στο πλαίσιο της Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας, της αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και της εφαρμογής των Αποφάσεων των Εποπτικών Αρχών (Απόφαση Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000, Νόμος 3016/17.05.2002, Νόμος 4449/24.01.2017), η εταιρεία έχει θεσπίσει Επιτροπή Ελέγχου, η οποία μπορεί να είναι είτε ανεξάρτητη επιτροπή είτε επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας και αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις των Ν. 3016/2002 και Ν. 4449/2017 και τον εγκεκριμένο από το Διοικητικό Συμβούλιο Κανονισμό Λειτουργίας της, στον οποίο καθορίζονται ο σκοπός, η δικαιοδοσία, η εκλογή, η σύνθεση, οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες της. Με την απόφαση ΔΣ 20411/6.11.2019, έγινε επικαιροποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου, προκειμένου να εναρμονιστεί με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Σύνθεση Μελών Επιτροπής Ελέγχου

Από 01/01/2019 έως 26/06/2019:

Μιχαήλ Σταυρουλάκης, Πρόεδρος (Ανεξάρτητο Μέλος)
Ιωάννης Καρδαράς, Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιάσης, Μέλος (Ανεξάρτητο Μέλος)

Από 27/06/2019 έως 31/12/2019:

Αικατερίνη Μπερίτση, Πρόεδρος (Ανεξάρτητο Μέλος)
Μιχαήλ Σταυρουλάκης, Μέλος (Ανεξάρτητο Μέλος)
Αλέξανδρος Πουλιάσης, Μέλος

Αποφάσεις Γ.Σ. και Δ.Σ. για την εκλογή Μελών Επιτροπής Ελέγχου

Τακτική Γενική Συνέλευση της 26^{ης}/06/2019: ορισμός Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ. της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. από τους κ.κ. Αικατερίνη Μπερίτση ως Πρόεδρου και Μιχαήλ Σταυρουλάκη και Αλέξανδρου Πουλιάση ως Μελών της ως άνω Επιτροπής.

Αριθμός Συνεδριάσεων Επιτροπής Ελέγχου από 01/01/2019 έως 31/12/2019

Κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα η Επιτροπή Ελέγχου Δ.Σ. της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. πραγματοποίησε είκοσι εννέα (29) συνεδριάσεις.

Η Επιτροπή Ελέγχου, για την υλοποίηση του έργου της, συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα και εκτάκτως, όταν απαιτηθεί. Η συχνότητα και ο χρόνος πραγματοποίησης των συνεδριάσεων της Επιτροπής Ελέγχου είναι ανάλογα της έκτασης των αρμοδιοτήτων της λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τη δραστηριότητα, το μέγεθος, το επιχειρησιακό περιβάλλον και το Επιχειρηματικό Μοντέλο της Εταιρείας.

Η Επιτροπή, για κάθε συνεδρίαση τηρεί Πρακτικά Συνεδριάσεων, στα οποία αποτυπώνονται οι ενέργειές της και τα αποτελέσματα αυτών, ως προς την υλοποίηση του έργου της και αναλόγως των θεμάτων υποβάλλει αναφορές στο Διοικητικό Συμβούλιο, εφόσον κρίνεται αναγκαίο.

Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου, όπως ορίζονται από τη σχετική νομοθεσία, αφορούν στην παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και της ορθής λειτουργίας της μονάδας των εσωτερικών ελεγκτών της ελεγχόμενης οντότητας.

Επίσης, αφορούν στην παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και στην επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση της αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου, ιδιαιτέρως όσον αφορά την παροχή στη λεγόμενη οντότητα άλλων υπηρεσιών από το νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο. Είναι επίσης υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας.

Η Επιτροπή Ελέγχου έχει συχνή επικοινωνία με τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου στο πλαίσιο εκτέλεσης των καθηκόντων της. Στο πλαίσιο αυτό η επικεφαλής της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου καλείται να μετέχει στις περισσότερες από τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου και να παρέχει ενημέρωση για την πορεία των διενεργούμενων ελέγχων και την παρακολούθηση υλοποίησης των διορθωτικών ενεργειών που αποφασίστηκαν στα πλαίσια των ελέγχων. Η Επιτροπή Ελέγχου έχει επίσης συχνή επικοινωνία και συναντήσεις με τους ορκωτούς ελεγκτές για την επισκόπηση των οικονομικών καταστάσεων και την αξιολόγηση της παρεχόμενης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο εσωτερικός έλεγχος είναι μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, διασφαλιστική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες ενός οργανισμού. Στην Εταιρεία ασκείται από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αποτελεί ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου εποπτεύεται στο έργο της από την Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου και λειτουργεί, σύμφωνα με την κείμενη ελληνική νομοθεσία, τον εγκεκριμένο από το ΔΣ Κανονισμό Λειτουργίας της, τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, τους κανόνες δεοντολογίας του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών καθώς και βασικές αρχές της ελεγκτικής.

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, με τους διενεργούμενους ελέγχους και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, βοηθάει στη Διοίκηση, το Διοικητικό Συμβούλιο, τα στελέχη της Εταιρείας και γενικά τους εργαζόμενους, στην αποτελεσματικότερη εκτέλεση των καθηκόντων τους και στην επίτευξη των στόχων της εταιρείας, μέσω αξιολόγησης της λειτουργίας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, του συστήματος διαχείρισης κινδύνων και των πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης.

Στους σκοπούς της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου περιλαμβάνονται:

- Η εξέταση και αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και η διαπίστωση του κατά πόσον αυτό το σύστημα παρέχει λογική διαβεβαίωση σχετικά με:
 - Τη συμμόρφωση με τις γενικές διαδικασίες της Εταιρείας και την κείμενη Νομοθεσία.
 - Τη διασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.
 - Την οικονομική και αποδοτική χρήση των πόρων.
 - Την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων.
 - Την αξιοπιστία και αρτιότητα των πληροφοριών, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη λήψη αποφάσεων.
 - Την αναγνώριση και σωστή διαχείριση κινδύνων.
 - Την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών των επιχειρησιακών λειτουργιών.
- Η ενημέρωση της Διοίκησης για τα αποτελέσματα των ελέγχων και τις διορθωτικές ενέργειες που απαιτούνται.
- Η παρακολούθηση υλοποίησης των συμφωνηθέντων ενεργειών.
- Η διεξαγωγή ειδικών και έκτακτων ελέγχων που της αναθέτει η Διοίκηση.
- Η συνεργασία του Εσωτερικού Ελέγχου με τον Εξωτερικό Έλεγχο, με στόχο την κάλυψη περιοχών με υψηλούς κινδύνους, που απειλούν την Εταιρεία, καθώς και την αποφυγή των διπλών ελέγχων.

Οι κυριότερες δράσεις της Διεύθυνσης Εσωτερικού ελέγχου κατά το 2019 συνοψίζονται στα ακόλουθα :

- Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου αξιολογήθηκε και πιστοποιήθηκε για δεύτερη συνεχή χρονιά με το Responsible Management Excellence (RME) Model του EBEN GR (εκπρόσωπος της ευρωπαϊκής αντίληψης για την επιχειρηματική ηθική). Της απονεμήθηκε το βραβείο Gold, λόγω της ικανοποίησης αρχών ακεραιότητας, αντικειμενικότητας, ευθύνης και ανάπτυξης δράσεων που προάγουν την κοινωνική ευημερία, το σεβασμό στην ανθρώπινη αξία και την προστασία του περιβάλλοντος.
- Ολοκληρώθηκε σημαντικός αριθμός ελέγχων, παρέχοντας ικανοποιητικό βαθμό κάλυψης του ετήσιου προγράμματος ελέγχων. Ως προς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους, ο κύριος όγκος των ελέγχων αφορά λειτουργικούς ελέγχους που διενεργούνται με βάση τους κυριότερους κινδύνους (risk based audit) και εστιάζουν σε ευρύ φάσμα των δραστηριοτήτων της Εταιρείας ενώ πραγματοποιήθηκαν και έλεγχοι που απορρέουν από τη νομοθεσία περί Εταιρικής Διακυβέρνησης.
- Επικαιροποιήθηκε το Μητρώο Κινδύνων που είχε δημιουργηθεί βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας (risk Assessment), με αναγνώριση κινδύνων, βαθμολόγηση και χαρτογράφηση σε όλο το εύρος της Εταιρείας και ορισμού τρόπου περιορισμού τους. Κατ' ακολουθία επικαιροποιήθηκε και το πλάνο ελέγχων.
- Δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση και την ενημέρωση για τις εξελίξεις στο επάγγελμα του Εσωτερικού Ελέγχου, οι ελεγκτές παρακολούθησαν εκπαιδευτικά σεμινάρια, θεματικές βραδιές και συμμετείχαν σε συνέδρια του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών. Κάποιοι εκ των ελεγκτών απέκτησαν μετά από επιτυχή συμμετοχή σε εξετάσεις, διεθνώς αναγνωρισμένες πιστοποιήσεις στο Internal Audit.
- Αξιολογήθηκε η Διεύθυνση από εταιρεία πιστοποιημένων, ανεξάρτητων, εξωτερικών ελεγκτών, σύμφωνα με το Διεθνές Πλαίσιο για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.
- Καταρτίστηκε Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Διασφάλισης Ποιότητας (Quality Assurance Program), σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει την αυτοαξιολόγηση της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου με σχετικούς δείκτες, οι οποίοι παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση πεπραγμένων προς το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας, με περιοδικές εσωτερικές επιθεωρήσεις ως προς τη συμμόρφωση της Δ/νσης με τα Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου και με τη συνεχή παρακολούθηση του έργου της. Με βάση τις παρατηρήσεις εντοπίζονται τυχόν αδυναμίες και λαμβάνονται έγκαιρα δράσεις αντιμετώπισής τους, με σκοπό τη συνεχή βελτίωση των προσφερόμενων ελεγκτικών υπηρεσιών.
- Κατά το 2019, η Δ/νση Εσωτερικού Ελέγχου ανέπτυξε Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001: 2015 και απέκτησε τη σχετική πιστοποίηση από τον φορέα TUV HELLAS. Η λειτουργία της Δ/νσης με βάση ένα ολοκληρωμένο σύστημα ποιότητας το οποίο συνδυάζεται παράλληλα με τα διεθνή πρότυπα εσωτερικού ελέγχου αποτελεί σημαντική καινοτομία και συμβάλλει στη βελτιστοποίηση των διαδικασιών της Δ/νσης και στην ικανοποίηση των απαιτήσεων των συμβαλλομένων μερών.
- Συνεχίζεται η έκδοση ανά τρίμηνο, του ενημερωτικού δελτίου “ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ” (newsletter), το οποίο αποστέλλεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς όλους τους εργαζόμενους, με σκοπό την προώθηση της ελεγκτικής κουλτούρας στην εταιρεία, την ανάδειξη του ρόλου του εσωτερικού ελέγχου, τη διευκόλυνση της συνεργασίας με τους ελεγχόμενους και την ενημέρωση του προσωπικού για τις αρχές και τις βέλτιστες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης.
- Καταρτίζεται τριετές πρόγραμμα ελέγχων με ποικίλα αντικείμενα που καλύπτουν όλο το εύρος δραστηριοτήτων της εταιρείας, και με κύριο κριτήριο την αντιμετώπιση των κυριότερων επιχειρηματικών κινδύνων. Στόχευση των ελέγχων αποτελεί η πιστή εφαρμογή των διαδικασιών λειτουργίας της εταιρείας, ο εντοπισμός έλλειψης ασφαλιστικών δικλείδων, η χρηστή διαχείριση, η τήρηση των υποχρεώσεων της εταιρείας που απορρέουν από τη χρηματιστηριακή νομοθεσία και των κανόνων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.
- Για την παρακολούθηση των διορθωτικών ενεργειών που προκύπτουν από ελέγχους έχει σχεδιαστεί ηλεκτρονική πλατφόρμα για την άμεση και σε πραγματικό χρόνο ενημέρωση των αρμοδίων οργανωτικών μονάδων και της Διοίκησης. Στην εφαρμογή αυτή που αποτελεί πρωτοβουλία της Δ/νσης Εσωτερικού Ελέγχου και υλοποιήθηκε από τη Δ/νση Πληροφορικής της εταιρείας, καταγράφονται οι διαπιστώσεις και οι προτάσεις ανά έλεγχο και παρακολουθείται η υλοποίησή τους εκ μέρους των αρμόδιων Διευθύνσεων. Η διαδικασία αυτή λειτουργεί ως στρατηγικό εργαλείο στα χέρια της Διοίκησης για τη συνεχή βελτίωση των εταιρικών διαδικασιών.
- Συνεχίζεται η βελτιστοποίηση των διαδικασιών λειτουργίας της Διεύθυνσης με τη χρήση τεχνολογικών εργαλείων, όπως με τη χρήση open data, για τη διενέργεια ελέγχων σύγκρουσης συμφερόντων.

Διαχείριση κινδύνων

Η ύπαρξη πλαισίου διαχείρισης κινδύνων είναι κεντρικής σημασίας για την εδραίωση της Εταιρικής Διακυβέρνησης. Η επιχειρησιακή διαχείριση κινδύνων είναι μια δομημένη, συνεχής και διαρκής διαδικασία, που αφορά σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού με σκοπό την αναγνώριση, καταγραφή και εκτίμηση των κινδύνων, την επιλογή κατάλληλων τρόπων απόκρισης, τον σχεδιασμό και εφαρμογή ασφαλιστικών δικλείδων, την αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητάς τους και τη συνεχή παρακολούθηση και αναφορά σε ευκαιρίες και απειλές, που επιδρούν στην επίτευξη των στόχων του οργανισμού.

Η Εταιρεία δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση των ενδεχόμενων κινδύνων, ώστε να διατηρηθεί η σταθερότητα και η συνέχεια των εργασιών της και συγκεκριμένα:

- Στη διαμόρφωση συνολικού πλαισίου και την εισήγηση στρατηγικής, πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης και ελέγχου των κινδύνων που ενδεχομένως αναλαμβάνει η Εταιρεία, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Διοίκησης.
- Στον ορισμό, την αναγνώριση και την αξιολόγηση των αναλαμβανόμενων κινδύνων.
- Στην ανάπτυξη και υλοποίηση εργαλείων προσαρμοσμένων σε σχέση με τον κίνδυνο τιμολόγησης των παρεχόμενων υπηρεσιών και την εκπαίδευση των οργανωτικών μονάδων για τη χρήση τους.
- Στην κατάρτιση Σχεδίου Αντιμετώπισης Καταστάσεων Κρίσεων.
- Στη διαμόρφωση εταιρικής κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων σε κάθε ιεραρχικό επίπεδο της Εταιρείας

Αν και κάθε μέλος της Εταιρείας διαδραματίζει τον δικό του ρόλο -στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του- για την εξασφάλιση της επαρκούς διαχείρισης των κινδύνων, το Διοικητικό Συμβούλιο φέρει τη συνολική ευθύνη. Θέτει τους στόχους, ορίζει την πολιτική, αποφασίζει για τον τρόπο απόκρισης και την αποδοχή ή όχι του εναπομείναντος κινδύνου. Επιλέγει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, η υλοποίηση του οποίου ανατίθεται στα στελέχη της Εταιρείας.

Κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2019 διεξήχθη συστηματικά αξιολόγηση κινδύνων (risk assessment) ακολουθώντας συγκεκριμένη μεθοδολογία, με αναγνώριση κινδύνων, βαθμολόγηση και χαρτογράφησή τους σε όλο το εύρος της Εταιρείας και του ομίλου καθώς και των ασφαλιστικών δικλείδων περιορισμού τους (controls) και επικαιροποιήθηκε το Μητρώο Κινδύνων.

Σχεδιάζεται ήδη, η δημιουργία μονάδας διαχείρισης κινδύνων, η οποία θα υλοποιηθεί μέσα στο 2020.

Μέσα στο 2019 έγινε επικαιροποίηση του εγχειριδίου διαχείρισης κρίσεων, ορίστηκε εκ νέου η ομάδα διαχείρισης κρίσεων και πραγματοποιήθηκε εκπαίδευση των μελών της.

Λοιπά διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας

- Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (DPO)
- Επιτροπή Αμοιβών

Η Επιτροπή Αμοιβών συστήθηκε με την 20394/4.9.2019 απόφαση του ΔΣ και λειτουργεί ως ανεξάρτητο και αντικειμενικό σώμα το οποίο επικουρεί κατά τρόπο διαφανή το ΔΣ της Εταιρείας στα ζητήματα που άπτονται τις αμοιβές του Προέδρου του ΔΣ, καθώς και των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών Μελών σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Η Επιτροπή Αμοιβών αποτελείται αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ της Εταιρείας, τα οποία είναι ανεξάρτητα στην πλειονότητά τους, σύμφωνα με την έννοια των διατάξεων του Ν. 3016/2002 περί εταιρικής διακυβέρνησης, ως εκάστοτε ισχύει. Τα μέλη αυτά είναι: Αικατερίνη Μπερίτση, Αλέξανδρος Νασούφης, Μιχαήλ Σταυρουλάκης, Θεοδώρα Βαρβαρίγου, Παναγιώτης Σκουλαρικής. Ο κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής Αμοιβών (απόφαση ΔΣ 20411/6.11.2019) βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Εταιρείας www.eydap.gr.

- Επιτροπή Καινοτομίας και Ψηφιακού Μετασχηματισμού

Η Επιτροπή Καινοτομίας και Ψηφιακού Μετασχηματισμού συστήθηκε με την απόφαση ΔΣ 20427/4.12.2019, έχοντας ως στόχο την ενημέρωση, ανάλυση, αξιολόγηση, και υποστήριξη της διοίκησης επί θεμάτων που αφορούν νέες τεχνολογίες και καινοτομίες συμπεριλαμβανομένου του ψηφιακού μετασχηματισμού της Εταιρείας. Η Επιτροπή διέπεται από σχετικό Κανονισμό.

Στο πλαίσιο του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας – Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και του υπόλοιπου κανονιστικού πλαισίου, λειτουργούν οι εξής Επιτροπές:

- Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Ε.Υ.Α.Ε.)
- Επιτροπές Προμηθειών και Υπηρεσιών
- Επιτροπή Αποζημιώσεων Ζημιών Τρίτων
- Επιτροπή Αναβάθμισης Παρεχόμενων Υπηρεσιών και Διαχείρισης Αιτημάτων Πελατών
- Επιτροπή Διακανονισμών της Γενικής Διεύθυνσης Πελατών
- Επιτροπή Παρακολούθησης Πολιτικής Ασφαλείας των Πληροφοριακών και Δικτυακών Συστημάτων της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.
- Επιτροπή Αξιολόγησης Αιτημάτων Διακανονισμού Οφειλών
- Ιατρικό Συμβούλιο
- Υπηρεσιακό Συμβούλιο
- Συμβούλια Προαγωγών
- Πειθαρχικά Συμβούλια
- Συμβούλιο Διοίκησης
- Τεχνικό Συμβούλιο

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 7 του νόμου 3556/2007, η Εταιρεία δημοσιεύει αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με τα παρακάτω θέματα:

Διάρθρωση Μετοχικού Κεφαλαίου

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σήμερα σε εξήντα τρία εκατομμύρια εννιακόσιες χιλιάδες Ευρώ (€ 63.900.000) και διαιρείται σε εκατόν έξι εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (106.500.000) κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας εξήντα λεπτών του Ευρώ (€ 0,60) η κάθε μια.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι στο σύνολό τους κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου και δεν υπάρχουν ειδικές κατηγορίες μετοχών. Κάθε μετοχή ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τον Νόμο 4548/2018 (στο εξής Νόμος). Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Η κυριότητα εκάστης μετοχής συνεπάγεται αυτοδικαίως την αποδοχή από τον κύριο αυτής των όρων του Καταστατικού της Εταιρείας και των νομίμων αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων, έστω και αν δεν έλαβαν μέρος σε αυτές οι μέτοχοι. Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν. Οι μέτοχοι συμμετέχουν στη διοίκηση και τα κέρδη της Εταιρείας σύμφωνα με το Νόμο και τις διατάξεις του Καταστατικού.

Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και η μεταβίβασή τους γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος. Δεν υφίστανται εκ του Καταστατικού της περιορισμοί για τη μεταβίβαση αυτών.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3016/2002, όπως ισχύει, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας δεν μπορούν, μεταξύ άλλων, να κατέχουν μετοχές της σε ποσοστό πάνω από 0,5% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου ενώ σύμφωνα με το Κεφάλαιο 2.7 του ισχύοντος Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας - Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας δεν μπορούν να ελέγχουν, άμεσα ή έμμεσα μέσω συνδεδεμένων μερών, πάνω από 10% των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας.

Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του Ν. 3556/2007

Οι σημαντικές άμεσες και έμμεσες συμμετοχές προσώπων (φυσικών και νομικών) στο σύνολο των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του Ν. 3556/2007, παρουσιάζονται ακολούθως:

Στις 2 Μαρτίου 2018, η ΕΥΔΑΠ έλαβε γνωστοποίηση από το Υπουργείο Οικονομικών ότι ο συνολικός αριθμός δικαιωμάτων ψήφου (έμμεσα και άμεσα) που ελέγχει το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχεται σε 65.319.740 (61,33%) εκ των οποίων τα άμεσα

δικαιώματα ψήφου αφορούν σε 53.250.001 (50%+1 μετοχή) κοινές ονομαστικές μετοχές και τα έμμεσα δικαιώματα ψήφου αφορούν σε 12.069.739 (11,33%) κοινές ονομαστικές μετοχές. Η εν λόγω μεταβολή του άμεσου και έμμεσου ποσοστού συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. οφείλεται στη μεταβίβαση 17.004.761 μετοχών (15,97%) από το ΤΑΙΠΕΔ απευθείας στο Ελληνικό Δημόσιο, κατόπιν εκτέλεσης εξωχρηματιστηριακής συναλλαγής, άνευ ανταλλάγματος, σύμφωνα με την απόφαση 262 της διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων (ΦΕΚ τ' Β/614/22.02.2018) και της από 1.3.2018 διόρθωσης σφάλματος (ΦΕΚ Β 697/01.03.2018) με τις οποίες έγινε μερική ανάκληση της 195/27.10.2011(ΦΕΚ Β' 759) Απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων, κατ' εφαρμογή της 1906/2014 απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το συνολικό ποσοστό συμμετοχής (άμεσης και έμμεσης) του Ελληνικού Δημοσίου δεν έχει μεταβληθεί.

Στις 21 Μαρτίου 2018, η Εταιρεία έλαβε σχετική υποβολή γνωστοποίησης του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με την οποία ο συνολικός αριθμός έμμεσων δικαιωμάτων ψήφου που ελέγχει το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχεται σε 65.319.740 (61,33%). Η μεταβολή των δικαιωμάτων ψήφου οφείλεται στη μεταβίβαση κατόπιν εκτέλεσης εξωχρηματιστηριακής συναλλαγής, άνευ ανταλλάγματος, με ημερομηνία 20 Μαρτίου 2018, από το Ελληνικό Δημόσιο στην «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.) 53.250.001 μετοχών της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., σύμφωνα με την παρ.20 του άρθρου 380 του ν. 4512/2018, με την οποία αντικαταστάθηκε η παρ.1 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016, με ισχύ από 1/1/2018.

Το σύνολο (100%) των μετοχών του ΤΑΙΠΕΔ κατέχεται από την «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.), η οποία ελέγχει πλέον άμεσα τα δικαιώματα ψήφου 53.250.001 μετοχών (50%+1 μετοχή) και έμμεσα τα δικαιώματα ψήφου 12.069.739 μετοχών (11,33%) μέσω του ΤΑΙΠΕΔ. Επομένως, το συνολικό ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου (άμεσα και έμμεσα) της ΕΕΣΥΠ Α.Ε. ανέρχεται σε 61,33%. Το Ελληνικό Δημόσιο ελέγχει κατά 100% την ΕΕΣΥΠ Α.Ε..

Η "Paulson & Co. Inc.", είχε γνωστοποιήσει στην Εταιρεία τον Μάιο του 2014, ότι κατείχε από τις 30/4/2014 (έμμεσα) 10.648.800 δικαιώματα ψήφου, ποσοστό 9.99% επί του συνόλου δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας. Ο John Paulson κατείχε (έμμεσα) 10.648.800 δικαιώματα ψήφου ποσοστό 9.99% επί του συνόλου δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας. Ο John Paulson ελέγχει την Paulson & Co. Inc., η οποία είναι Εταιρεία διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων. Υπό την ιδιότητά της αυτή ασκεί τα δικαιώματα ψήφου στην Εταιρεία. Μέχρι τις 31/12/2019 δεν έχει γνωστοποιήσει αλλαγή στο ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει.

Από 1.1.2019 έως 31.12.2019 δεν έχει σημειωθεί κάποια σημαντική μεταβολή σε άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές ή δικαιώματα ψήφου κατά την έννοια του Ν. 3556/2007.

Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υπάρχουν μετοχές που να παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου, πλην του δικαιώματος των μετόχων μειοψηφίας να εκλέγουν σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 36 του καταστατικού της Εταιρείας 2 μέλη στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω ειδικής συνέλευσης που συγκαλείται ειδικά για το σκοπό αυτό. Για τη σύγκληση και λήψη αποφάσεων επί της συνέλευσης αυτής ισχύουν ανάλογα τα άρθρα του Νόμου και του Καταστατικού της Εταιρείας που προβλέπουν τη σύγκληση και λήψη αποφάσεων επί Γενικών Συνελεύσεων. Κάθε μέτοχος που παρίσταται και ψηφίζει νομίμως έχει δικαίωμα να προτείνει και να ψηφίσει ένα μόνο σύμβουλο ανεξάρτητα από τον αριθμό των μετοχών που κατέχει.

Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Στην ειδική συνέλευση των μετόχων μειοψηφίας (άρθρα 11 και 36 του καταστατικού της Εταιρείας) αποκλείεται η παράσταση του μετόχου πλειοψηφίας (πρώην Ελληνικού Δημοσίου) και στο θέμα της Γενικής Συνέλευσης περί εκλογής των λοιπών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αποκλείεται η συμμετοχή των μετόχων μειοψηφίας αντίστοιχα (άρθρο 11 παρ.2 εδ. γ).

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Εταιρείας άλλοι περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

Συμφωνίες μετόχων της Εταιρείας

Δεν έχουν περιέλθει εις γνώση της Εταιρείας τυχόν συμφωνίες μεταξύ μετόχων, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου.

Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού

Σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 1 & 2 του καταστατικού, η Εταιρεία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, ο αριθμός των μελών του οποίου είναι περιττός και δεν δύναται να υπερβαίνει τα δεκατρία (13) μέλη ή να είναι μικρότερος των επτά (7) μελών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται:

- Από δύο (2) εκπροσώπους των εργαζομένων στην Εταιρεία, που εκλέγονται (με τους αναπληρωματικούς τους) με άμεση και καθολική ψηφοφορία, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 1 του Ν.2469/1997 (ΦΕΚ Α' 38), όπως κάθε φορά ισχύει.
- Από δύο (2) μέλη που εκπροσωπούν τους μετόχους της μειοψηφίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 79 του Ν. 4548/2018 και εκλέγονται κατά τον τρόπο που ορίζεται στο άρθρο 36 του παρόντος Καταστατικού.
- Από εκπροσώπους των μετόχων που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4389/2016 και τον Ν. 4548/2018. Στην εκλογή αυτή δεν μπορούν να μετέχουν οι μέτοχοι που συμμετέχουν στην Ειδική Συνέλευση που προβλέπεται στο άρθρο 36 του παρόντος Καταστατικού για την εκλογή του υπολοίπου συμβουλίου. Ένα (1) μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου προτείνεται προς εκλογή από τον Υπουργό Οικονομικών στην Ελληνική Εταιρία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε., η οποία ασκεί τα δικαιώματα διορισμού ή ψήφου στη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τον Ν. 4548/2018.

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 11, τα εκλεγόμενα από τους εργαζόμενους δύο (2) μέλη προτείνονται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εκλογή τους. Μέχρις ότου οριστούν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα χωρίς τα μέλη αυτά. Από τον ορισμό τους και εξής, συμμετέχουν αυτοδίκαια στη σύνθεση του οργάνου, που αν έχει ήδη συγκροτηθεί σε σώμα, ανασυγκροτείται ώστε να περιλάβει και τα μέλη αυτά στη σύνθεσή του.

Σύμφωνα με την παρ. 4 εδ (α) του άρθρου 11 η μη εκλογή ή ο μη ορισμός ή μη συμπλήρωση για οποιοδήποτε λόγο από τους μετόχους της μειοψηφίας των μελών που την εκπροσωπούν δεν παρακωλύει τη συγκρότηση και τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου και ο αριθμός αυτών δεν υπολογίζεται για τη διαμόρφωση της απαρτίας και πλειοψηφίας.

Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 11, σε κάθε περίπτωση το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα χωρίς τους εκπροσώπους των εργαζομένων στην Εταιρεία αν παρέλθει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία του άρθρου 11 παρ. 4 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή ο αριθμός τους αντιστοίχως δεν υπολογίζεται για τη διαμόρφωση της απαρτίας και πλειοψηφίας.

Εκτός από τις προαναφερθέντες διαφοροποιήσεις, οι λοιποί κανόνες που προβλέπει το Καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας καθώς και για την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού, δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Ν. 4548/2018, όπως ισχύει.

Αρμοδιότητα Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για έκδοση νέων μετοχών / αγορά ιδίων μετοχών

Σε ό, τι αφορά την έκδοση νέων μετοχών και την αγορά ιδίων μετοχών από 1.1.2019 έχει άμεση εφαρμογή ο Ν. 4548/2018. Γίνεται μνεία ότι έως την εναρμόνιση του Καταστατικού της Εταιρείας με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018 η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 8 του Καταστατικού δεν έχει εφαρμογή καθώς αντίκειται στο άρθρο 24 του παρ. 4 του Ν. 4548/2018.

Ενώ η παρ. 4 του άρθρου 8 του Καταστατικού εφαρμόζεται στο πλαίσιο της Εταιρείας παρά τη σιωπηρή κατάργηση του εν λόγω περιεχομένου στο Ν. 4548/2018 καθώς δεν προσκρούει σε κάποια απαγορευτική διάταξη του Νόμου.

Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της Εταιρείας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Το περιεχόμενο της μη χρηματοοικονομικής κατάστασης έχει συνταχθεί λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του Ν. 4403 - Εγκύκλιος 62784/2017 και των Προτύπων GRI (έκδοση 2016/2018). Σε αυτό το πλαίσιο, η παρακάτω μη

χρηματοοικονομική κατάσταση βασίζεται σε ανάλυση ουσιαστικότητας των θεμάτων Βιώσιμης Ανάπτυξης που σχετίζονται με τις δραστηριότητές της ΕΥΔΑΠ, με σκοπό την ιεράρχηση των θεμάτων με τις σημαντικότερες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιδράσεις και όσων θεμάτων επηρεάζουν σημαντικά τα ενδιαφερόμενά του μέρη της εταιρείας. Επίσης, η κατάσταση περιλαμβάνει και συγκεκριμένους δείκτες επίδοσης βάσει των Προτύπων GRI.

A Επιχειρηματικό Μοντέλο

Αναφορά στο επιχειρηματικό μοντέλο της ΕΥΔΑΠ, καθώς και λεπτομερής περιγραφή των δράσεων της ΕΥΔΑΠ Νήσων Αναπτυξιακής ΑΕ γίνεται στα κείμενα της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 2019 καθώς και στις Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2019, με πληροφορίες και στοιχεία αναφορικά με τη λειτουργία, το επιχειρηματικό περιβάλλον, την οργάνωση και τη δομή, τις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται, τους στόχους και τις στρατηγικές, καθώς και τις κύριες τάσεις και παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν τη μελλοντική ανάπτυξή της.

B Πολιτική Κινδύνων & διαχείριση των κινδύνων αυτών

Παράλληλα με τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, που αναπτύσσονται στην αντίστοιχη ενότητα, η ΕΥΔΑΠ εστιάζει στην παρακολούθηση συγκεκριμένων θεμάτων, τα οποία έχουν αναγνωρισθεί ως ουσιαστικά στο πλαίσιο της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Τα θέματα αυτά αφορούν στις ευρύτερες θεματικές του Περιβάλλοντος, της Κοινωνίας (εργασιακά, κοινωνικά και θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων) και της Αγοράς, της Εφοδιαστικής Αλυσίδας, αλλά και της Καταπολέμησης της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας. Οι επιδράσεις που αφορούν στις παρακάτω περιοχές, η διαχείρισή τους και οι κίνδυνοι που συνδέονται με τα θέματα αυτά αναπτύσσονται εκτενέστερα στις αντίστοιχες ενότητες.

- Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού, σχετικά με την απασχόληση, την εκπαίδευση και την επιμόρφωση, τη διατήρηση ταλέντου, την υγεία και ασφάλεια στην εργασία, το δικαίωμα στον συνδικαλισμό, θέματα τα οποία διαχειρίζεται η ΕΥΔΑΠ με σχετικές πολιτικές και διαδικασίες.
- Σεβασμός των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο εργασιακό περιβάλλον της ΕΥΔΑΠ, καθώς και στην εφοδιαστική αλυσίδα, μέσω πολιτικών και διαδικασιών. Η ΕΥΔΑΠ στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής της ευθύνης, αλλά και των υποχρεώσεών της, δίνει ιδιαίτερη σημασία στη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην εργασία και στην εξάλειψη των διακρίσεων.
- Περιβαλλοντική Συμμόρφωση και αποφυγή περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων: ένα θέμα το οποίο η ΕΥΔΑΠ διαχειρίζεται μέσω των ενεργειών της για τη Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος, τη Προστασία της Βιοποικιλότητας, τη Περιβαλλοντική Συμμόρφωση, τη Διαχείριση Υγρών και Στερεών Αποβλήτων, της υπεύθυνης επιλογής συσκευών και προϊόντων, καθώς και τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και της κατανάλωσης νερού.
- Υγεία και Ασφάλεια των Καταναλωτών - Ποιότητα Νερού Ύδρευσης: που αφορά στην αδιάλειπτη παροχή πόσιμου νερού άριστης ποιότητας, υγιεινού και καθαρού και αποφυγή κινδύνων για την υγεία των καταναλωτών.
- Υγεία και Ασφάλεια των Καταναλωτών - Υπηρεσίες Αποχέτευσης: ορθή και αδιάλειπτη λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμιση του συστήματος συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας λυμάτων εντός του Λεκανοπεδίου της Αττικής.
- Πρόσβαση σε Καθαρό Νερό, Διασφάλιση Πόρων Παροχής & Κάλυψη Δικτύου Ύδρευσης: συνεχής διασφάλιση των απαραίτητων υδατικών πόρων, εξασφάλιση της επαρκούς επεξεργασίας τους σε πόσιμο νερό άριστης ποιότητας και η ικανότητα διανομής αυτού μέσω του δικτύου ύδρευσης στους πελάτες της.
- Αξιόπιστο Δίκτυο Ύδρευσης & Υδατική Απόδοση: εξασφάλιση επαρκούς ποσότητας, αποδεκτής πίεσης και υψηλής ποιότητας πόσιμου νερού σε όλη την έκταση του υδροδοτικού συστήματος.
- Προσιτό Τιμολόγιο και Εξυπηρέτηση Πελατών: πρόσβαση σε καθαρό νερό και στην υγιεινή, σε όλους τους πολίτες, διατηρώντας ένα κλιμακωτό τιμολόγιο, αναβαθμίζοντας τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες μας και με παράλληλες σημαντικές πρωτοβουλίες που επιστρέφουν αξία στην κοινωνία.
- Καταπολέμηση της Διαφθοράς, της δωροδοκίας και της απάτης: για την πρόληψη και τελικά την αποφυγή περιστατικών εφαρμόζονται αντίστοιχες διαδικασίες και πολιτικές.
- Εφοδιαστική Αλυσίδα: η ΕΥΔΑΠ, με έμφαση στη διαφάνεια και την ηθική ακεραιότητα και σε πλήρη εναρμόνιση με το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο, εφαρμόζει προληπτικές διαδικασίες και πολιτικές έγκαιρης συμμόρφωσης με στόχο να καλύπτει τις προμηθευτικές ανάγκες των διαφόρων υπηρεσιακών μονάδων από την εγχώρια και τη διεθνή αγορά.

Γ. Περιβαλλοντικά θέματα

Γ1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η ΕΥΔΑΠ, παρέχοντας υψηλής ποιότητας υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης, έχει στο κέντρο του επιχειρηματικού της μοντέλου την προστασία του περιβάλλοντος, συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης 12 «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ» και 14 «ΖΩΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟ», όπως αυτοί έχουν ορισθεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Η διατήρηση της καλής ποιότητας του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Σαρωνικού, στον βαθμό που σχετίζεται με **την καλή λειτουργία των Κέντρων επεξεργασίας Λυμάτων και την επίτευξη των ποιοτικών στόχων**, διασφαλίζει από κινδύνους αρνητικής φήμης την Εταιρεία αλλά και την προστατεύει από χρηματοοικονομικούς και λειτουργικούς κινδύνους, όπως την επιβολή προστίμων.

Η αρνητική φήμη δύναται να αφορά τόσο γενικότερα στη συνολική εικόνα της Εταιρείας όσο και ειδικότερα στην εμπιστοσύνη των ενδιαφερόμενων μερών της σε περιβαλλοντικές τεχνολογίες που εφαρμόζει, καθώς και στον σχεδιασμό νέων έργων όπως τα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων σε περιοχές της Ανατολικής Αττικής.

Πρέπει βέβαια να σημειωθεί ότι η διατήρηση της καλής οικολογικής κατάστασης του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Σαρωνικού δεν εξαρτάται μόνο από την καλή λειτουργία του ΚΕΛΨ και του δικτύου αποχέτευσης. Μια μεγάλη σειρά παραγόντων, που δυστυχώς δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της ΕΥΔΑΠ, όπως παράνομες απορρίψεις λυμάτων, ναυτικά ατυχήματα, απορροές ομβρίων κ.λπ., επηρεάζουν την τελική ποιότητα του θαλάσσιου περιβάλλοντος των αποδεκτών.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Τα τρία Κέντρα Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων της ΕΥΔΑΠ και συγκεκριμένα τα ΚΕΛ Ψυττάλειας, ΚΕΛ Μεταμόρφωσης και το ΚΕΛ Θριασίου, με τους κεντρικούς συλλεκτήρες, τα εκτεταμένα δίκτυα αποχετευτικών αγωγών και τα αντλιοστάσια που τα εξυπηρετούν, αποτελούν βασικές περιβαλλοντικές υποδομές για τη συλλογή και επεξεργασία των αστικών λυμάτων της πρωτεύουσας και την προστασία της υγείας και των υδάτινων αποδεκτών.

Αντίστοιχα, η καλή λειτουργία, ο έλεγχος, η διαρκής συντήρηση με μέσα υψηλής τεχνολογίας αλλά και η ανάπτυξη του δικτύου αποχέτευσης συμβάλλουν στην ελαχιστοποίηση των έμμεσων απορροών στους αποδέκτες.

Η κατανόηση του βαθμού επίτευξης των στόχων επιτυγχάνεται μέσω της συνεχούς παρακολούθησης (monitoring) της ποιότητας των εκροών των ΚΕΛ και της συνολικής παρακολούθησης του αποδέκτη σε συνεργασία με **έγκυρους επιστημονικούς φορείς**.

Η ΕΥΔΑΠ συλλέγει και **επεξεργάζεται τα αστικά λύματα με στόχο την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον**. Πληροί τις απαιτούμενες ποιοτικές προδιαγραφές, επενδύει στην αναβάθμιση των διαθέσιμων τεχνολογιών επεξεργασίας λυμάτων, προχωρά στην εφαρμογή πρακτικών κυκλικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό αναπτύσσει τεχνολογίες επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων λυμάτων για άρδευση και περιαιστική χρήση, διαχειρίζεται τα στερεά απόβλητα και αξιοποιεί την ξηραμένη ιλύ ως καύσιμο ή εδαφοβελτιωτικό.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομική βασικοί δείκτες επίδοσης

Βιώσιμη Διαχείριση Αστικών Λυμάτων

Τα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων επιτυγχάνουν τους στόχους τους ελαχιστοποιώντας τις επιπτώσεις των επεξεργασμένων εκροών στους θαλάσσιους αποδέκτες. Η επεξεργασμένη εκροή των ΚΕΛ καταλήγει στη θάλασσα απαλλαγμένη από το ρυπαντικό τους φορτίο σε ποσοστό περίπου 95%.

Βελτίωση της κατάστασης των υδάτινων αποδεκτών

Η καλή λειτουργία του ΚΕΛ Ψυττάλειας, όπως αποδεικνύεται από τη βελτίωση της οικολογικής κατάστασης του Σαρωνικού, ενδυναμώνει την εμπιστοσύνη των ενδιαφερόμενων μερών, ενώ διευκολύνει την αποδοχή τέτοιων τεχνολογιών και την ανάπτυξη νέων Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων.

Από την αρχική φάση της λειτουργίας του, το 1994, το ΚΕΛ Ψυττάλειας σηματοδότησε τη βελτίωση της κατάστασης του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Σαρωνικού, που είχε στο παρελθόν υποβαθμιστεί σημαντικά λόγω της ανεξέλεγκτης διάθεσης ανεπεξέργαστων λυμάτων.

Η βελτίωση της ποιότητας των παράκτιων υδάτων αναψυχής, αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι σχεδόν το **σύνολο των ακτών του Σαρωνικού** έχουν λάβει την **σήμανση της γαλάζιας σημαίας**, σύμβολο περιβαλλοντικής ποιότητας, που απονέμεται με αυστηρά κριτήρια σε οργανωμένες ακτές που διαχειρίζονται παράκτιοι δήμοι με βασική παράμετρο την ποιότητα των θαλάσσιων υδάτων.

Η ΕΥΔΑΠ διαχειρίζεται και λειτουργεί τα μεγαλύτερα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων στην Ελλάδα. Η αποδεδειγμένη τεχνογνωσία στην διαχείριση των αστικών λυμάτων είναι σημαντικός παράγοντας επέκτασης των δραστηριοτήτων της στην Ανατολική Αττική αλλά και σε παροχή τεχνογνωσίας σε μικρότερους δήμους καθώς και νησιωτικές περιοχές μέσω της θυγατρικής της ΕΥΔΑΠ Νήσων.

Συνεργασίες με επιστημονικούς φορείς

Η ΕΥΔΑΠ έχει αναθέσει στο **ΕΛΚΕΘΕ** πριν ακόμη από την λειτουργία του ΚΕΛ Ψυττάλειας, τη συστηματική παρακολούθηση του οικοσυστήματος του Σαρωνικού κόλπου και του κόλπου της Ελευσίνας, που είναι χαρακτηρισμένοι ως **ευαίσθητοι αποδέκτες**. Η παρακολούθηση περιλαμβάνει όλους τους **απαραίτητους δείκτες και τις παραμέτρους** για την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής και οικολογικής κατάστασης του θαλάσσιου οικοσυστήματος και συγκεκριμένα: φυσικές παραμέτρους όπως θερμοκρασία, αλατότητα, πυκνότητα, διαλυμένο οξυγόνο, φθορισμό διαύγεια/θολερότητα, θρεπτικά άλατα, χλωροφύλλη. Η οικολογική αξιολόγηση του Σαρωνικού περιλαμβάνει και τη μελέτη των βιοκοινωνιών, φυτοπλαγκτού, ζωοβενθικών βιοκοινωνιών και ιζημάτων για προσδιορισμό οργανικού άνθρακα, ολικού αζώτου, ολικού άνθρακα και βαρέων μετάλλων.

Σύμφωνα και με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία από το συνεχιζόμενο πρόγραμμα παρακολούθησης του **ΕΛΚΕΘΕ**, επιβεβαιώνεται η διατήρηση της καλής κατάστασης του οικοσυστήματος του Σαρωνικού.

Δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων καλής λειτουργίας των ΚΕΛ στο κοινό

Η καλή λειτουργία των ΚΕΛ αναφορικά και με τις επιπτώσεις στους αποδέκτες σχετίζεται με την ποιότητα των εκροών τους. Οι επεξεργασμένες εκροές από το ΚΕΛ Ψυττάλειας και Θριασίου καταλήγουν στον Σαρωνικό και τον κόλπο της Ελευσίνας ενώ του ΚΕΛ Μεταμόρφωσης καταλήγει στο Σαρωνικό, μέσω του βασικού του αποδέκτη, του ποταμού Κηφισού. Τα αποτελέσματα των ποιοτικών αναλύσεων εκροών των ΚΕΛ, που προκύπτουν από τις προβλεπόμενες δειγματοληψίες, δημοσιοποιούνται στο διαδίκτυο και είναι προσβάσιμα για το ενδιαφερόμενο κοινό μέσω της Εθνικής βάσης Δεδομένων για την Παρακολούθηση της Λειτουργίας των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων του ΥΠΕΝ (<http://astikalimata.ypeka.gr/>).

Η εικόνα που αφορά στην επίτευξη των ορίων ποιότητας των εκροών, ανά ελεγχόμενη παράμετρο για καθένα από τα ΚΕΛ της ΕΥΔΑΠ, αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

Επίτευξη ποιοτικών ορίων εκροών				
2019	BOD5 Βιοχημικά απαιτούμενο οξυγόνο (πρώτων 5 ημερών)	COD Χημικά απαιτούμενο οξυγόνο	SS Ολικά αιωρούμενα στερεά	T-N Ολικό Άζωτο
ΚΕΛΨ	✓	✓	✓	✓
ΚΕΛΜ	✓	✓	✓	✓
ΚΕΛΘ	✓	✓	✓	✓

Η ΕΥΔΑΠ ΑΕ για την επιβεβαίωση της αποδοτικής λειτουργίας των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων που είναι αρμόδια, με αιχμή του δόρατος το ΚΕΛ Ψυττάλειας, πραγματοποιεί ελέγχους στο θαλάσσιο περιβάλλον και μελέτες που αφορούν την επίδραση της διάθεσης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων στις κολυμβητικές παραλίες της Αττικής πλησίον των Κέντρων. Η προσπάθεια είναι συνεχής και για το λόγο αυτό η ΕΥΔΑΠ ΑΕ εφαρμόζει ένα εκτεταμένο πρόγραμμα εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων της που οδηγούν σε όρια ποιότητας εκροών πολύ χαμηλότερα των οριζόμενων στις ΑΕΠΟ, στη μείωση της καταναλισκόμενης ενέργειας και στην περίπτωση του ΚΕΛ Ψυττάλειας της ενεργειακής αυτοτέλειας, ενώ επεξεργάζεται και καταθέτει προτάσεις προς τις Δημόσιες Αρχές για τον εκσυγχρονισμό του νομοθετικού πλαισίου.

Σήμερα οι παραλίες του Σαρωνικού κόλπου γύρω από την Ψυττάλεια έχουν ποιοτικά χαρακτηριστικά που πληρούν την απαιτούμενη υψηλή ποιότητα υδάτων κολύμβησης –όπως αποδεικνύεται από την περιβαλλοντική παρακολούθηση, με συχνές μετρήσεις που πραγματοποιούνται από αρμόδιους κρατικούς φορείς, όπως το ΕΛΚΕΘΕ, η Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η Περιφέρεια Αττικής και το Πρόγραμμα Γαλάζιες Σημαίες.

Όπως και στα προηγούμενα χρόνια, έτσι και το 2019, η τήρηση των παραπάνω ορίων ποιότητας των εκρών των ΚΕΛ της ΕΥΔΑΠ συμβάλουν καθοριστικά στην ποιότητα του Σαρωνικού.

Γ.2 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η περιβαλλοντική συμμόρφωση αποτελεί για την ΕΥΔΑΠ ουσιαστικό εργαλείο για την επίτευξη των πολιτικών Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Καθώς η συμμόρφωση με την Περιβαλλοντική νομοθεσία σχετίζεται με τις περιβαλλοντικές πολιτικές και την στρατηγική της βιώσιμης ανάπτυξης όπως έχουν ενσωματωθεί στο Εθνικό και Ευρωπαϊκό Δίκαιο επιτυγχάνονται σημαντικοί στόχοι που σχετίζονται με το περιβάλλον την βιώσιμη ανάπτυξη και την λειτουργία του Δικαίου όπως συγκεκριμένα του 16ου Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης «ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ», όπως έχει οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Η ΕΥΔΑΠ, αναγνωρίζει την ιδιαίτερη σημασία του θέματος της περιβαλλοντικής της συμμόρφωσης,, καθώς ως Δημόσια Εταιρεία Κοινής Ωφέλειας οφείλει να λειτουργεί ως παράδειγμα στον τομέα της τήρησης της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας. Έτσι, η μη περιβαλλοντική συμμόρφωση δύναται επιπλέον να ζημιώσει σημαντικά την εταιρική φήμη αναφορικά με την περιβαλλοντική απόδοση της ΕΥΔΑΠ.

Τέλος μπορεί να προκύψουν σημαντικές οικονομικές συνέπειες για την Εταιρεία καθώς η μη τήρηση των περιβαλλοντικών όρων ή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας δύναται να επιφέρει την επιβολή υψηλών προστίμων, ως απόρροια της ιδιαίτερα αυστηρής Εθνικής και Ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Νερό και κλιματική αλλαγή

Η κλιματική αλλαγή αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά τον κύκλο του νερού. Καθώς αυξάνεται θερμοκρασία η ατμόσφαιρα θα μπορεί να συγκρατήσει μεγαλύτερες ποσότητες νερού κάτι που οδηγεί σε έντονα καιρικά φαινόμενα, πλημμύρες και καταστροφές. Μικρότερη επίσης αναμένεται να είναι η δυνατότητα φυσικής αποθήκευσης του νερού σε χιόνι ή πάγο στις λεκάνες απορροής καθώς η μέση θερμοκρασία θα αυξάνεται. Οι πιέσεις που θα δημιουργηθούν επηρεάζουν άμεσα τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών ύδρευσης αποχέτευσης όπως η ΕΥΔΑΠ καθώς προκύπτουν άμεσες επιπτώσεις στους ταμιευτήρες και γενικότερα στις πηγές υδροληψίας, στις υποδομές αλλά και στις πόλεις που εξυπηρετούν.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η εφαρμογή των αρχών της πρόληψης και προφύλαξης στα έργα και στις δραστηριότητες της ΕΥΔΑΠ καλύπτεται μέσω:

- της εκπόνησης των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων
- της ορθολογικής και βιώσιμης διαχείρισης των υδάτινων πόρων
- της ανάπτυξης προγραμμάτων μείωσης των διαρροών (διαχείριση πίεσης, υδροδοτικές ζώνες, άμεση αποκατάσταση βλαβών δικτύου ύδρευσης, αντικαταστάσεις και εξυγιάνσεις του δικτύου)
- της χρήσης νέων τεχνολογιών για επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων λυμάτων για αρδευτική και περιαιστική χρήση
- της παρακολούθησης της καλής λειτουργίας των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων,
- της συλλογή των αστικών λυμάτων με συνεχείς δειγματοληψίες και τον έλεγχο της ορθής λειτουργίας σε πραγματικό χρόνο
- της εξοικονόμησης ενέργειας.

Οι αρχές της πρόληψης και της προφύλαξης είναι «ενσωματωμένες» και διαμορφώνουν τον τεχνικό σχεδιασμό των έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, μέσω αυστηρών Κανονισμών στην Υδρευση και την Αποχέτευση, περιβαλλοντικών προδιαγραφών και Προτύπων που περιλαμβάνουν τομείς όπως:

- κατάλληλη επιλογή υλικών και μηχανημάτων,
- κατάλληλος σχεδιασμός των έργων, που περιλαμβάνει εφεδρείες και

- μηχανισμούς διασφάλισης, έναντι περιβαλλοντικών ατυχημάτων (ατυχημάτων πρόκλησης ρύπανσης).

Ο τομέας λειτουργίας και συντήρησης των υποδομών είναι πολύ σημαντικός στην επίτευξη της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης, κατά την φάση της λειτουργίας. Η ΕΥΔΑΠ διαθέτει οργανωμένες μονάδες, τόσο στον τομέα της ύδρευσης όσο και στον τομέα της αποχέτευσης, οι οποίες είναι ανά πάσα στιγμή διαθέσιμες για την αντιμετώπιση οποιουδήποτε προβλήματος μπορεί να εμφανιστεί στη λειτουργία των δικτύων και των εγκαταστάσεων.

Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής – Μείωση Εκπομπών Διοξειδίου του Άνθρακα

Η ΕΥΔΑΠ υποβάλλει αναφορές σχετικά με τις ποσότητες ρύπων οι οποίες εκλύονται στην ατμόσφαιρα, προερχόμενες από την επεξεργασία λυμάτων (από τα ΚΕΛ Ψυττάλειας, Μεταμόρφωσης και Θριασίου Πεδίου). Οι αναφορές υποβάλλονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μητρώου Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (E-MEMP). Τα αναφερόμενα στοιχεία υποβάλλονται κατ' έτος με προθεσμία το τέλος Μαρτίου.

Το ΚΕΛ Ψυττάλειας της ΕΥΔΑΠ έχει ενταχθεί στο Σύστημα Εμπορίας (Δικαιωμάτων) Εκπομπών (αερίων του θερμοκηπίου) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συμμορφώνεται με τις προβλέψεις της σχετικής κοινοτικής και εθνικής Νομοθεσίας.

Στις μελέτες των νέων έργων περιλαμβάνεται όπως προβλέπεται από την νομοθεσία σχετική εκτίμηση για τις επιπτώσεις τους στην εκπομπή αερίων θερμοκηπίου και στην κλιματική αλλαγή. Προτείνονται επίσης μέτρα για την αντιμετώπιση αυτών των επιπτώσεων αλλά και την προστασία των νέων υποδομών από ακραία φαινόμενα όπως πλημμύρες, που αναμένονται καθώς αυξάνεται η μέση θερμοκρασία της ατμόσφαιρας.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Η ΕΥΔΑΠ στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης στον τομέα της περιβαλλοντικής αδειοδότησης τηρεί τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους για το σύνολο των εγκαταστάσεων της (Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων, Μονάδες Επεξεργασίας Νερού, Εξωτερικό Υδροδοτικό Σύστημα κοκ).

Για κάθε Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) και Μονάδα Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ) με τα συνοδά τους έργα έχει εκδοθεί Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ). Το ίδιο ισχύει και για το σύνολο των εγκαταστάσεων του **Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος**.

Η σχετική διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης τηρείται και για κάθε νέο έργο ή τροποποίηση των υφιστάμενων.

Συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τους κανονισμούς

Κατά την περίοδο αναφοράς δεν υπήρξε ΚΑΝΕΝΑ περιστατικό μη συμμόρφωσης με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τους κανονισμούς.

ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ

Η ΕΥΔΑΠ έχει μειώσει σε ποσοστό μεγαλύτερο από **50%** τις εκπομπές Διοξειδίου του Άνθρακα την τελευταία πενταετία (από το 2014 – 2019) – από τη λειτουργία του ΚΕΛ Ψυττάλειας.

Η επίτευξη αυτού του στόχου είναι μια ένδειξη της υποστήριξης των στόχων διαρκούς μείωσης των εκπομπών μέσω κατάλληλων παρεμβάσεων και δράσεων στις επιμέρους δραστηριότητες της εταιρείας.

Παραθέτουμε στον παρακάτω πίνακα αναλυτικά στοιχεία για τις εκπομπές Διοξειδίου του Άνθρακα στην ατμόσφαιρα και για την επιστροφή (παράδοση) δικαιωμάτων εκπομπών. Τα στοιχεία έχουν επαληθευθεί από ανεξάρτητο πιστοποιημένο επαληθευτή και υποβάλλονται στην αρμόδια εθνική αρχή (ΥΠΕΝ) και στο σχετικό Μητρώο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι εκπομπές Διοξειδίου του Άνθρακα από το ΚΕΛ Ψυττάλειας,
(όπως έχουν αναφερθεί στο παραπάνω Μητρώο κατά την τελευταία πενταετία)

Έτος	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Διοξείδιο του Άνθρακα (t/έτος)	5.236	4.085	3.117	2.146	2.596	2.021

Γ.3 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

Διαχείριση Υδάτινων Πόρων και προστασία της βιοποικιλότητας

Στο πλαίσιο της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτινων πόρων βασική παράμετρος είναι η διατήρηση της βιοποικιλότητας των υδάτινων.

Η ΕΥΔΑΠ, διαχειριζόμενη τον κύκλο του νερού, **προστατεύει τα υδάτινα οικοσυστήματα** στις περιοχές όπου ασκεί τις δραστηριότητές της.

Αυστηρή προστασία του πόρου του νερού – προστασία των οικοσυστημάτων

Η διαχείριση των ταμιευτήρων γίνεται με βασικό στόχο την ποσοτική επάρκεια των νερού αλλά και την διατήρηση της ποιότητας τους. Η υγειονομική διάταξη Α5/1983, που αποτελεί και το θεσμικό εργαλείο διαχείρισής τους, ρυθμίζει τις επιτρεπόμενες δραστηριότητες στις λίμνες και καθορίζει τις ζώνες προστασίας γύρω από αυτές αποτελώντας σημαντική ασπίδα προστασίας των οικοσυστημάτων των λιμνών.

Καθώς οι ανθρώπινες δραστηριότητες ρυθμίζονται με αυστηρότητα, οι λίμνες εξελίσσονται σε σημαντικά υδροτοπικά οικοσυστήματα που υποστηρίζουν προστατευόμενα είδη ορνιθοπανίδας, ενδιαφέρουσα ιχθυοπανίδα και μοναδική παραλίμνια βλάστηση.

Ταμιευτήρες – σημαντικά υδροτοπικά οικοσυστήματα

Ο βασικός ρόλος τους είναι αυτός της αποθήκευσης υψηλής ποιότητας νερού για την ύδρευση της πρωτεύουσας, αποτελούν όμως και σημαντικά οικοσυστήματα:

- Η **φυσική λίμνη Υλίκη**, πηγή υδροληψίας για το Υδροδοτικό Σύστημα της Πρωτεύουσας, αποτελεί περιοχή του δικτύου προστασίας της Φύσης **Natura 2000**.
- Η **τεχνητή λίμνη του Μαραθώνα**, ο πρώτος ταμιευτήρας του υδροδοτικού συστήματος της Αττικής και ένας σημαντικός υδροβιότοπος.
- Ο **ταμιευτήρας του Μόρνου** και ο **ταμιευτήρας του Ευήνου** σημαντικά υδροτοπικά οικοσυστήματα.

Νερό για το οικοσύστημα - «οικολογική παροχή»

Για τη διατήρηση της συνέχειας των υδροτοπικών οικοσυστημάτων, η ΕΥΔΑΠ ανέθεσε σε μελετητές, σε συνεργασία και με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα όπως το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, την διερεύνηση της δυνατότητας διατήρησης μιας ελάχιστης ροής, που ονομάζεται «οικολογική παροχή», στα ποτάμια οικοσυστήματα κατάντι των φραγμάτων. Η ελάχιστη αυτή απαιτούμενη ροή είναι σύμφωνη με την νομοθεσία, τους περιβαλλοντικούς όρους αλλά και τις σύγχρονες διεθνείς τάσεις στην περιβαλλοντική διαχείριση των ταμιευτήρων.

Στο φράγμα του Μαραθώνα ήδη έχουν υλοποιηθεί οι απαραίτητες παρεμβάσεις ώστε να αυξηθεί η παραμένουσα παροχή κατάντι του φράγματος του Μαραθώνα σε 25 l/sec. Η λίμνη του Μαραθώνα αποτελεί έναν σημαντικό υγρότοπο, και λόγω της θέσης του κοντά στην πρωτεύουσα, με αξίες αναψυχής αλλά και εκπαίδευσης – ευαισθητοποίησης του κοινού.

Το ποτάμιο οικοσύστημα κατάντι του φράγματος του Μόρνου βρίσκεται σε καλή κατάσταση, λόγω συνεχούς ροής επιφανειακών υδάτων στην κοίτη του ποταμού. Η ΕΥΔΑΠ παρακολουθεί συστηματικά την οικολογική και χημική κατάστασή του εφαρμόζοντας πρόγραμμα υδρομορφολογικών, φυσικοχημικών, βιολογικών και χημικών μετρήσεων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΕ και το Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων ΥΔ04. Τα μέχρι τώρα αποτελέσματα τεκμηριώνουν την καλή οικολογική και χημική κατάσταση ενώ η συνεχής παρακολούθηση που διενεργείται θα επιβεβαιώνει τα παραπάνω.

Στον **ποταμό Ευήνο**, το νεώτερο ταμιευτήρα, έχει προβλεφθεί «οικολογική παροχή» της τάξης του 1 m³/sec. Τα παραποτάμια οικοσυστήματα κατάντι του φράγματος διατηρούν τη φυσιογνωμία τους και την σημαντική βιοποικιλότητα τους.

Προστασία θαλάσσιων οικοσυστημάτων

Τα υδάτινα σώματα δεν αντιμετωπίζονται ως αποδέκτες των επεξεργασμένων λυμάτων αλλά ως **σημαντικά υδάτινα οικοσυστήματα** των οποίων οι λειτουργίες, η πανίδα και η χλωρίδα πρέπει να προστατευτεί.

Τα **Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων της ΕΥΔΑΠ**, αποτελούν σημαντικά έργα περιβαλλοντικής υποδομής και **διασφαλίζουν τα μοναδικά οικοσυστήματα των αποδεκτών**.

Η ΕΥΔΑΠ παρέχει υψηλής ποιότητας υπηρεσίες επεξεργασίας αστικών λυμάτων στην περιοχή της Πρωτεύουσας (περιοχή αρμοδιότητάς της).

Η λειτουργία του ΚΕΛ Ψυττάλειας (το 1994 με λειτουργία πρωτοβάθμιας επεξεργασίας και από το 2004 με δευτεροβάθμια επεξεργασία) συνέβαλε δραστικά στην ανάκαμψη της **θαλάσσιας ζωής** στον Σαρωνικό κόλπο, μετά από δεκαετίες απόρριψης ανεπεξέργαστων λυμάτων. Η ΕΥΔΑΠ διαχρονικά, σε επιστημονική συνεργασία με το **Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών**, παρακολουθεί τη κατάσταση του Σαρωνικού κόλπου και του κόλπου της Ελευσίνας που αποτελούν ευαίσθητους αποδέκτες. Οι μελέτες δείχνουν διαχρονική βελτίωση τόσο σε επίπεδο φυσικοχημικών παραμέτρων όσο και αναφορικά με την κατάσταση του θαλάσσιου οικοσυστήματος. Στο πλαίσιο της οδηγίας 2000/60 και της εφαρμογής Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής η οικολογική κατάσταση του Σαρωνικού αποδέκτη του ΚΕΛ Ψυττάλειας, έχει αξιολογηθεί ως «καλή».

Ο Σχεδιασμός των ΚΕΛ ακολουθεί Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, οι οποίες αναλύουν την υφιστάμενη κατάσταση των υδάτινων οικοσυστημάτων των αποδεκτών. Η επιλογή του βαθμού επεξεργασίας του σχεδιαζόμενου ΚΕΛ λαμβάνει πάντα υπόψη την ποιότητα του αποδέκτη για την προστασία των οικοσυστημάτων του. Σε περιπτώσεις **ιδιαίτερα ευαίσθητων αποδεκτών**, όπως ο κόλπος της Ελευσίνας - αποδέκτης του ΚΕΛ Θριασίου - επιλέγεται ακόμη υψηλότερος βαθμός επεξεργασίας για τη διασφάλιση της προστασίας τους.

Στο πλαίσιο αυτό κινείται και ο **σχεδιασμός της ΕΥΔΑΠ για την αποχέτευση περιοχών της Ανατολικής Αττικής**, ο οποίος θα δώσει και οριστική λύση σε ένα μακρόχρονο πρόβλημα. Η ολοκληρωμένη διαχείριση των λυμάτων της περιοχής με δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων εκροών για αρδευτική και περιαστική χρήση, θα έχει αναμφισβήτητα θετικά αποτελέσματα τόσο στην αιεφόρο διαχείριση του πόρου του νερού όσο και για την προστασία του θαλάσσιου οικοσυστήματος και του υπόγειου υδροφόρου.

Γ.4 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΓΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ)

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η ΕΥΔΑΠ, ως επιχείρηση Κοινής Ωφέλειας στο χώρο των υπηρεσιών ύδατος, έχει ως βασική δραστηριότητα την παραγωγή και διανομή πόσιμου νερού και τη συλλογή, διαχείριση και επεξεργασία των αστικών λυμάτων.

Στο πλαίσιο αυτό, η διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων από τις δραστηριότητες της ΕΥΔΑΠ έχει ιδιαίτερη σημασία τόσο στην προστασία του περιβάλλοντος όσο και στην βιώσιμη διαχείριση των διαθέσιμων φυσικών πόρων.

Μοντέρνες τεχνολογίες αντιμετωπίζουν τα υγρά αστικά απόβλητα ως μια πηγή πρώτων υλών που μπορούν να αξιοποιηθούν και να επαναχρησιμοποιηθούν.

Μέσω της υπεύθυνης διαχείρισης των υγρών και στερεών αυτών αποβλήτων, και της εφαρμογής πρακτικών κυκλικής οικονομίας, η Εταιρεία συμβάλλει στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, όπως αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, και συγκεκριμένα στους στόχους 3 «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ», 7 «ΦΘΙΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ», 12 «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ», 14: «ΖΩΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΡΟ» και 15 «ΖΩΗ ΣΤΗ ΣΤΕΡΙΑ».

Το σύνολο των σχεδιαζόμενων έργων θα θέσει τέλος στην ανεξέλεγκτη διάθεση των ανεπεξέργαστων λυμάτων και θα διασφαλίσει την ποιοτική κατάσταση και βιωσιμότητα των υπογείων υδατικών αποθεμάτων. Με τον τρόπο αυτό, η ΕΥΔΑΠ συμβάλλει περαιτέρω στην επίτευξη του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης 14: ΖΩΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΡΟ.

Κίνδυνοι από τη μη ενσωμάτωση της κυκλικής οικονομίας

Η αποτυχία στην μετάβαση στο μοντέλο της κυκλικής οικονομίας σημαίνει την μη ορθολογική διαχείριση του σημαντικού φυσικού πόρου του νερού, σπατάλη στην διαχείριση ενέργειας, την απόρριψη δυνητικά χρήσιμων στερεών παραπροϊόντων και της μη κατάλληλης επεξεργασίας των υγρών λυμάτων από τις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ.

Καθώς το μοντέλο της κυκλικής οικονομίας υιοθετείται ευρέως, οποιαδήποτε καθυστέρηση στην εφαρμογή αντίστοιχων πρακτικών στην ΕΥΔΑΠ θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στην εικόνα της Εταιρείας, ως εταιρείας Κοινής Ωφέλειας, με προτεραιότητα στην προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.

Τέλος, καθώς οι πρακτικές της ορθολογικής διαχείρισης των αποβλήτων η ανακύκλωση και η επαναχρησιμοποίηση αποτελούν πια βασικά στοιχεία στην περιβαλλοντική νομοθεσία που διέπει την λειτουργία η καθυστέρηση στην υιοθέτηση αντίστοιχων πρακτικών μπορεί να επιφέρει θεσμικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους στην Εταιρεία από την πιθανή επιβολή προστίμων και ποινών.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ (κυκλική οικονομία και νερό)

Η κυκλική οικονομία αποτελεί ένα οικονομικό μοντέλο που στοχεύει στη **μείωση της σπατάλης των πόρων** που χρησιμοποιούνται στις παραγωγικές διαδικασίες.

Αυτό επιτυγχάνεται με τον προσανατολισμό στους ανανεώσιμους φυσικούς πόρους, και αξιοποίηση και επαναχρησιμοποίηση των παραπροϊόντων από τις παραγωγικές διαδικασίες. Προτιμάται η αξιοποίηση ανανεώσιμων φυσικών πόρων η ανάκτηση ενέργειας, η παραγωγή ενέργειας από τα απόβλητα των παραγωγικών διαδικασιών.

Στον τομέα του νερού, η λειτουργία στα πλαίσια της κυκλικής οικονομίας και της βιώσιμης διαχείρισης ξεκινά από την προτίμηση στα **ανανεώσιμα αποθέματα ύδατος**, επιλογή **ενεργειακά χαμηλών τεχνολογιών** στην μεταφορά και διανομή, και **επαναχρησιμοποίηση των ανανεώσιμων αποθεμάτων ύδατος**.

Στις **Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ) Αχαρνών και Γαλατσίου** σήμερα, η ιλύς που δημιουργείται από την καθίζηση και την πλύση των φίλτρων, μεταφέρεται σε υφιστάμενες δεξαμενές και στη συνέχεια μέρος αυτού αποτελεί μέρος του

ανακτώμενου νερού και οδηγείται στην είσοδο της ΜΕΝ προς εκ νέου επεξεργασία, ενώ το υπόλοιπο οδηγείται μέσω του αποχετευτικού συστήματος της ΕΥΔΑΠ, στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων της Ψυτάλλειας.

Σε όλες τις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού στο πλαίσιο της βιώσιμης διαχείρισης των υδατικών πόρων αλλά και εφαρμογής των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, η ΕΥΔΑΠ επενδύει στην **αναβάθμιση τους**, με την κατασκευή των απαραίτητων συμπληρωματικών έργων για την επεξεργασία και τη διαχείριση της ιλύος που παράγεται, κατά τη διαδικασία διύλισης του νερού.

Με ευαισθησία και περιβαλλοντική ευθύνη, η ΕΥΔΑΠ έχει βάλει σε προτεραιότητα την βελτιστοποίηση της επεξεργασίας της ιλύος που προκύπτει ως απόβλητο, από την επεξεργασία νερού. Για το σκοπό αυτό:

- α) **Στη ΜΕΝ Πολυδενδρίου**, κατά το 2019 ολοκληρώθηκε η κατασκευή και τέθηκε σε λειτουργία η σύγχρονη μονάδα διαχείρισης ιλύος, μέσω της οποίας η παραγόμενη από τη διύλιση του νερού ιλύς, τυγχάνει περαιτέρω επεξεργασίας, διαχωρίζεται το στερεό απόβλητο από το νερό και στη συνέχεια το μεν νερό εισέρχεται στην είσοδο της ΜΕΝ για εκ νέου επεξεργασία, η δε παραγόμενη στερεά πλέον ιλύς, συλλέγεται και μεταφέρεται σε αδειοδοτημένους χώρους. Από τη διαδικασία αυτή, εκτιμάται ότι **θα εξοικονομηθούν περίπου 4.000.000m³ νερού και πόροι από τη μείωση της απαιτούμενης ενέργειας των χημικών υλικών κοκ.**
- β) **Στη ΜΕΝ Αχαρνών**, ξεκίνησε το 2019 η κατασκευή της μονάδας διαχείρισης ιλύος και εκπλυμάτων αντίστροφης πλύσης, με εκτιμώμενο χρόνο αποπεράτωσης το Μάρτιο του 2021.
- γ) **Στη ΜΕΝ Γαλασίου**, η κατασκευή της μονάδας διαχείρισης ιλύος βρίσκεται σε φάση δημοπράτησης του έργου.
- δ) **Στη ΜΕΝ Ασπροπύργου**, ολοκληρώθηκε το 2019 η επισκευή και ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων συστημάτων επεξεργασίας της ιλύος και τέθηκαν σε λειτουργία. Από τη διαδικασία αυτή εκτιμάται ότι **θα εξοικονομηθούν περίπου 1.000.000m³ νερού και πόροι από τη μείωση της απαιτούμενης ενέργειας των χημικών υλικών κοκ.**

Η ιλύς που θα παράγεται μετά την επεξεργασία του αδιύλιστου νερού, θα συλλέγεται από αδειοδοτημένες επιχειρήσεις για το σκοπό αυτό και δύναται να αξιοποιείται, ως βελτιωτικό του εδάφους, για διάφορες καλλιέργειες σε περιπτώσεις δενδροφυτεύσεων, για την τσιμεντοβιομηχανία και την κεραμοποιία.

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΛΥΜΑΤΩΝ

Η ολοκληρωμένη διαχείριση των λυμάτων της Αττικής αποτελεί στρατηγικό στόχο της ΕΥΔΑΠ. (το θέμα αναλύεται περαιτέρω στο κεφάλαιο «Υγεία και Ασφάλεια Καταναλωτών : Υπηρεσίες Αποχέτευσης»).

Η ΕΥΔΑΠ, στην προσπάθειά της να συνεισφέρει στην υπεύθυνη διαχείριση των ανακυκλώσιμων υλικών με σκοπό την **ενεργή συμβολή της στην παγκόσμια προσπάθεια για την αξιοποίηση των πρώτων υλών και την επαναφορά τους στον οικονομικό κύκλο**, προωθεί τη συλλογή και ανακύκλωση χαρτιού και μπαταριών.

Στα **Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ)** μέσω της επεξεργασίας των λυμάτων, το παραγόμενο νερό (επεξεργασμένη εκροή) είναι **απαλλαγμένο από το ρυπαντικό φορτίο σε ποσοστό περίπου 95%** και καταλήγει στη θάλασσα χωρίς σημαντικές επιπτώσεις στην οικολογική ισορροπία του θαλάσσιου οικοσυστήματος, ενώ ένα μέρος επαναχρησιμοποιείται σε χρήσεις εντός των εγκαταστάσεων. Το στερεό υπόλειμμα της επεξεργασίας των αστικών λυμάτων είναι η ιλύς, η οποία αφυδατώνεται, ξηραίνεται και αξιοποιείται ως καύσιμο στην τσιμεντοβιομηχανία.

Οι επεξεργασμένες εκροές και από τα τρία κέντρα επεξεργασίας λυμάτων καταλήγουν μέσω κατάλληλων αγωγών διάθεσης, στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή του Σαρωνικού Κόλπου. Συγκεκριμένα, η εκροή του ΚΕΛ Ψυττάλειας καταλήγει νότια της νήσου Ψυττάλειας, η εκροή του ΚΕΛ Θριασίου στον Κόλπο της Ελευσίνιας και η εκροή του ΚΕΛ Μεταμόρφωσης, μέσω του Κηφισού, καταλήγει επίσης στον Σαρωνικό Κόλπο.

Κατά τη διαδικασία επεξεργασίας των λυμάτων παράγονται **στερεά απόβλητα**, τα οποία αποτελούνται κατά βάση από τα παραπροϊόντα προ-επεξεργασίας των λυμάτων και τη ιλύ. Πρόκειται για μη επικίνδυνα απόβλητα, η υπεύθυνη διάθεση και διαχείριση των οποίων αποτελεί προτεραιότητα για τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΕΥΔΑΠ, όπως για παράδειγμα για τις τοπικές κοινωνίες των ΚΕΛΨ, λαμβάνοντας ιδιαίτερως υπόψη τις μεγάλες ετήσιες ποσότητές τους.

Στα **ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ** τα στερεά απόβλητα που προέρχονται από την παραγωγική διαδικασία κατά το στάδιο της προ-επεξεργασίας των λυμάτων (εσαχρίσματα, άμμος και βαρέα στερεά), καθώς επίσης και της πρωτοβάθμιας ιλύος (εσαχρίσματα λεπτής εσαχρώσης ιλύος) οδηγούνται προς υγειονομική ταφή.

Η ξήρανση της αφυδατωμένης ιλύος που παράγεται και από τα τρία Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων πραγματοποιείται στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων της Ψυττάλειας.

Όλη η ποσότητα του ξηραμένου προϊόντος που παράγεται, αξιοποιείται θερμικά από την **τσιμεντοβιομηχανία**, ως εναλλακτικό καύσιμο, εφαρμόζοντας μία τεχνολογικά σύγχρονη, περιβαλλοντικά αποδεκτή και βιώσιμη λύση διαχείρισης.

Πέραν των παραπάνω, στο στάδιο της χώνευσης της επεξεργασίας της λάσπης παράγεται **βιοαέριο**, τόσο στο **ΚΕΛΨ** όσο και στο **ΚΕΛΜ**. Το βιοαέριο αυτό αξιοποιείται για την παραγωγή ενέργειας και συγκεκριμένα στο ΚΕΛΨ όλη η ποσότητα βιοαερίου που παράγεται χρησιμοποιείται για τις ανάγκες της εγκατάστασης, ενώ στο ΚΕΛΜ χρησιμοποιείται περίπου το 70% της ποσότητας βιοαερίου που παράγεται.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΧΑΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΜΠΑΤΑΡΙΩΝ

Στα κτήρια των γραφείων και στις υπόλοιπες εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ έχει οργανωθεί σύστημα ανακύκλωσης υλικών.

Το χρησιμοποιημένο χαρτί γραφείου δεν πετιέται στα σκουπίδια, αλλά συγκεντρώνεται στα κτήρια που «παράγεται» και διατίθεται σε εταιρείες ανακύκλωσης. Σε συνεργασία με το δίκτυο εταιρειών Green Angels συνεχίζεται το πρόγραμμα ανακύκλωσης χαρτιού που ξεκίνησε το 2017 **Από το Νοέμβριο του 2019** τοποθετήθηκαν σε κεντρικά κτίρια **κάδοι ανακύκλωσης πλαστικού και αλουμινίου**.

Το 2020 θα επεκτείνουμε τα υλικά που ανακυκλώνουμε, κατ' αρχήν με την ανακύκλωση των αποβλήτων ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) σε πιστοποιημένο σύστημα συλλογής χωρίς χρηματικό αντίτιμο.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ

Τα στερεά απόβλητα από τα Κέντρα επεξεργασίας Λυμάτων παρουσιάζονται παρακάτω:

ΕΣΧΑΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΜΜΟΣ:

Μέση ημερήσια παραγόμενη ποσότητα εσχαρισμάτων ανά ΚΕΛ 2019 (Ψυττάλειας, Μεταμόρφωσης και Θριασίου)			
Εσχαρίσματα και άμμος (tn/d)			
2019	ΚΕΛΨ	ΚΕΛΜ	ΚΕΛΘ
	24,21	1,14	0,036

2019 Εσχαρίσματα και άμμος προς ΧΥΤΑ (σύνολο 9.267 tn)

Το 2018 η αντίστοιχη συνολική ποσότητα ήταν 10.698 tn (ΚΕΛΨ 26,3 - ΚΕΛΜ 2,93 - ΚΕΛΘ 0,017)

Οι ποσότητες άμμου του 2018 ήταν αυξημένες λόγω εκκένωσης και καθαρισμού δεξαμενής χώνευσης στο ΚΕΛΜ

ΞΗΡΑΜΕΝΗ ΙΛΥΣ

Το 2019 η ποσότητα ξηραμένης ιλύς από τη μονάδα ξήρανσης του ΚΕΛΨ ήταν: 40.160 tn

Το 2018 η αντίστοιχη συνολική ποσότητα ήταν : 44.239 tn

Η μείωση, για το 2019, οφείλεται κυρίως στα μειωμένα φορτία εισόδου (σε όρους BOD) και σε κάποια αύξηση της παραγωγής βιοαερίου

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ

Το σύνολο του βιοαερίου που παρήχθη στα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων της ΕΥΔΑΠ και αξιοποιείται ενεργειακά δίνεται παρακάτω:

Το 2019, το σύνολο του βιοαερίου που παρήχθη στα ΚΕΛ ΕΥΔΑΠ ήταν 31.506.800 Nm³

Το 2018, το σύνολο του βιοαερίου που παρήχθη στα ΚΕΛ ΕΥΔΑΠ ήταν 31.188.675 Nm³

Η παραγωγή βιοαερίου για το 2019 είναι μεγαλύτερη έστω κατά 1% σε σχέση με το 2018, αν και η παραγόμενη ιλύς ήταν μικρότερη, λόγω μεγαλύτερης καταστροφής στερεών στη χώνευση.

ΑΝΑΚΤΗΜΕΝΟ ΝΕΡΟ

Επαναχρησιμοποίηση στα νέα έργα αποχέτευσης στην Ανατολική Αττική

Το 2019 επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος στην ωρίμανση των έργων αποχέτευσης ακαθάρτων στην Ανατολική Αττική. Ο σχεδιασμός της ΕΥΔΑΠ για τα σημαντικά αυτά αποχετευτικά έργα στοχεύει στην ολοκληρωμένη διαχείριση των λυμάτων της περιοχής, με έμφαση στη δυνατότητα **επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων εκροών για αρδευτικούς σκοπούς και για περιαιστική χρήση.**

Επαναχρησιμοποίηση του παραγόμενου νερού από τη επεξεργασία της ιλύος στις ΜΕΝ

Με την κατασκευή των έργων για την επεξεργασία της ιλύος στις ΜΕΝ, θα επιτυγχάνεται η **επαναχρησιμοποίηση του νερού** που θα προκύπτει από την φυγοκέντρωση της προκύπτουσας από τη διύλιστική διαδικασία του νερού ιλύος. Το νερό αυτό, θα προστεθεί στην ήδη υλοποιούμενη επαναχρησιμοποίηση του συνόλου των ποσοτήτων νερού που καταναλώνονται για τις πλύσεις των φίλτρων των διωλιστηρίων, με την επανεισαγωγή του στο υδραγωγείο μεταφοράς ακατέργαστου νερού προς διύλιση.

Επαναχρησιμοποίηση ανακτημένου νερού από την επεξεργασία λυμάτων στα ΚΕΛ

Μέρος από την **επεξεργασμένη εκροή** των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας και Μεταμόρφωσης χρησιμοποιείται τόσο για **την άρδευση του πρασίνου** όσο και για διάφορες χρήσεις, όπως **πλυσίματα** και άλλες ανάγκες νερού των εγκαταστάσεων (**βιομηχανικό νερό**).

Η ποσότητα αυτή χρησιμοποιείται μέσα στις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ και δε διατίθεται ακόμη σε τρίτους.

Όγκος ανακτημένου νερού (από την επεξεργασμένη εκροή) που επαναχρησιμοποιήθηκε		
	2019	2018
Συνολική Ποσότητα (m ³)	4.789.043	5.370.792
Ημερήσια επαναχρησιμοποίηση (βιομηχανικό νερό m ³ /ημέρα)	13.120	14.714

Η κατανάλωση του Βιομηχανικού νερού το 2018 ήταν αυξημένη λόγω εκκένωσης και καθαρισμού δεξαμενής χώνευσης στο ΚΕΛΜ.

ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΑΝΤΛΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ (SEWER MINING)

Η ΕΥΔΑΠ εφαρμόζει **στρατηγική επαναχρησιμοποίησης στα υφιστάμενα ΚΕΛ**, ενώ περεταίρω αναπτύσσει και σχετικά ερευνητικά προγράμματα που έχουν ως στόχο την αποκεντρωμένη επαναχρησιμοποίηση με την αξιοποίηση υγρών λυμάτων κατευθείαν από το δίκτυο αποχέτευσης.

Συγκεκριμένα, **στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού ερευνητικού προγράμματος DESSIN**, η μονάδα που έχει εγκατασταθεί στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) της ΕΥΔΑΠ στη Μεταμόρφωση, εξετάζει μία νέα τεχνική, γνωστή ως sewer mining, που εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα και έχει εφαρμοστεί μόνο στην Αυστραλία ως τώρα.

Μια μονάδα sewer mining δέχεται λύματα απευθείας από το δίκτυο αποχέτευσης, τα επεξεργάζεται επί τόπου και στη συνέχεια παράγει ανακυκλωμένο νερό για επαναχρησιμοποίηση.

Το «sewer mining» μπορεί να

- **ανακουφίζει τις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης** από την αυξανόμενη πίεση που δέχονται λόγω της αύξησης του πληθυσμού και της γήρανσης των υποδομών
- **να μειώνει την κατανάλωση ενέργειας** για τη μεταφορά λυμάτων στη κεντρική μονάδα επεξεργασίας και στη συνέχεια τη μεταφορά του ανακυκλωμένου νερού στο σημείο χρήσης,

καθώς επιτυγχάνει την αποκεντρωμένη επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση στην περιοχή που απαιτείται το νερό.

Τα **κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη της τεχνολογίας sewer mining** είναι σημαντικά καθώς επιτυγχάνει:

- Μείωση των ποσοτήτων των επεξεργασμένων απορροών που διατίθενται σε υδάτινους αποδέκτες.
- Μείωση της ζήτησης νερού από τους επιφανειακούς και τους υπόγειους υδροφορείς και διατήρηση των αποθεμάτων τους.
- Δυνατότητα εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφορέων.
- Μείωση κόστους μεταφοράς λυμάτων.
- Δυνατότητα δημιουργίας και συντήρησης περιοχών αστικού πράσινου, πολύ σημαντικών για την ποιότητα ζωής στην πόλη, χωρίς κατανάλωση πόσιμου νερού για την άρδυσή τους.
- Δυνατότητα παροχής ανακτημένου νερού για χρήσεις άρδευσης σε περιοχές που αντιμετωπίζουν προβλήματα λειψυδρίας, όπως τα νησιά.

Το **DESSIN και η ΕΥΔΑΠ βραβεύτηκαν** κατά τη διάρκεια της 6ης απονομής των «Βραβείων Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον» στις κατηγορίες «Προϊόντα και Υπηρεσίες» και «Βιοποικιλότητα».

Συνεχίζοντας την **αξιοποίηση της τεχνολογίας sewer mining**, η ΕΥΔΑΠ συμμετέχει στο χρηματοδοτούμενο Ευρωπαϊκό ερευνητικό έργο NEXTGEN, με παρόμοια μονάδα επαναχρησιμοποίησης στα πλαίσια της **ανάπλασης της περιοχής του Ελαιώνα** σε συνεργασία με το Δήμο Αθηναίων.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΧΑΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΜΠΑΤΑΡΙΩΝ

Το 2019 συλλέχθηκαν από τα γραφεία της εταιρείας 28.741 κιλά χαρτί.

Χαρτί (kg)

2017	2018	2019
9.377	34.456	28.741

Σε ποσοστιαία αναλογία, από το 2017 έχουμε αύξηση της τάξης του 67,5%.

Πέρα από την προσπάθεια ανακύκλωσης του χαρτιού στα γραφεία και τις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ, με την ανάπτυξη εφαρμογών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων και ελαχιστοποίησης των εκτυπώσεων, επιτυγχάνεται **και μείωση της χρήσης του**.

Αντίστοιχα οι χρησιμοποιημένες μπαταρίες συγκεντρώνονται σε ειδικούς κάδους στα κτήρια και τις εγκαταστάσεις της εταιρείας απ' όπου συλλέγονται από **την ΑΦΗΣ** (Ανακύκλωση Φορητών Ηλεκτρικών Στηλών). Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΑΦΗΣ και της ΕΥΔΑΠ, το 2019 συλλέχτηκαν 338 κιλά μπαταρίες από τα κτίρια της ΕΥΔΑΠ.

Μπαταρίες (kg)

2017	2018	2019
227	256	338

Σε ποσοστιαία αναλογία, από το 2017 έχουμε αύξηση της τάξης του 49%.

Γ.5 ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Η ΕΥΔΑΠ στο πλαίσιο της αξιοποίησης των ανανεώσιμων και εναλλακτικών πηγών ενέργειας και με στόχο τη βελτιστοποίηση του ενεργειακού ισοζυγίου της έχει αναπτύξει

- ο εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από **μικρά υδροηλεκτρικά έργα εγκαταστημένα στα υδραγωγεία της,**
- ο εγκαταστάσεις **συμπαγωγής θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας** αξιοποιώντας το βιοαέριο που παράγεται από την επεξεργασία της ιλύος στις μονάδες επεξεργασίας αστικών λυμάτων
- ο **φωτοβολταϊκό σταθμό στις εγκαταστάσεις ΜΕΝ Αχαρνών.**

Φωτοβολταϊκός Σταθμός Αχαρνών:

Η παραγωγή ενέργειας από 3/10/2019 έως 31/12/2019 ανήλθε στις **515.000 KWh.**

Μικροί υδροηλεκτρικοί σταθμοί κατά μήκος των εξωτερικών υδραγωγείων:

Η παραγωγή ενέργειας από ΜΥΗΣ κατά το έτος 2019 ανήλθε στις **20.474.644 KWh.**

Το 2018 η αντίστοιχη τιμή ήταν **21.239.297 KWh.** Η διαφορά στην παραγωγή ενέργειας (kWh) από το σύνολο των ΜΥΗΣ μεταξύ 2018 και 2019 είναι της τάξεως του 3,6% και οφείλεται κατά κύριο λόγο σε αστάθειες και πτώσεις του δικτύου ΔΕΗ, σε έκτακτες εργασίες του Η/Μ Εξοπλισμού καθώς και σε επισκευή του υδραγωγείου για τη διασφάλιση της λειτουργίας του.

Στη Ψυττάλεια είναι εγκατεστημένη μικρή υδροηλεκτρική μονάδα στον αγωγό εκροής, που λειτουργεί από το 2015 και το 2019 παρήγαγε **2.225.360 KWh.**

Το 2018 η αντίστοιχη τιμή ήταν **2.325.669 KWh**

ΒΙΟΑΕΡΙΟ	2019	2018
Βιοαέριο που παρήχθη στα ΚΕΛ (m ³)	31.506.800	31.188.675
Βιοαέριο που καταναλώθηκε για παραγωγή θερμικής ενέργειας στο ΚΕΛ Ψυττάλειας (m ³)	17.692.564 13.081.500	19.042.695 11.392.100
ΕΝΕΡΓΕΙΑ		
Συνολική παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από Βιοαέριο στα ΚΕΛ (KWh/έτος)	26.201.220	21.582.180
Θερμική Ενέργεια που ανακτήθηκε από τη διαδικασία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο ΚΕΛ Ψυττάλειας (KWh/έτος)	5.266.830	4.427.280
Θερμική Ενέργεια που παρήχθη από βιοαέριο στο ΚΕΛ Μεταμόρφωσης (KWh/έτος)	3.693.055	3.566.111

Οι ποσότητες βιοαερίου των 19.042.695 m³ και των 17.692.564 m³ για τα έτη 2018 και 2019 αντιστοίχως, αναφέρονται στο βιοαέριο καταναλώθηκε στις εγκαταστάσεις της θερμικής ξήρανσης ιλύος, του ατμολέβητα για την παραγωγή ατμού για την μονάδα θερμικής υδρόλυσης ιλύος και στους καυστήρες του λεβητοστασίου των μονάδων χώνευσης της ιλύος. Η μειωμένη ποσότητα βιοαερίου για το 2019 οφείλεται κυρίως στην μειωμένη παραγωγή ξηραμένης ιλύος σε σχέση με το 2018.

Οι ποσότητες βιοαερίου των 11.392.100 m³ και των 13.081.500 m³ για τα έτη 2018 και 2019 αντιστοίχως, αναφέρονται στο βιοαέριο που καταναλώθηκε στις μονάδες Συμπαγωγής Ηλεκτρικής και Θερμικής Ενέργειας (ΣΗΘΕ) και περιλαμβάνει και το ενεργειακό περιεχόμενο που καταναλώθηκε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, πέραν του ενεργειακού περιεχομένου που καταναλώθηκε για την παραγωγή θερμικής ενέργειας από την λειτουργία των μηχανών

ΣΗΘΕ. Η αυξημένη κατανάλωση βιοαερίου για το 2019, οφείλεται στην αυξημένη παραγωγή βιοαερίου και την εν γένει διαχείριση του εντός των εγκαταστάσεων σε σχέση με το 2018.

Το βιοαέριο που παράγεται στους χωνευτές του ΚΕΛ Ψυττάλειας χρησιμοποιείται ως **καύσιμο**:

- σε Μηχανές εσωτερικής καύσης για συμπαραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας (ΣΗΘΕ)
- στη Μονάδα θερμικής ξήρανσης της αφυδατωμένης ιλύος
- στο λεβητοστάσιο της Μονάδας χώνευσης για θέρμανση της ιλύος
- στη Μονάδα ατμοπαραγωγής για παραγωγή ατμού (για τη μονάδα θερμικής υδρόλυσης της ιλύος).

Η ανακτώμενη θερμική ενέργεια των Μονάδων συμπαραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας στο ΚΕΛ Ψυττάλειας αξιοποιείται για θέρμανση ιλύος στη μονάδα χώνευσης, καθώς και για παραγωγή ατμού. **Τα απαέρια της Μονάδας Θερμικής ξήρανσης** υποβάλλονται σε επεξεργασία, σε Αναγεννώμενους Θερμικούς Οξειδωτές, πριν την έκλυσή τους στην ατμόσφαιρα.

Η αξιοποίηση του Βιοαερίου από τα ΚΕΛ, η παραγωγή ενέργειας από Μικρούς Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς και από τον Φωτοβολταϊκό Σταθμό **συμβάλλουν στην επίτευξη του Εθνικού στόχου** αύξησης της παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και **συνεισφέρει στη βελτιστοποίηση του ενεργειακού ισοζυγίου της Εταιρείας**, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλει και στην επίτευξη του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης 7: «Προσιτή και Καθαρή Ενέργεια».

Πέραν των ανωτέρω **προγραμματίζονται** δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας στις εγκαταστάσεις και στα κτήρια της Εταιρείας, με **στόχο τη μείωση της καταναλισκόμενης ενέργειας**.

- Το 2019 ολοκληρώθηκε η διαγωνιστική διαδικασία για την **ανακαίνιση και εκσυγχρονισμό του αντλιοστασίου διυλισμένου και αδιύλιστου νερού στη ΜΕΝ Πολυδενδρίου**, της δεύτερης πιο ενεργοβόρας εγκατάστασης στην ΕΥΔΑΠ μετά το ΚΕΛ Ψυττάλειας και μετά τις σχετικές εγκρίσεις απ' όλους τους αρμόδιους φορείς (Ελεγκτικό Συνέδριο κλπ) αναμένεται η υπογραφή της σχετικής σύμβασης εντός των πρώτων μηνών του 2020 και η έναρξη κατασκευής των έργων. Με την ολοκλήρωση των έργων, εκτιμάται ότι **θα επιτευχθεί σημαντικότερη εξοικονόμηση ενέργειας**.
- Ολοκληρώθηκε ο διαγωνισμός προμήθειας και **εγκατάστασης λαμπτήρων τύπου LED σε πέντε (5) κτήρια της ΕΥΔΑΠ**, σε αντικατάσταση των υφιστάμενων παλαιάς τεχνολογίας που έχουν μεγαλύτερη κατανάλωση ενέργειας. Επιπλέον, πρόκειται να επεκταθεί σε αμέσως επόμενο στάδιο και στα υπόλοιπα ιδιόκτητα κτήρια της Εταιρείας, καθώς και στον εξωτερικό/περιμετρικό φωτισμό σε μεγάλα οικόπεδα της ΕΥΔΑΠ (π.χ. στις ΜΕΝ , στο Μαραθώνα κλπ)
- Με τη βοήθεια εξωτερικού ενεργειακού συμβούλου, διερευνώνται οι δυνατότητες εγκατάστασης Φ/Β σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, με το σύστημα **net metering**, σε εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ, με στόχο την **επίτευξη σημαντικής ενεργειακής εξοικονόμησης**.
- Ολοκληρώθηκε την 3/10/2019 η **εγκατάσταση Φ/Β σταθμού 1.971,20 KW** και τέθηκε σε λειτουργία στις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ ΜΕΝ Αχαρνών, με σκοπό την **πώληση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας**.

Δ. Κοινωνικά και Εργασιακά Θέματα και Σεβασμός των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Δ1. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Αναγνωρίζοντας ότι δραστηριοποιούμαστε σε ένα τομέα με διαρκείς προκλήσεις, περιβαλλοντικές και τεχνολογικές, η ΕΥΔΑΠ συνεχίζει την προσπάθειά της για αναβάθμιση των λειτουργιών της, μέσα από ένα δυναμικό εργασιακό περιβάλλον. Σύμμαχος και πρωτοπόρος σε αυτή την πορεία είναι το ανθρώπινο δυναμικό της. Κάθε εργαζόμενος προσφέροντας τις γνώσεις και την εμπειρία του γίνεται αρωγός και ενεργός διαμορφωτής προτάσεων, ιδεών και λύσεων που οδηγούν σταθερά την Εταιρεία στη σταθερή και Βιώσιμη Ανάπτυξή της.

Η μακρόχρονη δέσμευση μας για υδροδότηση της Πρωτεύουσας με πόσιμο νερό αρίστης ποιότητας, η συλλογή και διαχείριση των λυμάτων με διαδικασίες τέτοιες που να διασφαλίζουν την υγεία των πολιτών και την προστασία του περιβάλλοντος γίνεται εφικτή με τη στελέχωση των υπηρεσιών της ΕΥΔΑΠ με ανθρώπους με υψηλό επίπεδο τεχνογνωσίας αφοσιωμένους στο έργο τους.

Ενθαρρύνουμε την ανάπτυξη των προσωπικών δεξιοτήτων και καινοτόμων δράσεων, παρέχουμε ίσες ευκαιρίες για εκπαίδευση σε νέες τεχνολογίες και δομές, δίνουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στην ασφάλεια των εργαζομένων επιδιώκοντας να παρέχουμε ένα υγιές περιβάλλον εργασίας, σεβόμενοι τα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα. Είναι απόλυτη πεποίθησή μας, ότι η εξέλιξη της εταιρείας συμβαδίζει με την ανάπτυξη των εργαζομένων μας και στόχος είναι πάντα η άψογη συνεργασία όλων και ο σεβασμός στις αρχές της Βιώσιμης Ανάπτυξης προς όφελος της κοινωνίας, των μετόχων και των εργαζομένων.

Η οργανωτική δομή της Εταιρείας και οι διαδικασίες που εφαρμόζει σχετικά με την υπεύθυνη διαχείριση του ανθρώπινου κεφαλαίου της διέπονται από τους Εσωτερικούς Κανονισμούς της, πάντα σε πλήρη εναρμόνιση με το Εθνικό και Ευρωπαϊκό Κανονιστικό Πλαίσιο. Με αυτό τον τρόπο, η Εταιρεία συμβάλλει στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, όπως αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, και συγκεκριμένα των στόχων 8 «ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» και 16 «ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ & ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ».

Η διαδικασία των προσλήψεων για την κάλυψη των αναγκών της Εταιρείας πραγματοποιείται πάντα βάσει σχετικού νομικού πλαισίου και μέσω ΑΣΕΠ, κάτι που εξασφαλίζει την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια της διαδικασίας. Ο περιορισμός όμως των προσλήψεων λόγω του ν. 3833/2010, είχε ως αποτέλεσμα το συνεχώς μειούμενο αριθμό των εργαζομένων και την ηλικιακή γήρανση του προσωπικού. Εμφανίστηκε έτσι ο πιθανός κίνδυνος της μη δυνατότητας κάλυψης των συνεχώς αυξανόμενων αναγκών και υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον, αλλά και ο κίνδυνος να χαθεί η τεχνογνωσία μαζί με τους εργαζομένους που αποχωρούν προς συνταξιοδότηση, λόγω της μη έγκαιρης αναπλήρωσής τους από νέους εργαζομένους.

Οι αυξανόμενες ανάγκες, η διεύρυνση του πεδίου δραστηριότητας της Εταιρείας (νέες περιοχές εντάσσονται στο δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης), κατέστησαν επιτακτική την ανάγκη για ενδυνάμωση του υπάρχοντος προσωπικού με προσλήψεις μονίμων εργαζομένων διαφόρων ειδικοτήτων και μορφωτικού επιπέδου. Το 2018 προκηρύχθηκαν δύο (2) διαγωνισμοί για την πρόσληψη 300 ατόμων διαφόρων ειδικοτήτων με σύμβαση αορίστου χρόνου, διαδικασία η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2020.

Προς αποφυγή του κινδύνου μη ανταπόκρισης στις πιεστικές απαιτήσεις, ιδιαίτερα σε περιόδους με αυξημένη ζήτηση, η Εταιρεία έχει κατά καιρούς προκηρύξει θέσεις απασχόλησης 8μηνιας διάρκειας.

Το 2019 η ΕΥΔΑΠ, σε υλοποίηση Προκηρύξεων του προηγούμενου έτους για κάλυψη των έκτακτων και περιοδικών αναγκών ζήτησης και λειτουργίας, προσέλαβε

- ❖ 220 συμβασιούχους εργάτες, οδηγούς, υδραυλικούς, καταμετρητές, ηλεκτροτεχνίτες και μηχανοτεχνίτες 8μηνιας διάρκειας (ΣΟΧ 1/2018)
- ❖ 54 συμβασιούχους καθαριστές 18μηνιας διάρκειας (ΣΟΧ 2/2018), οι οποίοι αμείβονται σύμφωνα με τις Γενικές Διατάξεις της Εργατικής Νομοθεσίας και έχουν πλήρες ωράριο (πλην των καθαριστών, οι οποίοι απασχολούνται με 4ωρη ημερήσια απασχόληση).

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Για τον μετασχηματισμό της Εταιρείας σε ένα σύγχρονο και αποδοτικό Οργανισμό, διασφαλίζοντας ένα δίκαιο και δυναμικό εργασιακό περιβάλλον υλοποιήθηκε έργο βελτιστοποίησης στον τομέα του Ανθρώπινου Δυναμικού.

Συγκεκριμένα, το 2019 πραγματοποιήθηκε:

α. Μελέτη για την υφιστάμενη διαχείριση του Ανθρώπινου Δυναμικού και επισκόπηση πολιτικής αποδοχών, καθώς και την παροχή προτάσεων/λύσεων για αποτελεσματική αξιολόγηση και ενδυνάμωση αυτού.

β. Σχεδιασμός έργων βελτιστοποίησης μεσο/μακροπρόθεσμου ορίζοντα. Ενδεικτικά: πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου, σχεδιασμός νέας ενιαίας εταιρικής κουλτούρας, μελέτη νέας οργανωτικής δομής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού, ορθολογική κατανομή ανθρώπινου δυναμικού, υιοθέτηση ενιαίου συστήματος αποδοχών και παροχών, επικαιροποίηση κανονισμού προσωπικού, κώδικα δεοντολογίας, κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, κ.α.

Αριθμός Εργαζομένων Ορισμένου & Αορίστου Χρόνου						
	Άνδρες		Γυναίκες		Σύνολο	
Αττική	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Αορίστου	1458	1.476	632	629	2.090	2.105
Ορισμένου	159	160	114	103	273	263
Συνολικά	1.617	1.636	746	732	2.363	2.368

Βοιωτία	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Αορίστου	81	80	4	4	85	84
Ορισμένου	7	1	0	0	7	1
Συνολικά	88	81	4	4	92	85
Φωκίδα	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Αορίστου	25	25	6	6	31	31
Ορισμένου	2	1	1	1	3	2
Συνολικά	27	26	7	7	34	33
Αιτωλοακαρνανία	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Αορίστου	11	11	0	0	11	11
Ορισμένου	0	0	0	0	0	0
Συνολικά	11	11	0	0	11	11
ΣΥΝΟΛΟ	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Αορίστου	1.575	1.592	642	639	2.217	2.231
Ορισμένου	168	162	115	104	283	266
Συνολικά	1.743	1.754	757	743	2.500	2.497

Σημειώσεις:

- Στοιχεία με ημερομηνία ισχύος 31.12.2019.
- Οι Ορισμένου χρόνου αφορούν συμβασιούχους 8μηνης διάρκειας και συμβασιούχους καθαρισμού.
- Δεν συνυπολογίζονται οι φοιτητές και οι ασκούμενοι δικηγόροι, καθώς δε θεωρούνται εργαζόμενοι της Εταιρείας.

ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ & ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ

ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΩΝ*		
Προσλήψεις έτους 2019		
Άνδρες		74
Γυναίκες		74
ΣΥΝΟΛΟ		148
Προσλήψεις έτους 2019		
Περιοχή Αττικής		134
Περιοχή Βοιωτίας		10
Περιοχή Φωκίδας		4
Περιοχή Αιτωλοακαρνανίας		0
ΣΥΝΟΛΟ		148
ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2019**		
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑ ΦΥΛΛΟ		
Άνδρες		30
Γυναίκες		7
Σύνολο		37
ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ		
	Α	Γ
<30 ετών	0	0
30 - 50 ετών	1	2
>50 ετών	29	5
ΣΥΝΟΛΟ	30	7

Σημειώσεις:

- * Στοιχεία με ημερομηνία ισχύος 31.12.2019, για τους εργαζόμενους με σύμβαση ορισμένου χρόνου.
- * Οι νέες προσλήψεις αφορούν μόνο σε συμβασιούχους 8μηνης διάρκειας και σε συμβασιούχους καθαρισμού. Προσλήψεις μόνιμου προσωπικού δεν έγιναν το 2019.
- * Δε συνυπολογίζονται οι φοιτητές και οι ασκούμενοι δικηγόροι, καθώς δε θεωρούνται εργαζόμενοι της εταιρείας.
- ** Όλοι οι αποχωρήσαντες ήταν μόνιμοι εργαζόμενοι στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας στο Ν. Αττικής.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Οι διαδικασίες που εφαρμόζονται και οι υπηρεσίες που παρέχονται στους εργαζομένους, στα ασφαλισμένα μέλη τους αλλά και στους ασφαλισμένους συνταξιούχους είναι πιστοποιημένες με ISO 9001:2015. Η ισχύς του Προτύπου ανανεώνεται ανά έτος και για μια τριετία συνολικά, ύστερα από επιτυχή ετήσια Επιτήρηση που πραγματοποιείται από το Φορέα Πιστοποίησης. Το 2019 πραγματοποιήθηκε επιτυχώς η 2^η ετήσια Επιτήρηση. Στο πλαίσιο της Βιώσιμης Ανάπτυξης μας, η υψηλή ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους εργαζομένους, που αποτελούν το πολυτιμότερο κεφάλαιο μας διασφαλίζει την ικανοποίηση τους και προσθέτει αδιαμφισβήτητη αξία στην Εταιρία μας.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η ΕΥΔΑΠ, για την καλύτερη κάλυψη των αναγκών των πολιτών και για την ορθολογικότερη διαχείριση των δραστηριοτήτων της, διαθέτει και επανδρώνει εγκαταστάσεις (περιφερειακά κέντρα, τεχνικούς τομείς, διυλιστήρια, κ.α.), διάσπαρτες σε όλο το λεκανοπέδιο Αττικής αλλά και στους Νομούς Βοιωτίας, Φωκίδος και Αιτωλοακαρνανίας.

Η δέσμευση της Εταιρείας για ανταπόκριση στις απαιτητικές περιβαλλοντικές προκλήσεις, στις τεχνολογικές εξελίξεις και στις ιδιαιτερότητες των δραστηριοτήτων μας, λόγω επικινδυνότητας (διαχείριση λυμάτων κ.λπ.), καθορίζει και την τακτική της Εταιρείας για ενσωμάτωση στις διαδικασίες της όλων των νόμων που διασφαλίζουν ασφαλείς συνθήκες εργασίας, ισότιμη και χωρίς διακρίσεις αμοιβή όλων των εργαζομένων, πλήρη υγειονομική κάλυψη των ίδιων και των ασφαλισμένων μελών της οικογένειάς τους.

Η ΕΥΔΑΠ εφαρμόζει πλήρως και τηρεί όσα ορίζονται από την Εργατική Νομοθεσία.

Μια βασική επιδίωξη της Εταιρείας που αφορά το ανθρώπινο δυναμικό της είναι η ορθολογική και αντικειμενική αξιοποίησή του παρέχοντάς του τη δυνατότητα για προσωπική βελτίωση και επαγγελματική ανάπτυξη μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, εφαρμογής προγραμμάτων εκσυγχρονισμού της διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού, παροχής δανείων κ.ά., παροχές οι οποίες συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στη βιώσιμη ανάπτυξη της εταιρείας.

Για να μειωθεί ο κίνδυνος της απώλειας της τεχνογνωσίας, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση όλων των εργαζομένων ώστε να υπάρξει διάχυση και αναβάθμιση της γνώσης. (Το θέμα της Εκπαίδευσης των Εργαζομένων αναλύεται στο αντίστοιχο κεφάλαιο στην ίδια ενότητα).

Η δέσμευση της Εταιρείας για συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος αποδεικνύεται εμπράκτως τόσο μέσω των συνεχών έργων σε όλους τους τομείς δραστηριότητάς της όσο και στις καθημερινές πρακτικές της. Με ευαισθησία απέναντι στις προσωπικές ανάγκες των εργαζομένων, αλλά και στην προσπάθεια μείωσης του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος, η Εταιρεία λαμβάνει υπόψη της τον τόπο κατοικίας των εργαζομένων στην επιλογή του τόπου εργασίας, εφόσον αυτό είναι εφικτό. Επίσης, για τα απομακρυσμένα κτίρια και τους απομακρυσμένους χωροταξικά χώρους εργασίας διατίθενται εταιρικά μέσα μεταφοράς ή μισθωμένα οχήματα (πούλμαν) για τη μετάβαση των υπαλλήλων σε αυτά.

Η εργασιακή ειρήνη που συντελεί και στην καλύτερη απόδοση των εργαζομένων αποτελεί βασική μέριμνα της Εταιρείας. Αυτή επιτυγχάνεται με τη συνεχή φροντίδα για τη διασφάλιση υγιούς, ασφαλούς και ευχάριστου χώρου εργασίας, την εφαρμογή των νόμων και τη διαρκή ενημέρωση για την ελαχιστοποίηση των εργατικών ατυχημάτων, την επαρκή κι έγκαιρη παροχή ΜΑΠ (μέσων ατομικής προστασίας), τη βελτίωση παλαιότερων μεθόδων και τεχνικών αλλά και υιοθέτηση νέων καθώς και την ενίσχυση εργασιακής βεβαιότητας των εργαζομένων.

Τα δικαιώματα των εργαζομένων για ισότητα και ασφαλή εργασία διασφαλίζονται μέσα από τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας και την τήρηση της νομοθεσίας για ύπαρξη Εσωτερικής Υπηρεσίας Προστασίας και Πρόληψης (ΕΣ.Υ.Π.Π.) και

Επιτροπής Υγιεινής & Ασφάλειας των Εργαζομένων (Ε.Υ.Α.Ε.). (το θέμα της Ασφάλειας των Εργαζομένων αναλύεται στο αντίστοιχο κεφάλαιο της ίδιας ενότητας).

Το 88,68% των εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ καλύπτεται από Επιχειρησιακές Συλλογικές **Συμβάσεις Εργασίας**. Μόλις το 11,32%, που αφορά στους απασχολούμενους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, δεν καλύπτεται από τις ανωτέρω Συλλογικές Συμβάσεις αλλά από τις Γενικές Διατάξεις της Εργατικής Νομοθεσίας. Όλοι οι εργαζόμενοι, τακτικό προσωπικό και συμβασιούχοι, εργάζονται με πλήρες ωράριο, πλην των συμβασιούχων καθαριστών, οι οποίοι απασχολούνται με 4ωρη ημερησία απασχόληση.

Η **βαθμολογική και μισθολογική προαγωγή** του προσωπικού εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό, και από την αξιολόγηση των εργαζομένων μέσω των Φύλλων Κρίσης, η οποία γίνεται κάθε χρόνο και προβλέπεται από τον Κανονισμό Προσωπικού της ΕΥΔΑΠ. Από τις 14/2/2012 όμως και σε εφαρμογή του ν. 4048/2012 δεν γίνονται μισθολογικές προαγωγές (ωριμάνσεις) λόγω αναστολής τους.

Όλοι οι εργαζόμενοι υποχρεούνται να τηρούν τους **Κανόνες Δεοντολογίας** που καθορίζουν τις σχέσεις μεταξύ τους, με την Εταιρεία (βάσει του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας του Προσωπικού της Ε.Υ.Δ.Α.Π. και του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος αναθεωρείται ανάλογα με τις επιχειρησιακές ανάγκες κι αλλαγές), με τους εξωτερικούς συνεργάτες αλλά και τους πελάτες και αντανακλούν την πολιτική της Εταιρείας.

Στόχο της Εταιρείας αποτελεί η **ενδυνάμωση της εταιρικής ταυτότητας και κουλτούρας**, μέσα από την ανάδειξη των μεγάλων έργων ύδρευσης και αποχέτευσης και η συνεχής ενημέρωση των εργαζομένων σε νέες τεχνολογίες, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή σε ενδοεταιρικές εκπαιδεύσεις και σεμινάρια, όπως επίσης και σε εκπαιδεύσεις και συνέδρια που διοργανώνονται εκτός Εταιρείας.

Όσον αφορά τους **εργαζομένους που είναι στα πρόθυρα συνταξιοδότησης**, έχει τεθεί ως στόχος η δημιουργία σεμιναρίων και προγραμμάτων υποστήριξης τους ώστε να γίνει όσο το δυνατόν πιο ομαλή η μετάβαση. Τα σεμινάρια αυτά θα παρέχουν π.χ. εκμάθηση νέων δεξιοτήτων, οι οποίες θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν μετά τη λήξη του ενεργού εργασιακού βίου, ψυχολογική υποστήριξη, η οποία θα δράσει προληπτικά εξασφαλίζοντας έτσι την ψυχική υγεία των επικείμενων συνταξιούχων κ.α.

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Η ανταπόκριση της Εταιρείας στις ιδιαίτερες περιβαλλοντικές προκλήσεις, στις συνεχείς τεχνολογικές εξελίξεις και στην επικινδυνότητα κάποιων δραστηριοτήτων μας (διαχείριση λυμάτων κ.λπ.) απαιτεί **προσωπικό υψηλού μορφωτικού επιπέδου και εξειδικευμένης κατάρτισης**. Έτσι ένας μεγάλος αριθμός εργαζομένων στην Εταιρεία έχει πανεπιστημιακή εκπαίδευση και κατέχει 2^ο πτυχίο ή μεταπτυχιακό δίπλωμα σπουδών ή/και διδακτορικό τίτλο σπουδών.

Συγκεκριμένα, 660 εργαζόμενοι είναι πτυχιούχοι Ανωτάτων και Ανωτέρων Σχολών, εκ των οποίων:

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ : 434 άτομα συνολικά

Εξ αυτών: 270 άτομα κατέχουν ένα πτυχίο, 5 άτομα κατέχουν δύο πτυχία, 135 άτομα κατέχουν πτυχίο/α και μεταπτυχιακό/ά, 13 άτομα κατέχουν πτυχίο, μεταπτυχιακό και διδακτορικό, 19 άτομα κατέχουν πτυχίο/ά και διδακτορικό (χωρίς μεταπτυχιακό)

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΣΧΟΛΩΝ : 226 άτομα συνολικά

Εξ αυτών: 194 άτομα κατέχουν ένα πτυχίο, 6 άτομα κατέχουν δύο πτυχία, 26 άτομα κατέχουν πτυχίο και μεταπτυχιακό/ά.

ΠΑΡΟΧΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Η Εταιρεία, στο πλαίσιο της εργασιακής ειρήνης και σταθερότητας, πέραν της κύριας αμοιβής, της ασφάλισης, των νόμιμων παροχών και αδειών, έχει επιπλέον θεσμοθετήσει τις εξής παροχές για το σύνολο των μόνιμων εργαζομένων της, στο σύνολο των περιοχών δραστηριοποίησης της :

- Υγειονομική Υπηρεσία, η οποία παρέχει πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη στους εργαζομένους και στα ασφαλισμένα μέλη των οικογενειών τους και διαχειρίζεται την ιατρική και φαρμακευτική κάλυψη τους
- Ιδιωτικό ασφαλιστήριο εργαζομένων και τέκνων
- Αποζημίωση του εργαζομένου από την ασφαλιστική, σε περίπτωση μερικής ή ολικής ανικανότητας για εργασία που προκλήθηκε από εργατικό ατύχημα ή κατόπιν συνταξιοδότησής του με ποσοστό αναπηρίας
- Παροχή εννεάμηνης άδειας, αντί μειωμένου ωραρίου, για την ανατροφή τέκνου, η οποία χορηγείται είτε σε μητέρα, είτε σε πατέρα εργαζόμενο
- Παροχή άδειας για διάφορους λόγους (φοιτητική, ασθένειας τέκνου, αιμοδοσίας κ.α.)
- Παροχή άδειας ανατροφής τέκνου με μισές αποδοχές μέχρι ηλικίας δύο (2) ετών.
- Συνταξιοδοτικό ασφαλιστήριο για ιατρούς (κατόπιν αίτησής τους)
- Συνταξιοδοτικό ασφαλιστήριο για μηχανικούς και δικηγόρους (κατόπιν αίτησής τους)
- Εφάπαξ αποζημίωση σε κάθε μόνιμο εργαζόμενο, που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησής του
- Ιδιοκτησία μετοχών

- Παροχή δαπάνης για μία ξένη γλώσσα
- Παροχή δαπάνης για παιδικές κατασκηνώσεις
- Παροχή δαπάνης για προπτυχιακές ή μεταπτυχιακές σπουδές των εργαζομένων
- Παροχή δαπάνης για σχολικά και φοιτητικά δάνεια για τα τέκνα των εργαζομένων.

ΑΔΕΙΑ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ ΤΕΚΝΟΥ

Το 2019, σε εφαρμογή του Ν. 4342/23-12-2015, χορηγήθηκε σε 8 εργαζομένους της Εταιρείας (5 Άνδρες και 3 Γυναίκες) 9μηνη άδεια ανατροφής τέκνου, αντί του μειωμένου ωραρίου που προβλέπει ο νόμος.

Το 100% των εργαζομένων, στους οποίους χορηγήθηκε η άδεια και έληγε εντός του 2019, επέστρεψαν στην εργασία τους μετά τη λήξη της.

Επίσης, χορηγούνται 4 ημέρες άδεια για κάθε παιδί ώστε να ενημερωθούν οι εργαζόμενοι γονείς σχετικά με τη σχολική τους πρόοδο, για τέκνα ηλικίας από 5-18 ετών.

Με πρωτοβουλία της ΕΥΔΑΠ

- παρέχεται στους εργαζόμενους οκτώ (8) ημερών άδεια, αντί των πέντε (5) που ορίζει ο νόμος, λόγω ασθένειας τέκνου τους, ηλικίας έως 16 ετών και όχι έως 12 ετών όπως ορίζει και πάλι ο νόμος.
- παρέχεται η δυνατότητα στις εργαζόμενες μητέρες, αφού εξαντλήσουν την προβλεπόμενη από το νόμο άδεια τοκετού, να λάβουν άδεια ανατροφής του τέκνου τους με μισές αποδοχές έως αυτό να γίνει δύο (2) ετών.

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΟΝ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ

- Το συνταγματικό δικαίωμα του συνδικαλιζέσθαι ασκείται από την Ομοσπονδία Εργαζομένων ΕΥΔΑΠ, η οποία ιδρύθηκε το 1979, είναι Δευτεροβάθμια Συνδικαλιστική Οργάνωση και εκπροσωπεί τους εργαζόμενους της εταιρείας.
- Σκοπός της ΟΜΕ – ΕΥΔΑΠ είναι η μελέτη, η προστασία και η προώθηση των συνδικαλιστικών, οικονομικών, επαγγελματικών, ηθικών, ασφαλιστικών και κοινωνικών συμφερόντων των μελών της, η προστασία του περιβάλλοντος, η πραγματοποίηση της αρχής της ισοτιμίας των φύλων και η διασφάλιση της εταιρικής ευθύνης.
- Στόχος είναι η διεκδίκηση της βελτίωσης των όρων εργασίας των εργαζομένων χρησιμοποιώντας το διάλογο και τη συνεργασία με την Διοίκηση της Εταιρείας, πάντα στο πλαίσιο των κανόνων της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.
- Για την επίτευξη των σκοπών της, η Ομοσπονδία διαπραγματεύεται για την επίλυση των προβλημάτων των μελών της με κάθε αρμόδιο όργανο ή πρόσωπο και μεριμνά για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας. Η Ομοσπονδία επίσης συμμετέχει ενεργά στα Υπηρεσιακά Συμβούλια, στα Πειθαρχικά Συμβούλια και σε οποιοδήποτε άλλο όργανο ή φορέα εκπροσωπείται. Τέλος, η Ομοσπονδία εκπροσωπείται με 2 μέλη, τα οποία έχουν δικαίωμα ψήφου, στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Η ΕΥΔΑΠ, στην προσπάθεια της να στηρίζει τους νέους, απασχόλησε τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 2019, 208 φοιτητές/τριες Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (προπτυχιακούς ή μεταπτυχιακούς). Η πρωτοβουλία αυτή αποσκοπεί στην εξοικείωση των νέων ανθρώπων με το εργασιακό περιβάλλον και στην απόκτηση εμπειρίας σε αληθινό εργασιακό χώρο.

Το 2019, και στο πλαίσιο της υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης των φοιτητών Α.Τ.Ε.Ι., 84 φοιτητές/τριες τεχνολογικής εκπαίδευσης είτε ξεκίνησαν είτε ολοκλήρωσαν την πρακτική τους άσκηση στις εγκαταστάσεις και τις Υπηρεσίες της Εταιρείας λαμβάνοντας ουσιαστική γνώση και εκπαίδευση στο αντικείμενο σπουδών τους.

Το 2019 απασχολήθηκαν για ένα δίμηνο στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας και στο αντικείμενο σπουδών τους, 26 φοιτητές/τριες μέσω ΕΣΠΑ, οι οποίοι προέρχονταν κυρίως από Πολυτεχνικές Σχολές.

Οι θεσμοί αυτοί υλοποιούνται για σειρά ετών και η προτίμηση των φοιτητών συνεχίζει να είναι μεγάλη. Ως μέτρο αξιολόγησης μπορεί να ληφθεί το γεγονός ότι κάθε χρόνο ένας μεγάλος αριθμός φοιτητών από Σχολές διαφόρων πεδίων, υποβάλλουν αιτήσεις για να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας. Η επιτυχία αυτή είναι αποτέλεσμα της καλής συνεργασίας των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των στελεχών της Εταιρείας, της ουσιαστικής και υψηλού επιπέδου ενημέρωσης, εκπαίδευσης και πρακτικής άσκησης που προσφέρονται στους φοιτητές και φυσικά στους εκάστοτε πρακτικά ασκούμενους. Η παρουσία των μελλοντικών νέων επιστημόνων στην ΕΥΔΑΠ μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ, για πρακτική άσκηση ή για έρευνα λόγω μεταπτυχιακών σπουδών, είναι αμοιβαία επωφέλης.

Η Εταιρεία μας είναι πάντα ανοικτή σε νέες και καινοτόμες ιδέες.

Το 2019, η ΕΥΔΑΠ συνέχισε το πρόγραμμα επιβράβευσης των παιδιών των εργαζομένων της Εταιρείας για την επιτυχή εισαγωγή τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (ΑΕΙ και ΑΤΕΙ).

Η πρωτοβουλία της ΕΥΔΑΠ αποσκοπεί στην ηθική αναγνώριση της αριστείας που έρχεται ως αποτέλεσμα σκληρής προσπάθειας και μεθοδικότητας, ελπίζοντας ότι θα αποτελέσει κίνητρο στη μετέπειτα πορεία τους τόσο στις ακαδημαϊκές σπουδές όσο και στον επαγγελματικό στίβο.

Δ.2 Υγεία & Ασφάλεια Εργαζομένων

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η ΕΥΔΑΠ με επίγνωση της εταιρικής κοινωνικής της ευθύνης και αναγνωρίζοντας ότι αποφασιστικός παράγοντας βιώσιμης ανάπτυξης είναι η προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων της **δεσμεύεται** :

- στη σταθερή βελτίωση των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας
- στη συνεχή καλλιέργεια κουλτούρας υγείας και ασφάλειας λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνολογικές εξελίξεις και εφαρμόζοντας πλήρως την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

Με στόχο τη μακροπρόθεσμη Βιωσιμότητα των επιχειρηματικών μας δράσεων, και λαμβάνοντας πάντα υπόψη μας τη μετασηματιστική επίδραση της νέας τεχνολογίας στον τομέα της ασφάλειας των εργαζομένων, προασπιζόμαστε τη προστασία της ψυχοσωματικής υγείας των εργαζομένων μας, παρέχοντας ένα ασφαλές και αξιοπρεπές εργασιακό περιβάλλον, το οποίο διαμορφώνουν οι ιδιαιτερότητες κάθε ξεχωριστής επιχειρησιακής μονάδας.

Οι κυριότεροι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουμε σχετίζονται με τις ιδιαιτερότητες των χώρων εργασίας (εξωτερικά συνεργεία, εργοτάξια διυλιστήρια, κλπ), με τη χρήση μηχανημάτων και εργαλείων, με την εργονομία των χώρων εργασίας καθώς και με έκτακτες μη προβλέψιμες καταστάσεις (ακραία καιρικά φαινόμενα κλπ). Η καλή διαχείριση της υγείας και της ασφάλειας στους χώρους εργασίας αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη διασφάλιση της υγείας των εργαζομένων μας, την παραγωγικότητά μας, την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, τη φήμη της εταιρείας και την επίδραση των δράσεων μας δεδομένης της κοινωνικής μας αποστολής.

Η ΕΥΔΑΠ υλοποιεί συνεχείς επενδύσεις για τη πρόληψη και την έγκαιρη αντιμετώπιση των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επιπτώσεων που σχετίζονται με την ασφάλεια στους χώρους εργασίας. Εφαρμόζουμε συστήματα που περιλαμβάνουν την αναγνώριση των κινδύνων, την αξιολόγηση της συχνότητας και των επιπτώσεών τους, τη σύνταξη σχεδίου αντιμετώπισής τους και τη συνεχή εκπαίδευση και ενημέρωση του ανθρώπινου δυναμικού.

Κύριος στόχος μας είναι η ύπαρξη ασφαλούς και ευχάριστου περιβάλλοντος εργασίας, η διασφάλιση της σωματικής και ψυχικής υγείας των εργαζομένων μας, η αναβάθμιση της εταιρικής εικόνας συμβάλλοντας έτσι και στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης 3 «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ & ΕΥΗΜΕΡΙΑ», 8 «ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ», 9 «ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ & ΥΠΟΔΟΜΕΣ» και 16 «ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ & ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ».

Εταιρικές Πολιτικές και Δέουσα Επιμέλεια

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Η ΕΥΔΑΠ αναγνωρίζει ότι η Ασφάλεια και η Υγεία στην Εργασία και η πρόληψη του εργασιακού κινδύνου δεν αποτελούν πλέον μόνο νομική και ηθική υποχρέωση αλλά και επιχειρηματική αναγκαιότητα.

Το 2019, η ΕΥΔΑΠ επικαιροποίησε την από το 2017 **Δήλωση Πολιτικής Υγείας & Ασφάλειας**, η οποία είναι αναρτημένη στην εταιρική ιστοσελίδα (www.eydap.gr) και σε όλους τους εργασιακούς χώρους, με την οποία η Εταιρεία δεσμεύεται να:

- Συμμορφώνεται με τις νομοθετικές απαιτήσεις, τα πρότυπα και τις εσωτερικές οδηγίες.
- Ενισχύει τα μέτρα πρόληψης, με αξιολόγηση των επαγγελματικών κινδύνων και ενδυνάμωση των ασφαλών πρακτικών στην εργασία.
- Επικοινωνεί ανοικτά και με διαφάνεια με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, τους εργαζόμενους και τους εκπροσώπους αυτών πάνω σε θέματα υγείας & ασφάλειας στην εργασία.
- Μεριμνά για την καλλιέργεια κουλτούρας υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων μέσω κατάλληλης εκπαίδευσης.
- Επιθεωρεί όλες τις ανωτέρω διεργασίες για να διασφαλίζεται ο σεβασμός των κανόνων και η επιτυχία των στόχων.

Για την εφαρμογή των παραπάνω και σύμφωνα με τη νομοθεσία (νόμος 3850/2010), η ΕΥΔΑΠ έχει συστήσει **την Εσωτερική Υπηρεσία Προστασίας & Πρόληψης (ΕΣΥΠΠ)**, η οποία αποτελεί σύμβουλο της Διοίκησης σε θέματα υγείας και ασφάλειας. Η ΕΣΥΠΠ στελεχώνεται από 8 τεχνικούς ασφαλείας, 3 ιατρούς εργασίας (ΙΕ), 1 νοσηλεύτη, 1 επόπτηρα δημόσιας υγείας και 2 εργαζόμενους ως διοικητικό προσωπικό.

Παράλληλα κατ' εφαρμογή του ίδιου νόμου έχει συσταθεί η **Επιτροπή Υγιεινής & Ασφάλειας των Εργαζομένων (ΕΥΑΕ)**, αποτελούμενη από αιρετούς εκπροσώπους των εργαζομένων. Η ΕΥΑΕ είναι **όργανο συμβουλευτικό** με αρμοδιότητα να μελετά τις συνθήκες εργασίας στην Εταιρεία, να παρακολουθεί την τήρηση των μέτρων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων και να επισημαίνει τον επαγγελματικό κίνδυνο. Σε περίπτωση σοβαρού εργατικού ατυχήματος να προτείνει μέτρα για την αποτροπή της επανάληψης και σε περίπτωση άμεσου και σοβαρού κινδύνου να καλεί την διοίκηση της Εταιρείας να λάβει τα απαραίτητα μέτρα ακόμα και να διακόψει τη λειτουργία μηχανήματος ή εγκατάστασης ή παραγωγικής διαδικασίας. Στο πλαίσιο αυτό κλιμάκια της ΕΥΑΕ πραγματοποιούν επισκέψεις σε όλους τους εργασιακούς χώρους της Εταιρείας.

Τριμερείς συνεδριάσεις μεταξύ της Διοίκησης, των εκπροσώπων της ΕΥΑΕ και της ΕΣΥΠΠ με παρουσία του Ιατρού Εργασίας και του Τεχνικού Ασφαλείας πραγματοποιούνται κάθε τρίμηνο για την διευθέτηση των θεμάτων που ανακύπτουν και για τον σχεδιασμό περαιτέρω δράσεων.

Βασικός **στόχος** για το 2020 αναφορικά με την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων παραμένει:

Ο μηδενισμός των συμβάντων (όπως αποτυπώνεται και στη Δήλωση Πολιτικής Υγείας και Ασφάλειας) σε συνδυασμό με την ενδυνάμωση της κουλτούρας υγείας και ασφάλειας του προσωπικού.

Η Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας της Εταιρείας εφαρμόζεται σε όλους τους εργαζόμενους της ΕΥΔΑΠ ανεξαιρέτως του είδους της σύμβασης τους (αορίστου χρόνου, υδρονομείς, συμβασιούχοι καθαρισμού μερικής απασχόλησης, εργαζόμενοι 8μηνης σύμβασης, φοιτητές 6μηνης και 2μηνης σύμβασης, ασκούμενοι δικηγόροι, μαθητές ΕΠΑΛ). Ως εκ τούτου, τα δεδομένα που περιγράφονται στη παρούσα έκθεση αφορούν στις κατηγορίες εργαζομένων της παραγράφου αυτής.

Στις υποχρεώσεις της ΕΣΥΠΠ, για έλεγχο τήρησης των κανόνων ασφάλειας και υγείας, δεν συμπεριλαμβάνεται προσωπικό εργολάβου εργαζόμενο σε χώρο ευθύνης της ΕΥΔΑΠ. Σύμφωνα με τη Νομοθεσία ο εκάστοτε εργολάβος είναι υποχρεωμένος να τηρεί τους κανόνες ασφαλείας με δικό του Τεχνικό Ασφαλείας και Ιατρό Εργασίας.

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- **Επιθεώρηση χώρων και διαδικασιών εργασίας** και καταγραφή των ευρημάτων. κπόνηση **Γραπτής Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου (ΓΕΕΚ)** για κάθε εκτελούμενη εργασία.
- Εκτέλεση **Μετρήσεων Βλαπτικών Παραγόντων** (πχ επικίνδυνα αέρια στην αποχέτευση) και Φυσικών Παραγόντων (φωτισμός, ήχος)
 1. Σύνταξη προδιαγραφών των **Μέσων Ατομικής Προστασίας** και ΜΟΠ μέσων ασφαλείας.
 2. Τοποθέτηση **εξειδικευμένης σήμανσης** στους χώρους εργασίας, βάσει προηγούμενης μελέτης, για υποχρεωτικές ή απαγορευτικές ενέργειες.
 3. **Διερεύνηση** εργατικών **ατυχημάτων** και παρ' ολίγον ατυχημάτων.
 4. Κατάρτιση και εφαρμογή **προγραμμάτων εκπαίδευσης εργαζομένων** σε θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία είτε στο χώρο εργασίας είτε στο Κέντρο Εκπαίδευσης της ΕΥΔΑΠ σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης & Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.
 5. Σύνταξη οδηγιών ασφαλών εργασιών (γενικών και ειδικών) και ανάρτηση αυτών στην εσωτερική ιστοθέση της ΕΥΔΑΠ "Thalassa".
 6. Σύνταξη ετήσιας έκθεσης δραστηριότητας στις αρχές κάθε έτους. Στην έκθεση συνοπτικά πραγματοποιείται ένας απολογισμός του προηγούμενου έτους όπου παρατίθενται οι παρατηρήσεις των Τεχνικών Ασφαλείας ανά εταιρική δραστηριότητα που αφορά στην υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, και οι προτάσεις βελτίωσης διαδικασιών.
 7. Έκδοση βεβαιώσεων καταλληλότητας για οποιαδήποτε υπηρεσιακή μεταβολή εργαζόμενου της ΕΥΔΑΠ όπως:
 - ❖ Αλλαγή θέσης εργασίας ή αλλαγή ωραρίου εργασίας
 - ❖ Απόσπαση ή μετάθεση σε άλλη θέση εργασίας
 - ❖ Επάνοδο σε θέση εργασίαςΗ σύνταξη των βεβαιώσεων γίνεται από τους Ιατρούς Εργασίας της ΕΥΔΑΠ, οι οποίοι διατηρούν και τα Ατομικά Δελτία Υγείας όλων των εργαζομένων. Στην περίπτωση προβλήματος υγείας εργαζόμενου οι Ιατροί Εργασίας, αφού λάβουν υπόψη τους τη διάγνωση του προβλήματος από θεράποντα ιατρό και τις ιατρικές εξετάσεις που ο εργαζόμενος προσκομίσει, προχωρούν στη σύναξη βεβαίωσης καταλληλότητας για παραμονή ή αλλαγή θέσης εργασίας του εργαζόμενου.
- Εκπόνηση **προγράμματος εμβολιασμού** των εργαζομένων σε ιδιαίτερα ευαίσθητους τομείς δραστηριότητάς μας σε συνεργασία με το νοσηλευτικό προσωπικό (εργαζόμενοι στα εργαστήρια ελέγχου ποιότητας λυμάτων, εργαζόμενοι στο Δίκτυο Αποχέτευσης, εργαζόμενοι στα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

Για την υλοποίηση των ετήσιων προγραμμάτων επιθεώρησης τηρούμε πλήρως τη νομοθεσία αλλά λαμβάνουμε υπόψη και τις και Εταιρικές μας ιδιαιτερότητες

- Προγραμματισμός **συχνότητας ετήσιων επιθεωρήσεων** βάσει:
 - ❖ Της Φύσης της εργασίας (διοικητική, τεχνική, εξωτερικές/εσωτερικές εγκαταστάσεις, εργασία που έρχεται σε επαφή με βιολογικούς παράγοντες)
 - ❖ Του αριθμού των εργαζομένων σε κάθε εργασιακή δραστηριότητα
- Ανάρτηση του ετήσιου **Προγράμματος Εργασίας των Τεχνικών Ασφαλείας** σε διαδικτυακή πύλη του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας με αυτόματη γνωστοποίηση των επιθεωρήσεων τόσο στην Επιθεώρηση Εργασίας όσο και στους Τεχνικούς Ασφαλείας.
- **Γνωστοποίηση** των αντίστοιχων Επιθεωρήσεων Εργασίας **στους Ιατρούς Εργασίας και έγγραφη κοινοποίηση στην Επιθεώρηση Εργασίας.**
- **Ανάρτηση** του ετήσιου Προγράμματος Επιθεωρήσεων και στις αντίστοιχες **εταιρικές εγκαταστάσεις.**

Σε κάθε περίπτωση οι επιθεωρήσεις μπορεί να ξεπεράσουν τις ελάχιστες υποχρεωτικές για διάφορους λόγους όπως ο προγραμματισμός έκτακτων εργασιών στις οποίες κρίνεται αναγκαία η ύπαρξη ΤΑ για παροχή συμβουλών σε θέματα ασφάλειας, η υπόδειξη ανασφαλών συνθηκών από τους εργαζόμενους, η διερεύνηση εργατικών ή παραλίγον εργατικών ατυχημάτων.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Η ΕΥΔΑΠ λαμβάνοντας υπόψη την αξία της καλλιέργειας κουλτούρας στην εργασία, ούσα σύνομη με το νόμο 3850/2010, αρθ. 48, και με στόχο τη διασφάλιση της σωματικής αλλά και ψυχικής υγείας των εργαζομένων της, οργανώνει ετήσιους εκπαιδευτικούς κύκλους στον τόπο εργασίας του προσωπικού, με παράλληλη τήρηση αρχείου των εκπαιδεύσεων (θεματολογία και προσωπικό που συμμετείχε). Οι εκπαιδευτές των συγκεκριμένων εκπαιδεύσεων είναι οι Τεχνικοί Ασφαλείας της ΕΥΔΑΠ. Έκτακτες εκπαιδεύσεις οργανώνονται προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες νέου προσωπικού, η εισαγωγή σε νέες τεχνολογίες, η ανάληψη νέων καθηκόντων. Η εκπαίδευση στον τόπο εργασίας παρέχεται πάντα δωρεάν καθώς και το εκπαιδευτικό υλικό που διανέμεται.

- Το 2019 πραγματοποιήθηκαν 34 εκπαιδευτικά σεμινάρια διάρκειας 3 ωρών στους χώρους εργασίας και τα παρακολούθησαν 354 εργαζόμενοι.
- Επιπλέον το 2019 πραγματοποιήθηκαν στους χώρους εκπαίδευσης της ΕΥΔΑΠ, 2 κύκλοι 4ωρων εκπαιδεύσεων κατά τις απογευματινές ώρες. Στις εκπαιδεύσεις αυτές συμμετείχαν 270 εργαζόμενοι. Οι εκπαιδεύσεις πραγματοποιήθηκαν εκτός ωραρίου, και αμείφθηκαν τόσο οι εργαζόμενοι όσο και οι εισηγητές.

ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου (ΓΕΕΚ) αποτελεί βασική απαίτηση της νομοθεσίας (Ν.3850/2010, αρθ.43) και των διεθνών προτύπων Ασφάλειας & Υγείας, για την πρόληψη των συμβάντων (εργατικά ατυχήματα ή/και επαγγελματικές ασθένειες), τα οποία προκαλούνται ως αποτέλεσμα της έκθεσης των εργαζομένων σε κινδύνους των εργασιακών χώρων και δραστηριοτήτων που διεξάγονται σε αυτούς.

Μία Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού κινδύνου αποτυπώνει:

- Τις πηγές κινδύνου.
- Την πιθανή έκθεση του εργαζόμενου στις πηγές κινδύνου.
- Την αξιολόγηση αυτού του κινδύνου, της πιθανότητας εμφάνισής του και της σοβαρότητας των συνεπειών του.
- Τα υφιστάμενα μέτρα και τα πρόσθετα προτεινόμενα μέτρα, που πρέπει να ληφθούν για αποφυγή συμβάντος.

Οι **γραπτές εκτιμήσεις επαγγελματικού κινδύνου**, αποσκοπούν, στο να αποτελούν ένα χρήσιμο εργαλείο στα χέρια των εργαζομένων, με κοινοποιήσεις τους στην εσωτερική ιστοθέση «Thalassa», με εκπαιδεύσεις στους χώρους εργασίας ώστε να επιτυγχάνουμε την εξοικείωση των εργαζομένων μας ώστε οι εκτιμήσεις να μη παραμένουν μια θεωρητική αναφορά.

Αναθεώρηση των ΓΕΕΚ γίνεται αν:

- Αν υπάρξει διαφοροποίηση στον τρόπο εκτέλεσης εργασίας ή αν προκύψει καινούργια εργασία.
- Αν χρησιμοποιηθούν νέες πρώτες ύλες ή καινούργια μηχανήματα.
- Μετά από ένα εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια.
- Όταν κριθεί ότι με την εφαρμογή νέων μέτρων διαφοροποιείται η τελική επικινδυνότητα της εργασίας.

Η ανωτέρω διαδικασία πραγματοποιείται ανά 2ετία παρέχοντας τη δυνατότητα σε όλους τους εργαζόμενους να συμμετέχουν στη σωστή συλλογή στοιχείων για την ορθή εκπόνηση των ΓΕΕΚ.

Από το 2009 μέχρι το 2019 έχουν εκπονηθεί 456 ΓΕΕΚ.

Το 2019 δεν προέκυψαν αναθεωρήσεις σε ΓΕΕΚ.

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ

Όλα τα συμβάντα, ανεξαρτήτως κλίμακας ή επιπτώσεων, πρέπει να αναφέρονται. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται και τα παρ' ολίγον ατυχήματα, ώστε να καταστεί δυνατή η λήψη προληπτικών ενεργειών. Για την καταγραφή των παρ' ολίγον ατυχημάτων έχει αναρτηθεί στην εσωτερική ιστοθέση της ΕΥΔΑΠ "Thalassa" έντυπο αναφοράς παρ' ολίγον ατυχήματος, προσβάσιμο προς συμπλήρωση από όλους τους εργαζόμενούς μας. Η μελέτη των εντύπων αναφοράς παρ' ολίγον ατυχήματος ενδυναμώνει τη λήψη προληπτικών ενεργειών για αποφυγή συμβάντος.

Η διαδικασία, που ακολουθείται για τη διερεύνηση, τη διαμόρφωση άποψης για τους αιτιολογικούς παράγοντες των συμβάντων ή των παρ' ολίγων ατυχημάτων αλλά και της αναγνώρισης των εργασιακών κινδύνων περιλαμβάνει :

- Αυτοψία στο τόπο του συμβάντος με παράλληλη λήψη φωτογραφιών
- Έρευνα σχετικά με το συμβάν ή τις επικίνδυνες συνθήκες εργασίας
- Επικοινωνία με τα εμπλεκόμενα μέρη
- Σύνταξη έκθεσης προς την Ανώτατη Διοίκηση της Εταιρείας με αναγνώριση των επικίνδυνων συνθηκών που προκάλεσαν το ατύχημα και προτάσεις για την αποφυγή παρόμοιου ατυχήματος στο μέλλον.
- Πιθανή τροποποίηση βάσει ευρημάτων και στις Εκτιμήσεις Κινδύνου (ΓΕΕΚ).

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Το θέμα αναλύεται στην ενότητα «Απασχόληση» του ίδιου κεφαλαίου.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ 2019

Η ΕΥΔΑΠ πέραν των νομικών της υποχρεώσεων και προκειμένου να πετύχει την υλοποίηση των στόχων της το 2019 πήρε τις κάτωθι πρωτοβουλίες:

- **Εκπαίδευση εργαζομένων.** Οργανώνονται ετήσιοι εκπαιδευτικοί κύκλοι στον τόπο εργασίας του προσωπικού, με παράλληλη τήρηση αρχείου των εκπαιδύσεων (θεματολογία και προσωπικό που συμμετείχε). Επιπρόσθετα οργανώνονται και έκτακτες εκπαιδύσεις προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες νέου προσωπικού, η εισαγωγή σε νέες τεχνολογίες, η ανάληψη νέων καθηκόντων. Η εκπαίδευση παρέχεται πάντα δωρεάν καθώς και το εκπαιδευτικό υλικό που διανέμεται.
Το 2019 πραγματοποιήθηκαν από τους ΤΑ 34 εκπαιδευτικά σεμινάρια διάρκειας 3 ωρών στους χώρους εργασίας και τα παρακολούθησαν 354 εργαζόμενοι. Τα αντίστοιχα εκπαιδευτικά σεμινάρια του 2018 είχαν παρακολουθήσει 333 εργαζόμενοι.
Το 2019 επίσης, σε συνεργασία με τη Δ/ση Εκπαίδευσης πραγματοποιήθηκαν στους χώρους της, 2 κύκλοι 4ωρων εκπαιδευτικών σεμιναρίων. Στις εκπαιδύσεις αυτές συμμετείχαν 270 εργαζόμενοι.
- **Διαδικτυακή επικοινωνία** με τους εργαζόμενους με τα μηνύματα **Ασφάλειας**. Στόχος των μηνυμάτων αυτών είναι να τονισθεί η αναγκαιότητα ασφαλών πρακτικών κατά την εργασία, η σημασία χρήσης των Μ.Α.Π. κ.λπ. Η θεματολογία των μηνυμάτων καθορίζεται από εργατικά ή παρολίγον εργατικά ατυχήματα που συμβαίνουν είτε στην εταιρεία είτε σε άλλες εταιρείες και δημοσιοποιούνται στον τύπο και από τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων των Τεχνικών Ασφαλείας.
- Διοργάνωση της **5^{ης} ημερίδας Υγείας & Ασφάλειας**. Οι ομιλητές επικεντρώθηκαν σε επίκαιρα θέματα ασφάλειας που αποτέλεσαν ερέθισμα για τις εταιρικές πρωτοβουλίες για το έτος 2020 :
 - ❖ Επίδραση των μη ιονιζουσών ακτινοβολιών στην υγεία των εργαζομένων – Οι μετρήσεις ως μέτρο προστασίας.
 - ❖ Η εκπαίδευση στην Υγεία και Ασφάλεια της εργασίας.
 - ❖ Καλές πρακτικές Υγείας & Ασφάλειας.
 - ❖ Σχέδια εκκένωσης κτιρίων, συνθήκες εκτάκτων αναγκών - ορθή αντιμετώπιση - εκπαίδευση προσωπικού.
- Η ΕΣΥΠΠ πιστοποιήθηκε για το **Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία (ΕΛΟΤ 1801:2008/OHSAS 18001:2008 Occupational health and safety management system- requirement)**, ένα διεθνώς εφαρμοσμένο Πρότυπο το οποίο προσδίδει επιχειρηματικό κύρος και προάγει την εικόνα της ΕΥΔΑΠ. Στόχος μας μέσω της παρακολούθησης του προτύπου είναι ο έλεγχος των κινδύνων και η βελτίωση της απόδοσής μας.
- **Προμήθεια οργάνου μέτρησης μη ιονίζουσας ακτινοβολίας.**
Το 2019 πραγματοποιήθηκε αγορά οργάνου μέτρησης μη ιονίζουσας ακτινοβολίας προκειμένου:
 - ❖ να μετρηθούν όρια μαγνητικού πεδίου γύρω από εξοπλισμό που εκπέμπει ακτινοβολία (πχ υποσταθμοί) και για να οριστούν στη συνέχεια ζώνες ασφαλείας γύρω από υποσταθμούς και
 - ❖ για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις οριακές τιμές ασφαλείας για τον άνθρωπο σε περιοχές μέσα στην εταιρεία που διαθέτουν κεραίες τηλεπικοινωνιών.
Σύμφωνα με τα **αποτελέσματα των πρώτων μετρήσεων** οι τιμές ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας στους χώρους εργασίας είναι χαμηλές έως και μηδενικές, πάντα εντός των οριακών τιμών ασφαλείας για τον άνθρωπο. Οι

υψηλότερες τιμές που καταγράφηκαν αλλά πάλι εντός επιτρεπτών ορίων, ήταν σε κινητά παλαιάς τεχνολογίας για τα οποία έγινε υπόδειξη αντικατάστασης.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ - ΣΤΟΧΟΙ για το 2020 :

1. Ετήσια Επιθεώρηση Επαναπιστοποίησης της ΕΣΥΠΠ για το **Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία (ΕΛΟΤ 1801:2008/ΟΗΣAS 18001:2008 Occupational health and safety management system- requirement)**, από ανεξάρτητο Φορέα Πιστοποίησης.
2. **Μετάβαση στο Πρότυπο ISO 45001:2018 από το Πρότυπο ΕΛΟΤ 1801:2008/ΟΗΣAS 18001:2007**
3. **Πιστοποίηση της ΕΣΥΠΠ** για το σύστημα **ISO 9001:2015 «Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας»**, ένα διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο για τη διαχείριση της ποιότητας προκειμένου να εξασφαλίσει τη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει στην Εταιρεία και τους εργαζομένους της. Λόγω του ότι η ΕΣΥΠΠ έρχεται σε επαφή μέσω των επιθεωρήσεων, των εκπαιδεύσεων, της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών με όλους τους εργαζόμενους της ΕΥΔΑΠ και με τη Διοίκηση το πρότυπο αυτό θα συμβάλει στη διατήρηση ενός αξιόπιστου επίπεδου ποιότητας υπηρεσιών.
4. **Προμήθεια νέου οργάνου μέτρησης φυσικών παραγόντων για τους χώρους εργασίας** (δείκτη θερμικού στρες, σχετικής υγρασίας) για τη βελτίωση των συνθηκών άνεσης των χώρων εργασίας (π.χ. ενίσχυση φωτισμού, αερισμού κλπ.).
5. **Δημιουργία νέων εντύπων του «ΕΥΔΑΠιου».**

Αναβάθμιση της πληροφορίας αλλά και της σχεδιαστικής ποιότητας του εντύπου με επιλογή της θεματολογίας βάσει της νεότερης εκτίμησης κινδύνων που προέκυψαν από διερεύνηση ατυχημάτων.

6. **Προμήθεια αναβαθμισμένου λογισμικού** για την καταχώρηση των Εκτιμήσεων Επαγγελματικού Κινδύνου.
7. Οργάνωση **6^{ης} Ημερίδας Υγείας και Ασφάλειας**.
8. Συνέχιση της **εκπαίδευσης του προσωπικού** σε θέματα υγείας και ασφάλειας με στόχο την καλλιέργεια κουλτούρας πάνω σε θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία.
9. Εντατικοποίηση της **συνεργασίας της ΕΣΥΠΠ** τόσο με τους επιβλέποντες μηχανικούς της ΕΥΔΑΠ όσο και με τους εξωτερικούς συνεργάτες της εταιρείας (εργολάβους έργων) για **καλύτερη εκτίμηση των πιθανών κινδύνων ανά δραστηριότητα** και αξιολόγηση πιθανών συμβάντων προκειμένου να εξασφαλιστεί ασφαλέστερο περιβάλλον εργασίας και για τους εργολάβους και για τους εργαζόμενους της ΕΥΔΑΠ.
10. **Αναθεώρηση των προδιαγραφών των ΜΑΠ** στα είδη ρουχισμού (χρώματα, σχέδια, υφάσματα)
11. Τοποθέτηση σε όλες τις εγκαταστάσεις **πινακίδων ενημέρωσης των επισκεπτών** για χρήση των Μέσων Ατομικής Προστασίας
12. Συνέχιση της **διαδικτυακής επικοινωνίας με τους εργαζόμενους** με τα μηνύματα σε θέματα ασφάλειας σε μηνιαία βάση.

	2018	2019
Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων	0	0
Αριθμός σοβαρών ατυχημάτων	7	5
Αριθμός εργατικών ατυχημάτων	11	10
Αριθμός εργατοωρών	4.253.160	4.267.176
Ποσοστό θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων	0	0
Ποσοστό σοβαρών εργατικών ατυχημάτων	0,329167	0,234347
Ποσοστό εργατικών ατυχημάτων	0,517262	0,4686940

Διευκρινήσεις:

- Το ποσοστό εργατικών ατυχημάτων έχει υπολογιστεί με χρήση του αριθμού 200.000 ώρες εργασίας, για λόγους σύγκρισης με το 2018.

- Τα αριθμητικά δεδομένα του Πίνακα προκύπτουν από το Πρωτόκολλο εργατικών ατυχημάτων που τηρείται στην ΕΣΥΠΠ.
- Ως κριτήριο για τον χαρακτηρισμό εργατικού ατυχήματος ως σοβαρού έχει ληφθεί η απουσία εργαζόμενου από την εργασία για διάστημα δεκαπέντε(15) ημερών και πλέον.
- Τα αποτελέσματα του πίνακα αφορούν σε όλους τους εργαζόμενους της ΕΥΔΑΠ ανεξαιρέτως του είδους της σύμβασης τους (αορίστου χρόνου, υδρονομείς, συμβασιούχοι καθαρισμού μερικής απασχόλησης, εργαζόμενοι 8μηνης σύμβασης, φοιτητές 6μηνης και 2μηνης σύμβασης, ασκούμενοι δικηγόροι, μαθητές ΕΠΑΛ) και όχι σε εργολάβους.
- Οι πιο συχνόι τραυματισμοί σχετίζονται με κακώσεις των άκρων

Η σύγκριση των αποτελεσμάτων 2018 και 2019 δείχνει ελαφριά μείωση των εργατικών ατυχημάτων για το έτος 2019.

Η αδιάλειπτη καλλιέργεια κουλτούρας υγείας και ασφάλειας στην εργασία μέσω των συνεχών εκπαιδεύσεων των εργαζομένων καθώς και οι στοχευμένες προτάσεις για βελτίωση πρακτικών και συνθηκών εργασίας από στελέχη της ΕΣΥΠΠ συνέβαλαν στη μείωση των εργατικών ατυχημάτων για το 2019.

Το 2019 δεν υπήρχε αναφορά για επαγγελματική ασθένεια.

Δ.3 Κατάρτιση & Εκπαίδευση

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια. Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες

Για την ΕΥΔΑΠ, η Βιώσιμη Ανάπτυξη είναι άμεσα συνδεδεμένη με την εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού της.

Η ταχύτητα των αλλαγών που χαρακτηρίζει το τεχνολογικό, οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο στο οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία καθιστούν τη συνεχή εκπαίδευση στόχο τόσο σε ατομικό όσο και σε εταιρικό επίπεδο.

Στην ΕΥΔΑΠ θεωρούμε ότι η εκπαίδευση των εργαζομένων συνεισφέρει όχι μόνο στην ατομική τους ανάπτυξη αλλά και στην καθιέρωση εταιρικών πρακτικών καθώς και στην ενίσχυση της συνεργασίας και της εταιρικής ταυτότητας. Η διενέργεια των εκπαιδευτικών προγραμμάτων φέρνει κοντά εργαζόμενους από διαφορετικούς τομείς ή ειδικότητες, ενισχύοντας έτσι την ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων καθιστώντας έτσι την εκπαίδευση ως μέσο διάχυσης της άρρηκτης εταιρικής γνώσης. Η εκπαίδευση για την ΕΥΔΑΠ αποτελεί επένδυση και μέσο ενίσχυσης της εταιρικής βιωσιμότητας.

Η επιλογή των εκπαιδευτικών αντικειμένων γίνεται λαμβάνοντας υπόψη

- προτάσεις των επιμέρους οργανωτικών μονάδων (οι οποίες κυρίως αναφέρονται σε συγκεκριμένες λειτουργικές ανάγκες)
- προτάσεις της Διοίκησης της Εταιρείας (οι οποίες κυρίως σχετίζονται με υλοποίηση πολιτικών)
- την έρευνα για νέα εκπαιδευτικά αντικείμενα και προσεγγίσεις επαγγελματικής ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού (η οποία γίνεται από τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης & Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού)

Σημαντικό ρόλο στην επιλογή θεμάτων εκπαίδευσης έχει η ανάδραση μέσω αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου. Η αξιολόγηση γίνεται από τους εκπαιδευόμενους στο τέλος κάθε σεμιναρίου αλλά και από τις Διευθύνσεις της Εταιρείας στο τέλος κάθε εξαμηνιαίας εκπαιδευτικής περιόδου. Χρησιμοποιούνται ερωτηματολόγια με κλειστές και ανοικτές ερωτήσεις και εξετάζεται

- η επιτυχία διενέργειας των μαθημάτων
- η επιρροή των μαθημάτων στη βελτίωση της ατομικής εργασίας
- το συνολικό αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής διεργασίας στη λειτουργία κάθε οργανωτικής μονάδας.

Η Εταιρεία διαθέτει Διεύθυνση Εκπαίδευσης & Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, η οποία εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας πιστοποιημένο κατά ISO 9001:2015 και αξιοποιεί την επιδότηση από το πρόγραμμα ΟΑΕΔ/ΛΑΕΚ 0,24% ως επιστροφή εργοδοτικών εισφορών για την παροχή εκπαιδευτικών προγραμμάτων στους εργαζόμενους.

Το 2019 οργανώθηκαν 41 γνωστικά αντικείμενα εκπαίδευσης (τεχνικά, διοίκησης, οικονομικών, συστημάτων Πληροφορικής κ.α.). Τα αντικείμενα αυτά, τα οποία καλύπτουν τις νέες τεχνικές και γνώσεις σε κάθε τομέα δραστηριότητας της Εταιρείας, υλοποιήθηκαν σε 106 εκπαιδευτικά σεμινάρια ενώ 711 εργαζόμενοι που εκπαιδεύτηκαν, έθεσαν τις γνώσεις τους άμεσα σε εφαρμογή. Τα μαθήματα διεξάγονται είτε σε πρωινή είτε σε απογευματινή ζώνη σε εναρμόνιση με τις επαγγελματικές αλλά και προσωπικές υποχρεώσεις των συμμετεχόντων.

Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν τα κάτωθι σεμινάρια με ποικιλία θεματικών, ως εξής:

Κατηγορία εκπαιδευτικών αντικειμένων	Πλήθος Σεμιναρίων	Σύνολο Καταρτισθέντων
Δίκτυα, Εγκαταστάσεις, Τεχνικά Αντικείμενα	16	237
Διοίκηση, Οικονομία, Εργασία	58	850
Πληροφορική & Συστήματα Ελέγχου	32	355

Το πλήθος σεμιναρίων στην κατηγορία «Πληροφορική & Συστήματα Ελέγχου» προέρχεται κυρίως από μαθήματα αξιοποίησης νέων συστημάτων και τεχνολογιών cloud και αντικατοπτρίζει τη διαρκή δέσμευση της Εταιρείας για αυτοματοποίηση διεργασιών και υιοθέτηση σύγχρονων πρακτικών ψηφιακής διακυβέρνησης.

Είναι σημαντική ένδειξη της δέσμευσης των εργαζομένων για συνεχή εξέλιξη και αυτοβελτίωση, το γεγονός ότι, πολλοί από τους καταρτισθέντες επέλεξαν να επιμορφωθούν όχι μόνο σε θεματικές του δικού τους αντικείμενου εργασίας αλλά και σε άλλα που θα τους βοηθήσουν να εξελιχθούν ατομικά και να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους π.χ. ξένες γλώσσες.

Η ΕΥΔΑΠ επιπροσθέτως παρέχει τη δυνατότητα στους υπαλλήλους της να αποκτήσουν πτυχίο ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ή ειδίκευση από Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, καλύπτοντας το μεγαλύτερο μέρος από τα δίδακτρα των σπουδών τους παρέχοντάς επίσης και τις προβλεπόμενες από το νόμο φοιτητικές άδειες (14 ή 20 ημέρες ανά έτος). Το 2019, 15 εργαζόμενοι αιτήθηκαν και λαμβάνουν επιδότηση των διδάκτρων για τις σπουδές τους. Συγκεκριμένα, 14 εργαζόμενοι έλαβαν επιδότηση για μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών με θεματικές που αφορούν την οικονομία, τη διοίκηση και τις στρατηγικές διαχείρισης και περιβαλλοντικού σχεδιασμού.

Στο πλαίσιο της συνεχούς επιμόρφωσης και της **εταιρικής εξωστρέφειας**, τα στελέχη της ΕΥΔΑΠ ενθαρρύνονται να παρακολουθούν εκδηλώσεις, εκθέσεις ή συνέδρια, να συμμετέχουν σε επιστημονικά συνέδρια με επιστημονικές ανακοινώσεις εγχώρια ή διεθνή, με πλήρη κάλυψη του κόστους. Το 2019, 115 εργαζόμενοι της Εταιρείας παρακολούθησαν ημερίδες, σεμινάρια και συνέδρια εντός και εκτός Ελλάδας. Οι γνώσεις που αποκομίζουν σχετικά με τις νέες τεχνολογίες και τα καινούρια δεδομένα που επικρατούν στην εγχώρια και διεθνή αγορά τίθενται σε άμεση εφαρμογή κι αποτελούν πολύτιμο κίνητρο ανάπτυξης της Εταιρείας μέσω της υιοθέτησής τους.

Η Εταιρεία είναι ανοικτή σε νέες και καινοτόμες ιδέες που προέρχονται από Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά κέντρα και παράλληλα προσφέρει και η ίδια τεχνογνωσία για θέματα σχετικά με την επεξεργασία νερού, την επεξεργασία λυμάτων, την κυκλική οικονομία, την ανάκτηση θρεπτικών ουσιών κ.α. σε Δ.Ε.Υ.Α. (Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης), σε εταιρείες της χώρας αλλά και στο εξωτερικό.

Όσον αφορά **τους νεοεισερχόμενους εργαζομένους στην ΕΥΔΑΠ** έχουν σχεδιαστεί κι εγκριθεί προγράμματα υποδοχής των νέων εργαζομένων όπως και εγχειρίδιο σχετικά με την Εταιρεία και τις Διευθύνσεις της, τον Κανονισμό Προσωπικού της ΕΥΔΑΠ, τον Κανονισμό Υγειονομικής Περίθαλψης, το εργασιακό περιβάλλον και τις συνθήκες υγιεινής κι ασφάλειας που εφαρμόζονται, τις παροχές προς τους εργαζομένους, το ασφαλιστικό πρόγραμμα, το Πολιτιστικό Κέντρο Εργαζομένων αλλά και ξεναγήσεις στις εγκαταστάσεις.

Μ.Ο. ΩΡΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΑΝΑ ΕΠΙΠΕΔΟ**

	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ	ΣΥΝ. ΩΡΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ 2019	Μ.Ο. ωρών εκπαίδευσης /εργαζόμενο
ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ*	2217	11610	5,24
Άνδρες	1575	6144	3,90
Γυναίκες	642	5466	8,51

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ (+άνω)	253	2415	9,55
ΠΡΟΪΣΤ-ΑΝΔΡΕΣ	117	873	7,46
ΠΡΟΪΣΤ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ	136	1542	11,34
ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ	1964	9195	4,68
ΥΠΑΛ-ΑΝΔΡΕΣ	1458	5271	3,62
ΥΠΑΛ-ΓΥΝΑΙΚΕΣ	506	3924	7,75
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΥΝΟΛ.	189	723	3,83
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΝΔΡΕΣ	103	301	2,92
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	86	422	4,91
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΥΝΟΛ.	815	4488	5,51
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΝΔΡΕΣ	421	1551	3,68
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	394	2937	7,45
ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΥΝΟΛ.	1213	6399	5,28
ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΝΔΡΕΣ	1051	4292	4,08
ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	162	2107	13,01

* Δεν συμπεριλαμβάνονται τα 5 άτομα της Διοίκησης

**Οι ώρες αφορούν τις πραγματοποιηθείσες ώρες εκπαίδευσης

Δ.4 Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Εργασία

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η διασφάλιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων στην εργασία και η εξάλειψη των διακρίσεων, σε όλους τους χώρους λειτουργίας της Εταιρείας αποτελεί πάγια και διαχρονική δέσμευση στο πλαίσιο της Βιώσιμης Ανάπτυξής της.

Το προσωπικό της Εταιρείας, οφείλει να λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές του σεβασμού στη νομιμότητα και του επαγγελματικού ήθους, ακολουθώντας τις οδηγίες που δίδονται κάθε φορά από την ιεραρχία της Εταιρείας αλλά και από τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας Προσωπικού της ΕΥΔΑΠ και συγκεκριμένα στο άρθρο 5, σχετικά με τη Συμπεριφορά Προσωπικού.

Τα δικαιώματα των εργαζομένων περί ισότητας και ασφαλούς εργασίας διασφαλίζονται μέσα από τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας και την τήρηση της νομοθεσίας. Παράλληλα η διασφάλιση υγιούς, ασφαλούς και ευχάριστου χώρου εργασίας είναι βασικό μέλημα της Εταιρείας ώστε να επιτυγχάνεται η καλή απόδοση των εργαζομένων.

Στηρίζουμε όλους τους εργαζομένους της Εταιρείας ώστε να αναδειχθούν οι ικανότητές τους και είμαστε αρωγοί στις προσπάθειες ανάπτυξης, προσωπικής και εταιρικής.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί δείκτες

ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ			
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ*			
ΑΝΔΡΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
11 (0,5%)	0 (0%)	5 (0,3%)	6 (0,3%)
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
2 (0,1%)	0 (0%)	0 (0%)	2 (0,1%)
ΣΥΝΟΛΟ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών

13 (0,5%)	0 (0%)	5 (0,3%)	8 (0,3%)
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ & ΑΝΩ [2019]**			
ΑΝΔΡΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
117 (5,0%)	0 (0%)	30 (25,6%)	87 (74,3%)
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
136 (6,1%)	0 (0%)	47 (34,5%)	89 (65,5%)
ΣΥΝΟΛΟ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
253 (11,5%)	0 (0%)	77 (30,4%)	176 (69,5%)
ΛΟΙΠΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ			
ΑΝΔΡΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
1458	0 (0%)	359 (24,6%)	1099 (75,3%)
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
506	0 (0%)	198 (39,1%)	308 (60,8%)
ΣΥΝΟΛΟ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
1964	0 (0%)	557 (28,3%)	1407 (71,6%)
ΣΥΝΟΛΟ ***			
ΑΝΔΡΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
1575 (71%)	0 (0%)	389 (17,5%)	1186 (53,5%)
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
642 (29%)	0 (0%)	245 (11%)	397 (17,9%)
ΣΥΝΟΛΟ	<30 ετών	30-50 ετών	>50 ετών
2.217 (100%)	0 (0%)	634 (28,5%)	1583 (71,4%)

Σημείωση:

* Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συμμετέχουν 13 άτομα, όπως ορίζει η παράγραφος 1 του άρθρου 11 του Καταστατικού.

** Προϊστάμενοι & άνω: Προϊστάμενοι-ες, Αν. Διευθυντές-ριες, Διευθυντές- ντριες, Βοηθοί Γεν. Διευθυντές-ντριες, Γεν. Διευθυντές-ντριες.

*** Τα ποσοστά του πίνακα αφορούν σύνολα εργαζομένων έτους 2019 κι έχουν υπολογιστεί επί του συνόλου των εργαζομένων αορίστου χρόνου.

Για το σύνολο του μόνιμου προσωπικού της Εταιρείας **δεν υπάρχει διαφοροποίηση ως προς το φύλο ή την ηλικία σχετικά με το βασικό μισθό και τα επιδόματα**, τα οποία διαμορφώνονται κατόπιν Συλλογικής Σύμβασης. Στην Εταιρεία δεν υπήρξε ποτέ παιδική ή καταναγκαστική εργασία και ενθαρρύνουμε πάντα την ελεύθερη έκφραση.

Η μεταχείριση του συνόλου των εργαζομένων **είναι ισότιμη, χωρίς καμιά διάκριση**. Συγκεκριμένα, από τους 253 εργαζομένους που κατέχουν θέσεις ευθύνης, οι 136 είναι γυναίκες. Επιπλέον, υπάρχει παρουσία γυναικών στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας καθώς η Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου κι ένα ακόμη Μέλος, είναι γυναίκες.

Όλοι οι εργαζόμενοι έχουν την ευκαιρία κι ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά προγράμματα.

Η ΕΥΔΑΠ έχει εντάξει στο ανθρώπινο δυναμικό της 216 άτομα (116 άνδρες, 100 γυναίκες), σε εφαρμογή των διατάξεων του ν.1648/1986 (ν.2643/98) που αφορά στα άτομα με ειδικές ανάγκες, πολύτεκνους, τέκνα αναπήρων πολέμου κ.α. για τα οποία έχει εξασφαλιστεί η ευκολότερη πρόσβαση και μετακίνηση στους χώρους δραστηριότητας της Εταιρείας.

Η εσωτερική εταιρική ιστοθέση (portal) της Εταιρείας είναι βασικό μέσο και δίαυλος επικοινωνίας και ενημέρωσης με ελεύθερη πρόσβαση από όλους τους εργαζομένους.

Οι σχέσεις Εταιρείας και εργαζομένων διέπονται από αμοιβαίο σεβασμό, αξιοκρατία και ισότητα ώστε να επιτυγχάνεται το υψηλότερο δυνατόν επίπεδο συνεργασίας για την κοινή πρόοδο, με αποτέλεσμα στην Εταιρεία να μην έχει προκύψει ποτέ ζήτημα άνισης μεταχείρισης και διάκρισης σε εργαζόμενο λόγω φύλου, ηλικίας, θρησκείας, γενετήσιου προσανατολισμού, αναπηρίας κ.λπ.

Δ.5 Υγεία και Ασφάλεια Καταναλωτών : Ποιότητα Νερού Ύδρευσης

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Το νερό είναι θεμελιώδες αγαθό, απαραίτητο για τη διατήρηση της ζωής και την ανάπτυξη και ευημερία της κοινωνίας. Η πρόσβαση σε ασφαλές και καθαρό πόσιμο νερό αναγνωρίστηκε από τη διεθνή κοινότητα ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα και χαρακτηρίστηκε ως ένας από τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας. Η ΕΥΔΑΠ αναγνωρίζει το καθαρό πόσιμο νερό, ως ένα αδιαμφισβήτητο παράγοντα ευημερίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης σύμφωνα και με τους Στόχους 3 «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ» και 6 «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ», όπως έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Η ΕΥΔΑΠ, ως ο μεγαλύτερος πάροχος υπηρεσιών ύδρευσης, με συναίσθηση της ευθύνης της απέναντι σε εκατομμύρια καταναλωτές, μεριμνά για την άριστη ποιότητα του πόσιμου νερού. Μέσα από συνεχείς επενδύσεις σε έργα υποδομής, σε τεχνολογία και σε εκπαίδευση του ανθρώπινου κεφαλαίου της, η ΕΥΔΑΠ εξασφαλίζει ποιότητα πόσιμου νερού, από τις υψηλότερες της Ευρώπης, πάντα σε αρμονία με τις κείμενες διατάξεις.

Σύμφωνα με το **Urban Water Atlas for Europe** για το 2017, που εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και παρουσιάζονται οι καλύτερες πρακτικές στις ευρωπαϊκές πόλεις, η **ΕΥΔΑΠ βαθμολογήθηκε με 10 (άριστα) αναφορικά με την ποιότητα του πόσιμου νερού για την πόλη της Αθήνας** (Urban Water Atlas for Europe 2017, European Commission, Publications Office of the European Union, Luxembourg, σελ.54-55).

Επιπλέον, κατά την ετήσια **διεθνή διαξιολόγηση εταιρειών ύδρευσης** που εκδόθηκε εντός του 2019 από τον φορέα European Benchmarking Co-operation, η **ποιότητα του νερού της ΕΥΔΑΠ βαθμολογήθηκε με 99,822%, τιμή υψηλότερη από τον μέσο όρο βαθμολογιών που επιτεύχθηκε από τις αντίστοιχες εταιρείες που συμμετείχαν.**

Η άριστη ποιότητα ξεκινά ήδη από τους κύριους τροφοδοτικούς ταμειυτήρες Εύηνο και Μόρνο. Ο κίνδυνος για την σταδιακή υποβάθμιση της ποιότητας του νερού τροφοδοσίας εξαιτίας πιέσεων από ανθρωπογενείς δραστηριότητες είναι περιορισμένος, εξαιτίας της θέσης τους καθότι βρίσκονται σε μεγάλο υψόμετρο, σε δύσβατες, αραιοκατοικημένες και με πολύ περιορισμένες δραστηριότητες περιοχές. Επιπλέον η ΕΥΔΑΠ διασφαλίζει την προστασία των ταμειυτήρων της με την τήρηση αυστηρής νομοθεσίας όπως αυτή προκύπτει από την Υγειονομική Διάταξη Α5/2280/1983 «για την προστασία των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής της πρωτεύουσας από ρυπάνσεις και μολύνσεις και του ΠΔ51/2007 που αφορά τον καθορισμό μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Ο κίνδυνος για την ξαφνική επιβάρυνση της ποιότητας του νερού που διατίθεται στους καταναλωτές μπορεί να προκύψει ωστόσο, είτε από κάποια φυσική καταστροφή, είτε από ακούσια εισροή ακατάλληλων ουσιών στο δίκτυο ύδρευσης, είτε από κακόβουλη ή τρομοκρατική ενέργεια, είτε από αστοχία στη λειτουργία των εγκαταστάσεων.

Η προληπτική αντιμετώπιση τέτοιων κινδύνων, πέραν του ότι ενισχύει την καλή φήμη της Εταιρείας, εγγυάται την ασφάλεια των καταναλωτών και του πόρου. Επιπλέον, αποτρέπει την επιβολή προστίμων λόγω μη τήρησης της κείμενης νομοθεσίας.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, και με στόχο να διασφαλίζεται διαρκώς η ποιότητα νερού ύδρευσης για τους καταναλωτές, η ΕΥΔΑΠ έχει προβεί σε ανάλυση και αποτίμηση των κινδύνων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει σε αυτόν τον τομέα. Για κανέναν από αυτούς, η πιθανότητα εμφάνισης δεν χαρακτηρίζεται υψηλή. Για κάθε μία περίπτωση κινδύνου έχει καταρτιστεί και υλοποιείται σχετικό πλάνο προληπτικών ενεργειών.

Συμπερασματικά, η ΕΥΔΑΠ διασφαλίζει ότι όλοι οι κίνδυνοι οι οποίοι δυνητικά θα μπορούσαν να διαταράξουν την ποιότητα τόσο του νερού που εισέρχεται στις εγκαταστάσεις της, αλλά ιδιαίτερα του νερού που φτάνει στη βρύση του καταναλωτή, αναγνωρίζονται και ελέγχονται επαρκώς, μέσω:

- Επιτήρησης των δραστηριοτήτων στις Λεκάνες Απορροής
- Συντήρησης, εποπτείας και λειτουργίας των φραγμάτων / ταμιευτήρων / υδραγωγείου, μέσω των οποίων συλλέγεται το νερό και υδροδοτείται το λεκανοπέδιο
- Συντήρησης και λειτουργίας του δικτύου διανομής πόσιμου νερού
- Διαρκών ελέγχων ποιότητας του ακατέργαστου και του πόσιμου νερού που διατίθεται στο καταναλωτικό κοινό.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η ΕΥΔΑΠ μεριμνά για την εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών ελέγχου ποιότητας νερού, ώστε:

- Να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις της Νομοθεσίας και των Ενδιαφερομένων Μερών της.
- Να εφαρμόζονται ορθές εργαστηριακές πρακτικές και κατάλληλες μέθοδοι, ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των μετρήσεων.
- Να παρέχονται κατάλληλοι και επαρκείς πόροι (ανθρώπινο δυναμικό, εξοπλισμός, πληροφορίες) για την υλοποίηση των λειτουργιών ποιότητας και αυτοί να χρησιμοποιούνται με τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η αξιοπιστία και η εν γένει αποτελεσματικότητα όλων των μέτρων που σχεδιάζονται και υλοποιούνται.
- Η ποιότητα, η αμεροληψία και η ακεραιότητα των μετρήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια των ελέγχων ποιότητας να μην επηρεάζονται από οποιεσδήποτε εμπορικές, οικονομικές και άλλες πιέσεις.
- Όλο το εμπλεκόμενο προσωπικό να εκπαιδεύεται και να αξιολογείται, ώστε να γνωρίζει και να εφαρμόζει πιστά το έργο που του ανατίθεται.

Πλαίσιο ελέγχων

Η ΕΥΔΑΠ έχει διαμορφώσει το κατάλληλο πλαίσιο ελέγχων, ώστε να εξασφαλίζει ότι το νερό που διατίθεται στο καταναλωτικό κοινό είναι ασφαλές.

Οι έλεγχοι ποιότητας αφορούν:

- **Τις Α΄ ύλες που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία του νερού και**
- **Τα υλικά κατασκευής του δικτύου διανομής πόσιμου νερού**

Οι χημικές ουσίες που προορίζονται για την επεξεργασία νερού ανθρώπινης κατανάλωσης και τα υλικά που χρησιμοποιούνται στα δίκτυα διανομής πόσιμου νερού που προμηθεύεται η ΕΥΔΑΠ προδιαγράφονται, ώστε να είναι σύμφωνα με τα διεθνώς διαμορφωμένα πρότυπα, όπως π.χ. ΕΛΟΤ EN 878, ΕΛΟΤ EN 937, ΕΛΟΤ EN 12201 κλπ. Για κάθε ουσία και για κάθε υλικό υπάρχει σχέδιο ποιότητας βάσει του οποίου εξασφαλίζεται η καταλληλότητα για τη σκοπούμενη χρήση αυτού.

- **Το ακατέργαστο νερό τροφοδοσίας, στους ταμιευτήρες και στην είσοδο των Μονάδων Επεξεργασίας Νερού και**
- **Το πόσιμο νερό που διατίθεται στο καταναλωτικό κοινό**

Οι καθημερινοί έλεγχοι ποιότητας του ακατέργαστου και πόσιμου νερού, που πραγματοποιούνται 7 ημέρες την εβδομάδα στα χημικά και μικροβιολογικά εργαστήρια της ΕΥΔΑΠ, έχουν ως σκοπό να εξασφαλίζεται και να πιστοποιείται η άριστη ποιότητα του νερού που διαθέτει η Εταιρεία στους κατοίκους των Αθηνών. Για τον λόγο αυτό, παρακολουθείται στενά η ποιότητα των νερών των τεσσάρων ταμιευτήρων, Μαραθώνα, Υλίκης, Μόρνου και Ευήνου, με επιτόπιες επισκέψεις, δειγματοληψίες και αναλύσεις τουλάχιστον οκτώ (8) φορές ανά έτος, όπως επίσης και η ποιότητα του πόσιμου νερού στο δίκτυο ύδρευσης, με καθημερινές δειγματοληψίες και αναλύσεις, ώστε να γίνεται άμεσα αντιληπτό και να αντιμετωπίζεται εγκαίρως οποιοδήποτε πρόβλημα ενδεχομένως προκύψει.

Με στόχο πάντα τη διασφάλιση της ποιότητας, οι έλεγχοι που διενεργούνται, ιδιαίτερα στο πόσιμο νερό, υπερκαλύπτουν τις συχνότητες βάσει νομοθετικής απαίτησης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ο αριθμός των δειγμάτων πόσιμου νερού που εξετάζονται για μικροβιολογικές παραμέτρους ξεπερνά τις 9.000 ετησίως έναντι των 3.300 που επιβάλλονται από τη Νομοθεσία.

Για τον έλεγχο της ποιότητας του νερού η ΕΥΔΑΠ διαθέτει διαπιστευμένα εργαστήρια στο Γαλάτσι και τις Αχαρνές. Στα εργαστήρια αυτά αναλύονται δείγματα ακατέργαστου νερού από τις λίμνες-ταμιευτήρες, τις γεωτρήσεις της ΕΥΔΑΠ και δείγματα πόσιμου νερού από τις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού και από το δίκτυο ύδρευσης της Εταιρείας. Επιπλέον, η ΕΥΔΑΠ διαθέτει εργαστήρια για τον έλεγχο των ενδιάμεσων σταδίων της επεξεργασίας νερού, εγκατεστημένα σε κάθε μία από τις τέσσερις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού.

Οι Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ) έχουν απόλυτα καθοριστική σημασία για το νερό που πίνουμε, που το καθιστούν πόσιμο αρίστης ποιότητας. Οι 4 ΜΕΝ βρίσκονται στο Γαλάτσι, τις Αχαρνές (Μενίδι), στο Πολυδένδρι (Κιούρκα) και στη Μάνδρα Ασπροπύργου και έχουν αθροιστικά μέγιστη διυλιστική ικανότητα 1.900.000 μ3 νερού ημερησίως. Το νερό φτάνει ακατέργαστο στις ΜΕΝ και υποβάλλεται σε 5 στάδια επεξεργασίας, που το καθιστούν πόσιμο.

1ο στάδιο: προσθήκη χλωρίου (απολύμανση)

Με την προχλωρίωση εξουδετερώνεται σημαντικός αριθμός μικροβίων που υπάρχουν στο νερό και διευκολύνεται η επεξεργασία του.

2ο στάδιο: προσθήκη θειικού αργιλίου (κροκίδωση)

Η προσθήκη θειικού αργιλίου βοηθά τα στερεά σωματίδια που υπάρχουν μέσα στο νερό να ενωθούν μεταξύ τους και να κατακαθίσουν. Η όλη διαδικασία είναι γνωστή ως κροκίδωση.

3ο στάδιο: καθίζηση

Μετά την κροκίδωση τα συσσωματωμένα στερεά κατακάθονται στον πυθμένα της δεξαμενής καθίζησης. Με αυτό τον τρόπο το νερό καθαρίζεται σε ποσοστό έως 80%.

4ο στάδιο: φίλτρανση

Τα πολύ ελαφρά σωματίδια που δεν κατακάθονται (20%), κατακρατούνται σε ειδικά αμμόφιλτρα, από τα οποία το νερό εξάγεται διαυγές και καθαρό, ώστε να δοθεί για κατανάλωση.

5ο στάδιο: μεταχλωρίωση

Εφόσον η προχλωρίωση κριθεί μη ικανοποιητική κατά τους Υγειονομικούς Κανονισμούς, γίνεται προσθήκη συμπληρωματικού χλωρίου κατά την είσοδο του νερού στις κλειστές δεξαμενές αποθήκευσης των ΜΕΝ πριν την διανομή του στο δίκτυο της πόλης.

Στα εργαστήρια της ΕΥΔΑΠ εφαρμόζονται οι πλέον σύγχρονες αναλυτικές μέθοδοι για τον προσδιορισμό των στοιχείων που απαιτούνται σε δείγματα νερού προκειμένου να επιτυγχάνεται υψηλή ευαισθησία, ακρίβεια και επαναληψιμότητα μέτρησης. Μεταξύ των αναλυτικών τεχνικών που εφαρμόζονται περιλαμβάνονται η αυτόματη φωτομετρική ανάλυση, η ιοντική χρωματογραφία, η αέρια χρωματογραφία με ανιχνευτές MS/MS «τριπλού τετραπόλου», ECD, FID και olfactometry, η υγρή χρωματογραφία HPLC με ανιχνευτές φθορισμού και UV, η φασματοσκοπία πλάσματος με ανιχνευτή εκπομπής, ο online έλεγχος τοξικότητας με οργανισμούς Daphnia, και η μέθοδος ELISA.

Επιπροσθέτως, **κρίσιμες ποιοτικές παράμετροι, όπως το υπολειμματικό χλώριο, παρακολουθούνται on-line, σε επιλεγμένες δεξαμενές του δικτύου διανομής πόσιμου νερού. Εξελιγμένα συστήματα για την on-line παρακολούθηση κρίσιμων ποιοτικών παραμέτρων είναι επίσης εγκατεστημένα σε κομβικές θέσεις και στα εξωτερικά υδραγωγεία, τα οποία αποστέλλουν αποτελέσματα σε πραγματικό χρόνο με τηλεμετρία και έγκαιρες ειδοποιήσεις σε περιπτώσεις ακραίων τιμών.**

Το 2019, στο πλαίσιο του διαρκούς εκσυγχρονισμού των τεχνολογιών που ακολουθούνται για τον έλεγχο ποιότητας νερού, **τα δύο πιλοτικά «έξυπνα συστήματα»** παρακολούθησης ποιοτικών παραμέτρων που είχαν εγκατασταθεί ήδη το 2018 στο δίκτυο του πόσιμου νερού, εμπλουτίστηκαν με επιπλέον αισθητήρες και δυνατότητες, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΕΥΔΑΠ, με σκοπό την έγκαιρη προειδοποίηση και πρόληψη πιθανών προβλημάτων.

Έργα και πρωτοβουλίες

Στο πλαίσιο της διαρκούς βελτίωσης των μηχανισμών ελέγχου ποιότητας, η ΕΥΔΑΠ το 2019 προέβη σε επικαιροποίηση και **εμπλουτισμό των σημείων δειγματοληψίας** εντός της περιοχής αρμοδιότητάς της, **αυξάνοντας τον αριθμό τους κατά 10%**. Τα νέα σημεία βρίσκονται σε όλες τις περιοχές της Αττικής (Ασπρόπυργος, Βάρη, Βούλα, Σαρωνίδα, Λαυρεωτική, Ανθούσα, Αχαρνές, Γλυκά Νερά, Κηφισιά, κλπ.) περιλαμβάνοντας και περιοχές όπου δημοτικά δίκτυα έχουν ενταχθεί πρόσφατα στο δίκτυο της ΕΥΔΑΠ (Σαλαμίνα, Μαγούλα, Αγ. Δημήτριος Πεντέλης). Έτσι επιτυγχάνεται η αντιπροσωπευτική παρακολούθηση της ποιότητας νερού σε όλο το δίκτυο.

Το 2019 συνεχίστηκε το **πρόγραμμα ενημέρωσης με επιστολές προς καταναλωτές / ιδιοκτήτες ακινήτων**, σχετικά με τον έλεγχο ποιότητας νερού που διεξάγεται βάσει προγράμματος στα ακίνητά τους, στο πλαίσιο της νομοθετικής απαίτησης για έλεγχο νερού σε βρύσες καταναλωτών.

Επισημαίνεται ότι **στελέχη της ΕΥΔΑΠ λόγω της εξειδίκευσης και εμπειρίας τους συμμετέχουν** θεσμικά στη διαβούλευση που έχει ξεκινήσει από τον Φεβρουάριο 2018 και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2020 για την **αναδιאτύπωση της Οδηγίας 98/83/ΕΕ** σχετικά με την Ποιότητα του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης.

Άλλωστε, η ΕΥΔΑΠ παρακολουθεί και καταγράφει συστηματικά, σε αρχείο που τηρείται στην Υπηρεσία Ελέγχου Ποιότητας Νερού (ΥΕΠΝ) και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας, όχι μόνο την κείμενη Νομοθεσία αλλά και τις διεθνείς τάσεις σε κανονιστικά ζητήματα, οι οποίες ενδέχεται να αποτελέσουν μελλοντικές Νομοθετικές απαιτήσεις ή απαιτήσεις ενδιαφερόμενων μερών. Αποτέλεσμα αυτής της δράσης είναι **ο κατάλογος των ουσιών** που παρακολουθούνται να **εμπλουτίζεται** συνεχώς.

Στο πλαίσιο αυτό, συνήφθησαν εντός του 2017 και είναι σε εξέλιξη **συμβάσεις με Ελληνικά Εκπαιδευτικά και Ερευνητικά Ιδρύματα** (ΕΚΠΑ, ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος), που βρίσκονται μεταξύ των πρωτοπόρων πανευρωπαϊκά στον τομέα τους, με σκοπό τη συνεργασία για τη διερεύνηση εξειδικευμένων θεμάτων ποιότητας νερού.

Η συνεργασία με το ΕΚΠΑ έχει σαν στόχο την εφαρμογή συνδυασμού εξελιγμένων τεχνικών «στοχευμένης» καθώς και «μη στοχευμένης» ανάλυσης, με τις οποίες γίνεται σάρωση του δείγματος για την ανίχνευση και ταυτοποίηση ενός μεγάλου εύρους άγνωστων ουσιών (διερευνάται η ανίχνευση πάνω από 10.000 ενώσεων, οι οποίες έως τώρα δεν υπάρχουν σε λίστες παρακολούθησης και ο εντοπισμός περιπτώσεων απόρριψης ρύπων στο περιβάλλον που έως τώρα ήταν αδύνατο να ανιχνευτούν). Μέσω αυτής της συνεργασίας εξετάζονται δείγματα από τους ταμιευτήρες της ΕΥΔΑΠ (Μόρνος, Εύηνος, Μαραθώνας, Υλίκη).

Η συνεργασία αυτή προσβλέπει επίσης στην απόκτηση εμπειρίας των στελεχών της ΕΥΔΑΠ στις πιο σύγχρονες τεχνικές χημικής ανάλυσης.

Η συνεργασία μεταξύ ΕΥΔΑΠ και ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ ξεκίνησε από το 2017 με τη χορήγηση βιομηχανικής υποτροφίας σε μεταδιδακτορικό ερευνητή, με στόχο την ανάπτυξη νέων μεθόδων και τεχνικών που θα συμβάλλουν στην εκτίμηση κινδύνου που αφορά στους οργανικούς ρύπους σε όλο τον κύκλο του πόσιμου νερού της ΕΥΔΑΠ, από τους ταμιευτήρες μέχρι τη βρύση του καταναλωτή.

Επιπλέον, έχουν ήδη δρομολογηθεί και βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες για την προμήθεια αναλυτικού εξοπλισμού τεχνολογίας αιχμής. Μέρος του εξοπλισμού αυτού, που περιλαμβάνει UHPLC-HRMS τεχνολογίας q-TOF, αυτόματη προκατεργασία δειγμάτων με SPE, ICP-MS, αναμένεται να εγκατασταθεί στα εργαστήρια μέχρι το τέλος του 2020 ενώ νέες σχετικές προμήθειες έχουν προγραμματισθεί για το 2021. Παράλληλα βρίσκονται σε εξέλιξη διαδικασίες για την αύξηση του αριθμού των οργάνων συνεχούς παρακολούθησης της ποιότητας του πόσιμου νερού, μέσω της προμήθειας και εγκατάστασης 29 νέων on-line οργάνων (επιπλέον των υφισταμένων).

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Πιστοποιήσεις

Τα Χημικά Εργαστήρια Γαλατσίου και Αχαρνών, καθώς και το Μικροβιολογικό Εργαστήριο είναι διαπιστευμένα κατά ΕΛΟΤ EN ISO 17025 ήδη από το 2005, από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), για τη διενέργεια δοκιμών για τον προσδιορισμό χημικών και μικροβιολογικών παραμέτρων στο ανεπεξέργαστο και πόσιμο νερό (Αρ. Πιστοποιητικού 192).

Κατά την ετήσια αξιολόγηση του 2019, εγκρίθηκε από το ΕΣΥΔ η διατήρηση της διαπίστευσης των εργαστηρίων και χορηγήθηκε επέκταση του Επίσημου Πεδίου Διαπίστευσης (ΕΠΕΔ) σε σημαντικό αριθμό νέων μεθόδων και παραμέτρων όπως και στη διενέργεια δειγματοληψίας. Έτσι πλέον τα εργαστήρια νερού της ΕΥΔΑΠ είναι διαπιστευμένα για 72 συνολικά τύπους δοκιμών / παραμέτρους για το πόσιμο και επιφανειακό νερό, καθώς και για τη δειγματοληψία. Τα εργαστήρια νερού της ΕΥΔΑΠ παρακολουθούν συστηματικά τις διεθνείς εξελίξεις και τάσεις στο πεδίο των αναλύσεων νερού. Η διαρκής εξέλιξη και βελτίωση της λειτουργίας τους, αντανακλάται στη συνεχή επέκταση του πεδίου διαπίστευσης των εργαστηρίων, δηλαδή στη διαρκή αύξηση του πλήθους των ουσιών που προσδιορίζονται με τη χρήση διαπιστευμένων μεθόδων.

Διαχείριση παραπόνων – Ενημέρωση καταναλωτών

Η ΕΥΔΑΠ δίνει απόλυτη προτεραιότητα στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ικανοποίησης για το σύνολο του καταναλωτικού κοινού. Έχει θεσπίσει τετραψήφια τηλεφωνική γραμμή επικοινωνίας (1022) για την καταγραφή και ταχεία αντιμετώπιση όλων των ζητημάτων ποιότητας που ενδέχεται να αναφερθούν από το καταναλωτικό κοινό.

Όλα τα ζητήματα ποιότητας που τίθενται, προωθούνται άμεσα μέσω κατάλληλου λογισμικού στην Υπηρεσία Ελέγχου Ποιότητας Νερού, η οποία αναλαμβάνει τη διερεύνηση του κάθε ζητήματος. Στο 100 % των περιπτώσεων η **ανταπόκριση της ΕΥΔΑΠ είναι άμεση και το πολύ εντός 24 ωρών** γίνεται τηλεφωνική επικοινωνία με τον καταναλωτή. Εφόσον προκύψει σχετική αναγκαιότητα και το επιθυμεί ο καταναλωτής, πραγματοποιούνται δειγματοληψίες από το ακίνητο όπου δηλώνεται το παράπονο και αναλύσεις των αντίστοιχων δειγμάτων.

Για το 2019 το 45.9% των παραπόνων που εκδηλώθηκαν διευθετήθηκε μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας, ενώ το υπόλοιπο 54.1% διερευνήθηκε μέσω δειγματοληψιών και εργαστηριακών αναλύσεων. Αν από τη διερεύνηση των παραπόνων ανακύψει ανάγκη εφαρμογής τεχνικών ενεργειών, ενεργοποιείται η αρμόδια Τεχνική Υπηρεσία και γίνονται σχετικοί επανέλεγχοι μέχρι να εξασφαλιστεί, μέσω επικοινωνιών με τους καταναλωτές και μέσω των απαιτούμενων ελέγχων, ότι έχει επιτευχθεί αποκατάσταση του ζητήματος.

Για το 2019 απαιτήθηκαν **τεχνικές ενέργειες στο 3,4% των παραπόνων ποιότητας** που αναφέρθηκαν στο 1022 και **επιλύθηκε το 100% των παραπόνων** για τα οποία είχε προκύψει ανάγκη επέμβασης από την ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Επιπλέον επισημαίνεται ότι δεν υπήρξε περιστατικό μη ικανοποίησης αιτήματος καταναλωτή ούτε περιστατικό επιβολής προστίμου ή αποζημίωσης για θέματα ποιότητας νερού.

Η ΕΥΔΑΠ φροντίζει συστηματικά για την **ενημέρωση των καταναλωτών ως προς την ποιότητα του νερού** με τους παρακάτω τρόπους:

- ο σε ετήσια βάση εξάγονται οι μέσες τιμές όλων των παραμέτρων που προσδιορίζονται. Οι τιμές αυτές αναρτώνται στον ιστότοπο της Εταιρείας, ώστε να έχει πρόσβαση σε αυτές κάθε ενδιαφερόμενος.
- ο απαντά γραπτώς παρέχοντας ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα του νερού, σε κάθε αίτημα καταναλωτή το οποίο εκφράζεται μέσω της γραμμής εξυπηρέτησης καταναλωτών 1022, μέσω αίτησης σε περιφερειακό κατάστημα της εταιρείας ή και δι' αλληλογραφίας συμβατικής ή ηλεκτρονικής. Στην πλειονότητα αυτών των περιπτώσεων οι απαντήσεις περιλαμβάνουν εκθέσεις αποτελεσμάτων δειγμάτων που έχουν ληφθεί από βρύσες εντός των ακινήτων των ενδιαφερόμενων.
- ο τα στοιχεία ποιότητας του νερού του δικτύου ύδρευσης ΕΥΔΑΠ αποστέλλονται συστηματικά στο Υπουργείο Υγείας. Τα στοιχεία για την τριετία 2017 – 2019 απεστάλησαν στο Υπουργείο Υγείας στις αρχές του 2020.

Επίδοση

Όπως τεκμηριώνεται από τα αποτελέσματα περίπου 185.000 προσδιορισμών σε περίπου 10.000 δείγματα πόσιμου και 2.000 δείγματα ανεπεξέργαστου νερού ετησίως, η ΕΥΔΑΠ πιστοποιεί διαρκώς, ότι το νερό της Αθήνας είναι άριστης ποιότητας και ένα από τα καλύτερα της Ευρώπης.

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων πιστοποιούν ότι η ποιότητα του πόσιμου νερού της ΕΥΔΑΠ ανταποκρίνεται στις νομοθετικές απαιτήσεις της ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017 «Ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης» σε συμμόρφωση προς την οδηγία 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει).

Πέραν αυτών, σε ετήσια βάση διεξάγονται εσωτερικές επιθεωρήσεις αυτοαξιολόγησης των επιμέρους διεργασιών της Υπηρεσίας Ελέγχου Ποιότητας Νερού και ανασκοπείται το σύνολο των λειτουργιών που σχετίζονται με τον Έλεγχο Ποιότητας. Με τον τρόπο αυτό εντοπίζονται τυχόν αποκλίσεις από τις καθιερωμένες διαδικασίες και καταγράφονται ευκαιρίες για βελτίωση, οι οποίες στη συνέχεια προγραμματίζονται και υλοποιούνται.

Συμμόρφωση με κανονισμούς και εθελοντικούς κανόνες

Κατά την περίοδο αναφοράς δεν αναγνωρίστηκε κανένα περιστατικό μη συμμόρφωσης με κανονισμούς και εθελοντικούς κανόνες που να σχετίζονται με την ποιότητα του νερού ύδρευσης και με αρνητικές επιδράσεις στην ΥΓΕΙΑ και ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Τα δεδομένα ελέγχου ποιότητας πόσιμου νερού από το δίκτυο ύδρευσης της ΕΥΔΑΠ είναι διαθέσιμα παρακάτω:

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΕΥΔΑΠ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΜΕΣΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΗ ΤΙΜΗ (Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017)
Αγωγιμότητα, 25°C	μS/cm	303	2764, 25°C (2500, 20°C)
Συγκέντρωση ιόντων υδρογόνου	pH	7,7	6,5-9,5
Θολότητα	NTU	0,31	Αποδεκτή στους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής
Υπολειμματικό Χλώριο	mg Cl ₂ /l	0,36	
Αργίλιο	μg Al/l	95	200
Γεύση *		1 (δεκτή)	Αποδεκτή στους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής
Οσμή *		2 (δεκτή)	Αποδεκτή στους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής
Χρώμα	mg Pt/l	0,53	Αποδεκτό για τους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής
Ασβέστιο	mg Ca/l	47	
Μαγνήσιο	mg Mg/l	6	
Σκληρότητα	mg CaCO ₃ /l	141	
Αλκαλικότητα (Ολική)	mg CaCO ₃ /l	117	
Αμμώνιο	mg NH ₄ ⁺ /l	0,01	0,50

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΜΕΣΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΗ ΤΙΜΗ (Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017)
Θειικά	mg SO ₄ ²⁻ /l	24	250
Χλωριούχα	mg Cl-/l	9,2	250
Νιτρικά	mg NO ₃ /l	0,9	50
Νιτρώδη	mg NO ₂ /l	M.A.	0,1
ΝΙΤΡΩΔΗ/3 + ΝΙΤΡΙΚΑ/50	mg/l	0,02	1
Φθοριούχα	mg F-/l	0,1	1,5
Φωσφορικά	mg PO ₄ ³⁻ /l	0,012	5 mg/l P ₂ O ₅
Κυανιούχα	μg CN-/l	M.A.	50
Βρωμικά	μg BrO ₃ /l	M.A.	10
Νάτριο	mg Na/l	6,5	200
Κάλιο	mg K/l	0,94	
Αργυρος	μg Ag/l	1,02	
Αρσενικό	μg As/l	M.A.	10
Βάριο	μg Ba/l	31	
Βόριο	μg B/l	9	1000
Κάδμιο	μg Cd/l	M.A.	5
Ολικό Χρώμιο	μg Cr/l	M.A.	50
Χαλκός	μg Cu/l	6,4	2000
Σίδηρος	μg Fe/l	13,4	200
Υδράργυρος	μg Hg/l	0,061	1
Μαγγάνιο	μg Mn/l	1,4	50
Νικέλιο	μg Ni/l	2,1	20
Μόλυβδος	μg Pb/l	1,4	10

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΜΕΣΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΗ ΤΙΜΗ (Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017)
Αντιμόνιο	μg Sb/l	M.A.	5
Σελήνιο	μg Se/l	M.A.	10
Κασσίτερος	μg Sn/l	0,65	
Ψευδάργυρος	μg Zn/l	42	
Διαλυτός Οργανικός Ανθρακας (DOC)	mg/l	1,3	Άνευ ασυνήθους μεταβολής
Χλωροφόρμιο (CHCl ₃)	μg/l	14,8	
Διχλωροβρωμομεθάνιο (CHBrCl ₂)	μg/l	5,2	
Διβρωμοχλωρομεθάνιο (CHBr ₂ Cl)	μg/l	1,6	
Βρωμοφόρμιο (CHBr ₃)	μg/l	0,1	
Σύνολο Τριαλογονομεθανίων	μg/l	21,7	100
Trichloroethylene	μg/l	M.A.	10
Tetrachloroethylene	μg/l	M.A.	(Άθροισμα δύο ουσιών)
Benzene	μg/l	M.A.	1
Bromobenzene	μg/l	M.A.	
Chlorobenzene	μg/l	M.A.	
Ethylbenzene	μg/l	M.A.	
n-butylbenzene	μg/l	M.A.	
1,2-dichloroethane	μg/l	M.A.	3
Naphthalene	μg/l	M.A.	
Toluene	μg/l	M.A.	
Hexachlorobutadiene	μg/l	M.A.	0.03
1,2,4-trichlorobenzene	μg/l	M.A.	

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΜΕΣΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΗ ΤΙΜΗ (Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017)
Dichlobenil	µg/l	M.A.	0.1
Desethyl-terbutylazine	µg/l	M.A.	0.1
Terbutylazine	µg/l	M.A.	0.1
Propyzamide	µg/l	M.A.	0.1
Methyl Parathion	µg/l	M.A.	0.1
Terbutryn	µg/l	M.A.	0.1
Metolachlor	µg/l	M.A.	0.1
Aldrin	µg/l	M.A.	0.03
Parathion	µg/l	M.A.	0.1
Isodrin	µg/l	M.A.	0.1
Triclosan	µg/l	M.A.	0.1
Carfentrazone ethyl	µg/l	M.A.	0.1
Diflufenican	µg/l	M.A.	0.1
Mefenpyr diethyl	µg/l	M.A.	0.1
α-BHC	µg/l	M.A.	0,1
β-BHC	µg/l	M.A.	0,1
LINDANE	µg/l	M.A.	0,1
δ-BHC	µg/l	M.A.	0,1
HEPTACHLOR	µg/l	M.A.	0,03
HEPTACHLOR EPOXIDE	µg/l	M.A.	0,03
α-ENDOSULFAN	µg/l	M.A.	0,1
β-ENDOSULFAN	µg/l	M.A.	0,1
DIELDRIN	µg/l	M.A.	0,03

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΜΕΣΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΗ ΤΙΜΗ (Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017)
ENDRIN	µg/l	M.A.	0,1
op'-DDD	µg/l	M.A.	0,1
pp'-DDD	µg/l	M.A.	0,1
op'-DDE	µg/l	M.A.	0,1
pp'-DDE	µg/l	M.A.	0,1
op'-DDT	µg/l	M.A.	0,1
pp'-DDT	µg/l	M.A.	0,1
Σύνολο βιοκτόνων/ παρασιτοκτόνων	µg/l	M.A.	0,5
1,12 Benzoperylene	µg/l	M.A.	
Benzo(b)fluoranthene	µg/l	M.A.	
Benzo(k)fluoranthene	µg/l	M.A.	
Indeno(1,2,3-cd) pyrene	µg/l	M.A.	
Σύνολο PAH πλην του Benzo(a)pyrene	µg/l	M.A.	0,1
Benzo(a) pyrene	µg/l	M.A.	0,01
Βινυλοχλωρίδιο	µg/l	M.A.	0,5
Ακρυλαμίδιο	µg/l	M.A.	0,1
Επιχλωρυδρίνη	µg/l	M.A.	0,1
Ολική α-ακτινοβολία	Bq/l	M.A.	
Ολική β-ακτινοβολία	Bq/l	M.A.	
Ραδιενέργεια (ολική ενδεικτική δόση) **	mSv/έτος	<0,10	0,10**
Ολικά κολοβακτηριοειδή	cfu/100ml	0	0
<i>Escherichia coli</i> (<i>E. coli</i>)	cfu/100ml	0	0
Εντερόκοκκοι	cfu/100ml	0	0
<i>Clostridium perfringens</i> (συμπεριλαμβανομένων των σπορίων)	cfu/100ml	0	0

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΜΕΣΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΗ ΤΙΜΗ (Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017)
Αριθμός αποικιών σε 22° C	cfu/ml	0	Άνευ ασυνήθους μεταβολής
Αριθμός αποικιών σε 36° C	cfu/ml	0	Άνευ ασυνήθους μεταβολής

* Για τις παραμέτρους γέυση και οσμή, οι οποίες ελέγχθηκαν οργανοληπτικά, οι αριθμοί σημαίνουν: 1=κατώφλι, 2=ελαφριά.

** Για την ενδεικτική δόση η παραμετρική τιμή προκύπτει από την ΚΥΑ Π/112/1057/2016

Στις μικροβιολογικές παραμέτρους ως μέτρο κεντρικής θέσης χρησιμοποιείται η διάμεσος.

M.A. Μη ανιχνεύσιμο.

Τα παραπάνω στοιχεία προέκυψαν από δειγματοληψίες και αναλύσεις που διενεργούνται για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης του νερού του δικτύου ύδρευσης της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Βάσει αυτής της παρακολούθησης, η ΕΥΔΑΠ πιστοποιεί ότι η ποιότητα του νερού του δικτύου ύδρευσης ελέγχεται και πληροί τις απαιτήσεις και τους όρους της Υπουργικής Απόφασης ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017 για την «Ποιότητα Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης» σε συμμόρφωση προς την οδηγία 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 3ης Νοεμβρίου 1998, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Δ.6 Πρόσβαση σε Καθαρό Νερό, Διασφάλιση Πόρων Παροχής & Κάλυψη Δικτύου Ύδρευσης

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η ΕΥΔΑΠ προκειμένου να εξασφαλίσει την εύλογη κατανάλωση νερού των πελατών της και κατ' επέκταση να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών ύδρευσης, προμηθεύεται το ανεπεξέργαστο νερό το οποίο απαιτείται, εξ' ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο στην είσοδο των Μονάδων Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ). Μόνη εξαίρεση αποτελούν οι γεωτρήσεις Μαυροσουβάλας που είναι ιδιοκτησία της ΕΥΔΑΠ. Η Εταιρεία, διαχειρίζεται το νερό ως ένα πολύτιμο φυσικό πόρο και ως ένα πολύτιμο και ζωτικό αγαθό για τους κατοίκους της Αττικής (και όχι μόνο).

Η Εταιρεία το 2019 διένειμε κατά μέσο ετήσιο όρο 1.050.310 μ3 πόσιμου νερού ημερησίως σε όλη την περιοχή αρμοδιότητά της, καθώς και σε ορισμένα νησιά της Περιφέρειας του Νοτίου Αιγαίου (Κυκλάδες) αλλά και του Αργοσαρωνικού (Δήμοι Αίγινας, Αγκιστριού) μέσω υδροφόρων πλοίων, από ειδικές παροχές, αλλά και σε κρουαζιερόπλοια και σκάφη σε λιμάνια της Αττικής κλπ. Στις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού το νερό καθίσταται πόσιμο με τις πλέον φιλικές στο περιβάλλον και στον φυσικό πόρο μεθόδους.

Η συνεχής διασφάλιση των απαραίτητων υδατικών πόρων, η εξασφάλιση της επαρκούς επεξεργασίας τους για πόσιμο νερό άριστης ποιότητας και η ικανότητα διανομής αυτού μέσω του δικτύου ύδρευσης στους πελάτες της, αποτελούν την κύρια δραστηριότητα της ΕΥΔΑΠ.

Είναι γεγονός ότι η οποιαδήποτε εμπλοκή στην ποσοτική διασφάλισή των υδατικών πόρων και στη δυνατότητα μεταφοράς και διανομής αυτών (εγκαταστάσεις Εξωτερικών Υδραγωγείων- Τροφοδοτικό Δίκτυο πόσιμου νερού κ.ο.κ.) θα επέφερε άμεσα σημαντικές επιπτώσεις στους καταναλωτές (έλλειψη νερού), αλλά και στην ίδια την Εταιρεία (πλήγμα στην εικόνα της, μείωση εσόδων κ.ο.κ), κλιμακούμενες αναλογικά σύμφωνα με το μέγεθος του προβλήματος που δύναται να προκύψει. Με την υπεύθυνη διαχείριση του όλου θέματος, η Εταιρεία συμβάλλει στην επίτευξη των Παγκόσμιων Στόχων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του 3^{ου} «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ & ΕΥΗΜΕΡΙΑ», του 6^{ου} «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ», του 11^{ου} «ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ» όπως αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Σύμφωνα με το Νόμο 2744/1999 και τη Σύμβαση 20ετούς διάρκειας, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΕΥΔΑΠ., που προέκυψε σε εφαρμογή του Νόμου αυτού, και η οποία Σύμβαση ισχύει από 25.10.1999, το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί την ευθύνη για την έρευνα και τη συλλογή του ανεπεξέργαστου νερού, καθώς και για την κατασκευή των απαραίτητων έργων, ώστε να διαθέτει τις αναγκαίες για την ύδρευση ποσότητες ακατέργαστου νερού στην ΕΥΔΑΠ. Η Εταιρεία από την πλευρά της, έχει την αποκλειστική ευθύνη – δικαίωμα μη μεταβιβάσιμο - για την επεξεργασία αυτού του νερού, τη διανομή του, καθώς και τη λειτουργία και συντήρηση του ιδιόκτητου δικτύου ύδρευσης, ώστε να καλύπτονται ποιοτικά και ποσοτικά οι ανάγκες υδροδότησης όλων αδιακρίτως των καταναλωτών στην περιοχή αρμοδιότητάς της.

Με την ίδια ως άνω Σύμβαση, η ΕΥΔΑΠ έχει αναλάβει (έναντι τιμήματος) τη λειτουργία και τη συντήρηση όλων των εγκαταστάσεων συλλογής και μεταφοράς ανεπεξέργαστου νερού, οι οποίες ανήκουν κατά κυριότητα στο Ελληνικό Δημόσιο, καθώς και τη σύνταξη μελετών έργων, που διασφαλίζουν την ασφαλή κατάσταση των εγκαταστάσεων και την εναλλακτική υδροδότηση των ΜΕΝ σε περιπτώσεις βλαβών. Με αυτόν τον τρόπο είναι σε θέση να ελέγχει, πρωτογενώς και με πληρότητα, τα τεχνικά έργα μεταφοράς του ανεπεξέργαστου νερού από τις πηγές, έως τις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ).

Το 2019 εγκρίθηκαν από το ΔΣ της ΕΥΔΑΠ ΑΕ οι διαγωνιστικές διαδικασίες για την ανάδειξη ανάδοχων για την εκπόνηση τριών μελετών, μέσω των οποίων σε συνδυασμό και με μια μελέτη που εκπονεί η ΕΥΔΑΠ με τις υπηρεσίες της, θα επιτευχθεί η **υλοποίηση τεσσάρων σημαντικών κρίσιμων έργων στο Εξωτερικό Υδροδοτικό Σύστημα (ΕΥΣ)**. Οι μελέτες αυτές αναμένεται να συμβασιοποιηθούν τους πρώτους μήνες του 2020 και αφορούν

- 1) Έργα αποκαταστάσεων του Ενωτικού Υδραγωγείου Φ1800 Μόρνου – Μαραθώνα, τμήμα Κλειδί - Δαφνούλα
- 2) Διασφάλιση υποδομών μεταφοράς ακατέργαστου ύδατος Διώρυγας Κιθαιρώνα στην ευρύτερη περιοχή Κοκκινίου
- 3) Ολοκλήρωση επεμβάσεων στη Διώρυγα Θηβών του Υδραγωγείου Μόρνου
- 4) Κατασκευή συμπληρωματικού Υδαταγωγού Διατομής Φ2000 του Υδραγωγείου Μόρνου κατάντη Κιθαιρώνα.

Με την ολοκλήρωση των έργων αυτών θα επιτευχθεί αφενός η **υποστήριξη-διασφάλιση των υφιστάμενων κρίσιμων υποδομών του ΕΥΣ** και κατ' επέκταση η πληρέστερη λειτουργία αυτών, αφετέρου η **πλήρης δυνατότητα εναλλακτικής υδροδότησης του Λεκανοπεδίου από την εναλλακτική πηγή τροφοδοσίας της λίμνης Υλίκης**.

Οι διαβουλεύσεις για τη σύναψη νέας σύμβασης με τα αρμόδια Υπουργεία και την Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη. Η υπάρχουσα σύμβαση παρατάθηκε αρχικά για 6 μήνες, ήτοι μέχρι την 25^η Απριλίου 2020 και στη συνέχεια παρατάθηκε μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2020.

Επιπρόσθετα, η ΕΥΔΑΠ έχει αναλάβει

- την υποχρέωση να εκπονεί και να συντάσσει σε ετήσια βάση το Σχέδιο Διαχείρισης των διαθεσίμων συστημάτων παροχής ακατέργαστου ύδατος,
- τη διατήρηση και συνεχή ενημέρωση του Δημοσίου, επί των στοιχείων παροχών ανεπεξέργαστου νερού στις εκροές από τις πηγές και στις εισροές στις ΜΕΝ.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια. Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Η ΕΥΔΑΠ προμηθεύεται ακατέργαστο νερό, κυρίως από επιφανειακούς υδάτινους πόρους των λεκανών απορροής Μαραθώνα, Υλίκης, Μόρνου, Ευήνου, που κατατάσσονται στην κατηγορία Α2, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 75/440/ΕΟΚ περί της ποιότητας που απαιτείται για το επιφανειακό νερό που προορίζεται για την παραγωγή πόσιμου νερού.

Από τους ταμειυτήρες, μόνο αυτός της Υλίκης είναι φυσικός (λίμνη), ενώ οι υπόλοιποι έχουν δημιουργηθεί με την κατασκευή φραγμάτων σε κατάλληλα σημεία στην κοίτη των ποταμών Χαράδρου (φράγμα Μαραθώνα), Ευήνου και Μόρνου. Στις πηγές υδροληψίας που χρησιμοποιεί η ΕΥΔΑΠ περιλαμβάνονται και υπόγειοι υδατικοί πόροι, που δύναται να αξιοποιηθούν με τη λειτουργία 100 περίπου υδρογεωτρήσεων συνολικής ετήσιας αντλητικής ικανότητας 70-125 εκατ. κ. μ. νερού περίπου ανά έτος, ανάλογα με την διαθεσιμότητα των υπογείων πόρων και την πολιτική χρήσης τους.

Με βάση τις σημερινές συνθήκες λειτουργίας, οι πηγές υδροληψίας της ΕΥΔΑΠ μπορούν να διαχωριστούν ως:

- **Κύριοι υδροδότες** : Μόρνος, Ευήνος.
- **Βοηθητικοί υδροδότες**: Μαραθώνας (για την τροφοδοσία της ΜΕΝ Γαλασίου) και Υλίκη (σε έκτακτες περιπτώσεις).
- **Εφεδρικοί υδροδότες**: υπόγειοι υδάτινοι πόροι - υδρογεωτρήσεις.

Η μεταφορά του νερού από τις πηγές υδροληψίας στις μονάδες επεξεργασίας νερού γίνεται μέσω των παρακάτω **υδραγωγείων, συνολικού μήκους 495χλμ:**

- Υδραγωγείο Μόρνου Κ.Υ. Κύριο Υδραγωγείο
- Υδραγωγείο Υλίκης Κ.Υ. Κύριο Υδραγωγείο

- ο Ενωτικό Υδραγωγείο Μόρνου –Υλίκης Ε.Υ. Ενωτικό Υδραγωγείο
- ο Ενωτικό Υδραγωγείο Μαραθώνος- Γαλατσίου Ε.Υ. Ενωτικό Υδραγωγείο
- ο Ενωτικό Υδραγωγείο Διστόμου Ε.Υ. Ενωτικό Υδραγωγείο
- ο Σήραγγα Ευήνου-Μόρνου Ε.Υ. Ενωτικό Υδραγωγείο

Παρά την μεγάλη απόσταση των κύριων υδροδοτών (Μόρνου, Ευήνου) από την Αττική, η μεγαλύτερη ποσότητα του νερού μεταφέρεται, μέσω των υδραγωγείων με τη **δύναμη της βαρύτητας**, χωρίς την οικονομική και περιβαλλοντική επιβάρυνση ενεργοβόρων αντλήσεων, που μόνο σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης ενεργοποιούνται, συμβάλλοντας έτσι ενεργά στη **μείωση του περιβαλλοντικού μας αποτυπώματος**.

Η ΕΥΔΑΠ διασφαλίζει την **προστασία των ταμιευτήρων** με την τήρηση αυστηρής νομοθεσίας (Υγειονομική Διάταξη Α5/2280/1983 για την προστασία των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής πρωτεύουσας από ρυπάνσεις και μολύνσεις), με έλεγχο των έργων και των δραστηριοτήτων στις ζώνες προστασίας των λεκανών απορροής των ταμιευτήρων και με δειγματοληπτικές μετρήσεις ως προς την ποιότητα του νερού των ταμιευτήρων.

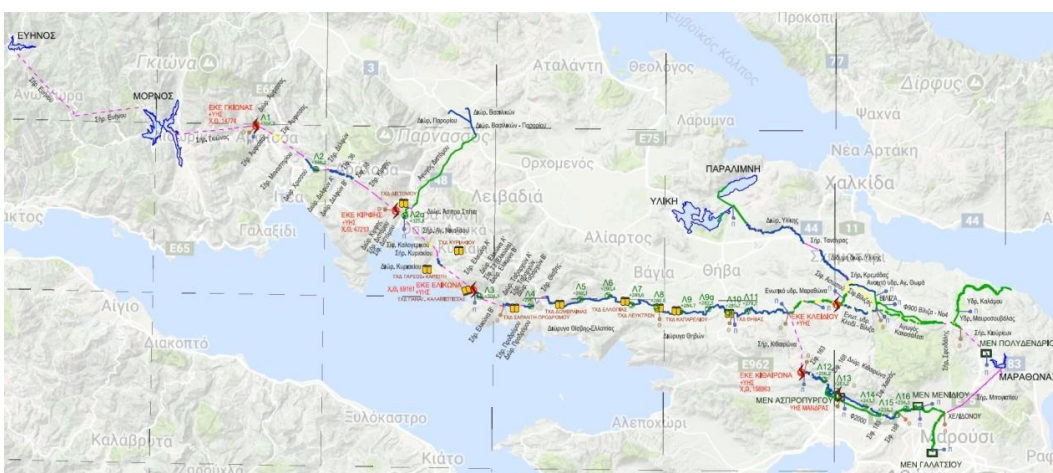
Οι τρόποι και **μεθοδολογίες διαχείρισης του υδροδοτικού συστήματος** ιεραρχούνται

- στη λειτουργία του υφιστάμενου υδροδοτικού συστήματος,
- στη ρύθμιση της ροής κατάντη των ταμιευτήρων,
- στον επιμερισμό της απόληψης νερού ανά κύρια, δευτερεύουσα ή εφεδρική πηγή
- στη μεταφορά νερού μέσω του δικτύου εξωτερικών υδραγωγείων
- και σε πρόσθετα έργα για την ενίσχυση και ασφάλεια του υδροδοτικού συστήματος, εφόσον απαιτούνται.

Αντικείμενο του **Σχεδίου Διαχείρισης**, είναι η μελέτη ορθολογικών, αποδοτικών και βιώσιμων τρόπων και μεθοδολογιών διαχείρισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (ΕΥΣ), με στόχο **την ποσοτικά αξιόπιστη, ποιοτικά και περιβαλλοντικά ασφαλή και οικονομικά πρόσφορη κάλυψη της ζήτησης υδρευτικού νερού στην περιοχή αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ, μέσω της κατάλληλης αξιοποίησης των υδάτινων πόρων που διατίθενται για την κάλυψη της ζήτησης αυτής.**

Η **διαχείριση του συστήματος υδάτινων πόρων** συνίσταται στον καθορισμό των απολήψιμων ποσοτήτων από τους ταμιευτήρες και τους υδροφορείς καθώς και στον τρόπο διοχέτευσής τους (επιμερισμού) στο δίκτυο των εξωτερικών υδραγωγείων, **ώστε να διασφαλίζεται η μακροπρόθεσμη επάρκεια των πόρων ύδρευσης** της περιοχής αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ με το ελάχιστο δυνατό κόστος. Επίσης, συνίσταται και σε πρόσθετα έργα για την ενίσχυση του υδροδοτικού συστήματος, εφόσον απαιτούνται. Ως δίκτυο εξωτερικών υδραγωγείων νοείται το σύνολο των αγωγών και λοιπών έργων (όπως αντλιοστάσια κ.λπ.) από την έξοδο των ταμιευτήρων μέχρι και τις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ).

Το **εξωτερικό υδροδοτικό σύστημα** απεικονίζεται στον παρακάτω χάρτη.

Το Σύστημα Υποστήριξης Αποφάσεων, το οποίο χρησιμοποιείται επιχειρησιακά καθημερινά από την ΕΥΔΑΠ για την εποπτεία και διαχείριση του υδροδοτικού συστήματος, περιλαμβάνει τις ακόλουθες συνιστώσες (υποσυστήματα):

- α) Σύστημα γεωγραφικής πληροφορίας για την απεικόνιση και εποπτεία του υδροδοτικού συστήματος,
- β) Σύστημα μέτρησης των υδάτινων πόρων ύδρευσης της Αθήνας,

- γ) Σύστημα εκτίμησης και πρόγνωσης των υδάτινων πόρων ύδρευσης της Αθήνας,
δ) Σύστημα υποστήριξης της διαχείρισης των υδάτινων πόρων ύδρευσης της Αθήνας.

Όσον αφορά στη διασφάλιση της κάλυψης με πόσιμο νερό, αυτή γίνεται από το σύνολο των εγκαταστάσεων του δικτύου ύδρευσης.

Το **δίκτυο ύδρευσης** αποτελείται από περίπου **14.000 χιλιόμετρα τροφοδοτικών αγωγών και δικτύου διανομής**. Το **κύριο τροφοδοτικό δίκτυο (πρωτεύον δίκτυο)** έχει μήκος περίπου **1.300 χλμ** και το αποτελούν αγωγοί διαμέτρου μεγαλύτερης από Φ300 χιλιοστά έως και Φ2000 χιλιοστά.

Το **δίκτυο διανομής** έχει μήκος περίπου **12.700 χλμ**, αποτελείται δε από το δευτερεύον και το τριτεύον δίκτυο, τα οποία έχουν συνολικό μήκος αντίστοιχα 9.000 περίπου χιλιόμετρα το δευτερεύον και 3.700 χιλιόμετρα περίπου το τριτεύον. Το δίκτυο διανομής αποτελείται από αγωγούς διαμέτρου μικρότερης από Φ300 χιλιοστά, που μεταφέρουν το πόσιμο νερό στους καταναλωτές.

Υπάρχουν διάσπαρτες στην περιοχή αρμοδιότητας 57 δεξαμενές συνολικής χωρητικότητας 885.000 κ. μ, 77 αντλιοστάσια συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 33.200 HP, 660 δικλείδες μείωσης πίεσης από Φ80 έως Φ600, 90.000 περίπου βάνες απομόνωσης, 100 σημεία τηλεπαρακολούθησης (SCADA), 1246 σημεία καταγραφής και τηλεμετάδοσης δεδομένων (SMS) και (GPRS). Το 2019 προστέθηκαν σε 463 θέσεις του δικτύου ύδρευσης τηλεμετρικά όργανα καταγραφής και τηλεμετάδοσης δεδομένων (GPRS).

Στο δίκτυο ύδρευσης υφίστανται **1000 περίπου σημεία ποιοτικού ελέγχου πόσιμου νερού** (700 για χλωριομετρήσεις και 300 συνδυαστικά για χλωριομετρήσεις και λοιπές παραμέτρους ανάλογα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας).

Το 2019 προστέθηκαν στο δίκτυο ύδρευσης 150 περίπου νέα σημεία ποιοτικού ελέγχου πόσιμου νερού, ώστε αφενός να επικαιροποιηθούν και εμπλουτιστούν τα σημεία δειγματοληψίας, αφετέρου να καλυφθούν από πλευράς ελέγχου ποιότητας τα νέα δίκτυα που η ΕΥΔΑΠ ενσωμάτωσε μετά την παραλαβή τους από τους ΟΤΑ (Σαλαμίνα, Μαρούλα, Άγιος Δημήτριος Πεντέλης).

Το σύνολο των ως άνω εγκαταστάσεων εξασφαλίζει την απρόσκοπτη συνεχή παροχή πόσιμου νερού και τη δυνατότητα κάλυψης των καθημερινών αναγκών των καταναλωτών στις εκάστοτε συνθήκες εποχιακής ζήτησης. Το σύνολο των εξυπηρετούμενων υδρομέτρων αγγίζει τα 2.160.000.

Η **μέση ημερήσια κατανάλωση για το έτος 2019 ήταν 1.050.310 μ3** νερού με ελάχιστη ημερήσια κατανάλωση 851.636 μ3 τον Δεκέμβριο / 2019 και μέγιστη ημερήσια κατανάλωση 1.255.556 μ3 τον Ιούλιο / 2019. Περαιτέρω τεχνικά, ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία μπορούν να αντληθούν από την ιστοσελίδα μας στην ενότητα ΥΔΡΕΥΣΗ.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Οι εφαρμοζόμενοι μέθοδοι διαχείρισης των υδατικών πόρων χαρακτηρίζονται από:

- Επιστημονικά θεμελιωμένη ορθολογικότητα
- Αποδοτικότητα: καθ' ότι αξιοποιούν τους υδάτινους πόρους στο μέγιστο δυνατό βαθμό
- Βιωσιμότητα: καθ' ότι δεν δημιουργούν πρόβλημα εξάντλησης των υδάτινων πόρων στο μέλλον από την κάλυψη των αναγκών του σήμερα

Η **κάλυψη της ζήτησης** γίνεται με **αυξημένη αξιοπιστία**, μειώνοντας την πιθανότητα μη κάλυψης της απαιτούμενης ποσότητας νερού σε πολύ μικρά και αποδεκτά επίπεδα. Η έννοια της αξιοπιστίας αναφέρεται πρωτίστως στη μείωση της αβεβαιότητας που προκαλεί η μεταβλητότητα της φυσικής προσφοράς υδάτινων πόρων (ξηρασίες), αλλά περιλαμβάνει και άλλες πηγές αβεβαιότητας, όπως τα δυσμενή έκτακτα περιστατικά (βλάβες) κατά τη διάρκεια έργων στο υδροδοτικό σύστημα, για τα οποία η ΕΥΔΑΠ μεριμνά διασφαλίζοντας την αντιμετώπισή τους. Επίσης, η κάλυψη της ζήτησης γίνεται **με νερό ασφαλούς ποιότητας χωρίς να δημιουργούνται προβλήματα στο περιβάλλον (οικοσυστήματα) λόγω υπέρμετρης αποστέρησης νερού**, προκειμένου αυτό να διατεθεί για υδρευτική χρήση. Τέλος, η κάλυψη της ζήτησης γίνεται πάντα με στόχο τον πλέον πρόσφορο οικονομικά τρόπο.

Η ΕΥΔΑΠ διαχειρίζεται τη ζήτηση του νερού, αναπτύσσοντας προγράμματα **μείωσης των διαρροών**, (διαχείριση πίεσης – υδροδοτικές ζώνες, άμεση αποκατάσταση βλαβών –θραύσεων αγωγών του δικτύου ύδρευσης, εξυγιάνσεις και

αντικαταστάσεις των Δικτύων Ύδρευσης) με στόχο όχι μόνο την εξυπηρέτηση των πελατών, αλλά και την προστασία από σπατάλη του φυσικού πόρου.

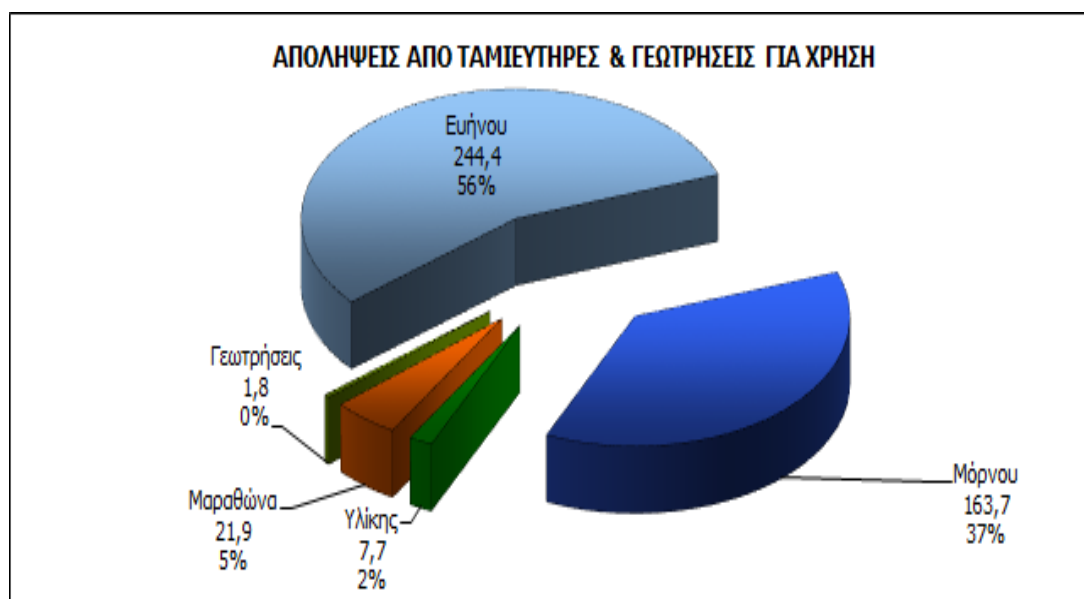
Σήμερα η ΕΥΔΑΠ παρέχει **άριστης ποιότητας πόσιμο νερό**, στην απαραίτητη ποσότητα και πίεση, ανεξάρτητα αν η Εταιρεία σε όλες τις περιοχές έχει την αρμοδιότητα διαχείρισης του Δικτύου Ύδρευσης πρωτογενώς, ή σε ορισμένες από αυτές η διαχείριση του τοπικού δικτύου γίνεται από τους οικείους ΟΤΑ.

Για τις ελάχιστες εκείνες περιοχές που δεν υδροδοτούνται με νερό από την ΕΥΔΑΠ αλλά από υδρογεωτρήσεις, κυρίως στη **Δυτική Αττική**, η ΕΥΔΑΠ έχει δρομολογήσει σειρά παρεμβάσεων και δράσεων, σε συνεργασία με τους ΟΤΑ, ώστε σε σύντομο χρονικό διάστημα να συμπεριληφθούν και αυτές στο σύνολο των περιοχών που θα λαμβάνουν νερό από την ΕΥΔΑΠ.

Στην κατεύθυνση αυτή δρομολογήθηκε η **δημοπράτηση της κατασκευής νέου χαλύβδινου τροφοδοτικού αγωγού Φ500** (το 2019 αναδείχθηκε ο Ανάδοχος και το Μάρτιο του 2020 αναμένεται η υπογραφή της σύμβασης) **μήκους 15km περίπου**, καθώς και **δεξαμενής νερού**, μέσω των οποίων θα υδροδοτηθεί η **περιοχή της Κινέττας** που μέχρι σήμερα δεν υδροδοτείται με νερό ΕΥΔΑΠ. Σε εξέλιξη βρίσκεται από πλευράς Δήμου Μεγάρων, σε συνεργασία με την ΕΥΔΑΠ, η **εκπόνηση μελέτης** για την τροφοδότηση του **Αλεποχωρίου** και λοιπών κοντινών περιοχών της ευρύτερης περιοχής του **Δήμου Μεγάρων**.

Παράλληλα έχει ξεκινήσει η **κατασκευή του υποθαλάσσιου τροφοδοτικού αγωγού**, που θα ενώσει τη Σαλαμίνα με την Αίγινα, με ευθύνη και αρμοδιότητα της Περιφέρειας Αττικής, μέσω του οποίου θα υδροδοτηθεί με νερό ΕΥΔΑΠ και το **νησί της Αίγινας**.

Η **κατανομή των απολήψεων των υδατικών πόρων** που διατίθενται για την κάλυψη του συνόλου των αναγκών υδροδότησης (ΕΥΔΑΠ, ΟΤΑ, Οργανισμών κ.α) αναλύεται σύμφωνα με τη χρήση του **2019** όπως παρακάτω:

Η παραπάνω κατανομή αφορά στη βέλτιστη διαχείριση των υδατινών πόρων για το συγκεκριμένο έτος. Οι απολήψεις μετρούνται στις πηγές υδροληψίας με παροχόμετρα και οι χρονοσειρές καταγράφονται σε σχεσιακή βάση δεδομένων.

Δ.7 Αξιόπιστο Δίκτυο Ύδρευσης & Υδατική Απόδοση

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Για την ΕΥΔΑΠ, η διασφάλιση σε όλη την έκταση του υδροδοτικού συστήματος επαρκούς ποσότητας πόσιμου νερού υψηλής ποιότητας σε συνθήκες αποδεκτής πίεσης, με παράλληλη προστασία του φυσικού πόρου, αποτελεί κύρια προτεραιότητα.

Ο σχεδιασμός, η κατασκευή, η λειτουργία, η συντήρηση και η συνεχής ανάπτυξη του δικτύου ύδρευσης είναι μια πολύπλοκη πολυπαραγοντική διαδικασία, που απαιτεί υψηλή τεχνογνωσία.

Το υδροδοτικό σύστημα μιας περιοχής, μέσω του οποίου διασφαλίζεται η τροφοδοσία της με πόσιμο νερό, περιλαμβάνει ένα σύστημα από δεξαμενές, τροφοδοτικούς (κύριους) αγωγούς, αγωγούς διανομής και υδροπαραχές. Όταν, λοιπόν αναφερόμαστε στο «**δίκτυο ύδρευσης**» εννοούμε το σύνολο των αγωγών που μεταφέρουν διυλισμένο νερό, από τις κατά τόπους Μονάδες Επεξεργασίας Νερού μέχρι τα υδρόμετρα των καταναλωτών. Πρόκειται για το κύριο τμήμα του συνόλου των εγκαταστάσεων μίας Εταιρείας ύδρευσης που στο μεγαλύτερό του μέρος είναι υπόγειο. Το δίκτυο ύδρευσης παρέχει νερό υπό πίεση κατάλληλο για πόση, σύμφωνα με τις ισχύουσες, στην Ελλάδα, προδιαγραφές προς όλους τους καταναλωτές.

Η έκταση της υδροδοτούμενης περιοχής, η μορφολογία του εδάφους, η πυκνότητα του πληθυσμού και η εκτιμώμενη μεταβολή καθώς και η γεωγραφική του κατανομή, το ύψος των κτιρίων, η αναμενόμενη κατανάλωση με υπολογισμό μέσης ημερήσιας -χαμηλής και υψηλής - είναι κάποιοι από τους παράγοντες που καθορίζουν την ποσότητα του παρεχόμενου πόσιμου νερού, την πίεση της παροχής και κατ' επέκταση τον ορθολογικό σχεδιασμό του δικτύου.

Ως περιοχή αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ ορίστηκε η μείζων περιοχή της Πρωτεύουσας, όπως αυτή καθορίζεται στον Ιδρυτικό της Νόμο 1068/1980. Με το νόμο 2744/1999 δόθηκε η δυνατότητα στην ΕΥΔΑΠ να επεκτείνει τις δραστηριότητές της, υπό όρους εντός και εκτός του Λεκανοπεδίου της Αττικής. Πιο αναλυτικά μπορεί κανείς να ενημερωθεί στην αντίστοιχη ενότητα, όπου περιγράφεται η περιοχή Αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ, με τα διοικητικά όρια των Δήμων και των Κοινοτήτων, τους οποίους υδρεύει είτε απευθείας με διαχείριση του δικτύου από την ίδια, είτε με ειδικές παροχές (ενίσχυση δικτύου), όπου η διαχείριση του δικτύου γίνεται από τις επιμέρους Τοπικές Αρχές.

Αντικείμενο της ΕΥΔΑΠ είναι η εύρυθμη λειτουργία, συντήρηση και βελτίωση του δικτύου διανομής πόσιμου νερού (κύριοι τροφοδοτικοί αγωγοί, αγωγοί διανομής, παροχές, δεξαμενές, αντλιοστάσια και εξοπλισμός τους) σε όλη τη γεωγραφικά εκτεταμένη περιοχή αρμοδιότητάς της.

Απώτερος σκοπός είναι η πιο ορθολογική διαχείρισή του και η βελτιστοποίηση της ποιότητας του παρεχόμενου πόσιμου νερού. Στρατηγικό στόχο της ΕΥΔΑΠ αποτελεί η σταδιακή παραλαβή των δικτύων ύδρευσης όλων των Δήμων της Αττικής.

Η υπεύθυνη διαχείριση του δικτύου ύδρευσης και η διασφάλιση της υδατικής απόδοσης συντελεί στην ανταπόκριση στις ανάγκες και τις προσδοκίες των ενδιαφερομένων μας μερών και στην αύξηση της εμπιστοσύνης τους προς την Εταιρεία. Με τον τρόπο αυτό η ΕΥΔΑΠ συμβάλλει θετικά στη Βιώσιμη Ανάπτυξη και συγκεκριμένα στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης 6 «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ», 8 «ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» και 12 «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ», όπως αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, που συντελούν στη σταδιακή βελτίωση της παγκόσμιας αποδοτικότητας των πόρων τόσο στην κατανάλωση όσο και στην παραγωγή και στην προσπάθεια διαχωρισμού της οικονομικής ανάπτυξης από την περιβαλλοντική υποβάθμιση.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια. Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Για την υλοποίηση του αντικειμένου αυτού απαιτείται η εκτέλεση των παρακάτω βασικών κατηγοριών δραστηριοτήτων:

Παρακολούθηση και βελτίωση λειτουργίας δικτύου ύδρευσης (παρακολούθηση ζήτησης, παρακολούθηση πίεσης, τροποποιήσεις ζωνών πίεσης κ.λπ.).

Η Αττική χαρακτηρίζεται από έντονο εδαφικό ανάγλυφο. Η ΕΥΔΑΠ παρέχει νερό σε περιοχές με υψόμετρο εδάφους από 0 έως και 600 μέτρα από το επίπεδο της θάλασσας. Προκειμένου να ελέγχεται καλύτερα η πίεση των αγωγών, **δημιουργήθηκαν ζώνες πίεσης**, δηλαδή εδαφικές περιοχές ανά 30 έως 40 μέτρα υψομετρικής διαφοράς, οι οποίες έχουν συγκεκριμένη πίεση. Το εύρος πιέσεων εντός των υδραυλικών ζωνών κυμαίνεται από 2 έως 12 atm με τη συντριπτική πλειοψηφία να κυμαίνεται στις 4-6 atm. Το δίκτυο ύδρευσης παρακολουθείται σε 24ωρη βάση από σύστημα τηλεελέγχου – τηλεχειρισμού (SCADA).

Για την επίτευξη της καλύτερης διαχείρισης του δικτύου, η ΕΥΔΑΠ το **2019 εγκατέστησε 10 νέα παροχόμετρα** σε τροφοδοτικούς αγωγούς του δικτύου και **463 σταθμούς τηλεμετρίας επιπρόσθετα των υφιστάμενων**, ανεβάζοντας το

συνολικό αριθμό σταθμών τηλεμετρίας σε **1246**, τους σταθμούς SCADA στους **100** και τον αριθμό των παροχομέτρων σε περίπου **110**.

Συντήρηση δικτύου – προληπτική και έκτακτη (συντήρηση αντλιοστασίων, βανών –πυροσβεστικών κρουνών, καθαρισμός δεξαμενών, επισκευές διαρροών αγωγών – παροχών κλπ.).

Η **προληπτική συντήρηση των αγωγών** προκύπτει κυρίως από την **στατιστική ανάλυση των βλαβών**. Ανάλογες δράσεις δρομολογούνται από την ΕΥΔΑΠ και για την συντήρηση των τροφοδοτικών αγωγών του δικτύου ύδρευσης μέσω συγκεκριμένων σύγχρονων μεθόδων παρέμβασης, καθώς και για το σύνολο των λοιπών υποστηρικτικών υποδομών του Δικτύου Ύδρευσης (αντλιοστάσια, δεξαμενές, φρεάτια ειδικών υδροπαροχών και μεγάλων βανών, πυροσβεστικά υδροστόμια κ.ο.κ.).

Πέραν των ανωτέρω οι προκύπτουσες καθημερινές βλάβες του δικτύου ύδρευσης που προκαλούν διαρροές ή θραύσεις στο δίκτυο, συλλέγονται στο τηλεφωνικό κέντρο βλαβών – παραπόνων της ΕΥΔΑΠ (1022) και το portal της Ύδρευσης και δρομολογούνται για επισκευή στους αρμόδιους τεχνικούς των Τομέων Ύδρευσης. Η **επισκευή** τους υλοποιείται **άμεσα**, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθεί η όχληση που προκαλείται στους καταναλωτές – πελάτες και να αποκαθίσταται η ομαλή υδροδότηση των περιοχών όπου το δίκτυο εμφανίζει βλάβες.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το 2019 οι συνολικές διαρροές – θραύσεις τόσο αγωγών όσο και δικλείδων στο σύνολο των δικτύων που χειρίζεται η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ανήλθαν σε περίπου 6.900. Οι διαρροές αυτές επισκευάστηκαν στο σύνολό τους άμεσα από τις Υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης.

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΑΓΩΓΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΥΔΡΟΠΑΡΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Το υφιστάμενο δίκτυο της ΕΥΔΑΠ αποτελείται από αγωγούς διαφορετικών διατομών αλλά και διαφορετικών υλικών οι οποίοι έχουν τοποθετηθεί στην πορεία των ετών για να εξυπηρετήσουν τις αυξημένες ανάγκες ύδρευσης των κατοίκων της Αττικής.

Πολλοί από τους αγωγούς αυτούς βρίσκονται σε λειτουργία επί σειρά ετών, λόγω δε των αρχικών συνθηκών τοποθέτησής τους και εξαιτίας της ανάπτυξης της πόλης και των αλληπάλληλων διαμορφώσεων των δρόμων και λοιπών κοινοχρήστων χώρων, σε συνδυασμό με τις λοιπές οχλήσεις (κυκλοφορία οχημάτων, άλλοι εξωγενείς παράγοντες), έχουν υποστεί σημαντικές καταπονήσεις που οδηγούν σε συχνές θραύσεις. Ομοίως και οι υδροπαροχές των ακινήτων, που υδρεύονται από τους αγωγούς αυτούς χαρακτηρίζονται από την ίδια παλαιότητα και εμφανίζουν παρόμοιες με τους αγωγούς καταπονήσεις. Οι συνθήκες λειτουργίας των αγωγών αυτών αξιολογούνται από την ΕΥΔΑΠ και στη συνέχεια οριοθετούνται και εφαρμόζονται **προγράμματα αντικαταστάσεων των με νέους αγωγούς και υδροπαροχές ακινήτων κατασκευαζόμενα από τα πλέον σύγχρονα υλικά**.

Το 2019 η ΕΥΔΑΠ προγραμματίσε και **αντικατέστησε συνολικά 62.000 μμ αγωγών** τοποθετώντας νέους αγωγούς διατομής Φ110, Φ160, Φ200, Φ250 κοκ και εξυγίανε-**αντικατέστησε περίπου 16.500 υδροπαροχές ακινήτων**. Με τα προγράμματα μαζικών αντικαταστάσεων υδρομετρητών ετών 2017 και 2018 αντικαταστάθηκαν 200.000 παλαιοί υδρομετρητές και τοποθετήθηκαν νέοι εκ των οποίων **οι 80.000 είναι σύγχρονοι ηλεκτρονικοί υδρομετρητές**.

Ειδικότερα, στους Δήμους Χαλανδρίου και Παλαιού Φαλήρου η ΕΥΔΑΠ **αντικατέστησε 80.000 παλαιά** οικιακά υδρόμετρα με νέα υδρόμετρα σύγχρονης τεχνολογίας (**smart meters**) ενώ το 2019 υλοποιήθηκε επίσης πρόγραμμα αντικατάστασης **1200 παλαιών υδρομετρητών** ειδικών παροχών **διατομών 2 ιντσών έως 6 ιντσών**, με την τοποθέτηση αντίστοιχων **ηλεκτρονικών υδρομετρητών σύγχρονης τεχνολογίας (smart meters)** με ισάριθμα καταγραφικά (dataloggers).

Το 2019 ολοκληρώθηκε το 80% του προγράμματος ενώ το έργο στο σύνολό του θα ολοκληρωθεί το Μάιο του 2020. Με την ολοκλήρωσή του η ΕΥΔΑΠ θα δύναται να συλλέγει αναλυτικά στοιχεία για την κατάσταση κάθε ειδικής παροχής **με τηλε-προγραμματιζόμενο ρυθμό συλλογής και αποστολής των δεδομένων σε κεντρική υποδομή**. Θα δύναται επίσης να χορηγήσει πληροφορίες καταναλώσεων αναλυτικά και διαγραμματικά **στους πελάτες διαδικτυακά**.

Η ΕΥΔΑΠ έχει εντάξει στο **επενδυτικό της πρόγραμμα** την τοποθέτηση **300.000 νέων υδρομετρητών (smart meters)** προς αντικατάσταση υφιστάμενων παλαιότερης τεχνολογίας σε διάφορες περιοχές, με σκοπό τη μετάβαση στο έξυπνο δίκτυο (**smart water network**) και στις σύγχρονες τεχνολογίες, με τις οποίες θα καταστεί εφικτή η βέλτιστη διαχείριση των υδροδοτικών ζωνών. Για το λόγο αυτό βρίσκεται σε διαβούλευση με τις εγχώριες εταιρείες τηλεπικοινωνιών, ώστε να διαμορφωθούν οι κατάλληλες συνέργειες αναφορικά με τα σύγχρονα δίκτυα για τη μεταφορά των δεδομένων,

Η ΕΥΔΑΠ συνεχίζει να τοποθετεί νέες κοινές υδροπαροχές και Ειδικές Παροχές σε ακίνητα, λοιπές εγκαταστάσεις και φορείς, ικανοποιώντας τα αιτήματα που υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους (καταναλωτές, ΟΤΑ, βιομηχανίες κοκ).

Τα αιτήματα των καταναλωτών που αιτούνται τη χορήγηση νέων υδροπαροχών μελετώνται από την ΕΥΔΑΠ και εφ' όσον εγκριθούν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας Δικτύων Ύδρευσης, υλοποιούνται με την τοποθέτηση των υδροπαροχών.

Οι παροχές υδροδότησης που συνδέονται με τους αγωγούς του δικτύου ύδρευσης, διακρίνονται σε:

Ύδρευσης, πυροσβεστικές, κοινοχρήστων χώρων ακινήτων, άρδευσης δημόσιων ή δημοτικών χώρων, προσωρινές για εργοταξιακή ή άλλη χρήση.

Το 2019 η ΕΥΔΑΠ τοποθέτησε περίπου 4.050 οικιακές παροχές, ειδικές και πυροσβεστικές παροχές.

ΠΑΡΑΛΑΒΕΣ ΝΕΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Η ΕΥΔΑΠ παραλαμβάνει εντός της περιοχής αρμοδιότητάς της Δίκτυα Ύδρευσης, των οποίων τη διαχείριση έχει ο οικείος ΟΤΑ. Η παραλαβή των εν λόγω Δικτύων, **που σήμερα εστιάζονται κυρίως στην Ανατολική και Δυτική Αττική**, αποτελεί **στρατηγικό στόχο της ΕΥΔΑΠ**, καθ' ότι συναρτάται με την διεύρυνση των δραστηριοτήτων της, σε συνδυασμό με τη χορήγηση άριστου ποιοτικά νερού σε όλους τους κατοίκους του Λεκανοπεδίου, αλλά και την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών στις εν λόγω περιοχές.

Η παραλαβή των Δημοτικών Δικτύων Ύδρευσης από την ΕΥΔΑΠ, δεν συντελείται μονομερώς. Βασική προϋπόθεση προς τούτο αποτελεί η θετική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου, που επιθυμεί να παραδώσει το δίκτυό του στην ΕΥΔΑΠ.

Το **2019** ΕΥΔΑΠ δρομολόγησε διαδικασίες και παρεμβάσεις για **την ομαλή ενσωμάτωση στο δίκτυό της των δημοτικών δικτύων ύδρευσης της Σαλαμίνας, της Μαγούλας του Δήμου Ελευσίνας και του οικισμού Αγίου Δημητρίου του Δήμου Πεντέλης**, που παρελήφθησαν το 2018.

Παράλληλα, βρίσκονται **σε τελικό στάδιο οι διαβουλεύσεις με τον Δήμο Μεγάρων** για την Παράδοση και Παραλαβή των δικτύων ύδρευσης όλων των περιοχών του Δήμου (Μέγαρα, υπόλοιπο Ν. Περάμου, Κινέττας, κοκ).

Υπό προϋποθέσεις η ΕΥΔΑΠ δύναται να αναλάβει την τροφοδοσία και διαχείριση δικτύων και σε περιοχές εκτός αρμοδιότητάς της.

Το 2009 εγκρίθηκε ο νέος **Κανονισμός Λειτουργίας Δικτύου Ύδρευσης**, με τον οποίο ρυθμίζονται με λεπτομέρειες τα σημαντικότερα θέματα λειτουργίας της Εταιρείας. Στον κανονισμό αυτόν προσχωρεί ευθέως ο καταναλωτής με την υπογραφή της σύμβασης υδροδότησης με την ΕΥΔΑΠ.

Τέλος, με την από 2007 Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ και κατ' εφαρμογή της υποχρέωσης που προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ. 3 του ν.3429/2005 για όλες τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς, εγκρίθηκε ο **Χάρτης Υποχρεώσεων προς τους Καταναλωτές της Εταιρείας (ΧΥΚ)**. Σε αυτόν περιλαμβάνονται οι βασικές υποχρεώσεις της Εταιρείας προς τους Καταναλωτές, οι χρόνοι ικανοποίησής τους, καθώς και ο τρόπος διεκδίκησης των δικαιωμάτων αυτών από τους Καταναλωτές. Το κείμενο του ΧΥΚ της ΕΥΔΑΠ είναι σύντομο, περιεκτικό και εύληπτο και είναι διαθέσιμο στον Ιστότοπο της ΕΥΔΑΠ στην αντίστοιχη ενότητα: <https://www.eydap.gr/CustomersSupport/CustomersLiability/>.

Οι ραγδαίες διεθνείς εξελίξεις στον χώρο των επιχειρήσεων, η ευθύνη της υδροδότησης του 40% και πλέον του πληθυσμού της Ελλάδας, η οικιστική επέκταση και φυσικά η υποχρέωση προς τους πελάτες της Εταιρείας, καθιστούν επιβεβλημένη την ανοδική πορεία της ΕΥΔΑΠ, προκειμένου να υλοποιήσει έργα αποφασιστικής σημασίας και αυξημένων αποδόσεων.

Για την πετυχημένη πορεία της Εταιρείας, βασικές προϋποθέσεις είναι η επικέντρωση των προσπαθειών στην **ικανοποίηση του πελάτη, στην ορθολογική διαχείριση και προστασία των υδατικών πόρων** και στη διατήρηση μιας αμφίδρομης και εποικοδομητικής σχέσης Εταιρείας – Πελατών, με στόχο **τη βελτίωση της παροχής υπηρεσιών της Εταιρείας**.

Γι' αυτό το σκοπό η Εταιρεία έχει εντάξει **στις στρατηγικές δράσεις της για τη βέλτιστη διαχείριση του δικτύου της**, τα εξής:

- Την εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών διαχείρισης της πίεσης στο δίκτυο ύδρευσης (**advanced pressure management**), που έχει ως αποτέλεσμα την αποφυγή άσκοπης καταπόνησης των αγωγών του δικτύου από

υπερβολικές πιέσεις και κατ' επέκταση την αποφυγή θραύσεων του δικτύου, επιτυγχάνοντας έτσι αύξηση του χρόνου ζωής σε μεγάλο μήκος του με σημαντικό οικονομικό όφελος.

- την **αξιόπιστη και οργανωμένη συλλογή δεδομένων από τις βλάβες, τη λειτουργία** κλπ. ώστε μέσω δομημένων και συνεργάσιμων εφαρμογών να επιτυγχάνεται η περαιτέρω επεξεργασία και στατιστική αξιοποίηση των συλλεχθέντων στοιχείων.
- Στον εντοπισμό της συχνότητας εμφάνισης βλαβών, στην ταχύτητα και ποιότητα των επισκευών, στον προσδιορισμό της γεωγραφικής διασποράς τους, στην αιτία εμφάνισης αυτών κλπ. προκειμένου να καταρτίζεται **ολοκληρωμένο και συστηματικό πρόγραμμα συντήρησης του δικτύου ύδρευσης**.
- Στην ένταξη, στο **πενταετές επενδυτικό πρόγραμμα της Εταιρείας**, εφαρμογή ενός στοχευμένου, με τεκμηριωμένη προτεραιότητα **προγράμματος αντικατάστασης δικτύου ύδρευσης**, το οποίο περιλαμβάνει την αντικατάσταση περίπου 150 χλμ. Αγωγών (πρωτεύοντος-δευτερεύοντος αλλά και τριτεύοντος) δικτύου, που αντιστοιχεί περίπου στο **1,5% του συνολικού μήκους του δικτύου κατά έτος, ακολουθώντας και τηρώντας τις παγκόσμιες βέλτιστες πρακτικές**.

Με τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με τις λοιπές δράσεις και παρεμβάσεις που ήδη έχουν δρομολογηθεί (μαζικές αντικαταστάσεις υδρομετρητών, παρεμβάσεις σε τροφοδοτικούς αγωγούς, συντήρηση και ανακαίνιση υφιστάμενων υποδομών όπως αντλιοστασίων, φρεατίων υδροπαραχών και δικλείδων, δρομολόγηση λειτουργικών παρεμβάσεων στο δίκτυο μέσω σύγχρονων λογισμικών και εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων δομών λειτουργίας), εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί αποτελεσματικότερη λειτουργία του δικτύου ύδρευσης, συνεπής αξιόπιστη και αδιάλειπτη παροχή νερού, βελτίωση του επιπέδου παροχής υπηρεσιών προς τους καταναλωτές και εν τέλει βελτίωση της συνολικής εταιρικής εικόνας σχετικά με την απόδοση των υπηρεσιών της.

Στόχος της ΕΥΔΑΠ στον Τομέα της Ύδρευσης αποτελεί η σταθερή και στοχευμένη μετάβαση στις νέες τεχνολογίες με την παρακολούθηση και αξιοποίηση όλων των σύγχρονων τάσεων της προηγμένης τεχνολογικά διεθνούς αγοράς νερού.

Στην κατεύθυνση αυτή, σειρά στελεχών της ΕΥΔΑΠ παρακολουθεί τις δράσεις διεθνών οργανισμών νερού, παρακολουθεί διεθνείς εκθέσεις σχετικές με το νερό, επισκέπτεται μεγάλα εργοστάσια παραγωγής υλικών και οργάνων και βρίσκεται σε συνεχή διαβούλευση με άλλες προηγμένες εταιρείες νερού αλλά και διεθνείς πρακτικές, που έχουν ενσωματώσει ή έχουν ξεκινήσει την ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών με σκοπό τη μετάβαση στο έξυπνο δίκτυο (smart water network).

Δ.8 Υγεία & Ασφάλεια Καταναλωτών: Υπηρεσίες Αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η βιώσιμη Ανάπτυξη της Αττικής είναι σταθερά συνδεδεμένη με την υπεύθυνη και αποτελεσματική διαχείριση των λυμάτων. Κύρια δραστηριότητά μας είναι η συνεχής και δυναμική παρουσία μας στον τομέα αυτό, μέσω της αδιαμφισβήτητης υψηλής τεχνογνωσίας μας, με κύριο στόχο την **προστασία των φυσικών πόρων και τη συνεχή αναβάθμιση της ποιοτικής ζωής των πολιτών**, με ένα υπόγειο δίκτυο 9.500 χλμ που εκτείνεται από τον Άγιο Στέφανο μέχρι τη Σαλαμίνα και από τη Βάρκιζα μέχρι τη Μάνδρα.

Τα έργα αποχέτευσης, στα οποία επενδύονται σημαντικότεροι δημόσιοι και κοινοτικοί πόροι, αποτελούν βασική υποδομή σε επίπεδο κράτους και αδιάψευστο δείγμα πολιτισμού και προόδου.

Η ΕΥΔΑΠ σήμερα, ως η μεγαλύτερη εταιρεία στον ελλαδικό χώρο που δραστηριοποιείται στον κύκλο του νερού, μεριμνά για τη συλλογή και επεξεργασία των λυμάτων, ώστε να επιστρέφουν στο περιβάλλον απαλλαγμένα από το ρυπαντικό τους φορτίο. Εφαρμόζοντας τις αρχές της κυκλικής οικονομίας και τη χρήση των καλύτερων διεθνών πρακτικών προχωράμε σε εκτεταμένα έργα συλλογής και αξιοποίησης των επεξεργασμένων λυμάτων για αρδευτικούς σκοπούς (έργα Αν. Αττικής) αλλά και σε αξιοποίηση της λυματολάσσης για παραγωγή ενέργειας.

Η αναγνώριση και η αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα που η Εταιρεία διαχειρίζεται με ιδιαίτερη προσοχή μέσω σύνταξης συγκεκριμένου Επιχειρησιακού σχεδιασμού, έχοντας επίγνωση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεών τους.

Οι κυριότεροι κίνδυνοι που σχετίζονται με θέματα αποχέτευσης είναι:

- **υποβάθμιση του περιβάλλοντος σε περιοχές όπου υπάρχει έλλειψη δικτύου αποχέτευσης,**
- **εισροή λυμάτων σε ακίνητα ή διαφυγή λυμάτων στο περιβάλλον (δρόμους, ρέματα) λόγω υπερχειλίσεων ή εμφράξεων αγωγών,**

- **προβλήματα στη λειτουργία των ΚΕΛ λόγω αποχέτευσης στο δίκτυο υγρών αποβλήτων ακατάλληλων προς διάθεση,**
- **επιβάρυνση του θαλάσσιου οικοσυστήματος σε περίπτωση μη ορθής επεξεργασίας των λυμάτων.**

Η λήψη όλων των προληπτικών μέτρων, η αναθεώρηση των διαδικασιών δράσης και ο συνεχής εκσυγχρονισμός των συστημάτων διασφαλίζει την προληπτική και ασφαλή αντιμετώπιση των τυχόν κινδύνων.

Η ΕΥΔΑΠ, με γνώμονα την αλληλεπίδραση των περιβαλλοντικών πιέσεων και της Αειφορίας, μεριμνά διαρκώς για την ορθή και αδιάλειπτη λειτουργία των εγκαταστάσεων της στις περιοχές αρμοδιότητάς της, συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων 3 «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ» και 6 «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ» βιώσιμης ανάπτυξης, όπως οι στόχοι αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Εταιρικές πολιτικές και Δέουσα Επιμέλεια

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

Η λειτουργία της ΕΥΔΑΠ και ειδικά η διάθεση και επεξεργασία των λυμάτων των κατοικιών, ιδρυμάτων, εργοστάσιων ή άλλων εγκαταστάσεων μιας **περιοχής βασίζεται στις διατάξεις της Ελληνικής και Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας** αλλά και **σε εταιρικές πρωτοβουλίες.**

Η Ελληνική Δημοκρατία, ως Κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι υποχρεωμένη να συμμορφώνεται με τις σχετικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1991 ορίζει ότι «τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλοι οι οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 15.000 να διαθέτουν δίκτυα αποχέτευσης αστικών λυμάτων έως τις 31.12. 2000 το αργότερο, και για τους δε οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό από 2.000 έως 15.000 το αργότερο έως τις 31.12.2005». Η μη τήρηση της νομοθεσίας, πέραν του ότι μπορεί να επιφέρει πρόστιμα, ελλοχεύει σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία, την ρύπανση του εδάφους, των υπόγειων υδροφορέων και των επιφανειακών υδάτων.

Η ΕΥΔΑΠ έχει την ευθύνη για την κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση του δικτύου αποχέτευσης στην περιοχή αρμοδιότητάς της, όπως αυτή ορίζεται από το άρθρο 8 του Ν. 2744/99 όπως ισχύει σήμερα.

Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός ανέρχεται περίπου σε 3.975.000 κατοίκους.

Το συνολικό μήκος του δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων αρμοδιότητάς μας **το 2019** ανέρχεται σε περίπου **9.500 χιλιόμετρα**. **Στόχος μας είναι η επέκταση του δικτύου σε περιοχές που στερούνται αποχέτευσης. Η ΕΥΔΑΠ προβαίνει στον προγραμματισμό, σχεδιασμό και υλοποίηση έργων σε νέες περιοχές, με σεβασμό στις αρχές της κυκλικής οικονομίας.**

Η αποχέτευση του Λεκανοπεδίου Αττικής πραγματοποιείται με αγωγούς ομβρίων και ακαθάρτων υδάτων.

Όμως σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, η αρμοδιότητα για τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση των έργων αποχέτευσης **ομβρίων υδάτων** και των έργων **αντιπλημμυρικής προστασίας** εν γένει, όπως επίσης και για τον **καθαρισμό των φρεατίων υδροσυλλογής, ανήκει στην Περιφέρεια Αττικής και στους ΟΤΑ.**

Ως «**δίκτυο αποχέτευσης**» στην περιοχή αρμοδιότητας ΕΥΔΑΠ, για το οποίο έχει την ευθύνη η ΕΥΔΑΠ, εννοούνται **οι αγωγοί ακαθάρτων, οι παντορορικοί αγωγοί** (παλιό μεικτό δίκτυο στο κέντρο της Αθήνας), **τα αντλιοστάσια, οι καταθλιπτικοί αγωγοί, οι υπερχειλιστές** και γενικά **κάθε έργο που έχει σκοπό τη συλλογή και μεταφορά των ακαθάρτων υδάτων** μέχρι τους τελικούς αποδέκτες και έχει κατασκευαστεί από τους αρμόδιους φορείς σύμφωνα με τις εγκεκριμένες μελέτες. **Αγωγοί και εξωτερικές διακλαδώσεις ακαθάρτων που έχουν κατασκευασθεί από τρίτους εντάσσονται στο οριστικό δίκτυο αποχέτευσης μετά την παραλαβή από την ΕΥΔΑΠ.**

Οι αγωγοί ακαθάρτων υδάτων είναι **αγωγοί βαρύτητας**. Υπάρχουν όμως και **αγωγοί** που λειτουργούν **υπό πίεση** (καταθλιπτικοί). Στο σύστημα αποχέτευσης του λεκανοπεδίου περιλαμβάνονται 44 **αντλιοστάσια**, κυρίως κατά μήκος του παραλιακού συλλεκτήρα της ακτής Σαρωνικού.

Το σύστημα είναι χωριστικό (αγωγοί ακαθάρτων υδάτων – αγωγοί ομβρίων υδάτων), εκτός από την περιοχή του κέντρου της Αθήνας, όπου το σύστημα είναι παντορορικό (κοινοί αγωγοί ακαθάρτων και ομβρίων υδάτων). Τα φρεατία υδροσυλλογής του παντορορικού συστήματος καθαρίζονται επιμελώς, ιδιαίτερα κατά τις περιόδους που αναμένονται έντονες βροχοπτώσεις, για να αποφεύγονται τα πλημμυρικά φαινόμενα.

Η **συλλογή των λυμάτων** γίνεται με τους αγωγούς του **δευτερεύοντος δικτύου** αποχέτευσης ακαθάρτων των αποχετευόμενων περιοχών. Το δευτερεύον δίκτυο καταλήγει στους αγωγούς μεταφοράς (**πρωτεύον δίκτυο**) και

τελικά στους **βασικούς συλλεκτήρες αποχέτευσης** (Παρακηφίσιος, ΣΚΑΑ, ΚΑΑ, ΚΠΣ, συλλεκτήρες Δ και Α στο Θριάσιο, κλπ) μέσω των οποίων τα λύματα καταλήγουν στα **Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων**.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

Η **συντήρηση του δικτύου και η αποκατάσταση των βλαβών** γίνεται με διαρκείς και άμεσες επεμβάσεις, με την βοήθεια του άριστα εκπαιδευμένου προσωπικού, την χρήση του κατάλληλου εξοπλισμού που εκσυγχρονίζεται συνεχώς σύμφωνα με τις νέες τεχνολογίες.

Βλάβες στους αγωγούς του δικτύου (πχ. σπασίματα) γίνονται κατά τη διάρκεια κατασκευής άλλων έργων, κατά την κατασκευή συνδέσεων από Δήμους που πιθανόν να μην γίνουν με την απαραίτητη επιμέλεια ή και λόγω παλαιότητας των αγωγών ή και λόγω εισόδου ριζών στον αγωγό από παρακείμενα φυτά ή δένδρα. Αποτέλεσμα της ορθής και συνεχούς συντήρησης του δικτύου, είναι η μείωση των βλαβών που σημειώνονται, γεγονός που διαπιστώνεται και από τους δείκτες των ετών 2017 (βλάβες δικτύου: 26.325) -2018(βλάβες δικτύου: 25.957). Εκτιμάται ότι για το 2019 θα σημειωθεί περαιτέρω μείωση των βλαβών.

Σχεδόν το 90% του δικτύου είναι σε ψηφιακή απεικόνιση γεγονός που συντελεί στην ταχεία αντιμετώπιση των όποιων προβλημάτων.

Η **επίλυση προβλημάτων** και η ελαχιστοποίηση των οποίων δυσλειτουργιών επιτυγχάνεται με :

- χρήση **Κινητών Μονάδων Τηλεοπτικού Ελέγχου** υψηλής τεχνολογίας (οχήματα Τηλεοπτικής Επιθεώρησης) με όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό για έλεγχο και εντοπισμό βλαβών
- **χρήση βυτιοφόρων οχημάτων υψηλής πίεσης** σε περίπτωση απόφραξης ή καθαρισμού αγωγών
- **χρήση No Dig Technology μέσω Οχημάτων Τηλεοπτικής Επιθεώρησης εξοπλισμένων με ρομποτικά μηχανήματα** για επισκευή χωρίς εκσκαφή, σε περίπτωση σημειακών βλαβών (σπασίματα, διαβρώσεις) στους αγωγούς ή και στις διακλαδώσεις
- **αποκατάσταση/ανακατασκευή τμημάτων αγωγών**
- **συντήρηση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού των αντλιοστασίων.**

Το 2019, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό και ενίσχυση του διατιθέμενου εξοπλισμού, ξεκίνησε η διαδικασία για την προμήθεια

✓ 18 βυτιοφόρων αναρρόφησης και υψηλής πίεσης νερού από ανακύκλωση λυμάτων

✓ 10 βυτιοφόρων υψηλής πίεσης νερού και αναρρόφησης λυμάτων,

συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 15.300.000 (πλέον ΦΠΑ)

Ο σχετικός διαγωνισμός είναι στη φάση υπογραφής της σύμβασης (μετά και την προσκόμιση της εγγυητικής).

Η εισροή λυμάτων σε ακίνητα ή η διαφυγή λυμάτων στο περιβάλλον (δρόμους, ρέματα) οφείλονται σε:

- παράνομη σύνδεση ομβρίων στο δίκτυο
- εμφράξεις αγωγών, συνήθως από υλικά ακατάλληλα προς αποχέτευση.

Σε περιπτώσεις εισροής λυμάτων σε ακίνητα, η Εταιρεία μπορεί να προβεί στην αποζημίωση του ιδιοκτήτη εφόσον ακολουθηθεί η νόμιμη διαδικασία και διερευνηθεί η περίπτωση.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΟΣ ΕΥΔΑΠ

Η επεξεργασία των λυμάτων των περιοχών αρμοδιότητας ΕΥΔΑΠ που σήμερα διαθέτουν δίκτυο αποχέτευσης, γίνεται στα τρία Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) στην **Μεταμόρφωση** Αττικής (ΚΕΛΜ), στη νήσο **Ψυττάλεια** (ΚΕΛΨ) και στο **Θριάσιο** Πεδίο (ΚΕΛΘ).

Η ΕΥΔΑΠ μεριμνά για:

- τη βέλτιστη και αδιάλειπτη λειτουργία των ΚΕΛ
- την συνεχή και ορθή συντήρηση τους
- τον εκσυγχρονισμό τους με τα απαιτούμενα έργα αναβάθμισης-βελτίωσης,
- τη διαχείριση των προϊόντων της επεξεργασίας με τις πιο σύγχρονες μεθόδους
- τη τήρηση των ισχυόντων περιβαλλοντικών όρων
- την τήρηση των αποδεκτών ορίων ποιότητας των εκροών
- την τήρηση των αρχών της **κυκλικής οικονομίας** (το θέμα αναλύεται εκτενώς στο κεφ. 6).

Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας (ΚΕΛΨ)

Πρόκειται για ένα από τα **μεγαλύτερα ΚΕΛ στην Ευρώπη και διεθνώς**, με δυνατότητα επεξεργασίας (μέση παροχή σχεδιασμού) 1.000.000 μ³/ημέρα λυμάτων. Σήμερα, η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 730.000 μ³/ημέρα.

Στο ΚΕΛΨ καταλήγουν τα αστικά λύματα και τα βιομηχανικά (κατόπιν προεπεξεργασίας):

- Της ευρύτερης περιοχής του Λεκανοπεδίου Αττικής, εκτός ορισμένων περιοχών τα απόβλητα των οποίων καταλήγουν στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Μεταμόρφωσης,
- Του ευρύτερου Σαρωνικού κόλπου (περιοχή μείζονος πρωτευούσης),
- Της νήσου Σαλαμίνας.

Στο ΚΕΛΨ **θα οδηγηθούν** και τα λύματα:

- Των περιοχών Παλλήνης, Ανθούσας, Γέρακα (υπόλοιπο) του Δήμου Παλλήνης
- Των περιοχών Καπανδριτίου, Πολυδενδρίου, Μικροχωρίου του Δήμου Ωρωπού
- Της περιοχής Βαρνάβα του Δήμου Μαραθώνα

Στο ΚΕΛΨ γίνεται **προχωρημένη δευτεροβάθμια βιολογική επεξεργασία και επεξεργασία της ιλύος** (πάχυνση, αναερόβια χώνευση, αφυδάτωση, θερμική ξήρανση της ιλύος). Στο στάδιο επεξεργασίας της ιλύος **παράγεται βιοαέριο**, το οποίο αξιοποιείται για την παραγωγή ενέργειας. Η ξηραμένη ιλύς που παράγεται διοχετεύεται ως καύσιμο σε τσιμεντοβιομηχανίες (το θέμα αναλύεται περαιτέρω στο κεφ. 6).

Στα πλαίσια της **συντήρησης / βελτιστοποίησης** της λειτουργίας του και προς απόλυτη συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς όρους, έχει σχεδιαστεί :

- το έργο αποθήκευσης των κάδων προϊόντων προεπεξεργασίας με απόσμιση,
- το έργο βελτίωσης του αγωγού υπερχείλισης στον Ακροκέραμο,
- τα συμπληρωματικά έργα για την απομάκρυνση και επεξεργασία -διαχείριση των επιπλεόντων (λιπών, κλπ) από τις Δεξαμενές Πρωτοβάθμιας Καθίζησης (ΔΠΚ) και άλλα σημεία του ΚΕΛ.

Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Μεταμόρφωσης (ΚΕΛΜ)

Αποτελεί εγκατάσταση υποδοχής και συνεπεξεργασίας :

- αστικών λυμάτων Β. Προαστίων και οικιακών βοθρολυμάτων (από περιοχές της Αττικής που στερούνται αποχετευτικού δικτύου)
- υγρών μη επικίνδυνων αποβλήτων (Νομαρχιακή Απόφαση ΔΥ/35809/1992, ΦΕΚ 682 Β/20.11.92) από βιομηχανίες και επιχειρήσεις που έχουν αδειοδοτηθεί προς τούτο από την ΕΥΔΑΠ.

Το ΚΕΛ έχει δυνατότητα επεξεργασίας (μέση παροχή σχεδιασμού) 44.000 μ³/ημέρα λυμάτων (20.000 μ³/ημέρα αστικών λυμάτων και 24.000 μ³/ημέρα αστικών βοθρολυμάτων). Σήμερα, η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 10.000 μ³/ημέρα και των βοθρολυμάτων της τάξεως των 10.000 μ³/ημέρα επίσης.

Στο ΚΕΛΜ καταλήγουν – μέσω του δικτύου- τα λύματα των περιοχών: Κρουονέρι, Άγιος Στέφανος, Άνοιξη, Δροσιά, Εκάλη, Διόνυσος, Καστρί, Νέα Ερυθραία και Νέα Κηφισιά.

Στο ΚΕΛΜ γίνεται **δευτεροβάθμια επεξεργασία** των αστικών λυμάτων και των βοθρολυμάτων και επεξεργασία της ιλύος. Η αφυδατωμένη ιλύς μεταφέρεται με φορτηγά προς θερμική ξήρανση στο ΚΕΛ Ψυττάλειας (το θέμα αναλύεται περαιτέρω στο κεφ. 6).

Το ΚΕΛΜ είναι η παλαιότερη εγκατάσταση επεξεργασίας. Στόχος μας είναι η βελτιστοποίηση και ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας του με :

- έργα βελτίωσης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων στο Χώρο Εκκένωσης Βυτιοφόρων, (δημιουργία περισσότερων θέσεων εκκένωσης)
- υλοποίηση των ιδιαίτερα σημαντικών για την περιοχή και τους κατοίκους έργων απόσμισης
- έργα επεξεργασίας βιομηχανικών αποβλήτων.

Η **υλοποίηση των σχεδιασθέντων έργων** θα προχωρήσει μετά την επίλυση πολεοδομικών θεμάτων σχετιζομένων με την έκταση των εγκαταστάσεων του ΚΕΛ (όπως π.χ. η εγκριθείσα πολεοδομική μελέτη, σύμφωνα με την οποία ο Χώρος Εκκένωσης Βυτιοφόρων χαρακτηρίζεται ως “χώρος πρασίνου”).

Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Θριασίου Πεδίου (ΚΕΛΘ)

Το ΚΕΛΘ λειτουργεί από το 2012 και συνιστά **το πλέον σύγχρονο ΚΕΛ**, αποτελεί δε μια ολοκληρωμένη λύση σ' ένα

χρόνιο πρόβλημα των κατοίκων του Θριασίου, αλλά και των επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή. Παράλληλα, συμβάλλει στην αποκατάσταση της ισορροπίας του οικοσυστήματος του κόλπου της Ελευσίνας, που έχει χαρακτηριστεί ευαίσθητος αποδέκτης.

Το ΚΕΛΘ εξυπηρετεί τις περιοχές Ελευσίνας, Ασπροπύργου, Μάνδρας, Μαγούλας, με δυνατότητα επεξεργασίας (μέση παροχή σχεδιασμού) 21.000 μ³/ημέρα λυμάτων. Σήμερα, η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 5.500 μ³/ημέρα.

Στο ΚΕΛΘ γίνεται **τριοβάθμια επεξεργασία**, δεδομένου ότι στην προκειμένη περίπτωση ο αποδέκτης είναι ευαίσθητος, και επιτυγχάνεται απομάκρυνση του ρυπαντικού φορτίου των λυμάτων σε ποσοστό πάνω από 95%. Η αφυδατωμένη ιλύς μεταφέρεται από το ΚΕΛΘ για θερμική ξήρανση στο ΚΕΛ Ψυττάλειας.

Το ΚΕΛΘ, οι αγωγοί 130 χλμ. και 3 αντλιοστάσια κατασκευάστηκαν στο πλαίσιο των έργων αποχέτευσης περιοχής ΘΡΙΑΣΙΟΥ προς συμμόρφωση με την προαναφερθείσα Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων.

Παρά το γεγονός ότι το ΚΕΛΘ είναι σε λειτουργία από το 2012 - δεδομένης της οικονομικής κρίσης - οι κάτοικοι των περιοχών έδειξαν απροθυμία να συνδεθούν σε αυτό με αποτέλεσμα την επιβολή εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προστίμων στο Ελληνικό Κράτος (Προσφυγή Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο κατά Ελληνικής Δημοκρατίας (Υπόθεση C-328/16) λόγω μη εκτέλεσης της από 24/6/2004 Απόφασης ΔΕΕ στην Υπόθεση C-119/02 “Βιολογικός Καθαρισμός Θριασίου Πεδίου”).

Προς αντιμετώπιση του θέματος των προστίμων που έχουν επιβληθεί στο Ελληνικό Κράτος για την περίπτωση του Θριασίου (απομείωση, ακύρωση), η ΕΥΔΑΠ, σε μια προσπάθεια αύξησης του αριθμού των συνδέσεων των ακινήτων και του ποσοστού των εξυπηρετούμενων κατοίκων, προχώρησε στις εξής ενέργειες:

- Αποφάσισε την υλοποίηση προγράμματος παροχής **οικονομικών κινήτρων** στους κατοίκους της περιοχής του Θριασίου Πεδίου και συγκεκριμένα για τα ακίνητα αμιγούς οικιακής χρήσης, προκειμένου να συνδεθούν στο δίκτυο αποχέτευσης, με την διάθεση ποσού έως 2.500 € πλέον ΦΠΑ ανά ακίνητο, καθώς και τον διακανονισμό της είσπραξης του παραπάνω ποσού από την ΕΥΔΑΠ Α.Ε (σε περίοδο έξι ετών κατά μέγιστο) με απαλλαγή για δύο (2) έτη από τα τέλη αποχέτευσης, όσων ακινήτων συνδεθούν. Το Πρόγραμμα αυτό τέθηκε σε εφαρμογή από τα μέσα του 2014 και με Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας στις 6.3.2019 **παρατάθηκε έως τις 30.6.2019**.
- **Ενίσχυσε** το μέτωπο **κατασκευής συνδέσεων** στους Δήμους Ελευσίνας, Μάνδρας-Ειδυλλίας και Ασπροπύργου, μέσω δύο εργολαβιών της ΕΥΔΑΠ, με τις οποίες κατασκευάστηκαν, μέσα στο 2017 και μέχρι τον Μάιο του 2018 (οπότε και περαιώθηκαν οι εργολαβίες), περί τις 1.000 συνδέσεις.

Αποτέλεσμα των παραπάνω ενεργειών της ΕΥΔΑΠ, σε συνδυασμό με παράλληλες ενέργειες των Δήμων περιοχών Θριασίου για κατασκευή συνδέσεων, ήταν **σημαντική αύξηση** της εισερχόμενης παροχής στο ΚΕΛ εντός του 2019 και επομένως **του ποσοστού εξυπηρέτησης των κατοίκων, το οποίο εκτιμήθηκε σε 83% (δεύτερο εξάμηνο του 2019)**.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΜΕΝΩΝ ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Οι ειδικές υποχρεώσεις **επαγγελματιών, βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων** για διάθεση υγρών αποβλήτων στο δίκτυο αποχέτευσης στις περιοχές αρμοδιότητας ΕΥΔΑΠ ρυθμίζονται από τον Ειδικό Κανονισμό Λειτουργίας Δικτύου Αποχέτευσης (Απόφαση Δ16γ/381/5/44/Γ του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ΦΕΚ/Β/ 286/13.02.2012), σε συνδυασμό με τις σχετικές ΚΥΑ.

Η ΕΥΔΑΠ, με σκοπό την αποφυγή των επιπτώσεων απόρριψης ακατάλληλων προς διάθεση αποβλήτων στο δίκτυο, διενεργεί **συστηματικές δειγματοληψίες και έλεγχους** των εισερχόμενων στο δίκτυο λυμάτων, με εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων και καινοτόμων τεχνολογιών. Οι εργαστηριακές αναλύσεις των δειγμάτων διεξάγονται με όλους τους κανόνες στα **διαπιστευμένα εργαστήρια μας στον Ακροκέραμο και στη Μεταμόρφωση**.

Ο **έλεγχος των αποχετευόμενων υγρών αποβλήτων** από επιχειρήσεις που έχουν αδειοδοτηθεί για την διάθεση στο δίκτυο υγρών αποβλήτων διενεργείται με λήψη δειγμάτων σε τυχαίους ελέγχους.

Το 2019, για τον έλεγχο των αποχετευόμενων αποβλήτων και εντοπισμό επιχειρήσεων που “ρυπαίνουν”, εγκαταστάθηκε **στο δίκτυο βιομηχανικής ζώνης του λεκανοπεδίου πιλοτικό σύστημα παρακολούθησης του συστήματος αποχέτευσης**, με χρήση συσκευών ανίχνευσης και παρακολούθησης.

Κυρώσεις επιβάλλονται σε περίπτωση υπέρβασης των επιθυμητών ορίων των παραμετρικών τιμών, όπως αυτές ορίζονται στον Ειδικό Κανονισμό Λειτουργίας Δικτύου Αποχέτευσης. Οι κυρώσεις αυτές αναφέρονται σε : διακοπή ύδρευσης, διακοπή σύνδεσης της επιχείρησης, επιβολή Τέλους Υπερβάσεως Ποιότητας (ΤΥΠ), αποκατάσταση των βλαβών, που προκλήθηκαν στο δίκτυο ή στα ΚΕΛ λόγω των διατεθέντων στο δίκτυο ακατάλληλων αποβλήτων, με δαπάνη που χρεώνεται στην επιχείρηση μέσω του λογαριασμού ύδρευσης.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ

Τα εργαστήρια μας είναι διαπιστευμένα από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ) σύμφωνα με το πρότυπο **ISO 17025** - Πιστοποιητικά με αριθμούς 862-2 (Εργαστήριο Ακροκεράμου) και 856-3 (Εργαστήρια Μεταμόρφωσης). Σε αυτά διεξάγονται **δοκιμές σε δείγματα λυμάτων, ιλύος και αποβλήτων, που προέρχονται από:**

- την είσοδο-έξοδο των ΚΕΛ
- αγωγούς του δικτύου
- επιχειρήσεις-βιομηχανίες, συνδεδεμένες στο δίκτυο ή προς αδειοδότηση για σύνδεση
- βυτιοφόρα που μεταφέρουν βοθρολύματα στο ΚΕΛ Μεταμόρφωσης
- ιδιοκτησίες στις οποίες σημειώνονται βλάβες πιθανά σχετιζόμενες με αποχέτευση
- τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος για θέματα αρμοδιότητάς τους σχετικά με ρύπανση περιβάλλοντος

Τα επίσημα πεδία διαπίστευσης των εργαστηρίων περιλαμβάνονται στα

Οι δοκιμές (BOD, COD, ΛΙΠΗ & ΕΛΑΙΑ, NH₃, ΕΞΑΣΘΕΝΕΣ ΧΡΩΜΙΟ, ΧΡΩΜΑ, ΘΕΙΟΥΧΑ, ΜΕΤΑΛΛΑ, TP, TN, κλπ) διεξάγονται με ορθή εφαρμογή και τήρηση των διαδικασιών χημικών αναλύσεων, βάσει των πρότυπων μεθόδων αναλύσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (CEN).

Οι παράμετροι που εξετάζονται, τα όρια που δεν πρέπει να υπερβαίνουν οι τιμές των παραμέτρων αυτών, καθώς και η συχνότητα των μετρήσεων, στην μεν περίπτωση ελέγχου των αποχετευόμενων επιχειρήσεων-βιομηχανιών καθορίζονται στον Ειδικό Κανονισμό Λειτουργίας Δικτύου Αποχέτευσης, στην περίπτωση δε, των ΚΕΛ, καθορίζονται από τους αντίστοιχους περιβαλλοντικούς όρους, την ΚΥΑ οικ.5673/400 (ΦΕΚ 192/Β/14.3.1997) "Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων" και την Απόφαση Νομάρχης Πειραιά Υοικ 8105 (ΦΕΚ 1030/Β/24.7.2003) "Καθορισμός χρήσης επιφανειακών υδάτων καθώς και Ειδικών Όρων Διάθεσης Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων του ΚΕΛΨ στο Σαρωνικό Κόλπο".

Το 2019, στο πλαίσιο της συνεχούς αναβάθμισης του εξοπλισμού των εργαστηρίων και της διασφάλισης της αξιοπιστίας των διενεργουμένων αναλύσεων, προχωρήσαμε:

Στην προμήθεια συστήματος Φασματογράφου Μάζας (ICP-MS/MS) δαπάνης 250.000 ευρώ (πλέον ΦΠΑ) και σε διαγωνισμούς για την προμήθεια:

- συστήματος αέριας Χρωματογραφίας-διαδοχικής Φασματομετρίας Μαζών εκτιμώμενης δαπάνης 146.000 ευρώ πλέον ΦΠΑ
- διπλού συστήματος Ιοντικής Χρωματογραφίας εκτιμώμενης δαπάνης 90.000 ευρώ πλέον ΦΠΑ
- ανταλλακτικών εργαστηριακών οργάνων συνολικής εκτιμώμενης δαπάνης 400.220 ευρώ πλέον ΦΠΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το προσωπικό της αποχέτευσης εργαζόμενο σε ιδιαίτερα δυσμενείς και ανθυγιεινές συνθήκες (εντός φρεατίων και αγωγών με έκλυση επικίνδυνων για την υγεία αερίων, κλπ), είναι απολύτως αναγκαίο να εκπαιδεύεται συνεχώς ώστε να ανταποκρίνεται με τον ασφαλέστερο και βέλτιστο τρόπο στα καθήκοντά του. Η εκπαίδευση γίνεται με:

- Σεμινάρια σχετικά με νομοθεσία, με το δίκτυο, τα προβλήματα που παρουσιάζονται και τον τρόπο αντιμετώπισής τους, τη χρήση του διατιθέμενου εξοπλισμού για τον έλεγχο, τη συντήρηση και την αποκατάσταση των βλαβών του δικτύου, τη χρήση των μέσων ατομικής ασφάλειας (ΜΑΠ).
- Πρακτική εξάσκηση του εργατοτεχνικού προσωπικού σχετικά με τη χρήση του εξοπλισμού ελέγχου, συντήρησης κ.λ.π. του δικτύου και τη χρήση των ΜΑΠ.
- Συμμετοχή σε εκθέσεις σχετικές με υλικά αποχέτευσης, εξοπλισμό συντήρησης, καινοτόμες τεχνολογίες αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων.

Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Το 2019 επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος στην ωρίμανση των έργων αποχέτευσης ακαθάρτων στην Ανατολική Αττική. Ο σχεδιασμός της ΕΥΔΑΠ για τα σημαντικά αυτά αποχετευτικά έργα στοχεύει στην ολοκληρωμένη διαχείριση των λυμάτων της περιοχής, με δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων εκροών για αρδευτικούς σκοπούς και για περιστασιακή χρήση.

Η ολοκλήρωση των έργων, πέραν της κανονιστικής συμμόρφωσης με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ, θα είναι αποτελεσματικός παράγοντας διασφάλισης της αειφορίας του πολύτιμου πόρου του νερού, αναβάθμισης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και του υδροφόρου ορίζοντα, προστασίας της υγείας των κατοίκων και ενίσχυσης της αναπτυξιακής προοπτικής στην ευρύτερη περιοχή.

Η ΕΥΔΑΠ σχεδιάζει και υλοποιεί τα ακόλουθα έργα αποχέτευσης στην Ανατολική Αττική:

Α. Συλλογή, Επεξεργασία αστικών λυμάτων **Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδος** και Επαναχρησιμοποίηση-Διάθεση επεξεργασμένων εκροών

Β. Συλλογή, Επεξεργασία αστικών λυμάτων **Δήμου Μαραθώνα** και Διάθεση επεξεργασμένων εκροών

Γ. Κατασκευή Δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων **περιοχής Γλυκών Νερών του Δήμου Παιανίας**

Δ. Συλλογή, Επεξεργασία αστικών λυμάτων **Δήμου Σαρωνικού** και Επαναχρησιμοποίηση-Διάθεση επεξεργασμένων εκροών

Ε. Επαναχρησιμοποίηση Επεξεργασμένων εκροών των **Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) Ανατολικής Αττικής**

ΣΤ. Γενικός Σχεδιασμός (**Master Plan**) για τη διαχείριση, τελική επεξεργασία και **αξιοποίηση/διάθεση των παραγόμενων βιοστερεών** των ΚΕΛ Ανατολικής Αττικής

Ζ. Αποχέτευση ακαθάρτων περιοχών **Λεονταρίου-Κάντζας, Κάτω Μπαλάνας και Αγ. Νικολάου Δήμου Παλλήνης**

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Προστασία του πόρου του νερού

Η **επαναχρησιμοποίηση των εκροών των ΚΕΛ**, για την ΕΥΔΑΠ αποτελεί **στρατηγική επιλογή** στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των έργων. Τα ΚΕΛ έχουν σχεδιασθεί για να λειτουργήσουν με τεχνολογία αιχμής, διασφαλίζοντας την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων εκροών για τις **αρδευτικές ανάγκες των περιοχών των Δήμων κατά τη θερινή περίοδο, καθώς και για αστική-περιαστική χρήση στους Δήμους Ραφήνας – Πικερμίου και Σπάτων – Αρτέμιδος**, σε πλήρη εναρμόνιση με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο επαναχρησιμοποίησης.

Προστασία του οικοσυστήματος.

Η υλοποίηση των έργων αναμένεται να **αναβαθμίσει τις κολυμβητικές ακτές**, με άμεσες θετικές συνέπειες και για την **αλιεία**.

ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Η **σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου GHG** στην ευρύτερη περιοχή αποτιμάται ως σημαντικότερο αποτέλεσμα της υλοποίησης και λειτουργίας των έργων.

Κατά τη λειτουργία των έργων έχει προβλεφθεί:

- **μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης**, μέσω της εφαρμογής νέων τεχνολογιών και συστημάτων αυτοματισμού υψηλού επιπέδου, που επιτρέπει τον αναλυτικό έλεγχο και τη βέλτιστη ρύθμιση των διεργασιών, με θετικό αποτέλεσμα και στο συνεπαγόμενο κόστος λειτουργίας. Ο σχεδιασμός των ΚΕΛ προβλέπει τη δυνατότητα ρύθμισης της λειτουργίας του βασικού εξοπλισμού και τη συνεχή παρακολούθηση της λειτουργίας μέσω σύγχρονου συστήματος τηλεελέγχου – τηλεχειρισμού (SCADA) για τον περιορισμό της ενεργειακής κατανάλωσης.
- **Χρήση ΑΠΕ για κάλυψη μέρους της ενεργειακής κατανάλωσης του ΚΕΛ Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδας**

Προβλέπεται η αξιοποίηση του **παραγόμενου βιοαερίου** καθώς και η εγκατάσταση **φωτοβολταϊκών διατάξεων** στις ελεύθερες επιφάνειες του ΚΕΛ.

Εξυγίανση του υπόγειου υδροφόρου. Η λειτουργία των έργων αποχέτευσης στην περιοχή της Ανατολικής Αττικής θα επιτύχει την **δραστική μείωση της λειτουργίας των βόθρων**, που στο μεγαλύτερο μέρος τους είναι απορροφητικοί και η χρήση τους επιβαρύνει με σημαντικό ρυπαντικό φορτίο τα υπόγεια ύδατα.

Αναβάθμιση του υδατικού συστήματος. Η δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων εκροών για **άρδευση** πρόκειται να μειώσει τις αντλήσεις από τον υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα και να **περιορίσει ως εκ τούτου την**

υφαλμύρωση του υδατικού συστήματος.

ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ στις εγκαταστάσεις του ΚΕΛ των Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδος.

Όλα τα περιβαλλοντικά οφέλη που προκύπτουν από τα έργα θα **ενισχύονται** με τη λειτουργία του **Κέντρου**, στο οποίο θα υλοποιούνται:

- προγράμματα πιλοτικών εφαρμογών για την βέλτιστη αξιοποίηση του ανακτημένου νερού
- δράσεις ενημέρωσης και εκπαίδευσης περιβαλλοντικού χαρακτήρα

Για την πλήρη ένταξη του έργου στο φυσικό περιβάλλον, θα δημιουργηθούν χώροι αναψυχής και ανάπτυξης δραστηριοτήτων, ενώ προβλέπονται εκτεταμένες φυτεύσεις πρασίνου και ποικίλα βιοκλιματικά στοιχεία.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΥΣ ΟΤΑ

Η ΕΥΔΑΠ βρίσκεται σε **συνεχή συνεργασία με τις αρμόδιες Δημοτικές Αρχές**, τόσο για την ενημέρωσή τους, όσο και για την εξασφάλιση της ενεργούς συμβολής τους στην εξέλιξη και ολοκλήρωση των έργων αποχέτευσης, προς όφελος των κατοίκων και των επισκεπτών της περιοχής.

Η ΕΥΔΑΠ, στο πλαίσιο των ενεργειών για την ταχεία υλοποίηση και λειτουργία των έργων αποχέτευσης στην Ανατολική Αττική και την αποφυγή των προβλημάτων και των καθυστερήσεων που προκύπτουν από την πολυδιάσπαση των αρμοδιοτήτων κατασκευής των έργων αποχέτευσης

- υιοθετεί για πρώτη φορά **ολιστική προσέγγιση** στην κατασκευή όλων των επιμέρους τμημάτων των έργων
- αναλαμβάνει την ταυτόχρονη **κατασκευή του δευτερεύοντος δικτύου αποχέτευσης** και των αντίστοιχων **εξωτερικών διακλαδώσεων** προς σύνδεση των ακινήτων, η κατασκευή των οποίων ανήκει με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία στους ΟΤΑ
- σχεδιάζει ενέργειες, **σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους Δήμους**, για την **ταχύτερη σύνδεση των ακινήτων** στο δίκτυο αποχέτευσης με την ολοκλήρωση της κατασκευής
- δημιούργησε, σε συνεργασία με τον Δήμο Παιανίας, **γραφείο εξυπηρέτησης ιδιοκτητών ακινήτων** στο **Δημοτικό Κατάστημα των Γλυκών Νερών** για την παροχή πληροφοριών και κατάθεση αιτήσεων - με τα προαπαιτούμενα δικαιολογητικά - για τη σύνδεση των ακινήτων τους με το δίκτυο αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ που είναι σε διαδικασία κατασκευής. Δυνατότητα υποβολής **ηλεκτρονικής αίτησης** παρέχεται και μέσω του **διαδικτύου** από ειδική σελίδα που δημιουργήθηκε για το σκοπό αυτό στο **website της ΕΥΔΑΠ**.

Το 2019 επιτεύχθηκε **σημαντική πρόοδος στην ωρίμανση** των έργων αποχέτευσης ακαθάρτων στην Ανατολική Αττική.

- Ξεκίνησε η **κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων των Γλυκών Νερών του Δήμου Παιανίας**. Η σύμβαση κατασκευής του έργου υπογράφηκε στις 23-5-2019 με χρόνο περαίωσης τα δύο (2) χρόνια. Το έργο συγχρηματοδοτείται από το ΕΠ «Αττική 2014-2020».
- Υπογράφηκαν δύο **Προγραμματικές Συμβάσεις**, μια μεταξύ **Δήμου Ραφήνας-Πικερμίου και ΕΥΔΑΠ** και μια μεταξύ **Δήμου Σπάτων-Αρτέμιδος και ΕΥΔΑΠ** για την ένταξη στις εργολαβίες των **δικτύων αποχέτευσης** που θα κατασκευασθούν από την ΕΥΔΑΠ και της κατασκευής των **εξωτερικών διακλαδώσεων** που θα συνδέσουν τα ακίνητα με το δίκτυο αποχέτευσης
- Υποβλήθηκε από την ΕΥΔΑΠ το Τεχνικό Δελτίο Πράξης του Δικαιούχου ΕΥΔΑΠ προς την ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την ένταξη της πράξης «Συλλογή, Επεξεργασία αστικών λυμάτων **Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδος** και Επαναχρησιμοποίηση-Διάθεση επεξεργασμένων εκροών» στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020». Το έργο περιλαμβάνει **τέσσερις (4) εργολαβίες**, μία για το ΚΕΛ στην περιοχή **Πλατύ Χωράφι** και τρεις για το **δίκτυο αποχέτευσης** (συμπεριλαμβανομένων των **εξωτερικών διακλαδώσεων** προς σύνδεση των ακινήτων). Στο έργο περιλαμβάνονται επίσης **συνοδά υποέργα** (Απαλλοτριώσεις, Μετατοπίσεις δικτύων ΟΚΩ, Αρχαιολογικές εργασίες, Διαχείριση ΑΕΚΚ) καθώς και τα **υποέργα Τεχνικού Συμβούλου και Δημοσιότητας**. Με Απόφαση της Περιφερειάρχη Αττικής εντάχθηκε το έργο για χρηματοδότηση στον Άξονα Προτεραιότητας «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)» του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη».
- Περιήλθε στην ΕΥΔΑΠ η αρμοδιότητα κατασκευής του δευτερεύοντος δικτύου αποχέτευσης και των εξωτερικών διακλαδώσεων, μέσω Προγραμματικής Σύμβασης που υπογράφηκε με το **Δήμο Μαραθώνα**.

- Υποβλήθηκε από την ΕΥΔΑΠ το Τεχνικό Δελτίο Πράξης του Δικαιούχου ΕΥΔΑΠ προς την ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την ένταξη της πράξης «Συλλογή, Επεξεργασία αστικών λυμάτων **Δήμου Μαραθώνα** και Διάθεση - Επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων εκροών» για χρηματοδότηση. Το έργο περιλαμβάνει **δύο εργολαβίες, μία για το ΚΕΛ** και μία για το **δίκτυο αποχέτευσης** συμπεριλαμβανομένων των **εξωτερικών διακλαδώσεων** προς σύνδεση των ακινήτων. Στο έργο περιλαμβάνονται επίσης **συνοδά υποέργα** (Απαλλοτριώσεις, Μετατοπίσεις δικτύων ΟΚΩ, Αρχαιολογικές εργασίες, Διαχείριση ΑΕΚΚ) καθώς και τα **υποέργα Τεχνικού Συμβούλου και Δημοσιότητας**. Με Απόφαση της Περιφερειάρχη Αττικής εγκρίθηκε η ένταξη για χρηματοδότηση στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020».
- Κηρύχθηκαν **αναγκαστικές απαλλοτριώσεις** εκτάσεως εμβαδού 11.700,30 m² και 4.161,34 m² αντιστοίχως, για την **κατασκευή αντλιοστασίων** στους Δήμους Ραφήνας - Πικερμίου και Σπάτων – Αρτέμιδας (με τις 2963/27-08-19 και 2962/27-08-19 Κ.Υ. Αποφάσεις Οικονομικών - Υποδομών και Μεταφορών).
- Κηρύχθηκε **αναγκαστική απαλλοτρίωση** εκτάσεως εμβαδού 45.182,60 m² για την κατασκευή του **ΚΕΛ Μαραθώνα** (με την 1849/27-08-19 Κ.Υ. Απόφαση Οικονομικών - Υποδομών και Μεταφορών).
- **Εγκρίθηκαν** από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΥΔΑΠ τα **Τεύχη Δημοπράτησης δύο εργολαβιών** για την Κατασκευή των Δικτύων Ακαθάρτων και Αγωγών Μεταφοράς Ακαθάρτων σε περιοχές των Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδος. Η δημοπράτηση των δύο εργολαβιών ανακοινώθηκε στις 10-2020 και είναι ήδη σε εξέλιξη.
- Η ΕΥΔΑΠ προχώρησε σε **σύνταξη μελέτης ελέγχου της επάρκειας των υφιστάμενων κεντρικών αποχετευτικών αγωγών και του ΚΕΛ Κορωπίου Παιανίας** για την αποχέτευση ακαθάρτων των περιοχών Λεονταρίου-Κάντζας, Κάτω Μπαλάνας και Αγ. Νικολάου Δήμου Παλλήνης με αποδέκτη το ΚΕΛ Παιανίας-Κορωπίου.
- Η ΕΥΔΑΠ, στο πλαίσιο της προστασίας του πόρου του νερού, υπέγραψε **Σύμβαση Συνεργασίας με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών** στα Σπάτα για υλοποίηση πιλοτικού προγράμματος με σκοπό την επίδειξη και ανάδειξη της χρήσης των επεξεργασμένων εκροών των ΚΕΛ και παράλληλα την ενημέρωση **των τοπικών αγροτικών φορέων των Δήμων Σπάτων – Αρτέμιδος και Ραφήνας - Πικερμίου** για τις δυνατότητες πιθανής αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών που αναδεικνύονται από την χρήση του ανακτημένου νερού.
- **Επίσης για την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων εκροών προετοιμάστηκε η υπογραφή μνημονίου συναντίληψης και συνεργασίας**, το οποίο **υπογράφηκε στις 21-1-2020** μεταξύ του **Περιφερειάρχη Αττικής, της ΕΥΔΑΠ και των Δημάρχων Ραφήνας και Σπάτων-Αρτέμιδας**, για την δέσμευση συμβολής στις ενέργειες ωρίμανσης, σχεδιασμού, πιλοτικής εφαρμογής και υλοποίησης των έργων επαναχρησιμοποίησης των εκροών του ΚΕΛ Ραφήνας Πικερμίου και Σπάτων Αρτέμιδας, που αποτελεί στρατηγική επιλογή της ΕΥΔΑΠ για τα ΚΕΛ της Ανατολικής Αττικής.
- Για τα έργα συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων **Δήμου Σαρωνικού και Αγίας Μαρίνας και Αγίου Δημητρίου Δήμου Κρωπίας**, η ΕΥΔΑΠ είναι σε στάδιο πολυκριτηριακής μελέτης για τη διερεύνηση εναλλακτικών λύσεων για τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία, διάθεση και επαναχρησιμοποίηση λυμάτων. Η μελέτη θα αναδείξει τη βέλτιστη λύση και θα οριστικοποιήσει το σχεδιασμό της αποχέτευσης στις εν λόγω περιοχές.

Η ΕΥΔΑΠ δεσμευόμενη στην υλοποίηση καινοτόμων έργων αποχέτευσης εξασφαλίζει αφενός την κοινωνική συναίνεση στις περιοχές όπου επενδύει σε νέες υποδομές και αφετέρου συμβάλει στην επίτευξη του Στόχου 9 «Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές», όπως αυτός ορίστηκε από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί δείκτες επίδοσης

Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης του συστήματος αποχέτευσης γίνεται με την ανάπτυξη των κάτωθι εφαρμογών και πρακτικών, κάποιες εκ των οποίων, αποτελούν και **σημαντικές καινοτομίες** για τη λειτουργία του συστήματος αποχέτευσης:

1. Έλεγχος του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Σαρωνικού κόλπου και του κόλπου της Ελευσίνας και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, σε συνεργασία με ανεξάρτητο ερευνητικό φορέα (ΕΛΚΕΘΕ).

Γίνεται παρακολούθηση της εξέλιξης του οικοσυστήματος του Εσωτερικού Σαρωνικού κόλπου και του κόλπου της Ελευσίνας, υπό την επίδραση του Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας και του Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων Θριασίου Πεδίου (όπως άλλωστε προβλέπεται στους ισχύοντες περιβαλλοντικούς όρους των ΚΕΛ) με την υλοποίηση σχετικών προγραμμάτων από το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.) μέσω συμβάσεων

με την ΕΥΔΑΠ (επτά διαδοχικά προγράμματα έχουν χρηματοδοτηθεί από τον Σεπτέμβριο του 2005 έως σήμερα από την ΕΥΔΑΠ για την εν λόγω παρακολούθηση).

Το ΕΛΚΕΘΕ προβαίνει σε μετρήσεις, δειγματοληψίες και αναλύσεις διαφόρων παραμέτρων της υδάτινης στήλης στη διάρκεια των πλόνων του Προγράμματος. Με βάση τα στοιχεία που συλλέγονται αποτυπώνεται η οικολογική κατάσταση του Εσωτερικού Σαρωνικού Κόλπου, του Κόλπου Ελευσίνας και του Όρμου Κερατσινίου, διερευνώνται πιθανές μεταβολές σε ορισμένα χαρακτηριστικά του οικοσυστήματος σε σχέση με το παρελθόν και εκτιμάται η επίδραση της εκροής των επεξεργασμένων λυμάτων και η τροφική και οικολογική κατάσταση των περιοχών. Τα αποτελέσματα δείχνουν συνεχή βελτίωση της οικολογικής κατάστασης του Σαρωνικού Κόλπου, του Κόλπου Ελευσίνας, ιδίως στα σημεία εκβολής των ΚΕΛ.

Η επεξεργασμένη εκροή του ΚΕΛΨ, διαχέεται στον Σαρωνικό Κόλπο μέσω αγωγών βαθιάς διάχυσης με μειωμένο το οργανικό φορτίο των λυμάτων κατά 93% περίπου και του αζώτου κατά 80%.

2. Δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της επεξεργασίας των λυμάτων, στην Εθνική Βάση Δεδομένων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Στην ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων δημοσιοποιούνται ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά των **εισροών και των εκροών των κέντρων επεξεργασίας λυμάτων**. Τα χαρακτηριστικά που δημοσιοποιούνται είναι τα ακόλουθα:

- Εισερχόμενη παροχή
- Εισερχόμενο φορτίο
- Ποσότητα παραγόμενης λυματολάσπης
- BOD₅, COD, SS, T-N, NH₄-N, T-P (στην είσοδο)
- BOD₅, COD, SS, T-N, NH₄-N, NO₃-N, T-P (στην έξοδο)

Η πρόσβαση στη βάση δεδομένων είναι ελεύθερη για όλους τους πολίτες.

3. Εξέλιξη Έργων Αποχέτευσης

Προκειμένου να εξασφαλιστεί, η αποχέτευση όλων των περιοχών που είναι στην αρμοδιότητα της ΕΥΔΑΠ και στερούνται σήμερα αποχέτευσης, η ΕΥΔΑΠ, σε συνεργασία με τους Δήμους, προχωρεί στο σχεδιασμό και την μελέτη των απαιτούμενων έργων αποχέτευσης και Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων. Στο πλαίσιο αυτό:

- Ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2019 το έργο των συλλεκτήρων αποχέτευσης στις περιοχές **Διονύσου, Ροδόπολης, Άνοιξης και Σταμάτας του Δήμου Διονύσου**, προϋπολογισμού 1.844.445 ευρώ με χρηματοδότηση σε ποσοστό 92%. Το έργο είχε ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική 2014-2020», στον Άξονα Προτεραιότητας «Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον» και συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.
- Εκπονήθηκε η Οριστική μελέτη για τα έργα αποχέτευσης **Καλάμου και Αγ. Αποστόλων** του Δήμου Ωρωπού και για τα έργα αποχέτευσης **Καπανδρίτου -Μικροχωρίου-Πολυδενδρίου** του ιδίου Δήμου και προχωρούν οι διαδικασίες για την ένταξή τους προς χρηματοδότηση και την υλοποίησή τους.
- Είναι σε εξέλιξη από τον Δεκέμβριο του 2018 ο διαγωνισμός των έργων αποχέτευσης περιοχών **Δήμου Παλλήνης** (κατασκευή του πρωτεύοντος, του δευτερεύοντος δικτύου αποχέτευσης καθώς και το τριτεύοντος δικτύου), προϋπολογισμού 60.000.000 ευρώ, το οποίο έχει ενταχθεί για χρηματοδότηση στο ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020, ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΙΑΙΟΤΗΤΑΣ 14 «Διατήρηση και Προστασία του Περιβάλλοντος - Προαγωγή της Αποδοτικής Χρήσης των Πόρων (ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ).

Οι διαδικασίες δημοπράτησης των έργων (κατάρτιση τευχών δημοπράτησης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, διεξαγωγή διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου) είναι ιδιαίτερα χρονοβόρες, λόγω συνεχών τροποποιήσεων του νόμου και δικαστικών εμπλοκών κατόπιν προσφυγών των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων, με αποτέλεσμα η ανάδειξη αναδόχου και η υπογραφή της σχετικής σύμβασης να γίνεται μετά την παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος - μεγαλύτερου και του ενός έτους σε πολλές περιπτώσεις- από τη δημοσίευση των τευχών δημοπράτησης.

4. Χρήση Πληροφοριακών συστημάτων

Οι υψηλές απαιτήσεις της ΕΥΔΑΠ σε ότι αφορά τα πληροφοριακά συστήματα και οι ανάγκες ανταπόκρισης στην απόκτηση αξιόπιστης ψηφιακής πληροφορίας, οδήγησαν την Εταιρεία στην εγκατάσταση νέων αλλά και τη συνεχή βελτίωση των υφιστάμενων Εφαρμογών Πληροφορικής της Αποχέτευσης.

Πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιούνται και Δράσεις που αναπτύσσονται:

- Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Στόλου Οχημάτων Συνεργείων Άμεσης Επέμβασης Βλαβών (e-TRACK).
- Εισαγωγή και επεξεργασία δεδομένων που προκύπτουν από τις επεμβάσεις των συνεργείων της Διεύθυνσης Δικτύου Αποχέτευσης, στην εφαρμογή Portal Αποχέτευσης.
- Πιλοτική Εφαρμογή on line Ενημέρωσης της εφαρμογής Βλαβών του Portal Αποχέτευσης από στοιχεία πεδίου.
- Αμφίδρομη Διασύνδεση Συστημάτων e-TRACK και Portal Αποχέτευσης για άμεση προώθηση σημάτων στα οχήματα όλων των Τομέων.
- Εισαγωγή, επεξεργασία και ανάλυση χωρικών δεδομένων δικτύου σε GIS περιβάλλον.
- Σύνταξη και μελέτη στατιστικών αναλύσεων με βάση τα προαναφερθέντα στοιχεία και τα δεδομένα του Κέντρου Παραπόνων 1022 στην εφαρμογή Portal Αποχέτευσης.
- Παρακολούθηση της λειτουργίας αντλιοστασίων με συστήματα Τηλεχειρισμού – Τηλεμετρίας (SCADA). Πρόκειται για σύστημα το οποίο παρακολουθεί, ελέγχει και εξασφαλίζει την αυτοματοποιημένη λειτουργία των αντλιοστασίων μέσω στάθμης λυμάτων.

5. Έλεγχος των εισροών και των εκροών στα ΚΕΛ με συνεχή δειγματοληψία και μικροβιολογικές αναλύσεις στα εργαστήρια της ΕΥΔΑΠ.

Γίνεται προγραμματισμένη δειγματοληψία λυμάτων, σύμφωνα με τις ανάγκες και την ισχύουσα νομοθεσία, **στην είσοδο και έξοδο των ΚΕΛ**, καθώς και σε **ενδιάμεσα στάδια της επεξεργασίας** και στη συνέχεια μικροβιολογικές αναλύσεις προς διαπίστωση της ποιότητας των εισερχόμενων και των επεξεργασμένων λυμάτων, με στόχο την αξιολόγηση της λειτουργίας των εγκαταστάσεων και την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων. Συγκεκριμένα, για ορισμένες παραμέτρους γίνεται ανάλυση σε καθημερινή βάση (COD, TSS,) ενώ για άλλες σε εβδομαδιαία βάση (π.χ. μέταλλα).

Το 2019, ο αριθμός των δειγμάτων που αναλύθηκαν στο εργαστήριο Ακροκεράμου ανέρχεται σε **6.500** με τις αντίστοιχες αναλύσεις να φτάνουν τις 40.000, ενώ ο αριθμός των δειγμάτων που αναλύθηκαν στο εργαστήριο Μεταμόρφωσης ανέρχεται σε 5.500 με τις αντίστοιχες αναλύσεις να φτάνουν τις 26.000.

Από τα αποτελέσματα των αναλύσεων, προκύπτει ότι τηρούνται τα όρια που τίθενται από τους περιβαλλοντικούς όρους των ΚΕΛ και αφορούν την ποιότητα των εκροών.

6. Αποτελέσματα ελέγχων αποχετευόμενων στο δίκτυο υγρών βιομηχανικών αποβλήτων μέσω δειγματοληψιών και διενέργειας χημικών αναλύσεων λυμάτων και υγρών βιομηχανικών αποβλήτων, στα εργαστήρια της Γενικής Διεύθυνσης Αποχέτευσης.

Με βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων και δεδομένου του πλήθους των αποχετευόμενων επιχειρήσεων (περισσότερες των 10.000) συνάγεται ότι υπάρχει εν γένει συμμόρφωση αυτών, καθώς οι επιβληθείσες κυρώσεις (ΤΥΠ) είναι ελάχιστες, λαμβάνοντας υπόψη τις κυρώσεις που αφορούν τα έτη μέχρι το 2018, δεδομένου ότι για το 2019 δεν έχουν ακόμη εκδοθεί (π.χ. εντός του 2018, αφορούσαν 5 εταιρείες).

7. Μέτρηση εισερχόμενης παροχής στο ΚΕΛ Θριασίου

Μετά τις ενέργειες στις οποίες προέβη η ΕΥΔΑΠ στην περιοχή Θριασίου (οικονομικά κίνητρα προς κατοίκους και εργολαβίες κατασκευής συνδέσεων), παρατηρείται συνεχής αύξηση της εισερχόμενης στο ΚΕΛ παροχής. Συγκεκριμένα, σύμφωνα και με τα στοιχεία προηγούμενων ετών: Το έτος 2015 η μέση ημερήσια παροχή ήταν 2.100 μ³/ημέρα, το έτος 2016 ήταν 2.400 μ³/ημέρα, το τελευταίο τρίμηνο του έτους 2017 ήταν 4.000 μ³/ημέρα, το δεύτερο εξάμηνο του έτους 2018 ήταν 4.500 μ³/ημέρα, ενώ το έτος **2019** έφτασε τα **5.500 μ³/ημέρα**.

8. Χορήγηση e-pass στα βυτιοφόρα μεταφοράς λυμάτων στο ΚΕΛ Μεταμόρφωσης

Στο πλαίσιο της ορθολογικής διαχείρισης του συστήματος ελέγχου αλλά και της ταχύτερης εξυπηρέτησης των εισερχομένων στο ΚΕΛΜ βυτιοφόρων μεταφοράς αστικών και βιομηχανικών λυμάτων τον Φεβρουάριο του 2018 τοποθετήθηκε νέο ηλεκτρονικό σύστημα ελέγχου (e-pass). Τα οχήματα εισέρχονται στο Κέντρο με χρήση προπληρωμένης κάρτας, ακόμα και κατά τις ημέρες των αργιών. Το 2019 εκδόθηκαν 23 νέοι πομποδέκτες.

9. Για τη βέλτιστη διαχείριση των προϊόντων επεξεργασίας:

- έχει ολοκληρωθεί η μελέτη και βαίνει προς υλοποίηση εφαρμογή για την επί τόπου επεξεργασία- σε compact μονάδα- μέρους των εισερχόμενων λυμάτων σε αντλιοστάσιο του Κεντρικού Παραλιακού Συλλεκτήρα και την επαναχρησιμοποίηση της επεξεργασμένης εκροής προς **άρδευση του Πάρκου Ελληνικού**,
- γίνεται **διερεύνηση λύσεων** για τη διαχείριση της παραγόμενης **στα ΚΕΛ λάσπης**, επί τόπου, για την παραγωγή προϊόντων που μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως **εναλλακτικά καύσιμα**.
- Στο ΚΕΛΨ υπάρχουν και μονάδες **συμπαγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας**, οι οποίες

Λειτουργούν με καύση βιοαερίου και φυσικού αερίου. Η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια ιδιοκαταναλώνεται στο ΚΕΛΨ, συνήθως στο σύνολό της, ενώ η τυχόν περίσσεια αυτής εξάγεται προς το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΔΔΗΕ.

10. Πρωτοβουλίες κοινωνικής αρωγής

- Η ΕΥΔΑΠ, για τη **διασφάλιση της υγείας των πολιτών**, κατόπιν αιτήματος, επεμβαίνει ακόμη και σε περιοχές εκτός αρμοδιότητάς της δεδομένης της τεχνογνωσίας της και των εξειδικευμένων μέσων που διαθέτει.
- **Επεμβάσεις της ΕΥΔΑΠ** γίνονται σε περιπτώσεις **έκτακτων φαινομένων** για την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, όπως σε περιπτώσεις έντονων βροχοπτώσεων με τη διάθεση εξοπλισμού και προσωπικού στην προσπάθεια αντιμετώπισης των πλημμυρικών φαινομένων.
- Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, οι αγωγοί διαμέτρου μεγαλύτερης των 30 εκατ. κατασκευάζονται από την ΕΥΔΑΠ, ενώ οι δευτερεύοντες αγωγοί ακαθάρτων διαμέτρου μέχρι και 30 εκατ. καθώς και οι συνδέσεις των ακινήτων στο δίκτυο, κατασκευάζονται από τους Δήμους. Σε ορισμένες όμως περιπτώσεις (π.χ. σε περίπτωση αδυναμίας κατασκευής από τους Δήμους), η ΕΥΔΑΠ προβαίνει και στην κατασκευή συνδέσεων ακινήτων και δευτερευόντων αγωγών, κατόπιν υπογραφής προγραμματικής σύμβασης με τον εκάστοτε Δήμο. Επί του παρόντος, επίκειται η υπογραφή προγραμματικής σύμβασης **με το Δήμο Κηφισιάς** για την κατασκευή αγωγών και συνδέσεων σε περιοχές της Κηφισιάς και με το **Δήμο Ωρωπού** για την κατασκευή αγωγών και συνδέσεων στις περιοχές **Καπανδριτίου, Μικροχωρίου, Καλάμου και Αγ. Αποστόλων**.

Συμμόρφωση με κανονισμούς και εθελοντικούς κώδικες

Στην περίοδο αναφοράς δεν υπήρξαν περιστατικά μη συμμόρφωσης με κανονισμούς και εθελοντικούς κώδικες, που να αφορούν σε επιδράσεις των υπηρεσιών της ΕΥΔΑΠ στην υγεία και την ασφάλεια των πολιτών.

Δ. 9 Προσιτό Τιμολόγιο Εξυπηρέτηση Πελατών

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Βασικό προϊόν της ΕΥΔΑΠ είναι η παροχή υπηρεσιών Ύδρευσης και Αποχέτευσης σε οικιακούς πελάτες, επαγγελματίες και μεγάλες επιχειρήσεις στην περιοχή της Αττικής, αλλά και η παροχή νερού σε Δήμους, ενισχύοντας το Δίκτυό τους. Η παροχή των Υπηρεσιών αυτών υπάγεται στο ευρύτερο πλαίσιο της εξυπηρέτησης πελατών.

Η εξυπηρέτηση πελατών, η ενημέρωση αλλά και η ικανοποίηση αιτημάτων τους είναι βασική μέριμνα της Εταιρείας, η οποία προσπαθεί συνεχώς να βελτιώνει τους τρόπους παροχής των Υπηρεσιών της, λαμβάνοντας υπόψη και τη μετάβαση σε μία ψηφιακή εποχή αλλά και την ανάγκη για μείωση περιβαλλοντικού αποτυπώματος. Σύμφωνα με αυτή την κουλτούρα, ενισχύεται μια περισσότερο πελατο-κεντρική προσέγγιση, διενεργούνται έρευνες και εξετάζονται παράπονα/αιτήματα, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του πελάτη.

Έργο βελτιστοποίησης «Ταυτοποίηση Πελατών»

Η ενίσχυση της πελατοκεντρικής προοπτικής της Εταιρείας περιλαμβάνει συνεχείς εσωτερικές προσαρμογές που πηγάζουν από τη διαρκή κατανόηση και ικανοποίηση των αναγκών των πελατών και άπτονται τόσο της βελτίωσης της εμπειρίας εξυπηρέτησης του πελάτη.

Πρωταρχική αναγκαιότητα για την Εταιρεία αποτελεί η βελτίωση και ανάπτυξη του πελατολογίου της. Με το έργο βελτιστοποίησης της Γενικής Διεύθυνσης Πελατών με θέμα «Ταυτοποίηση Πελατών» που ξεκίνησε το 2019, η **Εταιρεία αποσκοπεί στην επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων των πελατών της ούτως ώστε αυτή να συμπεριλαμβάνει ορθές και έγκυρες πληροφορίες, όχι μόνο τώρα αλλά και στο διηνεκές με σαφώς καθορισμένες διαδικασίες και μεθοδολογία συνεχούς επικαιροποίησης των στοιχείων του μητρώου πελατών.**

Στο πλαίσιο του έργου, αναδείχθηκαν οι πληροφορίες που θα πρέπει να ενσωματωθούν στα συστήματα της Εταιρείας και οι διαδικασίες που θα πρέπει να σχεδιαστούν για την άντληση και συντήρησή τους. Ταυτόχρονα μέσω ανάλυσης οφειλών προς την Εταιρεία, αναδείχθηκαν πληροφορίες για την αποτελεσματικότητα των ενεργειών της Εταιρείας σχετικά με τη μείωση των ληξιπρόθεσμων οφειλών των πελατών.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η επίτευξη της **ποιοτικής εξυπηρέτησης πελατών** και της βέλτιστης διαχείρισης των αιτημάτων θέτει την ανάγκη τόσο για συγκεκριμένες και ενιαίες διαδικασίες και ενέργειες, όσο και τη χρήση ηλεκτρονικών υπηρεσιών. Αξίζει να σημειωθεί ότι από το 2018 έως το τέλος του 2019 έχει αρχίσει η τοποθέτηση νέων υδρομετρητών Smart meters σε Μεγάλους Πελάτες με διάμετρο 2' και πάνω, πλήθους 1.200, που προσφέρουν τη δυνατότητα αυτόματης καταγραφής και λήψης των ενδείξεων, μέσω GPRS. Η καταγραφή, όπως και το ιστορικό των παροχών αυτών θα μεταφέρεται σε ημερήσια βάση στο Κεντρικό Σύστημα Τιμολόγησης και Εξυπηρέτησης Πελατών (BCC) για περαιτέρω ενέργειες, όπως και στο site της ΕΥΔΑΠ για ενημέρωση, εξυπηρέτηση και on line πρόσβαση του Πελάτη.

Σε ένα περιβάλλον που συνεχώς αλλάζει, **η άριστη εμπειρία πελάτη είναι σημαντική για τη μακροπρόθεσμη επιτυχία μιας εταιρείας**. Στόχος είναι οι πελάτες να λαμβάνουν αξία όχι μόνο από την παροχή των Υπηρεσιών αλλά από τη συνολική εμπειρία τους με την Εταιρεία. Η Εταιρεία εκπαιδεύει συνεχώς το προσωπικό ώστε να μπορεί προσφέρει με εύκολο και απλό τρόπο την εξυπηρέτηση του πελάτη, ακολουθώντας την τεχνολογία και τις ανάγκες των πελατών που μεταβάλλονται διαρκώς.

Η Εταιρεία φροντίζει να εναρμονίζεται με την εκάστοτε ισχύουσα Νομοθεσία, ώστε να προστατεύονται οι καταναλωτές της και συνεχίζει την υλοποίηση δράσεων, που είχε αναλάβει τα προηγούμενα χρόνια σχετικά με την αναβάθμιση της ποιότητας εξυπηρέτησης του πελάτη.

ΣΥΜΒΑΣΗ ΜΕ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Από τη χρήση του 2004 εκκρεμεί η σύναψη εγγραφής συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 9.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας, η οποία θα καθορίζει το τίμημα του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος.

Ελλείψει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα παγία περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων “ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ”, ενώ παράλληλα βρίσκονται στο στάδιο διαβούλευσης με τους αρμόδιους φορείς οι όροι της συμφωνίας.

Με δεδομένο ότι η διάρκεια της ανωτέρω Σύμβασης μεταξύ ΕΥΔΑΠ και του Ελληνικού Δημοσίου έληξε στις 25.10.2019, ενόψει της ανανέωσης του αποκλειστικού της δικαιώματος παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στη γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητάς της, παρατάθηκε η υπάρχουσα σύμβαση αρχικά για 6 μήνες, ήτοι μέχρι την 25^η Απριλίου 2020 και στη συνέχεια παρατάθηκε μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2020.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η τιμολογιακή πολιτική της ΕΥΔΑΠ ακολουθεί τις μεταβαλλόμενες ανάγκες των πελατών της τόσο μέσα την παροχή ευέλικτου τιμοκαταλόγου όσο κι από την εκπαιδευτική πολιτική. Η **παροχή ενός προσιτού τιμολογίου Υπηρεσιών δίνει τη δυνατότητα να καλυφθούν οι βασικές ανάγκες του πελάτη**. Ως προς το προσιτό τιμολόγιο που παρέχει στους πελάτες της, η Εταιρεία, διαμορφώνει συνολικό πλαίσιο και εισηγείται στρατηγικές πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχου που σχετίζονται με αυτό.

Ταυτόχρονα, το κλιμακωτό τιμολόγιο αποτρέπει την σπάταλη του πόρου και συνεισφέρει στην επίτευξη του 6ου Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ», που αναφέρεται στην πρόσβαση σε καθαρό νερό και συνθήκες υγιεινής, για όλους τους πολίτες.

Στις 22/05/2017 η Εθνική Επιτροπή Υδάτων, εξέδωσε την 135275 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1751B/ 22.05.2017) για την «Εγκριση Γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Με την ανωτέρω Κοινή Υπουργική Απόφαση καθορίζονται οι διαδικασίες, οι μέθοδοι και τα επίπεδα ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών ύδατος, με στόχο την ώθηση στην οικονομία καθώς και οι γενικοί κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος, ώστε να εξασφαλίζεται η παροχή οικονομικά προσιτού νερού κατάλληλης ποιότητας και ποσότητας στους καταναλωτές.

Σύμφωνα με το ανωτέρω ΦΕΚ για τον προσδιορισμό των τιμολογίων προς τους τελικούς χρήστες, πέραν του περιβαλλοντικού κόστους, περιλαμβάνεται και το κόστος πόρου και αναγράφεται υποχρεωτικά με διακριτό ευκρινή και εύληπτο τρόπο το περιβαλλοντικό τέλος. Προς αυτή την κατεύθυνση, μέσα στο 2018, ολοκληρώθηκε το έργο αρμόδιας Επιτροπής, με αντικείμενο την εφαρμογή της παραπάνω Κοινής Υπουργικής Απόφασης στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Το παραδοτέο της Επιτροπής αποτελεί την απαραίτητη προεργασία για τον προσδιορισμό του προτεινόμενου Τιμολογίου των Υπηρεσιών

Υδρευσης και Αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ ΑΕ, προσδιορισμός που θα γίνει αμέσως μόλις καθορισθεί από το Ελληνικό Δημόσιο το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος.

Αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών Υδρευσης και Αποχέτευσης θα επιφέρει η εφαρμογή της ΚΥΑ 135275 (αρ. 3, παρ.9), ΦΕΚ 1751/22.05.2017 «Έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του».

Από τις 16/12/2013 το τιμολόγιο υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης της Εταιρείας καθορίζεται με βάση το ΦΕΚ 3188B/16.12.201 ως ακολούθως:

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ	ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	€/Μ3
	ΥΔΡΕΥΣΗ (ισχύει από 16.12.2013- ΦΕΚ 3188B/16.12.2013)	
	Κατηγορία II	
ΓΕΝΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ-ΟΙΚΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ	0-5	0,3500
	5-20	0,6400
	20-27	1,8300
	27-35	2,5600
	άνω των 35	3,2000
		*Η υποχρεωτική κατανάλωση 2μ3/μήνα, αναστέλλεται για όσο χρόνο υπάρχει διακοπή υδροδότησης με αφαίρεση μετρητή
	Κατηγορία II	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ	μέχρι 1.000	0,8300
	Άνω των 1.000	0,9800
	Κατηγορία III	
ΔΗΜΟΣΙΑ-ΔΗΜΟΤΙΚΑ -ΝΠΔΔ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	0,9800
	Κατηγορία IV	
ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	0,2300
	Κατηγορία V	
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΔΗΜΩΝ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ -ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗ ΝΗΣΩΝ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	0,4800
	Κατηγορία VI	
ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΠΛΟΙΩΝ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	2,4000
	Κατηγορία VII	
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ανεξαρτήτως όγκου ακινήτου και κατηγορίας κατανάλωσης	11,0100
	Κατηγορία VIII	
ΑΔΥΙΛΙΣΤΟ ΝΕΡΟ	για ολόκληρη την κατανάλωση που πραγματοποιείται από όλους τους υδρολήπτες της κατηγορίας αυτής	0,1804

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΑΓΙΟ ΤΕΛΟΣ		€/μήνα
	ως 30 μ3/3μηνο	1,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 5/8" και 3/4"	από 30ως 60μ3/3μηνο	1,0000
	άνω των 60μ3/3μηνο	1,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 1"		4,5000
παροχή με υδρ. Μέχρι 1 1/2"	μηνιαία -για παροχές κυρίως	4,5000
παροχή με υδρ. Μέχρι 2"	επαγγελματικής-βιομηχανικής	13,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 3"	χρήσης και ενίσχυσης δικτύων	13,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 4"	ΟΤΑ	35,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 6"		35,0000
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΧΡΗΣΗΣ ΥΠΟΝΟΜΩΝ		
Κοινοί καταναλωτές	0,75 * τιμής νερού (52,5% για κήπους άνω των 200 μ2)	
Δημοσια-Κανονικά	75% *τιμής νερού	
Φιλανθρωπικά	75% *τιμής νερού	
	75% *τιμής νερού	
Βιομηχανικά	37,5% για βιομηχανίες/βιοτεχνίες ποτοποιίας, παγοποιίας, χαρτοποιίας, παραγωγής τεχνητής μετάξης, υδρομετρητές σε οικοδομικά έργα	
ΦΠΑ		
ΦΠΑ 13%	Από 17.12.2010 13% επί της αξίας του καταναλισκόμενου νερού (N3899/2010 ΦΕΚ 212Α/17.12.2010)	
ΦΠΑ 24%	Από 01.06.2016 24% επί του παγίου τέλους +Δικ. Χρήσης αποχέτευσης (N.4389/2016 ΦΕΚ 94Α/27.05.2016)	

ΕΙΔΙΚΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ

Η ΕΥΔΑΠ βάσει νομοθετικής πρόβλεψης (ΦΕΚ 552Β/26- 3-2009, άρθρο 3.2.3, ΦΕΚ 3188Β'/16-12-2013, ΦΕΚ 2221Β'/9-9-2013) χορηγεί τιμολόγια για **ειδικές κατηγορίες καταναλωτών**, όπως επιχειρήσεις, φιλανθρωπικά σωματεία, Ελληνικά Πετρέλαια, παρόχους υπηρεσιών εφοδιασμού πλοίων.

Αναγνωρίζοντας το ρόλο της ως μοναδική πάροχος νερού στην περιοχή του λεκανοπεδίου, σε επίπεδο επιχειρήσεων, για την υποστήριξη και την ανάπτυξή τους, έχει χορηγηθεί Βιομηχανικό/Επαγγελματικό τιμολόγιο σε 3.907 παροχές εκ των οποίων οι 251 παροχές χορηγήθηκαν μέσα στο 2019.

Το φιλανθρωπικό τιμολόγιο παρέχεται, όχι μόνο σε ιδρύματα και σωματεία κατά την έννοια του Ν.Δ. 1111 της 8/11.2.72 και του Α.Ν. 2039/1939, αλλά με απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου και σε λοιπά ιδρύματα - φορείς που ασκούν φιλανθρωπικό - κοινωνικό έργο. Κατά το έτος 2019 χορηγήθηκε «Φιλανθρωπικό» τιμολόγιο ή έγινε ανανέωση σε 150 παροχές.

Η κατηγορία «Ενίσχυση Δικτύων Δήμων & Κοινοτήτων- Υδροδότηση Νήσων» ενισχύει τα Δίκτυα Δήμων και Κοινοτήτων με νερό, σύμφωνα με τις ποιοτικές διαδικασίες της ΕΥΔΑΠ. Η κατηγορία αυτή ισχύει και για τις εκτός σχεδίου περιοχές μέχρι την ολοκλήρωση της Επιχείρησης Πολεοδομικής Ανασυγκρότησης (Ε.Π.Α) κατά περιοχή Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επίσης ισχύει και για τη χορήγηση νερού για την υδροδότηση νησιών, μετά από συμφωνία της ΕΥΔΑΠ ΑΕ με το Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου. Παροχές της κατηγορίας αυτής είναι στο σύνολό τους 415 εκ των οποίων η μία χορηγήθηκε το 2019.

Το τιμολόγιο «Εφοδιασμός Πλοίων» είναι μία κατηγορία για το νερό που χορηγείται στον Ο.Λ.Π., στα Ελληνικά Διυλιστήρια Ασπροπόργου Α.Ε. σε Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου για τον εφοδιασμό πλοίων και έχει χορηγηθεί σε 62 παροχές.

ΈΚΤΑΚΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ

Από την 1/2/2016 μέχρι τις 30/06/2017 χορηγούνταν στους δικαιούχους του Ν. 4320/2015 Έκτακτο Ειδικό Τιμολόγιο (ΕΕΤ) με το οποίο προβλεπόταν η δωρεάν (με έκπτωση 100%) παροχή συνολικά 6 m³ νερού το τρίμηνο σε κάθε νοικοκυριό με ένα ή δυο μέλη, ενώ για κάθε επιπλέον μέλος πέραν των δύο, η δωρεάν παροχή ανερχόταν σε 3m³ νερού.

Από την 01.07.2017 χορηγεί **Έκτακτο Ειδικό Τιμολόγιο (ΕΕΤ)** στους δικαιούχους Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης του Ν. 4389/16, παρέχοντας έκπτωση 100% επί της αξίας του νερού ποσότητας 2m³ ανά μήνα, ανά μέλος νοικοκυριού, αρχής γενομένης από την πρώτη κλίμακα του Γενικού Τιμολογίου και ποσότητας 3m³ ανά μήνα για κάθε μέλος νοικοκυριού με αναπηρία άνω του 67%. Το σύνολο των επωφελούμενων νοικοκυριών από τις παραπάνω ρυθμίσεις ανήλθε στα **11.602** μέχρι τις 31/12/2019, σε σχέση με **9.172** νοικοκυριά μέχρι τις 31/12/2018, αύξηση **20,94%**.

ΟΦΕΙΛΕΣ ΠΕΛΑΤΩΝ

Παρά τη γενικότερη οικονομική κρίση που πλήττει τα νοικοκυριά, οι οφειλές των πελατών, με τη συστηματική και επιμονή προσπάθεια των Υπηρεσιών συγκρατούνται περίπου στα ίδια επίπεδα με πέρυσι, ελλοχεύοντας όμως πάντα του κινδύνου της διόγκωσής τους.

Η ετήσια συνολική τιμολογημένη κατανάλωση νερού για το 2019 ανέρχεται σε 295.992.138 κ. μ. ενώ για το 2018 ανέρχεται σε 294.511.032 κ.μ. Εκτενή αναφορά στην κατανομή των καταναλώσεων γίνεται στην Έκθεση του Δ.Σ. (υποενότητα «Επισκόπηση Δραστηριοτήτων – Εξέλιξη κατανάλωσης νερού και τιμολογημένων εσόδων πώλησης νερού & χρήσης αποχέτευσης») η οποία είναι δημοσιευμένη στην ιστοσελίδα της Εταιρείας www.eydap.gr και στην ιστοσελίδα του Χρηματιστηρίου www.helex.gr.

Η ΕΥΔΑΠ, αναγνωρίζοντας τη δυσμενή οικονομική συγκυρία που βιώνει η ελληνική κοινωνία και στο πλαίσιο της διαχρονικής της προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο, αναλαμβάνει συνεχώς πρωτοβουλίες για την ανακούφιση των ασθενέστερων οικονομικά ομάδων.

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Η ΕΥΔΑΠ, ως Εταιρεία με κοινωνική ευαισθησία και έμπρακτη συνεισφορά στην ελληνική οικογένεια, αναγνωρίζει τις δυσκολίες των **πολυμελών οικογενειών** και με θεσμοθετημένες αποφάσεις του Διοικητικού της Συμβουλίου, παρέχει σχετική έκπτωση στους λογαριασμούς τους.

Μέχρι το τέλος του **2019**, το σύνολο των **παροχών που αφορούν σε πολύτεκνες οικογένειες** ήταν **11.813** έναντι των 12.765 του 2018, μείωση **8,06%**.

Κατ' αντιστοιχία, ανάλογη έκπτωση απολαμβάνουν και οι **υπερήλικες πελάτες** της Εταιρείας. Από τη σχετική έκπτωση, μέχρι τις **31/12/2019** επωφελούνταν **συνολικά 520 νοικοκυριά υπερηλικών**, έναντι των 484 του 2018 αύξηση 6,92%.

Εκπτώσεις, με συγκεκριμένες διαδικασίες, εγκεκριμένες με σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, και εφαρμόζοντας στην πράξη την ευαισθησία της Εταιρείας ως προς την ικανοποίηση του πελάτη, παρέχονται και στους αυξημένους λογαριασμούς κατανάλωσης, όπως και στους λογαριασμούς λαθραίας υδροληψίας, λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικά και εισοδηματικά κριτήρια. Μέσα στο 2019 η συνολική αξία της παρεχόμενης έκπτωσης από μειώσεις λογαριασμών ανήλθε στο ποσό των 5.874.058,28 € σε σχέση με 5.828.716,63 € το 2018, αύξηση 0,77%.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ

Η ΕΥΔΑΠ έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες αποπληρωμής/ρύθμισης των οφειλών σε δόσεις, εγκεκριμένες από το Διοικητικό Συμβούλιο, παρέχοντας ευκολίες πληρωμής σε παροχές καταναλωτών που εντάσσονται στις **ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες** (δικαιούχους ΚΟΤ, ΕΕΤ).

Συγκεκριμένα, με Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του 2016 και του 2017 καταργήθηκε η απαλλαγή προσαυξήσεων και τόκων, η αναστολή λήψης μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης αλλά διατηρήθηκε το άτοκο των διακανονισμών για τους δικαιούχους του ΕΕΤ και ΚΟΤ. Το πλήθος αιτημάτων διακανονισμού οφειλών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη χρονική περίοδο από 1.1.2019 έως 31.12.2019 ήταν **23.110**.

ΑΝΘΡΩΠΟΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

Στα πλαίσια της επικοινωνίας με τον πελάτη, η ΕΥΔΑΠ συντάσσει και αποστέλλει **ενημερωτικές επιστολές που αφορούν θέματα της παροχής του**, όπως για θέματα οφειλών, διακοπής, ακυρώσεις διακανονισμών και προώθηση περιπτώσεων

προς το Νομικό Τμήμα. Τέτοιας φύσεως επιστολές στάλθηκαν 321.563 μέσα στο έτος 2019, λιγότερες από αυτές του έτους 2018 πλήθους 462.475.

Μέσα από το έντυπο του λογαριασμού, φροντίζει να παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για τον πελάτη, πέρα από την ανάλυση του λογαριασμού του.

Ένας άλλος τρόπος, που επικοινωνεί η ΕΥΔΑΠ με τον πελάτη, είναι η **επικόλληση ειδικών εντύπων στη διεύθυνση μιας παροχής**, σε περιπτώσεις που η κατανάλωση ύδατος είναι πάνω από 90μ³ και παρουσιάζει επιβεβαιωμένη αύξηση μεγαλύτερη του 50% σε σχέση με την αντίστοιχη της προηγούμενης μέτρησης.

Επίσης, παρέχει ειδικά σχεδιασμένες υπηρεσίες **καθολικής προσβασιμότητας σε άτομα που έχουν προβλήματα όρασης**, οι οποίες, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν αποστολή ειδικών αναγνώσιμων λογαριασμών (σε μορφή braille, μεγάλες γραμματοσειρές), αποστολή sms και ηλεκτρονική αλληλογραφία.

Στους πελάτες παρέχονται υπηρεσίες για όλα τα θέματα και στα 12 Περιφερειακά Κέντρα που βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή της Πρωτεύουσας, διευκολύνοντας την επικοινωνία με την Εταιρεία.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Περιφερειακό Κέντρο Αθηνών

3ης Σεπτεμβρίου 6 & Σατωβριάνδου 12, 104 32 Αθήνα

Περιφερειακό Κέντρο Αθηνών -Γαλατσίου

Γαλατσίου 16, 111 41 Αθήνα

Περιφερειακό Κέντρο Αθηνών -Κηφισίας

Κηφισίας 124 & Ιατρίδου 2, 115 26 Αθήνα

Περιφερειακό Κέντρο Γλυφάδας

Α. Παπανδρέου 147, 165 61 Γλυφάδα

Περιφερειακό Κέντρο Ιλίου

Θηβών 491, 131 23 Περιστερί

Περιφερειακό Κέντρο Αμαρουσίου

Π. Τσαλδάρη 24 & Μιαούλη, 151 22 Μαρούσι

Περιφερειακό Κέντρο Αγίας Παρασκευής

Λ. Μεσογείων 419, 153 42 Αγία Παρασκευή

Περιφερειακό Κέντρο Νίκαιας

Καισαρείας 9 & Θράκης 11, 184 50 Νίκαια

Περιφερειακό Κέντρο Καλλιθέας

Σαλαμίνας 64, 176 76 Καλλιθέα

Περιφερειακό Κέντρο Πειραιά

Τσαμαδού 5, 185 31 Πειραιάς

Περιφερειακό Κέντρο Ελευσίνας

Ηρ. Πολυτεχνείου 178, 192 00 Ελευσίνα

Περιφερειακό Κέντρο Σαλαμίνας

Αγίου Μηνά 3, 189 00 Σαλαμίνα

Στο πλαίσιο της κοινωνικής της πολιτικής, η ΕΥΔΑΠ συνέχισε με επιτυχία την εφαρμογή ειδικά σχεδιασμένων υπηρεσιών καθολικής προσβασιμότητας από άτομα που έχουν προβλήματα όρασης, οι οποίες, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν αποστολή ειδικών αναγνώσιμων λογαριασμών (σε μορφή braille, μεγάλες γραμματοσειρές), αποστολή sms και ηλεκτρονική αλληλογραφία.

Η Εταιρεία δίνει ακόμα τη δυνατότητα να διεκπεραιωθούν **20 διοικητικές διαδικασίες μέσα από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πελατών (ΚΕΠ)**. Αναλυτικά, οι διαδικασίες αυτές είναι:

1. Αλλαγή ονόματος στο λογαριασμό κατανάλωσης υδροληψίας.
2. Καταχώρηση των στοιχείων του ενοίκου στο λογαριασμό κατανάλωσης από τον ιδιοκτήτη ή τον ένοικο του ακινήτου.
3. Διόρθωση διεύθυνσης ακινήτου.
4. Έλεγχος λανθασμένου αριθμού μετρητή.
5. Χορήγηση βεβαίωσης για υδροδότηση ακινήτου.
6. Χορήγηση βεβαίωσης για ύπαρξη πυροσβεστικής παροχής στο ακίνητο.
7. Χορήγηση Αντιγράφου Σύμβασης Υδροληψίας.
8. Έλεγχος μετρητή λόγω διαρροής.
9. Έλεγχος φρεατίου.
10. Καταβίβαση φρεατίου.
11. Ανύψωση φρεατίου.
12. Χορήγηση βεβαίωσης μετά τον έλεγχο της πίεσης λειτουργίας δικτύου.
13. Εξακρίβωση ζημιών σε ακίνητο από βλάβη στο δίκτυο ύδρευσης ΕΥΔΑΠ.
14. Μετατόπιση παροχής από χώρο εντός του οικοπέδου στο πεζοδρόμιο.
15. Στέρηση υδροληψίας λόγω συχνών βλαβών στο δίκτυο.
16. Μετατόπιση παροχής από το οδόστρωμα στο πεζοδρόμιο.
17. Χορήγηση βεβαίωσης οφειλής ή μη των δικαιωμάτων σύνδεσης του ακινήτου.
18. Έκδοση δικαιωμάτων σύνδεσης για την περίπτωση που ο αγωγός είναι αρμοδιότητας ΕΥΔΑΠ.
19. Έλεγχος αποχέτευσης ακινήτου λόγω συχνών εμφράξεων.
20. Εξακρίβωση ζημιών σε ακίνητο από βλάβη στο δίκτυο αποχέτευσης.

Εμπλουτίζεται συνεχώς το εύρος των **ηλεκτρονικών υπηρεσιών** της, δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στην άμεση και αποτελεσματική εξυπηρέτηση του πελάτη, αξιοποιώντας τα υφιστάμενα ψηφιακά δίκτυα. Πιο συγκεκριμένα, η Εταιρεία παρέχει:

- **Δυνατότητες πληρωμής διακανονισμών σε εξωτερικά κανάλια εκτός ταμείων.**
- **Ηλεκτρονική ειδοποίηση προς τους πελάτες με e-mail και sms**, σχετικά με εκδόσεις λογαριασμών, αυξημένη κατανάλωση, επικείμενη διακοπή υδροδότησης λόγω οφειλής, ενημέρωση του ιδιοκτήτη μισθωμένου ακινήτου για ύπαρξη ληξιπρόθεσμης οφειλής του ενοίκου κ.ά.

- Δυνατότητα πληρωμής μέσω **POS σε όλα τα ταμεία των Περιφερειακών Κέντρων Εξυπηρέτησης Πελατών**.
- **24ωρη τηλεφωνική εξυπηρέτηση μέσω της γραμμής 1022** που συλλέγει δυναμική πληροφορία από τους καταναλωτές, τα τεχνικά τμήματα και τα περιφερειακά κέντρα. Παρέχεται τηλεφωνική εξυπηρέτηση πελάτη, ενημέρωση τεχνικών υπηρεσιών, παραγωγή στατιστικών, καταγραφή παραπόνων, ενημέρωση τρίτων φορέων – Υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, οι κλήσεις στο 1022 για το 2019 ήταν 550.000 (200.000 για Τεχνικές Υπηρεσίες και 350.000 για Πελάτες). Σημαντικό είναι το γεγονός ότι 405.165 κλήσεις εξυπηρετήθηκαν σε λιγότερο από 40''. Το πλήθος ηλεκτρονικών ειδοποιήσεων (e-mail) 1022 για το έτος 2018 ήταν e-mails 24.316, ενώ για το 2019 αντίστοιχα ήταν 41.046 e-mails.
- Δυνατότητες **ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης μέσω της ιστοθέσης της www.eydap.gr**, όπου εξυπηρετούνται διάφορα αιτήματα, ηλεκτρονική πληρωμή, διακανονισμοί οφειλών, έκδοση ηλεκτρονικού λογαριασμού, κλπ.
- Η υπηρεσία "**Clicktocal**", μέσω της οποίας δίνεται η δυνατότητα στον πελάτη να καταχωρεί τα στοιχεία επικοινωνίας του, να επιλέγει το θέμα που τον απασχολεί και την επιθυμητή ώρα επικοινωνίας, κατά την οποία ο υπάλληλος του τηλεφωνικού κέντρου θα επικοινωνεί μαζί του. Το πλήθος αιτημάτων για το έτος 2018 click 2 call ήταν 2.421, ενώ για το 2019 αντίστοιχα ήταν 4.360.
- **Ηλεκτρονική πληρωμή** με χρήση του e-pos του Συστήματος Πληρωμών ΔΙΑΣ.
- Δημιουργία και ανάρτηση του λογαριασμού ύδρευσης με ταυτόχρονη διατήρηση του ιστορικού των λογαριασμών στην ιστοθέση, σε μορφή pdf διαθέσιμη για τους εγγεγραμμένους χρήστες.
- Απλοποιήθηκαν οι διαδικασίες εγγραφής μέσω του taxisnet ως χρήστης του e-EYDAP. Μέσω της εγγραφής στο **e-EYDAP**, ο πελάτης μπορεί να έχει πρόσβαση σε συγκεντρωτικά στοιχεία των παροχών του, οφειλές, πληρωμές, αλληλογραφία με την ΕΥΔΑΠ κ.α. Έτσι ενώ το 2018 οι εγγραφές ήταν 2.488 το 2019 οι εγγραφές αυξήθηκαν στις 21.944.
- Μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2019 και συγκεκριμένα στις 28.03.2019, εφαρμόστηκε η **απλοποιημένη διαδικασία διόρθωσης στοιχείων του πελάτη** και πλέον γίνεται μέσω του taxisnet και υποβολή αιτήματος Διακανονισμού, γεγονός που απλοποιεί τις διαδικασίες εξυπηρέτησης των αιτημάτων των χρηστών της ιστοθέσης. Οι διορθώσεις στοιχείων το 2018 ήταν 5.883, ενώ το 2019 έφτασαν τις 18.733. Τα αιτήματα Διακανονισμού ήταν 1.353 το 2018, ενώ το 2019 ήταν 1.310.

Στο πλαίσιο της φιλοσοφίας της Εταιρείας, ότι **ενημερωμένος πελάτης είναι και προστατευμένος πελάτης**, δημιουργήθηκε μία σειρά από **videos** που δίνουν **οδηγίες** σχετικά με την εύρεση του υδρομετρητή, την ανάγνωσή του, αλλά και τον εντοπισμό διαρροής στο ακίνητο. Τα συγκεκριμένα videos είναι αναρτημένα στην εταιρική ιστοσελίδα της ΕΥΔΑΠ (www.eydap.gr) καθώς και στο κανάλι της Εταιρείας στο YouTube.

ΈΜΦΑΣΗ ΣΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ

Το 2016 συστήθηκε η Διεύθυνση Διαχείρισης Ειδικών Πελατών, με σκοπό τη στοχευμένη εξυπηρέτηση ειδικών πελατών, όπως οι **Ο.Τ.Α., οι Υπηρεσίες του Δημοσίου** και οι **Μεγάλοι Πελάτες**. Με τον όρο Μεγάλοι Πελάτες συγκαταλέγονται αυτοί που παρουσιάζουν μεγάλες καταναλώσεις, μεγάλο πλήθος παροχών και παροχές μεγάλης διαμέτρου.

Η ΕΥΔΑΠ μέσω της Διεύθυνσης αυτής έχει στόχο να δημιουργήσει ισχυρές σχέσεις με τους Ειδικούς Πελάτες, να τους ευαισθητοποιήσει, ώστε η συνεργασία τους να είναι παραγωγική και αποδοτική. Προσεγγίζει σταδιακά τις ειδικές ανάγκες και απαιτήσεις τους, προβάλλοντας ταυτόχρονα νέο, σύγχρονο, αποτελεσματικό προφίλ.

Στην κατεύθυνση αυτή λειτούργησαν και δύο εκδηλώσεις μία με εκπροσώπους των Ο.Τ.Α. και μία με τους Μεγάλους Πελάτες και της Διεύθυνσης, που πραγματοποιήθηκαν το Δεκέμβριο του 2019 στο **Κέντρο Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος»** στην **Επετειακή Έκθεση "Η Μεγάλη Πρόκληση" για την ιστορία του Φράγματος του Μαραθώνα**. Οι πελάτες ήρθαν σε επαφή με το έργο της ΕΥΔΑΠ, την ιστορία της, τη νέα ταυτότητά της και φυσικά με τους ανθρώπους της.

Στις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης συγκαταλέγεται η διεκπεραίωση των αιτημάτων τους, για θέματα σχετιζόμενα με την κατάσταση της παροχής τους, την καταμέτρηση των καταναλώσεων, τη διευθέτηση των οφειλών τους με ταυτόχρονη ενημέρωση για την ύπαρξη επιχορηγήσεων που ενδεχομένως να τους εξυπηρετεί στην αποπληρωμή των οφειλών καθώς και η άμεση ενημέρωσή τους σε θέματα που τους αφορούν.

Μέσα στο **2019**, ολοκληρώθηκε μία σειρά από διαδικασίες που διευκολύνουν τους Ειδικούς πελάτες. Πιο συγκεκριμένα, οι διαδικασίες σχετικά με την ομαδοποίηση έκδοσης και αποστολής πολλαπλού λογαριασμού, την τακτοποίηση και ρύθμιση χρονίως αμφισβητούμενων παροχών, ενημέρωση σε σχέση με τις δυνατότητες πληρωμής των οφειλών, τη διαμόρφωση ηλεκτρονικών αναφορών για την παρακολούθηση προβληματικών παροχών, δηλαδή παροχών με συνεχή μηδενική ένδειξη ή συνεχείς τεκμαρτές καταναλώσεις. Επίσης, εκπονήθηκαν αντίστοιχες μελέτες αξιολόγησης υπό παραλαβή Δικτύων, ενώ ταυτόχρονα είναι σε εξέλιξη η παραλαβή των Δικτύων Σαλαμίνας και Μεγαρέων.

Κατά το 2019 εισπράχθηκαν από την Υπηρεσία ΟΤΑ 49.874.919,66€, από την Υπηρεσία Δημοσίου 14.860.416,76€, από την Υπηρεσία Μεγάλων Πελατών 23.419.380,02€ και από το ΚΕΑΜ 2.124.289,86€.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Το 50,14% του Γενικού Τιμολογίου χρεώνεται με το πρώτο κλιμάκιο και το 43,03% με το δεύτερο κλιμάκιο. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί πως η μέση ετησία τιμή ανά κ. μ. της κατανάλωσης νερού με Γενικό Τιμολόγιο είναι 0,78 €, ενώ η αντίστοιχη μέση ετησία τιμή της κατανάλωσης νερού και χρήσης αποχέτευσης ανά κ.μ. είναι 1,21€.

Οι παροχές μόνο με Ύδρευση το έτος 2019 είναι 122.252, οι παροχές μόνο με σύνδεση Αποχέτευσης είναι 44.031 και οι παροχές με Ύδρευση και Αποχέτευση είναι 2.044.840.

Για την αξιολόγηση της ικανοποίησης του πελάτη, χρησιμοποιείται ο δείκτης «ικανοποίησης αιτημάτων για μειώσεις λογαριασμών», που έχει ως παρονομαστή το πλήθος των αιτημάτων που υποβλήθηκαν ετησίως για μειώσεις λογαριασμών και για αριθμητή το πλήθος των αντίστοιχων αιτημάτων που ικανοποιήθηκαν από την Εταιρεία.

	2018	2019
Πλήθος αιτημάτων που υποβλήθηκαν για μειώσεις λογαριασμών	6.851	6.694
Πλήθος αιτημάτων που ικανοποιήθηκαν	6.653	6.559
Αξία των προς εξέταση τιμολογίων	10.477.180,49	10.573.915,91
Αξία έκπτωσης	5.828.716,63	5.874.058,28

*Σε σχέση με το **2018** που ικανοποιήθηκε το **97%** των αιτημάτων που υποβλήθηκαν για μειώσεις λογαριασμών (από αφανείς διαρροές, λαθραίες υδροληψίες, κλπ.) των καταναλωτών, το 2019 ικανοποιήθηκε το 98% των αιτημάτων αυτών.

Κατά το έτος **2019**, σημειώνεται μείωση του αριθμού των εξεταζόμενων αιτημάτων κατά **157** αιτήματα σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Τα προς εξέταση τιμολόγια ήταν συνολικής αξίας ποσού **10.573.915,91€** ενώ των οποίων χορηγήθηκε έκπτωση ποσού **5.874.058,28 €**.

Δ. 10 Ανάπτυξη Περιβαλλοντικής Συνείδησης και Ευαισθησίας

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η Βιωσιμότητα είναι το βασικό κριτήριο της στρατηγικής μας, των αποφάσεων και των αλλαγών μας. Στοχεύουμε σε τομείς που είναι συνδεδεμένοι με την αντιμετώπιση προκλήσεων σε οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο, δημιουργώντας νέες ευκαιρίες ανάπτυξης, εστιάζοντας στην αειφόρο διαχείριση όλου του κύκλου νερού, στη μείωση του περιβαλλοντικού μας αποτυπώματος και στην ανάπτυξη υπεύθυνων περιβαλλοντικών προτύπων.

Οι κοινωνίες σταδιακά στρέφονται σε μοντέλα που είναι περισσότερο προσανατολισμένα στο περιβάλλον, οι ενδιαφερόμενοι φορείς ενδιαφέρονται για τη διαφάνεια στις Αναφορές Βιωσιμότητας και οι πολίτες τείνουν να θέλουν να γνωρίζουν ότι συνδιαλέγονται με εταιρείες με περιβαλλοντική συνείδηση.

Η συνεχής περιβαλλοντική επιβάρυνση του πλανήτη είναι γεγονός, όπως γεγονός είναι η υποχρέωση αλλά και η επιθυμία μας, ως η μεγαλύτερη εταιρεία στον ελλαδικό χώρο που διαχειρίζεται τον κύκλο του νερού, για συνεχή ευαισθητοποίηση των πολιτών και υιοθέτηση καλών περιβαλλοντικών πρακτικών στην καθημερινότητά τους.

Η ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης βοηθά στην επίτευξη των Στόχων 3 «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ & ΕΥΗΜΕΡΙΑ», 4 «ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ», 11 «ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ», 12 «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ & ΠΑΡΑΓΩΓΗ» και 13 «ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ», όπως ορίστηκαν από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών αναφορικά με την ανάληψη δράσης για την προστασία των φυσικών πόρων.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Οι στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) καθορίζουν και οριοθετούν το πλαίσιο δράσεων της Εταιρείας για το χτίσιμο μια υπεύθυνης περιβαλλοντικής ηθικής.

Η ΕΥΔΑΠ και το 2019:

- συνέχισε να υλοποιεί **προγράμματα και ενέργειες** με στόχο τη **βελτίωση της περιβαλλοντικής της αποδοτικότητας**, τόσο στον τομέα εξοικονόμησης ενέργειας, στο τηλεπικοινωνιακό της δίκτυο και τα κτήρια των γραφείων της, όσο και στον τομέα της κυκλικής οικονομίας, εφαρμόζοντας την αρχή **«μείωση-επαναχρησιμοποίηση-ανακύκλωση» (το θέμα αναλύεται εκτενώς στην ενότητα «Δημιουργώντας αξία για το Περιβάλλον»)**
- ανέδειξε το σημαντικό εταιρικό αρχαιακό υλικό μέσα από τη λειτουργία του Ιστορικού Αρχείου, προβάλλοντας τη σημασία του νερού και όλων των δράσεων που σχετίζονται με τον κύκλο διαχείρισης του στην ανάπτυξη των σύγχρονων κοινωνιών. Στο πλαίσιο αυτό, αξιοσημείωτη είναι η **Επετειακή Έκθεση για τα 90 χρόνια από την κατασκευή του φράγματος του Μαραθώνα** που διοργάνωσε η ΕΥΔΑΠ στο Κέντρο Πολιτισμού "Ελληνικός Κόσμος". Στόχος της Έκθεσης, στην οποία παρουσιάστηκαν πρώτη φορά δημοσίευτα ιστορικά τεκμήρια για την κατασκευή του Φράγματος του Μαραθώνα και των συνοδών του έργων καθώς και του πρώτου ολοκληρωμένου συστήματος ύδρευσης, ήταν η ανάδειξη της σημαντικότητας του, τόσο από μηχανικής όσο και από πολιτιστικής και κοινωνικής άποψης.
- συμμετείχε **σε ερευνητικά προγράμματα εντός και εκτός Ελλάδας**, καθώς και σε συνέδρια για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών ζητημάτων και την προώθηση καινοτόμων λύσεων.
- **ευαισθητοποίησε τους καταναλωτές** για την ορθολογική χρήση του νερού μέσω αναρτήσεων της στα επίσημα **κοινωνικά μέσα δικτύωσής της** (Facebook, Instagram, YouTube, Twitter, LinkedIn) και την ιστοσελίδα της.
- συνέχισε να υλοποιεί **εκπαιδευτικά προγράμματα** και ενημερωτικές επισκέψεις, που απευθύνονται σε ενδιαφερόμενους φορείς και μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, με στόχο την ανάπτυξη περιβαλλοντικής κουλτούρας.
- **συνεργάστηκε με Πανεπιστημιακούς Φορείς** για προώθηση καινοτόμων και αποδοτικών λύσεων, στο πλαίσιο της σύμπραξης της πανεπιστημιακής κοινότητας με τις παραγωγικές διαδικασίες
- αποτυπώθηκε **το Αδριάνειο Υδραγωγείο** και εκπονούνται μελέτες για την πολιτιστική αλλά και χρηστική αξιοποίηση του μνημείου με χρήση του πόρου για αστική και περιαστική χρήση.

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Νερού (22 Μαρτίου) η Εταιρεία διοργανώνει κάθε χρόνο εορταστικές εκδηλώσεις και ενημερωτικές καμπάνιες για την ευαισθητοποίηση και αφύπνιση του καταναλωτικού κοινού αναφορικά με την ορθολογική χρήση του νερού. Ειδικά για το 2019 έτρεξε ενημερωτική καμπάνια στα ΜΜΕ με χρήση οπτικοακουστικού υλικού με θέμα την κυκλική οικονομία, προς ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και του καταναλωτικού κοινού.

Περιβαλλοντικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Η ΕΥΔΑΠ υλοποιεί στις εγκαταστάσεις της, σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους, **Περιβαλλοντικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα**, τα οποία παρέχονται **δωρεάν** σε μαθητές, φοιτητές, επιστημονικές ομάδες κι ενδιαφερόμενους φορείς.

- Στις **Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ) της ΕΥΔΑΠ στο Γαλάτσι** υλοποιείται το εκπαιδευτικό πρόγραμμα **«Το ταξίδι του Σταγονούλη»**. Αξιοποιώντας ένα πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό, τα παιδιά που συμμετέχουν στο «Ταξίδι του Σταγονούλη» ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε πρωτότυπα ομαδικά παιχνίδια, γνωρίζουν όλο τον κύκλο χρήσης του νερού και μαθαίνουν να υιοθετούν υπεύθυνες συμπεριφορές στην καθημερινότητα τους μέσα από βιωματικές δράσεις.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ΕΥΔΑΠ για το εν λόγω εκπαιδευτικό πρόγραμμα που υλοποιείται 20 χρόνια περίπου και είναι ιδιαίτερα δημοφιλές, έχει λάβει πολλές διακρίσεις και βραβεία με κορυφαίο το χρυσό βραβείο που απέσπασε στα Environmental Awards, διακρινόμενο στην κατηγορία *Environmental Leadership*.

- Το Φράγμα του Μαραθώνα αποτελεί χώρο επίσκεψης για σχολεία, πανεπιστήμια, συλλόγους, καθώς και για μεμονωμένους επισκέπτες. Στις καλά συντηρημένες εγκαταστάσεις του γίνεται παρουσίαση των κύριων ιστορικών στοιχείων που αφορούν στην ύδρευση της πόλης των Αθηνών από το 1929 και ύστερα, καθώς και προβολή του άριστα συντηρημένου οπτικοακουστικού υλικού, που αποτυπώνει τα διαφορετικά στάδια παραγωγής του σημαντικού αυτού έργου, μέχρι και τα εγκαίνια του νέου συστήματος ύδρευσης της Πρωτεύουσας της Ελλάδας.

Η εκπαιδευτική επίσκεψη στον Μαραθώνα περιλαμβάνει επίσης και ξενάγηση στον χώρο του Μουσείου Νερού, όπου εκτίθενται εργαλεία και αντικείμενα εργασίας από την εποχή της κατασκευής του Φράγματος (1926-1929), στη στέψη του Φράγματος, καθώς και περιήγηση κατόπιν άδειας, στο ναόσχημο μνημείο που βρίσκεται στην κατάντη πλευρά του Φράγματος και το οποίο αποτελεί αντίγραφο του Θησαυρού των Αθηναίων στους Δελφούς.

Στόχος μας για το 2020 είναι η ανανέωση του εκπαιδευτικού προγράμματος στον Μαραθώνα, με ενσωμάτωση διαδραστικών πρακτικών που θα βοηθήσουν, ιδίως τους μικρούς μας φίλους, να αντιληφθούν ποια ήταν η ανάγκη που οδήγησε στην κατασκευή του Φράγματος, ποιες τεχνικές χρησιμοποιήθηκαν, ποια ήταν τα σπουδαία υποέργα που έδωσαν λύση στο τεράστιο πρόβλημα υδροδότησης της Αθήνας του Μεσοπολέμου και τέλος να φτιάξουν τις δικές τους ΦΡΑΓΜΑΤΙΚές ιστορίες.

- Η Μονάδα Επεξεργασίας Νερού Ασπροπύργου αποτελεί μία από τις πιο σύγχρονες μονάδες επεξεργασίας νερού στην Ελλάδα, στις εγκαταστάσεις της οποίας πραγματοποιούνται ενημερωτικές επισκέψεις από νέους όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων, καθώς και από άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, τόσο από την Ελλάδα, όσο και από το εξωτερικό. Οι επισκέπτες περιηγούνται στις εγκαταστάσεις της ΜΕΝ με τη συνοδεία προσωπικού της ΕΥΔΑΠ και παρακολουθούν το αντίστοιχο πρόγραμμα που διαμορφώνεται κατά περίπτωση, ώστε να ανταποκρίνεται στα ενδιαφέροντα και το γνωστικό υπόβαθρο των επισκεπτών.

- Το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυτάλλειας (ΚΕΛΨ) αποτελεί μία από τις πιο σύγχρονες Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και δέχεται επισκέψεις από φορείς των ανώτερων εκπαιδευτικών βαθμίδων, αλλά και επιστημονικές ομάδες, τόσο από την Ελλάδα, όσο και από το εξωτερικό. Οι επισκέπτες ξεναγούνται στις εγκαταστάσεις του ΚΕΛΨ, με τη συνοδεία ειδικευμένου προσωπικού της Εταιρείας και ενημερώνονται για τη λειτουργία και το σημαντικό του έργο.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Στις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού της ΕΥΔΑΠ στο Γαλάτσι, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, «Το ταξίδι του Σταγονούλη» παρακολούθησαν 7.200 μαθητές από 110 σχολεία.
- Τις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ στο Φράγμα του Μαραθώνα επισκέφτηκαν 2.741 μαθητές από 32 σχολεία και 805 άτομα από 11 διάφορους άλλους φορείς.
- Στις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού της ΕΥΔΑΠ στον Ασπρόπυργο ξεναγήθηκαν περίπου 263 άτομα άτομα, εκ των οποίων 30 ήταν μαθητές, 208 φοιτητές και 25 σύνεδροι.
- Στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυτάλλειας πραγματοποιήθηκαν 542 επισκέψεις:
 - 12 επισκέψεις ημεδαπών και αλλοδαπών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (268 άτομα)
 - 4 επισκέψεις σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (113 άτομα)
 - 3 επισκέψεις ομάδας ειδικού επιστημονικού ενδιαφέροντος (96 άτομα)
 - 4 επισκέψεις επιστημονικών φορέων του εξωτερικού (58 άτομα)
 - επίσκεψη από την Εταιρεία Ύδρευσης της Τσεχίας (7 άτομα)

Το 7ο Δημοτικό Σχολείο Χαλανδρίου που παρακολούθησε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Το ταξίδι του Σταγονούλη» στον Περισσό έγραψε: «Καταπληκτικό προσωπικό και άκρως ενδιαφέρουσα η παρουσίαση. Τα παιδιά μας χάρηκαν πολύ με τα δώρα! Συγχαρητήρια για την εξαιρετική δουλειά».

Το 7ο Δημοτικό Σχολείο Γαλασίου σημειώνει: «Θερμή υποδοχή και παρουσίαση κατάλληλα σχεδιασμένη για την ηλικία των παιδιών. Τα παιδιά βίωσαν μια καταπληκτική εμπειρία. Συγχαρητήρια!».

ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΣΤΑ SOCIAL MEDIA ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ (στοιχεία έως 31/12/2019)

FACEBOOK (πηγή: <https://www.facebook.com/eydapgr/>)

Συνολικοί ακόλουθοι (followers) από την έναρξη έως 31/12/2019: **11.420**

Συνολικά likes (page likes) από την έναρξη έως 31/12/2019: **11.453**

Συνολική απήχηση (reach) από 01/01/2019 έως 31/12/2019 σε: **69.319 χρήστες** (βλ. διάγραμμα)

Δ.11 Διαφύλαξη Πολιτιστικής Κληρονομιάς & Δράσεις Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΠΡΕΜΙΕΡΑ ΓΙΑ ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ

Το 2019, αποτέλεσε μία πολύ ιδιαίτερη χρονιά για το Ιστορικό Αρχείο της ΕΥΔΑΠ καθώς άνοιξε για πρώτη φορά τις πύλες του στο κοινό.

Η ΕΥΔΑΠ, με αφορμή την επέτειο των 90 χρόνων από τα εγκαίνια του Φράγματος του Μαραθώνα στις 25 Οκτωβρίου 1929, ενός σημαίνοντος τεχνικού έργου για την Ελλάδα του Μεσοπολέμου, διοργάνωσε την **Επετειακή Έκθεση «Η Μεγάλη Πρόκληση: 90 Χρόνια Φράγμα Μαραθώνα»**, βασισμένη σε τεκμήρια του ιστορικού της αρχείου. Η Έκθεση φιλοξενήθηκε στο Κέντρο Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος».

Η **τελετή εγκαινίων** πραγματοποιήθηκε στις 11 Νοεμβρίου 2019, στην οποία παρευρέθηκαν κυβερνητικοί εκπρόσωποι και εκπρόσωποι όλων των ενδιαφερόμενων φορέων μας. Τα εγκαίνια πραγματοποίησε ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών κύριος Κώστας Αχ. Καραμανλής. Η διάρκεια της Έκθεσης ήταν μέχρι τις 7 Φεβρουαρίου 2020, όμως λόγω της μεγάλης προσέλευσης του κοινού παρατάθηκε έως τις 29 Μαρτίου 2020.

Η Έκθεση επιχειρεί να αναδείξει τις μεγάλες προκλήσεις που έκρυβε η κατασκευή του Φράγματος και των συνοδών του έργων: της σήραγγας Μπογιατίου, της πρώτης μονάδας επεξεργασίας νερού στο Γαλάτσι και του πρώτου εκτεταμένου υδροδοτικού συστήματος της πόλης των Αθηνών, Πειραιά και περιχώρων αλλά και να φωτίσει τους ανθρώπους της εποχής κατασκευής του που εργάσθηκαν γι αυτό και υπό ποιες συνθήκες το έπραξαν.

Η επέτειος αυτή θεωρήσαμε ότι ήταν η πλέον κατάλληλη συνθήκη για να αναδείξουμε την ουσιαστικότητα των έργων ύδρευσης ως παράγοντα πολιτισμού και ανάπτυξης, με παράλληλη ενίσχυση της Εταιρικής μας εικόνας.

Η Έκθεση συνοδεύτηκε και από **ειδικό λογότυπο** που ακολούθησε όλες τις έντυπες εκδόσεις μας και τις αναρτήσεις μας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Η «αφήγηση» της Έκθεσης περιλαμβάνει οπτικοασκουστικό υλικό με **τριδιάστατη αναπαράσταση της κατασκευής του Φράγματος**, απόσπασμα **κινηματογραφικής βωβής ταινίας εποχής** με πλάνα από το εργοτάξιο, **πρωτότυπα αρχιτεκτονικά σχέδια και χάρτες, πλήθος φωτογραφιών, ιστορικά έγγραφα, αντικείμενα** που χρησιμοποιήθηκαν στην κατασκευή. Τα αντικείμενα τα οποία εκτέθηκαν συντηρήθηκαν από το αντίστοιχο Τμήμα του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Ιδιαίτερη έκπληξη περίμενε **τα παιδιά** στην είσοδο της Έκθεσης. Ένας εναλλακτικός τρόπος συμμετοχής τους, ώστε οι νεαροί επισκέπτες μας να ανακαλύψουν και να συλλέξουν στοιχεία εστιάζοντας σε ό,τι τους κάνει εντύπωση, για να μπορέσουν να αφηγηθούν στη συνέχεια τις δικές τους μοναδικές ΦΡΑΓΜΑτικές ιστορίες. Βοήθεια τους σε αυτό το «ταξίδι» είναι και οι 4 φανταστικοί ήρωες που απεικονίζονται σε σελιδοδείκτη και τους ενθαρρύνουν στην εξερεύνηση.

Στο πλαίσιο της δράσης μας αυτής προχωρήσαμε και στην έκδοση μίας **Συλλεκτικής Σειράς Γραμματόσημων** σε συνεργασία με τα **Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ)** με πρώτη ημερομηνία έκδοσης, την αντίστοιχη ημερομηνία εγκαινίων του Φράγματος (25 Οκτωβρίου 2019). Οι σειρές αυτές διατέθηκαν μέσω των Ελληνικών Ταχυδρομείων.

- ✓ για κοινή χρήση και διάθεση στους καταναλωτές
- ✓ στους φιλοτελιστές ως συλλεκτική έκδοση.

Ανοιχτές ξεναγήσεις οργανώθηκαν για το κοινό αλλά και για τους εργαζόμενους της Εταιρείας. Παράλληλα οργανώθηκαν και **ιδιωτικές ξεναγήσεις** σε εκπροσώπους μεγάλων εταιρειών και Δημοτικών Αρχών, στις οποίες παραβρέθηκαν ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ κ^{ος} Χάρης Σαχίνης, ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος κ^{ος} Αναστάσιος Τόσιος και η Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ κ^α Θεοδώρα Βαρβαρίγου.

Η **ομάδα διαχείρισης του Ιστορικού Αρχείου της ΕΥΔΑΠ** ανέλαβε τη μεγάλη αυτή προσπάθεια, από την σύλληψη μέχρι και την ολοκλήρωσή της, ενώ την **επιμέλεια της Έκθεσης** είχε η **αρχιτέκτων – μουσειολόγος κ^α Ερατώ Κουτσουδάκη**.

Η πρώτη μεγάλη Έκθεση του Ιστορικού Αρχείου της ΕΥΔΑΠ, απέσπασε **θριαμβευτικά σχόλια** και άνοιξε μία σημαντική δίοδο γνώσης για το ευρύ κοινό, δίνοντας τη δυνατότητα στους πολίτες να παρακολουθήσουν την πορεία υδροδότησης της Πρωτεύουσας.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΔΑΠ

Η ιστορία της ΕΥΔΑΠ ξεκινάει από τη δεκαετία του 1925. Με διαδοχική ιστορία 94 ετών (ΑΕΕΥ, ΟΑΠ, ΕΥΔΑΠ) η ιστορία της Εταιρείας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με πολλά και σημαντικά έργα που διασφάλισαν στην πορεία των ετών στους κατοίκους του Λεκανοπεδίου της Αττικής άριστης ποιότητας πόσιμο νερό με παράλληλες αξιόπιστες και αδιάλειπτες υπηρεσίες αποχέτευσης.

Η θεσμοθέτηση **Εταιρικής Πολιτικής Διαχείρισης Ιστορικού Αρχείου** το 2018 αντανάκλα τη δέσμευση της Εταιρείας για την ενιαία διαχείριση της σημαντικής αυτής κληρονομιάς, με τελικό σκοπό τη διάσωση, ανάδειξη και αξιοποίηση των ιστορικών τεκμηρίων.

Η ΕΥΔΑΠ διασώζει, καταγράφει και τεκμηριώνει, πάσης φύσεως τεκμήρια, όπως διοικητικά, τεχνικά, νομικά έγγραφα, χάρτες και σχέδια, φωτογραφίες, λουπό οπτικό υλικό και ποικίλα αντικείμενα τα οποία χρονολογούνται από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, ακολουθώντας το διεθνές πρότυπο «Dublin Core». Επιπλέον, προσπαθεί να δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες διατήρησης της πρωτότυπης φυσικής μορφής, να ψηφιοποιεί βάσει επίσης διεθνών προτύπων, επιδιώκοντας κατά αυτόν τον τρόπο τη μέγιστη δυνατή διατήρηση και διάσωση του ψηφιοποιημένου υλικού ιστορικής σημασίας. Η ψηφιοποίηση του υλικού ολοκληρώνεται, με την ψηφιακή αρχειοθέτηση και τεκμηρίωση.

Ορισμένες από τις θεματικές που απαρτίζουν το αρχειακό υλικό ιστορικής σημασίας προέρχονται από το Αδριάνειο Υδραγωγείο, τα έργα κατασκευής του υδροδοτικού συστήματος των Αθηνών-Πειραιώς και Περιχώρων (της περιόδου 1925-1931), τα εγγειοβελτιωτικά- αρδευτικά έργα των πεδιάδων Σερρών και Δράμας (1929) και τα έργα κατασκευής των έργων της Υλίκης και του Μόρνου.

Το 2019 συνεχίστηκε η διαδικασία συγκέντρωσης, ιστορικής αξιολόγησης και τεκμηρίωσης του ιστορικού υλικού που βρίσκεται διάσπαρτο μέσα στην Εταιρεία. **Στόχος είναι η χρήση των βέλτιστων διεθνών πρακτικών.**

Εμπλουτισμός Ιστορικού Αρχείου: Η Ομάδα Προφορικής Ιστορίας των Εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ σε συνεργασία με την εταιρεία Clío Muse είναι στη διαδικασία δημιουργίας **ψηφιακής ξενάγησης** που «ζωντανεύει» τον οικισμό και τις ιστορίες των εργαζομένων κατασκευής του Φράγματος Μαραθώνα.

Στόχος μας για το 2020 είναι η **συνεργασία με Πανεπιστημιακούς φορείς** στο πλαίσιο μιας αμοιβαία επικερδούς και καινοτόμου διαδικασίας.

ΑΔΡΙΑΝΕΙΟ-ΡΩΜΑΪΚΟ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟ ΣΤΟ ΥΔΡΟΔΟΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ

Το **Αδριάνειο υδραγωγείο κατασκευάστηκε μεταξύ των ετών 125 και 140 μ.Χ.** για την υδροδότηση της Αθήνας. Αποτελεί **υπόγεια σήραγγα μήκους 20 χλμ.** που εξακολουθεί να περισυλλέγει ύδατα από υπόγειους υδροφορείς και ρέματα κατά μήκος του άξονά του από την Πάρνηθα μέχρι τη δεξαμενή στη πλατεία του Κολωνακίου. Οι σημερινοί Δήμοι από τους οποίους διέρχεται το Αδριάνειο Υδραγωγείο είναι οι Δήμοι Αχαρνών, Μεταμόρφωσης, Ηρακλείου, Αμαρουσίου, Χαλανδρίου, Ψυχικού και Αθηναίων. Η είσοδος της Δεξαμενής κατάληξης κοσμείτο από ενεπίγραφο τοξωτό πρότυλο. Σήμερα, σώζεται ένα τμήμα της επιγραφής, το οποίο βρίσκεται στον Εθνικό Κήπο.

Το Υδραγωγείο αυτό ανακαλύφθηκε εκ νέου τη δεκαετία του 1870, οπότε καθαρίστηκαν οι κυριότερες σήραγγες και επαναχρησιμοποιήθηκε για την υδροδότηση της Αθήνας των νεότερων χρόνων, ενώ την ίδια περίοδο ανακαινίστηκε εκ βάθρων η δεξαμενή. Η χρήση του υδραγωγείου σταδιακά μειώθηκε με την κατασκευή του φράγματος Μαραθώνα μέχρι την πλήρη κατάργησή του κατά τον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Το 2019 υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες μελέτες αποτύπωσης και αξιοποίησης του πόρου και μνημείου:

1. **Υπόγεια αποτύπωση του υδραγωγείου** σε συνεργασία με ΕΜΠ
2. **Master Plan & Business Plan αξιοποίησης του νερού** του υδραγωγείου για μη πόσιμη χρήση. Περιλαμβάνει 20 σημεία άντλησης κατά μήκος της χάραξής του και σε ακτίνα 1χλμ.
3. Προτάσεις **πράσινης και πολιτιστικής ανάπλασης** 20 σημείων ενδιαφέροντος του υδραγωγείου.

Ταυτόχρονα υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες δράσεις **προσφοράς στην μάθηση, στον πολιτισμό** και στην περιβαλλοντική συνείδηση:

1. Έναρξη σχεδιασμού συνεδρίου για το Αδριάνειο Υδραγωγείο σε συνεργασία με τις Εφορείες Αρχαιοτήτων και το ΕΜΠ.
2. Επιστημονική υποστήριξη στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Μουσειακές σπουδές» του ΕΚΠΑ με θέμα τον σχεδιασμό της ΕΥΔΑΠ για ανάπλαση της Πλατείας Δεξαμενής και σε 2 φοιτητές με διπλωματικές εργασίες με θέμα το Αδριάνειο υδραγωγείο.
3. Οργάνωση ομιλιών στο Σουηδικό Ινστιτούτο και σε 2 σχολεία (Ηρακλείου και Αχαρνών)

4. Συνεργασία σε μεταδιδακτορικό πρόγραμμα του Γερμανικού Ινστιτούτου Αθηνών οργανώνοντας ξενάγηση κατά μήκος του Υδραγωγείου.
5. Συμμετοχή σε προτάσεις και προγράμματα καινοτομίας και συνεργασία με ερευνητικά κέντρα. Συγκεκριμένα: προτάσεις στα προγράμματα UIA και Horizon 2020 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνεργασία στο πρόγραμμα Pioneers in Action.
6. Συνεργασία με το θερινό εργαστήριο μεταπτυχιακών σπουδών Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου της Πενσυλβάνια στην Ελλάδα (Penn Design-Aromechanics) και δημόσια παρουσίαση της έρευνας του.
7. Ξεναγήσεις στη δεξαμενή σε φοιτητές, εκπαιδευτικούς και άλλους φορείς.

Το 2020 στοχεύουμε να προχωρήσουν τα έργα:

1. **Ανάπλασης των Δεξαμενών και της Πλατείας Δεξαμενής** σε τόπο ανάδειξης του υδραγωγείου και των υδάτινων διαδρομών της πόλης. Θα φωτιστεί το εσωτερικό της εντυπωσιακής κλειστής δεξαμενής κατάληξης, θα ολοκληρώσουμε τις μελέτες εφαρμογής της συνολικής ανάπλασης Δεξαμενών και Πλατείας και θα οριστικοποιήσουμε την χρηματοδότηση του έργου.

2. **Αξιοποίησης του νερού του Υδραγωγείου.** Θα ολοκληρώσουμε τις μελέτες εφαρμογής και θα ξεκινήσουμε την υλοποίησή τους στον Δήμο Χαλανδρίου εφ' όσον εγκριθεί το πρόγραμμα χρηματοδότησης UIA (Urban Innovative Actions).

Επίσης, στοχεύουμε στην ενίσχυση του άξονα προσφοράς μας στην τυπική και άτυπη μάθηση και περιβαλλοντική συνείδηση με αφορμή το Αδριάνειο Υδραγωγείο μέσα από δράσεις όπως το Συνέδριο για το Αδριάνειο στο Μουσείο της Ακρόπολης και ένα πρόγραμμα ξεναγήσεων και παρουσιάσεων για το Αδριάνειο

ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Η ΕΥΔΑΠ και το 2019 διατήρησε το χορηγικό της πρόγραμμα για την εκπλήρωση κοινωνικών αναγκών, υλοποίησε πρωτοβουλίες και ενέργειες που απευθύνονται σε νέους και διεύρυνε τη στήριξη της σε δομές παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού.

Η υλοποίηση δράσεων κοινωνικής αλληλεγγύης από την ΕΥΔΑΠ συνδέεται με τον Στόχο 1 του ΟΗΕ για την εξάλειψη της φτώχειας και την εξασφάλιση βιώσιμων συνθηκών διαβίωσης, με τον Στόχο 3 «Καλή Υγεία και Ευημερία», με τον Στόχο 4 «Ποιοτική Εκπαίδευση», με τον Στόχο 6 «Καθαρό Νερό και Αποχέτευση», με τον Στόχο 9 «Βιομηχανία, Καινοτομία & Υποδομές», με τον Στόχο 11 «Βιώσιμες Πόλεις & Κοινότητες» και με τον Στόχο 13 «Δράση για το Κλίμα».

Συγκεκριμένα η ΕΥΔΑΠ **παρείχε και το 2019** σταθερά:

- Οικονομική ενίσχυση ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων και αναξιοπαθούντων
- Χορηγίες σε σχολεία και πανεπιστήμια, καθώς και οικονομική υποστήριξη για τη διεξαγωγή επιστημονικών συνεδρίων
- Χορηγίες σε αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους
- Συνδρομή στο κοινωνικό και πολιτιστικό έργο δήμων εντός και εκτός Αττικής
- Οικονομική ενίσχυση και παροχή τεχνογνωσίας σε φορείς και οργανισμούς των οποίων το έργο έχει κοινωνικές και περιβαλλοντικές προεκτάσεις.

Το συνολικό ποσό που δαπάνησε η ΕΥΔΑΠ το 2019 μέσω του χορηγικού της προγράμματος ανήλθε στα € 139.307,96 και επιμερίζεται ως εξής: το 16 % αφορά χορηγίες για την παιδεία και τη διεξαγωγή επιστημονικών συνεδρίων, το 36% την οικονομική ενίσχυση αθλητικών και πολιτιστικών συλλόγων, το 8% την οικονομική στήριξη των δήμων και το 40% τη στήριξη δράσεων και φορέων με αναγνωρισμένο κοινωνικό και περιβαλλοντικό έργο.

Στόχος μας για το 2020 είναι η **σύνταξη Πολιτικής Χορηγιών** που θα περιχαρακώνει την έννοια της χορηγίας για την ΕΥΔΑΠ, θα εισαγάγει την έννοια της ηλεκτρονικής καταχώρησης των αιτημάτων και θα **καινοτομεί υλοποιώντας πρόγραμμα Υποτροφιών**.

ΣΤΗΡΙΞΗ ΕΥΠΑΘΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΞΙΟΠΑΘΟΥΝΤΩΝ

Η ΕΥΔΑΠ προσηλωμένη στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και επιδεικνύοντας ταυτόχρονα την κοινωνική της ευαισθησία, υλοποιεί σημαντικές πρωτοβουλίες, **πέραν των καθορισμένων από το σχετικό Κανονιστικό Πλαίσιο**, με στόχο την ανακούφιση των ασθενέστερων ομάδων μέσω της εφαρμοζόμενης τιμολογιακής της πολιτικής. Στόχος, η διαφύλαξη του νερού ως δημόσιο αγαθό, προσβάσιμο σε όλους τους πολίτες.

Έτσι, **ως επιστροφή αξίας προς την κοινωνία θα πρέπει να θεωρηθούν και οι πρωτοβουλίες που λαμβάνει συνεχώς η εταιρεία στο πλαίσιο της τιμολογιακής της πολιτικής** (πχ. έκτακτο ειδικό τιμολόγιο, εκπτώσεις σε πολυμελείς οικογένειες

και νοικοκυριά υπερηλίκων, εκπτώσεις σε αυξημένους λογαριασμούς καθώς και σε λογαριασμούς λαθραίας υδροληψίας με συγκεκριμένες και εγκεκριμένες από το ΔΣ της ΕΥΔΑΠ διαδικασίες, βάσει κοινωνικών και εισοδηματικών κριτηρίων, ρυθμίσεις αποπληρωμής οφειλών σε δόσεις παρέχοντας ευκολίες πληρωμής σε καταναλωτές που εντάσσονται στις ασθενέστερες ομάδες – δικαιούχους ΚΟΤ, ΕΕΤ).

Το θέμα αναλύεται εκτενώς στην ενότητα «ΠΡΟΣΙΤΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ».

ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Στον τομέα της εκπαίδευσης και της παιδείας, η Εταιρεία **ανταποκρινόμενη σε αιτήματα σχολείων**, προχώρησε το 2019:

- στην αγορά καινούργιου ηλεκτρονικού εξοπλισμού για την κάλυψη σχολικών αναγκών, εντός και εκτός Αττικής
- σε χορηγία για την αγορά υλικοτεχνικού εξοπλισμού σχολικών αιθουσών
- σε οικονομική ενίσχυση εκπαιδευτικών σχολικών εκδρομών, εντός και εκτός Ελλάδας, στο πλαίσιο ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- σε οικονομική ενίσχυση για τη συμμετοχή μαθητών και φοιτητών σε εκπαιδευτικά σεμινάρια.

Η Εταιρεία, με σκοπό την ανάπτυξη συνεργειών με τα **Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Επιστημονικούς Φορείς**, ενίσχυσε οικονομικά συνέδρια, ημερίδες και εκδηλώσεις για την προαγωγή της γνώσης και της επιστημονικής έρευνας.

Συγκεκριμένα, η ΕΥΔΑΠ χορήγησε:

- το ερευνητικό πρόγραμμα του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης για Τοξικολογικές Αναλύσεις Βιοστερεών από υγρά Απόβλητα της ΕΥΔΑΠ
- τον Πανελλήνιο Σύλλογο Χημικών Μηχανικών
- το 4ο Συνέδριο Δικηγόρων
- το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών - Τομέας Υδραυλικής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- τη διοργάνωση του 4ου Οικονομικού Συνεδρίου Δελφών
- την Ημερίδα «Ενέργεια και Ύδωρ» που διοργάνωσε η Ακαδημία Αθηνών
- το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης για έρευνα που διεξήγαγε ερευνητικό του εργαστήρι αναφορικά με τις περιβαλλοντικές συνέπειες της πυρκαγιάς στο Μάτι το 2018
- τη διοργάνωση της Ημερίδας που πραγματοποίησε το Κέντρο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Υδάτων (ΚΕΟΔΥ)
- το 11ο ICOLD European Club Symposium
- το 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φραγμάτων και Ταμιευτήρων
- το 17ο Ετήσιο Συνέδριο ΕΚΕ
- το 1ο Water Forum
- το Water Conference 2019
- το 7 Διεθνές Περιβαλλοντικό Συνέδριο CEMEP & SECOTOX

ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΣΕ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ

Με στόχο την **προαγωγή του πολιτισμού και την ανάπτυξη του αθλητισμού**, η ΕΥΔΑΠ χορήγησε ποσά σε αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους που προσφέρουν αξιόλογο έργο και συμβάλλουν στην κοινωνική ευημερία.

Συγκεκριμένα, η ΕΥΔΑΠ παρείχε οικονομική στήριξη:

- στη σπουδαία διεθνή οργάνωση «Olympians Run for 2019» υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Τουρισμού / ΕΟΤ
- στον Έλληνα Πρωταθλητή Ξιφασκίας για την συμμετοχή του στο Παγκόσμιο Πρόγραμμα της Ομοσπονδίας Ξιφασκίας
- στην αθλητική Ομοσπονδία Νεφροπαθών και Μεταμοσχευμένων
- στον Σύνδεσμο Ελλήνων Προπονητών Μπάσκετ για την ενίσχυση του έργου του
- στον σύλλογο Δωρική Δελφότητα
- στη Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Ελλάδας για την ανάδειξη νέων ταλέντων
- στη Λαογραφική Εταιρεία Βαρνάβα για την ανάδειξη του έργου της
- στην Εθνική Λυρική Σκηνή για την προβολή και διάχυση του καλλιτεχνικού της έργου στο ευρύ κοινό
- στην Πειραματική Σκηνή Καλαμάτας για τη διοργάνωση του 3ου Φεστιβάλ Κουκλοθεάτρου
- στο Σωματείο Φίλοι των Τεχνών ΕΚΣΤΑΝ για την προώθηση της θεατρικής παιδείας και κουλτούρας
- στον αθλητικό και πολιτιστικό σύλλογο η «Ευεξία»
- στη διοργάνωση του αγώνα ορεινής ποδηλασίας Bike Odyssey

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΔΗΜΩΝ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Με στόχο την **υλοποίηση δράσεων κοινωνικού, πολιτιστικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα** που αφορούν τις τοπικές κοινωνίες, η ΕΥΔΑΠ:

- ενίσχυσε με χρηματικό ποσό το κοινωνικό παντοπωλείο του Μαραθώνα
- χορήγησε το απαιτούμενο ποσό για την αγορά αθλητικού υλικού που διανεμήθηκε σε σχολεία του Δήμου Μαραθώνα
- χορήγησε ποσό για την ενίσχυση της Ομοσπονδίας Συλλόγων Ναυπακτίας
- χορήγησε ποσό για τη διοργάνωση της ημερίδας κολύμβησης ατόμων με αναπηρία του Δήμου Νίκαιας - Άγιος Ιωάννης Ρέντη
- προχώρησε σε οικονομική ενίσχυση για τον 7ο αγώνα Δρόμου Λίμνης Μαραθώνα
- ενίσχυσε οικονομικά τη διοργάνωση του αθλητικού και πολιτιστικού γεγονότος με τίτλο «Kallithea Run 2019» του Δήμου Καλλιθέας
- ενίσχυσε οικονομικά τον Αθλητικό Ποδοσφαιρικό Όμιλο Κερατσινίου
- ενίσχυσε τη Λέσχη Οπλομαχίας Βάρης
- χορήγησε ποσό για τις Αθλητικές Ακαδημίες Καλαθοσφαίρισης και τον Πανελευσιακό Αθλητικό Όμιλο
- ενίσχυσε τη διοργάνωση της Ημερίδας που πραγματοποίησε ο σύλλογος Μαραθώνα «Ο Σωτήρας» που διεξήχθη στο πλαίσιο ενημερωτικού προγράμματος που υλοποίησε το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής
- χορήγησε ποσό στον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων Μεικτού Γυμνασίου Άμφισσας για την ενίσχυση του έργου του
- χορήγησε ποσό για την Ένωση Κρητών Περάματος «Η μάχη της Κρήτης»

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΕ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΡΓΟ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ, ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΕΧΕΙΑΣ, ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΟΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ.

Οι φορείς αυτοί είναι:

«Κάνε μια Ευχή Ελλάδας», «Lifeline Hellas », «Συμφωνική Ορχήστρα Νέων Ελλάδας», «Εταιρεία Προστασίας Σπαστικών», «Φιλαράκια της Ελλάδας», «Αθλητική Ομοσπονδία Νεφροπαθών και Μεταμοσχευμένων», «Γέφυρα Ζωής», «Ελληνική Ομοσπονδία Αθλητισμού Κωφών», «Εταιρεία Προστασίας Σπαστικών», «Λύκειο Ελληνίδων», «Το Σπίτι του Αγωνιστή», «Σύλλογος Γονέων Κηδεμόνων & Φίλων Αυτιστικών Ατόμων Άγιος Νικόλαος»,

Στο πλαίσιο της κοινωνικής της πολιτικής, η ΕΥΔΑΠ:

- συνέχισε με επιτυχία την εφαρμογή ειδικά σχεδιασμένων υπηρεσιών **καθολικής προσβασιμότητας** από άτομα που έχουν **προβλήματα όρασης**, οι οποίες, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν αποστολή **ειδικών αναγνώσιμων λογαριασμών** (σε μορφή braille, μεγάλες γραμματοσειρές), **αποστολή sms** και **ηλεκτρονική αλληλογραφία**
- παρείχε **δωρεάν νερό για καθ' όλη τη διάρκεια του 2019** στις πληγείσες περιοχές τόσο του **Δήμου Μαραθώνα (Μάτι και Άνω Βουτζά) όσο και του Δήμου Ραφήνας(Κόκκινο Λιμανάκι)**
- χορήγησε ποσό για την αγορά ιατρικού εξοπλισμού στο **νοσοκομείο Αρεταίειο**
- χορήγησε ποσό για την **εκπαιδευτική εκδρομή** που πραγματοποίησε το 2ο Γυμνάσιο Νέας Ιωνίας
- παρείχε οικονομική ενίσχυση στην **Ένωση Αστυνομικών Υπαλλήλων Φωκίδας**
- στήριξε οικονομικά το κοινωνικό έργο του **Ιερού Ναού Αγίας Τριάδας Ραφήνας**
- χορήγησε ποσό για την για την Διοργάνωση του **4ου Διεθνούς Συμποσίου Παρακολούθησης των Παραμορφώσεων – JISDM**
- χορήγησε ποσό για τη **διοργάνωση εκδρομής** που πραγματοποίησε το 1ο Γυμνάσιο Γέρακα σε σχολείο στην Πάτρα με **τμήματα κωφών παιδιών**
- έδωσε ποσό στο 102ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών για την **αγορά ηλεκτρονικού εξοπλισμού**
- ενίσχυσε οικονομικά την **Ελληνική Ομοσπονδία Αθλητισμού Κωφών**
- χορήγησε ποσό για την **κατασκευή της Ιεράς Μητρόπολης Νίκαιας**
- χορήγησε ποσό για την **αγορά καθισμάτων στο τμήμα Ασφάλειας Μεταμόρφωσης**

Κατά το έτος 2019, η ΕΥΔΑΠ χορήγησε φιλανθρωπικό τιμολόγιο στους :

- Σύνδεσμος Αγάπης «Ο Ιερός Χρυσόστομος» για 3 παροχές
- Εκκλησία της Ελλάδος για 144 παροχές
- Ιερά Επισκοπή Καθολικών Αθηνών για 2 παροχές
- Εκπαιδευτήρια Ιεράς Μητρόπολης Πειραιά-Ίδρυμα Αγ. Πολύκαρπος Αγ. Γεώργιος για μια παροχή.

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΜΕ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΓΑΛΑΖΙΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ

Συνεχίσαμε και επεκτείναμε το **σύμφωνο συνεργασίας με το Δήμο Αθηναίων**, για την καταμέτρηση και αξιολόγηση του γαλάζιου αποτυπώματος των δραστηριοτήτων του, καθώς και για την προστασία και αξιοποίηση των Δεξαμενών στην πλατεία Δεξαμενής στο Κολωνάκι.

Το 2018 τοποθετήθηκαν στο κέντρο της πόλης δημόσιες κρήνες που επιτρέπουν την ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών σε πόσιμο νερό

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2030.

Η ΕΥΔΑΠ συμμετέχει στον σχεδιασμό χρηματοδοτικού εργαλείου της ΕΕ για μη κερδοσκοπικές συνέργειες ενδυνάμωσης των υπηρεσιών ύδρευσης – αποχέτευσης μεταξύ εταιριών της Ευρώπης, της Αφρικής και της Ασίας. Το εργαλείο αυτό εντάσσεται στη στρατηγική επίτευξης των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης SDG6 και SDG11 που αφορούν το νερό και την βιώσιμη πόλη. Η ΕΥΔΑΠ συμμετέχει ως μέλος της συντονιστικής επιτροπής του φορέα GWOPA / Un-Habitat των Ηνωμένων Εθνών.

Ε. Καταπολέμηση της διαφθοράς και θέματα σχετικά με τη δωροδοκία

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η ΕΥΔΑΠ, μέσα από τη **Θέσπιση Πολιτικής κατά της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας** σε εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Πολιτική και το Ελληνικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της Διαφθοράς, δεσμεύεται να διεξάγει όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της με διαφάνεια, ήθος και ακεραιότητα, διασφαλίζοντας την άριστη ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχει, και εφαρμόζει πολιτική μηδενικής ανοχής κατά της Διαφθοράς και Δωροδοκίας.

Η μη καταπολέμηση της διαφθοράς αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη και την μεταρρύθμιση με αρνητικό αντίκτυπο στη διάθεση πόρων για την προστασία του περιβάλλοντος και στην επίτευξη των κοινωνικών σκοπών.

Ο Στόχος 16 «ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ» για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη που έχει θέσει ο ΟΗΕ με ορίζοντα το 2030, για τον οποίο η Εταιρεία μας έχει δεσμευθεί, αναφέρεται στη μείωση της διαφθοράς, στην αύξηση της διαφάνειας, στον περιορισμό των παράνομων χρηματικών ροών και στη βελτίωση της πρόσβασης στην πληροφορία.

Στην ΕΥΔΑΠ είμαστε σταθερά προσηλωμένοι στη διεξαγωγή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μας με ακεραιότητα, εντιμότητα, διαφάνεια και σεβασμό για την κοινωνία και το περιβάλλον.

Ανταποκρινόμενοι στις ανάγκες όλων των ενδιαφερομένων μας μερών (πελάτες, προμηθευτές, φορείς, μετόχους, επενδυτικό κοινό, εργαζόμενους, κοινωνία) ενισχύουμε την αξιοπιστία και τη φήμη της Εταιρείας, τη διαύγεια και την αποδοτικότητα, όχι μόνο συμμορφούμενοι πλήρως με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, αλλά υλοποιώντας και σειρά προληπτικών δράσεων κατά της διαφθοράς.

Οι κυριότεροι κίνδυνοι, που σχετίζονται με θέματα Διαφθοράς και Δωροδοκίας, ως προς το σύνολο των δραστηριοτήτων της ΕΥΔΑΠ, είναι:

1. Δωροδοκία Υπαλλήλου.
2. Υπεξαίρεση χρημάτων εκ μέρους Υπαλλήλων που εργάζονται στα Ταμεία Υπηρεσιών της Εταιρείας.
3. Συμμετοχή σε απάτη.
4. Παράβαση καθήκοντος υπαλλήλου με σκοπό να βλάψει τον πολίτη ή το κράτος ή να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος
5. Ειδικά, οι συμβάσεις για την προμήθεια αγαθών, την παροχή υπηρεσιών και εκτέλεση έργων, ενέχουν τους ακόλουθους κινδύνους σε πρακτικές διαφθοράς:

- διατύπωση της συγγραφής υποχρεώσεων κατά τρόπο που να ευνοεί ορισμένους οικονομικούς φορείς,
 - σύγκρουση συμφερόντων που επηρεάζει διάφορα στάδια των ανταγωνιστικών διαδικασιών,
 - προσφυγή σε άμεσες αναθέσεις με σκοπό την αποφυγή των υποχρεώσεων της διαγωνιστικής διαδικασίας,
 - συνεργασία με αναξιόπιστους ή αφερέγγυους οικονομικούς φορείς.
6. Διακριτική μεταχείριση σε θέματα προσλήψεων.
7. Χορηγίες-Δωρεές.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Για την καταπολέμηση της διαφθοράς και την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών του κόστους της διαφθοράς, η ΕΥΔΑΠ λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα δέουσας επιμέλειας, διενεργεί χρηματοοικονομικούς έλεγχους, λαμβάνει μέτρα για την διαχείριση των κινδύνων, διεξάγει έλεγχους ασφάλειας και συμμόρφωσης, εφαρμόζει πιστά το σχετικό νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και ακολουθεί τις απαραίτητες διαδικασίες και συγκεκριμένες ενέργειες και πολιτικές, όπως περιγράφονται παρακάτω.

- Θέσπιση της «**Πολιτικής κατά της Διαφθοράς και Δωροδοκίας**», η οποία συντάχθηκε σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνώς επιχειρηματικές πρακτικές αλλά και τις ιδιαίτερες ανάγκες και την εταιρική κουλτούρα της ΕΥΔΑΠ. Η Εταιρεία δεσμεύεται να λειτουργεί με επαγγελματισμό, νομιμότητα και ακεραιότητα σε όλες τις επαγγελματικές της συναλλαγές, καθώς και την καθιέρωση μέτρων κατά της διαφθοράς, ώστε να διατηρήσει υψηλά επίπεδα ηθικής και να προστατεύσει τη φήμη της. Ο σχεδιασμός προληπτικών δράσεων κατά της διαφθοράς μειώνει τον κίνδυνο απάτης και ενισχύει την χρηματιστηριακή αξία της εταιρείας, αφού αποτελεί μια έμπρακτη απόδειξη προς τα ενδιαφερόμενα μέρη της δέσμευσης προς τη χρηστή Εταιρική Διακυβέρνηση και την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Η υιοθέτηση ενός πλαισίου διαδικασιών κατά της διαφθοράς ενισχύει την φήμη της Εταιρείας, την διαύγεια και αποδοτικότητα των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων και επιπλέον κινητοποιεί και εμψυχώνει τους ίδιους τους εργαζόμενους, επιτρέποντας τους να λειτουργούν σε ένα πλαίσιο στο οποίο η αποδοτικότητα θα συνδυάζεται με το σεβασμό των κανόνων. Η Πολιτική αυτή αφορά όλα τα άτομα της εταιρείας, ανεξαρτήτως του επιπέδου στο οποίο εργάζονται και του τίτλου / βαθμού που φέρουν, συμπεριλαμβανομένων των ανώτατων διευθυντικών στελεχών, των ανώτερων υπαλλήλων, των διευθυντών, των μελών των Επιτροπών και των Διοικητικών Συμβουλίων, υπαλλήλους (μόνιμους, με σύμβαση ορισμένου χρόνου ή προσωρινούς), συμβούλους, εργολάβους, φοιτητές και εκπαιδευόμενους. Μη συμμόρφωση με την Πολιτική αυτή, είτε γίνεται εκούσια είτε γίνεται ακούσια, δύναται να οδηγήσει σε πειθαρχικές δίωξεις οι οποίες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα την απόλυση λόγω σοβαρού παραπτώματος καθώς και την ποινική δίωξη του εμπλεκόμενου, βάσει της υπάρχουσας Ελληνικής νομοθεσίας. Το Προσωπικό ενθαρρύνεται να αναφέρει ανησυχίες σχετικά με κάθε ζήτημα ή υποψία αδικήματος, το συντομότερο δυνατόν που υποπέσει στην αντίληψή του. Κανένας υπάλληλος δε θα έχει επιπτώσεις γιατί ήγειρε σοβαρές ανησυχίες αναφορικά με περιστατικά δωροδοκίας και διαφθοράς. Τα περιστατικά που αναφέρονται, ερευνώνται από την Εταιρεία με κατάλληλο τρόπο και αν επιβεβαιώνονται λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα.
- **Ενίσχυση της διαφάνειας με εφαρμογή** των σχετικών διαδικασιών που απορρέουν από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και ειδικότερα από τη **χρηματιστηριακή νομοθεσία**, όπως διαδικασία γνωστοποίησης ρυθμιζόμενων πληροφοριών, έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, διαδικασία γνωστοποίησης συναλλαγών από τα πρόσωπα που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα στην Εταιρεία, διαδικασία για την αποφυγή κατάχρησης προνομιακών πληροφοριών και δημοσίευση σημαντικών εταιρικών πληροφοριών στην ιστοσελίδα της Εταιρείας, δημοσιοποίηση των οικονομικών της καταστάσεων στη διαδικτυακή πύλη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, υποβολή και δημοσιοποίηση της δήλωσης «πόθεν έσχες» από τα υπόχρεα πρόσωπα.
- Έκδοση και διανομή **εταιρικών εντύπων** που ενισχύουν την ενημέρωση σχετικά με τις δραστηριότητες, τη στρατηγική, τους στόχους και την επίδοση της Εταιρείας.
- Σύνταξη **Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης - Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας**, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία που διευκολύνει την διαμόρφωση πολιτικών και πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης. Ο Κανονισμός έχει δομηθεί έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της Εταιρείας καθώς και σε υψηλά πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης και διαφάνειας. Παρουσιάζει με σαφήνεια τα στοιχεία που αφορούν στην εταιρική διακυβέρνηση, στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου και στην εκτίμηση και στη διαχείριση των επιχειρησιακών κινδύνων.
- **Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας Προσωπικού**, με τον οποίο θεσπίζονται δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις του προσωπικού της, ιδιαίτερα όταν συναλλάσσεται με τους πολίτες. Μεταξύ άλλων, ρητά απαγορεύεται στο

προσωπικό της Εταιρείας να απαιτεί ή να δέχεται από τους πολίτες, άμεσα ή έμμεσα οποιαδήποτε δώρα ή αμοιβές ή άλλα ωφελήματα ή σχετικές υποσχέσεις για τον ίδιο ή για τρίτους.

Για περιπτώσεις **πειθαρχικών παραπτώματων**, που σχετίζονται με την παραβίαση του Κανονισμού Προσωπικού (Π.Δ. 597/1985) και του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας Προσωπικού επιλαμβάνεται το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

- Στον τομέα της **σύναψης δημοσίων συμβάσεων**, η Διεύθυνση Προμηθειών και οι αρμόδιες Υπηρεσίες της, εφαρμόζουν πιστά τις διαδικασίες του νέου νόμου 4412/2016 «περί δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», σύμφωνα με τον οποίο οι αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και να ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης. Θεσπίζονται διατάξεις για την υποχρέωση αποτελεσματικής πρόληψης, εντοπισμού και επανόρθωσης σύγκρουσης συμφερόντων, για την υποχρέωση δημοσιοποίησης των δημοσίων συμβάσεων καθώς και των διαδικασιών και στοιχείων που προηγούνται της σύναψής τους. Επίσης, ορίζονται ηλεκτρονικά μέσα σύναψης συμβάσεων με αποτέλεσμα να προσφέρονται επιπλέον εγγυήσεις όσον αφορά την πρόληψη και τον εντοπισμό πρακτικών διαφθοράς, επειδή συμβάλλουν στην ενίσχυση της διαφάνειας και διευκολύνουν τους μηχανισμούς ελέγχου.
- **Επικαιροποίηση της καταγραφής και αξιολόγησης των κινδύνων** που αντιμετωπίζει κάθε οργανωτική δομή της Εταιρείας, προκειμένου να γίνεται ορθή διαχείρισή τους και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, ώστε να αποτρέπονται, μεταξύ άλλων, περιστατικά διαφθοράς και δωροδοκίας.
- Απόφαση δημιουργίας **ανεξάρτητης Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων** για την υποστήριξη της στρατηγικής διαχείρισης κινδύνου, το συντονισμό της διαχείρισης σε εταιρικό επίπεδο και τη σύνταξη αναφορών προς το Δ.Σ και τους μετόχους της Εταιρείας για θέματα κινδύνου. Η οργανωτική δομή, οι διαδικασίες λειτουργίας, οι αρμοδιότητες της και οι σχέσεις συνεργασίας της, θα αποτυπωθούν σε Κανονισμό Λειτουργίας της.
- **Δημιουργία Συστήματος «Whistleblowing»**. Η Εταιρεία σχεδιάζει τη σύνταξη πολιτικής εσωτερικού μηχανισμού έγερσης ανησυχιών που θα καθορίζει τα πρότυπα και τις διαδικασίες διαχείρισης αναφορών, συμβάλλοντας έτσι στη καλλιέργεια κλίματος ανοικτής επικοινωνίας, διαφάνειας, λογοδοσίας και υπευθυνότητας. Σκοπός της Πολιτικής Διαχείρισης επώνυμων ή ανώνυμων αναφορών και καταγγελιών, είναι να δημιουργήσει το πλαίσιο για τον έγκαιρο εντοπισμό παρατυπιών, παραλείψεων ή αξιόποινων πράξεων που απειλούν την εύρυθμη λειτουργία και οργάνωση της Εταιρείας.
- Διενέργεια τακτικού έλεγχου της Εταιρείας από τους **ορκωτούς ελεγκτές**.
- Επικαιροποίηση **Κανονισμών και οι Πολιτικών** ανά τακτά χρονικά διαστήματα με στόχο τη συνεχή συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές.

Η ενδυνάμωση του Εσωτερικού Έλεγχου αποτελεί περαιτέρω ενίσχυση της θέσης της εταιρείας και της αξιοπιστίας της. Οι δράσεις μας, το 2019, προς αυτή την κατεύθυνση ήταν:

- **Παρουσίαση θεμάτων Κανονιστικής Συμμόρφωσης**
Πραγματοποιήθηκε παρουσίαση προς τα μέλη της Διοίκησης, το Δ.Σ., τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη και τους εσωτερικούς ελεγκτές για θέματα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, από τον αρμόδιο Υπεύθυνο της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ).
- **Κατάρτιση Μητρώου Εκθέσεων Ελέγχων** από το 1999 ως σήμερα, το οποίο τηρείται σε χαρτώα και ψηφιακή μορφή.
- **Οργάνωση κατά της διαφθοράς** Συμμετοχή εσωτερικών ελεγκτών στο 12^ο Ετήσιο Συνέδριο Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος που διοργανώθηκε από το ΕΒΕΑ, «Από το σκοτάδι στο φως, η ανάγκη – η ρύθμιση – η πρακτική εφαρμογή».
- **Ανάπτυξη και καλλιέργεια «εταιρικής κουλτούρας κανονιστικής συμμόρφωσης» - Παρουσίαση θεμάτων Κανονιστικής Συμμόρφωσης:**
Πραγματοποιήθηκε ενημέρωση και παρουσίαση προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, της Διοίκησης και σε ανώτερα Διευθυντικά Στελέχη, για ζητήματα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, από τον αρμόδιο Υπεύθυνο Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ ΑΕ).
- **Πιστοποίηση στην Κανονιστική Συμμόρφωση:** Η Κανονιστική Συμμόρφωση της Εταιρείας αποτελεί φιλοσοφία και δέσμευσή της, ως πρότυπο εταιρικής κουλτούρας και μέτρο ενίσχυσης της εταιρικής εικόνας της. Στο πλαίσιο αυτό καθώς και της αποτελεσματικής διαχείρισης και αντιμετώπισης των κινδύνων, στελέχη της Διεύθυνσης Νομικών

Υπηρεσιών έλαβαν πιστοποίηση στην «Κανονιστική Συμμόρφωση» από το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Στόχοι για το 2020 :

1. **Σύνταξη Κώδικα Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς** για την ενίσχυση της ηθικής συμπεριφοράς και προώθηση των αξιών που η εταιρεία θεωρεί σημαντικές, σε όλες τις μορφές της επιχειρηματικής της δραστηριότητας.
2. **Σύνταξη Πολιτικής Χορηγιών** για τη διασφάλιση της ευθυγράμμισης των εταιρικών στόχων με την χορηγική δραστηριότητα, αποσκοπώντας παράλληλα στην προστασία και ενίσχυση της Εταιρικής εικόνας και φήμης.
3. **Ολοκλήρωση πιστοποίησης εσωτερικών ελεγκτών με τη διεθνή πιστοποίηση CIA**

Μέσα στο 2019 ολοκληρώθηκε με επιτυχία η πιστοποίηση ελεγκτών στο πρώτο και δεύτερο μέρος του CIA και είναι σε εξέλιξη η διαδικασία πιστοποίησης για το τρίτο μέρος, κάτι που θα προσθέσει αξία στην Εταιρεία. Στόχος τέθηκε η απόκτηση της πιστοποίησης από ακόμα περισσότερους ελεγκτές.

4. **Χρήση νέων τεχνολογιών για την ενίσχυση του εσωτερικού ελέγχου**

Συνεχίζεται η αναβάθμιση και τυποποίηση των διαδικασιών ελέγχου με την χρήση εξειδικευμένου λογισμικού, η αξιοποίηση εργαλείων επεξεργασίας μεγάλου όγκου δεδομένων (**data analytics, big data**) και η οργάνωση του αρχείου των εταιρικών και κανονιστικών εγγράφων μέσω της υπάρχουσας εφαρμογής διαχείρισης εγγράφων με την απαραίτητη εκπαίδευση των ελεγκτών.

5. **Διοργάνωση ενημερωτικής ημερίδας για θέματα Εσωτερικού Ελέγχου**

Στο πλαίσιο δημιουργικής συνεργασίας μεταξύ της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και των υπόλοιπων Διευθύνσεων της εταιρείας, σχεδιάζεται η διοργάνωση ενημερωτικής Ημερίδας προς το προσωπικό με τη εισηγητές στελέχη των μονάδων εσωτερικού ελέγχου αλλά και από φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού φορέα , υπό την αιγίδα του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών .

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Η ΕΥΔΑΠ προβαίνει στις κάτωθι ενέργειες:

- **Καταγραφή των διαδικασιών** στο σύνολο των δραστηριοτήτων της εταιρείας με ενιαίο και δομημένο τρόπο. Η διαδικασία αυτή αποτελεί στρατηγικό εργαλείο της Ανώτερης Διοίκησης για τη συνεχή βελτίωση των εταιρικών διαδικασιών και την ενίσχυση της λογοδοσίας και της διαφάνειας.
- **Κατάρτιση Μητρώου Κινδύνων.** Το 2019, επικαιροποιήθηκε το μητρώο κινδύνων που είχε δημιουργηθεί βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας (risk Assessment), με αναγνώριση κινδύνων, βαθμολόγηση και χαρτογράφηση σε όλο το εύρος της Εταιρείας και ορισμού τρόπου περιορισμού τους.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση **παρακολούθησης συμφωνηθέντων αλλαγών (follow up)** εκ μέρους των αρμοδίων Διευθύνσεων, στο πλαίσιο ελέγχων διορθωτικών ενεργειών καταγεγραμμένων σε ειδικό μητρώο, με σκοπό τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών και την προώθηση αρχών χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης.

Αν και είναι αρμοδιότητα των διευθυντικών στελεχών να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν συστήματα διαδικασιών και ασφαλιστικών δικλίδων με σκοπό να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν και να περιορίζουν φαινόμενα απάτης και διαφθοράς, ο Εσωτερικός Έλεγχος αξιολογεί –**μέσω των διενεργούμενων ελέγχων**- την αποτελεσματικότητα των συστημάτων αυτών.

Χρυσό Βραβείο/Πιστοποίηση απονεμήθηκε στη Διεύθυνση **Εσωτερικού Ελέγχου** κατά την εκδήλωση RESPONSIBLE MANAGEMENT EXCELLENCE του EBEN GR (εκπρόσωπος ευρωπαϊκής αντίληψης για την επιχειρηματική ηθική), λόγω της ικανοποίησης αρχών ακεραιότητας, αντικειμενικότητας, ευθύνης και ανάπτυξης δράσεων που προάγουν την κοινωνική ευημερία, το σεβασμό στην ανθρώπινη αξία και την προστασία του περιβάλλοντος.

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 2019	
Α. Συνολικός αριθμός και φύση περιστατικών διαφθοράς	1. Διαπιστώθηκε η χρήση από έναν (1) εργαζόμενο, τίτλου σπουδών του οποίου η γνησιότητα δεν πιστοποιήθηκε. Η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώθηκε εντός του 2019 και επιβλήθηκε ποινή, σύμφωνα με τον Κανονισμό Προσωπικού ΕΥΔΑΠ Α.Ε. (ΠΔ 597/1985).
Β. Συνολικός αριθμός περιστατικών διαφθοράς που σχετίζονται με πειθαρχικές κυρώσεις σε υπαλλήλους της Εταιρείας, κατά την περίοδο αναφοράς	2. Διαπιστώθηκε ένα (1) περιστατικό αναμόρφωσης λογαριασμών υδροληψίας πελατών, πέραν των νομότυπων διαδικασιών, από υπαλλήλους Περιφερειακού Κέντρου Εξυπηρέτησης Πελατών. Η διαδικασία ολοκληρώθηκε και σε δεύτερο βαθμό εντός του 2019 και επιβλήθηκε ποινή, σύμφωνα με τον Κανονισμό Προσωπικού ΕΥΔΑΠ Α.Ε. (ΠΔ 597/1985).
Γ. Συνολικός αριθμός περιστατικών διαφθοράς που σχετίζονται σε καταγγελίες συμβάσεων συνεργατών ή μη ανανέωση συμβάσεων λόγω διαφθοράς, κατά την περίοδο αναφοράς	0
Δ. Νομικές υποθέσεις σχετικά με θέματα διαφθοράς που υποβλήθηκαν ενάντια στην Εταιρεία ή στους εργαζόμενους της κατά την περίοδο αναφοράς	0

Επικοινωνία και ενημέρωση για τις εταιρικές πολιτικές κατά της διαφθοράς

Σε τεύχος του ενημερωτικού δελτίου ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ (newsletter), που εκδίδεται από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου ανά τρίμηνο, αποστέλλεται **ηλεκτρονικά** σε όλους τους εργαζόμενους και αναρτάται ηλεκτρονικά στο εταιρικό intranet , ενημερώθηκαν για τη Πολιτική κατά της διαφθοράς και δωροδοκίας και σχετικά θέματα.

Επίσης, υπάρχει δυνατότητα των εργαζόμενων να αποστέλλουν σε ξεχωριστό e-mail, περιορισμένης πρόσβασης σε ελεγκτές εσωτερικού ελέγχου, όποιες ερωτήσεις, απορίες, παρατηρήσεις, σχόλια και προβληματισμούς επιθυμούν.

Ενημέρωση των συνεργατών μας και γενικά όλων των ενδιαφερόμενων μερών για τη σχετική πολιτική κατά της διαφθοράς, είναι εφικτή μέσω της εταιρικής μας Ιστοθέσης www.eydap.gr , στην οποία είναι επίσης αναρτημένη.

ΣΤ. Ζητήματα Εφοδιαστικής Αλυσίδας

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια, αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Για την ΕΥΔΑΠ, η διαχείριση της Εφοδιαστικής της Αλυσίδας, ως κρίσιμος τομέας Βιώσιμης Ανάπτυξης, είναι άμεσα συνυφασμένη με τη διασφάλιση διαφανών διαδικασιών προμήθειας υλικών, υπηρεσιών, συστημάτων και πληροφοριών.

Κύριος στόχος της ΕΥΔΑΠ είναι η επίτευξη της αποστολής της για παροχή άριστα ποιοτικού και οικονομικού πόσιμου νερού και η επιστροφή του στο περιβάλλον καθαρό, μέσα από σύγχρονες διαδικασίες.

Η κάλυψη των αναγκών της ΕΥΔΑΠ τόσο σε αγαθά όσο και σε υπηρεσίες, γίνεται τόσο από **την εγχώρια όσο και τη διεθνή αγορά και σε πλήρη εναρμόνιση με το Εθνικό Νομικό Πλαίσιο περί Δημοσίων Συμβάσεων** όπως αυτό ορίζεται από το Νόμο 4412/16, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΦΕΚ Α' 147/08-08-2016), τις Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) και το δευτερογενές θεσμικό πλαίσιο.

Στο πλαίσιο επίτευξης του ανωτέρω στόχου, η Διεύθυνση Εφοδιαστικής Αλυσίδας προχώρησε, μέσω εξειδικευμένου εξωτερικού συμβούλου σε θέματα Προμηθειών, **στην υλοποίηση έργου βελτιστοποίησης των δομών και των διαδικασιών της και στη σύνταξη νέου ευέλικτου Κανονισμού Προμηθειών για συμβάσεις κάτω των ορίων**, ακολουθώντας τις εξελίξεις και τις επιταγές του σύγχρονου management, προκειμένου να επιτύχει τον εκσυγχρονισμό της, την ανάπτυξη νέων μοντέλων προμηθειών και διαχείρισης αποθεμάτων και κατά συνέπεια, τη μέγιστη δυνατή αύξηση της επιχειρησιακής αποδοτικότητας και της προστιθέμενης αξίας της Εταιρείας.

Επιπροσθέτως, με το έργο βελτιστοποίησης που ξεκίνησε το 2019, η Διεύθυνση Εφοδιαστικής Αλυσίδας εγγυάται **την απαρρέγκλιτη τήρηση των θεμελιωδών αρχών που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις** και κυρίως των αρχών της ίσης μεταχείρισης των προμηθευτών, της ανάπτυξης επαρκούς ανταγωνισμού με τη συμμετοχή του μεγαλύτερου αριθμού συμμετεχόντων, της χρηστής διοίκησης, καθώς και της διαφανούς και βέλτιστης διαχείρισης των πόρων που διατίθενται.

Στο ίδιο πλαίσιο βελτιστοποίησης εταιρικών διαδικασιών, εκπονήθηκε από εξειδικευμένο σύμβουλο «**Διαγνωστική μελέτη λειτουργίας Οικονομικής Διεύθυνσης και Υποστήριξης Προετοιμασίας και Παρακολούθησης Προϋπολογισμού**», με στόχο την ταχύτερη δυνατή εξαγωγή οικονομικών αποτελεσμάτων και την αναδιαμόρφωση των διαδικασιών του προϋπολογισμού. Αντικείμενο του έργου ήταν η εξέταση των διαδικασιών λειτουργίας της Οικονομικής Διεύθυνσης σε απολογιστικό επίπεδο και η παροχή ενδεδειγμένης μεθοδολογίας οργάνωσης των εργασιών της προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος του ταχύτερου κλεισίματος μήνα λαμβάνοντας υπόψη και τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς. Η διαδικασία της αναδιαμόρφωσης του προϋπολογισμού εστιάζει στις διαδικασίες προετοιμασίας του προϋπολογισμού και στην ταξινόμηση των κονδυλίων του.

Οι προτάσεις των δύο έργων, υιοθετήθηκαν άμεσα καθώς βελτιώθηκε ο χρόνος κλεισίματος της περιόδου τριμήνου κατά δώδεκα ημέρες περίπου και βελτιώθηκε η αποτελεσματικότερη επεξεργασία στοιχείων για την αξιοπιστία και την πληρότητα των προϋπολογιστικών μεγεθών.

Η ΕΥΔΑΠ σε **διαγωνιστικές διαδικασίες υψηλής σπουδαιότητας και με υψηλό οικονομικό αντικείμενο**, διενεργεί διαγωνισμούς δημοσιευμένους σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, προκειμένου με τον τρόπο αυτό να διασφαλίσει την συμμετοχή σημαντικών προμηθευτών που δραστηριοποιούνται τόσο στο εγχώριο όσο και στο Ευρωπαϊκό επιχειρηματικό στερέωμα, διασφαλίζοντας έτσι την ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού, που οδηγεί στην επίτευξη σημαντικού οικονομικού οφέλους για την Εταιρεία. Πρόσφατα παραδείγματα αποτελούν οι μεγαλύτερες **διαγωνιστικές διαδικασίες για την Λειτουργία και Συντήρηση του Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας** και την **παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών για την περισυλλογή, μεταφορά, διαλογή και διανομή ταχυδρομικών αποστολών** της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε., στις οποίες συμμετείχαν ημεδαπά και αλλοδαπά εταιρικά σχήματα, με ισχυρή παρουσία στον χώρο που δραστηριοποιούνται, από την συμμετοχή των οποίων η Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. προσδοκά να αποκομίσει οικονομικά και όχι μόνο οφέλη.

Σκοπός και στόχος της ΕΥΔΑΠ είναι να γίνεται η διαχείριση των αναγκών της κατά τρόπο:

- ▶ **έγκαιρο**,
- ▶ **ποιοτικό**, σύμφωνα με τις κατά περίπτωση απαιτήσεις ποιότητας, όπως αυτές περιγράφονται στις επιμέρους τεχνικές προδιαγραφές και

- ▶ **οικονομικό**, σύμφωνα με τους βέλτιστους οικονομικούς όρους (κόστος, όροι πληρωμής, εγγυήσεις κλπ.) για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη.

Οι διαγωνιστικές διαδικασίες που διεκπεραιώνει η ΕΥΔΑΠ, ορίζονται αυστηρά από το νόμο χωρίς να υπάρχουν περαιτέρω περιθώρια δράσης.

Η Εταιρεία, αναγνωρίζοντας τους **πιθανούς κινδύνους** από τη μη εφαρμογή του Ν. 4412/2016 και των συνεχών τροποποιήσεων αυτού, έχει προβεί με υπευθυνότητα, σε σειρά ενεργειών με στόχο την έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

Ο βασικότερος πιθανός κίνδυνος αφορά στην προσαρμογή των εσωτερικών διαδικασιών στις **συνεχείς τροποποιήσεις των διατάξεων του Ν. 4412/2016**. Η ΕΥΔΑΠ με σκοπό την άμεση και καθολική εφαρμογή τόσο των υφισταμένων όρων, όσο και των όποιων τροποποιήσεων στο Θεσμικό Πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων, δρα προληπτικά με συνεχείς επιμορφώσεις των εμπλεκόμενων στελεχών σε όλους τους τομείς δραστηριότητάς της, μέσω εξειδικευμένων σεμιναρίων. Σκοπός της Εταιρείας είναι η πλήρης και έγκαιρη συμμόρφωσή της με τις κανονιστικές διαδικασίες, πάντα με έμφαση στη διαφάνεια και την ηθική ακεραιότητα.

Το 2019, 279 άτομα παρακολούθησαν εκπαιδευτικά σεμινάρια σχετικά με την ορθή εφαρμογή του Ν. 4412/2016.

Οι νομικές και συμβατικές υποχρεώσεις, καθώς και οι ηθικές αρχές που διέπουν τη λειτουργία της ΕΥΔΑΠ επιβάλλουν την **τήρηση της εμπιστευτικότητας ευαίσθητων πληροφοριών**, που αφορούν την Εταιρεία και τους προμηθευτές/παρέχοντες υπηρεσίες της, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο σχετικό νόμο «περί Εχεμύθειας».

Με πίστη στις αρχές αυτές, τα στελέχη της ΕΥΔΑΠ που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στις διαδικασίες διαγωνισμών, απαγορεύεται να αποκαλύπτουν πληροφορίες των προμηθευτών/παρεχόντων υπηρεσιών, να έρχονται σε επαφή με συμμετέχοντες προμηθευτές/παρέχοντες υπηρεσίες πριν από την τελική ανάθεση (εκτός των περιπτώσεων παροχής διευκρινίσεων που αφορούν στις διαγωνιστικές διαδικασίες), τηρώντας ταυτόχρονα τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της μη καταστρατήγησης του ανταγωνισμού. Συγκεκριμένα, ο κατάλογος των υποψηφίων προμηθευτών /παρεχόντων υπηρεσιών, οι προσφερόμενες τιμές, οι όροι πληρωμής κλπ. θεωρούνται εμπιστευτικές πληροφορίες και δεν γνωστοποιούνται σε τρίτους.

Ένας παράλληλος και εξίσου σοβαρός κίνδυνος αφορά **στο επίπεδο συμμόρφωσης των συνεργαζόμενων προμηθευτών/παρεχόντων υπηρεσιών με τις επιταγές του Ν. 4412/2016**.

Η ΕΥΔΑΠ μεριμνά, μέσω των απαιτούμενων διευκρινίσεων και με την κατάλληλη τεχνική καθοδήγηση, να διασφαλίζει την ορθή συμμετοχή των προμηθευτών/παρεχόντων υπηρεσιών στις διαγωνιστικές διαδικασίες. Οι υφιστάμενοι και οι εν δυνάμει προμηθευτές οφείλουν να εφαρμόζουν τις σωστές διαδικασίες και επίσης οφείλουν να διασφαλίζουν την συμμόρφωσή τους για την διαχείριση των πιθανών κινδύνων, σε όλους τους τομείς που καλύπτονται από τον κώδικα δεοντολογίας σύμφωνα με τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας και των κανονισμών που διέπουν την λειτουργία τους.

Το 2019 δεν παρουσιάστηκαν πράξεις ή παραλείψεις που εγείρουν κινδύνους κανονιστικής συμμόρφωσης και δεν υπήρξε κανένα περιστατικό μη συμμόρφωσης.

Το 2019, υπεγράφησαν 550 συμβάσεις μεταξύ της ΕΥΔΑΠ και προμηθευτών/παρεχόντων Υπηρεσιών, με συνολική αξία περίπου 31,64 εκατομμύρια ευρώ. Από τις συμβάσεις αυτές, οι 64 αφορούν Προμήθειες και οι 486 Υπηρεσίες.

Η εταιρεία δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην **προσέλκυση νέων οικονομικών φορέων** μέσω της ανάρτησης των Διακηρύξεων :

- ▶ στο Ηλεκτρονικό Επιγραφμικό Αποθετήριο Διοικητικών Πράξεων (ΔΙΑΥΓΕΙΑ)
- ▶ στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.)
- ▶ στο Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)
- ▶ στο Παράρτημα Δημοσιεύσεων των Διακηρύξεων της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- ▶ στην ιστοσελίδα της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. (<http://www.eydap.gr>) στην ενότητα ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ, ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ.

Η **διαγωνιστική διαδικασία** γίνεται με αυστηρούς κανόνες και περιλαμβάνει:

την προκήρυξη του διαγωνισμού, τη θέσπιση κοινώς αποδεκτών Τεχνικών Προδιαγραφών, την ανάδειξη του μειοδότη βάσει κριτηρίων ανάθεσης και την υπογραφή της σχετικής Σύμβασης.

Η ΕΥΔΑΠ προβαίνει στη **σύναψη δημοσίων συμβάσεων** με τους προμηθευτές μας λαμβάνοντας υπόψη:

- ▶ την καταλληλότητα άσκησης της επαγγελματικής τους δραστηριότητας,
- ▶ την οικονομική και χρηματοοικονομική τους επάρκεια,
- ▶ την τεχνική και επαγγελματική τους ικανότητα,
- ▶ τη συμμόρφωσή τους με τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης,
- ▶ τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων, και τις υποχρεώσεις τους στους τομείς κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου.

Όσον αφορά τις **μακροπρόθεσμες συμφωνίες** υπογραμμίζουμε ότι αυτές είναι **συμβατές με τις αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού** τηρουμένων των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- ▶ να έχουν συναφθεί κατόπιν διαγωνιστικών διαδικασιών,
- ▶ οι τεχνικές προδιαγραφές των προϊόντων ή των υπηρεσιών να είναι σαφείς και λεπτομερείς,
- ▶ να διέπονται από αμοιβαίες υποχρεώσεις και δικαιώματα των συμβαλλομένων μερών και να ελέγχονται περιοδικά για το κατά πόσο παραμένουν ανταγωνιστικές.

Οι προμηθευτές υλικών, εξοπλισμού και οι **παρέχοντες υπηρεσίες** που επιλέγονται ως συνεργάτες της ΕΥΔΑΠ, κατά την υλοποίηση των συμβατικών τους υποχρεώσεων και σε εφαρμογή του Εθνικού και Κοινοτικού Πλαισίου **οφείλουν να:**

- ▶ συμμορφώνονται με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, διατάγματα & κανονισμούς,
- ▶ τηρούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις,
- ▶ εκπληρώνουν όλες τις νόμιμες υποχρεώσεις τους για την Υγεία & Ασφάλεια των εργαζομένων τους και των υπεργολάβων τους,
- ▶ τηρούν με προσήλωση τη νομοθεσία για το περιβάλλον,
- ▶ απέχουν από κάθε ενέργεια που μπορεί να ερμηνευθεί ως δωροδοκία ή πράξη διαφθοράς ή απάτης
- ▶ εξασφαλίζουν την ασφάλεια και την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών.

Η **συστηματική παρακολούθηση εκτέλεσης των Συμβάσεων** γίνεται από τις αρμόδιες Επιτροπές Παρακολούθησης & Παραλαβής. Σε περίπτωση αθέτησης των όρων, τότε σύμφωνα με το νόμο οι Επιτροπές δύνανται να:

- ▶ κηρύξουν έκπτωτο τον Προμηθευτή /Παρέχοντα Υπηρεσίες
- ▶ απορρίψουν το προμηθευόμενο υλικό
- ▶ επιβάλλουν ποινικές ρήτρες

Το 2019, όσον αφορά στην τήρηση της κείμενης νομοθεσίας από τους προμηθευτές /παρέχοντες υπηρεσίες, προέκυψε μόνο ένα περιστατικό αθέτησης όρων σύμβασης (λόγω αδυναμίας παράδοσης, όπου κηρύχθηκε έκπτωτη μία προμηθεύτρια εταιρεία και έγινε κατάπτωση εγγυητικής επιστολής). Δεν παρουσιάσθηκαν άλλες περιπτώσεις υποτροπών, αθέτησης υποχρεώσεων ή παραβίασης της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και ως εκ τούτου, καταγγελίας και αναγκαστικής λύσης σύμβασης.

Το 2019, δεν διαπιστώθηκε κανένα περιστατικό παράβασης των διατάξεων που αφορούν σε:

- ▶ παιδική εργασία,
- ▶ καταναγκαστική εργασία,
- ▶ συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση,
- ▶ δωροδοκία, διαφθορά,
- ▶ απάτη,
- ▶ διάπραξη τρομοκρατικών εγκλημάτων ή γενικότερα διάπραξη εγκλημάτων συνδεόμενων με τρομοκρατικές οργανώσεις,
- ▶ νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες από τους προμηθευτές
- ▶ περιβαλλοντική νομοθεσία, κλιματική αλλαγή.

Ο αποκλεισμός των προμηθευτών/παρεχόντων υπηρεσιών, σε βάρος των οποίων έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση, για οποιαδήποτε από τις ανωτέρω κατηγορίες προβλέπεται από την υφιστάμενη νομοθεσία.

Η ΕΥΔΑΠ σε πλήρη εφαρμογή της Πολιτικής κατά της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας εφαρμόζει μηδενική ανοχή και δεσμεύεται να λειτουργεί με επαγγελματισμό, νομιμότητα και ακεραιότητα σε όλες τις επαγγελματικές της συναλλαγές.

Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε, με την ενσωμάτωση στις Συμβάσεις της όρων περί συμμόρφωσης των Προμηθευτών/Παρεχόντων Υπηρεσιών με τις Αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, στους τομείς των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Εργασίας, του Περιβάλλοντος και της Διαφθοράς διασφαλίζει, ότι όλοι οι Προμηθευτές/Παρέχοντες Υπηρεσίες της Εφοδιαστικής Αλυσίδας, εφαρμόζουν πρακτικές που προάγουν τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και είναι σύμφωνες με τις πολιτικές της εταιρείας σε κοινωνικά, εργασιακά και περιβαλλοντικά ζητήματα.

Γαλάτσι, 27 Μαΐου 2020

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα
Θεοδώρα Βαρβαρίγου	Πρόεδρος Δ.Σ., Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χαράλαμπος Σαχίνης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Αναστάσιος Τόσιος	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Αικατερίνη Μπερίτση	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Νασούφης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Άγγελος Αμδίτης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Μιχαήλ Σταυρουλάκης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Δημήτρης Κωνσταντακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Καραπλής	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Σκουλαρίκης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Αλεξανδράκης	Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ακριβές Αντίγραφο εκ του υπ' αριθμ. **1370**
Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου της 27^{ης} Μαΐου 2020
«Έγκριση Ατομικών και Ενοποιημένων Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Λ.Π./Δ.Π.Χ.Α.) της Εταιρικής Χρήσης 2019 και της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.»

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Χαράλαμπος Σαχίνης

1. ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

**ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2019 ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Δ.Π.Χ.Α.)
ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ Α.Ε. (Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ)**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Γενικές Πληροφορίες για την Εταιρεία
- Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2019 & 2018
- Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της Χρήσης που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2019 & 2018
- Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2019 & 2018
- Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής θέσης 1^η Ιανουαρίου-31^η Δεκεμβρίου 2019 & 2018
- Καταστάσεις Ταμειακών Ροών 1^η Ιανουαρίου – 31 Δεκεμβρίου 2019 & 2018
- Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων για την περίοδο που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2019

Οι παρούσες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, σελ. 140 έως 212 εγκρίθηκαν κατά την συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας την 27 Μαΐου 2020 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Υπογράφηκαν κατ' εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου από τους κάτωθι:

Αθήνα, 27 Μαΐου 2020

Η Πρόεδρος του Διοικητικού
Συμβουλίου

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Η Διευθύντρια των
Οικονομικών Υπηρεσιών

Η Προϊσταμένη Λογιστηρίου

Θεοδώρα Ανδ.
Βαρβαρίγου
Α.Δ.Τ. ΑΜ 519989

Χαράλαμπος Γεωρ.
Σαχίνης
Α.Δ.Τ. Ι 164660

Λεμονιά Μαρκ. Σκυλάκη
Α.Δ.Τ. ΑΟ 010837
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε.
Α/17806

Δήμητρα Βασ. Ζαρκαδούλα
Α.Δ.Τ. ΑΒ 253061
Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε.
Α/112285

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Επωνυμία Εταιρείας:	Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας
Διακριτικός Τίτλος	Ε.ΥΔ.ΑΠ. Α.Ε.
Έδρα:	Ωρωπού 156 – Γαλάτσι
Ημερομηνία Σύστασης:	25.10.1999
Διάρκεια Εταιρείας:	100 έτη
Κύρια Δραστηριότητα:	Υδρευση – Αποχέτευση
Αριθμός Γ.Ε.Μ.Η:	121578960000
Αρμόδιο Υπουργείο:	Υποδομών και Μεταφορών
Αρ. Φορολογικού Μητρώου:	094079101
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:	Θ.Βαρβαρίγου, Χ.Σαχίνης, Αν.Τόσιος, Αικ.Μπερίτση, Αλ.Νασούφης, Μ.Σταυρουλάκης, Δ.Κωνσταντακόπουλος, Α.Αμδίτης, Χρ. Καραπλής, Χ.Μηστριώτης, Π.Σκουλαρίκης, Εμ.Αγγελάκης, Γ.Αλεξανδράκης
Ημερομηνία Λήξης της Τρέχουσας Περιόδου:	31 Δεκεμβρίου 2019
Διάρκεια:	12 μήνες
Τύπος των Οικονομικών Καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα συνοπτικά στοιχεία):	Ετήσιες
Ημερομηνία Έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα συνοπτικά στοιχεία):	27 Μαΐου 2020
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές:	Παναγιώτης Χριστόπουλος ΑΜ ΣΟΕΛ 28481
Ελεγκτική Εταιρεία:	«Grant Thornton» Α.Ε. ΑΜ ΣΟΕΛ 127
Έκθεση Ελέγχου Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών επί των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων:	Με Σύμφωνη Γνώμη – Θέμα Έμφασης
Διεύθυνση διαδικτύου όπου έχουν καταχωρηθεί οι Οικονομικές Καταστάσεις:	www.eydap.gr

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΣΗΜ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2019	31.12.2018 Αναμορφωμένο σημ.42	31.12.2019	31.12.2018 Αναμορφωμένο σημ.42
Κύκλος εργασιών	5	323.750	322.413	323.744	322.396
Κόστος πωληθέντων	6	(160.460)	(182.433)	(160.460)	(182.433)
Μικτό Κέρδος		163.290	139.980	163.284	139.963
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	5	3.331	5.318	3.331	5.317
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	6	(61.180)	(61.098)	(61.130)	(61.030)
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	6	(30.947)	(29.413)	(30.947)	(29.413)
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	22	(2.608)	9.877	(2.608)	9.877
Κέρδη Εκμεταλλεύσεως		71.886	64.664	71.930	64.714
Λοιπά έξοδα		(1.349)	(1.539)	(1.349)	(1.539)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	9	18.912	21.877	18.908	21.869
Χρηματοοικονομικά έξοδα	10	(5.442)	(4.730)	(5.442)	(4.730)
Κέρδη προ Φόρων		84.007	80.272	84.047	80.314
Φόρος εισοδήματος	11	(25.939)	(32.364)	(25.939)	(32.364)
Κέρδη μετά από Φόρους		58.068	47.908	58.108	47.950
Κέρδη ανά μετοχή (σε Ευρώ)	12	0,55	0,45		
Προτεινόμενο μέρισμα (σε Ευρώ)				0,38	0,27

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Καθαρά κέρδη χρήσης	58.068	47.908	58.108	47.950
Αποτίμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.	909	(1.436)	909	(1.436)
Αναλογιστικά κέρδη - ζημίες προγραμμάτων καθορισμένων παροχών - Λοιπά εισοδήματα που δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους	(28.309)	1.206	(28.309)	1.206
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	30.668	47.678	30.708	47.720

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Υπεραξία	13	3.357	3.357	3.357	3.357
Λοιπές άυλες ακινητοποιήσεις	14	619	950	619	950
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	15	799.219	825.402	799.219	825.402
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	16	3.607	-	3.607	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές	17	-	-	1.210	1.210
Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	18	3.126	1.703	3.126	1.703
Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	19	7.186	9.380	7.186	9.380
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαιτήση	20	89.295	86.499	89.295	86.499
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		906.409	927.291	907.619	928.501
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	21	13.219	11.355	13.219	11.355
Απαιτήσεις από Πελάτες & Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	22	183.345	186.165	183.357	186.146
Λοιπές Απαιτήσεις	23	26.880	25.245	26.830	25.204
Τρέχουσες Φορολογικές Απαιτήσεις	11	4.372	-	4.372	-
Ταμείο και Ταμειακά Ισοδύναμα	24	428.642	383.552	427.725	382.615
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		656.458	606.317	655.503	605.320
Σύνολο Ενεργητικού		1.562.867	1.533.608	1.563.122	1.533.821
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	25	63.900	63.900	63.900	63.900
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		40.502	40.502	40.502	40.502
Αποθεματικά Κεφάλαια	26	365.769	364.860	365.769	364.860
Συσσωρευμένα κέρδη (κέρδη εις νέον)	27	480.969	479.965	481.213	480.169
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		951.140	949.227	951.384	949.431
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό	28	339.184	300.115	339.184	300.115
Προβλέψεις	29	48.918	55.132	48.918	55.132
Επιχορηγήσεις επενδύσεων	30	143.000	147.272	143.000	147.272
Εγγυήσεις Καταναλωτών	31	18.612	18.488	18.612	18.488
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	16	2.697	-	2.697	-
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		552.411	521.007	552.411	521.007
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	32	40.500	43.603	40.500	43.603
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	11	-	4.582	-	4.582
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	16	960	-	960	-
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	32	17.856	15.189	17.867	15.198
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		59.316	63.374	59.327	63.383
Σύνολο Παθητικού		1.562.867	1.533.608	1.563.122	1.533.821

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ 1ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018

ΟΜΙΛΟΣ

2019	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικά Χρεογράφων	Αποτελ. (κέρδη) εις νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο την							
31^η Δεκεμβρίου 2018	63.900	40.502	22.207	355.765	(13.112)	479.965	949.227
Καθαρά Κέρδη χρήσεως	-	-	-	-	-	58.068	58.068
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απ' ευθείας στην Καθαρή Θέση	-	-	-	-	909	(28.309)	(27.400)
Μερίσματα	-	-	-	-	-	(28.755)	(28.755)
Υπόλοιπο την							
31 Δεκεμβρίου 2019	63.900	40.502	22.207	355.765	(12.203)	480.969	951.140
2018							
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο την							
31^η Δεκεμβρίου 2017	63.900	40.502	22.207	355.765	1.151	458.503	942.028
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9	-	-	-	-	(12.827)	(25.127)	(37.954)
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15	-	-	-	-	-	18.774	18.774
Υπόλοιπο την							
1^η Ιανουαρίου 2018	63.900	40.502	22.207	355.765	(11.676)	452.151	922.849
Καθαρά Κέρδη χρήσεως	-	-	-	-	-	47.908	47.908
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απ' ευθείας στην Καθαρή Θέση	-	-	-	-	(1.436)	1.206	(230)
Μερίσματα	-	-	-	-	-	(21.300)	(21.300)
Υπόλοιπο την							
31 Δεκεμβρίου 2018	63.900	40.502	22.207	355.765	(13.112)	479.965	949.227

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2019	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικά Χρεογράφων	Αποτελ. (κέρδη) εις νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο την							
31^η Δεκεμβρίου 2018	63.900	40.502	22.207	355.765	(13.112)	480.169	949.431
Καθαρά Κέρδη χρήσεως	-	-	-	-	-	58.108	58.108
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απ' ευθείας στην Καθαρή Θέση	-	-	-	-	909	(28.309)	(27.400)
Μερίσματα	-	-	-	-	-	(4028.755)	(28.755)
Υπόλοιπο την							
31^η Δεκεμβρίου 2019	63.900	40.502	22.207	355.765	(12.203)	481.213	951.384
2018							
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Υπόλοιπο την							
31^η Δεκεμβρίου 2017	63.900	40.502	22.207	355.765	1.151	458.666	942.191
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9	-	-	-	-	(12.827)	(25.127)	(37.954)
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15	-	-	-	-	-	18.774	18.774
Υπόλοιπο							
την 1^η Ιανουαρίου 2018	63.900	40.502	22.207	355.765	(11.676)	452.313	923.011
Καθαρά Κέρδη χρήσεως	-	-	-	-	-	47.950	47.950
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απ' ευθείας στην Καθαρή Θέση	-	-	-	-	(1.436)	1.206	(230)
Μερίσματα	-	-	-	-	-	(21.300)	(21.300)
Υπόλοιπο την							
31^η Δεκεμβρίου 2018	63.900	40.502	22.207	355.765	(13.112)	480.169	949.431

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 1ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019 & 2018

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2019	1.1-31.12.2018 Αναμορφωμένο σημ.42	1.1-31.12.2019	1.1-31.12.2018 Αναμορφωμένο σημ.42
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	84.007	80.272	84.047	80.314
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	43.331	44.127	43.331	44.127
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών	(7.046)	(6.548)	(7.046)	(6.548)
Μειώσεις /Μεταφορές ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	794	-	794	-
Μειώσεις /Μεταφορές ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	(57)	(662)	(57)	(662)
Έσοδα χρεογράφων	(33)	(59)	(33)	(59)
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	(4.393)	1.628	(4.393)	1.628
Λοιπές Προβλέψεις	(1.869)	10.368	(1.869)	10.368
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(18.879)	(21.818)	(18.874)	(21.810)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	5.442	4.730	5.442	4.730
Απομείωση χρεογράφων				
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες: (Αύξηση) Μείωση				
Απαιτήσεων και συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων	865	5.534	863	5.519
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	(1.866)	(656)	(1.866)	(656)
Αύξηση (Μείωση)				
Λειτουργικών Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	1.671	1.125	1.653	1.162
Εγγυήσεις καταναλωτών	124	101	124	101
Εισφορά εργαζομένων για αποζημίωση	2.007	1.959	2.007	1.959
Πλέον:				
Προσαυξήσεις Πελατών εισπραχθείσες	6.856	8.935	6.856	8.935
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(346)	(232)	(346)	(232)
Καταβεβλημένοι φόροι	(32.260)	(16.519)	(32.260)	(16.519)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	78.348	112.285	78.373	112.357
Επενδυτικές Δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων	(16.158)	(15.413)	(16.158)	(15.413)
Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων	(603)	(857)	(603)	(857)
Είσπραξη επιχορηγήσεων	2.775	3.892	2.775	3.892
Τόκοι εισπραχθέντες	9.294	8.844	9.289	8.836
Μερίσματα εισπραχθέντα	33	59	33	59
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(4.659)	(3.475)	(4.664)	(3.483)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Πληρωμές υποχρεώσεων από μισθώσεις	(849)	-	(849)	-
-Μερίσματα πληρωθέντα	(27.750)	(20.179)	(27.750)	(20.179)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(28.599)	(20.179)	(28.599)	(20.179)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	45.090	88.631	45.110	88.695
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	383.552	294.921	382.615	293.920
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	428.642	383.552	427.725	382.615

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ 31^{ΗΣ} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

1. ΣΥΣΤΑΣΗ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ & ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η «Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας» με διακριτικό τίτλο Ε.Υ.Δ.Α.Π. (η “ΕΥΔΑΠ”, ή η “Εταιρεία”) ιδρύθηκε το 1980 (Ν.1068/80) μετά από την συγχώνευση του «Οργανισμού Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας» (Ο.Α.Π.) και της «Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων των πόλεων Αθηνών – Πειραιώς και Περιχώρων» (Ε.Ε.Υ.).

Η έδρα της Εταιρείας βρίσκεται στην οδό Ωρωπού 156, στο Γαλάτσι Αττικής ΤΚ 111 46.

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στον τομέα διύλισης και προμήθειας νερού και την παροχή υπηρεσιών αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων στην περιοχή της Αττικής. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, η ΕΥΔΑΠ είναι υπεύθυνη για την μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, εκμετάλλευση, συντήρηση, ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό/ανακαίνιση των εγκαταστάσεων και δικτύων προμήθειας νερού και αποχέτευσης μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της. Στις δραστηριότητες της ΕΥΔΑΠ έχουν προστεθεί η δυνατότητα να χρησιμοποιεί τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης επιπλέον, για την ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών και ενεργειακών δραστηριοτήτων.

Η δραστηριότητα της ΕΥΔΑΠ όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 68 του Ν.4313/2014 εκτείνεται στους δήμους της Περιφέρειας Αττικής, όπως αυτοί ορίζονται στο εδάφιο θ' της παρ. 3 του άρθρου 3 του Ν.3852/2010, πλην των Δήμων Αίγινας, Τροιζηνίας, Κυθήρων, Αγκιστριού, Σπετσών, Ύδρας και Πόρου της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων της Περιφέρειας Αττικής.

Η ΕΥΔΑΠ παρέχει υπηρεσίες υδροδότησης μέσω του δικτύου ύδρευσης που αποτελείται από περίπου 14.000 χιλιόμετρα δικτύου αγωγών. Η Εταιρεία επίσης διαχειρίζεται τέσσερις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού με συνολική δυναμικότητα 1,8 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού ημερησίως. Το 2018 η Εταιρεία παρέλαβε νέα δίκτυα και συγκεκριμένα το υπόλοιπο δίκτυο ύδρευσης της Σαλαμίνας, το δημοτικό δίκτυο της Μαγούλας από το Δήμο Ελευσίνας και το Δημοτικό Δίκτυο του οικισμού Αγίου Δημητρίου του Δήμου Πεντέλης –Βριλησίων. Το 2019 ΕΥΔΑΠ δρομολόγησε διαδικασίες και παρεμβάσεις για την ομαλή ενσωμάτωση στο δίκτυο της των εν λόγω δημοτικών δικτύων ύδρευσης.

Το δίκτυο αποχέτευσης έχει συνολικό μήκος περί τα 9.500 χιλιόμετρα. Το σύστημα είναι χωριστικό (αγωγοί ακαθάρτων υδάτων – αγωγοί ομβρίων υδάτων), εκτός από την περιοχή του κέντρου της Αθήνας, όπου το σύστημα είναι παντοροϊκό (κοινοί αγωγοί ακαθάρτων και ομβρίων υδάτων). Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός ανέρχεται σε 3.500.000 κατοίκους. Η συλλογή των λυμάτων γίνεται με τους αγωγούς του δευτερεύοντος δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων των αποχετευόμενων περιοχών, μέσω των συνδέσεων σε αυτούς της κάθε παρόδιας ιδιοκτησίας.

Για την επεξεργασία των λυμάτων η ΕΥΔΑΠ διαθέτει τρία κέντρα επεξεργασίας λυμάτων (Κ.Ε.Λ.),

- το Κ.Ε.Λ. Ψυττάλειας με δυνατότητα επεξεργασίας (μέση παροχή σχεδιασμού) 1.000.000 μ3/ημέρα λυμάτων (σήμερα η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 730.000 μ3/ημέρα),
- το Κ.Ε.Λ. Μεταμόρφωσης έχει δυνατότητα επεξεργασίας (μέση παροχή σχεδιασμού) 44.000 μ3/ημέρα λυμάτων (20.000 μ3/ημέρα αστικών λυμάτων και 24.000 μ3/ημέρα αστικών βοθρολυμάτων), (σήμερα η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 10.000 μ3/ημέρα και των βοθρολυμάτων της τάξεως των 10.000 μ3/ημέρα) και
- το Κ.Ε.Λ. Θριασίου έχει δυνατότητα επεξεργασίας (μέση παροχή σχεδιασμού) 21.000 μ3/ημέρα λυμάτων (σήμερα, η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 4.800 μ3/ημέρα).

Το ΚΕΛ Ψυττάλειας περιλαμβάνει και τρεις μονάδες Συμπαγωγής Ηλεκτρικής και Θερμικής Ενέργειας (ΣΗΘΕ), η μία μονάδα ΣΗΘΕ με καύση φυσικού αερίου ηλεκτρικής ισχύος 12,9 MWe και θερμικής ισχύος 17,3 MWth και οι δύο μονάδες ΣΗΘΕ με καύση Βιοαερίου, συνολικής ηλεκτρικής ισχύος 11,4 MWe (7,14 MWe & 4,25 MWe) και θερμικής ισχύος 17,2 MWth καθώς και ένα μικρό υδροηλεκτρικό σταθμό δυναμικότητας 489 KW προς ανάκτηση της περιεχόμενης ενέργειας στο ρεύμα των επεξεργασμένων εκρών πριν τη διάθεση τους στον Σαρωνικό κόλπο.

Η ΕΥΔΑΠ με το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας έχει ενταχθεί στο Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (Δεκέμβριος 2012).

Επιπρόσθετα η ΕΥΔΑΠ διαχειρίζεται τα έργα αποχέτευσης Ανατολικής Αττικής για τη συλλογή και επεξεργασία αστικών λυμάτων και την επαναχρησιμοποίηση-διάθεση επεξεργασμένων εκροών.

Επίσης η ΕΥΔΑΠ έχει εγκαταστήσει και λειτουργεί πέντε μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς στις θέσεις Κίρφη, Ελικώνας, Κιθαιρώνας, Μάνδρα του Υδραγωγείου Μόρνου και τον μικρό υδροηλεκτρικό σταθμό Ευήνου.

Τα έσοδα της Εταιρείας παρουσιάζουν κυκλικότητα (αυξημένη κατανάλωση ύδατος κατά τους καλοκαιρινούς μήνες), με συνέπεια να υπάρχουν σημαντικές διακυμάνσεις από τρίμηνο σε τρίμηνο στον κύκλο εργασιών και στα αποτελέσματά της. Ως εκ τούτου τα αποτελέσματα των τριμήνων δεν μπορούν αυτά καθαυτά να είναι ενδεικτικά της τάσης των αποτελεσμάτων που θα προκύψουν στο τέλος της χρήσης αλλά είναι ενδεικτικά εφόσον συγκριθούν με τα αντίστοιχα αποτελέσματα των προηγούμενων χρήσεων.

Η Εταιρεία υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, διέπεται από τις διατάξεις του Νόμου περί ανωνύμων εταιρειών 4548/2018 και τον ιδρυτικό Νόμο 1068/1980 όπως τροποποιήθηκε από τον Νόμο 2744/1999.

Το 1999 το Ελληνικό Δημόσιο αποφάσισε να εισάγει τις μετοχές της Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Οι κύριες ρυθμίσεις του Νόμου 2744/1999 είναι οι εξής:

Η διάρκεια ζωής της ΕΥΔΑΠ ορίστηκε σε 100 χρόνια αρχίζοντας από τις 25 Οκτωβρίου 1999, ημερομηνία δημοσίευσης του Νόμου 2744/1999. Η περίοδος αυτή μπορεί να επεκταθεί με ειδική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Η ΕΥΔΑΠ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να παρέχει υπηρεσίες προμήθειας και διανομής νερού και υπηρεσίες αποχέτευσης στην περιοχή της Αττικής για 20 χρόνια ξεκινώντας από την ημερομηνία δημοσίευσης του Νόμου 2744/1999. Το δικαίωμα αυτό δεν είναι μεταβιβάσιμο και μπορεί να ανανεωθεί μετά από γραπτή συμφωνία της Εταιρείας με το Ελληνικό Δημόσιο. Ήδη είναι σε εξέλιξη η διαδικασία υπογραφής νέας Σύμβασης, προκειμένου το ως άνω δικαίωμα να ανανεωθεί για μια ακόμη εικοσαετία.

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Νόμου 2744/1999 συστάθηκε Ν.Π.Δ.Δ. με την ονομασία «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» με σκοπό κυρίως τη διαχείριση λειτουργίας και συντήρησης των φραγμάτων, των ταμιευτήρων και των κύριων αγωγών μεταφοράς νερού και στο οποίο μεταφέρθηκαν από την ΕΥΔΑΠ, τον Οκτώβριο του 1999, οι κυριότερες εγκαταστάσεις για την ύδρευση της περιοχής της Αττικής δηλαδή τα φράγματα, οι ταμιευτήρες Ευήνου, Μόρνου, Μαραθώνα, η λίμνη της Υλίκης και οι αγωγοί μεταφοράς ακατέργαστου νερού και τα εξωτερικά υδραγωγεία.

Το Ελληνικό Δημόσιο μέσω της «Εταιρείας Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» υποχρεούται να παρέχει ικανοποιητικές ποσότητες μη επεξεργασμένου νερού στην Εταιρεία ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις για ύδρευση.

Η «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» είναι υπεύθυνη για την ορθή λειτουργία και την συντήρηση των φραγμάτων και των αγωγών ύδρευσης που έχουν μεταφερθεί σε αυτήν. Η καθημερινή συντήρηση του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (ΕΥΣ) πραγματοποιείται από την ΕΥΔΑΠ. Οι σχέσεις μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου, Εταιρείας Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ και Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ρυθμίζονται με την από τον 12ο του έτους 1999 μεταξύ τους Σύμβαση. Η σύμβαση αυτή προβλέπει ρυθμίσεις σχετικά με την τιμολόγηση των υπηρεσιών που προσφέρει η ΕΥΔΑΠ για την λειτουργία και καθημερινή συντήρηση του ΕΥΣ. Το ετήσιο κόστος της καθημερινής συντήρησης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων αυτών συμψηφίζεται με το κόστος του ακατέργαστου νερού που παρέχει το ΝΠΔΔ «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ». Οι εκατέρωθεν απαιτήσεις της ΕΥΔΑΠ και του Ελληνικού Δημοσίου μέχρι 30/06/2013 έχουν αποσβεστεί με την υπ' αριθμ. Δ6/2476/3/12/2013 Κοινή Υπουργική Απόφαση.

Πέραν της τροποποίησης που επήλθε με το άρθρο 68 του Ν.4313/2014, στον Ν.2744/1999 έχουν γίνει και οι κάτωθι νομοθετικές αλλαγές:

Με το άρθρο 35 παρ. 2 του Νόμου 4053/2012 η ΕΥΔΑΠ μπορεί μέσω θυγατρικών εταιρειών να αναλαμβάνει δραστηριότητες και εκτός πεδίου αρμοδιότητάς της (η οποία καθορίστηκε με το Νόμο 1068/80) όπως ισχύει μέσω προγραμματικών συμβάσεων του άρθρου 100 του Νόμου 3852/2010. Στην περίπτωση αυτή στις θυγατρικές εφαρμόζεται το σύνολο του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου της ΕΥΔΑΠ με εξαίρεση την τιμολογιακή πολιτική η οποία θα καθορίζεται με τις προγραμματικές συμβάσεις. Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ίδρυσε τον Ιούλιο του 2011, (ΦΕΚ Τεύχος Α.Ε. & ΕΠΕ 6773/19.07.2011, Απόφ. Δ.Σ. 17241/13.05.2011), Εταιρεία με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΝΗΣΩΝ» με το διακριτικό τίτλο «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ Α.Ε.», στις οποίες το μετοχικό κεφάλαιο συμμετέχει με

ποσοστό 100%. Συνεπώς συντάσσει από το 2011 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις. Με την από 21/09/2017 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της ανώνυμης Εταιρείας, η επωνυμία άλλαξε σε «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ» και με διακριτικό τίτλο «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.»

Με την παράγραφο 2, του άρθρου 1 της από 07.09.2012 ΠΝΠ, ΦΕΚ Α 175/07.09.2012, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο Ν.4092/2012, ΦΕΚ Α 220/08.11.2012, ορίζεται ότι η παράγραφος 10, του άρθρου 1 του Ν.2744/1999 (Α 222) καταργείται. Μεταβιβάσεις μετοχών της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. από το Ελληνικό Δημόσιο προς την «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.» είναι έγκυρες έστω και αν πραγματοποιήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Σύμφωνα με την ανωτέρω νομοθετική ρύθμιση τροποποιήθηκε και το Καταστατικό της Εταιρείας.

Με το άρθρο 64 του Ν.4150/2013 ΦΕΚ Α 102/29.04.2013 προστέθηκε στο άρθρο 1 του Ν.2744/1999 η παράγραφος 5Α με την οποία ορίζεται ότι «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, των Υπουργών Ναυτιλίας και Αιγαίου και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, μπορεί να ανατίθεται στην Εταιρεία ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ή στις θυγατρικές της εταιρείες η εκπόνηση ή ανάθεση εκπόνησης μελέτης για την κατασκευή σε νησιωτικές περιοχές έργου συναφούς με τη δραστηριότητα τους, καθώς και η ανάθεση και διοίκηση εκτέλεσης του έργου αυτού. Με την απόφαση καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα, όπως οι υποχρεώσεις της Εταιρείας ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ή των θυγατρικών της εταιρειών, ο κύριος του έργου, ο τρόπος χρηματοδότησης των μελετών και των έργων, τα εκάστοτε αρμόδια αποφαινόμενα όργανα και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής».

Με το άρθρο 33 του Ν.4258/2014 αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 3 του Ν. 2744/1999. Από την 1η Ιουλίου 2015, τα τιμολόγια των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης εγκρίνονται με αποφάσεις του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων μετά από διαβούλευση με τον Υπουργό Οικονομικών και άλλους εμπλεκόμενους φορείς. Επίσης οι αποφάσεις που αφορούν τα τιμολόγια των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών έχουν πενταετή διάρκεια και εκδίδονται στο τέλος κάθε περιόδου για κάθε επόμενη πενταετία, ενώ με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών μετά από πρόταση του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων, δύναται να καθορίζεται ειδικό τιμολόγιο ύδρευσης ή αποχέτευσης για τους κατοίκους, τις επιχειρήσεις και τους εν γένει χρήστες, οι οποίοι εξυπηρετούνται εξ ιδίου δικτύου είτε ύδρευσης είτε αποχέτευσης, ανεξαρτήτως του ενιαίου δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης της Εταιρείας.

Στις 22 Μαΐου 2017, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β 1751, η Κοινή Υπουργική Απόφαση η οποία είχε ως θέμα: «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του».

Σκοπός της προαναφερθείσας Κ.Υ.Α. είναι η έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδατος για διάφορες χρήσεις και κανόνων και μέτρων βελτίωσης των υπηρεσιών αυτών, καθώς και ο καθορισμός των διαδικασιών και της μεθόδου ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών αυτών, συμπεριλαμβανομένου του περιβαλλοντικού κόστους και του κόστους υδατικού πόρου, ώστε να επιτυγχάνεται η βιώσιμη χρήση και η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων και να διασφαλίζεται ο συνταγματικά κατοχυρωμένος δημόσιος χαρακτήρας του νερού ως κοινωνικό αγαθό απολύτως απαραίτητο για τη διαβίωση του ανθρώπου.

Η ΕΥΔΑΠ εξετάζει την εφαρμογή των γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος σύμφωνα με την ανωτέρω ΚΥΑ.

Τέλος δυνάμει του Ν.4389/2016 άρθρο 184, συστήθηκε η ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.), η οποία διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920. Η ΕΕΣΥΠ Α.Ε. δεν ανήκει στο δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός εκάστοτε ορίζεται.

Η ΕΕΣΥΠ Α.Ε. εξυπηρετεί ειδικό δημόσιο σκοπό (για «χάριν του δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας»). Το πλαίσιο του σκοπού της είναι να κατέχει τις συμμετοχές του δημοσίου σε επιχειρήσεις του ν.3429/2005, τις οποίες διαχειρίζεται επαγγελματικά και να επαυξάνει την αξία τους και να τις αξιοποιεί σύμφωνα με βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) όσον αφορά την εταιρική διακυβέρνηση, την εταιρική συμμόρφωση, την εποπτεία και τη διαφάνεια των διαδικασιών, καθώς και σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές σε θέματα κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνης επιχειρηματικότητας και διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα με τις δημόσιες επιχειρήσεις μέρη.

Σύμφωνα με το άρθρο 197 του Ν.4389/2016 και το παράρτημα Ε', το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του νόμου, το σύνολο των μετοχών κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου στην ΕΥΔΑΠ ΑΕ, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα στην ΕΕΣΥΠ, στις οικονομικές καταστάσεις της οποίας ενοποιούνται και οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας.

Συγκεκριμένα την 21.03.2018 μεταβιβάστηκαν (50%+1 μετοχή) της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., από το Ελληνικό Δημόσιο στην «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.) σύμφωνα με την παρ.20 του άρθρου 380 του ν. 4512/2018, με την οποία αντικαταστάθηκε η παρ.1 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016, με ισχύ από 01.01.2018. Το Ελληνικό Δημόσιο ελέγχει κατά 100% την ΕΕΣΥΠ Α.Ε.

2. ΝΕΑ ΠΡΟΤΥΠΑ, ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Υιοθέτηση Νέων και Αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερα.

Στην χρήση 2019 η εταιρεία και ο Όμιλος υιοθέτησε το πρότυπο ΔΠΧΑ 16. Όπου δεν αναφέρεται διαφορετικά οι άλλες τροποποιήσεις και ερμηνείες που ισχύουν για πρώτη φορά στη χρήση 2019, δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Η εταιρεία και ο Όμιλος δεν υιοθέτησε πρόωρα πρότυπα, ερμηνείες ή τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί από Σ.Δ.Λ.Π. και υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στη χρήση 2019.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2019

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

"Το Δ.Π.Χ.Α. 16, η εφαρμογή του οποίου είναι υποχρεωτική σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019, περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο μοντέλο για την αναγνώριση των μισθώσεων και τον χειρισμό αυτών επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων τόσο για τους μισθωτές όσο και για τους εκμισθωτές. Το νέο Πρότυπο για τις μισθώσεις εισάγει ένα μοντέλο ελέγχου για τον προσδιορισμό των μισθώσεων, διακρίνοντας τις συμβάσεις μίσθωσης από τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με κριτήριο του εάν το περιουσιακό στοιχείο το οποίο αποτελεί αντικείμενο της μίσθωσης ελέγχεται από τον μισθωτή. Το πρότυπο αυτό αντικαθιστά τα ακόλουθα Πρότυπα και Διερμηνείες:

- Δ.Λ.Π. 17 "Μισθώσεις"
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. 4 "Ο προσδιορισμός του εάν μια συμφωνία εμπεριέχει μίσθωση"
- ΜΕΔ 15 "Λειτουργικές μισθώσεις- Κίνητρα", και
- ΜΕΔ 27 "Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που συνεπάγονται τον νομικό τύπο της μίσθωσης"

Το Δ.Π.Χ.Α. 16 εισάγει σημαντικές αλλαγές στην λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων από την πλευρά του μισθωτή υπό την έννοια ότι καταργείται πλέον η διάκριση μεταξύ της λειτουργικής και χρηματοδοτικής μίσθωσης, όπως ίσχυε κατά το παρελθόν σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 17, και απαιτείται από τον μισθωτή κατά την έναρξη της μίσθωσης η αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης και μιας υποχρέωσης από την μίσθωση για όλες τις μισθώσεις με εξαίρεση τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και τις μισθώσεις υποκειμένου περιουσιακού στοιχείου χαμηλής αξίας. Αντιθέτως με τις αλλαγές που έχουν επέλθει στην λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων για τους μισθωτές, οι απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 16 για την λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων από την πλευρά των εκμισθωτών παρέμειναν σε μεγάλο βαθμό άθικτες εν συγκρίσει με το Δ.Λ.Π. 17, και κατά συνέπεια, συνεχίζεται να απαιτείται από τους εκμισθωτές η ταξινόμηση των μισθώσεων ως χρηματοδοτικές ή λειτουργικές. Παρόλα αυτά, σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 16, ο ενδιάμεσος εκμισθωτής (υπεκμισθωτής) πρέπει να ταξινομήσει την υπεκμίσθωση ως χρηματοδοτική ή λειτουργική έχοντας ως κριτήριο το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης της κύριας μίσθωσης και όχι το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο. Επιπλέον, το Δ.Π.Χ.Α. 16 παρέχει καθοδήγηση ως προς την λογιστική αντιμετώπιση των συναλλαγών πώλησης και επαναμίσθωσης ενός περιουσιακού στοιχείου και απαιτεί εν συνόλω την διενέργεια εκτεταμένων γνωστοποιήσεων σε σύγκριση με το Δ.Λ.Π. 17.

Ο Όμιλος εφάρμοσε για πρώτη φορά το Δ.Π.Χ.Α. 16 την 1η Ιανουαρίου 2019, χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση (modified retrospective approach). Όλες οι αλλαγές που επήλθαν κατά την μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 16 αναγνωρίστηκαν την 1η Ιανουαρίου 2019 ως προσαρμογές στο υπόλοιπο έναρξης των αντίστοιχων κονδυλίων της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης του Ομίλου χωρίς να επαναδιατυπωθούν τα συγκριτικά στοιχεία. Η σωρευτική επίδραση των προαναφερθέντων προσαρμογών αναγνωρίστηκε στο υπόλοιπο έναρξης των κερδών εις νέον κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Στην Σημείωση 41 περιγράφεται η επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας και στην Σημείωση 3 παρουσιάζονται οι νέες λογιστικές πολιτικές σχετικά με τις μισθώσεις, που εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2019. "

ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος»

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση»

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες»

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών»

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων

πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7: “Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου” (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Σεπτέμβριο του 2019, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων σε ορισμένες απαιτήσεις συγκεκριμένων λογιστικών χειρισμών αντιστάθμισης, προκειμένου να εξομαλύνει ενδεχόμενες επιπτώσεις που προκύπτουν από την αβεβαιότητα η οποία προέρχεται από την αναμόρφωση του Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου. Οι τροποποιήσεις σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την παροχή χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις εταιρείες κατά τη

διάρκεια της περιόδου αβεβαιότητας, η οποία προκύπτει από τη σταδιακή κατάργηση των σημείων αναφοράς επιτοκίου, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια. Επιπλέον, οι εταιρείες απαιτείται να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές αναφορικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τις εν λόγω συνθήκες αβεβαιότητας. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων ανασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις ανασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2022)

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Δήλωση Συμμόρφωσης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς «Δ.Π.Χ.Α.» (International Financial Reporting Standards).

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Βάση Ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου όπως και της προηγούμενης περιλαμβάνουν την Εταιρεία και τη θυγατρική της «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.».

Οι ετήσιες ελεγμένες από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές Οικονομικές Καταστάσεις της θυγατρικής «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο, στην διεύθυνση της εταιρείας www.eydapnison.gr.

Θυγατρικές εταιρείες είναι όλες οι εταιρείες που διοικούνται και ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από την Εταιρεία, είτε με την κατοχή της πλειοψηφίας των μετοχών της Εταιρείας στην οποία έγινε η επένδυση, είτε με την εξάρτησή τους από την τεχνογνωσία που τους παρέχει ο Όμιλος. Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος μέχρι την ημερομηνία που παύει να υφίσταται ο έλεγχος.

Κατά την εξαγορά της θυγατρικής, οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις καθώς και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις της θυγατρικής, αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Σε περίπτωση που η αξία κτήσης είναι μεγαλύτερη της εύλογης αξίας, η διαφορά αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Στην αντίθετη περίπτωση που η αξία κτήσης είναι μικρότερη της εύλογης αξίας, η διαφορά πιστώνεται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία αποκτήθηκε η θυγατρική. Τα δικαιώματα των μετόχων της μειοψηφίας εμφανίζονται στην αναλογία της μειοψηφίας στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που αναγνωρίστηκαν.

Οι αποκτήσεις θυγατρικών λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της αγοράς. Τα αποτελέσματα χρήσης θυγατρικών, οι οποίες αποκτώνται ή πωλούνται κατά τη διάρκεια της χρήσης, συμπεριλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, από την ημερομηνία απόκτησής τους ή μέχρι την ημερομηνία πώλησής τους, αντίστοιχα.

Όπου κρίνεται απαραίτητο, γίνονται αναμορφώσεις στις οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών, προκειμένου τα κονδύλια να είναι ομοειδή και συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα κονδύλια των υπόλοιπων εταιρειών του Ομίλου. Κατά την ενοποίηση, όλες οι διεταιρικές συναλλαγές και τα υπόλοιπα καθώς και τα κέρδη και οι ζημίες μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται.

Στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, οι συμμετοχές σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρίες φέρονται στο κόστος απόκτησής τους μειωμένο με μετέπειτα προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Η Εταιρεία εξετάζει σε ετήσια βάση ή/και οποτεδήποτε υπάρχει ένδειξη απομείωσης τη λογιστική αξία των παραπάνω συμμετοχών σε σχέση με την ανακτήσιμη αξία τους, στη βάση της μεγαλύτερης αξίας μεταξύ της αγοραίας αξίας τους μείον τα έξοδα για να πραγματοποιηθεί η πώλησή τους (fair value less cost to sell) και της αξίας χρήσης τους (value in use).

Συμμετοχές σε συγγενείς Εταιρείες

Συγγενείς εταιρείες είναι εκείνες οι εταιρείες επί των οποίων ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηρισθούν ως θυγατρικές. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν την αναλογία του Ομίλου επί των κερδών και των ζημιών των συγγενών εταιρειών, με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης, από την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά την ουσιώδη επιρροή μέχρι την ημερομηνία που παύει να υφίσταται η επιρροή αυτή. Όταν η αναλογία του Ομίλου επί των ζημιών της συγγενούς Εταιρείας υπερβαίνει την απεικονιζόμενη λογιστική αξία της επένδυσης, η λογιστική αξία της επένδυσης μειώνεται στο μηδέν και παύει η αναγνώριση περαιτέρω ζημιών, εκτός αν ο Όμιλος έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή ενδεχόμενες υποχρεώσεις της συγγενούς Εταιρείας, πέραν εκείνων που προκύπτουν

από τη μετοχική ιδιότητα. Τα αποτελέσματα των συναλλαγών μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου και των συγγενών, απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις.

Στις ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, οι συγγενείς αποτιμώνται στην αξία κτήσης και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους ετησίως ή σε ενδιάμεσες περιόδους όταν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις απομείωσης.

Υπεραξία

Η υπεραξία που προκύπτει κατά την απόκτηση μιας θυγατρικής ή μίας από κοινού ελεγχόμενης οντότητας ή άλλης επιχειρηματικής δραστηριότητας αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του κόστους της απόκτησης και της συμμετοχής της Εταιρείας στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της θυγατρικής ή της από κοινού ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας ή της άλλης επιχειρηματικής δραστηριότητας των αναγνωρισμένων κατά την ημερομηνία της απόκτησης.

Η υπεραξία αρχικά αναγνωρίζεται ως ένα περιουσιακό στοιχείο στο κόστος και μεταγενέστερα επιμετράται στο κόστος μειωμένο με οποιοσδήποτε συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης.

Για τον σκοπό της εξέτασης απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών της Εταιρείας. Μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών στις οποίες έχει κατανεμηθεί υπεραξία εξετάζονται για απομείωση ετησίως ή περισσότερο συχνά όταν υπάρχει μία ένδειξη ότι η μονάδα μπορεί να είναι απομειωμένη. Εάν το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών είναι μικρότερο από την λογιστική αξία της μονάδας, η ζημία απομείωσης κατανέμεται πρώτα για να μειώσει την λογιστική αξία κάθε υπεραξίας που έχει κατανεμηθεί στην μονάδα και κατόπιν στα άλλα περιουσιακά στοιχεία της μονάδας αναλογικά με βάση την λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων της μονάδας. Μία αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσης για υπεραξία δεν αναστρέφεται σε μία μεταγενέστερη περίοδο.

Κατά την πώληση θυγατρικής ή από κοινού ελεγχόμενης οντότητας ή άλλης επιχειρηματικής δραστηριότητας το προσδιορισμένο ποσό της υπεραξίας περιλαμβάνεται στον καθαρισμό του κέρδους ή της ζημίας που προκύπτει από την πώληση.

Η πολιτική της Εταιρείας για την υπεραξία που προκύπτει κατά την απόκτηση μιας συγγενούς περιγράφεται στις «Επενδύσεις σε συγγενείς» ανωτέρω.

Αναγνώριση εσόδων

Οι κυριότερες πηγές εσόδου του Ομίλου είναι οι ακόλουθες:

- Έσοδα από παροχή νερού και σχετιζόμενες υπηρεσίες
- Έσοδα από υπηρεσίες αποχέτευσης και σχετιζόμενες υπηρεσίες
- Έσοδα από πώληση ηλεκτρικού ρεύματος
- Έσοδα από πωλήσεις αποθεμάτων

Επιπλέον, η Εταιρεία συνάπτει κατασκευαστικά συμβόλαια με πελάτες. Παρόλα αυτά, δεν υπάρχει κάποιο κατασκευαστικό συμβόλαιο κατά την τρέχουσα χρήση.

Το έσοδο επιμετράται βάσει του ανταλλάγματος που καθορίζεται στην σύμβαση με τον πελάτη και δεν περιλαμβάνει ποσά που εισπράχθηκαν για λογαριασμό τρίτων. Ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδο όταν ο έλεγχος του αγαθού ή της υπηρεσίας μεταβιβάζεται στον πελάτη.

Ο Όμιλος δεν συνάπτει συμβάσεις όπου η περίοδος ανάμεσα στην μεταβίβαση των αγαθών ή των υπηρεσιών που έχουν υποσχεθεί στον πελάτη και της πληρωμής από τον πελάτη να υπερβαίνει τον ένα χρόνο. Συνεπώς, ο Όμιλος δεν προσαρμόζει το τίμημα της συναλλαγής για την διαχρονική αξία του χρήματος.

Έσοδο από παροχή νερού και υπηρεσίες αποχέτευσης και σχετιζόμενες υπηρεσίες

Η παροχή νερού και υπηρεσίες αποχέτευσης είναι οι κυριότερες πηγές εσόδου της Εταιρείας και του Ομίλου και αποτελούν διακριτές υποχρεώσεις εκτέλεσης. Το έσοδο για κάθε μια από τις δυο προαναφερόμενες υποχρεώσεις εκτέλεσης αναγνωρίζεται σε βάθος χρόνου, καθώς ο πελάτης λαμβάνει και ταυτόχρονα αναλώνει τα οφέλη που απορρέουν από την κατανάλωση του νερού και την χρήση του δικτύου αποχέτευσης. Το έσοδο επιμετράται βάσει των καταναλισκόμενων ποσοτήτων νερού και των ισχύοντων τιμοκαταλόγων. Η Εταιρεία τιμολογεί τους πελάτες για την παροχή νερού και τις υπηρεσίες αποχέτευσης κυρίως σε τριμηνιαία βάση, σύμφωνα με τις σχετικές καταμετρήσεις. Στις περιπτώσεις που η Εταιρεία δεν έχει διενεργήσει σχετική καταμέτρηση των καταναλισκόμενων ποσοτήτων μέχρι την

ημερομηνία αναφοράς, η Εταιρεία προβαίνει σε σχετική εκτίμηση των καταναλισκόμενων ποσοτήτων με βάση ιστορικά στοιχεία και αναγνωρίζει το σχετικό έσοδο. Η Εταιρεία αναγνωρίζει ένα συμβατικό περιουσιακό στοιχείο για τα δεδουλευμένα έσοδα που δεν έχουν τιμολογηθεί ακόμα στους πελάτες. Όταν εκδίδεται το σχετικό τιμολόγιο στους πελάτες, η Εταιρεία αναγνωρίζει σχετική απαίτηση, καθώς η έκδοση του τιμολογίου αποτελεί την στιγμή κατά την οποία το δικαίωμα της Εταιρείας σε αντάλλαγμα γίνεται ανεπιφύλακτο (εφόσον απαιτείται μόνο η πάροδος του χρόνου προκειμένου να καταστεί απαιτητή η πληρωμή του εν λόγω ανταλλάγματος). Η συνήθης διάρκεια πίστωσης για την εξόφληση των λογαριασμών είναι περίπου 30 ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης του σχετικού παραστατικού. Επίσης, η Εταιρεία προσαρμόζει τα έσοδα που αναγνωρίζονται σε κάθε περίοδο αναφοράς με βάση τις εκτιμήσεις της για εκπτώσεις που θα χορηγηθούν αναδρομικά σε πελάτες για διάφορους λόγους. Οι σχετικές εκτιμήσεις στηρίζονται σε ιστορικά δεδομένα και η Εταιρεία αναγνωρίζει μια αντίστοιχη υποχρέωση.

Οι πελάτες της Εταιρείας είναι υποχρεωμένοι να συμμετέχουν στα κόστη σύνδεσης με το δίκτυο (υδρομετρητές, αγωγοί διανομής, συνδετικοί σωλήνες). Συγκεκριμένα, οι πελάτες στους οποίους παρέχονται υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης χρεώνονται προκαταβολικά με εφάπαξ τέλη που σχετίζονται με την κατασκευή του δικτύου σύνδεσης/εξοπλισμό σύνδεσης (συμπεριλαμβανομένων τυχόν αναβαθμίσεων/επεκτάσεων). Βάσει της αξιολόγησης που έκανε η Εταιρεία, η σύνδεση κάθε σπιτιού με το δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης αποτελεί διακριτή υποχρέωση εκτέλεσης, καθώς η σύνδεση έχει αυτοτελή αξία για τον πελάτη. Δηλαδή, ένα ακίνητο που είναι συνδεδεμένο με το δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης έχει μεγαλύτερη

εμπορική αξία από ένα ακίνητο που δεν είναι συνδεδεμένο. Τα έσοδα από αυτά τα εφάπαξ τέλη αναγνωρίζονται σε δεδομένη χρονική στιγμή, και συγκεκριμένα τη στιγμή που γίνεται η σύνδεση με το Δίκτυο.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει μια συμβατική υποχρέωση όταν λαμβάνει προκαταβολές από πελάτες σε αντάλλαγμα για αγαθά και υπηρεσίες που θα μεταβιβαστούν στους πελάτες.

Έσοδα από πώληση ηλεκτρικού ρεύματος

Η πώληση ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί μία ενιαία υποχρέωση εκτέλεσης και το έσοδο αναγνωρίζεται σε βάθος χρόνου επιμετρώντας την πρόοδο προς την πλήρη εκπλήρωση της υποχρέωσης εκτέλεσης βάσει των ποσοτήτων ηλεκτρικού ρεύματος που πουλήθηκαν και των ισχύοντων τιμοκαταλόγων. Η Εταιρεία τιμολογεί μηνιαία για την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας και αναγνωρίζει μια σχετική απαίτηση κατά την τιμολόγηση.

Έσοδα από πώληση αποθεμάτων

Οι πωλήσεις αποθεμάτων σχετίζονται με πωλήσεις άχρηστου υλικού στους πελάτες. Το σχετικό έσοδο αναγνωρίζεται σε δεδομένη χρονική στιγμή, όταν ο έλεγχος των αγαθών μεταβιβάζεται στους πελάτες. Καθώς οι όροι κάθε σύμβασης μπορεί να διαφέρουν, η Εταιρεία αξιολογεί κάθε σύμβαση ξεχωριστά, προκειμένου να καταλήξει στο πότε μεταβιβάζεται ο έλεγχος των αγαθών στους πελάτες βάσει των κριτηρίων στην παράγραφο 38 του ΔΠΧΑ 15 (άμεσο δικαίωμα πληρωμής, νομικός τίτλος, φυσική κατοχή, σημαντικοί κίνδυνοι και σημαντικά οφέλη που σχετίζονται με την κυριότητα του περιουσιακού στοιχείου, αποδοχή των αγαθών από τον πελάτη).

Μισθώσεις

(α) Λογιστικές πολιτικές με βάση το ΔΠΧΑ 16 από 1 Ιανουαρίου 2019

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Ο Όμιλος εκτιμά εάν μια σύμβαση αποτελεί ή εμπεριέχει μίσθωση, κατά την έναρξη ισχύς αυτής και αναγνωρίζει κατά περίπτωση ένα περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης και μια αντίστοιχη υποχρέωση από την μίσθωση για όλες τις συμβάσεις μίσθωσης στις οποίες είναι μισθωτής, εκτός από τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις (που ορίζονται ως μισθώσεις με διάρκεια μίσθωσης 12 μηνών ή λιγότερο) και μισθώσεις υποκειμένου περιουσιακού στοιχείου χαμηλής αξίας. Για τις μισθώσεις αυτές, ο Όμιλος αναγνωρίζει τα μισθώματα ως λειτουργικά έξοδα με την ευθεία μέθοδο, σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης. Συμβάσεις που έχουν λήξει και οι οποίες έχουν “σιωπηρά ανανεωθεί” με απεριόριστη διάρκεια μίσθωσης θεωρείται ότι δεν είναι εκτελεστές, δηλαδή δεν απορρέουν από αυτές εκτελεστά δικαιώματα και υποχρεώσεις. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα μισθώματα που αφορούν αυτές τις μισθώσεις ως λειτουργικά έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Η υποχρέωση από την μίσθωση αρχικά επιμετράται στην παρούσα αξία των μισθωμάτων τα οποία παραμένουν ανεξόφλητα κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, τα οποία προεξοφλούνται με το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης. Εάν το επιτόκιο αυτό δεν μπορεί να καθοριστεί εύκολα, ο Όμιλος χρησιμοποιεί το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού του. Τα μισθώματα που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης από τη μίσθωση αποτελούνται από:

- σταθερά μισθώματα (περιλαμβανομένων των ουσιαστικά σταθερών μισθωμάτων), μειωμένα κατά τυχόν κίνητρα μίσθωσης,
- κυμαινόμενα μισθώματα τα οποία εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο, τα οποία αρχικά επιμετρώνται με χρήση του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,
- ποσά τα οποία αναμένεται να καταβάλλει ο μισθωτής βάσει των εγγυήσεων υπολειμματικής αξίας,
- την τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς εάν είναι μάλλον βέβαιο ότι ο μισθωτής θα ασκήσει το εν λόγω δικαίωμα, και
- την καταβολή ποινής για καταγγελία της μίσθωσης, εάν η διάρκεια μίσθωσης αποτυπώνει την άσκηση δικαιώματος του μισθωτή για καταγγελία της μίσθωσης.

Η υποχρέωση από την μίσθωση επιμετράται μεταγενέστερα, αυξάνοντας την λογιστική αξία για να αποτυπωθούν οι τόκοι επί της υποχρέωσης από την μίσθωση (με χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου) και μειώνοντας την λογιστική αξία για να αποτυπωθούν οι καταβολές των μισθωμάτων. Ο Όμιλος επανεπιμετρά την υποχρέωση από την μίσθωση (και κάνει τις αντίστοιχες προσαρμογές στα σχετικά περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης) εάν:

- επέλθει αλλαγή στην διάρκεια της μίσθωσης ή εάν επέλθει μεταβολή στην εκτίμηση του δικαιώματος αγοράς, στην περίπτωση αυτή η υποχρέωση από την μίσθωση επανεπιμετράται προεξοφλώντας τα αναθεωρημένα μισθώματα με βάση το αναθεωρημένο προεξοφλητικό επιτόκιο.
- επέλθει μεταβολή στα μισθώματα εξαιτίας της μεταβολής στον δείκτη ή στο επιτόκιο ή στα ποσά τα οποία αναμένεται να καταβληθούν λόγω της εγγύησης υπολειμματικής αξίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις η υποχρέωση από την μίσθωση επιμετράται προεξοφλώντας τα αναθεωρημένα μισθώματα με βάση το αρχικό προεξοφλητικό επιτόκιο.
- μια μίσθωση τροποποιείται και η τροποποίηση της μίσθωσης δεν αντιμετωπίζεται λογιστικά ως χωριστή μίσθωση, στην περίπτωση αυτή η υποχρέωση από την μίσθωση επανεπιμετράται προεξοφλώντας τα αναθεωρημένα μισθώματα κάνοντας χρήση του αναθεωρημένου προεξοφλητικού επιτοκίου.

Η υποχρέωση από την μίσθωση παρουσιάζεται διακριτά στην Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης εμπεριέχει το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της αντίστοιχης υποχρέωσης από την μίσθωση, τα μισθώματα τα οποία καταβλήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου ή προγενέστερα αυτής, και τυχόν αρχικές άμεσες δαπάνες. Μεταγενέστερα επιμετράται στο κόστος μειωμένο κατά τις τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και τις ζημίες απομείωσης. Ο Όμιλος εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 36 προκειμένου να προσδιορίσει εάν το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης έχει απομειωθεί.

Στις περιπτώσεις που ο Όμιλος αναλαμβάνει συμβατικά την υποχρέωση να αποσυναρμολογήσει και να απομακρύνει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο, να αποκαταστήσει το χώρο που έχει τοποθετηθεί ή να αποκαταστήσει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο στην κατάσταση στην οποία προβλέπεται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης μίσθωσης, αναγνωρίζει μια πρόβλεψη η οποία επιμετράται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 37. Τα κόστη αυτά προσαυξάνουν την λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης. Ο Όμιλος δεν επιβαρύνθηκε με κάποιο από αυτά τα κόστη κατά τις περιόδους που παρουσιάζονται στις εν λόγω ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης αποσβένονται στην μικρότερη χρονική περίοδο μεταξύ της διάρκειας της μίσθωσης και της ωφέλιμης ζωής του εκάστοτε υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου. Εάν ως αποτέλεσμα της σύμβασης μίσθωσης μεταβιβάζεται η κυριότητα του εκάστοτε υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου ή στο κόστος του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης έχει ενσωματωθεί το τίμημα εξαγοράς του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου δεδομένου ότι ο Όμιλος αναμένει να εξασκήσει το δικαίωμα αγοράς αυτού, το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης αποσβένεται στην ωφέλιμη ζωή του εκάστοτε υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου. Η απόσβεση ξεκινά από την έναρξη της μισθωτικής περιόδου.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης παρουσιάζονται διακριτά στην Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Τα κυμαινόμενα μισθώματα τα οποία δεν εξαρτώνται από κάποιο δείκτη ή επιτόκιο δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης από την μίσθωση και κατά συνέπεια δεν αποτελούν συστατικό στοιχείο της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης. Οι σχετικές πληρωμές αναγνωρίζονται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία επήλθε το γεγονός ή ο όρος ενεργοποίησης των καταβολών αυτών.

Ο Όμιλος εφάρμοσε την πρακτική διευκόλυνση του Δ.Π.Χ.Α. 16 σύμφωνα με την οποία ο μισθωτής δεν υποχρεούται να διαχωρίσει τα μη μισθωτικά στοιχεία, και επομένως αντιμετωπίζει λογιστικά κάθε μισθωτικό και σχετικό μη μισθωτικό στοιχείο ως ενιαία σύμβαση.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Οι μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος είναι εκμισθωτής κατατάσσονται είτε ως χρηματοδοτικές είτε ως λειτουργικές. Όταν σύμφωνα με τους όρους της μίσθωσης μεταβιβάζονται ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες που συνοδεύουν την κυριότητα του στον μισθωτή, η μίσθωση κατατάσσεται ως χρηματοδοτική. Όλες οι άλλες μισθώσεις κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

Όταν ο Όμιλος είναι ενδιάμεσος μισθωτής, αντιμετωπίζει λογιστικά την κύρια μίσθωση και την υπεκμίσθωση ως δυο χωριστές συμβάσεις. Η υπεκμίσθωση κατατάσσεται ως χρηματοδοτική ή λειτουργική ανάλογα με το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης που προκύπτει από την κύρια μίσθωση.

Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο κατά την διάρκεια της εκάστοτε μίσθωσης. Τα αρχικά άμεσα κόσθη διαπραγμάτευσης και διεκπεραίωσης της συμφωνίας μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στην λογιστική αξία του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο κατά την διάρκεια της εκάστοτε μίσθωσης.

Τα ποσά που οφείλουν οι μισθωτές από τις χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται ως απαιτήσεις στο ποσό της καθαρής επένδυσης του Ομίλου στην χρηματοδοτική μίσθωση. Το χρηματοοικονομικό έσοδο από την μίσθωση κατανέμεται στις περιόδους αναφοράς έτσι ώστε να αντανakλάται το σταθερό περιοδικό ποσοστό απόδοσης του Ομίλου στην υπολειπόμενη καθαρή επένδυση στις χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Όταν η μίσθωση περιλαμβάνει μισθωτικά και μη μισθωτικά στοιχεία, ο Όμιλος εφαρμόζει το Δ.Π.Χ.Α. 15 προκειμένου να επιμερίζει το τίμημα της σύμβασης σε κάθε στοιχείο χωριστά

(β) Λογιστικές πολιτικές με βάση το ΔΛΠ 17 μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2018

Οι μισθώσεις ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις όταν σύμφωνα με τους όρους μίσθωσης μεταφέρονται ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του μισθίου στον μισθωτή. Όλες οι υπόλοιπες μισθώσεις ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας στην εύλογη αξία τους κατά την έναρξη της μίσθωσης ή αν είναι μικρότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων. Η αντίστοιχη υποχρέωση προς τον εκμισθωτή συμπεριλαμβάνεται στην Κατάσταση Οικονομικής θέσης ως υποχρέωση από χρηματοδοτική μίσθωση.

Οι πληρωμές μισθωμάτων διαχωρίζονται σε κόστος χρηματοδότησης και στη μείωση της υποχρέωσης της μίσθωσης έτσι ώστε να επιτευχθεί μια σταθερή επιβάρυνση από τόκους στο εναπομένον υπόλοιπο της υποχρέωσης. Το κόστος χρηματοδότησης επιβαρύνει τα αποτελέσματα εκτός εάν αυτό το κόστος αποδίδεται άμεσα σε ένα ειδικό περιουσιακό στοιχείο, περίπτωση κατά την οποία αυτό κεφαλαιοποιείται σύμφωνα με γενικές πολιτικές της Εταιρείας που διέπουν το κόστος δανεισμού (βλέπε κατωτέρω). Ενδεχόμενα μισθώματα αναγνωρίζονται στα έξοδα στις περιόδους που προκύπτουν.

Οι πληρωμές μισθωμάτων σε περίπτωση λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της σχετικής μίσθωσης εκτός και αν μια άλλη συστηματική βάση είναι πιο αντιπροσωπευτική προκειμένου να εξαντικρυσθούν τα οικονομικά οφέλη του εκμισθούμενου περιουσιακού στοιχείου που αναμένεται να αναλωθούν. Ενδεχόμενα μίσθια που προκύπτουν στο πλαίσιο λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται στα έξοδα στις περιόδους που προκύπτουν.

Σε περίπτωση που λαμβάνονται κίνητρα στο πλαίσιο λειτουργικής μίσθωσης, αυτά τα κίνητρα θα πρέπει να καταχωρούνται ως υποχρέωση. Τα σωρευτικά οφέλη των κινήτρων καταχωρούνται ως μείωση των εξόδων από μισθώματα σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο, εκτός εάν μια άλλη συστηματική βάση είναι πιο αντιπροσωπευτική προκειμένου να εξαντικρυσθούν τα οικονομικά οφέλη εκμισθούμενου περιουσιακού στοιχείου που αναμένεται να αναλωθούν.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Τα ποσά που οφείλονται από τους μισθωτές σε περίπτωση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταχωρούνται στις απαιτήσεις στο ύψος της καθαρής επένδυσης της Εταιρείας στο μίσθιο. Το εισόδημα από αυτά τα μισθώματα κατανέμεται στις λογιστικές χρήσεις έτσι ώστε να αντανakλά ένα σταθερό περιοδικό ποσοστό απόδοσης πάνω στο εκάστοτε υπόλοιπο της καθαρής επένδυσης της Εταιρείας στο μίσθιο.

Το εισόδημα από μισθώματα λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζεται με βάση την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της σχετικής μίσθωσης. Αρχικά άμεσα κόστη που πραγματοποιούνται κατά την διαπραγμάτευση και συμφωνία μιας λειτουργικής

μίσθωσης προστίθενται στην λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται με βάση την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της μίσθωσης

Ξένα νομίσματα

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας παρουσιάζονται στο νόμισμα του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί (το λειτουργικό της νόμισμα), το οποίο είναι το Ευρώ. Κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, συναλλαγές σε νομίσματα διαφορετικά από τα νομίσματα λειτουργίας της (ξένα νομίσματα) καταχωρούνται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Σε κάθε ημερομηνία Αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων τα εκφραζόμενα σε ξένο νόμισμα νομισματικά στοιχεία επαναμετατρέπονται με την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων. Τα μη-νομισματικά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και εκφράζονται σε ξένα νομίσματα επαναμετατρέπονται με την ισχύουσα ισοτιμία της ημερομηνίας που καθορίστηκε η εύλογη αξία τους. Τα μη νομισματικά στοιχεία τα οποία επιμετρώνται σε συνθήκες ιστορικού κόστους σε ξένο νόμισμα δεν επαναμετατρέπονται.

Οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου με εξαίρεση:

- Συναλλαγματικές διαφορές που σχετίζονται με περιουσιακά στοιχεία υπό κατασκευή με σκοπό την μελλοντική χρήση τους στην παραγωγή, οι οποίες περιλαμβάνονται στο κόστος αυτών των περιουσιακών στοιχείων και θεωρούνται ως προσαρμογή στο επιτοκιακό κόστος δανεισμού σε συνάλλαγμα,
- Συναλλαγματικές διαφορές σε συναλλαγές αντιστάθμισης συγκεκριμένων κινδύνων συναλλάγματος και
- Συναλλαγματικές διαφορές σε νομισματικά στοιχεία εισπρακτέα από ή πληρωτέα σε δραστηριότητα στο εξωτερικό για την οποία δεν έχει προγραμματισθεί ούτε υπάρχει ενδεχόμενο να προκύψει διακανονισμός, και οι οποίες αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στο εξωτερικό και έχουν καταχωρηθεί στα αποθεματικά μετατροπής συναλλάγματος καθώς και στα αποτελέσματα κατά την διάθεση αυτής της καθαρής επένδυσης.

Η υπεραξία και οι προσαρμογές των εύλογων αξιών που προκύπτουν κατά την απόκτηση δραστηριότητας στο εξωτερικό, αντιμετωπίζονται ως περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της δραστηριότητας στο εξωτερικό και μετατρέπονται με την ισοτιμία κλεισίματος.

Κόστος Δανεισμού

Το κόστος δανεισμού σε όλες τις περιπτώσεις επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης μέσα στην οποία πραγματοποιείται.

Επιχορηγήσεις

Οι επιχορηγήσεις δεν αναγνωρίζονται μέχρις ότου υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με τους όρους που τη διέπουν και η επιχορήγηση θα εισπραχθεί.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις των οποίων ο πρωταρχικός όρος είναι η αγορά, κατασκευή ή κατά άλλο τρόπο η απόκτηση μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων καταχωρούνται ως αναβαλλόμενο έσοδο στον Ισολογισμό και μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε συστηματική και ορθολογική βάση κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου.

Οι λοιπές κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται σε συστηματική βάση στα έσοδα των περιόδων μέσα στις οποίες πρέπει να γίνει ο συσχετισμός των επιχορηγήσεων αυτών με τα αντίστοιχα κόστη. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που λαμβάνονται ως αποζημίωση για έξοδα ή ζημιές που έχουν ήδη αναληφθεί ή για σκοπούς άμεσης οικονομικής υποστήριξης στην Εταιρεία χωρίς μελλοντικά κόστη, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου κατά την οποία καθίστανται εισπρακτέα.

Η Εταιρεία εισπράττει επιχορηγήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ελληνικό Δημόσιο και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη χρηματοδότηση ειδικών έργων. Επιπλέον, οι πελάτες της ΕΥΔΑΠ απαιτείται να συμμετέχουν στα έξοδα του αρχικού δικτύου σύνδεσης (παροχές, δίκτυα διανομής, συνδετικούς σωλήνες κλπ) ή στην αναβάθμιση ή επέκταση των δικτύων της Εταιρείας. Οι επιχορηγήσεις και οι συνεισφορές των πελατών λογίζονται ως έσοδα επομένων χρήσεων και αναγνωρίζονται στα έσοδα με τον ίδιο συντελεστή απόσβεσης με τον οποίο αποσβένονται τα σχετικά πάγια που επιδοτήθηκαν. Τα έσοδα αυτά εμφανίζονται αφαιρετικά από τις αποσβέσεις στα αποτελέσματα χρήσης.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις για επανεκπαίδευση του προσωπικού αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια των περιόδων που απαιτούνται για να εξαντληθούν με τα ανάλογα συσχετιζόμενα έξοδα και παρουσιάζονται αφαιρετικά από αυτά.

Κόστος παροχών αποχώρησης προς το προσωπικό

Οι εισφορές σε προγράμματα αποχώρησης καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζονται στα έξοδα όταν το προσωπικό έχει παράσχει τις υπηρεσίες που του δίνουν το δικαίωμα αυτών των εισφορών.

Για τα προγράμματα αποχώρησης καθορισμένων παροχών, το κόστος των παροχών αυτών προσδιορίζεται με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας με βάση τις εκτιμήσεις αναλογιστικών μελετών, οι οποίες πραγματοποιούνται σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται απευθείας στα συνολικά εισοδήματα της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερη περίοδο. Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα στο βαθμό που οι παροχές είναι ήδη κατοχυρωμένες, διαφορετικά αποσβένονται σε μια σταθερή βάση, σε τόσα έτη όσα και η μέση περίοδος κατοχύρωσης των παροχών αυτών.

Η υποχρέωση για καθορισμένες παροχές κατά την αποχώρηση που αναγνωρίζεται στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης, αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών αφού ληφθούν υπόψη οι προσαρμογές για τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές και το μη αναγνωρισμένο κόστος προϋπηρεσίας μειωμένο κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο, προκύπτει από τον υπολογισμό αυτό, περιορίζεται στις μη αναγνωρισμένες αναλογιστικές ζημιές και το κόστος προϋπηρεσίας, πλέον την παρούσα αξία των διαθέσιμων επιστροφών και των μειώσεων των μελλοντικών εισφορών στο πρόγραμμα.

Φορολογία

Το έξοδο του φόρου αντιπροσωπεύει το άθροισμα του τρέχοντος πληρωτέου φόρου και του αναβαλλόμενου φόρου.

Τρέχων φόρος

Ο πληρωτέος τρέχων φόρος βασίζεται στο φορολογητέο κέρδος της χρήσης. Το φορολογητέο κέρδος διαφέρει από το κέρδος που απεικονίζεται στα αποτελέσματα διότι το φορολογητέο κέρδος δεν συμπεριλαμβάνει έσοδα ή έξοδα που φορολογούνται ή εκπίπτονται, σε άλλες χρήσεις και επιπλέον δεν συμπεριλαμβάνει κονδύλια τα οποία ουδέποτε φορολογούνται ή εκπίπτονται. Η υποχρέωση της Εταιρείας για τον τρέχοντα φόρο υπολογίζεται σύμφωνα με τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές ή αυτούς που ουσιαστικά έχουν θεσπιστεί κατά την ημερομηνία Αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος

Αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζεται σε διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων φορολογικών βάσεων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών. Η αναβαλλόμενη φορολογία λογιστικοποιείται με την χρήση της μεθόδου της υποχρέωσης στον Ισολογισμό. Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενη φορολογία γενικά αναγνωρίζονται για όλες τις

φορολογητέες προσωρινές διαφορές και απαιτήσεις από αναβαλλόμενη φορολογία γενικά αναγνωρίζονται για όλες τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές στην έκταση που είναι πιθανό ότι φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα, έναντι των οποίων, αυτές οι εκπεστέες προσωρινές διαφορές, θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Τέτοιες απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται αν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν από υπεραξία ή από την αρχική αναγνώριση (εκτός από μία συνένωση επιχειρήσεων) περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε συναλλαγές που δεν επηρεάζουν ούτε τα φορολογητέα ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς, και συμμετοχές σε κοινοπραξίες με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου η Εταιρεία μπορεί να ελέγξει την αναστροφή των προσωρινών διαφορών και είναι πιθανό ότι οι διαφορές αυτές δεν θα αναστραφούν στο ορατό μέλλον. Απαιτήσεις από αναβαλλόμενη φορολογία, οι οποίες προκύπτουν από εκπεστέες προσωρινές διαφορές που συνδέονται με επενδύσεις και συμμετοχές, αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν τα οφέλη των προσωρινών διαφορών και είναι πιθανό ότι θα αναστραφούν στο ορατό μέλλον.

Η λογιστική αξία των απαιτήσεων από αναβαλλόμενη φορολογία επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού και μειώνεται στην έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη τα οποία θα επιτρέψουν την ανάκτηση αυτού του περιουσιακού στοιχείου εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει.

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζονται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να βρίσκονται σε ισχύ την περίοδο που θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονιστεί η υποχρέωση, σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί ή που ουσιαστικά είναι θεσπισμένοι κατά την ημερομηνία Αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων. Η επιμέτρηση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από αναβαλλόμενη φορολογία αντικατοπτρίζει τα φορολογικά αποτελέσματα που θα ακολουθήσουν, σύμφωνα με τον τρόπο που αναμένει η Εταιρεία, κατά την ημερομηνία Αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων, να επανακτήσει ή να διακανονίσει τη λογιστική αξία των περιουσιακών της στοιχείων και των υποχρεώσεών της.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει ένα νομικά εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφισθούν τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν αυτές σχετίζονται με φόρους εισοδήματος επιβαλλόμενους από την ίδια φορολογική αρχή και επιπλέον όταν η Εταιρεία προτίθεται να διακανονίσει τις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις της με συμψηφισμό.

Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος περιόδου

Ο τρέχων και ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρούνται ως έξοδο ή έσοδο στα αποτελέσματα, με εξαίρεση όταν σχετίζεται με κονδύλια που χρεώθηκαν ή πιστώθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, περίπτωση κατά την οποία ο φόρος επίσης καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, ή όταν προκύπτουν από αρχική αναγνώριση συνένωσης επιχειρήσεων. Σε περίπτωση συνένωσης επιχειρήσεων, η επίδραση του φόρου λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της υπεραξίας ή τον προσδιορισμό του υπερβάλλοντος μεταξύ της συμμετοχής του αποκτώντα στην εύλογη αξία των αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων και του κόστους της αποκτηθείσας επιχείρησης.

Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα γήπεδα και τα κτίρια που κατέχονται με σκοπό τη χρήση τους στην παραγωγή ή την διάθεση αγαθών ή υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς, εμφανίζονται στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης στην αξία κτήσεώς τους μείον τις μεταγενέστερες συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις μεταγενέστερες συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Τα ακίνητα υπό κατασκευή που προορίζονται για την παραγωγή, την ενοίκιαση ή για διοικητικούς σκοπούς ή για σκοπούς ακόμη μη καθορισμένους, παρουσιάζονται στο κόστος τους μειωμένα με κάθε αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσης. Το κόστος περιλαμβάνει και τις αμοιβές επαγγελματιών.

Η απόσβεση των στοιχείων αυτών στην ίδια βάση όπως και των άλλων ακινήτων, αρχίζει όταν τα περιουσιακά στοιχεία είναι έτοιμα για την προτιθέμενη χρήση τους. Η γη που ανήκει στην Εταιρεία δεν αποσβένεται.

Τα δίκτυα ύδρευσης, και αποχέτευσης καθώς και τα έργα αντιρρύπανσης και τα κέντρα επεξεργασίας λυμάτων, τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός εμφανίζονται στο κόστος μειωμένα κατά το ποσό των συσσωρευμένων αποσβέσεων και τις οποιασδήποτε συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης. Η απόσβεση επιβαρύνει τα αποτελέσματα ώστε να μειώνει το κόστος ή την αξία των περιουσιακών στοιχείων, με εξαίρεση την αξία των γηπέδων και των ακινήτων υπό κατασκευή, κατά την διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους, χρησιμοποιώντας την σταθερή μέθοδο. Οι εκτιμώμενες ωφέλιμες ζωές, οι υπολειπόμενες αξίες και η μέθοδος απόσβεσης επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης, με τα αποτελέσματα που επιφέρει οποιαδήποτε αλλαγή στις εκτιμήσεις να υπολογίζεται σε μελλοντική βάση.

Τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται με χρηματοδοτικές μισθώσεις αποσβένονται με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή τους στην ίδια βάση όπως και τα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας ή με βάση τη διάρκεια της σχετικής μίσθωσης εάν είναι συντομότερη.

Το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει από την πώληση ή την απόσυρση ενσώματων ακινητοποιήσεων καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των εσόδων από την πώληση και της αναπόσβεστης αξίας του περιουσιακού στοιχείου και καταχωρείται στα αποτελέσματα.

Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Άυλα περιουσιακά στοιχεία αποκτώμενα διακεκριμένα

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται διακεκριμένα απεικονίζονται στο κόστος μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης. Η απόσβεση καταχωρείται στα αποτελέσματα σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή και η μέθοδος απόσβεσης επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης και τα αποτελέσματα που επιφέρει οποιαδήποτε αλλαγή στις εκτιμήσεις υπολογίζονται σε μελλοντική βάση.

Εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία - έξοδα ερευνών και ανάπτυξης

Οι δαπάνες σε ερευνητικές δραστηριότητες αναγνωρίζονται ως έξοδα στην περίοδο που πραγματοποιούνται.

Ένα εσωτερικώς δημιουργούμενο άυλο περιουσιακό στοιχείο που προκύπτει από την ανάπτυξη (ή από φάση ανάπτυξης μιας εσωτερικής μελέτης) αναγνωρίζεται μόνο και μόνο όταν αποδεικνύονται όλα τα ακόλουθα:

- η τεχνική δυνατότητα ολοκλήρωσης του άυλου περιουσιακού στοιχείου, ούτως ώστε να είναι διαθέσιμο προς χρήση ή πώληση.
- η πρόθεση να ολοκληρωθεί το άυλο περιουσιακό στοιχείο και να χρησιμοποιηθεί ή να πωληθεί.
- η ικανότητα να χρησιμοποιηθεί ή να πωληθεί το άυλο περιουσιακό στοιχείο.
- το άυλο περιουσιακό στοιχείο να δημιουργήσει πιθανά μελλοντικά οικονομικά οφέλη.
- η διαθεσιμότητα κατάλληλων τεχνικών, οικονομικών και άλλων πόρων για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και της χρησιμοποίησης ή πώλησης του άυλου περιουσιακού στοιχείου και
- η ικανότητα να αποτιμώνται αξιόπιστα οι αποδοτέες δαπάνες στο άυλο περιουσιακό στοιχείο κατά τη διάρκεια της ανάπτυξής του.

Το ποσό που αρχικά αναγνωρίζεται για το εσωτερικώς δημιουργούμενο άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι το σύνολο των δαπανών που προκύπτουν από την ημερομηνία εκείνη που το άυλο περιουσιακό στοιχείο για πρώτη φορά πληροί τα ανωτέρω κριτήρια. Όπου δεν είναι δυνατό να αναγνωρισθούν εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία, τα έξοδα ανάπτυξης καταχωρούνται στα αποτελέσματα της περιόδου που προκύπτουν.

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης τα εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στο κόστος μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης, στην ίδια βάση όπως και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται διακεκριμένα.

Άυλα περιουσιακά στοιχεία αποκτώμενα σε συνένωση επιχειρήσεων

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται σε συνένωση επιχειρήσεων προσδιορίζονται και γνωστοποιούνται ξεχωριστά από την υπεραξία όταν πληρούν τις προϋποθέσεις του ορισμού του άυλου περιουσιακού στοιχείου και η εύλογη αξία τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος αυτών των άυλων περιουσιακών στοιχείων είναι η εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της απόκτησης.

Μεταγενέστερα της αρχικής επιμέτρησης, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποκτώμενα σε συνένωση επιχειρήσεων απεικονίζονται στο κόστος, μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης, στην ίδια βάση όπως και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται διακεκριμένα.

Απομείωση αξίας ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων εκτός από υπεραξία

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων, η Εταιρεία εξετάζει τη λογιστική αξία των ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων για να προσδιορίσει αν υπάρχει ένδειξη ότι αυτά τα περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί ζημία απομείωσης. Αν οποιαδήποτε τέτοια ένδειξη υπάρχει, το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου εκτιμάται για να καθορισθεί ο βαθμός της ζημίας απομείωσης (αν υπάρχει). Όταν δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί η ανακτήσιμη αξία ενός επί μέρους περιουσιακού στοιχείου, η Εταιρεία εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία το περιουσιακό στοιχείο ανήκει.

Όταν μια εύλογη και σταθερή βάση επιμερισμού μπορεί να αναγνωρισθεί, τα ενσωματωμένα περιουσιακά στοιχεία μπορούν επίσης να επιμερισθούν σε μεμονωμένες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών ή, διαφορετικά, να επιμερισθούν σε μικρότερες ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών για τις οποίες εύλογη και σταθερή βάση επιμερισμού μπορεί να αναγνωρισθεί.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με αόριστη ωφέλιμη ζωή καθώς επίσης και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία μη διαθέσιμα ακόμη για χρήση υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όποτε υπάρξει ένδειξη ότι το περιουσιακό στοιχείο είναι απομειωμένο.

Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης κατά τα έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσης του. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης (του περιουσιακού στοιχείου), οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στη παρούσα αξία τους χρησιμοποιώντας ένα προ-φόρου προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά τις παρούσες εκτιμήσεις της αγοράς της διαχρονικής αξίας του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με το περιουσιακό στοιχείο.

Αν το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) εκτιμάται ότι είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία του, η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) μειώνεται μέχρι το ανακτήσιμο ποσό αυτού. Μια ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα.

Όταν, μεταγενέστερα, μία ζημία απομείωσης αναστραφεί, η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) αυξάνεται μέχρι την αναθεωρημένη εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του, έτσι ώστε η αυξημένη λογιστική αξία να μην υπερβαίνει τη λογιστική αξία που θα είχε προσδιορισθεί αν δεν είχε αναγνωρισθεί καμία ζημία απομείωσης της αξίας του περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) στα προηγούμενα έτη. Μία αναστροφή της ζημίας απομείωσης αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα.

Αποθέματα

Τα αποθέματα παρουσιάζονται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος υπολογίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος περιλαμβάνει τα άμεσα υλικά και όπου συντρέχει περίπτωση τα άμεσα εργατικά κόστη και εκείνα τα γενικά βιομηχανικά έξοδα που πραγματοποιούνται προκειμένου να φέρουν τα αποθέματα στην παρούσα τους θέση ή και κατάσταση. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη αξία πώλησης μειωμένης κατά τα εκτιμώμενα κόστη ολοκλήρωσης και τα αναγκαία κόστη για την πραγματοποίηση της πώλησης.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία έχει μία παρούσα υποχρέωση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος, είναι πιθανό ότι η Εταιρεία θα απαιτηθεί να διακανονίσει αυτή την υποχρέωση και μπορεί να γίνει μία αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό αυτής της υποχρέωσης.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη αποτελεί την καλύτερη εκτίμηση των απαιτούμενων δαπανών να διακανονιστεί η παρούσα υποχρέωση κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες που περιβάλλουν αυτήν την υποχρέωση. Σε περίπτωση που για την επιμέτρηση των προβλέψεων

χρησιμοποιούνται εκτιμώμενες ταμειακές ροές που θα διακανονίσουν την τρέχουσα υποχρέωση, το λογιστικό υπόλοιπο της πρόβλεψης αυτής είναι η παρούσα αξία αυτών των ταμειακών ροών.

Όταν μέρος ή το σύνολο της απαιτούμενης οικονομικής ωφέλειας για τον διακανονισμό μιας πρόβλεψης αναμένονται να αποζημιωθεί από άλλο μέρος, η απαίτηση καταχωρείται ως περιουσιακό στοιχείο όταν είναι πραγματικά βέβαιο ότι η αποζημίωση θα εισπραχθεί και το ποσό της είσπραξης μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Επαχθείς συμβάσεις

Παρούσα υποχρέωση που προκύπτει από επαχθείς συμβάσεις καταχωρείται και επιμετράται σαν μια πρόβλεψη. Μία επαχθής σύμβαση θεωρείται ότι υπάρχει όταν η Εταιρεία έχει μία σύμβαση στο πλαίσιο της οποίας τα αναπόφευκτα κόστη εκπλήρωσης των δεσμεύσεων της σύμβασης υπερβαίνουν τα οικονομικά οφέλη που αναμένονται να ληφθούν από αυτήν.

Αναδιάρθρωση

Μία πρόβλεψη για κόστη αναδιάρθρωσης καταχωρείται όταν η Εταιρεία έχει αναπτύξει λεπτομερές τυπικό πλάνο για την αναδιάρθρωση και έχει βάσιμες προσδοκίες, ότι θα φέρει σε πέρας την αναδιάρθρωση, αρχίζοντας την εφαρμογή αυτού του πλάνου ή δηλώνοντας τα κύρια χαρακτηριστικά σε αυτούς που επηρεάζονται από αυτό. Η επιμέτρηση μιας πρόβλεψης

αναδιάρθρωσης περιλαμβάνει μόνο της άμεσες δαπάνες που προκύπτουν από την αναδιάρθρωση, οι οποίες αναγκαστικά προέρχονται από την αναδιάρθρωση και ταυτόχρονα δε συνδέονται με τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες της επιχείρησης.

Εγγυήσεις

Προβλέψεις για δαπάνες εγγυήσεων καταχωρούνται την ημερομηνία της πώλησης των σχετικών προϊόντων, σύμφωνα με τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για το ποσό της δαπάνης που θα απαιτηθεί προκειμένου η Εταιρεία να διακανονίσει τη δέσμευση.

Χρηματοοικονομικά μέσα

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζει την πρακτική διευκόλυνση που παρέχει η παράγραφος 7.2.15 του ΔΠΧΑ 9 αναφορικά με τη μετάβαση για την ταξινόμηση, επιμέτρηση και απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, χωρίς να επαναταξινομήσει (επαναδιατυπώσει) τα κονδύλια των συγκριτικών περιόδων κατά την πρώτη εφαρμογή. Η συγκεκριμένη πολιτική είχε ως αποτέλεσμα κάθε προσαρμογή στη λογιστική αξία των κονδυλίων των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των προβλέψεων απομείωσης της οικονομικής θέσης να αναγνωρίζεται αναδρομικά με την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής ως προσαρμογή στο υπόλοιπο ανοίγματος των κερδών εις νέον την 1 Ιανουαρίου 2018, δηλαδή να μην επαναδιατυπωθούν τα κονδύλια αυτά της οικονομικής θέσης, την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο.

Οι επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται είτε ως υποχρέωση ή είτε ως επένδυση στην καθαρή θέση με αναφορά στις απαιτήσεις του ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα»

(α) Απομείωση Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων

Οι κατηγορίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται στο μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του ΔΠΧΑ 9 είναι οι εξής:

- Απαιτήσεις από Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις
- Ταμείο και Ταμειακά Ισοδύναμα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναθεώρησε τη μεθοδολογία για την επιμέτρηση της απομείωσης, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, για κάθε μία από τις παραπάνω κατηγορίες.

Απομείωση

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach), για την εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών πιστωτικών ζημιών των «Απαιτήσεων από Πελάτες» σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, παράγραφο 5.5.15. Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κατά την αρχική αναγνώριση για το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο «Απαιτήσεις από Πελάτες» που ταξινομείται και επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος.

Στα πλαίσια των όσων ορίζει το ΔΠΧΑ 9 για το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού «Απαιτήσεις από Πελάτες», ο όμιλος έχει υιοθετήσει την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach), με βάση την οποία αναγνωρίζει και ταξινομεί το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού “Απαιτήσεις από Πελάτες” είτε στο στάδιο 2 (stage 2) είτε στο στάδιο 3 (stage 3) σύμφωνα με τις ημέρες καθυστέρησης αποπληρωμής των λογαριασμών ως εξής:

- Στάδιο 2: 0 – 89 ημέρες καθυστέρησης από την ημερομηνία εξόφλησης του τιμολογίου. Στο στάδιο 2 οι απαιτήσεις έναντι των πελατών δεν έχουν υποστεί απομείωση.
- Στάδιο 3: 90 ή περισσότερες ημέρες καθυστέρησης. Στο στάδιο 3 ταξινομούνται απαιτήσεις έναντι των πελατών για τους οποίους έχει συμβεί το πιστωτικό γεγονός (έχουν υποστεί απομείωση).

Για τα στάδια 2 και 3 η Εταιρεία σχηματίζει Αναμενόμενες Πιστωτικές Απώλειες στη βάση παραμέτρων κινδύνου οι οποίες υπολογίζονται με ιστορικά δεδομένα. Οι παράμετροι κινδύνου είναι η εκτιμώμενη πιθανότητα αθέτησης, το ποσοστό της ζημίας πάνω στο οφειλόμενο κεφάλαιο με δεδομένο ότι ο πελάτης έχει αθετήσει να αποπληρώσει το οφειλόμενο ποσό και το υπόλοιπο που είναι εκτεθειμένη η εταιρεία σε περίπτωση αθέτησης του πελάτη.

Κατά γενικό κανόνα, η αξιολόγηση της ταξινόμησης σε στάδια διενεργείται σε εξαμηνιαία βάση και σε κάθε περίοδο αναφοράς.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κατά την αρχική αναγνώριση για το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο «Απαιτήσεις από Πελάτες» που ταξινομείται και επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος.

Επενδύσεις και Λοιπά Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία

Ταξινόμηση

Με ημερομηνία μετάβασης την 01 Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στις παρακάτω κατηγορίες:

- Επιμέτρηση στην εύλογη αξία (είτε μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, είτε μέσω αποτελεσμάτων),
- Επιμέτρηση στο αποσβεσμένο κόστος

Η κατάταξη εξαρτάται από τα αποτελέσματα αξιολόγησης του επιχειρηματικού μοντέλου διαχείρισης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών των διακρατούμενων τίτλων.

Για περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία, κέρδη και ζημιές μπορούν να αναγνωριστούν είτε στα αποτελέσματα είτε στα λοιπά συνολικά έσοδα. Για επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που δεν διακρατούνται για διαπραγμάτευση η εταιρεία έχει αμετάκλητα επιλέξει κατά την ημερομηνία μετάβασης (initial recognition) να αναγνωρίσει τους συμμετοχικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων.

Επιμέτρηση

Κατά την αρχική αναγνώριση ο Όμιλος και η Εταιρεία μπορεί να επιμετρήσει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία, προσθέτοντας κόστη που πραγματοποιήθηκαν κατά την απόκτηση του περιουσιακού

στοιχείου, εφόσον δεν το αναγνωρίσει στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων αλλά στα λοιπά συνολικά έσοδα. Σε περίπτωση καταχώρησης στα αποτελέσματα τυχόν κόστη θα εξοδοποιηθούν.

Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους

Οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση αναγνωρίστηκαν στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων και συγκεκριμένα:

Συμμετοχικοί τίτλοι, εισηγμένοι στην χρηματιστηριακή αγορά, επαναταξινομήθηκαν, την ημερομηνία μετάβασης 01 Ιανουαρίου 2018, από το κονδύλι «Επενδύσεις Διαθέσιμες προς Πώληση» στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά Μέσα στην Εύλογη Αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων». Η κατάταξη αυτή, θεωρείται αμετάκλητη, για τον Όμιλο και την Εταιρεία. Σε συμμόρφωση με το ΔΠΧΑ 9, ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτιμά ότι η αξία αυτών των συμμετοχικών τίτλων αποτελεί μία αξιόπιστη αποτίμηση τους, στην εύλογη αξία τους.

Οι συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Όταν ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει επιλέξει να καταχωρεί τα κέρδη ή τις ζημιές, για τους συμμετοχικούς τίτλους στην εύλογη αξία, μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων δεν υφίσταται ανακατάταξη των κερδών/ζημιών στα αποτελέσματα, ως συνέπεια της αποαναγνώρισης της επένδυσης. Μέρισματα από τέτοιες επενδύσεις συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όπως και τα λοιπά έσοδα όταν η Εταιρεία έχει θεμελιώσει το δικαίωμα να λαμβάνει ταμειακές ροές. Αλλαγές στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στο κονδύλι άλλα έσοδα, στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ζημιές απομείωσης (και η αναστροφή τους), σε επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, δεν απεικονίζονται διακριτά από άλλες μεταβολές στην εύλογη αξία.

Ταμείο και ταμιακά ισοδύναμα

Το ταμείο και τα ταμιακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά και καταθέσεις όψεως και άλλες βραχυπρόθεσμες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις, οι οποίες είναι εύκολα μετατρέψιμες σε ένα γνωστό ποσό μετρητών και υπόκεινται σε ένα ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής στην αξία.

Τομείς δραστηριότητας

Οι βασικές επιχειρηματικές δραστηριότητες της Εταιρείας (παροχή υπηρεσιών ύδρευσης, αποχέτευσης και λοιπές), δεν υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις. Κατά συνέπεια, η Εταιρεία δεν προέβη στην παρουσίαση γνωστοποιήσεων όσον αφορά τους τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας. Διευκρινίζεται ότι η Εταιρεία δραστηριοποιείται σ' έναν γεωγραφικό τομέα (λεκανοπέδιο Αττικής). Η πολιτική και η λήψη αποφάσεων είναι κοινή για όλους τους τομείς δραστηριότητας της Εταιρείας.

4. ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΩΝ

Κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του ομίλου, όπως περιγράφονται στην σημείωση 3, η Διοίκηση είναι απαραίτητο να προβεί σε κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, οι οποίες δεν είναι προφανείς από άλλες πηγές πληροφόρησης. Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές με αυτές παραδοχές, βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος, εκτιμήσεις ειδικευμένων εξωτερικών συμβούλων καθώς και σε άλλους σχετικούς παράγοντες. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και οι υποκειμενικές παραδοχές επανεξετάζονται σε συνεχή βάση. Οι αναθεωρήσεις λογιστικών εκτιμήσεων, αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία συμβαίνουν, αν αυτές επηρεάζουν μόνο την συγκεκριμένη περίοδο ή και σε μελλοντικές περιόδους.

Οι λογιστικές κρίσεις στις οποίες έχει προβεί η διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου και οι οποίες έχουν σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του ομίλου είναι οι ακόλουθες:

1. Το ύψος της πρόβλεψης για τυχόν απομείωση απαιτήσεων από πελάτες (Ιδιώτες, Ελληνικό Δημόσιο, ΟΤΑ).
2. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Εταιρείας με το Ελληνικό Δημόσιο (κόστος συντήρησης παγίων «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ» ΝΠΔΔ, τίμημα ακατέργαστου νερού).
3. Το ύψος των προβλέψεων για παροχές στο προσωπικό από τέσσερα προγράμματα καθορισμένων παροχών.
4. Προβλέψεις για επίδικες εργατικές υποθέσεις.
5. Διάρκεια μίσθωσης

Αποτελεί κοινή πρακτική στην Ελληνική αγορά μισθώσεων εμπορικών ακινήτων, ο μισθωτής να συνεχίζει να χρησιμοποιεί το ακίνητο και μετά το πέρας της ημερομηνίας λήξης της σύμβασης μίσθωσης. Οι ως άνω ονομαζόμενες “σιωπηρά ανανεωμένες” συμβάσεις μίσθωσης καθίστανται αορίστου χρόνου μετά την ημερομηνία λήξης τους και συνεχίζουν να δημιουργούν εκτελεστά δικαιώματα και υποχρεώσεις, εφόσον κανένας από τους αντισυμβαλλόμενους δεν προχωρήσει στην καταγγελία αυτών. Σύμφωνα με τον Ελληνικό Αστικό Κώδικα, κάθε ένας από τους αντισυμβαλλόμενους έχει το δικαίωμα να καταγγείλει την σύμβαση μίσθωσης χωρίς την επιβολή κάποιας ποινής αμέσως μετά το πέρας της σύντομης περιόδου προειδοποίησης όπως αυτή ορίζεται στον ως άνω κώδικα. Δεδομένου ότι τόσο ο μισθωτής όσο και ο εκμισθωτής έχουν το δικαίωμα να καταγγείλουν την μίσθωση χωρίς την λήψη σχετικής άδειας του αντισυμβαλλόμενου και χωρίς να απαιτείται η καταβολή κάποιου ποσού ως αποζημίωση, ο Όμιλος αξιολόγησε ότι οι “σιωπηρά ανανεωμένες” συμβάσεις μίσθωσης δεν δημιουργούν εκτελεστά δικαιώματα και υποχρεώσεις μετά το πέρας της συμβατικής ημερομηνίας ισχύς τους και συνεπώς δεν πληρούν τον ορισμό της σύμβασης του Δ.Π.Χ.Α. 16. Κατά συνέπεια, ο Όμιλος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η διάρκεια της μίσθωσης των “σιωπηρά ανανεωμένων” συμβάσεων είναι η αρχική συμβατική διάρκεια αυτών. Συνεπώς ο Όμιλος αναγνωρίζει τα μισθώματα που σχετίζονται με αυτές τις μισθώσεις ως λειτουργικά έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

6. Διαφορικό επιτόκιο δανεισμού

Για τον προσδιορισμό του διαφορικού επιτοκίου δανεισμού ο Όμιλος χρησιμοποίησε σαν επιτόκιο αναφοράς την καμπύλη απόδοσης των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου η οποία προσαρμόστηκε με το πιστωτικό περιθώριο του Ομίλου. Προκειμένου να ενσωματωθεί στο ως άνω προσδιορισθέν διαφορικό επιτόκιο το γεγονός ότι ο δανεισμός είναι εξασφαλισμένος, χρησιμοποιήθηκε η διαφορά περιθωρίου απόδοσης μεταξύ των καλυμμένων ομολογιών των Ελληνικών Συστημικών Τραπεζών και των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου.

Επιπλέον η διοίκηση εξετάζει σε κάθε χρήση, στη βάση υποθέσεων και εκτιμήσεων τα ακόλουθα:

1. Ωφέλιμες ζωές και ανακτήσιμες αξίες των αποσβεσίμων ενσώματων και άυλων παγίων.
2. Φόρο εισοδήματος που περιλαμβάνει την πρόβλεψη για τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος και πρόβλεψη για πρόσθετους φόρους και προσαυξήσεις για ανέλεγκτες χρήσεις.
3. Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

5. ΕΣΟΔΑ

Τα έσοδα της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
ΕΣΟΔΑ				
Έσοδα από παροχή νερού και σχετιζόμενων υπηρεσιών	219.256	220.283	219.250	220.266
Έσοδα από υπηρεσίες αποχέτευσης	102.713	100.280	102.713	100.280
Έσοδα από πώληση ηλεκτρικού ρεύματος	1.781	1.850	1.781	1.850
Κύκλος εργασιών	323.750	322.413	323.744	322.396
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	3.331	5.318	3.331	5.317
Χρηματοοικονομικά έσοδα	18.912	21.877	18.908	21.869
Συνολικά έσοδα	345.993	349.608	345.983	349.582

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Η μεταβολή του κύκλου εργασιών οφείλεται κυρίως στην αύξηση της κατανάλωσης και των εσόδων από λοιπές εργασίες αποχέτευσης καθώς και στην μείωση των εσόδων από κατ' αποκοπή εργασίες.

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα μειώθηκαν κατά ποσό Ευρώ 3 εκατ. (σημείωση 9).

Ο Όμιλος διαχωρίζει τα έσοδα από τις συμβάσεις με τους πελάτες στην βάση του χρόνου μεταβίβασης των υπηρεσιών, καθώς η διοίκηση πιστεύει ότι αυτό καταδεικνύει καλύτερα πως η φύση, η ποσότητα, ο χρόνος και η αβεβαιότητα των εσόδων και ταμειακών ρών του Ομίλου επηρεάζονται από οικονομικούς παράγοντες.

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019			
ΕΣΟΔΑ	Σε βάθος χρόνου	Σε δεδομένη χρονική στιγμή	Σε βάθος χρόνου	Σε δεδομένη χρονική στιγμή
Έσοδα από παροχή νερού και σχετιζόμενες υπηρεσίες	213.446	5.810	213.446	5.804
Έσοδα από υπηρεσίες αποχέτευσης και σχετιζόμενες υπηρεσίες	99.908	2.805	99.908	2.805
Έσοδα από πώληση ηλεκτρικού ρεύματος	1.781	-	1.781	-
Σύνολο	315.135	8.615	315.135	8.609

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018			
ΕΣΟΔΑ	Σε βάθος χρόνου	Σε δεδομένη χρονική στιγμή	Σε βάθος χρόνου	Σε δεδομένη χρονική στιγμή
Έσοδα από παροχή νερού και σχετιζόμενες υπηρεσίες	221.298	8.968	211.298	8.968
Έσοδα από υπηρεσίες αποχέτευσης και σχετιζόμενες υπηρεσίες	98.055	2.242	98.055	2.225
Έσοδα από πώληση ηλεκτρικού ρεύματος	1.850	-	1.850	-
Σύνολο	311.203	11.210	311.203	11.193

6. ΜΕΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΔΩΝ

Οι λογαριασμοί εξόδων (κατά φύση) έχουν μεριστεί στο κόστος πωλήσεων και στις λειτουργίες διοίκησης και διάθεσης ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ

31.12.2019	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Διοίκησης	Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	Σύνολο
<i>Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ</i>					
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	47.457	2.532	9.786		59.774
Κόστος ιδιοκατασκευών	(9.862)	-	-		(9.862)
Σύνολο Α	37.595	2.532	9.786		49.912
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού (σημ.8)	65.340	20.413	34.410		120.163
Παροχές τρίτων	20.832	5.519	10.263		36.614
Αποσβέσεις (σημ.7)	32.941	977	3.161		37.079
Διάφορες προβλέψεις (σημ. 21, 22, 29, 32)	(4.477)	-	-	2.608	(1.869)
Διάφορα έξοδα	6.656	1.296	2.767		10.720
Αναλώσεις υλικών	5.970	210	792		6.973
Κόστος ιδιοκατασκευών	(4.397)	-	-		(4.397)
Σύνολο Β	122.865	28.415	51.395	2.608	205.283
Σύνολο (Α + Β)	160.460	30.947	61.180	2.608	255.195

31.12.2018	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Διοίκησης	Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	Σύνολο
<i>Αναμορφωμένο σημ.42 Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ</i>					
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	40.164	2.443	8.426	-	51.033
Κόστος ιδιοκατασκευών	(3.873)	-	-	-	(3.873)
Σύνολο Α	36.292	2.443	8.426		47.160
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	62.088	18.812	36.930	-	117.831
Παροχές τρίτων	20.103	5.160	9.290	-	34.553
Αποσβέσεις	33.911	1.052	2.617	-	37.580
Διάφορες προβλέψεις	20.245	-	-	(9.877)	10.368
Διάφορα έξοδα	14.294	1.689	3.040	-	19.023
Αναλώσεις υλικών	6.263	257	796	-	7.316
Κόστος ιδιοκατασκευών	(10.763)	-	-	-	(10.763)
Σύνολο Β	146.141	26.970	52.673	(9.877)	215.908
Σύνολο (Α + Β)	182.433	29.413	61.099	(9.877)	263.067

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

31.12.2019 <i>Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ</i>	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Διοίκησης	Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	Σύνολο
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	47.457	2.532	9.744	-	59.733
Κόστος ιδιοκατασκευών	(9.862)	-	-	-	(9.862)
Σύνολο Α	37.595	2.532	9.744	-	49.871
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού (σημ.8)	65.339	20.413	34.408	-	120.160
Παροχές τρίτων	20.832	5.519	10.263	-	36.613
Αποσβέσεις (σημ.7)	32.941	977	3.161	-	37.079
Διάφορες προβλέψεις (σημ. 21, 22, 29, 32)	(4.477)	-	-	2.608	(1.869)
Διάφορα έξοδα	6.657	1.296	2.761	-	10.715
Αναλώσεις υλικών	5.970	210	792	-	6.973
Κόστος ιδιοκατασκευών	(4.397)	-	-	-	(4.397)
Σύνολο Β	122.865	28.415	51.386	2.608	205.274
Σύνολο (Α + Β)	160.460	30.947	61.130	2.608	255.145
31.12.2018 Αναμορφωμένο σημ.42 <i>Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ</i>	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Διοίκησης	Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	Σύνολο
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	40.164	2.443	8.369	-	50.976
Κόστος ιδιοκατασκευών	(3.873)	-	-	-	(3.873)
Σύνολο Α	36.292	2.443	8.369	-	47.103
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	62.089	18.813	36.927	-	117.828
Παροχές τρίτων	20.103	5.160	9.290	-	34.553
Αποσβέσεις	33.911	1.052	2.617	-	37.580
Διάφορες προβλέψεις	20.245	-	-	(9.877)	10.368
Διάφορα έξοδα	14.294	1.688	3.032	-	19.014
Αναλώσεις υλικών	6.263	257	796	-	7.316
Κόστος ιδιοκατασκευών	(10.763)	-	-	-	(10.763)
Σύνολο Β	146.142	26.970	52.662	(9.877)	215.896
Σύνολο (Α + Β)	182.434	29.413	61.031	(9.877)	262.999

Η διακύμανση των εξόδων σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

α. ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

<i>Ποσά σε χιλ Ευρώ</i>	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Ηλεκτρικό Ρεύμα Παραγωγής	16.885	15.919	16.885	15.919
Φυσικό Αέριο Παραγωγής	405	476	405	476
Ενοίκια	-	7.849	-	7.849
Εξοδα που αφορούν βραχυπρόθεσμες μισθώσεις	7.384	-	7.384	-
Έξοδα που αφορούν καταβολές κυμαινόμενων μισθωμάτων τα οποία δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις	125	-	125	-
Έξοδα από μισθώματα που αφορούν συμβάσεις που ανανεώθηκαν "σιωπηρά"	683	-	683	-
Τηλεπικοινωνίες-Ταχυδρομικά	5.315	5.350	5.314	5.350
Επισκευές και Συντηρήσεις	3.415	3.215	3.415	3.215
Λοιπές Παροχές Τρίτων	2.402	1.744	2.402	1.744
Σύνολο (Σημείωση 6)	36.614	34.553	36.613	34.553

β. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Φόροι – Τέλη	4.060	4.524	4.060	4.524
Υλικά Άμεσης Ανάλωσης	1.864	1.514	1.864	1.514
Έξοδα Προβολής και Διαφήμισης	766	979	766	979
Έξοδα Μεταφορών	728	668	728	668
Δωρεές Επιχορηγήσεις	356	504	356	504
Λοιπά Έξοδα	2.946	10.834	2.941	10.825
Σύνολο (Σημείωση 6)	10.720	19.023	10.715	19.014

Η σημαντική αύξηση στα Λοιπά Έξοδα πέρυσι, οφείλονταν, κυρίως στην αυξημένη δραστηριότητα της εταιρείας για κατασκευή έργων που συμπεριλαμβάνεται στο κόστος ιδιοκατασκευών.

γ. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός μετά την αφαίρεση του κόστους ιδιοκατασκευών (Σύνολο Α) αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Αμοιβές Εργολάβων ΚΕΛΨ	27.612	28.261	27.612	28.261
Αμοιβές Εργολάβων ΚΕΛΜ	2.975	2.412	2.975	2.412
Αμοιβές Εργολάβων Δικτύου Ύδρευσης	2.553	2.845	2.553	2.845
Λοιτές Αμοιβές Τρίτων	16.772	13.642	16.731	13.585
Σύνολο (Σημείωση 6)	49.912	47.160	49.871	47.103

δ. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Προβλέψεις Απομείωσης Απαιτήσεων	2.608	(9.877)	2.608	(9.877)
Προβλέψεις Επίδικων Υποθέσεων	(4.479)	20.005	(4.479)	20.005
Προβλέψεις για Απαξίωση Αποθεμάτων	2	240	2	240
Σύνολο (Σημείωση 6)	(1.869)	10.368	(1.869)	10.368

7. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

Οι αποσβέσεις των παγίων στοιχείων λογίζονται με βάση την ωφέλιμη ζωή τους με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης ως ακολούθως:

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

I.	ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ	
	Κύριοι τροφοδοτικοί αγωγοί	33-35χρ.
	Δευτερεύοντες τροφοδοτικοί αγωγοί	25-50χρ.
	Δίκτυα διανομής, εξωτερικά και εσωτερικά αντλιοστάσια	10-50χρ.
	Δεξαμενές-Διυλιστήρια	17-50χρ.
II.	ΔΙΚΤΥΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	
	Έργα βαριάς υποδομής και βασικοί συλλεκτήρες	25-50χρ.
	Δευτερεύοντες αγωγοί	25-50χρ.
	Εξωτερικές διακλαδώσεις	25-50χρ.
	Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις	20-50χρ.
III.	ΕΡΓΑ ΑΝΤΙΡΡΥΠΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ	
	Ερευνητικά κέντρα λυμάτων	10-40χρ.
	Κέντρα λυμάτων	10-40χρ.
IV.	ΛΟΙΠΑ	
	Έπιπλα και εξοπλισμός	5χρ.
	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	3-4χρ.
	Μεταφορικά μέσα	5-20χρ.
	Μηχανολογικός εξοπλισμός	7-10χρ.
	Κτίρια	20-50χρ.

Τα ποσά που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	42.398	43.096	42.398	43.096
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	933	1.032	933	1.032
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων επενδύσεων	(7.046)	(6.548)	(7.046)	(6.548)
Έξοδα απόσβεσης περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης	794	-	794	-
Σύνολο (Σημείωση 6)	37.079	37.580	37.079	37.580

8. ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	31.12.2018	
	31.12.2019	Αναμορφωμένο σημ.42
Μισθοί και Ημερομίσθια	88.704	86.299
Εργοδοτικές εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία	20.193	19.866
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού Ν.2112 (σημ. 28.α)	1.264	1.349
Πρόβλεψη για Ειδική εφάπαξ αποζημίωση προσληφθέντων έως και 25/10/1999 (σημ. 28.δ)	1.183	1.794
Πρόβλεψη για Ειδική εφάπαξ αποζημίωση προσληφθέντων μετά 25/10/1999 (σημ. 28.γ)	263	310
Προβλέψεις Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης για τους δικαιούχους (σημ. 28.β)	2.223	2.525
Λουτές Παροχές	6.333	5.688
Σύνολο (Σημείωση 6)	120.163	117.831

9. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Τόκοι Πελατών	9.590	11.200	9.590	11.200
Μερίσματα	33	59	33	59
Τόκοι προθεσμιακών καταθέσεων	9.113	8.644	9.109	8.635
Λοιπά Έσοδα	176	1.974	176	1.975
Σύνολο (Σημείωση 5)	18.912	21.877	18.908	21.869

Το κονδύλι «Λοιπά Έσοδα» περιλαμβάνει έσοδο από διακανονισμούς οφειλών δήμων προς την Εταιρεία ποσού Ευρώ 0,4 εκατ. περίπου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 και ποσού Ευρώ 1,6 εκατ. περίπου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018.

10. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018 Αναμορφωμένο σημ.42	31.12.2019	31.12.2018 Αναμορφωμένο σημ.42
Τόκοι μισθώσεων ΔΠΧΑ16	106	-	106	-
Τόκοι επί της αναλογιστικής υποχρέωσης	4.597	4.072	4.597	4.072
Λοιπά Εξοδα	739	658	739	658
Σύνολο	5.442	4.730	5.442	4.730

Η Εταιρεία στο πλαίσιο της παρουσίασης στα «χρηματοοικονομικά έξοδα» του κονδυλίου «κόστος τόκων επί της αναλογιστικής υποχρέωσης» (Σημ.28), που αποτελεί τμήμα των αναλογιστικών προβλέψεων για παροχές στο προσωπικό (Σημ.28), στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, προέβει στην ανακατανομή του αντίστοιχου κόστους τόκων της χρήσεως 2018 από τα λειτουργικά έξοδα της χρήσης 2018, στο κονδύλι των χρηματοοικονομικών εξόδων για καλύτερη συγκριτική παρουσίαση. Στην σημείωση 42 των Οικονομικών Καταστάσεων παρουσιάζονται τα συγκριτικά στοιχεία της προηγούμενης χρήσης όπως ανακατανεμήθηκαν σε σχέση με τα αντίστοιχα που δημοσιεύτηκαν.

11. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

α. Φόρος Εισοδήματος στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως

Ο φόρος εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης αντιπροσωπεύει το άθροισμα του τρέχοντος φόρου εισοδήματος, της αναβαλλόμενης φορολογίας και της πρόβλεψης του φόρου των ανέλεγκτων χρήσεων καθώς και των διαφορών φορολογικού ελέγχου και αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Φόρος εισοδήματος	20.592	26.194	20.592	26.194
Διαφορές εκκαθάρισης φόρου εισοδήματος	(283)	40	(283)	40
Αναβαλλόμενη Φορολογία	5.630	6.130	5.630	6.130
Σύνολο	25.939	32.364	25.939	32.364

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Ο φόρος εισοδήματος για την τρέχουσα περίοδο προέκυψε ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Κέρδη προ φόρων	84.007	80.272	84.047	80.314
Φόρος εισοδήματος υπολογιζόμενος με τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή (24%)	20.162	23.278	20.172	23.291
Διαφορά φορολογικού συντελεστή σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 4646/2019	4.129	10.488	4.129	10.488
Διαφορές εκκαθάρισης φόρου εισοδήματος	(283)	40	(283)	40
Φόρος επί μονίμων διαφορών και μη εκπιπτόμενων δαπανών	1.931	(1.442)	1.921	(1.455)
Σύνολο	25.939	32.364	25.939	32.364

Η υποχρέωση για φόρο εισοδήματος έχει υπολογιστεί επί των κερδών της χρήσεως σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία με τον ισχύοντα συντελεστή 24%.

Με τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν. 4646/2019 αντικαταστάθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 58 του Ν.4172/2013 ως εξής:

«1. α) Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στην περίπτωση β' της παρούσας παραγράφου, καθώς και οι υπόχρεοι των περιπτώσεων β', γ', δ', ε', στ' και ζ' του άρθρου 45 που τηρούν απλογραφικά βιβλία, φορολογούνται με συντελεστή είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019 και εφεξής».

β. Φόρος Εισοδήματος στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης **Τρέχουσα Φορολογική απαίτηση**

Στη χρήση του 2019 το ποσό της φορολογικής απαίτησης, όπως αναλύεται παρακάτω, ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 4,4 εκατ. περίπου:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	
Τρέχων Φόρος Εισοδήματος χρήσης 2019	20.592
Παρακρατούμενοι Φόροι – Προκαταβολή Φόρου Εισοδήματος	(24.964)
Σύνολο φορολογικής απαίτησης στις 31.12.2019	4.372

Οι φορολογικές υποχρεώσεις της εταιρείας για τις χρήσεις από 2011 μέχρι 2019 δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές. Ως εκ τούτου τα φορολογικά αποτελέσματα των χρήσεων αυτών δεν έχουν καταστεί οριστικά.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2018 η Εταιρεία έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, σύμφωνα με το καθεστώς που προβλεπόταν από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν 2238/1994 (χρήσεις 2011 έως και 2013) και από τις διατάξεις του άρθρου 65Α του Ν. 4174/2013 (χρήσεις 2014 έως 2018) όπως ισχύει και εκδόθηκαν Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη. Στις εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης των χρήσεων 2016, 2017 και 2018, περιλαμβάνεται θέμα έμφασης, που αναφέρεται σε ερώτημα προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων ως προς την υποχρέωση καταχώρησης ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων στην Δήλωση Περιουσιολογίου (Ε9) της Εταιρείας.

Για τη χρήση 2019 η Εταιρεία έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των ΟΕΛ, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65α Ν. 4174/2013. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των χρηματοοικονομικών/οικονομικών καταστάσεων χρήσης 2019. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα ασκήσουν ουσιώδη επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν πρόβλεψη για πιθανές διαφορές, συνολικού ύψους Ευρώ 2,4 εκατ.

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Η Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. δεν έχει ελεγχθεί από τη σύστασή της από τις χρήσεις 2011 και εξής και δεν έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη λόγω των περιορισμένων συναλλαγών της.

12. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος της χρήσεως με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά την διάρκεια της χρήσης. Τα κέρδη ορίζονται ως τα κέρδη ή ζημίες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες του Ομίλου. Διευκρινίζεται ότι στην τρέχουσα, όπως και στην προηγούμενη χρήση δεν υπάρχουν μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Δεν υπήρξαν ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές ή άλλοι δυνητικοί τίτλοι μετατρέψιμοι σε μετοχές που είναι μειωτικοί των κερδών κατά τις περιόδους στις οποίες αναφέρονται οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις και συνεπώς δεν έχουν υπολογιστεί απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή.

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2019	31.12.2018
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους (σε χιλ Ευρώ)	58.068	47.908
Σταθμικός Μέσος Όρος των σε κυκλοφορία μετοχών	106.500.000	106.500.000
Κέρδη ανά μετοχή – Βασικά σε Ευρώ	0,55	0,45

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας σε συνεδρίασή του στις 27.05.2020 ενέκρινε την υποβολή πρότασης προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, για τη διανομή μερίσματος, του άρθρου 160 του Ν. 4548/2018, ποσού εικοσιεπτά λεπτών (Ευρώ 0,38) ανά μετοχή, (συνολικό μικτό ποσό Ευρώ 40,47 εκατ.) για τη χρήση 2019.

Το μέρισμα αποτελεί αντικείμενο έγκρισης από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων και περιλαμβάνεται στο υπόλοιπο του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον».

13. ΥΠΕΡΑΞΙΑ

Το ποσό της υπεραξίας Ευρώ 3.357 χιλ. κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 αφορά το υπερβάλλον τίμημα εξαγοράς των δικτύων Ελευσίνας, Ασπροπύργου και Λυκόβρυσσης από το αναπόσβεστο κόστος αντικατάστασης, όπως αποτιμήθηκε κατά την εξαγορά. Οι μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών και κατά συνέπεια η υπεραξία των δικτύων, εξετάζονται για απομείωση των αξιών τους σε ετήσια βάση ή και πιο συχνά αν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι θα μπορούσε να απομειωθεί η αξία. Από τον έλεγχο αποτίμησης της υπεραξίας από την εξαγορά των δικτύων δεν προέκυψε ζημία απομείωσης. Ο έλεγχος απομείωσης έγινε από την Δ/ση Οικονομικής Ανάλυσης της Εταιρείας το Δεκέμβριο του 2019.

Ειδικότερα:

Στο πλαίσιο της τακτοποίησης απαιτήσεων της από συγκεκριμένους ΟΤΑ, η Εταιρεία υπέγραψε συμβάσεις με τρεις δήμους (Ασπρόπυργου και Ελευσίνας κατά την διάρκεια του Β' εξαμήνου 2003 και Λυκόβρυσσης κατά την διάρκεια του Β' εξαμήνου 2006) για την μεταβίβαση της κυριότητας των δικτύων ύδρευσης των εν λόγω δήμων. Στο πλαίσιο των ανωτέρων συμβάσεων περιήλθαν στην κυριότητα της Εταιρείας δίκτυα ύδρευσης συνολικού μήκους περίπου 327 χιλιομέτρων τα οποία εξυπηρετούν, μέσω 26.786 παροχών, περίπου 65.000 κατοίκους των εν λόγω δήμων, οι οποίοι εντάσσονται στην βάση καταναλωτών της Εταιρείας.

Η απόκτηση του δικτύου του Δήμου Ασπροπύργου, κόστισε Ευρώ 2.749 χιλ. και διακανονίστηκε με συμψηφισμό αντίστοιχων οφειλών του προς την Εταιρεία. Η αποτίμηση του δικτύου σε τιμές αντικατάστασης, που έγινε από τις τεχνικές υπηρεσίες της Εταιρείας και συμφωνήθηκε με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου, ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 2.192 χιλ.

Η απόκτηση του δικτύου του Δήμου Ελευσίνας, κόστισε Ευρώ 1.800 χιλ. και διακανονίστηκε με συμψηφισμό οφειλών του Ευρώ 1.500 χιλ. και καταβολή από την Εταιρεία ποσού Ευρώ 300 χιλ.. Η αποτίμηση του δικτύου σε τιμές αντικατάστασης, που έγινε από τις τεχνικές υπηρεσίες της Εταιρείας και συμφωνήθηκε με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου, ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 681 χιλ.

Η απόκτηση του δικτύου του Δήμου Λυκόβρυσης, κόστισε Ευρώ 2.271 χιλ. και διακανονίστηκε με συμψηφισμό ισόποσων οφειλών. Η αποτίμηση του δικτύου σε τιμές αντικατάστασης, που έγινε από τις τεχνικές υπηρεσίες της Εταιρείας και συμφωνήθηκε με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου, ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 590 χιλ.

14. ΛΟΙΠΕΣ ΑΥΛΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Κόστος κτήσης 31 ^η Δεκεμβρίου 2018	32.116
Προσθήκες	603
Υπόλοιπο 31 ^η Δεκεμβρίου 2019	32.719
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	
31 ^η Δεκεμβρίου 2018	(31.166)
Αποσβέσεις χρήσης	(933)
Μειώσεις /Μεταφορές	-
Σύνολο Αποσβέσεων 31 ^η Δεκεμβρίου 2019	(32.099)
Αναπόσβεστη αξία	
31 ^η Δεκεμβρίου 2018	950
31 ^η Δεκεμβρίου 2019	619

Οι λοιπές άυλες ακινητοποιήσεις αφορούν δαπάνες για αγορά λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων, τα οποία εκτιμάται ότι θα επιφέρουν μελλοντικά οφέλη στην Εταιρεία και καταχωρούνται ως άυλα στοιχεία του Ενεργητικού. Τα λογισμικά αποσβένονται κυρίως σε τρία έτη. Για τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία η Εταιρεία επανεξετάζει την ωφέλιμη ζωή τους σε τακτά χρονικά διαστήματα.

15. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η Εταιρεία κάνοντας χρήση των διατάξεων του Δ.Π.Χ.Α. 1: «Πρώτη χρήση εφαρμογής των Δ.Π.Χ.Α.» χρησιμοποίησε την εξαίρεση σχετικά με την παρουσίαση και αποτίμηση των ακινήτων κατά την σύνταξη του Ισολογισμού Μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α. την 1 Ιανουαρίου 2004. Στο πλαίσιο αυτό θεώρησε την αναπροσαρμοσμένη αξία των ακινήτων στοιχείων σαν τεκμαιρόμενο κόστος (deemed cost) για τους σκοπούς σύνταξης του Ισολογισμού Μετάβασης της 1^{ης} Ιανουαρίου 2004. Ειδικότερα για σκοπούς μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α., η Εταιρεία αποτίμησε τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα σε εύλογες αξίες όπως αυτές καθορίστηκαν από μελέτες ανεξαρτήτων εκτιμητών. Οι εύλογες αυτές αξίες αποτέλεσαν το τεκμαιρόμενο κόστος για τη σύνταξη του Ισολογισμού.

Κατωτέρω παρατίθεται ο πίνακας μεταβολών παγίων των χρήσεων 2019 και 2018 για τον Όμιλο και την Εταιρεία:

2019 Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Κτίρια- Γήπεδα	Μηχανήματα & Μηχαν/κός εξοπλισμός	Δίκτυο ύδρευσης & μετρητές κατανάλωσης	Δίκτυο υπονόμων- Βιολογικοί καθαρισμοί	Οχήματα Έπιπλα	Προκαταβολές & έργα υπό κατασκευή	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία την 1 Ιανουαρίου 2019	263.435	3.068	220.217	322.481	4.944	11.257	825.402
Προσθήκες	62	808	14.360	1.719	636	(1.370)	16.215
Μειώσεις/ Μεταφορές	-	-	-	-	(57)	-	(57)
Αναστροφή αποσβέσεων	-	-	-	-	57	-	57
Αποσβέσεις Χρήσης	(3.459)	(872)	(17.517)	(18.100)	(2.450)	-	(42.398)
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2019	260.038	3.004	217.060	306.100	3.130	9.887	799.219

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

01.01.2019:

Κόστος	303.839	24.668	502.317	558.039	63.603	11.257	1.463.723
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(40.404)	(21.600)	(282.100)	(235.558)	(58.659)	-	(638.321)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	263.435	3.068	220.217	322.481	4.944	11.257	825.402

31.12.2019

Κόστος	303.902	25.475	516.678	559.758	64.182	9.887	1.479.882
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(43.864)	(22.471)	(299.618)	(253.658)	(61.052)	-	(680.663)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	260.038	3.004	217.060	306.100	3.130	9.887	799.219

2018	Κτίρια- Γήπεδα	Μηχανήματα & Μηχαν/κός εξοπλισμός	Δίκτυο ύδρευσης & μετρητές κατανάλωσης	Δίκτυο υπονόμων- Βιολογικοί καθαρισμοί	Οχήματα 'Επιπλα	Προκαταβολές & έργα υπό κατασκευή	Σύνολο
<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>							
Αναπόσβεστη αξία την 1 Ιανουαρίου 2018	266.831	3.827	226.368	340.222	6.916	8.356	852.520
Προσθήκες	117	171	11.161	177	1.142	2.901	15.668
Μειώσεις/ Μεταφορές	-	-	-	-	(257)	-	(257)
Αναστροφή αποσβέσεων	-	-	-	-	565	-	565
Αποσβέσεις Χρήσης	(3.513)	(930)	(17.312)	(17.918)	(3.422)	-	(43.095)
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2018	263.435	3.068	220.217	322.481	4.944	11.257	825.402

01.01.2018:

Κόστος	303.722	24.497	491.156	557.862	62.718	8.356	1.448.311
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(36.891)	(20.670)	(264.788)	(217.640)	(55.802)	0	(595.791)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	266.831	3.827	226.368	340.222	6.916	8.356	852.520

31.12.2018

Κόστος	303.839	24.668	502.317	558.039	63.603	11.257	1.463.723
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(40.404)	(21.600)	(282.100)	(235.558)	(58.659)	0	(638.321)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	263.435	3.068	220.217	322.481	4.944	11.257	825.402

16. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Η κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Εταιρείας και του Ομίλου περιλαμβάνει τα παρακάτω ποσά σε σχέση με τις μισθώσεις:

Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)	ΚΤΙΡΙΑ
Καθαρή λογιστική αξία 1η Ιανουαρίου 2019	3.464
Καθαρή λογιστική αξία 31η Δεκεμβρίου 2019	3.607
Αποσβέσεις για τη χρήση που έληξε 31η Δεκεμβρίου 2019	794

Στα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης κατά την διάρκεια της χρήσης 2019 έγιναν προσθήκες ποσού Ευρώ 937 χιλ. για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

Υποχρεώσεις από μισθώσεις

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)	31.12.2019	01.01.2019
Μακροπρόθεσμες	2.697	2.794
Βραχυπρόθεσμες	960	670
Σύνολο υποχρεώσεων από μισθώσεις	3.657	3.464

Ο Όμιλος μισθώνει κυρίως ακίνητα με σκοπό την εξυπηρέτηση των διοικητικών και επιχειρησιακών του αναγκών. Οι όροι των συμβάσεων μίσθωσης διαπραγματεύονται σε μεμονωμένη βάση και περιέχουν ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών όρων και συνθηκών. Η πλειοψηφία των συμβάσεων αυτών εκτός από τα καθορισμένα σταθερά μισθώματα, εμπεριέχουν και επιπλέον πληρωμές οι οποίες κατά κύριο λόγο είναι συνάρτηση της μεταβολής του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ). Δεν υπάρχουν συμβάσεις μίσθωσης που να εμπεριέχουν κυμαινόμενο μίσθωμα πέραν αυτών τα οποία εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο όπως είναι ο ΔΤΚ. Η διάρκεια των συμβάσεων μίσθωσης ακινήτων είναι κατά κανόνα σταθερή και κυμαίνεται από 8 έως 12 έτη.

Ο Όμιλος μισθώνει χωματουργικά και σκαπτικά μηχανήματα καθώς και μεταφορικά μέσα για την κάλυψη των επιχειρησιακών του αναγκών. Η μέση διάρκεια των συμβάσεων αυτών είναι περίπου 3 μήνες. Για τις μισθώσεις αυτές, ο Όμιλος αναγνωρίζει τα μισθώματα ως λειτουργικά έξοδα με την ευθεία μέθοδο, σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Δεν υπάρχουν σημαντικές δεσμεύσεις από συμβάσεις μίσθωσης οι οποίες δεν έχουν τεθεί σε ισχύ μέχρι και την λήξη της περιόδου αναφοράς. Η συνολική ταμειακή εκροή για μισθώσεις το έτος 2019 ανήλθε σε ποσό Ευρώ 8.218 χιλ. περίπου, για τον Όμιλο και την Εταιρεία. Στο ως άνω ποσό περιλαμβάνονται καταβολές ποσού Ευρώ 6.965 χιλ. περίπου που αφορούν συμβάσεις μισθώσεις μηχανημάτων βραχείας διάρκειας καθώς επίσης και καταβολές ποσού Ευρώ 683 χιλ. περίπου, που αφορούν μισθώματα επί συμβάσεων μίσθωσης ακινήτων οι οποίες έχουν σιωπηρώς ανανεωθεί.

Για τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα βλ. σημειώσεις 6(α), 7 και 10.

17. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Την 18η Ιουλίου 2011 η Εταιρεία ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ίδρυσε με την υπ' αριθμ. 17241/13.05.2011 Απόφαση του Δ.Σ., Εταιρεία με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΝΗΣΩΝ» με το διακριτικό τίτλο «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ Α.Ε.», στο μετοχικό κεφάλαιο της οποίας συμμετέχει με ποσοστό 100% (Ευρώ 1.210 χιλ.). Με την από 21/09/2017 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της ανώνυμης Εταιρείας, η επωνυμία άλλαξε σε «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ» και με διακριτικό τίτλο «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.»

Η «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.», έχει σκοπό την ανάπτυξη δραστηριοτήτων στους τομείς ύδρευσης, αποχέτευσης, άρδευσης και συλλογής όμβριων υδάτων της νησιωτικής Ελλάδας. Η θυγατρική μέχρι σήμερα έχει περιορισμένη δραστηριότητα.

Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.eydapnison.gr.

18. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Στα Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία περιλαμβάνονται:

- Συμμετοχή στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, η οποία δίνει την δυνατότητα στην εταιρεία να αποκομίσει έσοδα από μερίσματα και ενδεχομένως κεφαλαιουχικά κέρδη. Αποτιμήθηκε στην εύλογη αξία σύμφωνα με την επίσημη τιμή του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών κατά την 31.12.2019 και η διαφορά που προέκυψε λόγω μεταβολής της εύλογης αξίας καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση μέσω της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

- Συμμετοχή στην Attica Bank. Η Ε.ΥΔ.ΑΠ. Α.Ε., με την υπ' αριθμ. 18770/18.12.2015 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ενέκρινε την συμμετοχή της στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Attica Bank, Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία με το ποσό των Ευρώ 20 εκατ.. Η απόφαση επικυρώθηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων την 15.01.2016. Η επένδυση της εταιρείας σε μετοχές της Attica Bank θεωρείται στρατηγικού χαρακτήρα και ως εκ τούτου η εταιρεία επέλεξε την ένταξή της στην κατηγορία των συμμετοχικών τίτλων στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων. Με το ενημερωτικό δελτίο στις 24.04.2018, η τράπεζα Αττικής ανακοίνωσε την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου με την έκδοση και διάθεση νέων κοινών μετοχών με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των υφιστάμενων κοινών μετόχων με αναλογία 4 νέες μετοχές προς 1 παλαιά μετοχή. Η Ε.ΥΔ.ΑΠ. Α.Ε. με την υπ' αριθμ. 19649/11.05.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ενέκρινε τη μη άσκηση δικαιώματος προτίμησης στην αύξηση κεφαλαίου της τράπεζας Αττικής. Ως εκ τούτου η συμμετοχή της εταιρείας ανήλθε σε 4.701.457 μετοχές που αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία σύμφωνα με την επίσημη τιμή του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών κατά την 31.12.2019 και η διαφορά (κέρδος) που προέκυψε λόγω μεταβολής της εύλογης αξίας καταχωρήθηκε στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εσόδων.

Κατόπιν των ανωτέρω το χαρτοφυλάκιο της εταιρείας διαμορφώθηκε ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Αριθμός Μετοχών	Αξία Κτήσης	Αποτίμηση 31.12.2019	Αποτίμηση 31.12.2018
Εταιρεία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ.)	264.880	485	1.269	1.176
Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία	4.701.457	20.000	1.857	527
Σύνολα	4.966.337	20.485	3.126	1.703

19. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Δάνεια Προσωπικού (Σημείωση 23)	5.767	5.990	5.767	5.990
Ρυθμίσεις οφειλών δήμων	841	2.851	841	2.851
Εγγυήσεις (ΔΕΗ, Ακινήτων)	578	539	578	539
Σύνολα	7.186	9.380	7.186	9.380

Ρυθμίσεις Οφειλών Δήμων:

Η Εταιρεία στα πλαίσια της δραστηριότητάς της τροφοδοτεί με νερό (διυλισμένο ή αδιύλιστο) διάφορους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) οι οποίοι διαχειρίζονται τα δικά τους δίκτυα διανομής και τιμολογούν τους δημότες τους. Στο πλαίσιο τακτοποίησης των υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου από ΟΤΑ, ΝΠΔΔ και φορέων Γενικής Κυβέρνησης προς την Εταιρεία εξοφλήθηκαν το έτος 2013 οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους. Η Εταιρεία από το έτος 2014, για την αντιμετώπιση καθυστερήσεων στην είσπραξη των σχετικών απαιτήσεων από τους ΟΤΑ προχώρησε στην κατάρτιση συμβάσεων με συγκεκριμένους ΟΤΑ, με βάση τις οποίες τα υπόλοιπα αυτών των ΟΤΑ διακανονίζονται σε άτοκες μηνιαίες δόσεις. Οι μακροπρόθεσμες αυτές απαιτήσεις εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο αναπόσβεστο κόστος.

Το προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόζεται για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις από Δήμους, ανέρχεται σε 8,76% και το ποσό που καταχωρήθηκε στα χρηματοοικονομικά έσοδα για τις προαναφερόμενες απαιτήσεις ανέρχεται σε Ευρώ 0,4 εκατ. περίπου.

20. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις συμψηφίζονται με τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις όταν υπάρχει ένα νόμιμο δικαίωμα για συμψηφισμό και υπόκεινται και τα δύο στην ίδια φορολογική αρχή.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις – (υποχρεώσεις), κατά την 31.12.2019 και 2018, αντίστοιχα, έχουν υπολογισθεί, με βάση την ισχύουσα φορολογία.

Οι αναβαλλόμενες απαιτήσεις- (υποχρεώσεις) αναλύονται κατωτέρω:

Περιγραφή	2018				2019				
	Υπόλοιπο 01.01.2018	(Επιβάρυνση)/ Ωφέλεια στα αποτελέσματα περιόδου	(Επιβάρυνση)/ Ωφέλεια από αλλαγή φορολογικού συντελεστή	(Επιβάρυνση) / Ωφέλεια στην Καθαρή Θέση	Υπόλοιπο Λήξης 31.12.2018	Τακτοποιήσεις λογαριασμών (Επιβάρυνση)/ Ωφέλεια στα αποτελέσματα περιόδου	(Επιβάρυνση)/ Ωφέλεια στα αποτελέσματα από αλλαγή φορολογικού συντελεστή	(Επιβάρυνση)/ Ωφέλεια στην Καθαρή Θέση	Υπόλοιπο Λήξης 31.12.2019
Εξοδολογία άυλων ακινητοποιήσεων	39	(25)	(5)	-	9	-	-	-	9
Απομείωση αποθεμάτων	622	61	(85)	-	598	-	-	(25)	573
Υποχρέωση για παροχές στο προσωπικό	57.232	228	(5.549)	(3.002)	48.910	75	(45)	(2.409)	55.471
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	5.340	-	(736)	-	4.604	-	-	(184)	4.419
Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα	7.878	5.053	(924)	-	12.007	-	(1.121)	(804)	10.082
Συμμετοχές καταναλωτών & ΟΤΑ-Δήμων	6.725	71	(874)	-	5.923	-	(329)	(257)	5.336
Διαφορά μεταξύ λογιστικής & φορολογικής βάσης αποσβέσεων	(6.425)	(750)	981	-	(6.194)	410	(931)	231	(6.484)
Αναβ. Φορ. στο Φορ. Αποθεματικό από αναπροσαρμογή ακινήτων	9.001	-	(1.242)	-	7.759	-	-	(310)	7.449
Απομείωση χρεογράφων	5.085	-	(736)	520	4.869	-	-	-	4.355
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολ. Στοιχεία	9.613	(281)	(1.318)	-	8.015	(485)	925	(370)	8.085
	95.110	4.358	(10.488)	(2.482)	86.499	0	(1.501)	(4.128)	89.295

Η χρέωση στους λογαριασμούς αποτελεσμάτων χρήσεως για αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος (έξοδο χρήσης-αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση), περιέχει την εκπλήρωση προσωρινών φορολογικών διαφορών που προέκυψαν από λογισθέντα έξοδα τα οποία λογίστηκαν σε προηγούμενες χρήσεις. Η πίστωση για αναβαλλόμενους φόρους (έσοδο χρήσης-αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση) περιέχει κυρίως προσωρινές φορολογικές διαφορές που προκύπτουν από συγκεκριμένες προβλέψεις, οι οποίες είναι φορολογικά εκπεστές κατά την πραγματοποίηση της αντίστοιχης δαπάνης σε μεταγενέστερες χρονικές περιόδους.

21. ΥΛΙΚΑ, ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ & ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2019	31.12.2018
Αναλώσιμα υλικά και ανταλλακτικά	15.608	13.742
Πρόβλεψη Απομείωσης	(2.389)	(2.387)
Σύνολο	13.219	11.355

Τα αποθέματα προορίζονται για την εξυπηρέτηση των δικτύων (συντήρηση και επέκταση). Αποθέματα ποσού Ευρώ 8,4 εκατ. περίπου αναμένεται να ανακτηθούν μετά από 12 μήνες (την αντίστοιχη περσινή περίοδο ποσό Ευρώ 6,3 εκατ. περίπου).

Η κίνηση της πρόβλεψης απομείωσης για αναλώσιμα υλικά και ανταλλακτικά που έχει σχηματισθεί για εκτιμώμενα μη ανακτήσιμα ποσά αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2019	31.12.2018
Υπόλοιπο Έναρξης	2.387	2.147
Πρόβλεψη χρήσης	2	240
Υπόλοιπο Λήξης	2.389	2.387

22. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ, ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ ΠΕΡΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Το υπόλοιπο των Απαιτήσεων των Πελατών και των Συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων πριν την μείωση τους με τις προβλέψεις απομείωσης διαμορφώθηκε την τρέχουσα χρήση σε ποσό Ευρώ 271,5 εκατ. περίπου.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσε την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach), για την εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών πιστωτικών ζημιών των «Απαιτήσεων από Πελάτες» σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, παράγραφο 5.5.15. Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κατά την αρχική αναγνώριση για το κονδύλι «Απαιτήσεις από Πελάτες» που ταξινομείται και επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος.

Στα πλαίσια των όσων ορίζει το ΔΠΧΑ 9 για το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού «Απαιτήσεις από Πελάτες», ο όμιλος έχει υιοθετήσει την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach), με βάση την οποία αναγνωρίζει και ταξινομεί το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού “Απαιτήσεις από Πελάτες” είτε στο στάδιο 2 (stage 2) είτε στο στάδιο 3 (stage 3) σύμφωνα με τις ημέρες καθυστέρησης αποπληρωμής των λογαριασμών ως εξής:

- Στάδιο 2: 0 – 89 ημέρες καθυστέρησης από την ημερομηνία εξόφλησης του τιμολογίου. Στο στάδιο 2 οι απαιτήσεις έναντι των πελατών δεν έχουν υποστεί απομείωση.
- Στάδιο 3: 90 ή περισσότερες ημέρες καθυστέρησης. Στο στάδιο 3 ταξινομούνται απαιτήσεις έναντι των πελατών για τους οποίους έχει συμβεί το πιστωτικό γεγονός (έχουν υποστεί απομείωση).

Για τα στάδια 2 και 3 η Εταιρεία σχηματίζει Αναμενόμενες Πιστωτικές Απώλειες στη βάση παραμέτρων κινδύνου οι οποίες υπολογίζονται με ιστορικά δεδομένα. Οι παράμετροι κινδύνου είναι η εκτιμώμενη πιθανότητα αθέτησης, το ποσοστό της ζημίας πάνω στο οφειλόμενο κεφάλαιο με δεδομένο ότι ο πελάτης έχει αθετήσει να αποπληρώσει το οφειλόμενο ποσό και το υπόλοιπο που είναι εκτεθειμένη η εταιρεία σε περίπτωση αθέτησης του πελάτη.

Κατά γενικό κανόνα, η αξιολόγηση της ταξινόμησης σε στάδια διενεργείται σε κάθε περίοδο αναφοράς.

Η πρόβλεψη απομείωσης των απαιτήσεων πελατών παρατίθεται κατωτέρω:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Όμιλος & Εταιρεία
Πρόβλεψη απομείωσης απαιτήσεων την 01.01.2019	85.598
Πρόβλεψη χρήσης απομείωσης απαιτήσεων την 31.12.2019	2.608
Πρόβλεψη απομείωσης απαιτήσεων την 31.12.2019	88.206

Συνεπώς το υπόλοιπο των απαιτήσεων των πελατών και των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων απομειωμένο μετά την πρόβλεψη απομείωσης, διαμορφώθηκε στην τρέχουσα χρήση σε Ευρώ 183,3 εκατ. περίπου.

Η Εταιρεία για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου που υφίσταται έχει σχηματίσει κατά την 31.12.2019 πρόβλεψη για απομείωση απαιτήσεων συνολικού ποσού Ευρώ 88,2 εκατ. περίπου.

Το κονδύλι «Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία» αφορά δεδουλευμένα, μη τιμολογημένα έσοδα στους πελάτες, από παροχή νερού και υπηρεσίες αποχέτευσης.

Παρατίθεται η σχετική ανάλυση:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

<i>Ποσά σε χιλ. Ευρώ</i>	31.12.2019	31.12.2018
Απαιτήσεις από Πελάτες Ιδιώτες	158.216	163.326
Πρόβλεψη Επισφάλειας Απαιτήσεων Πελατών Ιδιωτών	(65.098)	(58.930)
Τοπική Αυτοδιοίκηση, Ελληνικό Δημόσιο, ΔΕΚΟ	57.873	57.071
Πρόβλεψη Επισφάλειας Απαιτήσεων Πελατών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Ελληνικό Δημόσιο, ΔΕΚΟ	(19.275)	(24.828)
Υπόλοιπο Απαιτήσεων Πελατών μετά τη μείωση της πρόβλεψης επισφάλειας	131.716	136.639
Δεδουλευμένα, μη τιμολογημένα έσοδα	-	-
Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	55.474	51.347
Πρόβλεψη Επισφάλειας Συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων	(3.833)	(1.840)
Υπόλοιπο Συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων μετά τη μείωση της πρόβλεψης Επισφάλειας	51.641	49.507
Σύνολο Απαιτήσεων Πελατών και Συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων	183.357	186.146

Εξαιτίας του μεγάλου πλήθους των πελατών (2.044.836 περίπου την 31.12.2019), ο πιστωτικός κίνδυνος για την Εταιρεία είναι εν μέρει σχετικά περιορισμένος. Ταυτόχρονα οι όροι της σύμβασης παροχής ύδρευσης και αποχέτευσης είναι τέτοιοι ώστε να εξασφαλίζουν στο μέγιστο δυνατό βαθμό την είσπραξη των απαιτήσεων από τον κάτοχο της παροχής.

Οι απαιτήσεις των πελατών της Εταιρείας εξετάζονται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Εσόδων & Απαιτήσεων, η οποία ελέγχει διαρκώς τα υπόλοιπα οφειλών τους, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα (κωδικοί τιμολογίων, κατηγορίες πελατών) και παρέχει τις σχετικές πληροφορίες αυτές για το σχηματισμό της πρόβλεψης.

Η Εταιρεία στο πλαίσιο των διαδικασιών που προβλέπει ο Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Ν.356/1974) όπως τροποποιήθηκε με τους νόμους 4174/2013, 4224/2013, 4337/2015 & 4517/2018, υπολογίζει τόκους επί των ληξιπρόθεσμων οφειλών με την καταβολή των οφειλών τους.

Απαιτήσεις από Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach) για την εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών πιστωτικών ζημιών των «Απαιτήσεων από Πελάτες» σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9. Προκειμένου να επιμετρηθούν οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές οι «Απαιτήσεις από Πελάτες» έχουν ταξινομηθεί με βάση παραμέτρους πιστωτικού κινδύνου που έχουν υπολογιστεί με ιστορικά δεδομένα και τις ημέρες καθυστέρησης αποπληρωμής των λογαριασμών.

Με βάση τα ανωτέρω, η πρόβλεψη απομείωσης την 1^η Ιανουαρίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2019 προσδιορίστηκε ως εξής:

31.12.2019

Απαιτήσεις από Πελάτες Ιδιώτες μη διακανονισμένες	Μη					Σύνολο
	Ληξιπρόθεσμο	0-30	30-60	60-90	90+	
Πιθανότητα Αθέτησης (%)	7,7%	7,7%	7,7%	7,7%	58,8%	41,2%
Απαίτηση πριν την απομείωση	26.400	8.646	6.608	5.535	89.903	137.093
Πρόβλεψη απομείωσης	2.020	662	506	424	52.852	56.463

Απαιτήσεις από Πελάτες Ιδιώτες διακανονισμένες	Μη					Σύνολο
	Ληξιπρόθεσμο	0-30	30-60	60-90	90+	
Πιθανότητα Αθέτησης (%)	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	14,1%	11,1%
Απαίτηση πριν την απομείωση	88	748	954	920	9.470	12.180
Πρόβλεψη απομείωσης	1	5	6	6	1.337	1.354

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Απαιτήσεις από Πελάτες Ιδιώτες εκτός ύδρευσης/αποχέτευσης	Μη Ληξιπρόθεσμο	0-30	30-60	60-90	90+	Σύνολο
Πιθανότητα Αθέτησης (%)		10,8%	10,8%	10,8%	88,0%	81,4%
Απαίτηση πριν την απομείωση		309	199	259	8.177	8.944
Πρόβλεψη απομείωσης		33	22	28	7.198	7.281

Τοπική Αυτοδιοίκηση, Ελληνικό Δημόσιο, ΔΕΚΟ	Μη Ληξιπρόθεσμο	0-30	30-60	60-90	90+	Σύνολο
Πιθανότητα Αθέτησης (%)		3,7%	3,7%	3,7%	47,7%	33,3%
Απαίτηση πριν την απομείωση		14.681	2.408	33	1.821	38.929
Πρόβλεψη απομείωσης		548	90	1	68	18.568

Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	Μη Ληξιπρόθεσμο	0-30	30-60	60-90	90+	Σύνολο
Πιθανότητα Αθέτησης (%)		6,9%				6,9%
Απαίτηση πριν την απομείωση		55.474				55.474
Πρόβλεψη απομείωσης		3.833				3.833

Σύνολο Απαιτήσεων Από Πελάτες και Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	Μη Ληξιπρόθεσμο	0-30	30-60	60-90	90+	Σύνολο
Απαίτηση πριν την απομείωση		96.643	12.111	7.794	8.535	146.480
Πρόβλεψη απομείωσης		6.401	790	535	525	79.955
						183.357

31.12.2018

Απαιτήσεις από Πελάτες Ιδιώτες μη διακανονισμένες	Μη Ληξιπρόθεσμο	0-30	30-60	60-90	90+	Σύνολο
Πιθανότητα Αθέτησης (%)		2,7%	2,7%	2,7%	56,3%	36,5%
Απαίτηση πριν την απομείωση		30.356	9.039	7.242	5.212	88.184
Πρόβλεψη απομείωσης		833	248	199	143	49.689

Απαιτήσεις από Πελάτες Ιδιώτες διακανονισμένες	Μη Ληξιπρόθεσμο	0-30	30-60	60-90	90+	Σύνολο
Πιθανότητα Αθέτησης (%)		0,3%	0,3%	0,3%	14,0%	11,4%
Απαίτηση πριν την απομείωση		132	745	970	1.090	12.423
Πρόβλεψη απομείωσης		0	2	3	3	1.736

Απαιτήσεις από Πελάτες Ιδιώτες εκτός ύδρευσης/αποχέτευσης	Μη Ληξιπρόθεσμο	0-30	30-60	60-90	90+	Σύνολο
Πιθανότητα Αθέτησης (%)		3,9%	3,9%	3,9%	81,7%	76,7%
Απαίτηση πριν την απομείωση		403	61	52	7.405	7.921
Πρόβλεψη απομείωσης		16	2	2	6.052	6.072

Τοπική Αυτοδιοίκηση, Ελληνικό Δημόσιο, ΔΕΚΟ	Μη Ληξιπρόθεσμο	0-30	30-60	60-90	90+	Σύνολο
Πιθανότητα Αθέτησης (%)		8,5%	8,5%	8,5%	55,2%	43,5%
Απαίτηση πριν την απομείωση		8.197	3.446	102	2.531	42.795
Πρόβλεψη απομείωσης		697	293	9	215	23.614

Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	Μη Ληξιπρόθεσμο	0-30	30-60	60-90	90+	Σύνολο
Πιθανότητα Αθέτησης (%)		3,6%				3,6%
Απαίτηση πριν την απομείωση		51.347				51.347
Πρόβλεψη απομείωσης		1.840				1.840

Σύνολο Απαιτήσεων Από Πελάτες και Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	Μη Ληξιπρόθεσμο	0-30	30-60	60-90	90+	Σύνολο
Απαίτηση πριν την απομείωση	90.032	13.634	8.375	8.884	150.807	271.744
Πρόβλεψη απομείωσης	3.370	559	213	364	81.092	85.598
						186.146

23. ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Προκαταβολές και δάνεια Προσωπικού	5.032	4.841	5.032	4.841
Απαίτηση για συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στην υποχρεωτική κάλυψη του ελλείμματος ειδικού λογαριασμού εφάπαξ	258	258	258	258
Προκαταβολές διάφορες	6.509	6.736	6.509	6.736
Απαίτηση προσόδου από Τράπεζα της Ελλάδος	3.067	2.834	3.067	2.834
Απαίτηση από Εκπαιδευτικά Προγράμματα Προσωπικού	1.909	1.677	1.909	1.677
Απαίτηση από εργαζόμενους σύμφωνα με την απόφαση ΔΣ 19389/25.10.2017	3.682	3.682	3.682	3.682
Απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο για τις εισφορές ασθένειας στους νεοεισερχόμενους (από 01.01.1993) στην ασφάλιση του ΙΚΑ	3.099	2.813	3.099	2.813
Λοιπές απαιτήσεις	3.271	1.973	3.221	1.932
Απαίτηση απόδοσης κρατήσεων εισφορών υγειονομικής περίθαλψης συνταξιούχων	52	431	52	431
Σύνολο	26.880	25.245	26.830	25.204

Στα ανωτέρω υπόλοιπα των λοιπών απαιτήσεων περιλαμβάνεται απομείωση ποσού Ευρώ 5.170 χιλ. την 31.12.2019 και ποσού Ευρώ 5.269 χιλ. την 31.12.2018.

Απαίτηση από εργαζόμενους σύμφωνα με την απόφαση ΔΣ 19389/25.10.2017:

Μία μικρή ομάδα εργαζομένων διεκδίκησε, μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων, τις αποδοχές τους χωρίς την περικοπή του Ν.4024/2011. Σε εκτέλεση της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η ΕΥΔΑΠ ΑΕ με την υπ' αριθμ. 19389/25.10.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, κατέβαλε προσωρινά τα σχετικά ποσά, σχηματίζοντας απαίτηση ποσού Ευρώ 3,7 εκατ.

Προκαταβολές και Δάνεια προσωπικού:

Η Εταιρεία παρέχει στο προσωπικό άτοκα δάνεια, άτοκες βραχυπρόθεσμες προκαταβολές μισθοδοσίας, ταμειακές διευκολύνσεις και μακροπρόθεσμα έντοκα δάνεια. Το ποσό Ευρώ 5.032 χιλ. αφορά το βραχυπρόθεσμο μέρος των δανείων προς το προσωπικό, το μακροπρόθεσμο μέρος των δανείων, το οποίο κατά την 31.12.2019 ανέρχεται σε Ευρώ 5.767 χιλ. περιλαμβάνεται στο υπόλοιπο των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων (σημείωση 19).

Συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στην υποχρεωτική κάλυψη του ελλείμματος ειδικού λογαριασμού εφάπαξ:

Το ποσό αφορά την υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου βάσει του Ν.2939/6.8.2001 να καλύψει το έλλειμμα του λογαριασμού της ειδικής εφάπαξ αποζημίωσης για το προσωπικό που αποχωρεί και που εργαζόταν στην Εταιρεία μέχρι την 25η Οκτωβρίου 1999.

Το Υπόλοιπο Ευρώ 258 χιλ. προέκυψε ως εξής:

Συσσωρευμένο έλλειμμα αρχής	68.844
Εκκαθαρισμένες αποζημιώσεις	1.922
Κρατήσεις εργαζομένων	(769)
Είσπραξη από το Ελληνικό Δημόσιο (άρθρο 52 Ν. 4186/2013)	(58.351)
Συμψηφισμός μερίσματος Ελ. Δημοσίου με το Λογ/σμό (Έκδοση απόφασης απ το Ελ. Δημ.)	(11.388)
Συσσωρευμένο έλλειμμα απαιτητό από το Ελληνικό Δημόσιο τέλους χρήσης	258

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Μετά την ψήφιση του άρθρου 52 του Ν.4186/17.09.2013, η Εταιρεία εισέπραξε Ευρώ 58,4 εκατ. περίπου, την 25.09.2013, για την υποχρέωση κάλυψης του λογαριασμού από το Ελληνικό Δημόσιο, έως την 30.06.2013. Η απαίτηση που υφίσταται αφορά ληξιπρόθεσμη οφειλή του Ελληνικού Δημοσίου από 01.07.2013 - 08.08.2013 (ημερομηνία δημοσίευσης του Ν.4179/2013).

24. ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Ταμείο	180	443	180	418
Λογαριασμοί Καταθέσεως Όψεως και προθεσμίας	428.462	383.109	427.545	382.197
Σύνολο	428.642	383.552	427.725	382.615

Οι λογαριασμοί καταθέσεων όψεως και προθεσμίας έχουν κυμαινόμενα επιτόκια ανάλογα με το ύψος της κατάθεσης και την περίοδο του εκτοκισμού.

Η τρέχουσα αξία των εν λόγω καταθέσεων όψεως και προθεσμίας προσεγγίζει τη λογιστική τους αξία λόγω των κυμαινόμενων επιτοκίων και των βραχυπρόθεσμων λήξεων τους. Στο υπόλοιπο των λογαριασμών όψεως δεν εμπεριέχονται τα ποσά Ευρώ 941 χιλ. και Ευρώ 513 χιλ. των ληξιπρόθεσμων επιταγών πληρωτέων κατά την 31.12.2019 και 2018 αντίστοιχα τα οποία απεικονίζονται στο λογαριασμό λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (Σημείωση 32). Τα έσοδα τόκων από τραπεζικές καταθέσεις, αναγνωρίζονται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου εσόδου, και συμπεριλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά έσοδα.

25. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η Εταιρεία ιδρύθηκε το 1980 σε εφαρμογή του Νόμου 1068/1980 ως αποτέλεσμα της συγχώνευσης των δύο εταιρειών ύδρευσης και αποχέτευσης Αθηνών της εποχής, που ονομάζονταν Ελληνική Εταιρεία Ύδρευσης και Οργανισμός Αποχέτευσης Πρωτευούσης.

Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας καθορίστηκε αποτιμημένο σε Ευρώ στο ποσό των 130.502 χιλ. €. βάσει αποτίμησης του ενεργητικού και του παθητικού των εταιρειών που συγχωνεύθηκαν και σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 1068/1980.

Το 1992 το μετοχικό κεφάλαιο διαμορφώθηκε σε Ευρώ 1.253.507 χιλ. αποτελούμενο από 213.566.282 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 5,87 έκαστη. Η αύξηση προέκυψε σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 1914/1990, με βάση μια νέα αποτίμηση της καθαρής θέσης της Εταιρείας λόγω της συνεισφοράς από το Ελληνικό Δημόσιο στην ΕΥΔΑΠ ενός σημαντικού αριθμού εγκαταστάσεων και την κεφαλαιοποίηση οφειλών προς το Δημόσιο.

Η Γενική Συνέλευση της 30ης Ιουνίου 1998 αποφάσισε την περαιτέρω αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά ποσό Ευρώ 6.845 χιλ. μέσω της κεφαλαιοποίησης των επιχορηγήσεων που είχαν εισπραχθεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 1997. Μετά την αύξηση το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας διαμορφώθηκε σε Ευρώ 1.260.352 χιλ. αποτελούμενο από 214.732.544 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 5,87 (δύο χιλιάδες Δραχμές) έκαστη.

Κατά τη χρήση 1999, λόγω της εισαγωγής της Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αθηνών και σύμφωνα με το Νόμο 2744/1999, το μετοχικό της κεφάλαιο ορίστηκε σε Ευρώ 58.694 χιλ. αποτελούμενο από 100.000.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,59 (διακόσιες Δραχμές) έκαστη. Σύμφωνα με τον ίδιο Νόμο το υπολειπόμενο μέρος του μετοχικού κεφαλαίου ποσού Ευρώ 1.201.658 χιλ. μετατράπηκε σε «Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό», το οποίο μεταξύ άλλων μειώθηκε με την

αξία των παγίων τα οποία μεταβιβάστηκαν στην «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ» ΝΠΔΔ άνευ ανταλλάγματος. Το Δεκέμβριο του 1999 εκδόθηκαν 6.500.000 νέες κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,59 (διακόσιες Δραχμές) έκαστη και καλύφθηκαν μέσω της αρχικής δημόσιας εγγραφής κατά την εισαγωγή της ΕΥΔΑΠ στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Κατόπιν των ανωτέρω το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2000 ανερχόταν σε Ευρώ 62.509 χιλ. αποτελούμενο από 106.500.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,59 (διακόσιες Δραχμές) έκαστη.

Τον Μάιο 2001 η Εταιρεία αποφάσισε να μετατρέψει το μετοχικό της κεφάλαιο σε Ευρώ μέσω αύξησης της ονομαστικής αξίας έκαστης μετοχής από Ευρώ 0,59 σε Ευρώ 0,60 με το συνολικό ποσό της προκύψασας αύξησης Ευρώ 1.391 χιλ. να μεταφέρεται από τη «Διαφορά Υπέρ το Άρτιο». Κατά συνέπεια το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε Ευρώ 63.900 χιλ. διαιρούμενο σε 106.500.000 μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,60 έκαστη.

Δεν υπήρξε καμία μεταβολή στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ούτε σ' αυτήν ούτε στην προηγούμενη περίοδο.

26. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2019	31.12.2018
Τακτικό αποθεματικό	22.207	22.207
Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό Ν 2744/99	352.078	352.078
Αποθεματικό από Έσοδα Φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο	3.687	3.687
Λοιπά Αποθεματικά	624	(285)
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ9 (01.01.2018)	(12.827)	(12.827)
Σύνολο	365.769	364.860

Τακτικό αποθεματικό:

Σύμφωνα με τον νόμο περί Ανωνύμων Εταιρειών Άρθρο 44 Ν.2190/1920, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.4548/2018, οι εταιρείες πρέπει να μεταφέρουν κατ' ελάχιστο 5% των ετήσιων καθαρών κερδών τους σε τακτικό αποθεματικό, μέχρις ότου αυτό το αποθεματικό να ισούται τουλάχιστον με το 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Αυτό το αποθεματικό δεν μπορεί να διανεμηθεί και ο σκοπός της δημιουργίας του συνίσταται στην κάλυψη ζημιών. Κατά την 31.12.2011 η Εταιρεία κάλυψε το απαιτούμενο από το νόμο τακτικό αποθεματικό, επί του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της. Κατά την χρήση 2015 η Εταιρεία τακτοποίησε αποθεματικό από αποτίμηση μετοχών ποσού Ευρώ 660 χιλ. περίπου σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν.4172/2013.

Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό Ν. 2744/99:

Το εν λόγω Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό προέκυψε κατά την εισαγωγή της Εταιρείας στο Χ.Α.Α. στη χρήση 1999, από τον προσδιορισμό του τότε μετοχικού κεφαλαίου στο ισόποσο των Ευρώ 58.694 το δε αρχικό του υπόλοιπο ήταν Ευρώ 1.201.658.

Με βάση τις διατάξεις του Ν. 2744/99 το αρχικό υπόλοιπο του αποθεματικού:

- Μειώθηκε με την αναπόσβεστη αξία των εγκαταστάσεων που εκχωρήθηκαν στην «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π». ΝΠΔΔ άνευ ανταλλάγματος.
- Μειώθηκε με τη λογιστικοποίηση διαφόρων λογαριασμών προβλέψεων που καταχωρήθηκαν στα βιβλία κατά την εισαγωγή της Εταιρείας στο Χ.Α.Α.
- Αυξήθηκε με την υπεραξία που προέκυψε κατά την αποτίμηση σε τρέχουσες αξίες των εγκαταστάσεων και δικτύων που παρέμειναν στην κυριότητα της Εταιρείας.
- Και αυξήθηκε με τη μεταφορά του λογαριασμού «Υπόλοιπο κερδών εις Νέον» που εμφανιζόταν στο Ισολογισμό της 31^{ης} Δεκεμβρίου 1998.

Σύμφωνα με το Ν. 2744/99 το εν λόγω αποθεματικό ορίσθηκε σαν «Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό».

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

27. ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΑ ΚΕΡΔΗ ΕΙΣ ΝΕΟΝ

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 31.12.2017	458.503	458.666
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής των ΔΠΧΑ 9 & 15	(6.352)	(6.352)
Υπόλοιπο κατά την 01.01.2018	452.151	452.313
Μερίσματα πληρωθέντα	(21.300)	(21.300)
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απευθείας στην Καθαρή θέση	1.206	1.206
Καθαρά κέρδη χρήσης 2018	47.908	47.950
Υπόλοιπο 31.12.2018	479.965	480.169
Υπόλοιπο κατά την 01.01.2019	479.965	480.169
Μερίσματα πληρωθέντα	(28.755)	(28.755)
Καθαρά κέρδη χρήσης 2019	58.068	58.108
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απευθείας στην Καθαρή θέση	(28.309)	(28.309)
Υπόλοιπο 31.12.2019	480.969	481.213

28. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εφαρμόζουν από 01.01.2013 το αναθεωρημένο πρότυπο ΔΛΠ 19 «Παροχές προς εργαζομένους» με αναδρομική εφαρμογή από 01.01.2012 σύμφωνα με το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και σφαλμάτων». Θεμελιώδη αλλαγή του νέου προτύπου, είναι η άμεση αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών και ζημιών και του κόστους προϋπηρεσίας που προκύπτουν από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών και δεν μετακυλίσονται με βάση την πολιτική του «περιθωρίου», με βάση το προηγούμενο ΔΛΠ 19.

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	31.12.2019	31.12.2018
Πρόβλεψη αποζημίωσης Προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	37.258	34.867
Ιατροφαρμακευτική κάλυψη προσωπικού	185.624	155.858
Ειδική εφάπαξ αποζημίωση προσωπικού (προσληφθέντες πριν και μετά την 25-10-1999)	116.302	109.390
Σύνολο	339.184	300.115

Η Εταιρεία έχει υποχρέωση να καλύπτει την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για το σύνολο των εργαζομένων, των συνταξιούχων και των προστατευμένων μελών τους. Διατηρεί επίσης λογαριασμό αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και δυο προγράμματα ειδικών εφάπαξ αποζημιώσεων προσληφθέντων πριν και μετά την 25.10.1999.

Η αναλογιστική αποτίμηση υποχρεώσεων καταρτίστηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19 από ανεξάρτητους εκτιμητές.

α. Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Η κίνηση της πρόβλεψης για αποζημίωση για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2018 έχει ως ακολούθως:

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2019	01.01 - 31.12.2018
Ποσά αναγνωρισμένα στον ισολογισμό		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	37.258	34.867
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	-	-
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό	37.258	34.867
Ποσά αναγνωρισμένα στον λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.265	1.349
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	479	427
Συνολικό διαχειριστικό έξοδο που αναγνωρίζεται στο λογ. αποτελεσμάτων	-	-
Κανονικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	1.744	1.776
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας		
Κόστος περικοπών /διακανονισμών /τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Συνολικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	1.744	1.776
Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	34.867	34.135
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.265	1.349
Κόστος τόκου	479	427
Εισφορές εργαζομένων	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(747)	(710)
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-οικονομικές υποθέσεις	829	(468)
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-δημογραφικές υποθέσεις	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-εμπειρία περιόδου	565	135
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	37.258	34.867
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(829)	469
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(565)	(135)
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	-	-
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος /(ζημιά) στην Καθαρή Θέση	(1.394)	334
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	34.867	34.135
Εισφορές εργοδότη	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(747)	(710)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	1.744	1.776
Μεταβολή στην καθαρή θέση	1.394	(334)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	37.258	34.867

Οι αναμενόμενες παροχές (μη προεξοφλημένες) από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση προσδιορίζονται σε Ευρώ 3.577 χιλ.

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία έχουν ως εξής:

Αναλογιστικές παραδοχές	2019	2018
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,63%	1,43%
Πληθωρισμός	2020-21: ~0,89%, 2022+: 1,60%	2019-22: ~1,52%, 2023+: 1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2020-21: ~ 2,15%, 2022+: 1,60%	2019-22: ~ 1,40%, 2023+: 1,80%
Διάρκεια Υποχρεώσεων	8,18	8,73

β. Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

Η Εταιρεία καλύπτει έξοδα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για τους εργαζομένους, τους συνταξιούχους και τα προστατευόμενα μέλη τους με βάση τον ισχύοντα εσωτερικό κανονισμό. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται, μερικώς, από εισφορές των εργαζομένων και των συνταξιούχων. Οι σχετικές υποχρεώσεις της Εταιρείας που απορρέουν από το πρόγραμμα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης προσδιορίστηκαν με βάση αναλογιστικές μελέτες που διενεργήθηκαν για τις χρήσεις 2019 και 2018.

Η κίνηση της πρόβλεψης για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2019 και 2018 έχει ως ακολούθως:

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2019	01.01 - 31.12.2018
Ποσά αναγνωρισμένα στον ισολογισμό		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	185.624	155.858
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	-	-
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό	185.624	155.858
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	2.223	2.525
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	2.936	2.535
Συνολικό διαχειριστικό έξοδο που αναγνωρίζεται στο λογ. αποτελεσμάτων	-	-
Κανονικό έξοδο στον λογ/μό Αποτελεσμάτων	5.159	5.060
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	-	-
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Συνολικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	5.159	5.060
Μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	155.858	155.325
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	2.223	2.525
Κόστος τόκου	2.936	2.535
Εισφορές εργαζομένων	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(6.522)	(5.814)
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-οικονομικές υποθέσεις	13.757	(7.093)
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-δημογραφικές υποθέσεις	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-εμπειρία περιόδου	17.372	8.380
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	185.624	155.858

Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(13.757)	7.093
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(17.372)	(8.380)
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	-	-
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος / (ζημιά) στην Καθαρή Θέση	(31.129)	(1.287)
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	155.858	155.325
Εισφορές εργοδότη	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(6.522)	(5.814)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	5.159	5.060
Μεταβολή στην καθαρή θέση	31.128	1.287
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	185.624	155.858

Οι αναμενόμενες παροχές (μη προεξοφλημένες) από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση προσδιορίζονται σε Ευρώ 6.635 χιλ.

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης έχουν ως εξής:

Αναλογιστικές παραδοχές	2019	2018
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,11%	1,92%
Ιατρικός Πληθωρισμός	2020-21: ~ 0,89%, 2022+: 1,60%	2019-22: ~ 1,52%, 2023+: 1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2020-21: ~ 2,15%, 2022+: 1,60%	2019-25: ~ 1,40%, 2026+: 1,80%
Διάρκεια Υποχρεώσεων	17,22	16,40

γ. Ειδικός εφάπαξ λογαριασμός προσληφθέντων από 26.10.1999

Για τους προσληφθέντες μεταγενέστερα της 25^{ης} Οκτωβρίου 1999, η Εταιρεία είναι υποχρεωμένη να καταβάλλει τις αποζημιώσεις στο σύνολό τους, σύμφωνα με το εργατικό δίκαιο και τη συλλογική σύμβαση εργασίας.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2019	01.01 - 31.12.2018
Ποσά αναγνωρισμένα στον ισολογισμό		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	12.550	10.676
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	(8.275)	(7.640)
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό	4.276	3.036
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	262	311
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	48	56
Συνολικό διαχειριστικό έξοδο που αναγνωρίζεται στο λογ. Αποτελεσμάτων	-	-
Κανονικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	310	367
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	-	-
Κόστος περικοπών / διακανονισμών /τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Συνολικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	310	367

Μεταβολή στη παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	10.676	10.920
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	262	311
Κόστος τόκου	177	166
Εισφορές εργαζομένων	461	376
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	(26)	(6)
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	-	-
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	-	-
Αναλογιστική ζημιά / (κέρδος)-οικονομικές υποθέσεις	1.349	(433)
Αναλογιστική ζημιά / (κέρδος)-δημογραφικές υποθέσεις	-	-
Αναλογιστική ζημιά / (κέρδος)-εμπειρία περιόδου	(349)	(658)
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	12.550	10.676
Μεταβολή στην αξία των περιουσιακών στοιχείων		
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στην αρχή της περιόδου	7.640	7.039
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	130	110
Εισφορές εργοδότη	-	2
Εισφορές εργαζομένων	461	376
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	(26)	(6)
Έξοδα	-	-
Προσαρμογή περιουσιακών στοιχείων (μέσω Καθαρής Θέσης)	-	-
Αναλογιστική (ζημιά) / κέρδος	70	119
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στο τέλος της περιόδου	8.275	7.640

Σημειώνεται ότι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος όπως αναφέρεται ανωτέρω, ανέρχεται σε Ευρώ 8.275 χιλ. και Ευρώ 7.640 χιλ. κατά την 31.12.2019 και την 31.12.2018 αντίστοιχα.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2019	01.01 - 31.12.2018
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(1.349)	433
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	349	658
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	70	119
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος / (ζημιά) στην Καθαρή Θέση	(930)	1.210
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	3.036	3.881
Εισφορές εργοδότη	-	(2)
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	-	-
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	310	367
Μεταβολή στην καθαρή θέση	930	(1.210)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	4.276	3.036

Οι αναμενόμενες εισφορές και παροχές (μη προεξοφλημένες) από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση προσδιορίζονται σε Ευρώ 392 χιλ. και Ευρώ 303 χιλ. αντίστοιχα.

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων του ειδικού εφάπαξ λογαριασμού προσληφθέντων από 26/10/1999 έχουν ως εξής:

Αναλογιστικές παραδοχές	2019	2018
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,84%	1,68%
Πληθωρισμός	2020-21: ~ 0,89%, 2022+: 1,60%	2019-22: ~ 1,52%, 2023+: 1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2020-21: ~ 2,15%, 2022+: 1,60%	2019-25: ~ 1,40%, 2026+: 1,80%
Διάρκεια Υποχρεώσεων	12,72	13,25

δ. Ειδικός εφάπαξ λογαριασμός προσληφθέντων μέχρι 25.10.1999

Με την ψήφιση του άρθρου 45 του Ν.4179/2013 με το οποίο καταργήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 26 του Ν.2939/2001 για την υποχρεωτική κάλυψη του ελλείμματος του λογαριασμού εφάπαξ για τους προσληφθέντες ως την 25.10.1999 από το Ελληνικό Δημόσιο, η Διοίκηση της Εταιρείας προβαίνει σε αναλογιστική μελέτη προκειμένου να σχηματίσει την ανάλογη πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2019	01.01 - 31.12.2018
Ποσά αναγνωρισμένα στον ισολογισμό		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	103.752	98.716
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	(8.433)	(7.061)
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό	95.319	91.655
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.183	1.476
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	1.134	1.053
Συνολικό διαχειριστικό έξοδο που αναγνωρίζεται στο λογ. Αποτελεσμάτων		-
Κανονικό έξοδο στον λογ/μό Αποτελεσμάτων	2.317	2.529
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας		-
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας		318
Συνολικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	2.317	2.847
Μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	98.716	100.627
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.183	1.476
Κόστος τόκου	1.232	1.125
Εισφορές εργαζομένων	1.323	1.266
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	(2.592)	(2.273)
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	-	-
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	318
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)- οικονομικές υποθέσεις	6.275	(2.340)
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)- δημογραφικές υποθέσεις	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)- εμπειρία περιόδου	(2.385)	(1.483)
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	103.752	98.716

Μεταβολή στην αξία των περιουσιακών στοιχείων	01.01 - 31.12.2019	01.01 - 31.12.2018
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στην αρχή της περιόδου	7.061	5.702
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων	98	72
Παροχές εργοδότη	2.448	2.168
Εισφορές εργαζομένων	1.323	1.266
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	(2.592)	(2.273)
Έξοδα	-	-
Προσαρμογή περιουσιακών στοιχείων (μέσω Καθαρής Θέσης)	-	-
Αναλογιστική (ζημιά) / κέρδος	95	126
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στο τέλος της περιόδου	8.433	7.061

Σημειώνεται ότι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος όπως αναφέρεται ανωτέρω, ανέρχεται σε Ευρώ 8.433 χιλ. και Ευρώ 7.061 χιλ. κατά την 31.12.2019 και την 31.12.2018 αντίστοιχα.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2019	01.01 - 31.12.2018
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(6.275)	2.340
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	2.385	1.483
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	95	126
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά) στην Καθαρή Θέση	(3.795)	3.949

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	91.655	94.925
Εισφορές εργοδότη	(2.448)	(2.168)
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	-	-
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	2.317	2.847
Μεταβολή στην καθαρή θέση	3.795	(3.949)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	95.319	91.655

Οι αναμενόμενες εισφορές και παροχές (μη προεξοφλημένες) από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση προσδιορίζονται σε Ευρώ 12.629 χιλ. και Ευρώ 12.018 χιλ. αντίστοιχα.

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων του ειδικού εφάπαξ λογαριασμού προσληφθέντων έως και την 25.10.1999 έχουν ως εξής:

Αναλογιστικές παραδοχές	2019	2018
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,54%	1,31%
Πληθωρισμός	2020-21: ~ 0,89%, 2022+: 1,60%	2019-22: ~ 1,52%, 2023+: 1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2020-21: ~ 2,15%, 2022+: 1,60%	2019-25: ~ 1,40%, 2026+: 1,80%
Διάρκεια Υποχρεώσεων	6,89	7,36

Ανάλυση ευαισθησίας αποτελεσμάτων:

Τα αποτελέσματα της αποτίμησης εξαρτώνται από τις υποθέσεις (οικονομικές και δημογραφικές) εκπόνησης της αναλογιστικής μελέτης. Υπολογίσαμε την αναλογιστική υποχρέωση (DBO) στην ημερομηνία αποτίμησης για κάθε πλάνο και για τα ακόλουθα σενάρια ευαισθησίας:

Αναλογιστική υποχρέωση (σε Ευρώ)

Σενάριο	N.2112/20	Ειδικός Λογαριασμός	Υγειονομική Περίθαλψη	Παροχή Ειδικής Σ.Σ
Επιτόκιο προεξόφλησης +0,5%	35.805.008	11.802.269	171.752.110	100.305.748
Επιτόκιο προεξόφλησης -0,5%	38.806.277	13.361.416	201.311.857	107.394.293
Πληθωρισμός +0,5%	38.776.379	13.131.725	200.914.046	105.884.580
Πληθωρισμός -0,5%	35.817.528	12.003.055	171.937.845	101.693.129
Αύξηση αποδοχών +0,5%	37.296.928	13.633.039	185.453.356	108.121.720
Αύξηση αποδοχών -0,5%	37.185.433	11.568.200	185.788.845	99.587.911
Προσδόκιμο επιβίωσης +1 έτος	37.318.038	12.566.700	192.533.758	103.939.854
Προσδόκιμο επιβίωσης -1 έτος	37.193.075	12.532.550	179.005.378	103.545.849
Νοσηρότητα +0,5%	37.258.304	12.550.341	200.808.817	103.751.614
Νοσηρότητα -0,5%	37.258.304	12.550.341	171.749.275	103.751.614

Αναλογιστική υποχρέωση (μεταβολή)

Σενάριο	N.2112/20	Ειδικός Λογαριασμός	Υγειονομική Περίθαλψη	Παροχή Ειδικής Σ.Σ
Επιτόκιο προεξόφλησης +0,5%	-3,9%	-6,0%	-7,5%	-3,3%
Επιτόκιο προεξόφλησης -0,5%	4,2%	6,5%	8,5%	3,5%
Πληθωρισμός +0,5%	4,1%	4,6%	8,2%	2,1%
Πληθωρισμός -0,5%	-3,9%	-4,4%	-7,4%	-2,0%
Αύξηση αποδοχών +0,5%	0,1%	8,6%	-0,1%	4,2%
Αύξηση αποδοχών -0,5%	-0,2%	-7,8%	0,1%	-4,0%
Προσδόκιμο επιβίωσης +1 έτος	0,2%	0,1%	3,7%	0,2%
Προσδόκιμο επιβίωσης -1 έτος	-0,2%	-0,1%	-3,6%	-0,2%
Νοσηρότητα +0,5%	0,0%	0,0%	8,2%	0,0%
Νοσηρότητα -0,5%	0,0%	0,0%	-7,5%	0,0%

29. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΚΡΕΜΟΔΙΚΙΕΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	31.12.2019	31.12.2018
Προβλέψεις για εκκρεμοδικίες με εργαζομένους - συνταξιούχους	22.838	25.085
Προβλέψεις για αστικές εκκρεμοδικίες	26.080	30.047
Σύνολο	48.918	55.132

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Έχουν ασκηθεί αγωγές για αστικές υποθέσεις κατά της Εταιρείας συνολικού ύψους περίπου Ευρώ 92,8 εκατ. κατά την 31.12.2019. Οι αγωγές αυτές αφορούν κυρίως αποζημιώσεις λόγω καταστροφών από πλημμύρες (λόγω θραύσης αγωγών ή βροχοπτώσεων), είτε αγωγές διάφορων αντισυμβαλλόμενων προμηθευτών και εργολάβων για παραβάσεις συμβατικών όρων. Επίσης υπάρχουν σε εκκρεμότητα δικαστικές υποθέσεις για εργατικές διαφορές ύψους Ευρώ 170,3 εκατ. περίπου. Το συνολικό ύψος των προβλέψεων που έχει σχηματίσει η Εταιρεία ανέρχεται σε Ευρώ 48,9 εκατ. περίπου κατά την 31.12.2019 (ποσό Ευρώ 55,1 εκατ. περίπου κατά την 31.12.2018). Επιπρόσθετα ποσό Ευρώ 2,9 εκατ. περίπου, που αφορά υπόλοιπο συμβιβαστικής επίλυσης εργατικών διαφορών των υπ' αριθμ. 19105/21.12.2016 και 19224/24.05.2017 αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, παρουσιάζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, (το αντίστοιχο περσινό, ανερχόταν σε ποσό Ευρώ 1,4 εκατ. περίπου).

Η πρόβλεψη επίδικων υποθέσεων βασίζεται σε εκτιμήσεις της Διοίκησης σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών για το ποσό που πιθανολογείται ότι θα εκταμειωθεί.

30. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Η κίνηση του λογαριασμού στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	31.12.2019	31.12.2018
Αρχική Αξία:		
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	237.775	234.987
Έσοδα από δικαιώματα αποχέτευσης 22%	36.391	36.403
	274.166	271.390
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις		
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	(116.691)	(110.554)
Έσοδα από δικαιώματα αποχέτευσης 22%	(14.475)	(13.564)
	131.166	(124.118)
Αναπόσβεστη Αξία		
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	121.084	124.433
Έσοδα από δικαιώματα αποχέτευσης 22%	21.916	22.839
	143.000	147.272

Η Εταιρεία επιχορηγείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Ελληνικού Δημοσίου για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων έργων. Επιπροσθέτως, οι πελάτες της Εταιρείας (συμπεριλαμβανομένων του Δημοσίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης) συμμετέχουν στη χρηματοδότηση του αρχικού κόστους ανάπτυξης του δικτύου (μετρητές, δικτυακές ενώσεις κλπ.) ή της αναβάθμισής του.

Τα σχετικά εφάπαξ τέλη που είχαν χρεωθεί στους πελάτες πριν τις 30 Ιουνίου 2009 (δηλαδή νωρίτερα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της ΕΔΔΠΧΑ 18, η οποία δεν εφαρμόστηκε αναδρομικά), λογίζονταν από την Εταιρεία ως έσοδα επόμενων χρήσεων και αναγνωρίζονταν στα έσοδα κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των σχετικών παγίων περιουσιακών στοιχείων. Με την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, το ποσό των Ευρώ 33.259 χιλ. που συμπεριλαμβάνονταν την 1η Ιανουαρίου 2018 ως έσοδο επομένων χρήσεων στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στο κονδύλι "Επιχορηγήσεις Επενδύσεων και Συμμετοχές Καταναλωτών", αναγνωρίστηκε στα κέρδη εις νέον της Εταιρείας και του Ομίλου.

Οι ως άνω επιχορηγήσεις και τα έσοδα από δικαιώματα 22% λογίζονται κατά την είσπραξη και εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Τα ποσά αυτά αποτελούν έσοδα επομένων χρήσεων και αποσβένονται βάσει της ωφέλιμης ζωής των σχετικών παγίων, όταν αυτά τεθούν σε λειτουργία. Η απόσβεση των επιχορηγήσεων και των εσόδων από δικαιώματα 22% εμφανίζεται αφαιρετικά των αποσβέσεων παγίων στα αποτελέσματα χρήσεως.

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Εκτός των ανωτέρω επιχορηγήσεων στην Εταιρεία έχουν παρασχεθεί και άλλης φύσεως κρατικές επιχορηγήσεις, όπως η παραχώρηση της νήσου Ψυτάλλειας που χρησιμοποιεί η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. για τη λειτουργία του κέντρου επεξεργασίας λυμάτων.

31. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Το ποσό Ευρώ 18.612 χιλ. την 31.12.2019 και Ευρώ 18.488 χιλ. την 31.12.2018 αφορά εγγυήσεις από πελάτες για την χρήση του μετρητή, εισπραχθείσες κατά την αρχική σύνδεση παροχής. Οι εν λόγω εγγυήσεις επιστρέφονται (χωρίς τόκο) με τον τερματισμό της σύνδεσης από μέρος του πελάτη. Οι ανωτέρω εγγυήσεις έχουν καταχωρηθεί στην ονομαστική τους αξία, και όχι στην εύλογη αξία τους κατά την αρχική καταχώρηση και μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος τους, επειδή μπορούν να απαιτηθούν από τους καταναλωτές σε οποιοδήποτε χρόνο.

32. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

α. Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Προμηθευτές	22.893	23.303	22.893	23.303
Παρακρατημένοι πληρωτέοι φόροι	7.260	8.772	7.260	8.772
Ασφαλιστικές και λοιπές εισφορές	3.227	4.588	3.227	4.588
Συμβατικές Υποχρεώσεις	6.598	6.435	6.598	6.435
Μερίσματα πληρωτέα	522	505	522	505
Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	40.500	43.603	40.500	43.603

Οι λειτουργικές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μειώθηκαν κατά Ευρώ 3,1 εκατ. περίπου κυρίως λόγω της μείωσης του υπολοίπου των προμηθευτών κατά Ευρώ 0,4 εκατ. περίπου, των παρακρατούμενων πληρωτέων φόρων κατά Ευρώ 1,5 εκατ. περίπου και των ασφαλιστικών εισφορών κατά Ευρώ 1,4 εκατ. περίπου.

β. Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Εκκρεμοδικίες με εργαζόμενους – συνταξιούχους	2.921	1.380	2.921	1.380
Επιταγές πληρωτέες	941	513	941	513
Εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων	948	916	948	916
Αποζημιώσεις προσωπικού	113	63	113	63
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.224	6.695	7.235	6.704
Βραχυπρόθεσμες Εγγυήσεις καταναλωτών	5.709	5.622	5.709	5.622
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	17.856	15.189	17.867	15.198

Στις λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις στο κονδύλι Εκκρεμοδικίες με εργαζόμενους – συνταξιούχους περιλαμβάνεται η υλοποίηση των υπ' αριθμ.19105/21.12.2016 και 19224/24.5.2017 αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

33. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Πανδημία COVID-19

Στις 11 Μαρτίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας χαρακτήρισε επίσημα ως πανδημία την επιδημία του κορονοϊού-Covid-19. Τα έκτακτα μέτρα που έχουν ληφθεί παγκοσμίως, για λόγους δημόσιας υγείας, αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά την πορεία της οικονομίας τόσο σε κρατικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο. Αναφορικά με την ΕΥΔΑΠ, έχουν καταγραφεί οι κίνδυνοι και οι εκτιμήσεις στη σημείωση 39.

Στις 27 Μαρτίου 2020, το ΔΣ της ΕΥΔΑΠ ενέκρινε την δωρεά 2,5 εκατομμύριων ευρώ για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού. Συγκεκριμένα, η ΕΥΔΑΠ θα καλύψει με ποσό 2 εκ. ευρώ, δαπάνες που σχετίζονται με την αγορά ιατρικού και νοσοκομειακού εξοπλισμού και αναλωσίμων, καθώς και την ενίσχυση μονάδων εντατικής θεραπείας, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς.

Επίσης, η Εταιρεία θα παράσχει στα νοσοκομεία αναφοράς δωρεάν νερό, ύψους 500.000 ευρώ για όλη την περίοδο της κρίσης του κορωνοϊού

Παράταση Υπογραφής Σύμβασης με το Ελληνικό Δημόσιο

Η Εταιρεία βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με το Ελληνικό Δημόσιο για την ανανέωση του αποκλειστικού δικαιώματος παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στη γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητάς της. Σε συμφωνία με το Ελληνικό Δημόσιο η υφιστάμενη σύμβαση παρατάθηκε αρχικά μέχρι τις 25.04.2020 και κατόπιν με νεότερη συμφωνία των μερών έως την 31.12.2020, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι σχετικές διαβουλεύσεις. Δεδομένου ότι η σχετική διαπραγμάτευση είναι σε εξέλιξη δεν είναι εφικτή, στο παρόν στάδιο, η εκτίμηση των επιπτώσεων της τελικής συμφωνίας στα μελλοντικά οικονομικά αποτελέσματα της Εταιρείας.

Πρωτογενές αίτημα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για την Παροχή Υπηρεσιών Τεχνικού Συμβούλου προς υποβοήθηση της Δ18

Σύμφωνα με το άρθρο 38 του Π.Δ.123/2017 (ΦΕΚ 151 Α'/12-10-2017) η Διεύθυνση Έργων Ύδρευσης Αποχέτευσης & Επεξεργασίας Λυμάτων (Δ18) είναι αρμόδια για το σχεδιασμό, προγραμματισμό, ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής υπηρεσιών των έργων ύδρευσης, αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων της Γενικής Γραμματείας Υποδομών.

Στις 19.05.2020 δημοσιεύτηκε από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών πρωτογενές αίτημα για την «Παροχή Υπηρεσιών Τεχνικού Συμβούλου προς υποβοήθηση της Δ18 για τις ενέργειες διεξαγωγής Διεθνούς Διαγωνισμού (ΣΔΙΤ) του έργου “Διαχείριση – Λειτουργία και Συντήρηση του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (Ε.Υ.Σ.) Αθήνας”». Η Εταιρεία εξετάζει το σχετικό θέμα προκειμένου να εκτιμήσει ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα έχει στην μελλοντική της δραστηριότητα.

Με εξαίρεση τα ανωτέρω, δεν έχει συμβεί κάποιο γεγονός το οποίο να επηρεάζει σημαντικά την οικονομική διάρθρωση ή την επιχειρηματική πορεία της Εταιρείας και του Ομίλου από 31.12.2019 μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας.

34. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ & ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ-ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εφόσον η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη.

1.Τίμημα αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος για την περίοδο 1.7.2013 έως 31.12.2019

Με κοινή υπουργική απόφαση της 03.12.2013 που εκδόθηκε βάσει νομοθετικών ρυθμίσεων ορίστηκε ότι οι οφειλές του Ελληνικού Δημοσίου προς την Εταιρεία από επιχορηγούμενες δαπάνες επενδυτικού προγράμματος για τη δεκαετία 2000-2010 που απορρέουν από την 09.12.1999 σύμβαση του Ελληνικού Δημοσίου με την Εταιρεία ύψους Ευρώ 294 εκατ. περίπου αποσβένονται με συμψηφιζόμενες μη φορολογικές οφειλές ισόποσης αξίας της Εταιρείας προς το Ελληνικό Δημόσιο, μέχρι τις 30.6.2013 οι οποίες αφορούν το κόστος του διατεθέντος σε αυτήν αδιύλιστου νερού περιόδου 25.10.2004-30.06.2013. Με την ίδια κοινή υπουργική απόφαση αποσβέστηκαν και οι λοιπές αξιώσεις μέχρι την 30.06.2013 μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων την 27η Δεκεμβρίου 2013 έγινε αποδεκτή η ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση.

Ωστόσο, εκκρεμεί από τη χρήση 2004 η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας η οποία θα καθορίζει το τίμημα του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος. Ελλείπει γραπτής συμφωνίας η Εταιρεία συνέχισε και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» (σημ.37) καλύπτοντας με τον τρόπο αυτό την σχετική της υποχρέωση και επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα αποτελέσματά της.

Η δημοσίευση της ΚΥΑ 135275 (αρ. 3, παρ.9) ΦΕΚ 1751/22.05.2017 «Έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του» επιφέρει αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, συμπεριλαμβανομένης και της τιμολόγησης μη επεξεργασμένου ύδατος.

Σε ερώτημα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με επιστολή του Προέδρου του ΝΠΔΔ Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ, προς την ΕΥΔΑΠ ΑΕ με την οποία ζητούσε επιπλέον ποσό που, με βάση τα στοιχεία της επιστολής, εκτιμήθηκε ότι ανέρχεται στο συνολικό ύψος των 266 εκ. Ευρώ για την περίοδο 1.7.2013 έως 31.12.2019, η ΕΥΔΑΠ ΑΕ (κατόπιν και της υπ'αρ. 20339/19.6.2019 Αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της) με εταιρική ανακοίνωση στις 22.06.2019 γνωστοποίησε ότι σύμφωνα με το νόμο 2744/1999 και την από 1999 Σύμβαση, το ύψος του τιμήματος του μη επεξεργασμένου ύδατος πρέπει να είναι αντικείμενο Σύμβασης μεταξύ της ΕΥΔΑΠ και του Ελληνικού Δημοσίου και εξέφρασε την αντίθεσή της στην παραπάνω απαίτηση.

Στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων διαπραγματεύσεων που διεξάγονται με το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες εντατικοποιήθηκαν από το Β' εξάμηνο του 2019, για την επέκταση του δικαιώματος αποκλειστικής διάθεσης ύδατος στην περιοχή της Αθήνας, τέθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο το θέμα της οριστικής τακτοποίησης του τιμήματος του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος για την περίοδο 1.7.2013 έως 31.12.2019. Η εταιρεία σε μια προσπάθεια εξεύρεσης λύσης και οριστικής διευθέτησης της σχετικής εκκρεμότητας έχει αναθέσει σε εξωτερικούς οικονομικούς, τεχνικούς και νομικούς συμβούλους την εξέταση των οικονομικών, τεχνικών και νομικών παραμέτρων της απαίτησης του Ελληνικού Δημοσίου. Δεδομένων των εν εξελίξει διαπραγματεύσεων, των σχετικών συζητήσεων, και της ύπαρξης διαχρονικά σημαντικής απόκλισης μεταξύ των μερών, σχετικά με τα οικονομικά, τεχνικά και νομικά κριτήρια που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για την οριστική διευθέτηση της υπόθεσης αυτής, δεν είναι εφικτή, στο παρόν στάδιο, η αξιόπιστη εκτίμηση της έκβασης της.

Η εταιρεία θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για την διευθέτηση της, στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα, στο πλαίσιο των ευρύτερων συζητήσεων που διεξάγονται για την επέκταση του δικαιώματος αποκλειστικής διάθεσης ύδατος στην περιοχή της Αθήνας.

2. Δεσμεύσεις από Ανεκτέλεστες Συμβάσεις

Οι δεσμεύσεις της Εταιρείας που αφορούν επεκτάσεις, βελτιώσεις και συντηρήσεις δικτύων και εγκαταστάσεων, τοποθετήσεις παροχών μονάδων συμπαραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας κ.λπ. ανέρχονται την 31.12.2019 σε Ευρώ 47 εκατ. περίπου και την 31.12.2018 σε Ευρώ 32 εκατ. περίπου.

3. Εγγυητικές επιστολές

Η Εταιρεία έχει εκδώσει εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση υποχρεώσεων ποσού Ευρώ 1.388 χιλ. την 31.12.2019.

4. Εκκρεμείς Δικαστικές Υποθέσεις

Οι εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Αιτούμενο Ποσό	Πρόβλεψη	Ενδεχόμενη Υποχρέωση
Εργατικά	170.260	25.759	144.501
Ενοχικά	92.797	26.080	66.717
Σύνολο	263.057	51.839	211.218

Στο ποσό της πρόβλεψης των Ευρώ 51,8 εκατ. περιλαμβάνεται υποχρέωση Ευρώ 2,9 εκατ. περίπου, που απεικονίζεται στο κονδύλι Εκκρεμοδίκιες με εργαζόμενους - συνταξιούχους στις λοιπές βραχυπροθεσμες υποχρεώσεις.

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

35. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Α) Συναλλαγές με Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2019	31.12.2018
Βραχυπρόθεσμες παροχές:		
- Αμοιβές (Προέδρου & Δ/ντος Συμβούλου και Εκτελεστικών Συμβούλων)	143	114
- Αμοιβές & έξοδα παράστασης μελών Δ.Σ.	216	239
- Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	80	71
Πρόσθετες Παροχές	16	13
Σύνολο	455	437

Β) Συναλλαγές και υπόλοιπα με Ελληνικό Δημόσιο και ΟΤΑ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
1) Συναλλαγές				
- Έσοδα	57.010	55.938	57.010	55.938
2) Υπόλοιπα				
- Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις από πελάτες (Διακανονισμοί Δήμων)	1.160	3.619	1.160	3.619
- Απαιτήσεις από Πελάτες (ΟΤΑ, Ελληνικό Δημόσιο)	54.377	50.433	54.377	50.433
- Απαίτηση από Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	-	-	19	-
- Λοιπές Απαιτήσεις (από το Ελληνικό Δημόσιο για κάλυψη ελλείμματος από αποζημίωση προσωπικού)	258	258	258	258

Οι συναλλαγές με Ελληνικό Δημόσιο και ΟΤΑ αφορούν έσοδα υδροληψίας τιμολογημένα και δεδουλευμένα.

Γ) Συναλλαγές και υπόλοιπα με λοιπά Συνδεδεμένα μέρη που ενοποιούνται με την ΕΕΣΥΠ ΑΕ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2019	31.12.2018
1) Συναλλαγές		
Έσοδα	2.529	2.550
Έξοδα	20.083	19.625
Πληρωμές Μερισμάτων	17.636	13.064
2) Υπόλοιπα		
Απαιτήσεις από πελάτες	2.625	2.346
Υποχρεώσεις προς Προμηθευτές	3.535	1.442

36. ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Αμοιβές Ελεγκτών για τον έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών	56	63	53	60
Λοιπές αμοιβές	16	15	16	15
Σύνολο Αμοιβών	72	78	69	75

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

37. «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΓΙΩΝ Ε.ΥΔ.Α.Π.» Ν.Π.Δ.Δ.

1. Η «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.» Ν.Π.Δ.Δ. ιδρύθηκε κατά την εισαγωγή της Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αξιών με σκοπό την μεταβίβαση των φραγμάτων και ταμιευτήρων του Μαραθώνα, του Μόρνου, του Ευήνου και της Υλίκης. Εκτός από τις κατασκευές και επεκτάσεις των εγκαταστάσεων που συνδέονται με τ' ανωτέρω φράγματα και τους ταμιευτήρες, το Ελληνικό Δημόσιο μέσω της «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.» Ν.Π.Δ.Δ. προμηθεύει την Εταιρεία με ακατέργαστο ύδωρ ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της παροχής υπηρεσιών ύδρευσης.
2. Σημειώνεται ότι:
 - το Υδραγωγείο της Υλίκης μέχρι την Βίλιζα Θηβών μεταγράφηκε στα αρμόδια Υποθηκοφυλακεία Θηβών και Ωρωπού.
 - Το εργοτάξιο της Άμφισσας και του Χρισσού Δελφών έχουν ήδη ενταχθεί στο Κτηματολογικό γραφείο Αμφίσσης που τελεί χρέη Υποθηκοφυλακείου.
3. Με την απόφαση 18448/24.09.2014 του Διοικητικού Συμβουλίου της «ΕΥΔΑΠ Α.Ε.», εγκρίθηκε η υπογραφή σύμβασης μεταξύ της «Εταιρείας Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.» ΝΠΔΔ και της «ΕΥΔΑΠ Α.Ε.» που αφορά την από 01.10.2014 υδροδότηση και τιμολόγηση από την «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ» ΝΠΔΔ, των ΟΤΑ και λοιπών Ν.Π.Δ.Δ., κατά μήκος του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (Ε.Υ.Σ.) εκτός γεωγραφικής περιοχής δραστηριότητας της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.. Συγκεκριμένα η Απόφαση αφορά τους παρακάτω Δήμους:
 - Δελφών
 - Λεβαδέων (και της ΔΕΥΑΛ)
 - Θηβαίων (και της ΔΕΥΑΘ)
 - Τανάγρας
 - Χαλκιδέων (και της ΔΕΥΑΧ)
 - Διστόμου – Αράχωβας

38. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η Εταιρεία διαχειρίζεται το κεφάλαιό της με τρόπο τέτοιο ώστε να εκπληρώνει τους σκοπούς της, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 4α του άρθρου 1 του Ν.2744/99. Επίσης σύμφωνα με την παράγραφο 8 του ίδιου άρθρου απαγορεύεται η σύσταση εμπράγματου δικαιώματος επί των ακινήτων παγίων στοιχείων της, που χρησιμοποιούνται για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 5 του ίδιου νόμου δεν χωρεί αναγκαστική εκτέλεση του ενεργητικού της ΕΥΔΑΠ που χρησιμοποιείται για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της.

Η Εταιρεία την τρέχουσα περίοδο δεν έχει δανειακές υποχρεώσεις είτε μακροπρόθεσμες είτε βραχυπρόθεσμες. Μετά την εισαγωγή της στο χρηματιστήριο το 2000 και μέχρι το 2013 η Εταιρεία είχε προβεί κυρίως σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό, προκειμένου να ανταποκριθεί στις λειτουργικές της υποχρεώσεις λόγω της μη πληρωμής των λογαριασμών ύδρευσης από ορισμένους ΟΤΑ και άλλους δημόσιους φορείς.

Η Εταιρεία φροντίζει να διατηρεί ικανοποιητικό ύψος κεφαλαίων προκειμένου να εξυπηρετεί τους σκοπούς της εφαρμόζοντας την κατάλληλη μερισματική πολιτική.

Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-
Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα	(428.642)	(383.552)	(427.725)	(382.615)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	951.140	949.227	951.384	949.431
Δείκτης καθαρού χρέους προς ίδια κεφάλαια	0	0	0	0

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

39. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων διεκπεραιώνεται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις της Εταιρείας, οι οποίες λειτουργούν με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει τους στόχους, ορίζει την πολιτική, επιλέγει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, η υλοποίηση του οποίου ανατίθεται στα στελέχη της Εταιρείας. Η ύπαρξη πλαισίου διαχείρισης κινδύνων είναι κεντρικής σημασίας και η διαδικασία παρακολούθησης είναι δομημένη, συνεχής και διαρκής.

(α) Πιστωτικός κίνδυνος

Η έκθεση της Εταιρείας όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα κάτωθι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται ως εξής:

Κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	3.126	1.703	3.126	1.703
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	428.642	383.552	427.725	382.615
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις και Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	210.225	211.410	210.187	211.350
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	7.186	9.380	7.186	9.380
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες		-	1.210	1.210
Σύνολο	649.179	606.045	649.434	606.258

Στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνονται απαιτήσεις από ιδιώτες πελάτες, για τις οποίες υφίσταται σχετικός κίνδυνος, ο οποίος περιορίζεται με την ανάληψη μέτρων και δράσεων από τις αρμόδιες διευθύνσεις. Οι δράσεις αφορούν τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών και παροχής διευκολύνσεων για την αποπληρωμή αυτών.

Για την κατηγορία των οφειλών της τοπικής αυτοδιοίκησης ΟΤΑ, η Εταιρεία εξετάζει την δυνατότητα είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών μέσω κατάρτισης συμβάσεων (διαχείρισης δικτύων ή διακανονισμών) ή μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναθεώρησε τη μεθοδολογία για την επιμέτρηση της απομείωσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9.

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας χρονοανάλυσης για τις απαιτήσεις της Εταιρείας:

Ποσά σε χιλ Ευρώ

ΧΡΟΝΟΑΝΑΛΥΣΗ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ							
2019	Μη Ληξιπρόθεσμες	0-1 μήνα	1-6 μήνες	6 μήνες-2 έτη	2 έτη-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
ΙΔΙΩΤΕΣ	26.487	9.639	27.483	38.023	30.440	40.764	172.836
ΔΗΜΟΣΙΟ	2.809	747	1.117	4.378	3.030	7.933	20.014
ΟΤΑ	11.872	1.724	4.580	7.408	5.373	978	31.935
Σύνολο	41.168	12.110	33.180	49.809	38.843	49.675	224.785
2018	Μη Ληξιπρόθεσμες	0-1 μήνα	1-6 μήνες	6 μήνες-2 έτη	2 έτη-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
ΙΔΙΩΤΕΣ	30.489	10.030	27.375	38.812	33.844	37.719	178.268
ΔΗΜΟΣΙΟ	2.137	943	1.060	4.219	5.004	4.848	18.212
ΟΤΑ	6.059	2.659	9.681	8.656	7.143	663	34.862
Σύνολο	38.685	13.632	38.116	51.688	45.992	43.230	231.343

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Σημειώνεται ότι το εξοφλημένο ποσό των δόσεων, των διακανονισμών ιδιωτών την 31.12.2019 ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 11.586 χιλ. έναντι ποσού Ευρώ 14.015 χιλ. της αντίστοιχης περσινής περιόδου και δεν συμπεριλαμβάνεται στο υπόλοιπο των ιδιωτών πελατών, στον πίνακα της χρονοανάλυσης.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Εσόδων & Απαιτήσεων και η Διεύθυνση Διαχείρισης Ειδικών πελατών, ελέγχουν διαρκώς τις απαιτήσεις από πελάτες της Εταιρείας, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα (κωδικό τιμολογίων, κατηγορίες πελατών) και ενσωματώνουν τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες του πιστωτικού ελέγχου.

Για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου η Υπηρεσία Αναγκαστικών Εισπράξεων της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών εξετάζει σε συνεχή βάση και διευθετεί μέσω της δικαστικής οδού (ΝΔ 356/1974 «Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων») ληξιπρόθεσμες οφειλές προς είσπραξη από υδροληψία, δικαιώματα χρήσης και δικαιώματα σύνδεσης ακινήτων από ιδιώτες και ΟΤΑ.

Το ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 και η εκτιμώμενη ζημία απομείωσης δεν κρίνεται σημαντική. Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται με συγκέντρωση του μεγαλύτερου τμήματος των διαθεσίμων της Εταιρείας στην Τράπεζα της Ελλάδος (περίπου 60%) και με περιορισμό της έκθεσης στα λοιπά ημεδαπά πιστωτικά ιδρύματα (κυρίως Συστημικές τράπεζες).

Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν έχει εξασφαλιστεί με υποθήκη ή άλλη μορφή πιστωτικής εξασφάλισης.

Αντίστοιχα η Εταιρεία δεν έχει εκχωρήσει σε τρίτους ως μορφή εγγύησης χρηματοπιστωτικά μέσα του Ενεργητικού.

(β) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αντιμετωπίζεται με τη διατήρηση ικανών χρηματικών διαθεσίμων και την εξασφάλιση τραπεζικών πιστώσεων προς χρήση. Δεν υφίσταται κίνδυνος ρευστότητας λόγω της ύπαρξης σημαντικών ταμειακών διαθεσίμων ικανών να καλύψουν τις τρέχουσες λειτουργικές και επενδυτικές ανάγκες.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας, ταξινομημένες σε σχετικές ομαδοποιημένες ημερομηνίες λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης, σε μη προεξοφλημένες τιμές.

Ποσά σε χιλ Ευρώ

ΧΡΟΝΟΑΝΑΛΥΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ							
2019	0-1 Μήνα	2-3 Μήνες	3-6 Μήνες	6-12 Μήνες	1- 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	-	-
Υποχρεώσεις για παροχές στους εργαζόμενους	888	1.775	3.026	5.681	47.041	280.773	339.184
Προβλέψεις / Λουτές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	67.531	67.531
Προμηθευτές & Λουτές Υποχρεώσεις	18.288	25.059	4.917	400	948	8.754	58.366
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	81	161	242	476	2.659	318	3.937
Σύνολο	19.257	26.995	8.185	6.557	50.648	357.376	469.018
2018	0-1 Μήνα	2-3 Μήνες	3-6 Μήνες	6-12 Μήνες	1- 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	-	-
Υποχρεώσεις για παροχές στους εργαζόμενους	770	1.539	3.683	4.973	41.379	247.823	300.167
Προβλέψεις / Λουτές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	73.620	73.620
Προμηθευτές & Λουτές Υποχρεώσεις	16.479	28.949	9.499	400	916	7.089	63.332
Σύνολο	17.249	30.488	13.182	5.373	42.295	328.532	437.119

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

(γ) Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με το μετοχικό χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας, το οποίο αποτελεί μακροπρόθεσμη, στρατηγική επένδυση κι ως εκ τούτου περιορίζεται σε προκαθορισμένα όρια θέσης (Position Limits).

(δ) Τίμημα αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος για την περίοδο 1.7.2013 έως 31.12.2019

Με κοινή υπουργική απόφαση της 03.12.2013 που εκδόθηκε βάσει νομοθετικών ρυθμίσεων ορίστηκε ότι οι οφειλές του Ελληνικού Δημοσίου προς την Εταιρεία από επιχορηγούμενες δαπάνες επενδυτικού προγράμματος για τη δεκαετία 2000-2010 που απορρέουν από την 09.12.1999 σύμβαση του Ελληνικού Δημοσίου με την Εταιρεία ύψους Ευρώ 294 εκατ. περίπου αποσβένονται με συμψηφιζόμενες μη φορολογικές οφειλές ισόποσης αξίας της Εταιρείας προς το Ελληνικό Δημόσιο, μέχρι τις 30.6.2013 οι οποίες αφορούν το κόστος του διατεθέντος σε αυτήν αδιύλιστου νερού περιόδου 25.10.2004-30.06.2013. Με την ίδια κοινή υπουργική απόφαση αποσβέστηκαν και οι λοιπές αξιώσεις μέχρι την 30.06.2013 μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων την 27η Δεκεμβρίου 2013 έγινε αποδεκτή η ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση.

Ωστόσο, εκκρεμεί από τη χρήση 2004 η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας η οποία θα καθορίζει το τίμημα του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος. Ελλείψει γραπτής συμφωνίας η Εταιρεία συνέχισε και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» (σημ.37) καλύπτοντας με τον τρόπο αυτό την σχετική της υποχρέωση και επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα αποτελέσματά της.

Η δημοσίευση της ΚΥΑ 135275 (αρ. 3, παρ.9) ΦΕΚ 1751/22.05.2017 «Έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του» επιφέρει αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, συμπεριλαμβανομένης και της τιμολόγησης μη επεξεργασμένου ύδατος.

Σε ερώτημα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με επιστολή του Προέδρου του ΝΠΔΔ Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ, προς την ΕΥΔΑΠ ΑΕ με την οποία ζητούσε επιπλέον ποσό που, με βάση τα στοιχεία της επιστολής, εκτιμήθηκε ότι ανέρχεται στο συνολικό ύψος των 266 εκ. Ευρώ για την περίοδο 1.7.2013 έως 31.12.2019, η ΕΥΔΑΠ ΑΕ (κατόπιν και της υπ'αρ. 20339/19.6.2019 Αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της) με εταιρική ανακοίνωση στις 22.06.2019 γνωστοποίησε ότι σύμφωνα με το νόμο 2744/1999 και την από 1999 Σύμβαση, το ύψος του τιμήματος του μη επεξεργασμένου ύδατος πρέπει να είναι αντικείμενο Σύμβασης μεταξύ της ΕΥΔΑΠ και του Ελληνικού Δημοσίου και εξέφρασε την αντίθεσή της στην παραπάνω απαίτηση.

Στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων διαπραγματεύσεων που διεξάγονται με το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες εντατικοποιήθηκαν από το Β' εξάμηνο του 2019, για την επέκταση του δικαιώματος αποκλειστικής διάθεσης ύδατος στην περιοχή της Αθήνας, τέθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο το θέμα της οριστικής τακτοποίησης του τιμήματος του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος για την περίοδο 1.7.2013 έως 31.12.2019. Η εταιρεία σε μια προσπάθεια εξεύρεσης λύσης και οριστικής διευθέτησης της σχετικής εκκρεμότητας έχει αναθέσει σε εξωτερικούς οικονομικούς, τεχνικούς και νομικούς συμβούλους την εξέταση των οικονομικών, τεχνικών και νομικών παραμέτρων της απαίτησης του Ελληνικού Δημοσίου. Δεδομένων των εν εξελίξει διαπραγματεύσεων, των σχετικών συζητήσεων, και της ύπαρξης διαχρονικά σημαντικής απόκλισης μεταξύ των μερών, σχετικά με τα οικονομικά, τεχνικά και νομικά κριτήρια που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για την οριστική διευθέτηση της υπόθεσης αυτής, δεν είναι εφικτή, στο παρόν στάδιο, η αξιόπιστη εκτίμηση της έκβασης της.

Η εταιρεία θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για την διευθέτηση της, στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα, στο πλαίσιο των ευρύτερων συζητήσεων που διεξάγονται για την επέκταση του δικαιώματος αποκλειστικής διάθεσης ύδατος στην περιοχή της Αθήνας.

(ε) Ρυθμιστικός κίνδυνος

Στις 22 Μαΐου 2017, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β 1751, η Κοινή Υπουργική Απόφαση η οποία είχε ως θέμα: «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Η ΕΥΔΑΠ ΑΕ εξετάζει την εφαρμογή των γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος σύμφωνα με την ανωτέρω Κοινή Υπουργική Απόφαση.

Από την εξέταση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης από την Εταιρεία, προέκυψαν θέματα προς διευκρίνιση, που αφορούν:

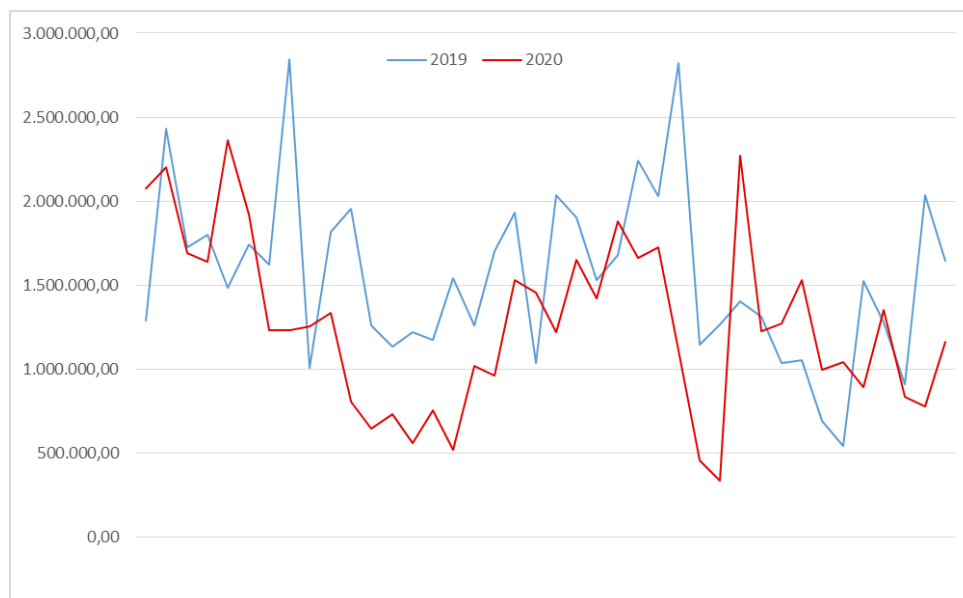
Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

- Την τιμή του ακατέργαστου ύδατος, ως βασικό στοιχείο κόστους,
- Το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος πόρου ανά κυβικό μέτρο νερού, καθώς αυτό δεν έχει γνωστοποιηθεί στην Εταιρεία, από τη Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,
- Το κόστος ευκαιρίας του επενδεδυμένου κεφαλαίου και ειδικότερα την εύλογη ετήσια απόδοση των ιδιωτικών επιχειρηματικών κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται,

Μέχρι και σήμερα ισχύει το τιμολόγιο που εγκρίθηκε με το ΦΕΚ 3188B/16.12.2013.

(στ) Κίνδυνος από Πανδημία COVID-19

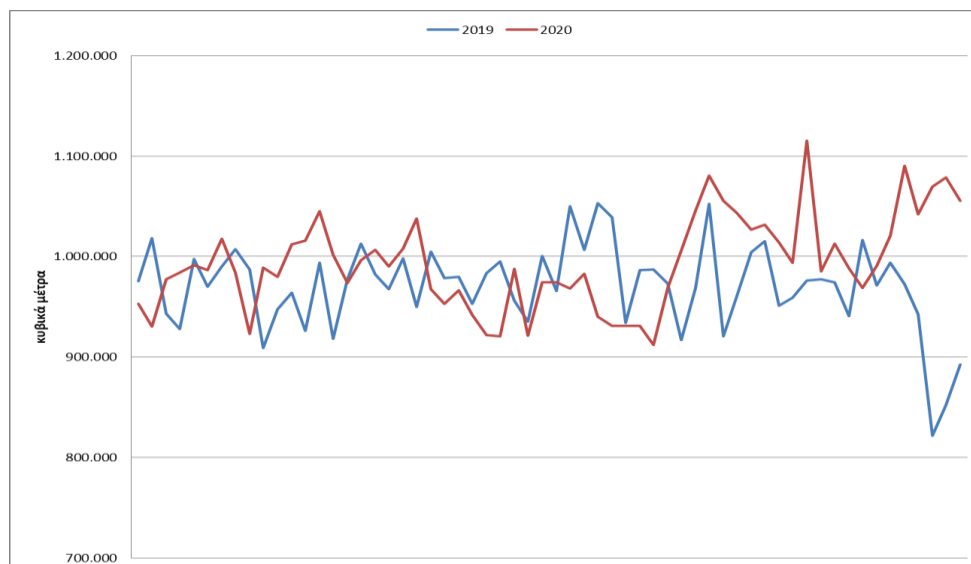
Στις 11 Μαρτίου 2020, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας χαρακτήρισε επίσημα ως πανδημία την επιδημία του κορονοϊού-Covid-19. Τα έκτακτα μέτρα που έχουν ληφθεί παγκοσμίως, για λόγους δημόσιας υγείας, αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά την πορεία της οικονομίας τόσο σε κρατικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο. Η Διοίκηση της εταιρείας παρακολουθεί τις εξελίξεις αξιολογεί τους κινδύνους και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για να συνεχίσει την απρόσκοπτη λειτουργία της και την εξυπηρέτηση των πελατών της. Στο πλαίσιο της κοινωνικής ευθύνης και προστασίας τόσο των εργαζομένων όσο και των πολιτών, η Εταιρεία προχώρησε σε εφαρμογή επιχειρησιακών πλάνων σε όλες τις λειτουργίες της, καθώς και στην αναστολή λειτουργίας όλων των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πελατών, μέχρι τις 4 Μαΐου όταν και άρθηκαν τα πρώτα μέτρα της καραντίνας πανελλαδικά, και ενίσχυσε τα εναλλακτικά κανάλια εξυπηρέτησης (ψηφιακά και τηλεφωνικά). Λόγω της συνεχούς ψηφιοποίησης των υπηρεσιών της Εταιρείας τα τελευταία χρόνια, δεν δημιουργήθηκαν σημαντικά προβλήματα. Δημιουργήθηκαν βραχυπρόθεσμα προβλήματα στις εισπράξεις δεδομένου της γενικής αναστάτωσης και ανησυχίας στον γενικό πληθυσμό, λόγω οικονομικής αδυναμίας και μειωμένου τζίρου των επιχειρήσεων. Σημειώνουμε ότι η Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών δήλωσε «ότι έχει δοθεί εντολή να μη διακόπτεται η υδροδότηση της ΕΥΔΑΠ, λόγω καθυστέρησης πληρωμών αυτές τις ημέρες στο πλαίσιο των μέτρων περιορισμού των μετακινήσεων με στόχο την αντιμετώπιση του κορονοϊού.» Ενδεικτικά παραθέτουμε συγκριτικό διάγραμμα των εισπράξεων για το διάστημα Μαρτίου-Απριλίου κατά το 2019 και το 2020, διάστημα στο οποίο εφαρμόστηκαν τα περιοριστικά μέτρα μετακίνησης για την προστασία από τον κορονοϊό:

Η Εταιρεία παρακολουθεί σε συνεχή βάση την εξέλιξη των εισπράξεων και των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων, προκειμένου να λάβει τα κατάλληλα μέτρα όπου χρειάζεται. Τα προβλήματα αναφορικά με τις καθυστερήσεις στις εισπράξεις αναμένεται να μειωθούν με την βαθμιαία εξοικείωση των πολιτών στις καινούργιες συνθήκες και την εξοικείωσή τους με τα ψηφιακά κανάλια της Εταιρείας, ενώ και η βαθμιαία επαναλειτουργία της οικονομίας αναμένεται να διευκολύνει τις επιχειρήσεις στην εξυπηρέτηση των υποχρεώσεών τους.

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων Αναφορικά με την κατανάλωση, δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε την επίδραση της πανδημίας καθώς υπάρχει άμεση συσχέτιση με την θερμοκρασία του περιβάλλοντος. Είναι όμως αποδεδειγμένο ότι με την άνοδο της θερμοκρασίας και ειδικά κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, η κατανάλωση αυξάνεται. Ενδεικτικά παραθέτουμε συγκριτικό διάγραμμα της κατανάλωσης για το διάστημα του Μαρτίου-Απριλίου το 2019 και το 2020.

Επίσης λόγω των ειδικών συνθηκών, ενδέχεται να επηρεαστεί η πορεία των διαγωνισμών και η σύναψη νέων συμβάσεων.

Εταιρική Πολιτική για τον COVID-19

Η Εταιρεία θέσπισε πολιτικές διαχείρισης για την αντιμετώπιση της πανδημίας κορωνοϊού COVID-19 για όλες τις λειτουργίες της και κυρίως για την αδιάλειπτη παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης. Σε όλες τις υπηρεσίες και τις εγκαταστάσεις έχουν μοιραστεί ατομικά μέσα προστασίας (αντισηπτικά, μάσκες, γάντια), ενώ έχει δοθεί η δυνατότητα της εξ αποστάσεως και εκ περιτροπής εργασίας. Η Εταιρεία προχώρησε στο κλείσιμο των κέντρων εξυπηρέτησης πελατών και ενθάρρυνε τους καταναλωτές να πραγματοποιήσουν συναλλαγές ή αιτήματα μέσα από τα ψηφιακά κανάλια της Εταιρείας. Δώθηκαν φορητοί υπολογιστές σε όσους μπορούσαν να εκτελέσουν εργασία εξ αποστάσεως. Εκτός όμως από τα γενικά μετρά, λήφθηκαν και ειδικά μέτρα για τις βασικές λειτουργίες της Εταιρείας:

- Ύδρευση

Κύριο μέλημα της Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης είναι η μικρότερη όχληση των νοικοκυριών. Για τον λόγο αυτό, διακόπηκαν οι προγραμματισμένες εργασίες και όλο το δυναμικό επικεντρώθηκε στις επισκευές έκτακτων βλαβών. Δημιουργήθηκαν εναλλακτικοί χώροι όπου στεγάζονται Κέντρα Δράσεων τα οποία θα ενεργοποιούνται σε περιπτώσεις επιβεβαιωμένων κρουσμάτων κορωνοϊού, με υποχρεωτική επιβολή απομάκρυνσης και εκκένωσης των αντίστοιχων χώρων εργασίας για απολύμανση. Τα Κέντρα Δράσεων έχουν εξοπλιστεί με όλα τα απαραίτητα μέσα ώστε να διατηρηθεί η πλήρης και απρόσκοπτη 24/7 λειτουργία των υπηρεσιών ύδρευσης. Όλο το προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης (Μονάδες Επεξεργασίας Νερού, Δίκτυο, Ποιότητα, Υδροληψία) είτε παρέχει υπηρεσίες εξ αποστάσεως είτε έχει χωριστεί σε βάρδιες και παραμένει σε πλήρη ετοιμότητα. Με αυτό τον τρόπο, αν παρουσιαστεί κρούσμα σε μία ομάδα βάρδιας, μπορεί να αναλάβει αυτομάτως η άλλη βάρδια.

- Αποχέτευση

Όλο το προσωπικό χωρίστηκε σε 2 ομάδες που στελεχώνουν τις βάρδιες ανά δεκαπέντε (15) ημέρες. Η κάθε ομάδα χωρίζεται σε 3 υποομάδες που καλύπτουν τις 3 βάρδιες του 24ώρου. Η κάθε βάρδια χρησιμοποιεί συγκεκριμένο όχημα, το οποίο θα απολυμαίνεται μετά τη χρήση του. Σε περίπτωση κορύσματος, αναλαμβάνει αυτομάτως η άλλη ομάδα. Η συγκεκριμένη οργάνωση εξασφαλίζει την συνεχόμενη 24ώρη λειτουργία των υπηρεσιών αποχέτευσης.

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

- Υγειονομική Κάλυψη

Το προσωπικό της ΕΥΔΑΠ και τα προστατευόμενα μέλη, καλύπτεται υγειονομικά από το υγειονομικό ταμείο της Εταιρείας και με ομαδικό ασφαλιστήριο. Κατά της διάρκεια της κρίσης του κορωνοϊού, έχουν δοθεί όλες οι σχετικές οδηγίες στο προσωπικό ενώ τέθηκε σε εφαρμογή και η αύλη συνταγογράφηση.

Η αντίδραση της Εταιρείας ήταν άμεση και η προσαρμογή στα νέα δεδομένα έγινε με ταχύτατους ρυθμούς και κυρίως αποτελεσματικά, καθώς οι λειτουργίες της συνεχίστηκαν απρόσκοπτα. Επίσης λόγω των άμεσων μέτρων και την υπευθυνότητα του ανθρώπινου δυναμικού δεν παρατηρήθηκε κανένα επιβεβαιωμένο κρούσμα. Η ΕΥΔΑΠ συνεχίζει να προσαρμόζεται και να υιοθετεί κάθε νέα τεχνολογία που θα βοηθήσει στην βελτίωση των υπηρεσιών. Η επιστροφή σε μια ομαλότερη λειτουργία γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ, των κρατικών οδηγιών και με γνώμονα πάντα την ευμέρεια των εργαζομένων.

Σημειώνουμε επίσης ότι δεν έχει παρουσιαστεί σημαντικό θέμα σε προμήθεια πρώτων υλών που θα επηρέαζε την λειτουργία της Εταιρείας.

40. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΥΛΟΓΩΝ ΑΞΙΩΝ

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές (χρηματιστήρια) (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια), προσδιορίζεται από τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία Αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων. Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους η οποία είναι η χρηματιστηριακή τους αξία και συνεπώς κατατάσσονται σε επίπεδο 1, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 7, παρ.27B.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών που στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς κατά την ημερομηνία Αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Η ονομαστική αξία μείον προβλέψεις για απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την πραγματική τους αξία. Οι πραγματικές αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις οικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο το οποίο είναι διαθέσιμο για την Εταιρεία για τη χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

41. ΔΠΧΑ 16 «ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ» ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 17, ο Όμιλος ταξινομούσε κάθε μίσθωση (ως μισθωτής) κατά την ημερομηνία έναρξης της εκάστοτε μισθωτικής περιόδου είτε ως χρηματοδοτική είτε ως λειτουργική. Με την υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 16, ο Όμιλος εφάρμοσε μια ενιαία προσέγγιση αναγνώρισης και επιμέτρησης για όλες τις μισθώσεις, εκτός από τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και τις μισθώσεις υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου χαμηλής αξίας. Ο Όμιλος επέλεξε να αναγνωρίζει ως έξοδα τα μισθώματα των βραχυπρόθεσμων μισθώσεων και των μισθώσεων υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου χαμηλής αξίας με την ευθεία μέθοδο σε όλη την διάρκεια της μίσθωσης.

Ο Όμιλος δεν χρησιμοποίησε την διαθέσιμη πρακτική διευκόλυνση κατά την μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 16, αναφορικά με την δυνατότητα της μη επαναξιολόγησης του εάν μια σύμβαση είναι ή περιέχει μίσθωση. Συνεπώς, ο ορισμός της μίσθωσης και η σχετική καθοδήγηση του Δ.Π.Χ.Α. 16 εφαρμόστηκε για την επαναξιολόγηση όλων των συμβάσεων μίσθωσης που ήταν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2019. Η εν λόγω επαναξιολόγηση δεν επηρέασε σε σημαντικό βαθμό το εύρος των συμβάσεων που πληρούν τον ορισμό της μίσθωσης για τον Όμιλο. Κατά την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16, ο Όμιλος επέλεξε επίσης να χρησιμοποιήσει τις ακόλουθες πρακτικές διευκολύνσεις που παρέχονται από το Πρότυπο κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής αυτού: (α) εξαίρεση των αρχικών άμεσων δαπανών κατά την επιμέτρηση του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης, (β) αντί της διενέργειας ελέγχου απομείωσης, ο Όμιλος βασίστηκε στην αξιολόγηση που είχε γίνει πριν την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του Προτύπου για το αν οι μισθώσεις είναι επαχθείς εφαρμόζοντας το Δ.Λ.Π. 37 και (γ) χρήση της αποκτηθείσας κατά το παρελθόν γνώσης για τον προσδιορισμό της διάρκειας της μίσθωσης, όταν η σύμβαση εμπεριέχει δικαίωμα παράτασης ή καταγγελίας της μίσθωσης.

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Εξαιρουμένων των βραχυπρόθεσμων μισθώσεων και των μισθώσεων υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου χαμηλής αξίας, ο Όμιλος αναγνώρισε περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις από μίσθωση για όλες τις μισθώσεις που είχαν προηγουμένως ταξινομηθεί ως λειτουργικές. Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης αναγνωρίστηκαν σε ποσό ίσο με το ποσό των υποχρεώσεων από μισθώσεις, προσαρμοσμένο με τυχόν προπληρωμές που είχαν προηγουμένως αναγνωρισθεί. Δεν υπήρχαν επαχθείς συμβάσεις μίσθωσης για τις οποίες θα απαιτείτο προσαρμογή στο περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής. Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις αναγνωρίστηκαν βάσει της τρέχουσας αξίας των υπολειπόμενων μισθωμάτων, προεξοφλημένων με το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής.

Η επίδραση από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 την 1η Ιανουαρίου 2019 (αύξηση/(μείωση)) έχει ως εξής:

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό		
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	3.464	3.464
Σύνολο Ενεργητικού	3.464	3.464
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	2.794	2.794
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	670	670
Σύνολο Παθητικού	3.464	3.464

Οι ως άνω προσαρμογές δεν επέφεραν ουδεμία σωρευτική επίδραση στο υπόλοιπο έναρξης των κερδών εις νέον κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Επιπροσθέτως, δεν υπήρξε καμία επίδραση στις μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος είναι εκμισθωτής.

Ο πίνακας συμφωνίας μεταξύ των δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις που είχαν γνωστοποιηθεί στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2018 και των υποχρεώσεων από μισθώσεις που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης κατά την 1η Ιανουαρίου 2019, παρουσιάζεται κατωτέρω:

(Ποσά σε χιλ. Ευρώ)	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018	4.991	4.991
Μείον:		
Δεσμεύσεις που αφορούν βραχυπρόθεσμες μισθώσεις	(1.054)	(1.054)
Προσαρμογές λόγω του διαφορετικού χειρισμού των δικαιωμάτων παράτασης και καταγγελίας συγκεκριμένων συμβάσεων	(146)	(146)
Πλέον:		
Δεσμεύσεις που αφορούν μισθώσεις που προηγουμένως ταξινομούνταν ως χρηματοδοτικές μισθώσεις	-	-
Προσαρμοσμένες δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις κατά την 1^η Ιανουαρίου 2019	3.791	3.791
Επίδραση προεξόφλησης με την χρήση του διαφορικού επιτοκίου δανεισμού	(327)	(327)
Υποχρεώσεις από μισθώσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2019	3.464	3.464
Εκ των οποίων:		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	2.794	2.794
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις από μισθώσεις	670	670
	3.464	3.464

Το σταθμισμένο μέσο διαφορικό επιτόκιο δανεισμού του μισθωτή που εφαρμόστηκε για τον προσδιορισμό των υποχρεώσεων από μισθώσεις κατά την 1η Ιανουαρίου 2019 ήταν 2,5% ενώ η μέση υπολειπόμενη διάρκεια των μισθώσεων ήταν περίπου 3,5 έτη.

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

42. ΕΠΑΝΑΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ

Η Εταιρεία στο πλαίσιο της παρουσίασης στα «χρηματοοικονομικά έξοδα» του κονδυλίου «κόστος τόκων επί της αναλογιστικής υποχρέωσης» (Σημ.28), που αποτελεί τμήμα του αναλογιστικού εξόδου, στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, προέβει στην ανακατανομή του.

Για να καταστούν ομοειδή και συγκρίσιμα τα κονδύλια της χρήσης 2018 με εκείνα της χρήσης 2019, αναταξινομήθηκαν τα δημοσιευμένα κονδύλια της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31.12.2018, της κατάστασης ταμειακών ροών 01.01.2018 έως 31.12.2018 καθώς και οι σημειώσεις (6) «Μερισμός στοιχείων της Κατάστασης Αποτελεσμάτων κατ' είδος εξόδων», (8) «Αμοιβές και έξοδα προσωπικού» και (10) «Χρηματοοικονομικά έξοδα».

Η επίδραση που θα είχε η παρουσίαση στα «χρηματοοικονομικά έξοδα» του κονδυλίου «κόστος τόκων επί της αναλογιστικής υποχρέωσης», στα αποτελέσματα της περιόδου 1.1.2018 - 31.12.2018 σε ενοποιημένη και μη βάση σε βασικά οικονομικά μεγέθη της Εταιρείας διαμορφώνεται ως εξής:

Το μικτό κέρδος θα ήταν αυξημένο κατά 2.735χιλ. ευρώ ήτοι από 137.228 χιλ. ευρώ σε 139.963 χιλ. ευρώ.

Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας θα ήταν μειωμένα κατά 891χιλ. ευρώ ήτοι από 61.921 χιλ. ευρώ σε 61.030 χιλ. ευρώ και τα έξοδα λειτουργίας διάθεσης θα ήταν μειωμένα κατά 446 χιλ. ευρώ ήτοι από 29.859 χιλ. ευρώ σε 29.413 χιλ. ευρώ

Τα κέρδη εκμεταλλεύσεως θα ήταν αυξημένα κατά 4.072 χιλ. ευρώ ήτοι από 60.642 χιλ. ευρώ σε 64.714 χιλ. ευρώ, ενώ τα ίδια κεφάλαια, τα κέρδη προ φόρων και τα κέρδη μετά από φόρους θα παραμείνουν αμετάβλητα.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Σημειώσεις	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2018 Όπως δημοσιεύτηκαν	31.12.2018 Όπως επαναταξινομήθηκαν	31.12.2018 Όπως δημοσιεύτηκαν	31.12.2018 Όπως επαναταξινομήθηκαν
Κύκλος εργασιών	(5)	322.413	322.413	322.396	322.396
Κόστος πωληθέντων	(i6)	(185.168)	(182.433)	(185.168)	(182.433)
Μικτό Κέρδος		137.245	139.980	137.228	139.963
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	5	5.318	5.318	5.317	5.317
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	6	(61.989)	(61.098)	(61.921)	(61.030)
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	6	(29.859)	(29.413)	(29.859)	(29.413)
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	22	9.877	9.877	9.877	9.877
Κέρδη Εκμεταλλεύσεως		60.592	64.664	60.642	64.714
Λοιπά έξοδα		(1.539)	(1.539)	(1.539)	(1.539)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	9	21.877	21.877	21.869	21.869
Χρηματοοικονομικά έξοδα	10	(658)	(4.730)	(658)	(4.730)
Κέρδη προ Φόρων		80.272	80.272	80.314	80.314
Φόρος εισοδήματος	11	(32.364)	(32.364)	(32.364)	(32.364)
Κέρδη μετά από Φόρους		47.908	47.908	47.950	47.950
Κέρδη ανά μετοχή (σε Ευρώ)	12	0,45	0,45		
Προτεινόμενο μέρισμα (σε Ευρώ)				0,27	0,27

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 1ης ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1.-31.12.2018 Όπως δημοσιεύτηκαν	1.1.-31.12.2018 Όπως επαναταξινομήθηκαν	1.1.-31.12.2018 Όπως δημοσιεύτηκαν	1.1.-31.12.2018 Όπως επαναταξινομήθηκαν
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	80.272	80.272	80.314	80.314
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	44.127	44.127	44.127	44.127
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών	(6.548)	(6.548)	(6.548)	(6.548)
Μειώσεις /Μεταφορές ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	(662)	(662)	(662)	(662)
Έσοδα χρεογράφων	(59)	(59)	(59)	(59)
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	1.628	1.628	1.628	1.628
Λοιπές Προβλέψεις	10.368	10.368	10.368	10.368
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(21.818)	(21.818)	(21.810)	(21.810)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	658	4.730	658	4.730
Απομείωση χρεογράφων				
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες: (Αύξηση) Μείωση			-	
Απαιτήσεων και συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων	5.534	5.534	5.519	5.519
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	(656)	(656)	(656)	(656)
Αύξηση (Μείωση)				
Λειτουργικών Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	5.197	1.125	5.234	1.162
Εγγυήσεις καταναλωτών	101	101	101	101
Εισφορά εργαζομένων για αποζημίωση	1.959	1.959	1.959	1.959
Πλέον:				
Προσαυξήσεις Πελατών εισπραχθείσες	8.935	8.935	8.935	8.935
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβληθέντα	(232)	(232)	(232)	(232)
Καταβληθέντοι φόροι	(16.519)	(16.519)	(16.519)	(16.519)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	112.285	112.285	112.357	112.357
Επενδυτικές Δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων	(15.413)	(15.413)	(15.413)	(15.413)
Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων	(857)	(857)	(857)	(857)
Είσπραξη επιχορηγήσεων	3.892	3.892	3.892	3.892
Τόκοι εισπραχθέντες	8.844	8.844	8.836	8.836
Μερίσματα εισπραχθέντα	59	59	59	59
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(3.475)	(3.475)	(3.483)	(3.483)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
-Μερίσματα πληρωθέντα	(20.179)	(20.179)	(20.179)	(20.179)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(20.179)	(20.179)	(20.179)	(20.179)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	88.631	88.631	88.695	88.695
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	294.921	294.921	293.920	293.920
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	383.552	383.552	382.615	382.615

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

ΜΕΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΔΩΝ (Σημ. 6)

ΟΜΙΛΟΣ		Όπως δημοσιεύτηκαν				
31.12.2018		Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Διοίκησης	Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	Σύνολο
<i>Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ</i>						
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	40.164	2.443	8.426	-	-	51.033
Κόστος ιδιοκατασκευών	(3.873)	-	-	-	-	(3.873)
Σύνολο Α	36.292	2.443	8.426	-	-	47.160
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	64.824	19.259	37.820	-	-	121.903
Παροχές τρίτων	20.103	5.160	9.290	-	-	34.553
Αποσβέσεις	33.911	1.052	2.617	-	-	37.580
Διάφορες προβλέψεις	20.245	-	-	(9.877)	-	10.368
Διάφορα έξοδα	14.294	1.689	3.040	-	-	19.023
Αναλώσεις υλικών	6.263	257	796	-	-	7.316
Κόστος ιδιοκατασκευών	(10.763)	-	-	-	-	(10.763)
Σύνολο Β	148.876	27.417	53.563	(9.877)	-	219.979
Σύνολο (Α + Β)	185.168	29.859	61.989	(9.877)	-	267.139
ΟΜΙΛΟΣ		Όπως επαναταξινομήθηκαν				
31.12.2018		Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Διοίκησης	Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	Σύνολο
<i>Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ</i>						
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	40.164	2.443	8.426	-	-	51.033
Κόστος ιδιοκατασκευών	(3.873)	-	-	-	-	(3.873)
Σύνολο Α	36.292	2.443	8.426	-	-	47.160
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	62.088	18.812	36.930	-	-	117.831
Παροχές τρίτων	20.103	5.160	9.290	-	-	34.553
Αποσβέσεις	33.911	1.052	2.617	-	-	37.580
Διάφορες προβλέψεις	20.245	-	-	(9.877)	-	10.368
Διάφορα έξοδα	14.294	1.689	3.040	-	-	19.023
Αναλώσεις υλικών	6.263	257	796	-	-	7.316
Κόστος ιδιοκατασκευών	(10.763)	-	-	-	-	(10.763)
Σύνολο Β	146.141	26.970	52.673	(9.877)	-	215.908
Σύνολο (Α + Β)	182.433	29.413	61.099	(9.877)	-	263.067

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Όπως δημοσιεύτηκαν				
31.12.2018	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Διοίκησης	Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	Σύνολο
<i>Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ</i>					
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	40.164	2.443	8.369	-	50.976
Κόστος ιδιοκατασκευών	(3.873)	-	-	-	(3.873)
Σύνολο Α	36.292	2.443	8.369	-	47.103
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	64.824	19.259	37.817	-	121.900
Παροχές τρίτων	20.103	5.160	9.290	-	34.553
Αποσβέσεις	33.911	1.052	2.617	-	37.580
Διάφορες προβλέψεις	20.245	-	-	(9.877)	10.368
Διάφορα έξοδα	14.294	1.688	3.032	-	19.014
Αναλώσεις υλικών	6.263	257	796	-	7.316
Κόστος ιδιοκατασκευών	(10.763)	-	-	-	(10.763)
Σύνολο Β	148.876	27.416	53.552	(9.877)	219.968
Σύνολο (Α + Β)	185.168	29.859	61.921	(9.877)	267.071

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Όπως επαναταξινομήθηκαν				
31.12.2018	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Διοίκησης	Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	Σύνολο
<i>Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ</i>					
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	40.164	2.443	8.369	-	50.976
Κόστος ιδιοκατασκευών	(3.873)	-	-	-	(3.873)
Σύνολο Α	36.292	2.443	8.369	-	47.103
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	62.089	18.813	36.927	-	117.828
Παροχές τρίτων	20.103	5.160	9.290	-	34.553
Αποσβέσεις	33.911	1.052	2.617	-	37.580
Διάφορες προβλέψεις	20.245	-	-	(9.877)	10.368
Διάφορα έξοδα	14.294	1.688	3.032	-	19.014
Αναλώσεις υλικών	6.263	257	796	-	7.316
Κόστος ιδιοκατασκευών	(10.763)	-	-	-	(10.763)
Σύνολο Β	146.142	26.970	52.662	(9.877)	215.896
Σύνολο (Α + Β)	182.434	29.413	61.031	(9.877)	262.999

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ) (Σημ. 8)

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	31.12.2018	31.12.2018
	Όπως δημοσιεύτηκαν	Όπως επαναταξινομήθηκαν
Μισθοί και Ημερομίσθια	86.299	86.299
Εργοδοτικές εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία	19.866	19.866
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού Ν.2112 (σημ. 28.α)	1.776	1.349
Πρόβλεψη για Ειδική εφάπαξ αποζημίωση προσληφθέντων έως και 25/10/1999 (σημ. 28.δ)	2.847	1.794
Πρόβλεψη για Ειδική εφάπαξ αποζημίωση προσληφθέντων μετά 25/10/1999 (σημ. 28.γ)	367	310
Προβλέψεις Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης για τους δικαιούχους (σημ. 28.β)	5.060	2.525
Λοιπές Παροχές	5.688	5.688
Σύνολο (Σημείωση 6)	121.903	117.831

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ) (Σημ. 10)

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018 Όπως δημοσιεύτηκαν	31.12.2018 Όπως επαναταξινομήθηκαν	31.12.2018 Όπως δημοσιεύτηκαν	31.12.2018 Όπως επαναταξινομήθηκαν
Τόκοι επί της αναλογιστικής υποχρέωσης	-	4.072	-	4.072
Λοιπά Εξόδα	658	658	658	658
Σύνολο	658	4.730	658	4.730

Οι σημειώσεις στις σελ 148 - 212 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

2. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΥΔΑΠ Α.Ε.)»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και της θυγατρικής αυτής (ο Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και της θυγατρικής αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και την ενοποιούμενη θυγατρική της, καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή στη σημείωση 34.1 επί των οικονομικών καταστάσεων σχετικά με τον προσδιορισμό του τιμήματος του μη επεξεργασμένου ύδατος που προμηθεύεται η εταιρεία από το Ελληνικό Δημόσιο. Ελλείψει έγγραφης συμφωνίας καθορισμού του ανωτέρω τιμήματος, η Εταιρεία συνέχισε για την περίοδο 30.06.2013 έως 31.12.2019, τον προβλεπόμενο στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης με το Ελληνικό Δημόσιο συμπληρωμένο του τιμήματος του αδιύλιστου ύδατος με το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών συντήρησης και λειτουργίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων της «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ», καλύπτοντας με τον τρόπο αυτό, την σχετική της υποχρέωση. Με βάση στοιχεία επιστολής του Ελληνικού Δημοσίου, που κοινοποιήθηκε εντός της χρήσης 2019, εκτιμήθηκε ότι το τελευταίο απαιτούσε επιπλέον ποσό το οποίο

ανερχόταν σε € 266 εκ περίπου, για την παραπάνω περίοδο, απαίτηση στην οποία η ΕΥΔΑΠ ΑΕ εξέφρασε την αντίθεσή της.

Η εταιρεία βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με το Ελληνικό Δημόσιο για τον οριστικό προσδιορισμό του κόστους του αδιύλιστου ύδατος, ενώ δεδομένης της σημαντικής απόκλισης μεταξύ των μερών αναφορικά με τα οικονομικά, τεχνικά και νομικά κριτήρια που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, δεν είναι εφικτή, στο παρόν στάδιο, η εκτίμηση της έκβασης της υπόθεσης αυτής.

Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερο θέμα ελέγχου

Ελεγκτική Προσέγγιση

Αναγνώριση εσόδων

Για τη χρήση που έληξε την 31/12/2019, ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας και του Ομίλου ανήλθε σε ποσό € 323,7 εκ., (€322,4 εκ. τη χρήση που έληξε την 31.12.2018).

Για την καταχώρηση των εσόδων της εταιρείας απαιτείται η περιοδική καταμέτρηση και τιμολόγηση, με βάση τα ισχύοντα τιμολόγια, των καταναλώσεων 2,1 εκατ παροχών περίπου.

Η αναγνώριση του εσόδου καθώς και η ενημέρωση των λογιστικών συστημάτων πραγματοποιείται αυτόματα μέσω των υποσυστημάτων της εταιρείας. Η Εταιρεία χρησιμοποιεί πληροφοριακά συστήματα και δικλίδες εσωτερικού ελέγχου ώστε να διασφαλίζει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο αναγνώρισης εσόδου.

Η αναγνώριση των εσόδων έχει προσδιοριστεί ως περιοχή ιδιαίτερου ελεγκτικού ενδιαφέροντος καθώς εμπεριέχει πολυπλοκότητα που σχετίζεται με τον μεγάλο όγκο των συναλλαγών, τη χρήση πληροφοριακών συστημάτων για την ενημέρωση των τιμών και την αναγνώριση των εσόδων, καθώς και κρίσεις και εκτιμήσεις της διοίκησης.

Οι γνωστοποιήσεις της Εταιρείας σχετικά

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διαδικασίες:

- Εξέταση του περιβάλλοντος των πληροφοριακών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών διαδικασιών και των δικλίδων ασφαλείας που σχετίζονται με αυτά.
- Εξέταση της ορθής μεταφοράς των δεδομένων από τα επιμέρους πληροφοριακά συστήματα στο ισοζύγιο γενικής λογιστικής.
- Συζήτηση με τη διοίκηση και αξιολόγηση του σχεδιασμού δικλίδων εσωτερικού ελέγχου που αφορούν τη διαδικασία εκτίμησης των εσόδων για καταναλωθήσα και μη τιμολογηθήσα ποσότητα νερού και των αντίστοιχων εσόδων από υπηρεσίες αποχέτευσης. Έλεγχος της μαθηματικής ακρίβειας των υπολογισμών και της ορθής λογιστικοποίησης των ποσών.
- Στις ανωτέρω διαδικασίες, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, χρησιμοποιήθηκε ειδικός εμπειρογνώμονας της εταιρείας μας.
- Αξιολόγηση της επάρκειας και της καταλληλότητας των γνωστοποιήσεων στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

με τις ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές αναγνώρισης των εσόδων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 3 και 5 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ανακτησιμότητα εμπορικών απαιτήσεων

Την 31/12/2019 οι εμπορικές απαιτήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου ανέρχονταν σε € 183,4 εκατ., συμπεριλαμβανομένης σωρευμένης πρόβλεψης απομείωσης ύψους €88,2 εκ. (186,1 εκατ. και 85,6 εκατ. την χρήση που έληξε την 31/12/2018).

Η Εταιρεία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» και υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των εμπορικών απαιτήσεών τους. Για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών γίνεται χρήση ιστορικών δεδομένων που αντανακλούν τις αναμενόμενες επιπτώσεις των σημερινών δεδομένων στο μέλλον.

Έχουμε αναγνωρίσει τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου λόγω του ύψους των λογαριασμών αυτών και της σημαντικότητας των παραδοχών και υποθέσεων της διοίκησης κατά τη διαδικασία αυτή.

Οι γνωστοποιήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου σχετικά με τη λογιστική πολιτική, τις κρίσεις, εκτιμήσεις και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον έλεγχο απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 3 και 22 των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διαδικασίες:

- Εξέταση του σχεδιασμού των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου που αφορούν τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων.
- Λήψη και έλεγχος του υπολογισμού της απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων που πραγματοποίησε η διοίκηση, αξιολογώντας μεταξύ άλλων την πληρότητα και ορθότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και τις παραδοχές στις οποίες βασίστηκε η εκτίμηση της διοίκησης.
- Έλεγχος της μαθηματικής ακρίβειας των σχετικών υπολογισμών και η ορθή λογιστικοποίηση των ποσών.
- Αξιολόγηση της επάρκειας και της καταλληλότητας των γνωστοποιήσεων στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό

Η εταιρεία έχει υποχρέωση να καλύπτει την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των εργαζομένων, των συνταξιούχων και των προστατευόμενων μελών τους. Έχει επίσης υποχρέωση παροχής εφάπαξ αποζημίωσης και ειδικής εφάπαξ αποζημίωσης στο προσωπικό της κατά την έξοδο του από την υπηρεσία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και την συλλογική σύμβαση εργασίας του προσωπικού.

Οι παροχές αυτές αντιμετωπίζονται από τη Διοίκηση ως προγράμματα καθορισμένων παροχών και η εκτίμηση της υποχρέωσης γίνεται σύμφωνα με το ΔΛΠ19. Για τον προσδιορισμό των κατάλληλων παραδοχών αναφορικά με μεταβλητές όπως το επίπεδο του πληθωρισμού, το προεξοφλητικό επιτόκιο, οι μελλοντικές αυξήσεις μισθών, η θνησιμότητα και την σύνταξη της σχετικής μελέτης, η Διοίκηση χρησιμοποίησε ανεξάρτητους αναλογιστές.

Δεδομένου του ύψους της σχετικής υποχρέωσης και της ευαισθησίας της σε σχέση με τις διάφορες παραμέτρους – αναλογιστικές παραδοχές που αναφέρθηκαν παραπάνω, θεωρούμε την εκτίμηση της υποχρέωσης για παροχές στο προσωπικό ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου.

Οι γνωστοποιήσεις της Διοίκησης σχετικά με τις υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό, σύμφωνα με το ΔΛΠ 19, περιλαμβάνονται στη σημείωση 28 των οικονομικών καταστάσεων

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διαδικασίες:

- Έλεγχος της ακολουθούμενης πολιτικής αναγνώρισης της σχετικής υποχρέωσης σε σχέση με τις προβλέψεις του ΔΛΠ 19.
- Έλεγχος και συμφωνία των στοιχείων και των πληροφοριών που παρέχονται από την Διοίκηση της εταιρείας στους εξωτερικούς αναλογιστές, σχετικά με το προσωπικό της εταιρείας.
- Αξιολόγηση, με τη συνδρομή εξειδικευμένου τεχνικού συμβούλου αναλογιστή, των αναλογιστικών παραδοχών και των υπολογισμών της αναλογιστικής μελέτης της 31.12.2019.
- Δειγματοληπτικός έλεγχος του υπολογισμού και της λογιστικής καταχώρησης των παροχών που καταβλήθηκαν σε εργαζόμενους εντός της ελεγχόμενης χρήσης.
- Αξιολόγηση της επάρκειας των γνωστοποιήσεων που παρέχονται από τη Διοίκηση της εταιρείας σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 στη σημείωση 28 των οικονομικών καταστάσεων.

Κόστος διατεθέντος αδιύλιστου ύδατος περιόδου 30/6/2013 - 31/12/2019

Η εταιρεία λόγω της μη σύναψης έγγραφης συμφωνίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης της με το Ελληνικό Δημόσιο, με την οποία να καθορίζεται το τίμημα του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος, συνέχισε για την περίοδο

Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες σχετικά με την αξιολόγηση του θέματος αυτού περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων:

- Μελέτη της σχετικής νομοθεσίας που διέπει τις σχέσεις της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και του Ελληνικού Δημοσίου για θέμα του

30/6/2013-31/12/2019 να συμψηφίζει το αντίστοιχο τίμημα με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσέφερε για τα πάγια περιουσιακά της «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ», καλύπτοντας με τον τρόπο αυτό, την σχετική της υποχρέωση. Με βάση τα στοιχεία επιστολής η οποία κοινοποιήθηκε στην εταιρεία εντός της χρήσης 2019, εκτιμήθηκε ότι το Ελληνικό Δημόσιο απαιτούσε επιπλέον ποσό ύψους € 266 εκ περίπου για την παραπάνω περίοδο, απαίτηση στην οποία η ΕΥΔΑΠ ΑΕ εξέφρασε την αντίθεσή της.

Η Εταιρεία βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με το Ελληνικό Δημόσιο για την οριστική διευθέτηση του θέματος.

Λόγω του πιθανού ύψους της ενδεχόμενης σχετικής υποχρέωσης, της πολυπλοκότητας των οικονομικών, νομικών και τεχνικών κριτηρίων που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και δεν έχουν ακόμα συμφωνηθεί και της σημαντικότητας των παραδοχών και υποθέσεων της διοίκησης, η διαδικασία ελέγχου της υπόθεσης αυτής αξιολογήθηκε ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Οι σχετικές γνωστοποιήσεις της Διοίκησης περιλαμβάνονται στην σημείωση 34.1 των οικονομικών καταστάσεων.

κόστους του αδιύλιστου ύδατος.

- Εξέταση του κόστους των υπηρεσιών συντήρησης που διενεργεί η ΕΥΔΑΠ ΑΕ επί των παγίων της ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ.
- Εξέταση της σχετικής επικοινωνίας μεταξύ της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και του Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο της διαπραγματεύσεως που βρίσκεται σε εξέλιξη.
- Εξέταση των μελετών που διενεργήθηκαν από τους τεχνικούς συμβούλους της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και του Ελληνικού Δημοσίου για τον προσδιορισμό του κόστους του αδιύλιστου ύδατος για την περίοδο 30/6/2013 – 31/12/2019.
- Μελέτη σχετικής νομικής γνωμάτευσης εξωτερικών νομικών συμβούλων της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Άλλο Θέμα

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου για την προηγούμενη χρήση που έληξε την 31.12.2018 ελέγχθηκαν από άλλη ελεγκτική εταιρεία. Για την εν λόγω χρήση ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής εξέδωσε την 05.04.2019 έκθεση ελέγχου με σύμφωνη γνώμη και θέμα έμφασης.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 152 του Ν. 4548/2018.

β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150-151 και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2019.

γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τη θυγατρική της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014 ή λοιπές επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 26/6/2019 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 27 Μαΐου 2020
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Παναγιώτης Χριστόπουλος
ΑΜ ΣΟΕΛ 28481

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

3. ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ – ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 2020

Οι παρακάτω ανακοινώσεις/γνωστοποιήσεις έχουν σταλεί στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών και βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Χρηματιστηρίου Αθηνών και στην ιστοσελίδα της Εταιρίας www.eydap.gr.

30/01/2019	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2019
07/03/2019	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΤΟΥ Ν. 3556/2007: Γνωστοποίηση συναλλαγών
04/04/2019	ΩΡΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΝΑΛΥΤΩΝ
05/04/2019	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 2018 ΣΤΟΥΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ
05/04/2019	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2018
18/04/2019	ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ
25/04/2019	ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΣΤΕΛΕΧΩΝ
31/05/2019	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ 2019
04/06/2019	ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ 2019
22/06/2019	ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΕ ΕΡΩΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ
26/06/2019	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΙΟΥΝΙΟΣ 2019
26/06/2019	ΜΕΡΙΣΜΑ ΧΡΗΣΗΣ 2018
27/06/2019	ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΣΩΜΑ
28/06/2019	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ 2019
06/09/2019	ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΣΩΜΑ
27/09/2019	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2019
22/10/2019	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΥΔΑΠ ΜΕ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ
24/10/2019	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018 ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ
04/12/2019	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ - Γνωστοποίηση Συναλλαγών

